

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ

ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

FLAVII JOSEPHI

OPERA.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ

ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

FLAVII JOSEPHI
OPERA.

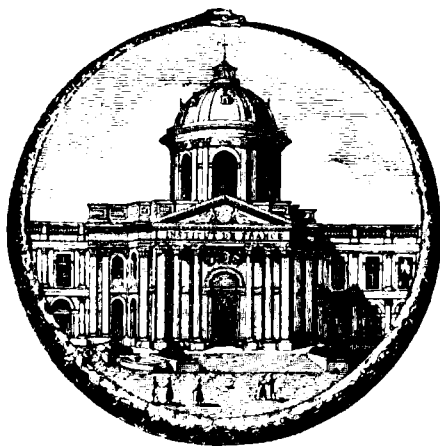
GRÆCE ET LATINE.

RECOGNOVIT
GUILIELMUS DINDORFIUS.

VOLUMEN SECUNDUM.

ACCEDUNT ECLOGÆ PHOTIANÆ QUÆ PERTINENT AD HISTORIAM JUDÆORUM.

SUBJECTI SUNT INDICES PLENISSIMI ET FRAGMENTA NOVA
POLYBII, DIONYSII, DEXIPPI, EUSEBII.

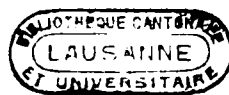
B 2084

PARISIIS,

EDITORE AMBROSIO FIRMIN DIDOT,

INSTITUTI REGII FRANGIÆ TYPOGRAPHO.

M DCCC XLVII.

51428

D O N

PRÆFATIO G. DINDORFII.

Josephi opera postquam proximis post inventam artem typographicam temporibus plusquam vices Latine edita essent, Græce primum prodierunt Basileæ a. 1544 opera Arnoldi Peraxyli Arlenii, codicibus ex quibus ederentur non prudenter delectis, sed, ut ferebat illorum temporum in arte critica infantia, omnium prope qui adhuc innotuerunt nequissimis arreptis. Ea editio postquam aliquoties alibi repetita esset, levissimis factis mutationibus, primus qui paullo diligentiores in hoc scriptore operam poneret Joannes Hudsonus exstitit, qui non solum novam interpretationem Latinam confecit, sed etiam melioris notæ exemplaria manuscripta, inter quæ eminent Vossiana Leidensia, conquirere cepit, quorum ope innumera quidem priorum editionum vitia correxit in editione Oxoniensi a. 1720, sed longe plurima tamen aliis agenda reliquit. Quibus perficiendis prorsus imparem se gessit qui editionem Hudsonianam utilibus inutilibusque accessionibus auctam sex annis post Lugduni Batavorum repetivit Sigbertus Havercampus, licet non solum eadem omnes quæ Hudsono præsto ei essent librorum Mss. copiæ, sed novæ etiam et eximiæ suppeterent. Post Havercampum qui Josephi opera attigerunt duos tantum invenio quos hoc loco memorem clari nominis viros, alterum Jo. Aug. Ernestium, qui in Antiquitatum Judaicarum libris multa egregie emendavit in Observationibus post mortem ejus editis a. 1795, alterum Ed. Cardwellum, qui Belli Judaici historiam longe quam adhuc ferebatur emendatiorem cum amplo vetustiorum codicum apparatu Oxonii edidit a. 1837. Eo igitur in loco quum rem esse videret eruditissimus hujus Bibliothecæ editor, Ambr. F. Didot, nullamque quæ repeti posset editionem omnia Josephi scripta complectentem inveniret, ego exemplar Hudsonianum ei concessi, cujus in marginibus plurima vulgatæ lectionis vitia ex codicibus emendaveram, alia ex conjecturis vel aliorum vel meis correxeram, licet bene sentirem quam longe hæc omnia ab ea absint perfectione

quam non poterit attingere nisi qui præstantiores quosdam codices denuo et accuratius quam adhuc factum examinare diuturnamque in scriptore gravissimo et emendando et explanando operam ponere volet. Præterea spem feceram Didotio fore ut alteri huic volumini præfationem præmitterem ejusdem fere ambitus qualem Pausaniæ in alio hujus Bibliothecæ volumine nuper ab se edito præfixit L. Dindorfius. Verum quum post volumen prius aliquo abhinc tempore editum multorum, inprimis theologorum, desiderio satisfactum commodisque melius consultum iri cognovisset Didotius, si grandia nec parvo parabilia Havercampi volumina in posterum etiam adeundi necessitate illos liberaret, mutato consilio tertium, mediocri illud ambitu futurum, addere decrevit volumen, quo quæ ad emendationem et interpretationem utilia vel allata essent (*) vel nova conferri possent breviter exposita complecteretur, addito etiam qui pridem ab me confectus est exquisitoris Græcitatæ indice, certiore consilio quam Hudsonianus, quem Havercampus repetivit, instituto.

Scr. Lipsiæ Kal. Dec. 1846.

(*) [Præter edita delectus haberi poterit ex ineditis observationibus *Joannis Boivin*, quibus narratio *Joseph* multis locis vel explicatur docte vel aliis ex documentis corrigitur. Spes etiam facta nobis est excerptorum ex antiqua translatione Armeniaca, quæ codicum hodie deperditorum locum utilissime supplebit.]

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

ΦΛ. ΙΩΣΗΠΟΥ

ΠΕΡΙ

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ ΙΟΥΔΑΙΩΝ,

ΚΑΤΑ ΑΠΙΩΝΟΣ

ΛΟΓΟΣ Α'.

FLAVII JOSEPHI

DE

ANTIQUITATE JUDÆORUM,

CONTRA APIONEM

LIBER I.

Ἰκανῶς μὲν ὑπολαμβάνω καὶ διὰ τῆς περὶ τὴν
ἀρχαιολογίαν συγγραφῆς, κράτιστε ἀνδρῶν Ἐπαφρό-
διτε, τοῖς ἐντευζομένοις αὐτῇ πεποιηκέναι φανερόν
περὶ τοῦ γένους ἡμῶν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι καὶ παλαιό-
5 τατόν ἐστι καὶ τὴν πρώτην ὑπόστασιν ἔσχεν ἰδίαν, καὶ
πῶς τὴν χώραν, ἣν νῦν ἔχομεν, κατώκησεν, ἣν πεντα-
κισχιλίων ἐτῶν ἱστορίαν περιέγουσαν ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν
ἱερῶν βίβλων διὰ τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς συνεγραψάμεν.
Ἐπεὶ δὲ συχνὸς ὁρῶ ταῖς ὑπὸ δυσμενεῖας ὑπὸ τινων
10 ἱρημέναις προσέχοντας βλασφημίαις, καὶ τοῖς περὶ τὴν
ἀρχαιολογίαν ὑπ' ἐμοῦ γεγραμμένοις ἀπιστοῦντας, τε-
χμήριόν τε ποιουμένους τοῦ νεώτερον εἶναι τὸ γένος
ἡμῶν τὸ μηδεμιᾶς παρὰ τοῖς ἐπιφανέσι τῶν Ἑλληνικῶν
ἱστοριογράφων μνήμης ἡξιώσθαι, περὶ τούτων ἀπάν-
15 των ᾗθηθην δεῖν γράφαι συντόμως, τῶν μὲν λοιδορούν-
των τὴν δυσμένειαν καὶ τὴν ἐκούσιον ἐλέγχει ψευδολο-
γίαν, τῶν δὲ τὴν ἀγνοίαν ἐπανορθώσασθαι, διδάξαι δὲ
πάντας ὅσοι τἀληθὲς εἰδέναι βούλονται περὶ τῆς ἡμετέ-
ρας ἀρχαιότητος. Χρήσομαι δὲ τῶν μὲν ὑπ' ἐμοῦ λα-
20 γομένων μάρτυσι τοῖς ἀξιопιστοτάτοις εἶναι περὶ πάσης
ἀρχαιολογίας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κεκριμένοις· τοὺς δὲ
βλασφημῶς περὶ ἡμῶν καὶ ψευδῶς γεγραφότας αὐτοὺς
δι' ἑαυτῶν ἐλεγχομένους παρέξω. Πειράσομαι δὲ καὶ
τὰς αἰτίας ἀποδοῦναι, δι' ἧς οὐ πολλοὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν
25 ἐν ταῖς ἱστορίαις Ἑλληνες ἐμνημονεύεσθαι· ἔτι μέντοι
καὶ τοὺς οὐ παραλιπόντας τὴν περὶ ἡμῶν ἱστορίαν
ποιήσω φανεροὺς τοῖς μὴ γινώσκουσιν ἢ προσποιουμέ-
νοις ἀγνοεῖν.

β'. Πρῶτον οὖν ἐπέρχεται μοι πάνυ θαυμάζειν τοὺς
30 οἰομένους δεῖν περὶ τῶν παλαιωτάτων ἔργων μόνοις
προσέχειν τοῖς Ἑλλήσι, καὶ παρὰ τούτων πυνθάνεσθαι
τὴν ἀλήθειαν, ἡμῖν δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἀπι-
στεῖν. Πᾶν γὰρ ἐγὼ τούναντίον ὁρῶ συμβεβηκώς, εἴ
γε δεῖ μὴ ταῖς ματαίαις δόξαις ἐπακολουθεῖν, ἀλλ' ἐξ
35 αὐτῶν τὸ δίκαιον τῶν πραγμάτων λαμβάνειν. Τὰ
μὲν γὰρ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἅπαντα νέα καὶ χθές καὶ
πρώην, ὥς ἂν εἴποι τις, εὐρήσεις γεγονότα· λέγω δὲ
τὰς κτίσεις τῶν πόλεων καὶ τὰ περὶ τὰς ἐπινοίας
τῶν τεχνῶν καὶ τὰ περὶ τὰς τῶν νόμων ἀναγραφάς·
40 πάντων δὲ νεωτάτη σχεδὸν ἐστὶ παρ' αὐτοῖς ἢ περὶ τοῦ
συγγράφειν τὰς ἱστορίας ἐπιμέλεια. Τὰ μέντοι

JOSEPHUS. II.

Satis quidem arbitror me per libros etiam Antiquitatum,
virovum præstantissime Epaphrodite, lecturis eos planum
fecisse de gente nostra Judaica, quod et vetustissima sit,
et primam originem sibi propriam habuerit, utque regio-
nem quam nunc tenemus incoluerit, quos, annorum quin-
que millium historiam complectentes, ex sacris libris no-
stris Græca lingua conscripsi. Quoniam vero multos video
qui maledicis sermonibus, malo animo a quibusdam jacta-
tis, fidem habeant, eaque quæ ego de antiquitate scripsi
non credant, et recentiorē esse gentem nostram colligant
ex eo, quod nulla ejus mentio facta fuerit apud cele-
bres Græcorum historicos; de hisce omnibus putavi scri-
bendum breviter, tum ut obrectatorum malevolentiam vo-
luntariumque falsiloquium arguerem, tum ut aliorum
ignorantiam corrigerem, universosque de nostra antiquitate
edocerem, qui veritatem scire desiderant. Eorum autem
quæ a me dicuntur utar quidem testibus eis, qui de omni
antiquitate apud Græcos fide dignissimi habiti fuerunt: eos
vero, qui probrose de nobis falsoque scribere, ipsos suis ver-
his convictos dabo. Conabor etiam quid causæ fuerit aperire,
quod non multi e Græcis in historiis gentis nostræ memi-
nerint; nec non eos quoque, qui de nobis scribere in historiis
non omiserunt, producam iis qui aut nesciunt eos aut se
nescire simulant.

2. Primum itaque vehementer eos mirari subit, qui de
rebus antiquissimis non aliis fidem quam Græcis haben-
dam esse, non nisi ab illis verum expectandum, proinde
neque nobis neque aliis quibuscunque credendum arbitran-
tur. Equidem hoc in genere secus omnino statuendum intel-
ligo, si modo verum e rebus ipsis sumere potius, quam vanis
opinionibus inhærere malimus. Enimvero nova apud Græcos
omnia, et ante unum, ut ita loquar, alterumve diem exstitisse
reperias, urbium molitionem, excogitationem artium, et
legum perscriptionem: omnium vero novissime ad scri-
bendam historiam se contulerunt. At vero et Ægyptiis et

παρ' Αἰγυπτίοις τε καὶ Χαλδαίοις καὶ Φοίνιξιν (ἐὼ γὰρ νῦν ἡμᾶς ἐκείνοις συγκαταλέγειν) αὐτοὶ δὴ ποθεν δημολογοῦσιν ἀρχαιοτάτην τε καὶ μονιμωτάτην ἔχειν τῆς μνήμης τὴν παράδοσιν. Καὶ γὰρ τόπους ἀπαν-
 5 τες οἰκοῦσιν ἥκιστα ταῖς ἐκ τοῦ περιέχοντος φθοραῖς ὑποκειμένους, καὶ πολλὴν ἐποίησαντο πρόνοιαν τοῦ μηδὲν ἀμνηστον τῶν παρ' αὐτοῖς πραττομένων παρα-
 λιπεῖν, ἀλλ' ἐν δημοσίαις ἀναγραφαῖς ὑπὸ τῶν σω-
 τῶν ἀεὶ καθιεροῦσθαι. Τὸν δὲ περὶ τὴν Ἑλλάδα
 10 τὸν μῦθον μυρία μὲν φθοραὶ κατέσχον, ἐξαλείφουσαι τὴν μνήμην τῶν γεγονότων· ἀεὶ δὲ καινοὺς καθιστάμενοι βίους τοῦ παντὸς ἐνόμιζον ἄρχειν ἕκαστος τὸν ἀπ' ἑαυ-
 τῶν. Ὅψε δὲ καὶ μόλις ἔγνωσαν φύσιν γραμμάτων. Οἱ γοῦν ἀρχαιοτάτην αὐτῶν τὴν χρῆσιν εἶναι θέλοντες
 15 παρὰ Φοινίκων καὶ Κάδμου σεμνύνονται μαθεῖν. Οὐ μὴν οὐδ' ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου δύναίτο τις ἂν δεῖξαι σωζομένην ἀναγραφὴν οὐτ' ἐν ἱεροῖς οὐτ' ἐν δημοσίοις ἀναθήμασιν, ὅπου γε καὶ περὶ τῶν ἐπὶ Τροίαν τοσού-
 τοις ἔτεσι στρατευσάντων ὕστερον πολλὰ γέγονεν ἀπο-
 20 ρία τε καὶ ζήτησις, εἰ γράμμασιν ἐχρῶντο· καὶ τῆλ-
 ὅς ἐπικρατεῖ μᾶλλον περὶ τοῦ τὴν νῦν οὖσαν τῶν γραμ-
 μάτων χρῆσιν ἐκείνους ἀγνοεῖν. Ὅλως δὲ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν οὐδὲν δημολογούμενον εὐρίσκεται γράμμα τῆς Ὀμήρου ποιήσεως πρεσβύτερον. Οὗτος δὲ καὶ τῶν
 25 Τρωϊκῶν ὕστερον φαίνεται γεγόμενος· καὶ φασὶν οὐδὲ τοῦτον ἐν γράμμασι τὴν αὐτοῦ ποιήσιν καταλιπεῖν, ἀλλὰ διαμνημονευμένην ἐκ τῶν ἀσμάτων ὕστερον συν-
 τεθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰς ἐν αὐτῇ σχεῖν τὰς δια-
 φωνίας. Οἱ μὲντοι τὰς ἱστορίας ἐπιχειρήσαντες συγ-
 30 γράφειν παρ' αὐτοῖς, λέγω δὲ τοὺς περὶ Κάδμον τε τὸν Μιλήσιον καὶ τὸν Ἀργεῖον Ἀκουσίλαον, καὶ μετὰ τοῦ-
 τον εἰ τινες ἄλλοι λέγονται γενέσθαι, βραχὺ τῆς Περσῶν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατείας τῷ χρόνῳ προὔλαβον. Ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς περὶ τῶν οὐρανίων τε καὶ θείων
 35 πρῶτους παρ' Ἑλλήσιν φιλοσοφῆσαντας, ὅσων Φερεκύ-
 δην τε τὸν Σύριον καὶ Πυθαγόραν καὶ Θάλητα, πάντες συμφώνως δημολογοῦσιν Αἰγυπτίων καὶ Χαλδαίων γε-
 νομένους μαθητὰς ὀλίγα συγγράφαι· καὶ ταῦτα τοῖς Ἑλλήσιν εἶναι δοκεῖ πάντων ἀρχαιοτάτα, καὶ μόλις
 40 αὐτὰ πιστεύουσιν ὑπ' ἐκείνων γεγράφθαι.

γ'. Πῶς οὖν οὐκ ἔστιν ἀλογον τετυφῶσθαι τοὺς Ἑλληνας ὥς μόνους ἐπισταμένους τὰ ἀρχαῖα καὶ τὴν ἀλήθειαν περὶ αὐτῶν ἀκριβῶς παραδιδόντας; ἢ τίς οὐ παρ' αὐτῶν ἂν τῶν συγγραφέων μάθοι βραδίως ὅτι μηδὲν
 45 βεβαίως εἰδότες συνέγραψον, ἀλλ' ὥς ἕκαστοι περὶ τῶν πραγμάτων εἰκάζον; πλεον γοῦν διὰ τῶν βιβλίων ἀλ-
 λήλους ἐλέγγουσι, καὶ τὰ ἐναντιώτατα περὶ τῶν αὐτῶν λέγειν οὐκ ὀκνοῦσι. Περιέργος δ' ἂν εἴην ἐγὼ τοὺς ἐμοῦ μᾶλλον ἐπισταμένους διδάσκων ὅσα μὲν Ἑλλάνι-
 50 κος Ἀκουσίλαός περὶ τῶν γενεαλογιῶν διαπεφώνηκεν, ὅσα δὲ διορθοῦται τὸν Ἡσίοδον Ἀκουσίλαος, ἢ τίνα τρόπον Ἐφορος μὲν Ἑλλάνικον ἐν τοῖς πλείστοις ψευ-
 δόμενον ἐπιδείκνυσιν, Ἐφωρον δὲ Τίμαιος, καὶ Τίμαιον αἱ μετ' ἐκείνων γεγονότες, Ἡρόδοτον δὲ πάντες. Ἄλλ'

Chaldris et Phœnicibus (in hoc tempus enim nostrates cum illis numerare omitto) vetustissimam atque constantissi-
 mam rerum suarum habere memoriam fatentur ipsi. Ele-
 nim quum regionem incolunt omnium minime cœli intem-
 periei expositam, tum diligentiam in eo singularem adhi-
 buerunt, uti ne quid e rebus suis oblivione conscriptum
 jaceret, sed potius omnia publicas in tabulas a viris sa-
 pientissimis semper relata dedicarentur. Contra vero
 tractum illum Græciæ universum infinitorum morborum
 subinde depasta lues rerum gestarum memoriam funditus
 abolevit; adeoque novo semper instituto vitæ curriculo,
 suum quique sibi universæ principium et caput esse
 facile persuaserunt. Idem sero admodum, vixque tan-
 dem literarum naturam didicere. Nam qui vetustissi-
 mum illarum usum esse volunt, eas illi sese a Phœ-
 nicibus atque a Cadmo accepisse gloriantur. Neque
 tamen quisquam aut in sacris aut in publicis usquam
 monumentis ullum ejus temporis exstare vestigium osten-
 derit; ubi etiam de iis qui Trojanam expeditionem tanto
 post susceperere dubitatum perdiu quæsitumque est, an hi
 literis usi fuerint. Qua de re verior ea constantiorque sen-
 tentia jam obtinet, ignoratum ab iis hodiernum illarum
 usum fuisse. Neque tu scriptum omnino apud Græcos ul-
 lum, cujus de fide modo constet, Homericæ poesi antiquius
 invenias. At eum post Trojana tempora natum esse nemo
 non fatetur: imo ne ab ipso quidem literis suam illam poe-
 sin mandatam esse ferunt, sed posterorum memoria pro-
 pagatam aliquamdiu, variis ex cantilenis collectam demum
 et contextam fuisse, ac propterea tantum in ea vulgo dis-
 crepantiæ reperiri. Verum qui ex illis ad scribendam hi-
 storiam animum appulere, Cadmus, inquam, Milesius, et
 Acusilaus Argivus, ac si qui præterea nominantur, paulum
 admodum Persicam adversos Græcos expeditionem tem-
 pore anteverterunt. Ad hæc qui de rebus cœlestibus atque
 divinis primi apud eos philosophari cœperunt, ut Pherecy-
 des Syrius et Pythagoras et Thales, illos et Ægyptiorum
 Chaldæorumque discipulos fuisse, nec nisi pauca scripsisse,
 ore omnes uno pronunciant: atque illa Græci quum omnium
 vetustissima esse arbitrantur, tum vix etiam ab illis ea
 scripta fuisse credunt.

3. Quis igitur vano stolidoque fastu Græcos laborare non videat, qui sibi et res antiquas tenere soli, et soli accu-
 ratam illarum integramque veritatem tradere videantur? Imo quis non ex iisdem scriptoribus illud perfacile discat,
 perspecti ab iis nihil exploratique conscriptum, sed tantum
 quatenus assequi conjectura potuerint? scriptis enim suis
 alios passim alii reprehendunt, nec iisdem omnino de rebus
 longe diversa loqui dubitant. Ego vero importunus et
 otiosus utique videar, si, quibus id quam ipsi mihi notius
 est, perdocere velim, quam in genealogiæ rationibus multa
 sint in quibus Hellanicus ab Acusilao dissideat; quam
 apud Hesiodum Acusilaus multa castiget; quam sc̄pe men-
 daciū reum Hellanicum Ephorus, Ephorum Timæus, Ti-
 macumque recentiores, denique Herodotum universi pera-

οὐδὲ περὶ τῶν Σικελικῶν τοῖς περὶ Ἀντίοχον καὶ Φί-
 λιστον ἢ Καλλιῶν Τίμαιος συμφωνεῖν ἤξιώσεν, οὐδ' αὖ
 περὶ τῶν Ἀττικῶν οἱ τὰς Ἀθιδᾶς συγγεγραφότες, ἢ
 περὶ τῶν Ἀργολικῶν οἱ τὰ περὶ Ἄργος ἱστοροῦντες
 5 ἀλλήλοις κατηκολουθήκασιν. Καὶ τί δὲ λέγειν περὶ
 τῶν κατὰ πόλεις καὶ βραχυτέρων, ὅπου γε περὶ [τῆς
 περιηγήσεως] τῆς Περσικῆς στρατείας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ
 πραχθέντων οἱ δοκιμώτατοι διαπεφωνήκασιν; πολλὰ
 δὲ καὶ Θουκυδίδης ὡς ψευδόμενος ὑπὸ τινων κατηγο-
 10 ρεῖται, καίτοι δοκῶν ἀκριβεστάτην καὶ αὐτὸν ἱστορίαν
 συγγράφειν.

δ'. Αἰτίαι δὲ τῆς τοσαύτης διαφωνίας πολλαὶ μὲν
 ἴσως ἀν καὶ ἕτεραι τοῖς βουλομένοις ζητεῖν ἀναφανέειν,
 ἐγὼ δὲ δυσὶ ταῖς λεχθησομέναις τὴν μεγίστην ἰσχὺν
 15 ἀνατίθημι. Καὶ προτέραν ἐρῶ τὴν κυριωτέραν εἶναι μοι
 δοκοῦσαν· τὸ γὰρ ἐξ ἀρχῆς μὴ σπουδασθῆναι παρὰ τοῖς
 Ἕλλησι δημοσίας γενέσθαι περὶ τῶν ἐκάστοτε πραττομέ-
 νων ἀναγραφὰς, τοῦτο μάλιστα δὴ καὶ τὴν πλάνην καὶ
 τὴν ἐξουσίαν τοῦ ψεύδεσθαι τοῖς μετὰ ταῦτα βουλευθεῖσι
 20 περὶ τῶν παλαιῶν τι γράφειν παρέσχεν. Οὐ γὰρ μόνον
 παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν ἡμελήθη τὰ περὶ τῆς ἀνα-
 γραφῆς, ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οὓς αὐτόχθο-
 νας εἶναι λέγουσι καὶ παιδείας ἐπιμελεῖς, οὐδὲν τοιοῦτον
 εὐρίσκεται γενόμενον, ἀλλὰ τῶν δημοσίων γραμμάτων
 25 ἀρχαιοτάτους εἶναι φασὶ τοὺς ὑπὸ Δράκοντος αὐτοῖς
 περὶ τῶν φονικῶν γραφέντας νόμους, ὀλίγῳ πρότερον
 τῆς Πεισιστράτου τυραννίδος ἀνθρώπου γεγονότος.
 Περὶ μὲν γὰρ Ἀρκάδων τί δεῖ λέγειν αὐχύντων ἀρ-
 χαιοτέρα; μόλις γὰρ οὗτοι καὶ μετὰ ταῦτα γράμμασιν
 30 ἐπαιδεύθησαν.

ε'. Ἄτε δὴ τοίνυν οὐδεμιᾶς προκαταβεβλημένης
 ἀναγραφῆς, ἢ καὶ τοὺς μαθεῖν βουλομένους διδάξειν
 ἐμελλε καὶ τοὺς ψευδομένους ἐλέγξειν, ἢ πολλὴ πρὸς
 ἀλλήλους ἐγένετο διαφωνία τοῖς συγγραφεῦσι. Δευ-
 35 τέραν δὲ πρὸς ταύτην θετόν ἐκείνην τὴν αἰτίαν. Οἱ
 γὰρ ἐπὶ τὸ γράφειν δρμήσαντες οὐ περὶ τὴν ἀλήθειαν
 ἐσπούδασαν, καίτοι τοῦτο πρόχειρόν ἐστιν αἰ τὸ
 ἐπάγγελμα, λόγων δὲ δύναμιν ἐπεδείκνυντο· καὶ καὶ
 40 ὄντινα τρόπον ἐν τούτῳ παρευδοκίμησιν τοὺς ἄλλους
 ὑπελάμβανον, κατὰ τοῦτον ἡρμόζοντο, τινὲς μὲν ἐπὶ
 τὸ μυθολογεῖν τρεπόμενοι, τινὲς δὲ πρὸς χάριν ἢ τὰς
 πόλεις ἢ τοὺς βασιλέας ἐπαινοῦντες, ἄλλοι δὲ ἐπὶ τὸ
 κατηγορεῖν τῶν πράξεων ἢ τῶν γεγραφῶτων ἐχώρη-
 45 σαν, ἐνευδοκίμησιν τούτῳ νομίζοντες. Ὅλως δὲ τὸ
 πᾶντων ἐναντιώτατον ἱστορίᾳ πράττοντες διατελοῦσι.
 Τῆς μὲν γὰρ ἀληθοῦς ἐστὶ τεκμήριον ἱστορίας, εἰ περὶ
 τῶν αὐτῶν ἅπαντες ταῦτα καὶ λέγοιεν καὶ γράφοιεν·
 οἱ δ' εἰ ταῦτα γράψαιαν ἑτέρως, οὕτως ἐνόμιζον αὐτοὶ
 50 φανεῖσθαι πάντων ἀληθέστατοι. Λόγων μὲν οὖν ἕνεκα
 καὶ τῆς ἐν τούτοις δεινότητος δεῖ παραχωρεῖν ἡμᾶς τοῖς
 συγγραφεῦσι τοῖς Ἕλλησιν, οὐ μὴν καὶ τῆς περὶ τῶν
 ἀρχαίων ἀληθοῦς ἱστορίας, καὶ μάλιστα γὰρ τῆς περὶ
 τῶν ἐκάστοις ἐπιχωρίων.

ς'. Ὅτι μὲν οὖν παρ' Αἰγυπτίοις τε καὶ Βαβυλω-

gant. Neque vero aut de rebus Siculis eadem Timæus,
 quæ Antiochus et Philistus et Callias, sentire voluit : aut
 in Atticis qui Atthidas scripsere, vel in Argolicis qui de
 Argis, aliorum alii sensum mentemque sequuti sunt.
 Quanquam quid ea persequi attinet, quæ per urbes passim
 contingere, et angustioribus omnino regionibus continentur,
 quum in ipsa quoque Persica expeditione ac rebus in ea
 gestis, laudatissimorum scriptorum magna sit plerumque
 dissensio? in multis vero etiam Thucydides, licet accura-
 tissimam temporum suorum historiam perscribere videatur,
 a nonnullis accusatur falsa retulisse.

4. Cujus sane dissidii quum aliæ fortassis plurimæ aliis
 in illud anquirentibus occurrere possint, tum has præcipue
 duas summi momenti causas esse intelligo. Atque ut ab
 ea, quæ mihi potior videtur, incipiam, quum totum illud res
 eas, quæ ubique fierent, publicas in tabulas referendi stu-
 dium a Græcis jam usque ab initio neglectum fuisset, id
 sane quum errori maxime viam aperuit, tum iis etiam omni-
 bus, qui de rebus antiquioribus scribere cogitarent, licen-
 tiam obtulit impune mentiendi. Nec enim reliqua duntaxat
 Græcorum natio hanc tabularum conficiendarum curam jac-
 cere permisit; sed ne apud Athenienses quidem, quos
 tamen et indigenas et disciplinarum apprime studiosos esse
 ferunt, quicquam ejusmodi factum reperias : quum e publicis
 quidem literis antiquissimas leges eas fuisse tradant, quas
 ipsis Draco de cæde tulit, homo qui non nisi paullo ante
 Pisistrati tyrannidem lucem aspexerat. Nam Arcadum
 meminisse quid attinet, qui quum de sua tantopere vetustate
 gloriantur, vix tamen etiam post illa tempora literarum in-
 formari cognitione cæperunt?

5. Ita plane, quum vetustior commentarius nullus exsta-
 ret, qui vel docere discendi cupidos vel mentientes arguere
 posset, maxima est scriptores inter excitata dissensio.
 Cui causæ hæc altera adjungenda est. Qui enim ad scri-
 bendum sese contulerunt, illi non veritatis utique studio
 ducebantur, licet hoc profliteri solenne passim omnibus
 tralatitiumque sit, sed vim orationis unam ostendebant :
 atque ita quo se quisque genere alios superaturum esse
 maxime confidebat, in eo elaborabant plurimum. Ergo
 alii fabulas texere, alii civitatum aut regum benevolentiam
 et gratiam laudationibus eblandiri cæperunt : nonnulli res
 ipsas, aut illarum scriptores carpere ac vituperare malue-
 runt, quod in eo sese facilius excellere posse sperarent.
 Ceterum isti cum historiæ legibus omnino pugnant. Quum
 enim eo potissimum argumento historiæ veritas compro-
 betur, si de rebus iisdem eadem omnes pronuncient ac
 scribant : ita sese demum isti maxime reliquos omnes ver-
 itatis opinione superaturos putarunt, si ab reliquis maxime
 dissiderent. Certe dicendi genere et eloquentiæ vi cedere
 nos oportet scriptoribus Græcis; non autem historiæ de
 prisce veritate, et maxime de rebus propriæ uniuscujusque
 patriæ.

6. Jam quod apud Ægyptios et Babylonios ex lon-

νίους ἐκ μακροτάτων ἀνῶθεν χρόνων τὴν περὶ τὰς ἀναγραφὰς ἐπιμέλειαν, ὅπου μὲν οἱ ἱερεῖς ἦσαν ἐγχεχειρισμένοι, καὶ περὶ ταύτας ἐφιλοσόφουν, Χαλδαῖοι δὲ παρὰ τοῖς Βαβυλωνίοις, καὶ ὅτι μάλιστα δὲ τῶν Ἑλληνῶν ἐπιμιγνυμένων ἐχρήσαντο Φοίνικας γράμμασιν εἰς τε τὰς περὶ τὸν βίον οἰκονομίας καὶ πρὸς τὴν τῶν κοινῶν ἔργων παράδοσιν, ἐπειδὴ συγχωροῦσιν ἅπαντες, ἑάσειν μοι δοκῶ. Περὶ δὲ τῶν ἡμετέρων προγόνων, ὅτι τὴν αὐτὴν (ἐγὼ γὰρ λέγειν εἰ καὶ πλείω τῶν εἰρημένων) ἐποίησαντο τὴν περὶ τὰς ἀναγραφὰς ἐπιμέλειαν, τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς προφῆταις τοῦτο προστάζαντες, καὶ ὡς μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων περὶ λατρίαν πολλῆς ἀκριβείας, εἰ δὲ θρασύτερον εἰπεῖν καὶ φυλαχθῆσεται, πειράσομαι συντόμως διδάσκειν.

ζ'. Οὐ γὰρ μόνον ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τούτων τοὺς ἀρίστους καὶ τῇ θεραπείᾳ τοῦ Θεοῦ προσεδρεύοντας κατέστησαν, ἀλλ' ὅπως τὸ γένος τῶν ἱερέων ἀμικτον καὶ καθαρὸν διαμένη, προνοήσαν. Δεῖ γὰρ τὸν μετέχοντα τῆς ἱεροσύνης ἐξ ἡμετέρας γυναικὸς παιδοποιεῖσθαι, καὶ μὴ πρὸς χρήματα μηδὲ τὰς ἄλλας ἀποδιδέειν τιμὰς, ἀλλὰ τὸ γένος ἐξετάζειν ἐκ τῶν ἀρχαίων λαμβάνοντα τὴν διαδοχὴν, καὶ πολλοὺς παρασχόμενον μάρτυρας. Καὶ ταῦτα πράττοντες οὐ μόνον ἐπ' αὐτῆς Ἰουδαίας, ἀλλ' ὅπου ποτὲ σύστημα τοῦ γένους ἐστὶν ἡμῶν, κακεῖ τὸ ἀκριβὲς ἀποσώζεται τοῖς ἱερεῦσι περὶ τοὺς γάμους· λέγω δὲ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Βαβυλῶνι, καὶ εἰ ποὺ τῆς ἄλλης οἰκουμένης τοῦ γένους τῶν ἱερέων εἰσὶ τινες διεσπαρμένοι. Πέμπουσιν γὰρ εἰς Ἱεροσόλυμα συγγράψαντες πατρώθεν τοῦνομα τῶν γειναμένων καὶ τῶν ἐπάνω προγόνων, καὶ τίνες οἱ μαρτυροῦντες. Πόλεμος δ' εἰ κατὰ σχοι, καθάπερ ἦδη γέγονεν πολλάκις, Ἀντιόχου τε τοῦ Ἐπιφανοῦς εἰς τὴν γῶραν ἐμβαλόντος καὶ Πομπηίου Μάρκου καὶ Κuintιλίου Οὐάρου, μάλιστα δὲ καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, οἱ περιλειπόμενοι τῶν ἱερέων καινὰ πάλιν ἐκ τῶν ἀρχαίων γραμμάτων συνίστανται, καὶ δοκιμάζουσι τὰς ὑπολειφθείσας γυναῖκας. Οὐ γὰρ ἐτι τὰς αἰχμαλώτους γενομένας προσίενται, πολλάκις γενοῦσιν αὐταῖς τὴν πρὸς ἀλλόφυλον κοινωνίαν ὑφορώμενοι. Τεκμήριον δὲ μέγιστον τῆς ἀκριβείας· οἱ γὰρ ἀρχιερεῖς οἱ παρ' ἡμῶν ἀπὸ δισχισίων ἐτῶν ὀνομαστοὶ παῖδες ἐκ πατρὸς εἰσὶν ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς. Οἷς δὲ τῶν εἰρημένων δτιοῦν γένοιτο εἰς παράβασιν, ἀπηγόρευται μῆτε τοῖς βωμοῖς παρίστασθαι μῆτε μετέγειν τῆς ἄλλης ἀγιστείας. Εἰκότως οὖν, μᾶλλον δὲ ἀναγκαιῶς, ἅτε μῆτε τοῦ ὑπογράφειν αὐτεξουσίῳ πᾶσιν ὄντος μῆτε τινὸς ἐν τοῖς γραφομένοις ἐνούσης διαφωνίας, ἀλλὰ μόνων τῶν προφητῶν τὰ μὲν ἀνωτάτω καὶ τὰ κατωτάτω κατὰ τὴν ἐπίπνοιαν τὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μαθόντων, τὰ δὲ καθ' αὐτοὺς ὡς ἐγένετο σαφῶς συγγραφόντων.

η'. Οὐ γὰρ μυριάδες βιβλίων εἰσὶ παρ' ἡμῶν ἀσυμφώνων καὶ μαχομένων, δύο δὲ μόνον πρὸς τοῖς εἰκοσι βιβλία, τοῦ παντὸς ἔχοντα χρόνου τὴν ἀναγραφὴν, τὰ δικαίως θεῖα πεπιστευμένα. Καὶ τούτων πέντε μὲν

gissimis retro seculis in rebus conscribendis adhibita fuerit diligentia, quando sacerdotibus quidem id officii commissum erat, et circa eas ipsi philosophabantur, Chaldaeis vero apud Babylonios, et maxime Phoenicibus qui Graecis immixti usi sunt literis, ut et vitae rationem ordinarent, et opera publica memoriae traderent, dum consentiant omnes, praetermittendum hoc puto. De nostris vero progenitoribus, quod eandem (mitto dicere an potliorem praedictis illis) habuerint in conscribenda historia curam, pontificibus et prophetis id muneris injungentes; quodque usque ad nostra tempora cum multa diligentia hoc ipsum servarint, et, si oportet audentius dicere, etiam servabitur, conabor breviter edocere.

7. Non enim tantum ab initio his rebus viros optimos et in Dei cultu assiduos praefecere, sed et curam habuere ut genus sacerdotale purum semper impermixtumque merneret. Debet enim quisquis sacerdotio fungitur ex populari sua conjuge liberos querere, neque ad pecunias aut honores respicere alios, sed genus exquirere secundum antiquam successionem multis probatum testimonis. Et haec observamus non in Judaea tantum, sed ubicunque pars aliqua est de nostra gente, ibi observatur sollicita nuptiarum sacerdotalium regula: puta in Aegypto, in Babylone, et sicubi terrarum praeterea sparsi sunt nostrorum sacerdotum aliqui. Mittunt enim Hierosolyma descripta nomina parentum et majorum, additis testium nominibus. Quodsi bellum enascatur, ut saepe factum est, sicut quum Antiochus Epiphanes terram invasit, et quum Pompeius Magnus, et quum Quintilius Varus, maxime vero nostris temporibus, tum qui supersunt sacerdotum novas ex veteribus tabulas conficiunt, et inquirunt in feminas superstites. Nam nec eas quae bello captae fuerunt recipiunt, suspectantes eam quae saepe talibus accidit cum alienigenis consuetudinem. Est autem argumentum diligentiae maximum circa ista, quod summi sacerdotes apud nos in commentariis descripti sunt ab annis bis mille cum suis parentumque nominibus. Si quis adversus haec vel tantillum deliquerit, ei non licet altari adstare, aut ceterarum ceremoniarum esse participem. Recte siquidem, potius autem ex necessitate, quum neque subscribendi potestas omnibus data, neque ulla sit in scriptis discrepantia; sed solummodo prophetis qui antiquissima et veterrima ex inspiratione divina cognita habuerint, suorum vero temporum res quo modo gestae erant perspicue conscripserint.

8. Itaque apud nos nequaquam innumerabilis est librorum multitudo, dissidentium atque inter se pugnantium: sed duo duntaxat et viginti libri, totius temporis historiam complectentes, qui merito creduntur divini. Ex his quinqu-

ἔστι τὰ Μωϋσέως, ἃ τοὺς τε νόμους περιέχει καὶ τὴν τῆς ἀνθρωπογονίας παράδοσιν μέχρι τῆς αὐτοῦ τελευτῆς. Οὗτος ὁ χρόνος ἀπολείπει τρισχιλίων ὀλίγον ἔτων. Ἀπὸ δὲ τῆς Μωϋσέως τελευτῆς μέχρι τῆς Ἀρταξέρξου τοῦ μετὰ Ξέρξην Περσῶν βασιλείας ἀρχῆς, οἱ μετὰ Μωϋσῆν προφῆται τὰ κατ' αὐτοὺς πραχθέντα συνέγραψαν ἐν τρισὶ καὶ δέκα βιβλίοις· αἱ δὲ λοιπαὶ τέσσαρες ὕμνους εἰς τὸν Θεὸν καὶ τοῖς ἀνθρώποις ὑποθήκας τοῦ βίου περιέχουσιν. Ἀπὸ δὲ Ἀρταξέρξου μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς χρόνου γέγραπται μὲν ἕκαστα, πίστεως δὲ οὐχ ὁμοίως ἤξιωται τοῖς πρὸ αὐτῶν, διὰ τὸ μὴ γενέσθαι τὴν τῶν προφητῶν ἀκριβῆ διαδοχὴν. Δῆλον δ' ἔστιν ἔργῳ πῶς ἡμεῖς τοῖς ἰδίοις γράμμασι πεπιστεύκαμεν. Τοσούτου γὰρ αἰῶνος ἤδη παρωχηκότος οὔτε προσθεῖναι τις οὐδὲν οὔτε ἀφελεῖν αὐτῶν οὔτε μεταθεῖναι τετόλμηκεν. Ἰᾶσι δὲ σύμφυτον ἔστιν εὐθὺς ἐκ τῆς πρώτης γενέσεως Ἰουδαίοις τὸ νομίζειν αὐτὰ Θεοῦ δόγματα, καὶ τοῦτοίς ἐμμένειν, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν, εἰ δεοί, θνήσκειν ἡδέως. Ἦδη οὖν πολλοὶ πολλὰκις ἐώρανται τῶν αἰχμαλώτων στρέβλας καὶ παντοίων θανάτων τρόπους ἐν θεάτροις ὑπομένοντες, ἐπὶ τὸ μηδὲν βῆμα προσέσθαι παρὰ τοὺς νόμους καὶ τὰς μετὰ τούτων ἀναγραφάς. Ὅ τις ἂν υπομείνειεν Ἑλλήνων ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδ' ὑπὲρ τοῦ καὶ πάντα τὰ παρ' αὐτοῖς ἀφανισθῆναι συγγράμματα, τὴν τοιοῦσαν ὑποστήσεται βλάβη; λόγους γὰρ αὐτὰ νομίζουσιν εἶναι κατὰ τὴν τῶν γραψάντων βούλησιν ἐσχεδιασμένους. Καὶ τοῦτο δικαίως καὶ περὶ τῶν παλαιότερων φρονοῦσιν, ἐπειδὴ καὶ τῶν νῦν ἐνίοις δρῶσι τολμῶντας περὶ τούτων συγγράφειν οἷς μήτ' αὐτοὶ πα-
 30 ρεγένοντο μήτε πυθέσθαι παρὰ τῶν εἰδόντων ἐφιλοτιμήθησαν. Ἀμέλει καὶ περὶ τοῦ γενομένου νῦν ἡμῖν πολέμου τινὲς ἱστορίας ἐπιγράφοντες ἐξηεννόχασιν οὗτ' εἰς τοὺς τόπους παραβαλόντες οὔτε πλησίον τούτων πραττομένων προσελθόντες, ἀλλ' ἐκ παρακουσμάτων ὀλίγα συνθέντες, τῇ τῆς ἱστορίας ὀνόματι λίαν ἀναιδῶς ἐν-
 35 παροίησαν.

θ'. Ἐγὼ δὲ καὶ περὶ τοῦ πολέμου παντὸς καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτῷ κατὰ μέρος γενομένων ἀληθῆ τὴν ἀναγραφὴν ἐποιησάμην, τοῖς πράγμασιν αὐτὸς ἅπασι πα-
 40 ρατυχών. Ἐστρατήγουν μὲν γὰρ τῶν παρ' ἡμῖν Γαλιλαίων ὀνομαζομένων, ἕως ἀντέχειν δυνατόν ἦν, ἐγεγόμην δὲ παρὰ Ῥωμαίοις συλληφθεὶς αἰχμαλώτος· καὶ με διὰ φυλακῆς Οὐεσπασιανὸς καὶ Τίτος ἔχοντες αἰεὶ προσεδρεύειν αὐτοῖς ἠνάγκασαν, τὸ μὲν πρῶτον
 45 δεδεμένον, αὐθις δὲ λυθεὶς συνεπέμφθη ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας Τίτῳ πρὸς τὴν Ἱεροσολύμων πολιορκίαν. Ἐν ᾧ χρόνῳ τῶν πραττομένων οὐκ ἔστιν ὃ τὴν ἐμὴν γνῶσιν διέφυγε. Καὶ γὰρ τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον τὸ Ῥωμαίων δρῶν ἐπιμελῶς ἀνέγραφον καὶ τὰ παρὰ
 50 τῶν αὐτομόλων ἀπαγγελλόμενα μόνος αὐτὸς συνήν-
 εἶτα σχολῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ λαβόμενος πάσης μοι τῆς πραγματείας ἐν παρασκευῇ γεγεννημένης, χρησάμενος τισὶ πρὸς τὴν Ἑλληνίδα φωνὴν συνεργοῖς, οὕτως ἐποιη-
 σάμην τῶν πράξεων τὴν παράδοσιν. Τοσούτου δέ μοι

que quidem sunt Moysis, qui et leges continent, et seriem rerum gestarum a conditu generis humani usque ad ipsius mortem. Atque hoc spatium temporis tria fere annorum millia comprehendit. A Moysis autem morte ad imperium usque Artaxerxis, qui post Xerxem regnavit apud Persas, prophetae qui Moysi successere res sua ætate gestas tredecim libris complexi sunt: quattuor vero reliqui hymnos in Dei laudem, et præcepta vitæ hominum exhibent utilis-
 10 sima. Ceterum ab imperio Artaxerxis ad nostram usque memoriam sunt quidem singula literis mandata; sed nequaquam tantam fidem et auctoritatem meruerunt, quantum superiores ii libri, propterea quod minus explorata fuit successio prophetarum. Quanta porro veneratione libros nostros prosequamur, re ipsa apparet. Quum enim tot jam sæcula effluxerint, nemo adhuc nec adjicere quicquam illis, nec demere, aut mutare aliquid est ausus. Sed omnibus Judæis statim ab ipso nascendi exordio hoc insitum atque innatum est, Dei ut hæc esse præcepta credamus, iisdem-
 20 que constanter adhærescamus, et eorum causa, si opus fuerit, libenter mortem perferamus. Jam itaque multi captivorum frequenter et tormenta et omne genus mor-
 tem in theatris sustinere conspecti sunt, ne ullum ver-
 bum contra leges admitterent et scriptas de illis traditiones. Quis Græcorum tale aliquid subiret, imo vel minimum quidem lædi sufferret, licet omnia ab illis scripta inter-
 30 tus periculum adeant? quippe illa narrationes esse existi-
 mant, prope effusas prout allubesceret scriptoribus. Atque ita non immerito sentiunt etiam de antiquioribus, quoniam aliquos nunc quoque vident de istis scribere aggredientes, quibus neque ipsi interfuere, neque operam dedere ut a rerum gnaris illa acciperent. Scilicet etiam de bello quod nuperrime gessimus, quidam historias quas conscripserant ediderunt, quum neque ad ea loca pervenerint, neque in vicinia fuerint locorum ubi res gestæ erant: sed ex fama et auditione paucula quædam temere componentes, hi-
 40 storiarum nomine impudenter admodum et insolenter se ef-
 ferunt.

9. Ego autem et de omni bello, deque iis quæ particu-
 latim gesta erant; veritati congruenter scripsi, quum ipse rebus omnibus interfuerim. Etenim eorum dux existiteram qui apud nos Galilæi audiunt, quamdiu resistendo eramus; comprehensus autem a Romanis factus sum captivus; quumque me Vespasianus et Titus in custodia haberent: illis semper assidere coegerunt, primo quidem vinctum: postea vero solutus ab Alexandria cum Tito missus eram ad Hierosolymorum obsidionem. Quo tempore eorum quæ gerebantur nihil meam notiā effugit. Nam et singula in Romanis castris conspecta diligenter notabam; quæque a transfugis nunciabantur ego solus intellexi: deinde Romæ otium nactus, opere omni jam præparato, et quibusdam propter Græcam linguam in auxilium vocatis, res prout gestæ erant literis mandabam. Adeoque veritati

περιῖν θάρσος τῆς ἀληθείας, ὥστε πρώτους πάντων τοὺς αὐτοκράτορας τοῦ πολέμου γενομένους Οὐεσπασιανὸν καὶ Τίτον ἡξίωσα λαβεῖν μάρτυρας. Πρώτοις γὰρ δέδωκα τὰ βιβλία· καὶ μετ' ἐκείνους πολλοῖς μὲν Ῥωμαίων τοῖς συμπεπολεμηκόσι, πολλοῖς δὲ τῶν ἡμετέρων ἐπίπρασον, ἀνδράσι καὶ τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας μετεσχηκόσιν, ὧν ἔστιν Ἰούλιος Ἀρχέλαος, Ἡρώδης ὁ σεμνότατος, καὶ αὐτὸς ὁ θαυμασιώτατος βασιλεὺς Ἀγρίππας. Οὗτοι μὲν οὖν ἅπαντες ἐμαρτύρησαν ὅτι τῆς ἀληθείας πρῶστην ἐπιμελῶς, οὐκ ἂν ὑποστευλάμενοι καὶ σωπῆσαντες, εἴ τι κατὰ ἀγνοίαν ἢ χαριζόμενος μετέθηκα τῶν γεγονότων ἢ παρέλιπον.

ι'. Φαῦλοι δὲ τινες ἄνθρωποι διαβάλλειν μου τὴν ἱστορίαν ἐπιχειρήσασιν, ὥσπερ ἐν σχολῇ μεираίων γυμνασμία προκείμεθαι νομίζοντες κατηγορίας παραδόξου καὶ διαβολῆς, δεόν ἐκείνο γινώσκειν, ὅτι δεῖ τὸν ἄλλοις παράδοσιν πράξεων ἀληθινῶν ὑπισχυόμενον αὐτὸν ἐπίστασθαι ταῦτα πρότερον ἀκριβοῦς, ἢ παρηκολούθηκόντα τοῖς γεγονόσιν, ἢ παρὰ τῶν ἰδόντων πυνθανόμενον· ὅπερ ἐγὼ μάλιστα περὶ ἀμφοτέρων νομίζω πεποιημέναι τὰς πραγματείας. Τὴν μὲν γὰρ ἀρχαιολογίαν, ὥσπερ ἔφην, ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων μεθρημένην, γεγονόσι ἱερεὺς ἐκ γένους καὶ μετεσχηκὼς τῆς φιλοσοφίας τῆς ἐν ἐκείνοις τοῖς γράμμασι· τοῦ δὲ πολέμου τὴν ἱστορίαν ἔγραψα, πολλῶν μὲν αὐτοῦργος πράξεων, πλείστον δ' αὐτόπτης γενόμενος, ὅπως δὲ τῶν λεχθέντων ἢ πραγθέντων οὐδοτιοῦν ἀγνοήσας. Πῶς οὖν οὐκ ἂν θρασεῖς τις ἡγήσαιο τοὺς ἀνταγωνίζεσθαι μοι περὶ τῆς ἀληθείας ἐπιχειρηκόντας; οἱ καὶ τοῖς τῶν αὐτοκρατόρων ὑπομνήμασιν ἐντυχεῖν λέγουσιν, ἀλλ' οὐ γὰρ καὶ τοῖς ἡμετέροις τῶν ἀντιπολεμούντων πράγμασι παρέτυχον.

ια'. Περὶ μὲν οὖν τούτων ἀναγκαίαν ἐποιήσαμην τὴν παρέκθεσιν, ἐπιστημῆνασθαι βουλόμενος τῶν ἐπαγγελλομένων τὰς ἱστορίας συγγράφειν τὴν εὐχέριαν· ἱκανῶς δὲ φανερόν, ὥς οἶμαι, πεποιηκὼς ὥς ἐστι πατριός ἐστιν ἢ περὶ τῶν παλαιῶν ἀναγραφῇ τοῖς βαρβάρους μᾶλλον ἢ τοῖς Ἕλλησιν, βούλομαι μικρὰ πρότερον διαλεχθῆναι πρὸς τοὺς ἐπιχειροῦντας νέαν ἡμῶν ἀποφαίνειν τὴν κατὰστασιν, ἐκ τοῦ μηδὲν περὶ ἡμῶν, ὥς φασιν ἐκεῖνοι, λελέχθαι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν· συγγραφῆσιν· εἴτα δὲ τὰς μαρτυρίας τῆς ἀρχαιότητος ἐκ τῶν παρ' ἄλλοις γραμμάτων παρέξω, καὶ τοὺς βεβλασφημηκόντας ἡμῶν τὸ γένος ἀποδείξω λίαν ἀλόγως βλασφημοῦντας.

ιβ'. Ἡμεῖς τοίνυν οὔτε χώραν οἰκοῦμεν παράλιον οὔτ' ἐμπορίας χαίρομεν, οὐδὲ ταῖς πρὸς ἄλλους διὰ τούτων ἐπιμειξίαις· ἀλλ' εἰσὶ μὲν ἡμῶν αἱ πόλεις μακρὰν ἀπὸ θαλάσσης ἀπωκισμέναι, χώραν δὲ ἀγαθὴν νεμόμενοι ταύτην ἐκπονοῦμεν· μάλιστα δὲ πάντων περὶ παιδοτροφίαν φιλοκαλοῦντες, καὶ τὸ φυλάττειν τοὺς νόμους, καὶ τὴν κατὰ τούτους παραδεδομένην εὐσέβειαν ἔργον ἀναγκασιότατον παντὸς τοῦ βίου πεποιημένοι. Προσούσης τοίνυν τοῖς εἰρημένοις καὶ τῆς περὶ τὸν βίον ἡμῶν ἰδιότητος, οὐδὲν ἦν ἐν τοῖς παλαιοῖς

confidebam, ut omnium primos Vespasianum et Titum in eo bello imperatores mihi testes facere vulerim. Primum namque illis obtuli libros; et post illos multis quidem Romanorum qui belle interfuere: plurimis etiam nostratum eos vendidi, viris Græcæ eruditionis non ignaris; in quibus erat Julius Archelaus, Herodes morum gravitate spectatissimus, et rex ipse Agrippa admiratione dignissimus. Isti igitur universi testimonium perhibuerunt quod veritatem accuratam præ me ferebam, non dissimulaturi aut tacituri, si quid factorum per ignorantiam aut per gratiam commutassetem aut prætermissem.

10. Quidam vero homines male feriatî historiam meam calumniari conati sunt, tanquam ejusmodi esset ut adolescentibus in scholis ad ingenium exercendum proponi debeat ad accusationem incredibilem et calumniam, quum oporteat illud sciri, quod eum deceat qui se polliceatur rerum veritatem alius traditurum, ipsum prius exacte eas nosse, aut quod adfuerit quum gererentur, aut quod ex gnaris eas didicerit. Id quod ego in utroque opere me fecisse existimo. Antiquitatis namque libros, sicuti dixi, ex voluminibus sacris interpretatus sum, quum essem genere sacerdos, et a philosophia in scriptis istis comprehensa non alienus: historiam vero belli conscripsi, ut qui ipse res quidem multas gesserim, plurimas vero ipse viderim, et eorum quæ dicta vel gesta erant nihil prorsus ignorarim. Quomodo ergo non procaces isti existimarentur, qui mecum de veritate contendere aggressi sunt? qui licet imperatorum commentarios se legisse dicant, non tamen nostrorum qui illis adversabantur rebus intendant.

11. Et de istis quidem necessariam feci digressionem, significare volens facultatem eorum, qui historiam scribere promittunt: atque abunde me declaratum reliquisse arbitrator quod rerum vetustarum memoriam scriptis consignare magis in usu sit apud barbaros quam apud Græcos. Volo igitur inprimis eos paucis redarguere, qui nostrum statum recentem esse contendunt, eo quod nihil de nobis, ut aiunt illi, memorarint scriptores Græci: deinde testimonia antiquitatis ex aliorum scriptis afferam, et eos qui nostræ genti maledixerunt, nulla prorsus cum ratione nobis maledicere ostendam.

12. Quod ad nos attinet, terram habitamus quæ neque mari vicina est, neque negotiationibus gaudemus, neque earum causa nobis consuetudo cum aliis gentibus est: sed sunt urbes quidem nostræ procul a mari sitæ; ipsi autem nos regionem bonam incolentes, hanc cum labore exercemus: maxime vero omnium liberis educandis studentes et legum custodiæ, ut qui pietatem ad illas exactam opus totius vitæ maxime necessarium fecerimus. Quum igitur ad ea quæ dicta sunt accedat etiam vivendi ratio propria, nihil erat prisca temporibus quod faceret nobis

χρόνους τὸ ποιῶν πρὸς τοὺς Ἑλληνας ἡμῖν ἐπιμιξίαν,
 ὥσπερ Αἰγυπτίους μὲν τὰ παρ' αὐτῶν ἐξαγόμενα καὶ
 πρὸς αὐτοὺς εἰσαγόμενα, τοῖς δὲ τὴν παράλιον τῆς
 Φοινίκης κατοικοῦσιν ἢ περὶ τὰς καπηλείας καὶ τὰς
 ἐμπορίας σπουδὴ διὰ τὸ φιλοχρηματεῖν. Οὐ μὴν
 οὐδὲ πρὸς ληστείας ὥσπερ ἄλλοι τινὲς ἢ τὸ πλέον ἔχειν
 ἀξιοῦν πολεμοῦντες ἐτράπησαν ἡμῶν οἱ πατέρες, καί-
 τοι πολλὰς τῆς χώρας ἐχούσης μυριάδας ἀνδρῶν οὐκ
 ἀτόλμων. Διὰ τοῦτο Φοινίκης μὲν αὐτοὶ κατ' ἐμπο-
 ρίαν τοῖς Ἑλλησιν ἐπαισπλέοντες εὐθὺς ἐγνώσθησαν,
 καὶ δι' ἐκείνων Αἰγύπτιοι, καὶ πάντες ἀφ' ὧν τὸν φόρ-
 τον εἰς τοὺς Ἑλληνας διεκόμεζον, μεγάλα πελάγη
 διαίροντες. Μῆδοι δὲ μετὰ ταῦτα καὶ Πέρσαι φανε-
 ροὶ κατέστησαν τῆς Ἀσίας ἐπάρξαντες, οἱ δὲ καὶ μέχρι
 τῆς ἐτέρας ἡπείρου Πέρσαι στρατεύσαντες. Ὁρᾶτες δὲ
 διὰ γειτονίαν, καὶ τὸ Σκυθικὸν ἀπὸ τῶν εἰς τὸν Πόντον
 ἐγνώσθη πλεόντων· ὅλως γὰρ ἅπαντες οἱ παρὰ τὴν
 θάλατταν, καὶ τὴν πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς καὶ πρὸς τὴν
 ἐσπέριον κατοικοῦντες, τοῖς συγγράφειν τι βουλομένοις
 γνωριμώτεροι κατέστησαν. Οἱ δὲ ταύτης ἀνωτέρω
 τὰς οἰκίσεις ἔχοντες ἐπιπλείστον ἠγνοήθησαν. Καὶ
 τοῦτο φαίνεται καὶ περὶ τὴν Εὐρώπην συμβεβηκός,
 ὅπου γε τῆς Ῥωμαίων πόλεως, τοιαύτην ἐκ μακροῦ
 δύναμιν κεκτημένης, καὶ τοιαύτας πράξεις κατορθούσης
 πολεμικᾶς, οὐδ' ὁ Ἡρόδοτος οὐδ' ὁ Θουκυδίδης οὔτε
 τῶν ἄμα τούτοις γενομένων οὐδὲ εἰς ἐμνημόνευκεν,
 ἀλλ' ὅψε ποτε καὶ μόλις αὐτῶν εἰς τοὺς Ἑλληνας ἢ
 γυνῶσις διεξῆλθον. Περὶ μὲν γὰρ Γαλατῶν τε καὶ
 Ἰσθῶν οὕτως ἠγνόησαν οἱ δοκοῦντες ἀκριβέστατοι
 συγγραφεῖς, ὧν ἔστιν Ἡρόδος, ὥστε πόλιν οἶται μίαν
 εἶναι τοὺς Ἰσθῶν, τοὺς τοσούτου μέρους τῆς ἐσπείρου
 γῆς κατοικοῦντας· καὶ τὰ μῆτε γενομένα παρ' αὐτοῖς
 εἶη μῆτε λεγόμενα γράφειν, ὥς ἐκείνων αὐτοῖς χρω-
 μένων, ἐτόλμησαν. Αἴτιον δὲ τοῦ μὲν μὴ γινώσκειν
 τὰ ληθῆς τὸ λίαν ἀνεπίμικτον, τοῦ δὲ γράφειν ψευδῆ τὸ
 βούλεσθαι δοκεῖν τι πλεόν τῶν ἄλλων ἱστορεῖν. Πῶς
 οὖν ἔτι θαυμάζειν προσῆκεν, εἰ μὴ δὲ τὸ ἡμέτερον ἔθνος
 πολλοῖς ἐγινώσκετο, μὴδὲ τῆς ἐν τοῖς συγγράμμασι
 μνήμης ἀφορμὴν παρέσχεεν, οὕτω μὲν ἀπωχισμένον
 τῆς θαλάσσης, οὕτω δὲ βιοτεύειν προηρημένον;
 ιγ'. Φέρε τοίνυν ἡμᾶς ἀξιοῦν τεκμηρίω χρῆσασθαι
 περὶ τῶν Ἑλλήνων ὅτι μὴ παλαιὸν ἔστιν αὐτῶν τὸ γε-
 νος τῷ μὴδὲν ἐν ταῖς ἡμετέραις ἀναγραφαῖς περὶ αὐ-
 τῶν εἰρησθαι. Ἄρ' οὐχὶ πάντως ἂν κατεγέλων, αὐτὰς,
 οἶμαι, τὰς ὑπ' ἐμοῦ νῦν εἰρημένας κομίζοντες αἰτίας,
 καὶ μάρτυρας ἂν τοὺς πλησιοχώρους παρέλχοντο τῆς
 αὐτῶν ἀρχαιότητος; Κάγῳ τοίνυν πειράσομαι τοῦτο
 ποιεῖν. Αἰγυπτίους γὰρ καὶ Φοινίξιν μάλιστα δὴ
 χρῆσθαι μάρτυσιν, οὐκ ἂν τινος ὥς ψευδῆ τὴν μαρτυ-
 ρίαν διαβάλλειν δυνήθεντος. Φαίνονται γὰρ καὶ δὴ
 μάλιστα πρὸς ἡμᾶς δυσμενῶς διατεθέντες κοινῇ μὲν
 ἅπαντες Αἰγύπτιοι, Φοινικῶν δὲ Τύριοι. Περὶ μέν-
 τοι Χαλδαίων οὐκέτι δυναίμην ἂν ταυτὸ τοῦτο λέγειν,
 ἐπεὶ καὶ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχηγοὶ καλεστέχασιν καὶ

commercium cum Græcis, sicut Ægyptiis mercimonia, ex
 rebus quæ importarentur aut exportarentur; et Phœnicibus
 oram maritimam accolentibus, cauponandi et negotiandi
 studium ex amore pecuniæ. Sed neque ad latrocinia,
 sicut alii quidam, aut plus habendi studium, bellum
 exercendo conversi sunt patres nostri, licet regio multis
 virorum strenuorum myriadibus abundaret. Quo factum
 ut Phœnices negotiationis ergo ad Græcos navigantes sta-
 tim cogniti fuerint, et per illos Ægyptii, dein omnes a qui-
 bus ad Græcos onera perferebant, immensa maria per-
 transeunt. Medi vero postea atque Persæ illis innotue-
 runt postquam Asiæ imperarunt, Persæque, quum usque ad
 alteram continentem expeditiones fecissent; Thraces autem
 propter victoriam, et Scythæ ab iis qui in Pontum navi-
 gant cogniti sunt: atque in universum omnes, ad mare vel
 Orientale vel Hesperium habitantes, in eorum notitiam
 facilius venerunt, quibus in animo fuit historiæ aliquid
 scribere. Superiora vero incolentes et procul a mari
 maximam in partem ignorati erant. Hoc idem et iis con-
 tigit qui in Europa habitant: siquidem Romanorum ur-
 bis, in tantam potentiam jam inde olim evectæ, et tantas
 res bellicas prospere gerentis, neque Herodotus neque
 Thucydides quoquo modo meminerunt, nec omnino alius
 eorum æqualis scriptor, sed sero et vix tandem eorum
 nomen in Græcia auditum. Gallorum etiam et Hispanorum
 res usque adeo ignotæ iis fuerunt qui accuratissimi scripto-
 res fuisse perhibentur, in quibus est Ephorus, ut Iberos
 unam civitatem esse existimaverit, quum tam late in Oc-
 cidentem fines eorum pateant: et ritus eorum, qui nec fue-
 runt nec fuisse unquam dicti sunt, scribere, tanquam ita
 illis uterentur, non dubitarunt. Causa vero earum quidem
 rerum ignorantia fuit, quod illi secum ipsi viverent com-
 mercia aliarum gentium aversantes; scriptorum vero men-
 dacii, quod volebant illi quippiam ultra alios memoriæ
 mandasse videri. Quomodo ergo mirari convenit, si ne-
 que nostra gens plurimis erat nota, neque ad scribendum
 de se aliquam suppeditavit occasionem, tam longo scilicet
 intervallo disjuncta a mari, talibus vitæ institutis sese ac-
 commodans?

13. Pone igitur nos argumento uti velle Græcorum,
 quod non sit genus eorum antiquum, eo quod nihil in libris
 nostris de iis dictum reperitur. Nonne omnino nos risu
 exciperent, ipsas, ut arbitror, a me nunc allatas proferentes
 causas, et testes e vicinis regionibus adducerent antiqui-
 tatis suæ? Igitur et ego hoc conabor efficere. Ægyptiis enim
 et Phœnicibus præcipue testibus utar, quum nemo eorum
 testimonio tanquam falso detrudere potuerit. Videntur
 enim et maxime in nos iniqui, communiter quidem omnes
 Ægyptii, Phœnicum vero Tyrii. De Chaldæis autem ne-
 quaquam hoc idem dicere potero, quoniam et generis no-
 stri principes exstiterunt, et propter cognationem in histo-

διὰ τὴν συγγένειαν ἐν ταῖς αὐτῶν ἀναγραφαῖς Ἰουδαίων μνημονεύουσιν. Ὅταν δὲ τὰς περὶ τούτων πίστει παρὰ σοῦ, τότε καὶ τῶν Ἑλλήνων συγγραφῶν ἀποφανῶ τοὺς μνήμην Ἰουδαίων πεποιηκότας, ἵνα μὴ δὲ ταύτην ἔτι τὴν πρόφασιν οἱ βασκαίνοντες ἔχωσι τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀντιλογίας.

ιδ'. Ἀρξομαι δὴ πρῶτον ἀπὸ τῶν παρ' Αἰγυπτίους γραμμάτων. Αὐτὰ μὲν οὖν οὐχ οἶόν τε παρὰ τίθεσθαι κάκεινων· Μανεθὼν δ' ἦν τὸ γένος ἀνὴρ Αἰγύπτιος, τῆς Ἑλληνικῆς μετεσχηκῶς παιδείας, ὡς ὁπλός ἐστι· γέγραφε γὰρ Ἑλλάδι φωνῇ τὴν πάτριον ἱστορίαν, ἔκ τε τῶν ἱερῶν, ὧς φησιν αὐτὸς, μεταφράσας καὶ πολλὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐλέγχει τῶν Αἰγυπτιακῶν ὑπ' ἀγνοίας ἐψευσμένον. Αὐτὸς δὲ τοίνυν ὁ Μανεθὼν ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Αἰγυπτιακῶν ταῦτα περὶ ἡμῶν γράφει (παρὰ τὴν ἀσπίδα δὲ τὴν λέξιν αὐτοῦ, καθάπερ αὐτὸν ἐκείνον παραγαγὼν μάρτυρα)· « Ἐγένετο βασιλεὺς « ἡμῖν, Τίμωκος ὀνόμα' ἐπὶ τούτου οὐκ οἶδ' ὅπως ὁ Θεὸς « ἀντέπνευσεν, καὶ παρὰ πόλιν ἐκ τῶν πρὸς ἀνατολὴν « μερῶν, ἀνθρώποι τὸ γένος ἄσχημοι, καταθαρσύναντες « ἐπὶ τὴν γῆν ἐστράτευσαν, καὶ βραδίως ἀμαχητὶ « ταύτην κατὰ κράτος εἶλον. Καὶ τοὺς ἡγεμονεύσαν- « τας ἐν αὐτῇ χειρωσάμενοι τὸ λοιπὸν τὰς τε πόλεις « ὁμοῦς ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἱερὰ τῶν θεῶν κατέσκαψαν· « πᾶσι δὲ τοῖς ἐπιχωρίοις ἐθροτάτα πως ἐχρῆσαντο, « τοὺς μὲν σφάζοντες, τῶν δὲ καὶ τὰ τέκνα καὶ γυναῖ- « κας εἰς δουλείαν ἀγοντες. Πέρας δὲ καὶ βασιλεῖα « ἓνα ἐξ αὐτῶν ἐποίησαν, ὃ ὄνομα ἦν Σάλατις. Καὶ « οὗτος ἐν τῇ Μέμφιδι κατεγίνετο, τὴν τε αἰῶν καὶ κά- « τω γῆν ὁδοπολοῦν καὶ φρουρὰν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύ- « σι καὶ καταλείπων τοποῖς. Μάλιστα δὲ καὶ τὰ πρὸς « ἀνατολὴν ἡσφαλιστά μέρη, προορώμενος Ἀσσυρίων, « τότε μεῖζον ἰσχυόντων, ἐσομένην ἐπιθυμίαν τῆς αὐ- « τῆς βασιλείας ἐπόρου. Εὐρὼν δὲ ἐν νομῷ τῷ Σαίτη « πόλιν ἐπικαιροτάτην, χεϊμένην μὲν πρὸς ἀνατολὴν « τοῦ Βουβαστίτου ποταμοῦ, καλουμένην δ' ἀπὸ τινος « ἀρχαίας θεολογίας Αὐαριν, ταύτην ἐκτίσεν τε καὶ τοῖς « τεύχεσιν ὀχυρωτάτην ἐποίησεν, ἐνοικίας αὐτῇ καὶ « πληθὺς δπλιτῶν εἰς εἴκοσι καὶ τέσσαρας μυριάδας « ἀνδρῶν πρὸς φυλακὴν. Ἐνθάδε κατὰ θέρειαν ἤρ- « χετο, τὰ μὲν σιτομετρῶν καὶ μισθοφορίαν παρεγό- « μενος, τὰ δὲ καὶ ταῖς ἐξοπλισταῖς πρὸς φόβον τῶν « ἐξωθεν ἐπιμελῶς γυμνάζων. Ἀρξας δ' ἐννεακαίδεκα « ἔτη τὸν βίον ἐτελεύτησεν. Μετὰ τοῦτον δὲ ἕτερος « ἐβασίλευσε τέσσαρα καὶ τετταράκοντα ἔτη, καλού- « μενος Βηών. Μεθ' οὗ ἄλλος Ἀπαχνάς, ἐξ καὶ τριά- « κοντα ἔτη καὶ μῆνας ἑπτὰ. Ἐπειτα δὲ καὶ Ἀπω- « ρις ἐν καὶ ἐξήκοντα, καὶ Ἰανίας πεντήκοντα καὶ « μῆνα ἓνα. Ἐπὶ πᾶσι δὲ καὶ Ἀσσις ἐννέα καὶ τεσ- « σάρακοντα καὶ μῆνας δύο. Καὶ οὗτοι μὲν ἐξ ἐν « αὐτοῖς ἐγενήθησαν πρῶτοι ἄρχοντες, πολεμοῦντες « αἰεὶ καὶ ποθοῦντες μᾶλλον τῆς Αἰγύπτου ἐξῆραι τὴν « ῥίξαν. Ἐκαλεῖτο δὲ τὸ σῦμπαν αὐτῶν ἔθνος ὙΚΣΩΣ, « τοῦτο δὲ ἐστὶ βασιλεῖς ποιμένες· τὸ γὰρ ὙΚ καὶ

riis suis Judæorum meminerunt. Quum vero de istis probationes afferam, tunc etiam Græcorum historicos memorabo qui Judæorum mentionem fecere, ne quis ex invidia et detractione hujusmodi occasionem arripiat nobis contradicendi.

14. Initium jam faciam ab Ægyptiorum literis. Ipsas quidem eorum literas ut proferam fieri non potest: Manetho autem genere fuit Ægyptius, vir Græcam eruditio- nem assequutus, uti ex eo intelligitur, quod Græce patriam historiam scripserit, eam, ut ipse profitetur, e sacris interpretatus libris; qui etiam Herodotum in multis convincit de rebus Ægyptiacis per ignorantiam mentitum. Ille certe Manetho historiarum Ægyptiarum secundo ita de nobis scribit (ejus quippe verba proferre libet, ut qui ipsum pro teste producatur.) « Regem olim habuimus Timaum, « cujus tempore, quum nobis Deus nescio quo pacto esset « irator, ex partibus orientalibus homines ignobili genere, « audacia sumpta repentinum hanc in regionem impetum « fecerunt, eamque facile ac sine pugna subegerunt: atque « principibus ejus in suam potestatem redactis, de cetero « et civitates crudeliter incendunt, et eorum templa « everterunt; porroque in omnes indigenas inimicissime « se gesserunt, alios quidem perimantes, aliorum vero et « liberos et conjuges in servitutem agentes. Tandem vero « unum ex illis regem creaverunt, cui nomen Salatis. Atque « hic in Memphide versabatur, provinciam superiorem et « inferiorem tributariam faciens, præsidiaque in locis op- « portunissimis relinquens. Maxime vero partes mu- « nivit orientales, prospiciens Assyriis, tunc aliis poten- « tioribus, futuram cupiditatem invadendi illud ipsum re- « gnum. Quum autem nactus esset in Saite homo civitatem « opportunissimam ad orientem fluvii Bubastitæ sitam, « quæ ab aliquo antiquæ theologiæ Auaris appellabatur, et « ipsam ædificavit et muris firmissimis communivit, post- « quam illic collocaverat ad custodiam ejus armatorum mul- « titudinem usque ad CCXL millia virorum. Illuc veniebat « ætatis tempore, tam ut frumenta meteret et conducti- « liis mercedem solveret, quam ut armatos ad terrorem « extraneorum diligenter exerceret. Quum autem regnasset « annis XIX, vitam finivit. Post hunc etiam regnavit alter « annis XLIV, Beon nomine. Post quem alius Apachnas « nomine, annis XXXVI et mensibus VII. Dein etiam Apo- « phis LXI, et Janias I et mense uno. Post omnes autem « Assis annis XLIX et mensibus II. Et isti quidem sex inter « eos fuere primi principes, bellum semper gerentes, et « maxime Ægyptum radicitus extinguere cupientes. « Vocabatur autem gens universa Hyksos, id est reges « pastores: Hyc enim in sacra lingua regem sonat, Sos

« ἱερὰν γλῶσσαν βασιλέα σημαίνει, τὸ δὲ ΣΩΣ ποι-
 « μὴν ἔστι καὶ ποιμένες κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον,
 « καὶ οὕτω συντιθέμενον γίνεται ὙΚΣΩΣ. Τινὲς δὲ
 « λέγουσιν αὐτοὺς Ἀραβας εἶναι. » Ἐν δ' ἄλλῳ ἀντι-
 « γράφῃ οὐ βασιλεῖς σημαίνεσθαι διὰ τῆς τοῦ ὙΚ προσ-
 « ηγορίας, ἀλλὰ τούναντίον αἰχμαλώτους δηλοῦσθαι ποι-
 « μένας· τὸ γὰρ ὙΚ πάλιν Αἰγυπτιστὶ καὶ τὸ ἈΚ
 « δασυνόμενον αἰχμαλώτους ῥητῶς μηνύει. Καὶ τοῦτο μάλ-
 « λον πιθανώτερον μοι φαίνεται καὶ παλαιᾶς ἱστορίας ἐχό-
 « μενον. » Τούτους δὲ τοὺς προκατινωμασμένους βασι-
 « λέας τοὺς τῶν ποιμένων καλουμένων καὶ τοὺς ἐξ αὐ-
 « τῶν γενομένους κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου φησὶν ἔτη
 « πρὸς τοὺς πεντακασίους ἑνδεκά. Μετὰ ταῦτα δὲ τῶν
 « ἐκ τῆς Θεβαΐδος καὶ τῆς ἄλλης Αἰγύπτου βασιλέων
 « γενέσθαι φησὶν ἐπὶ τοὺς ποιμένας ἐπανάστασιν, καὶ
 « πόλεμον αὐτοῖς συρραγῆναι μέγαν καὶ πολυχρό-
 « νιον. Ἐπὶ δὲ βασιλέως, ὃ ὄνομα εἶναι Ἀλίσφρα-
 « γμουθῶσις, ἡττωμένους φησὶ τοὺς ποιμένας ὑπ' αὐτοῦ
 « ἐκ μὲν τῆς ἄλλης Αἰγύπτου πάσης ἐκπεσεῖν, κατα-
 « κλεισθῆναι δ' εἰς τόπον, ἀρουρῶν ἔχοντα μυρίων τὴν
 « περίμετρον. Αὐτὰρ ὄνομα τῷ τόπῳ. Τοῦτον φησὶν ὁ
 « Μανεθὼν ἅπαντα τείχει τε μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ περι-
 « θαλεῖν τοὺς ποιμένας, ὅπως τὴν τε κτῆσιν ἄπασαν
 « ἔχουσιν ἐν ὄχυρῳ καὶ τὴν λείαν τὴν ἑαυτῶν. Τὸν δὲ
 « Ἀλίσφραγμουθῶσις υἱὸν Θούμμουσιν ἐπιχειρῆσαι μὲν
 « αὐτοὺς διὰ πολιορκίας εἰλεῖν κατὰ κράτος, ὁκτῶ καὶ
 « τεσσαράκοντα μυριάσι προσεδρεύσαντα τοῖς τείχεσιν·
 « ἐπεὶ δὲ τῆς πολιορκίας ἀπέγνω, ποιήσασθαι συμβά-
 « σεις, ἵνα τὴν Αἰγυπτον ἐκλιπόντες ὅποι βούλονται
 « πάντες ἀβλαβεῖς ἀπέλθωσι. Τοὺς δὲ ἐπὶ ταῖς ὁμο-
 « λογίαις πανοικισίᾳ μετὰ τῶν κτήσεων οὐκ ἐλάττους
 « μυριάδων ὄντας εἰκοσι καὶ τεσσάρων ἀπὸ τῆς Αἰγύ-
 « πτου τὴν ἔρημον εἰς Συρίαν ὁδοιπορῆσαι. Φοβου-
 « μένους δὲ τὴν Ἀσσυρίων δυναστείαν (τότε γὰρ
 « ἐκείνους τῆς Ἀσίας κρατεῖν), ἐν τῇ νῦν Ἰουδαίᾳ κα-
 « λουμένη πόλιν οἰκοδομησαμένους τσσαύταις μυριάσιν
 « ἀνθρώπων ἀρκέσουσαν, Ἱεροσόλυμα ταύτην ὀνομά-
 « σαι. » Ἐν ἄλλῃ δὲ τινὶ βίβλῳ τῶν Αἰγυπτιακῶν Μανεθὼν
 « τοῦτο φησὶν ἔθνος τοὺς καλουμένους ποιμένας αἰχμαλώ-
 « τους ἐν ταῖς ἱεραῖς αὐτῶν βίβλοις γεγράφθαι, λέγων
 « ὁρθῶς. Καὶ γὰρ τοῖς ἀνωτάτω προγόνοις ἡμῶν τὸ
 « ποιμαίνειν πάτριον ἦν, καὶ νομαδικὸν ἔχοντες τὸν βίον
 « οὕτως ἐκαλοῦντο ποιμένες. Αἰχμαλῶτοί τε πάλιν
 « οὐκ ἀλόγως ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἀνεγράφησαν, ἐπειδὴ
 « περ ὁ πρόγονος ἡμῶν Ἰώσηπος ἑαυτὸν ἐφη πρὸς τὸν
 « βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων αἰχμαλῶτον εἶναι, καὶ τοὺς
 « ἀδελφοὺς εἰς τὴν Αἰγυπτον ὕστερον μετεπέμψατο, τοῦ
 « βασιλέως ἐπιτρέψαντος. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν
 « ἄλλοις ποιήσομαι τὴν ἐξέτασιν ἀκριβεστέραν.
 « 16. Νυνὶ δὲ τῆς ἀρχαιοῦς ταύτης παρατίθεμαι
 « τοὺς Αἰγυπτίους μάρτυρας. Πάλιν οὖν τὰ τοῦ Μανε-
 « θῶνος πῶς ἔχει πρὸς τὴν τῶν χρόνων τάξιν ὑπογράψω.
 « Φησὶ δὲ οὕτω· » Μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου τὸν
 « λαὸν τῶν ποιμένων εἰς Ἱεροσόλυμα ὃ ἐκβλήτων αὐτοὺς

« vero pastorem et pastores secundum dialectum com-
 « munem, unde vox composita Hycsos. Sunt autem qui
 « Arabas illos exstitisse dicant. » In alio autem exem-
 « plari nomine illo Hycsos non reges significari comperi, sed
 « e diverso captivos pastores indicari. Hyc enim iterum
 « Ægyptiaca lingua, et Hac cum aspiratione, captivos pro-
 « prie nominatimque significat. Atque id mihi verisimilius
 « videtur et magis cum antiqua historia censentiens.
 « Prædictos autem reges pastorum nomine appellatos, illo-
 « rumque posteros Ægyptum in sua potestate habuisse
 « dicit annis circiter xi supra quingentos. Tum vero sus-
 « ceptam adversus pastores a Thebaidis ac reliquæ Ægypti
 « regibus expeditionem, bellumque grave ac diuturnum
 « inter ipsos constatum fuisse. Sub rege autem cui Ali-
 « sphragmuthosis nomen erat, debellatos pastores illos, ac
 « reliqua Ægypto pulsos, unum in locum inclusos esso
 « tradit, cujus ambitus decem jugerum millia contineret.
 « Auaris locus ille dicebatur. Hunc Manetho dicit uni-
 « versum a pastoribus ingenti validoque muro septum ac
 « munitum, ut quicquid sibi fortunarum esset ac prædiæ
 « id omne tutum ac securum habere possent. At vero
 « Alisphragmuthoseos filium Thummosin cccclxxx millium
 « hominum exercitu muros obsedis, atque ipsos per
 « vim expugnare conatum illum quidem, sed, obsidionis
 « exitu desperato, cum iisdem ea conditione pepigisse, ut,
 « Ægypto relicta, omnes quocunque vellent sine ullo suo
 « detrimento commigrarent. Eos igitur cum universis fa-
 « miliis atque omni possessione sua, uti per ictum fœdus
 « poterant, haud pauciores cxxl millibus ab Ægypto per
 « solitudinem in Syriam tetendisse. Quod autem sibi ab
 « Assyriorum principatu metuerent (tum enim illos Asiam
 « tenuisse), in ea quam hodie Judæam appellamus regione
 « urbem ædificare, quæ tot hominum millia caperet,
 « eandemque Hierosolyma nominasse. » In alio vero quo-
 « dam de rebus Ægyptiacis libro Manetho dicit, « hanc gen-
 « tem pastores appellatam, captivos in sacris suorum libris
 « haberi; » idque recte. Nam antiquis progenitoribus nostris
 « patrium erat greges pascere: et pascualem agentes vitam,
 « inde pastores vocabantur. Rursusque captivi non temere
 « in Ægyptiorum libris dicti sunt, quoniam progenitor noster
 « Josephus dixit ad Ægyptiorum regem, se captivum esse,
 « et postea fratres in Ægyptum evocavit regis permissu. Sed
 « de istis quidem alibi inquisitionem faciam diligentioram.

15. Nunc autem hujus antiquitatis testes produco
 « Ægyptios. Itaque rursus ea quæ tradidit Manetho, ad
 « quod tempus referantur, subjiciam. Sic enim ait: « Post-
 « quam ex Ægypto egressus est Pastorum populus ad Hie-
 « rosolyma, qui illos ex Ægypto pepulit rex Tethmosis,

« ἐξ Αἰγύπτου βασιλεὺς Γέθμωσις, ἐβασίλευσε μετὰ
 « ταῦτα ἔτη εἴκοσι πέντε καὶ μῆνας τέσσαρας, καὶ
 « ἐτελεύτησε, καὶ παρέλαβε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ υἱὸς
 « Χέβρων ἔτη τρισκαίδεκα. Μεθ' οὗ δὲ Ἀμένωφις εἴκοσι
 6 « καὶ μῆνας ἑπτὰ. Τοῦ δὲ ἀδελφῆ Ἀμεσσις εἴκοσι ἐν
 « καὶ μῆνας ἑννέα. Τῆς δὲ Μήφρης ὡδέκα καὶ μῆνας
 « ἑννέα. Τοῦ δὲ Μηφραμούθωσις εἴκοσι πέντε καὶ
 « μῆνας δέκα. Τοῦ δὲ Θμῶσις ἑννέα καὶ μῆνας ὀκτώ.
 10 « Τοῦ δ' Ἀμένωφις τριάκοντα καὶ μῆνας δέκα. Τοῦ
 « δὲ Ὁρος τριάκοντα ἕξ καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δὲ θυ-
 « γάτηρ Ἀκεγχρῆς ὡδέκα καὶ μῆνα ἕνα. Τῆς δὲ Ῥά-
 « θωτις ἀδελφὸς ἑννέα. Τοῦ δὲ Ἀκεγχρῆς ὡδέκα
 « καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δ' Ἀκεγχρῆς ἕτερος ὡδέκα
 « καὶ μῆνας τρεῖς. Τοῦ δὲ Ἀρμαῖς τέσσαρα καὶ μῆνα
 15 « ἕνα. Τοῦ δὲ Ῥαμέσσης ἐν καὶ μῆνας τέσσαρας.
 « Τοῦ δὲ Ἀρμέσσης Μιαμμοῦ ἐξήκοντα ἕξ καὶ μῆνας
 « ὀκτώ. Τοῦ δὲ Ἀμένωφις δέκα καὶ ἑννέα καὶ μῆνας
 « ἕξ. Τοῦ δὲ Σέθωσις, καὶ Ῥαμέσσης, ἱππικὴν καὶ
 « ναυτικὴν ἔχων δύναμιν. Οὗτος τὸν μὲν ἀδελφὸν
 20 « Ἀρμαῖν ἐπίτροπον τῆς Αἰγύπτου κατέστησε, καὶ
 « πᾶσαν μὲν αὐτῷ τὴν ἄλλην βασιλικὴν περιέθηκεν
 « ἐξουσίαν, μόνον δὲ ἐνετείλατο διάδημα μὴ φορεῖν,
 « μηδὲ τὴν βασιλῖδα μητέρα τε τῶν τέκνων ἀδικεῖν,
 « ἀπέχεσθαι δὲ καὶ τῶν ἄλλων βασιλικῶν παλλακίδων.
 25 « Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Κύπρον καὶ Φοινίκην καὶ πάλιν Ἀσσυ-
 « ρίους τε καὶ Μήδους στρατεύσας, ἅπαντας, τοὺς μὲν
 « δόρατι, τοὺς δὲ ἀμαχητὶ, φόβῳ δὲ τῆς πολλῆς ду-
 « νάμειος, ὑποχειρίους ἔλαβε. Καὶ μέγα φρονήσας
 « ἐπὶ ταῖς εὐπραγίαις, ἔτι καὶ θαρσαλέωτερον ἐπορεύετο,
 30 « τὰς πρὸς ἀνατολὰς πόλεις τε καὶ χώρας καταστρεφό-
 « μενος. Χρόνον τε ἱκανὸν γεγονότος, Ἀρμαῖς ὁ κα-
 « ταλειφθεὶς ἐν Αἰγύπτῳ πάντα τοῦμπαλιν οἷς ἀδελφὸς
 « παρήνει μὴ ποιεῖν ἀδελῶς ἐπραττεν καὶ γὰρ τὴν
 « βασιλῖδα βιαιῶς ἔσχε, καὶ ταῖς ἄλλαις παλλακίσιν
 35 « ἀφειδῶς διετέλει χρώμενος· πενιθόμενος δὲ ὑπὸ τῶν
 « φίλων διάδημα ἐφόρει, καὶ ἀντήρε τῷ ἀδελφῷ. Ὁ
 « δὲ τεταγμένος ἐπὶ τῶν ἱερῶν τῆς Αἰγύπτου γράψας
 « βιβλίον ἐπέμψε τῷ Σέθῳ, δηλῶν αὐτῷ πάντα,
 « καὶ ὅτι ἀντήρεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀρμαῖς. Παρα-
 40 « χρῆμα οὖν ὑπέστρεψεν εἰς Πηλούσιον, καὶ ἐκράτησε
 « τῆς ἰδίας βασιλείας. Ἡ δὲ χώρα ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ
 « αὐτοῦ ὀνόματος Αἰγυπτος. Λέγει γὰρ ὅτι ὁ μὲν
 « Σέθῳσις ἐκαλεῖτο Αἰγυπτος, Ἀρμαῖς δὲ ὁ ἀδελφὸς
 « αὐτοῦ Δαναός. »
 45 « 15. Ταῦτα μὲν ὁ Μανεθὼν. Ἀλλ' οὐκ ἐστὶν ἐκ τῶν
 « εἰρημένων ἐπὶ τῷ χρόνῳ συλλογισθέντος ὅτι οἱ κα-
 « λούμενοι ποιμένες, ἡμέτεροι δὲ πρόγονοι, τρισὶ καὶ
 « ἐνενήκοντα καὶ τριακοσίοις πρόσθεν ἔτεσιν ἐκ τῆς Αἰ-
 « γύπτου ἀπαλλαγέντες τὴν χώραν ταύτην ἐπόκησαν ἢ
 50 « Δαναὸν εἰς Ἄργος ἀφικέσθαι. Καίτοι τοῦτον ἀρχαιό-
 « τατον Ἀργεῖοι νομίζουσι. Δύο τοίνυν ὁ Μανεθὼν ἡμῖν
 « τὰ μέγιστα μεμαρτύρηκεν ἐκ τῶν παρ' Αἰγυπτίους
 « γραμμάτων· πρῶτον μὲν τὴν ἐτέρωθεν ἀφίξιν εἰς Αἴγυ-
 « πτον, ἔπειτα δὲ τὴν ἐκεῖθεν ἀπαλλαγὴν, οὕτως ἀρ-

« postea regnavit annis viginti et quinque, et mensibus
 « quattuor, et defunctus est : regnumque accepit filius
 « ejus Chebron, regnans annos tredecim. Post quem Ame-
 « nophis, annis viginti et mensibus vii. Hujus autem soror
 « Amessis, annis xxi et mensibus ix. Post hanc Mephres
 « annis xii et mensibus ix. Post hunc Mephramuthosis
 « annis xxv et mensibus x. Post eum Thmosis annis ix et
 « mensibus vii. Post eum Amenophis annis xxx et mensi-
 « bus x. Post eum Orus annis xxxvi et mensibus v. Hujus
 « autem filia Acenchres annis xii et mense i. Post eam fra-
 « ter Rathotis annis ix. Post hunc Acencheres annis xii et
 « mensibus v. Post hunc Acencheres alter annis xii et
 « mensibus iii. Post hunc Armais annis iv et mense i. Post
 « hunc Ramesses anno i et mensibus iv. Post hunc Armes-
 « ses Miammi annis lxi et mensibus ii. Post hunc Ameno-
 « phis annis xix et mensibus vi. Post hunc Sethosis, et
 « Ramesses, qui plurimas copias habuit equestres et nava-
 « les. Hic fratrem quidem Armain procuratorem Ægypti
 « constituit, et reliquam ei omnem regalem contulit potesta-
 « tem, tantummodo autem ei injunxit ne coronam gesta-
 « ret, neque reginam matremque liberorum injuria affice-
 « ret, insuperque ut abstinere ab ceteris regalibus concubi-
 « nis. Ipse vero in Cyprum et Phœnicem, rursusque in
 « Assyrios et Medos expeditione suscepta, universos, alios
 « quidem ferro, alios vero sine pugna magnæ suæ potesta-
 « tis terrore sibi subjugavit : atque prospero rerum suc-
 « cessu valde elatus, aliquanto audacius progrediebatur,
 « orientales urbes et provincias subvertendo. Quod tempus
 « quum in longum protraheretur, Armais, qui in Ægypto
 « fuerat relictus, omnia contra quam frater monuerat ne
 « faceret, sine timore faciebat : nam et reginæ vim inferebat,
 « ceterisque concubinis ad libitum misceri non cessabat :
 « persuasusque ab amicis corona utebatur, et contra fratrem
 « insurgibat. Is vero qui constitutus erat super sacra Ægy-
 « ptia, codicillis Sethosis misit, eum de omnibus certiorum
 « faciens, quodque frater ipsius Armais contra eum bellum
 « moveret. Illico igitur Pelusium reversus est, et pro-
 « prium tenuit regnum. Provincia vero ex ejus nomine
 « appellata est Ægyptus. Dicit enim quod Sethosis qui-
 « dem Ægyptus vocabatur, Armais autem frater ejus Da-
 « naus. »

16. Atque hæc quidem Manetho. Ergo si tempus ad
 initam annorum istorum rationem exigemus, constabit
 omnino, quos Pastores ipsi vocabant, majores nostros, an-
 nis ante tribus et nonaginta supra trecentos, ubi ex Ægypto
 migrassent, regionem illam insedissee, quam Danaus Argos
 venisset, qui tamen ab Argivis pro antiquissimo celebratur.
 Ita duo nobis eaque sane præcipua, hoc Manethonis, quod
 Ægyptiarum literarum fidem sequitur, testimonio confecta
 sunt : alterum, eos in Ægyptum aliunde profectos esse ;
 alterum, indidem ipsos alio commigrasse, quod etiam po-

χαίαν τοῖς χρόνοις, ὡς ἐγγύς που προτερεῖν αὐτὴν τῶν Ἰλιακῶν ἔτεσι χίλοις. Ὑπὲρ ὧν δ' ὁ Μανεθὼν οὐκ ἐκ τῶν παρ' Αἰγυπτίους γραμμάτων, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ὁμολογῇ, ἐκ τῶν ἀδοσπότης μυθολογουμένων προσ-
 5 τέθεικεν, ὕστερον ἐξελέγξω κατὰ μέρος, ἀποδεικνύς τὴν ἀπίθανον αὐτοῦ ψευδογραφίαν.

ικ'. Βούλομαι τοίνυν ἀπὸ τούτων ἔτι μεταθεῖν ἐπὶ τὰ παρὰ τοῖς Φοίνιξιν ἀναγεγραμμένα περὶ τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ τὰς ἐξ ἐκείνων μαρτυρίας παρασχέιν. Ἔστι
 10 τοίνυν παρὰ Τυρίοις πολλῶν ἐτῶν γράμματα, δημοσίᾳ γεγραμμένα καὶ πεφυλαγμένα λίαν ἐπιμελῶς, περὶ τῶν παρ' αὐτοῖς γενομένων καὶ πρὸς ἀλλήλους πραχθέντων μνήμης ἀξίων. Ἐν τούτοις γέγραπται ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ὁκοδομήθη ναὸς ὑπὸ Σολομῶνος τοῦ βασιλέως,
 15 ἔτεσι θάττον ἑκατὸν τεσσαράκοντα καὶ τρισὶν καὶ μυσὶν ὁκτὼ τοῦ κτίσαι Τυρίου Καρχηδόνα, ἀνεγρᾶξή δὲ παρ' ἐκείνοις ἡ τοῦ ναοῦ κατασκευὴ τοῦ παρ' ἡμῖν. Εἰρωμος γὰρ ὁ τῶν Τυρίων βασιλεὺς φίλος ἦν τοῦ βασιλέως ἡμῶν Σολομῶνος, πατρικὴν πρὸς αὐτὸν φιλίαν
 20 διαδεδεγμένος. Αὐτὸς οὖν συμφιλιτομούμενος εἰς τὴν τοῦ κατασκευάσματος τῷ Σολομῶνι λαμπρότητα, χρυσίου μὲν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἔδωκε τάλαντα, τεμνὼν δὲ καλλίστην ὕλην ἐκ τοῦ ὄρους, ὃ καλεῖται Λίβανος, εἰς τὸν ὄροφον ἀπέστειλεν. Ἀντεδωρήσατο δὲ αὐτὸν ὁ Σο-
 25 λομῶν ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ γῇ κατὰ χώραν τῆς Γαλιλαίας τῇ Χαβουλὼν λεγομένη. Μάλιστα δὲ αὐτοῦς εἰς φιλίαν τῆς σοφίας συνῆγεν ἐπιθυμία· προβλήματα γὰρ ἀλλήλοις ἀντεπέστελλον λύειν κελεύοντες, καὶ κρείττων ἐν τούτοις ἦν ὁ Σολομῶν καὶ
 30 τέλλα σοφώτερος. Σώζονται δὲ μέχρι νῦν παρὰ τοῖς Τυρίοις πολλαὶ τῶν ἐπιστολῶν, ἃς ἐκείνοι πρὸς ἀλλήλους ἔγραψαν. Ὅτι δ' οὐ λόγος ἐστὶν ὑπ' ἐμοῦ συγ-
 35 κείμενος ὁ περὶ τῶν παρὰ τοῖς Τυρίοις γραμμάτων παραβήσομαι μάρτυρα Δίον, ἄνδρα περὶ τὴν Φοινικίαν ἱστορίαν ἀκριβῆ γεγονέναι πεπιστευμένον. Οὗτος τοίνυν ἐν ταῖς περὶ Φοινικίων ἱστορίαις γράφει τὸν τρόπον τοῦτον· « Ἀβιθαλοῦ τελευτήσαντος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ
 « Εἰρωμος ἐβασίλευσεν. Οὗτος τὰ πρὸς ἀνατολὰς
 « μέρη τῆς πόλεως προσέχωσε, καὶ μείζον τὸ ἄστυ
 40 « πεποίηκε, καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς τὸ ἱερὸν καθ'
 « αὐτὸ ὃν ἐν νήσῳ, χώσας τὸν μεταξὺ τόπον, συνῆψε
 « τῇ πόλει, καὶ χρυσοῖς ἀναθήμασιν ἐκόσμησεν· ἀνα-
 « βὰς δὲ εἰς τὸν Λίβανον ὑλοτόμησε πρὸς τὴν τῶν
 « ναῶν κατασκευὴν. Τὸν δὲ τυραννοῦντα Ἱεροσολύ-
 45 « μων Σολομῶνα πέμψαι φασὶ πρὸς τὸν Εἰρωμον αἰ-
 « νίγματα καὶ παρ' αὐτοῦ λαβεῖν ἀξιούν, τὸ δὲ μὴ δυ-
 « νηθέντα διακρίναι τῷ λύσαντι χρήματα ἀποτίτειν.
 « Ὁμολογήσαντα δὲ τὸν Εἰρωμον καὶ μὴ δυναθέντα
 « λύσαι τὰ αἰνίγματα πολλὰ τῶν χρημάτων εἰς τὸ ἐπι-
 50 « ζήμιον ἀναλῶσαι. Ἔστα δὲ Ἀβδημόνον τινα Τύριον
 « ἄνδρα τὰ προτεθέντα λύσαι, καὶ αὐτὸν ἄλλα προβα-
 « λείν· ὃ μὴ λύσαντα τὸν Σολομῶνα πολλὰ τῷ Εἰρωμῳ
 « προσαποτίσαι χρήματα. » Δῖος μὲν οὕτω περὶ τῶν
 προειρημένων ἡμῖν μαρτυρήκεν.

sterius adeo velustum, ut Trojana tempora annis prope mille antecederet. Ista vero quæ Manethio non ex literis Ægyptiacis, sed, sicut ipse professus est, ab incertis auctoribus memorata, adjecit, postea particulatim excutiam, ea mendacia esse ostendens sine verisimilitudine conficta.

17. Volo jam ab istis transire etiam ad ea, quæ apud Phœnices de nostro genere conscripta sunt; et in hanc rem testimonia ex illis afferam. Apud Tyrios sane literæ sunt a multis annis consignatæ publicis monumentis, et magna cum cura adservatæ, ad ea spectantes quæ memoria digna ab ipsis gesta erant et cum aliis intercesse-
 rant. In istis scriptum est, a Sglomone rege Hierosoly-
 mis templum fuisse constructum, annis cxliii et men-
 sibus octo priusquam a Tyriis Carthago ædificaretur, atque in illis templi nostri instructio descripta legitur. Hiromus enim Tyriorum rex amicus erat nostri Solomonis, patris in amicitia cum eo inita successor. Is itaque suam Solomoni munificentiam exhibens ad claritatem fabricæ, auri quidem talenta centum et viginti donavit; quumque pulcherrimam silvam ex monte, cui nomen Libanus, excidisset, lignum ad tecti contignationem misit: Solo-
 mon vero donis et aliis quamplurimis eum remuneravit, et terra in Galilææ regione quæ Chabulon dicitur. Præcipue autem illos sapientiæ studium ad invicem constrinxit: pro-
 blemata enim solvenda mutuo mittebant, et in his superior usquequaque erat Solomon, inque ceteris sapientia præstare visus est. Hactenus vero plures ex epistolis, quas illi ad se invicem scripserunt, apud Tyrios asservantur. Quod autem sermo de Tyriorum literis a me non fingitur, testem producam Dium, virum qui Phœnicum historiam accurate scripsisse creditur. Ille igitur in suis de Phœnici-
 bus historiis in hunc modum scribit: « Abihalo vivis erepto,
 « filius ejus Hiromus regnavit. Hic partes urbis orientales
 « aggere cinxit et ampliorem eam reddidit; et Olympii Jovis
 « templum, ab omni vicinarum ædium strue sejunctum et
 « in insula positum, aggere interjecto copulavit urbi, et
 « aureis donariis exornavit, ascendensque in Libanum ma-
 « teriam cecidit ad fanorum exstructionem. Regem autem
 « Hierosolymorum Solomonem ad eum ajunt ænigmata
 « misisse et ab eo alia repoposcisse ea lege, ut qui dissolvere
 « non posset, dissolventi pecunias penderet. Quam con-
 « ditionem quum Hiromus accepisset, nec resolvere amba-
 « ges potuisset, multam ingentem pecuniarum pependisse.
 « Tunc virum quendam Tyrium nomine Abdemonum exsti-
 « tisse, qui problemata solveret aliaque invicem proponeret:
 « quæ quum Solomon non solvisset, pecunias multas Hi-
 « romo insuper rependisse. » Ita quidem Dius de iis quæ
 supra diximus testatus est.

1 η'. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτω παραθήσονται Μένανδρον τὸν Ἑρέσιον. Ἐγράφε δὲ οὗτος τὰς ἐρ' ἐκάστου τῶν βασιλέων πράξεις παρὰ τοῖς Ἑλλήσι καὶ βαρβάρους γενομένας, ἐκ τῶν παρ' ἐκείνοις ἐπιχωρίων γραμμάτων σπουδάζας τὴν ἱστορίαν μαθεῖν. Γράφων δὲ περὶ τῶν βεβασίλευκῶν ἐν Τύρῳ, ἔπειτα γενόμενος κατὰ τὸν Εἰρωμον, ταῦτα φησί· « Τελευτήσαντος δὲ Ἀδιθά-
 2 λου, διεδέξατο τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Εἰρωμος, « δς βιώσας ἔτη πενήνκοντα τρία ἐβασίλευσεν ἔτη
 10 « τριάκοντα τέσσαρα. Οὗτος ἔχων τὸν εὐρύχωρον « τὸν τε χρυσοῦν κίωνα τὸν ἐν τοῖς τοῦ Διὸς ἀνέθηκεν, « ἔτι τε ὕλην ξύλων ἀπέλθων ἔκρψεν ἀπὸ τοῦ λεγομέ-
 « νου ὄρους Λιθάνου, κέδρινα ξύλα εἰς τὰς τῶν ἱερῶν « στέγας, καθελὼν τε τὰ ἀρχαῖα ἱερὰ καινοῦς ὠκοδό-
 15 « μῃσε, τό τε τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Ἀστάρτης τέ- « μενος ἀνέερευσεν, καὶ τὸ μὲν τοῦ Ἡρακλέους πρῶτον « ἐποίησάτο ἐν τῇ Περιτίῳ μηνί, εἴτα τὸ τῆς Ἀστάρ-
 « τῆς, ὅποτε Τυτιοῖς ἐπεστράτευσεν μὴ ἀποδιδούσι τοὺς « φόρους, οὐς καὶ ὑποτάξας ἑαυτῷ πάλιν ἀνέστρεψεν.
 20 « Ἐπὶ τούτου δὲ τις ἦν Ἀβδόμημονος παῖς νεώτερος, δς « ἐνίκα τὰ προβλήματα, ἃ ἐπέτασσε Σολομὼν ὁ Ἱερο-
 « σολύμων βασιλεὺς. » Ὑψίζετα δὲ ὁ χρόνος ἀπὸ τού-
 « του τοῦ βασιλείως ἄχρι τῆς Καρχηδόνης κτίσεως οὕ-
 25 « τως· « Τελευτήσαντος Εἰρωμου διεδέξατο τὴν βασιλείαν
 « Βαλεάζαρος ὁ υἱὸς, δς βιώσας ἔτη τεσσαράκοντα τρία
 « ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτὰ. Μετὰ τούτων Ἀδδάστρατος ὁ
 « αὐτοῦ υἱὸς βιώσας ἔτη εἴκοσι ἐννέα ἐβασίλευσεν ἔτη ἐν-
 « νέα. Τούτων οἱ τῆς τροφῆς αὐτοῦ υἱοὶ τέσσαρες ἐπίβου-
 « λεύσαντες ἀπώλεσαν, ὧν ὁ πρεσβύτερος ἐβασίλευσεν
 30 « ἔτη δώδεκα. Μεθ' οὗς Ἀσταρτος ὁ Δελαιαστάρτου, « δς βιώσας ἔτη πενήνκοντα τέσσαρα ἐβασίλευσεν ἔτη
 « δώδεκα. Μετὰ τούτων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀσέρμωμος
 « βιώσας ἔτη τέσσαρα καὶ πενήνκοντα ἐβασίλευσεν
 « ἔτη ἐννέα. Οὗτος ἀπώλετο ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Φέ-
 35 « λητος, δς λαβὼν τὴν βασιλείαν ἤρξε μῆνας ὀκτώ,
 « βιώσας ἔτη πενήνκοντα. Τούτων ἀνείλεν Εἰθώθα-
 « λος ὁ τῆς Ἀστάρτης ἱερεὺς, δς βασιλεύσας ἔτη τρια-
 « κονταδύο ἐβίωσεν ἔτη ἐξήκοντα ὀκτώ. Τούτων διε-
 « δέξατο Βαδέζωρος υἱὸς, δς βιώσας ἔτη τεσσαράκοντα
 40 « πέντε ἐβασίλευσεν ἔτη ἕξ. Τούτου διάδοχος γέγονε
 « Μάττηνος ὁ υἱὸς, δς βιώσας ἔτη τριάκοντα δύο
 « ἐβασίλευσεν ἔτη ἐννέα. Τούτου διάδοχος γέγονε
 « Φυγμαλίων, βιώσας δ' ἔτη πενήνκοντα ἕξ ἐβασίλευ-
 « σεν ἔτη τεσσαράκοντα ἑπτὰ. Ἐν δὲ τῷ ἐπ' αὐτοῦ
 45 « ἐβδόμῳ ἔτει ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ φυγοῦσα ἐν τῇ Λιβύῃ
 « πόλιν ὠκοδόμησε Καρχηδόνα. » Συνάγεται δὲ πᾶς ὁ
 « χρόνος ἀπὸ τῆς Εἰρωμου βασιλείας ἄχρι Καρχηδόνης
 « κτίσεως ἔτη ρνέ μῆνες ἡ'. Ἐπεὶ δὲ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς
 « Εἰρωμου βασιλείας ἐν Ἱεροσολύμοις ὠκοδομήθη ὁ ναὸς,
 50 « γέγονεν οὖν ἀπὸ τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ ναοῦ ἄχρι Καρ-
 « χηδόνης κτίσεως ἔτη ἑκατὸν τεσσαράκοντα τρία, μῆνες
 « ὀκτώ. Τῆς μὲν οὖν παρὰ Φοινίκων μαρτυρίας τί δεῖ
 « προσθεῖναι πλείω; βλέπεται γὰρ τὰ ληθῆες ἰσχυρῶς ὁμο-
 « λογημένον. Καὶ πολλὸν ὀλίπου προάγει τῆς τοῦ νεώ κα-

18. Sed huic Menandrum Ephesium adjungam. Is autem res singulorum regum tempore apud Græcos Barba-
 rosque gentis memorie mandabat, ex vernaculis cujusque
 provincie vel gentis actis studens historie veritatem co-
 gnoscere. De iis itaque qui in Tyro regnarunt scribens, et
 deinde veniens ad Hiromum regem, ista dicit : « Abibalo vita
 « functo, Hiromus filius ejus regnum accepit, qui regnavit
 « annos xxxiv, vita ad annum lxi producta. Hic aggere
 « Vastum qui dicitur locum exarxavit, pretereaque au-
 « ream columnam in Jovis templo collocavit : et ad ligu-
 « rum silvam profectus, e monte Libano appellato con-
 « struendis templorum tectis cedros excidit; demolitusque
 « antiqua delubra, nova templa edificavit, Herculisque et
 « Astarte fana consecravit, primumque Herculis templum
 « fecit in mense Peritio, deinde Astarte, quando bellum
 « movit adversus Tityos, quod tributa non solverent :
 « quos quum sibi etiam iterum subjecisset, reversus est.
 « Hujus ætate quidam Abdemonus puer junior clarebat,
 « qui problemata, quæ Solomon rex Hierosolymorum ex-
 « plicari jussit, ingenio semper superabat. » Supplatur ve-
 « ro tempus ab hoc rege usque ad constructionem Carthagi-
 « nis, hoc modo : « Hiromo defuncto, in ejus regnum suc-
 « cessit Baleazarus filius, qui, quum vixisset annis xlii,
 « septem regnavit annis. Post hunc Abdastratus illius
 « filius vita exacta annorum xix regnavit novem. Hunc
 « nutricis suæ filii quattuor insidiis peremerunt, quorum
 « senior regnavit annis xii. Post quos Astartus filius De-
 « lastarti regnavit, qui vixit annis lvi, regnavit annis
 « xlii. Post hunc frater ejus Aserymus, qui vixit annis
 « liv, regnavit annis novem. Hic a fratre Phelate interfe-
 « ctus est, et regno suscepto mensibus imperavit octo,
 « quum vixisset annis l. Hunc interfecit Ithobalus Astarte
 « sacerdos, qui, quum vixisset annis lxviii, regnavit an-
 « nis xxxii. Huic successit Badezorus filius, qui, quum
 « vixisset annis quadraginta quinque, regnavit annis sex.
 « Huic successor factus est Matgenus ejus filius, qui
 « quum vixisset annis xxxii, novem regnavit annis. Huic
 « successit Pygmalion, qui vixit annis lvi, et regnum te-
 « nuit xlvii. Hujus regni anno septimo soror ejus Dido,
 « fuga elapsa, in Libya civitatem condidit Carthaginem ». Itaque colligitur omne tempus a regno Hiromi usque ad
 « conditam Carthaginem, ad annos clv et menses viii. Quom
 « vero anno xii Hiromi regis in Hierosolymis ædificatum sit
 « templum, fluxit igitur a templi conditu usque ad constru-
 « ctionem Carthaginiæ tempus annorum cxliiii, mensium viii.
 « Et Phœnicum quidem testimoniis quid opus est plura
 « adscribere? cernitur enim veritas valde comprobata. Et
 « multum videlicet constructionem templi præcedit proge-

τασκευῆς ἡ τῶν προγόνων ἡμῶν εἰς τὴν χώραν ἀφίξις·
 δτε γὰρ αὐτὴν πᾶσαν πολέμῳ παρέλαβον, τότε τὸν
 νεὼν κατεσκεύασαν. Καὶ ταῦτα σαφῶς ἐκ τῶν ἱερῶν
 γραμμάτων ὑπ' ἐμοῦ δεδῆλωται διὰ τῆς ἀρχαιολο-
 γίας.

10 ἰθ'. Λέξω δὲ νῦν ἤδη τὰ παρὰ Χαλδαίοις ἀναγε-
 γραμμένα καὶ ἱστορούμενα περὶ ἡμῶν, ἅπερ ἔχει πολλὴν
 ὁμολογίαν καὶ περὶ τῶν ἄλλων τοῖς ἡμετέροις γράμ-
 μασι. Μάρτυς δὲ τούτων Βηρωσσός, ἀνὴρ Χαλδαῖος
 15 μὲν τὸ γένος, γνώριμος δὲ τοῖς περὶ παιδείαν ἀν-
 στρεφόμενοις, ἐπειδὴ περὶ τε ἀστρονομίας καὶ περὶ τῶν
 παρὰ Χαλδαίους φιλοσοφούμενων αὐτὸς εἰς τοὺς Ἑλ-
 ληνas ἐξήνεγκε τὰς συγγραφάς. Οὗτος τοίνυν ὁ Βηρωσ-
 σός ταῖς ἀρχαιοτάταις ἐπακολουθῶν ἀναγραφαῖς περὶ
 20 τῶν γενομένων καταλυσμοῦ καὶ τῆς ἐν αὐτῷ φθορᾶς
 τῶν ἀνθρώπων, καθάπερ Μωϋσῆς οὕτως ἱστορήκε· καὶ
 περὶ τῆς λάρνακος, ἐν ᾗ Νῶχος ὁ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρ-
 χηγὸς διεσώθη, προσεγενεῖσθαι αὐτῆς ταῖς ἀκρωρείαις
 τῶν Ἀρμενίων ὄρων. Ἔτα τοὺς ἀπὸ Νώχου καταλέ-
 25 γων καὶ τοὺς χρόνους αὐτοῖς προστιθείς, ἐπὶ Ναβοπα-
 λάσσαρον παραγίνεται, τὸν Βαβυλῶνος καὶ Χαλδαίων
 βασιλέα, καὶ τὰς τούτου πράξεις ἀφηγουμένος λέγει,
 « τίνα τρόπον πέμψας ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον καὶ ἐπὶ τὴν
 « ἡμετέραν γῆν τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ Ναβουχοδονόσορον
 30 « μετὰ πολλῆς δυνάμεως, ἐπειδὴ περ ἀρεστῶτας αὐ-
 « τοὺς ἐπύθετο, πάντων ἐκράτησε, καὶ τὸν ναὸν ἐνέ-
 « پرησε τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅλως τε πάντα τὸν παρ'
 « ἡμῶν λαὸν ἀναστῆσας εἰς Βαβυλῶνα μετώκισεν.
 « Συνέβη δὲ καὶ τὴν πόλιν ἐρημωθῆναι χρόνον ἑτῶν
 35 « ἑβδομήκοντα μέχρι Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως. »
 Κρατῆσαι δέ φησι τὸν Βαβυλῶνιον Αἴγυπτου, Συρίας,
 Φοινίκης, Ἀραβίας, πάντας δὲ ὑπερβαλλόμενον ταῖς
 πράξεσι τοὺς πρὸ αὐτοῦ Χαλδαίων καὶ Βαβυλωνίων
 βεδασιλευκότας. Ἐῖθ' ἐξῆς ὑποκαταβὰς ὀλίγον ὁ Βη-
 40 ρωσσός πάλιν παρατίθεται ἐν τῇ τῆς ἀρχαιότητος
 ἱστοριογραφίᾳ· αὐτὰ δὲ παραθήσεται τὰ τοῦ Βηρωσοῦ
 τοῦτον ἔχοντα τὸν τρόπον· « Ἀκούσας δ' ὁ πατὴρ
 « αὐτοῦ Ναβοπαλάσσαρος ὅτι ὁ τεταγμένος σατράπης
 « ἐν τῇ Αἴγυπτῳ καὶ τοῖς περὶ τὴν Συρίαν τὴν Κοίλιν
 45 « καὶ τὴν Φοινίκην τόποις ἀποστάτης γέγονεν, οὐ δύ-
 « νάμενος αὐτὸς ἔτι κακοπαθεῖν, συστήσας τῷ υἱῷ
 « Ναβουχοδονοσόρῳ ὄντι ἔτι ἐν ἡλικίᾳ μέρη τινὰ τῆς
 « δυνάμεως, ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτόν. Συμμίξας δὲ
 « Ναβουχοδονόσορος τῷ ἀποστάτῃ καὶ παραταξάμενος
 50 « αὐτοῦ τε ἐκυρίευσεν καὶ τὴν χώραν ἐξαυτῆς ὑπὸ τὴν
 « αὐτοῦ βασιλείαν ἐποίησεν. Τῷ δὲ πατρὶ αὐτοῦ συν-
 « ἔβη Ναβοπαλασσάρῳ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀρρω-
 « στήσαντι ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ πόλει μεταλλάξαι τὸν
 « βίον, ἔτι βεδασιλευκὸς εἰκόσιν ἐννέα. Λισθόμενος
 55 « δὲ μετ' οὐ πολὺ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν Ναβουχο-
 « δονόσορος, κατεστήσας τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον πρᾶ-
 « γματα καὶ τὴν λοιπὴν χώραν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους
 « Ἰουδαίων τε καὶ Φοινίκων καὶ Σύρων καὶ τῶν κατὰ
 « τὴν Αἴγυπτον ἐθνῶν συντάξας τισὶ τῶν φίλων μετὰ

nitorum nostrorum in hanc regionem adventus : quum enim
 eam universam debellasset, tum denum templum aedificare
 coeperunt. Et haec aperte ex sacris literis a me declarata
 sunt in Antiquitatum libris.

19. Jam vero ea nunc referam quae de nobis apud Chal-
 daeos literarum monumentis mandata sunt, quae cum
 libris nostris etiam super aliis rebus in plerisque con-
 sentiunt. Testis autem horum est Berosus, vir genere
 quidem Chaldaeus, iis vero non ignotus qui in literarum
 studiis versantur, quoniam scripta de astronomia et Chal-
 daeorum philosophia ipse Graecorum in usum edidit. Is
 igitur Berosus, antiquissimas sequutus historias, de di-
 luvio et hominibus in eo pereuntibus eadem plane ac
 Moyses narravit : simul et de arca in qua Noeus generis
 nostri princeps servatus est, ipsa scilicet in summitatem
 montium Armeniorum delata. Deinde ortos a Noeo nume-
 rans et sua quibusque tempora assignans, ad Nabopalassa-
 rum tandem venit, Babylonis et Chaldaeorum regem, resque
 ab eo gestas memorans refert « quemadmodum in Aegyptum
 « et terram nostram misso filio suo Nabuchodonosoro
 « multis cum copiis, postquam eos defecisse intellexit,
 « omnes devicit, et templum Hierosolymitanum incendit,
 « cunctumque gentis nostrae populum suis e sedibus excita-
 « tum Babylonem tulit. Undecit civitatem contigit desolatam
 « mansisse annis lxx usque ad Cyrum regem Persarum. »
 Dicit insuper quod Babylonius tenuerit Aegyptum, Syriam,
 Phoenicem, Arabiam; quodque priores Chaldaeorum et
 Babyloniorum reges universos rebus a se gestis superarit.
 Deinde inferius paullo haec iterum refert Berosus in Anti-
 quitatibus : ipsa vero Berosi verba proferam, ad hunc
 modum se habentia : « Quum autem audisset pater ejus
 « Nabopalassar, eum, qui in Aegypto et Coele-Syria et
 « Phoenice praepositus fuerat, satrapen ab eo defecisse, ipse,
 « ferendis laboribus per aetatem impar, filio Nabuchodono-
 « soro aetate valenti tradidit partem exercitus, misitque ad
 « illum bello persequendum. Nabuchodonosorus autem,
 « cum satrapa defectore congressus, idque justa acie, et
 « devicit eum et regionem illico in regni sui ditionem rede-
 « git. At sub id tempus evenit ut Nabopalassar pater,
 « quum morbum contraxisset, in urbe Babyloniorum diem
 « obiret supremum, postquam regnarat annis xxix. Nabu-
 « chodonosorus autem, quum non multo post patris interi-
 « tum accepisset, rebusque in Aegypto et reliqua regione
 « ordinatis, Judaeorum et Phoenicum ac Syrorum et gen-
 « tium in Aegypto captivis amicorum quorundam fidei

« βαρυτάτης δυνάμεως καὶ τῆς λοιπῆς ὠρελείας ἀνα-
 « κομίζειν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, αὐτὸς δὲ ὁμήσας ὀλιγοστός
 « παρεγένετο διὰ τῆς ἐρήμου εἰς Βαβυλῶνα. Κατα-
 « λαβὼν δὲ τὰ πράγματα διοικούμενα ὑπὸ Χαλδαίων
 5 « καὶ διατηρουμένην τὴν βασιλείαν ὑπὸ τοῦ βελτίστου
 « αὐτῶν, κυριεύσας ἐξ ὀλοκλήρου τῆς πατρικῆς ἀρ-
 « χῆς, τοῖς μὲν αἰχμαλώτοις παραγενομένοις συνέταξεν
 « αὐτοῖς ἀποικίας ἐν τοῖς ἐπιτηδείοτατοις τῆς Βαβυλω-
 « νίας τόποις ἀποδεῖξαι, αὐτὸς δὲ ἀπὸ τῶν ἐκ τοῦ
 10 « πολέμου λαφύρων τό τε Βήλου ἱερὸν καὶ τὰ λοιπὰ
 « κοσμήσας φιλοτίμως, τὴν τε ὑπάρχουσαν ἐξ ἀρχῆς
 « πόλιν ἀνακαινίσας καὶ ἑτέραν ἐξώθεν προσχρησάμε-
 « νος πρὸς τὸ μηκέτι δυνασθαι τοὺς πολιορκούντας τὸν
 « ποταμὸν ἀναστρέφοντας ἐπὶ τὴν πόλιν κατασκευάζειν,
 15 « ὑπερεβάλετο τρεῖς μὲν τῆς ἐνδον πόλεως περιβόλους,
 « τρεῖς δὲ τῆς ἑξω τούτων, τοὺς μὲν ἐξ ὀπτῆς πλίνθου
 « καὶ ἀσφάλτου, τοὺς δὲ ἐξ αὐτῆς τῆς πλίνθου. Καὶ τει-
 « χίσας ἀξιολόγως τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλῶνας κο-
 « σμήσας ἱεροπρεπῶς, προσκατεσκεύακε τοῖς πατρικοῖς
 20 « βασιλείοις ἑτέρα βασιλεία ἐχόμενα ἐκείνων, ὑπεραί-
 « ροντα ἀνάστημα καὶ τὴν πολλὴν πολυτέλειαν. Μα-
 « κρὰ δ' ἴσως ἔσται ἐάν τις ἐξηγῇται, πλὴν ὅσα γε εἰς
 « ὑπερβολὴν ὡς μεγάλα καὶ ὑπερέγνα συνετελέσθη
 « ἡμέραις πεντεκίδεκα. Ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις τοῦ-
 25 « τοις ἀναλήματα λίθινα ὑψηλὰ ἀνοικοδομήσας καὶ
 « τὴν ὄψιν ἀποδοὺς ὁμοιοτάτην τοῖς ὄρεσι, καταρτυέ-
 « σας δὲνδρεσι παντοδαποῖς, ἐξηργάσατο, καὶ κατα-
 « σκευάσας τὸν καλούμενον κρεμαστὸν παράδεισον, διὰ
 « τὸ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐπιθυμεῖν τῆς ὁρείας διαθε-
 30 « σεις, τεθραμμένην ἐν τοῖς κατὰ τὴν Μηδίαν τό-
 « ποις. »

κ'. Ταῦτα μὲν οὗτος ἰστόρησε περὶ τοῦ προειρημέ-
 νου βασιλέως, καὶ πολλὰ πρὸς τοὺτοις ἐν τῇ τρίτῃ βί-
 βλῳ τῶν Χαλδαϊκῶν, ἐν ᾗ μέμνεται τοῖς Ἑλληνικοῖς
 35 συγγραφεῦσιν ὡς μάτην οἰομένοις ὑπὸ Σεμιράμεως τῆς
 Ἀσσυρίας κτισθῆναι τὴν Βαβυλῶνα, καὶ τὰ θαυμάσια
 κατασκευασθῆναι περὶ αὐτὴν ὑπ' ἐκείνης ἔργα ψευδῶς
 γεγραπτόις. Καὶ κατὰ ταῦτα τὴν μὲν τῶν Χαλδαίων
 γραφὴν ἀξιοπίστον ἡγητέον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀρ-
 40 χείοις τῶν Φοινίκων σύμφωνα τοῖς ὑπὸ Βηρωσσὸς λεγο-
 μένοις ἀναγράφεται περὶ τοῦ τῶν Βαβυλωνίων βασι-
 λέως, ὅτι καὶ τὴν Συρίαν καὶ τὴν Φοινίκην ἅπασαν
 ἐκείνους κατεστρέψατο. Περὶ τούτων γοῦν συμφωνεῖ καὶ
 Φιλόστρατος ἐν ταῖς ἱστορίαις, μεμνημένος τῆς Τύρου
 45 πολιορκίας, καὶ Μεγασθένης ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Ἰνδι-
 κῶν, δι' ἧς ἀποφαίνειν περὶ αὐτῆς τὸν προειρημένον βα-
 σιλέα τῶν Βαβυλωνίων Ἡρακλέους ἀνδρείᾳ καὶ με-
 γέθει πράξεων διεννηγένοι· καταστρέφασθαι γὰρ
 αὐτὸν φησι καὶ Αἰθῶς τὴν πολλὴν καὶ Ἰβηρίαν. Τὰ
 50 δὲ περὶ τοῦ ναοῦ προειρημένα τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅτι
 κατεπρήσθη μὲν ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων ἐπιστρατευσάν-
 των, ἤρξατο δὲ πάλιν ἀνοικοδομῆσθαι Κύρου τῆς
 Ἀσίας τὴν βασιλείαν παρειαληφότες, ἐκ τῶν Βηρωσσὸς
 σαφῶς ἐπιδειχθήσεται παρατεθέντων. Λέγει γὰρ οὕτω

« commendatis, ut eos una cum gravis armaturæ militibus
 « et impedimentis in Babyloniam deportarent, ipse cum
 « paucis itinere per desertum facto Babylonem venit. Po-
 « titus autem rerum quas Chaldaei administrabant, regni-
 « que sibi ab eorum potissimo adservati, totum patris quod
 « fuerat imperium adeptus, captivis quidem, ubi eo vene-
 « rant, colonias in Babyloniae locis maxime opportunis
 « assignari jussit : ipse vero postquam de belli manubiis
 « Beli templum reliquaque largiter ornaverant, urbemque
 « Babylonis quæ jam erat, nova etiam altera extrinsecus
 « addita, instauraverat, ne possent posthac qui ad urbem
 « venirent obsidendam abacto flumine eam aggredi, ternos
 « quidem interiori urbi ternosque pariter exteriori murorum
 « ambitus circumdedit, partim quidem e cocto latere et
 « bitumine, partim vero ex eodem latere solo. Quumque
 « urbem bene munivisset, et portas magnifice adornasset,
 « paternæ regiae contiguam aliam exstruxit, supereminen-
 « tem et altitudine et plurimo splendore. Longum fortasse
 « esset ejus descriptionem facere : sufficeret dicere hoc
 « opus et magnitudine et omni rerum paratu eximium intra
 « dies perfectum esse quindecim. In hac autem regia
 « pilas e lapidibus exstruxit excelsas, easdemque omnis
 « generis arboribus consitas, ut speciem montibus quam
 « simillimam referrent, elaboravit, facta etiam paradiso,
 « qui nuncupatur pensilis, quod uxor ejus, utpote in
 « Mediæ locis educata, montosi situs desiderio teneretur. »

20. Atque hæc quidem Berosus de rege prædicto retulit,
 insuperque multa in tertio Chaldaicorum libro, in quo re-
 prehendit historicos Græcos, ut qui vane arbitrentur a Se-
 mirami Assyria Babylonem ædificatam, falsoque scripserint
 miranda opera illic ab ipsa fuisse constructa. Atque in
 istis Chaldaeorum quidem historia fide digna habenda est ;
 maxime quod in archivis Phœnicum scripta reperiantur
 quæ cum iis conveniunt a Beroso narratis de rege Babylo-
 niorum, Syriam scilicet et universam Phœnicen illum sub-
 egisse. His sane adstipulatur Philostratus in Historiis,
 quo in loco Tyri obsidionis meminit ; et Megasthenes in
 quarto volumine rerum Indicarum, ubi ostendere contē-
 dit prædictum Babyloniorum regem fortitudine Hercu-
 lem et magnitudine præstitisse : dicit enim eum Libyæ
 bonam partem et Iberiam subjugasse. Quæ vero de Hie-
 rosolymorum templo jam dicta sunt, concrematum esse
 a Babyloniorum exercitu, et cœptum rursus ædificari, quum
 Cyrus Asiæ imperium accepisset, ex iis quæ præterea re-
 fert Berosus clare manifestabimus. Sic enim in libro tertio

διὰ τῆς τρίτης· « Ναβουχοδονόσορος μὲν οὖν μετὰ τὸ
 « ἀρξασθαι τοῦ προειρημένου τείγους ἐμπεσὼν εἰς ἀρ-
 « ρωσίαν μετῆλλεζατο τὸν βίον, βασιλευκῶς ἔτη
 « τεσσαράκοντα τρία. Τῆς δὲ βασιλείας κύριος ἐγένετο δ
 5 « υἱὸς αὐτοῦ Εὐειμαράδουχος. Οὗτος προστάς τῶν
 « πραγμάτων ἀνόμως καὶ ἀσελγῶς, ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ
 « τοῦ τὴν ἀδελφὴν ἔχοντος αὐτοῦ Νηριγλισσοόρου ἀνη-
 « ρέθῃ, βασιλεύσας ἔτη δύο. Μετὰ δὲ τὸ ἀναιρεθῆναι
 « τοῦτον διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν δὲ ἐπιβουλεύσας αὐτῷ
 10 « Νηριγλισσοόρος ἐβασίλευσεν ἔτη τέσσαρα. Τούτου
 « υἱὸς Λαβορσοσάρχουδς ἐκυρίευσεν μὲν τῆς βασιλείας
 « παῖς ὢν μῆνας ἑνέα, ἐπιβουλευθεὶς δὲ, διὰ τὸ πολλὰ
 « ἐμφαίνειν κακοθή, ὑπὸ τῶν φίλων ἀπετυμpanίσθη.
 « Ἀπολομένου δὲ τούτου συνελθόντες οἱ ἐπιβουλεύ-
 15 « σαντες αὐτῷ κοινῇ τὴν βασιλείαν περιέθηκαν Ναβον-
 « νήδῳ τινὶ τῶν ἐκ Βαβυλῶνος, ὅντι ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπισυ-
 « στάσεως. Ἐπὶ τούτου τὰ περὶ τὸν ποταμὸν τείγῃ
 « τῆς Βαβυλωνίων πόλεως ἐξ ὀπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλ-
 « κτου κατεκοσμήθη. Οὕσης δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν
 20 « τῷ ἑπτακαίδεκάτῳ ἔτει, προεξεληλυθὼς Κύρος ἐκ τῆς
 « Περσίδος μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ καταστρεψά-
 « μενος τὴν λοιπὴν Ἀσίαν πᾶσαν, ὤρμησεν ἐπὶ τῆς
 « Βαβυλωνίας. Αἰσθόμενος δὲ Ναβόννηδος τὴν ἔφοδον
 « αὐτοῦ, ἀπαντήσας μετὰ τῆς δυνάμεως καὶ παρατα-
 25 « ξάμενος, ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ καὶ φυγὴν ὀλιγοστός,
 « συνεκλείσθη εἰς τὴν Βορσιππηνὸν πόλιν. Κύρος δὲ
 « Βαβυλῶνα καταλαβόμενος, καὶ συντάξας τὰ ἐξω τῆς
 « πόλεως τείγῃ κατασκάψαι, διὰ τὸ λίαν αὐτῷ πρα-
 « γματικῇ καὶ δυσάλωτον φανῆναι τὴν πόλιν, ἀνέει-
 30 « ξεν ἐπὶ Βορσιππον, ἐκπολιορκήσων τὸν Ναβόννηδον.
 « Τοῦ δὲ Ναβόννηδου οὐχ ὑπομείναντος τὴν πολιορκίαν,
 « ἀλλ' ἐγχειρήσαντος αὐτὸν, πρότερον χρησάμενος Κύ-
 « ρος φιλανθρώπως, καὶ δοὺς οἰκητήριον αὐτῷ Καρμα-
 « νίαν, ἐξέπεμψεν ἐκ τῆς Βαβυλωνίας. Ναβόννηδος
 35 « μὲν οὖν τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου διαγενόμενος ἐν ἐκείνῃ
 « τῇ χώρᾳ κατέστρεψε τὸν βίον. »
 κα'. Ταῦτα σύμφωνον ἔχει ταῖς ἡμετέραις βίβλοις
 τὴν ἀλήθειαν. Γέγραπται γὰρ ἐν αὐταῖς ὅτι Ναβου-
 χodonόσορος ὀκτωκαίδεκάτῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔτει
 40 « τὸν παρ' ἡμῖν ναὸν ἡρῆμωσε, καὶ ἦν ἀφανὴς ἐπὶ ἔτη
 « πενήκοντα· δευτέρῳ δὲ τῆς Κύρου βασιλείας ἔτει τῶν
 « θεμελίων ὑποβληθέντων, δευτέρῳ πάλιν τῆς Δαρσίου
 « βασιλείας ἀπετελέσθη. Προσθήσω δὲ καὶ τὰς τῶν Φοινί-
 « κων ἀναγραφάς· οὐ γὰρ παραλείπτειν τῶν ἀποδείξεων
 45 « τὴν περιουσίαν. Ἔστι δὲ τοιαύτη τῶν χρόνων ἡ κα-
 « τὰριθμησις. « Ἐπὶ Εἰλωθάλου τοῦ βασιλέως ἐπολιόρ-
 « κησε Ναβουχοδονόσορος τὴν Τύρον ἐπ' ἔτη τρισκαί-
 « δεκα. Μετὰ τοῦτον ἐβασίλευσε Βαβλ' ἔτη δέκα. Μετὰ
 « τοῦτον δικασταὶ κατεστάθησαν καὶ ἐδίκασαν, Ἐκνί-
 50 « βαλος Βασιλάχου μῆνας δύο, Χελδης Ἀβδαίου μῆνας
 « δέκα, Ἀβθαρος ἀρχιερεὺς μῆνας τρεῖς, Μύτγονος
 « καὶ Γεράστρατος τοῦ Ἀβδηλέμου δικασταὶ ἔτη ἑξ, ὧν
 « μεταξὺ ἐβασίλευσε Βαλάτορος ἑνιαυτὸν ἑνα. Τούτου
 « τελευτήσαντος ἀποστείλαντες μετεπέμψαντο Μέρβα-

ait : « Et Nabuchodonosorus quidem, posteaquam inchoa-
 « vit praedictum murum, morbo implicitus, mox e vita ex-
 « cessit, quum regnasset annos tres et quadraginta. In
 « regnum autem succedebat filius ejus Evilmaraduchus.
 « Hic, quod summa rerum nefarie ac petulanter abuteretur,
 « anno altero quam regnare coeperat, Neriglissoori sororis
 « suae conjugis insidiis occubuit. Hujus autem post necem
 « idem ipse Neriglissoorus, qui ei fecerat insidias, imperium
 « suscepit et annis regnavit quattuor. Hujus filius Laboro-
 « soarchodus, quum adhuc puer esset, regnum quidem te-
 « nuit menses novem; per insidias vero, quod multam
 « indolis pravitatem prae se ferret, a necessariis suis cum
 « cruciati interfectus est. Hoc autem perempto, quum in-
 « ter se collissent insidiatores ejus, communi consensu
 « regnum detulere ad Nabonnedum quendam Babylonium,
 « qui et ipse in eadem conjuratione fuerat. Hoc regnante
 « Babylonis moenia, quae flumini adjacebant, ex coelo la-
 « tere et bitumine splendidius aedificata sunt. Quum autem
 « regni ejus annus decimus septimus ageretur, Cyrus ex
 « Perside cum ingenti profectus exercitu, ac reliquum ejus
 « imperium populatus, in Babyloniam ipsam invasit. Quam
 « ejus impressionem quum sensisset Nabonnedus, obviam
 « egressus cum exercitu, acieque conserta pugna victus,
 « et cum paucis fuga salutem quaerens, sese in Borsippe-
 « norum oppidum inclusum dedit. Cyrus autem, Babylone
 « capta, constitutoque exteriora ejus urbis munimenta dirue-
 « re, quod civitatem videret ad res novas mobilem, urbem
 « vero expugnata difficilem, inde in Borsippum proficiscitur,
 « Nabonnedum obsessurus. Nabonnedum autem, quum non
 « tulisset obsidionem, sed prius sese dedidisset, perhum-
 « a niter habuit Cyrus, dataque ei ad habitandum Carmania,
 « Babylonia dimitti voluit. Et Nabonnedus quidem, reli-
 « quo tempore in ista regione exacto, diem obiit supre-
 « mum. »

21. Atque haec narratio consentientem habet cum nostris
 scripturis veritatem. Proditum enim in illis est, Nabucho-
 donosorum anno regni sui decimo octavo templum nostrum
 diruisse, ejusque excidium totos quinquaginta annos du-
 rasse; anno autem Cyri regni secundo jactis fundamentis
 restitui coeptum, denuo vero Darii regni secundo partibus
 omnibus absolutum esse. Quin et adjiciam Phoenicum hi-
 storias : haud enim omittendum est probationum sat su-
 perque asferre. Est autem in illis temporum dinumeratio
 hujusmodi. « Ithobalo apud Tyrios regnante Nabuchodo-
 « nosorus Tyrum obsedit per annos xiii. Post hunc regnavit
 « Baal annos decem. Post hunc Judices constituti sunt
 « et ipsi rexere : Ecnibalus Baslachi menses duos, Chelbes
 « Abdai menses decem, Abbarus summus pontifex menses
 « tres, Mytgonus et Gerastratus Abdelemi judices per annos
 « sex, inter quos annum unum cum potestate regia Tyro
 « praefuit Balatorus. Quo mortuo misere Tyrii qui ex
 « Babylone Merbalum advocarent, regnavitque hic annos

• λον ἐκ τῆς Βαβυλῶνος, καὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ τέσσαρα.
 • Τούτου τελευτήσαντος μετεπέμψαντο τὸν ἀδελφὸν αὐ-
 • τοῦ Εἰρώμου, ὃς ἐβασίλευσεν ἐπὶ εἴκοσιν. Ἐπὶ τούτου
 • • Κύρος Περσῶν ἐδυνάστευσεν. » Οὐκοῦν ὁ σύμπαρ χρό-
 • νος ἐπὶ πεντήκοντα τέσσαρα καὶ τρεῖς μῆνες πρὸς αὐ-
 • τοῖς. Ἐξέδομαι μὲν γὰρ περὶ τῆς Ναβουχοδονοσόρου
 • βασιλείας ἤρξατο πολιορκεῖν Τύρον, τεσσαρεσκαίδε-
 • κάτω δ' ἔτει τῆς Εἰρώμου Κύρος ὁ Πέρσης τὸ κράτος
 • παρέλαβεν. Καὶ σύμφωνα μὲν ἐπὶ τοῦ ναοῦ τοῖς ἡμε-
 • 10 • τέροις γράμμασι τὰ Χαλδαίων καὶ Τυρίων, ὁμολογή-
 • μένη δὲ καὶ ἀναντίρρητος ἡ περὶ τῶν εἰρημένων μοι
 • μαρτυρία τῆς τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχαιότητος. Τοῖς
 • μὲν οὖν μὴ σφόδρα φιλονεικοῖς ἀρκέσειν ὑπολαμβάνω
 • τὰ προειρημένα.
 15 • καὶ Δεῖ δ' ἄρα καὶ τῶν ἀπιστούντων ταῖς μὲν ἐν
 • ταῖς βαρβάραις ἀναγραφαῖς, μόνους δὲ τοῖς Ἕλλησι πι-
 • στεῦναι ἀξιούντων, ἀποπληρῶσαι τὴν ἐπιζήτησιν, καὶ
 • παρασχεῖν πολλοὺς καὶ τούτων ἐπισταμένους τὸ ἔθνος
 • ἡμῶν, καὶ καθ' ὃ καιρὸς ἦν αὐτοῖς, μνημονεύοντας
 • 20 • παραθέσθαι ἐν ἰδίοις αὐτῶν συγγράμμασιν. Πυθαγό-
 • ρας τοῖνον δ' Σάμιος ἀρχαῖος ὢν, σοφία δὲ καὶ τῇ περὶ
 • τὸ θεῖον εὐσεβείᾳ πάντων ὑπειλημμένος διενεγκεῖν τῶν
 • φιλοσοφησάντων, οὐ μόνον ἐγνωκώς τὰ παρ' ἡμῖν διη-
 • λός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ζηλωτὴς αὐτῶν ἐκ πλείστου γεγε-
 • 25 • νημένος. Αὐτοῦ μὲν οὖν οὐδὲν ὁμολογεῖται συγγραμμα,
 • πολλοὶ δὲ τὰ περὶ αὐτὸν ἱστορήκασιν, καὶ τούτων ἐπι-
 • στημότατός ἐστιν Ἑρμῖππος, ἀνὴρ περὶ πᾶσαν ἱστο-
 • ρίαν ἐπιμελής. Λέγει τοῖνον ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ
 • Πυθαγόρου βιβλίων ὅτι • Πυθαγόρας, ἐνὸς αὐτῶν τῶν
 • 30 • συνοουσιαστῶν τελευτήσαντος, τοῦνομα Καλλιζώντος,
 • τὸ γένος Κροτωνιάτου, τὴν ἐκείνου ψυχὴν ἔλεγε συν-
 • διατρίβειν αὐτῷ καὶ νύκτωρ καὶ καθ' ἡμέραν, καὶ ὅτι
 • παρεκελεύετο μὴ διέρχεσθαι τόπον ἐφ' ὃν ἂν ὄνος
 • ὀκλάσῃ, καὶ τῶν διψῶν ὑδάτων ἀπέχεσθαι, καὶ πάσης
 • 35 • ἀπέχειν βλασφημίας. » Ἔστα προστίθεται μετὰ ταῦτα
 • καὶ τάδε • Ταῦτα δ' ἔπραττε καὶ ἔλεγε, τὰς Ἰου-
 • • δαίων καὶ Θρακῶν δόξας μιμούμενος καὶ μεταφέρων
 • • εἰς ἑαυτὸν. » Λέγεται γὰρ ὡς ἀληθῶς ὁ ἀνὴρ ἐκεῖ-
 • νος πολλὰ τῶν παρὰ Ἰουδαίους νομίμων εἰς τὴν αὐτοῦ
 • 40 • μετενεγκεῖν φιλοσοφίαν. Ἦν δὲ καὶ κατὰ πόλεις οὐκ
 • ἀγνωστον ἡμῶν πάλα το ἔθνος, καὶ πολλὰ τῶν ἐθνῶν εἰς
 • τινὰς ἤδη διαπεφοιτῆται καὶ ζήλου παρ' ἐνίοις ἡζιούτο.
 • Δηλοὶ δὲ ὁ Θεόφραστος ἐν τοῖς περὶ νόμων. Λέγει
 • γὰρ ὅτι κωλύουσιν οἱ Τυρίων νόμοι ξενικούς ὄρκους
 • 45 • ὁμνύειν ἐν οἷς μετὰ τινων ἄλλων καὶ τὸν καλού-
 • μενον ὄρκον Κορβὰν καταριθμεῖ. Παρ' οὐδενὶ δ' ἂν
 • οὗτος εὐρεθείη πλὴν μόνους Ἰουδαίους. Δηλοὶ δ', ὡς
 • ἂν εἴποι τις, ἐκ τῆς Ἑβραίων μεθερμηνεύμενος δια-
 • λέκτου, ὧρον Θεοῦ. Καὶ μὴν οὐδὲ Ἡρόδοτος δ
 • 50 • Ἀλικαρνασσεὺς ἠγνόηκεν ἡμῶν τὸ ἔθνος, ἀλλὰ τρόπῳ
 • τινὶ φαίνεται μεμνημένος. Περὶ γὰρ Κόλχων ἱστορῶν
 • ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ φησὶν οὕτως • Μοῦνοι δὲ πάν-
 • • των, φησι, Κόλχαι καὶ Αἰγύπτιοι καὶ Αἰθίοπες
 • • περιτάμνονται ἀπ' ἀρχῆς τὰ αἰδοῖα. Φοίνικες δὲ

• quattuor. Eo mortuo advocarunt fratrem ejus Hiromum,
 • qui regnavit annos xi. Hujus tempore Cyrus apud Persas
 • • potens erat. » Quapropter omne tempus est annorum LIV,
 • triumque insuper mensium. Septimo siquidem anno regni
 • sui Nabuchodonosorus cepit obsidere Tyrum : quarto de-
 • cimo autem anno regni Hiromi Cyrus Persa imperium ac-
 • cepit. Et consonant quidem quæ de templo tradita a Chal-
 • daeis ac Tyriis cum scriptis nostris ac manifestum, cui-
 • que contradici nequeat, est testimonium de gentis nostræ
 • antiquitate ex prædictis. Et his quidem, qui non sunt
 • vehementer contentionis cupidi, sufficere arbitror quæ jam
 • præmissa sunt.

22. Oportet autem non credentibus scriptis barbaricis,
 sed solis Græcis fidem habendam esse dicentibus, quæsitis
 satisfacere, multosque etiam ex illis testes exhibere, quibus
 nota erat gens nostra, eosque afferre qui in scriptis suis,
 prout ipsis commodum visum est, nostri meminerunt. Py-
 thagoram igitur Samium, valde quidem antiquum, sapientia
 vero et erga Deum pietate philosophorum præstantissimum
 habitum, non solum nostra instituta cognovisse certum
 est, sed etiam in plerisque ea sequutum esse et æmulatum.
 Et ipsum quidem nihil scriptum reliquiasse in confesso est,
 multi tamen de eo retulere, et ex illis celeberrimus est
 Hermippus, vir circa omnem historiam indagator diligens.
 Refert utique in primo de Pythagora libro, « quod Pytha-
 goras, uno familiarium suorum defuncto, nomine Calli-
 phoute, genere Crotoniate, illius animam dicebat secum
 degere die noctuque, et quod præciperet ut non transi-
 ret locum ubi asinus lapsus esset, et ab aqua fœculenta
 se averteret, et ab omni maledicto abstinere. » Deinde
 post hæc et ista adjicit : « Hæc autem faciebat dicebat-
 • que, Judæorum ac Thracum opiniones imitans et sibi
 • vindicans. » Vere enim dicitur quod vir ille multa Ju-
 dæorum instituta in suam philosophiam transtulit. Quia
 et per civitates olim non ignota fuit gens nostra, multæque
 ex illius consuetudinibus ad quasdam jam transierunt, et
 imitatione dignæ a nonnullis habebantur. Quod indicat
 Theophrastus in iis quæ scripsit de Legibus. Dicit enim
 Tyriorum legibus prohiberi ne quis adhibeat externa jura-
 menta : in quibus cum quibusdam aliis etiam id juramen-
 tum, quod Corban vocatur, recenset. Apud nullos autem
 hoc invenitur juramentum, nisi apud solos Judæos.
 Significat autem, quasi quis dicat, ex Hebraica dialecto
 vocem interpretans, donum Dei. Verum neque Herodotus
 Halicarnassensis nostram ignoravit gentem, sed quodam-
 modo ejus meminisse videtur. De Colchis enim referens,
 in secundo libro ista habet : « Soli autem omnium hominum
 • Colchi et Egyptii et Æthiopes ab initio pudenda circum-
 • cidunt. Phœnices vero et Syri qui sunt in Palæstina, di-

« καὶ Σύριοι οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, καὶ οὗτοι ὁμολο-
 « γοῦσι παρ' Αἰγυπτίων μεμαθηκέναι. Σύριοι δὲ οἱ
 « περὶ Θερμώδοντα καὶ Παρθένιον ποταμὸν, καὶ Μά-
 « κρωνες οἱ τοῖσι δατυγείτονες ὄντες, ἀπὸ Κόλχων
 5 « φασι νεωστὶ μεμαθηκέναι. Οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ περι-
 « ταμώμενοι ἀνθρώπων μῦθοι, καὶ οὗτοι Αἰγυπτίοισι
 « φαίνονται ποιεῦντες κατὰ ταῦτά. Αὐτῶν δὲ Αἰγυ-
 « πτίων καὶ Αἰθιοπῶν οὐκ ἔχω εἰπεῖν ὁκότεροι παρὰ
 « τῶν ἐτέρων ἐξέμαθον. » Οὐκοῦν εἴρηκε Σύρους τοὺς
 10 ἐν τῇ Παλαιστίνῃ περιτέμενεσθαι· τῶν δὲ τὴν Παλαι-
 « στίην κατοικοῦντων μόνοι τοῦτο ποιοῦσιν Ἰουδαῖοι.
 « Τοῦτο ἄρα γινώσκων εἴρηκε περὶ αὐτῶν. Καὶ Χοι-
 « ρίλος δὲ ἀρχαιότερος γενόμενος ποιητῆς, μέμνηται τοῦ
 « ἔθνους ἡμῶν, ὅτι συνεστράτευται Ξέρξῃ τῷ Περσῶν
 15 βασιλεῖ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Καταριθμησάμενος γὰρ
 « πάντα τὰ ἔθνη τελευταῖον καὶ τὸ ἡμέτερον ἐνέταξε
 « λέγων,

Τῷ δ' ὅππῃ διέβηκε γένος θαυμαστὸν ἰδέσθαι,
 γλῶσσαν μὲν Φοίνισσαν ἀπὸ στομάτων ἀριέντες·
 20 ὅππῃ δ' ἐν Σολύμοις ὄρεσι πλατὴν ἐνὶ λίμνῃ,
 « αὐχμαλίοι κορυφάς, τροχοκρίδας· αὐτὰρ ὑπερβεν-
 « ῖπκων δαρτὰ πρόσσωπ' ἐρόρειν ἐσκληκότα καπνῷ.

Δῆλον οὖν ἔστιν, ὥς ἄμαι, πᾶσιν ἡμῶν αὐτὸν μεμνή-
 « σθαι τῷ καὶ τὰ Σόλυμα ὄρη ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἶναι χώρα,
 25 ἃ κατοικοῦμεν, καὶ τὴν Ἀσφαλιτίν λεγομένην λίμνην.
 « Αὕτη γὰρ πασῶν τῶν ἐν τῇ Συρίᾳ λίμνῃ πλατυτέρα
 « καὶ μείζων καθέστηκεν. Καὶ Χοιρίλος μὲν οὕτω
 « μέμνηται ἡμῶν· ὅτι δὲ οὐ μόνον ἡπίσταντο τοὺς Ἰου-
 « δαίους, ἀλλὰ καὶ ἐθαύμαζον ὅσοι αὐτῶν ἐντύχοιεν
 30 οὐχ οἱ φαυλότατοι τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' οἱ ἐπὶ σοφίᾳ
 « μάλιστα θαυμασάμενοι, ῥάδιον γινώσκοντες. Κλέαρχος γάρ,
 « Ἀριστοτέλους ὢν μαθητῆς καὶ τῶν ἐκ τοῦ Περιπάτου
 « φιλοσόφων οὐδενὸς δεύτερος, ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὕπνου
 βιβλίῳ φησὶν Ἀριστοτέλῃ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ περὶ
 35 τινος ἀνδρὸς Ἰουδαίου ταῦτα ἱστορεῖν, αὐτῷ τε τὸν λό-
 « γον Ἀριστοτέλει ἀνατίθῃσι. Ἔστι δ' οὕτω γεγραμ-
 « μένον· « Ἀλλὰ τὰ μὲν πολλὰ μακρὸν ἂν εἴη λέγειν·
 « ὅσα δ' ἔχει τῶν ἐκείνου θαυμασιότητά τινα καὶ φιλο-
 « σοφίαν, ὁμοίως διελθεῖν οὐ χεῖρον. Σαφῶς δ' ἴσθι,
 40 « εἴπην, Ὑπεροχίδης, ὁνείροις ἴσα σοὶ δόξω λέγειν. Καὶ
 « ὁ Ὑπεροχίδης εὐλαβοῦμενος, Δι' αὐτὸ γάρ, ἔφη, τοῦτο
 « καὶ ζητοῦμεν ἀκοῦσαι πάντες. Οὐκοῦν, εἶπεν ὁ
 « Ἀριστοτέλης, κατὰ τὸ τῶν ῥητορικῶν παράγγελμα,
 « τὸ γένος αὐτοῦ πρῶτον διελθόμεν, ἵνα μὴ ἀπειθῶμεν
 45 « τοῖς τῶν ἀπαγγελιῶν διδασκάλοις. Λέγε, εἶπεν ὁ
 « Ὑπεροχίδης, ὅ τι σοὶ δοκεῖ. Κάκεινος τοίνυν τὸ
 « μὲν γένος ἦν Ἰουδαῖος ἐκ τῆς Κοίλης Συρίας, οὗτοι
 « δὲ εἰσὶν ἀπόγονοι τῶν ἐν Ἰνδοῖς φιλοσόφων. Κα-
 « λοῦνται δὲ, ὡς φασιν, οἱ φιλόσοφοι παρὰ μὲν Ἰνδοῖς
 50 « Καλανοὶ, παρὰ δὲ Σύροις Ἰουδαῖοι, τούνομα λα-
 « βόντες ἀπὸ τοῦ τόπου· προσαγορεύεται γὰρ ὃν κατοί-
 « κῳσι τόπον, Ἰουδαία. Τὸ δὲ τῆς πόλεως αὐτῶν
 « ὄνομα πάνυ σχολιὸν ἔστιν, Ἱερουσαλὴμ γὰρ αὐτὴν
 « καλοῦσιν. Οὗτος οὖν ὁ ἀνθρώπος ἐπιζηνούμενός τε

« dicisse ab Ægyptiis et ipsi confitentur. Syri autem qui An-
 « vium Thermodontem et Parthenium accolunt, et horum
 « contermini Macrones, a Colchis se nuper id didicisse aiunt.
 « Hi enim ex hominibus soli sunt qui circumciduntur : et
 « apparet eos hoc facere more eodem atque Ægyptii. Ipso-
 « rum vero Ægyptiorum atque Æthiopum, non queo dicere
 « utri ab utris didicerint. » Dixit ergo Syros qui in Palestina
 « sunt, circumcidi : omnium autem qui habitant Palestinam
 soli Judæi circumciduntur. Hoc igitur sciens de ipsis
 pronunciauit. Porro Chærilus ex antiquioribus poetis de
 gente nostra meminit, quod cum Xerxe Persarum rege
 expeditionis contra Græcos particeps fuerit. Quum enim
 gentes omnes enumerasset, novissimam nostram posuit,
 dicens,

Exin miranda specie gens castra sequuta est,
 Phœnicum ignoto quæ voces ederet ore.
 Hæc Solymos habitans montes stagnum prope varium,
 circumtosa comis, aequalenti vertice, equini
 exuvias capitis duratas igne gerebat.

Palam ergo est, sicut arbitror, omnibus, nostri illum me-
 minisse, quod et Solymi montes in nostra regione sunt in
 quibus habitamus, et palus quæ dicitur Asphaltitis : hæc
 enim omnium quæ in Syria sunt latissima est et maxima. Et
 Chærilus quidem ita nostri meminit. Quod autem non
 noverunt solum Judæos, sed ut inciderant in eos ad-
 mirabantur, non e vulgo Græci, sed ob sapientiam maxime
 celebres, ostendere facile est. Clearchus enim Aristotelis
 discipulus, et Peripateticorum nulli secundus, libro primo
 de Somno dicit Aristotelem doctorem suum de quodam
 viro Judæo ista referre, Aristotelem in hunc modum lo-
 quentem inducens. Ita autem scriptum est. « Sed ion-
 « guni esset narrare plurima : quicquid vero hoc in ho-
 « mine admirationis aliquid habere ac philosophum sapere
 « videtur, eodem modo persequi utile fuerit. Tibi autem,
 « Hyperochida, ut aperte quod res est dicam, somniorum
 « quid persimile narrare videbor. Cui Hyperochides vere-
 « cunde, Et hæc ipsa de causa, inquit, nobis omnibus au-
 « diendi desiderium cietur. Ergo, subjicit Aristoteles, ge-
 « nus hominis, ut præcipiunt rhetores, in primis aperiamus,
 « ne harum narrationum magistris fidem denegemus. Tu
 « vero dic quod libuerit, inquit Hyperochides. Ille ergo
 « gente quidem Judæus erat ex Cœle-Syria : isti vero ori-
 « ginem ducunt a philosophis apud Indos : vocanturque,
 « ut aiunt, philosophi apud Indos quidem Calani, apud Syros
 « autem Judæi, nomen a loco accipientes ; quæ enim ab
 « iis regio incolitur, Judæam nominant. Urbis autem
 « ipsorum nomen tortuosum admodum ; Hierusalem enim
 « vocant. Hic igitur homo quum a plerisque hospitio exci-

« πολλοὺς καὶ τῶν ἀνὰ τόπων εἰς τοὺς ἐπιθαλαττίους
 « ὑποκαταβαίνων Ἑλληνικὸς ἦν, οὐ τῇ διαλέκτῳ μό-
 « νον, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ. Καὶ τότε διατριβόντων
 « ἡμῶν περὶ τὴν Ἀσίαν, παραβαλὼν εἰς τοὺς αὐτοὺς
 « τούτους ἐν οἷς ἤμεν, ἐντυχάνει ἡμῖν τε καὶ τισιν ἐτέ-
 « ροις τῶν σχολαστικῶν, πειρώμενος αὐτῶν τῆς σοφίας.
 « Ὡς δὲ πολλοῖς τῶν ἐν παιδείᾳ συνωκείωτο, παρεδίδου
 « τι μᾶλλον ὧν εἶχεν. » Ταῦτ' εἶρηκεν Ἀριστοτέλης
 παρὰ τῷ Κλεάρχῳ, καὶ προσέτι πολλὴν καὶ θαυμασίον
 10 καρτερίαν τοῦ Ἰουδαίου ἀνδρὸς ἐν τῇ διαίτῃ καὶ σω-
 φροσύνῃ διεξιῶν. Ἐνεστί δὲ τοῖς βουλομένοις ἐξ
 αὐτοῦ τὸ πλεόν γινῶναι τοῦ βιβλίου· φυλάττομαι γὰρ
 ἐγὼ τὰ πλείω τῶν ἱκανῶν παρατίθεσθαι. Κλεάρχος
 μὲν οὖν ἐν παρεκβάσει ταῦτ' εἶρηκεν (τὸ γὰρ προκεί-
 15 μενον αὐτῷ ἦν ἔτερον), οὕτως ἡμῶν μνημονεύσας.
 Ἐκαταῖος δὲ ὁ Ἀβδηρίτης, ἀνὴρ φιλόσοφος ἄμα καὶ
 περὶ τὰς πράξεις ἱκανώτατος, Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ
 συνακμάσας καὶ Πτολεμαίῳ τῷ Λάγῳ συγγενόμενος
 οὐ παρέργως, ἀλλὰ περὶ αὐτῶν Ἰουδαίων συγγέγραψε
 20 βιβλίον, ἐξ οὗ βούλομαι κεφαλαιωδῶς ἐπιδραμεῖν ἑνία
 τῶν εἰρημένων· καὶ πρῶτον ἐπιδείξω τὸν χρόνον· μνη-
 μονεύει γὰρ τῆς Πτολεμαίου περὶ Γάζαν πρὸς Δημή-
 τριον μάχης· αὕτη δὲ γέγονεν ἐνδεκάτῳ μὲν ἔτει τῆς
 Ἀλεξάνδρου τελευτῆς, ἐπὶ δὲ Ὀλυμπιάδος ἐβδόμῃς
 25 καὶ δεκάτῃς καὶ ἑκατοστῇς, ὡς ἱστορεῖ Κάστωρ.
 Προσθεὶς γὰρ ταύτην τὴν Ὀλυμπιάδα φησὶν, « Ἐπὶ
 « ταύτης Πτολεμαῖος ὁ Λάγος ἑνίκα κατὰ Γάζαν μάχῃ
 « Δημήτριον τὸν Ἀντιγόνου, τὸν ἐπικληθέντα Πολιορ-
 « κητὴν. » Ἀλεξάνδρον δὲ τεθνάναι πάντες ὁμολο-
 30 γοῦσιν ἐπὶ τῆς ἑκατοστῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης Ὀλυμ-
 πιάδος. Ἀλλ' ὅλον οὖν ὅτι καὶ κατ' ἐκεῖνον καὶ κατὰ
 Ἀλεξάνδρον ἤμαζεν ἡμῶν τὸ ἔθνος. Λέγει τοίνυν ὁ
 Ἐκαταῖος πάλιν ταδε, ὅτι « μετὰ τὴν ἐν Γάζῃ μάχην
 « ὁ Πτολεμαῖος ἐγένετο τῶν περὶ Συρίαν τόπων ἐγκρα-
 35 « τῆς· καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων πυθνανόμενοι τὴν
 « ἡπιότητα καὶ φιλάνθρωπικὴν τοῦ Πτολεμαίου, συνα-
 « παίρειν εἰς Αἴγυπτον αὐτῷ καὶ κοινωεῖν τῶν πρα-
 « γμάτων ἡβουλήθησαν. Ὡν εἷς ἦν, φησὶν, Ἐζεκίας
 « ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀνθρωπος τὴν μὲν ἡλικίαν
 40 « ὡς ἐξήκοντα ἐξ ἑτῶν, τῷ δ' ἀξιώματι τῷ παρὰ τοῖς
 « ὁμοέθνοισι μέγας καὶ τὴν ψυχὴν οὐκ ἀνόητος, ἐτι δὲ
 « καὶ λέγειν δυνατὸς καὶ [τοῖς περὶ] τῶν πραγμάτων,
 « εἴπερ τις ἄλλος, ἔμπειρος· καίτοι, φησὶν, οἱ πάντες
 « ἱερεῖς τῶν Ἰουδαίων, οἱ τὴν δεκάτην τῶν γινομένων
 45 « λαμβάνοντες, καὶ τὰ κοινὰ διοικοῦντες, περὶ χιλίου
 « μάλιστα καὶ πεντακοσίου εἰσίν. » Πάλιν δὲ τοῦ
 προειρημένου μνημονεύων ἀνδρὸς, « Οὗτος, φησὶν, ὁ
 « ἀνθρωπος τετευχὼς τῆς τιμῆς ταύτης καὶ συνήθης
 « ἡμῖν γενόμενος, παραλαβὼν τινὰς τῶν μεθ' ἑαυτοῦ,
 50 « τὴν διαφορὰν ἀνέγνω πᾶσαν αὐτοῖς, εἶχε γὰρ τὴν
 « κατοίκησιν αὐτῶν καὶ τὴν πολιτείαν γεγραμμένην. »
 Ἰῆτα Ἐκαταῖος δηλοῖ πάλιν πῶς ἔχομεν πρὸς τοὺς
 νόμους, ὅτι πάντα πάσχειν ὑπὲρ τοῦ μὴ παραβῆναι
 τούτους προαιρούμεθα, καλὸν εἶναι νομίζοντες. « Τοι-

« peretur, et a superioribus partibus ad maritima loca de-
 « scenderet, non sermone tantum, sed etiam animo Græcus
 « erat. Et tunc nobis, in Asia forte degentibus, accidit ut ea-
 « dem appulsus ad loca, nobiscum aliquamdiu, simulque cum
 « aliis quibusdam philosophiæ studiosis, versaretur, eorum
 « sapientie experimentum faciens. Atque, ut cum plurimis
 « doctrina præstantibus familiariter vixerat, plus aliquanto
 « quam acciperet nobiscum ille communicabat. » Hæc di-
 xit Aristoteles apud Clearchum, et super hæc multam ac
 mirabilem Judæi viri in victu continentiam et castimoniam
 narrat. Licet autem volentibus plus ex ipso libro co-
 gnoscere : mihi enim cautum est ne plura quam sufficiat ad-
 jiciam. Et Clearchus quidem ex digressionem ista dixit
 (aliud enim ipsi propositum erat), nostri generis ad hunc
 modum mentionem facta. Hecataeus autem Abderita, vir
 non modo philosophus, sed etiam rebus gerendis aptissi-
 mus, Alexandri regis æqualis, cum quo etiam floruit, et
 postea cum Ptolemæo Lagi conversatus est, non obiter,
 sed de Judæis ipsis librum conscripsit, ex quo volo sum-
 matim quædam eorum quæ ab eo sunt dicta percurrere :
 primumque tempus ostendam. Meminit enim prælii quo
 circa Gazam conflixit Ptolemæus cum Demetrio : illud vero
 contigit undecimo quidem anno a morte Alexandri, Olympi-
 adie vero cxvii, sicuti narrat Castor. Apposita enim hac
 Olympiade, dicit : « Sub hac Ptolemæus Lagi circa Gazam
 « prælio superavit Demetrium Antigoni, qui vocabatur
 « Poliorceles. » Alexandrum vero agnoscunt universi Olympi-
 adie cxiv e vita excessisse. Palam ergo est quod et illius
 tempore et sub Alexandro gens nostra floruerit. Igitur
 Hecataeus porro hæc dicit : « Ptolemæum post prælium
 « ad Gazam locorum in Syria factum esse compotem ;
 « magnumque hominum numerum, cognita Ptolemæi
 « mansuetudine et clementia, cum eo profectum esse ad
 « Ægyptum, eo animo, ut rerum gerendarum participes
 « fierent. Quorum unus, inquit, erat Ezeccias pontifex
 « Judæorum : homo ætate quidem quasi annorum lxxvi,
 « dignitate vero apud populares suos magnus, et animi sa-
 « pientia non mediocri, et dicendi facultate pollens, et,
 « si quis alius, rerum peritus : quanquam, ut ait, omnes
 « Judæorum sacerdotes, qui decimas in lucem editorum
 « accipiunt et res in communi positas administrant, mille
 « omnes et quingenti sint. » Rursus autem viri jam laudati
 mentionem faciens, « Hic, inquit, homo hunc honorem
 « assequutus, factusque nobis familiaris, ubi quosdam e
 « suis assumpserat, differenti amonem illis exposuit, et
 « habitationem eorum et civilem rationem, quam scriptam
 « habebat, pariter indicavit. » Deinde palam facit Heca-
 tæus, erga leges qualiter nosmet habemus, quodque omnia
 pati malimus, quam contra illas facere, hoc pulchrum esse
 persuasum habentes. « Quare, inquit, quanquam et ma-

« γαρὺν, φησί, καὶ κακῶς ἀκούοντες ὑπὸ τῶν ἀστυ-
 « γειτόνων καὶ τῶν εἰσαφικνουμένων πάντων, καὶ προ-
 « πηλαχιζόμενοι πολλὰς ὑπὸ τῶν Περσικῶν βασιλέων
 « καὶ σατραπῶν, οὐ δύνανται μεταπεισθῆναι τῇ δια-
 « νοίᾳ, ἀλλὰ γεγυμνωμένως περὶ τούτων καὶ αἰκίαις
 « καὶ θανάτοις δεινोτάτοις μάλιστα πάντων ἀπαντῶσι,
 « μὴ ἀρνούμενοι τὰ πατρῶα. » Παρέχεται δὲ καὶ
 τεκμήρια τῆς ἰσχυρογνωμοσύνης τῆς περὶ τῶν νόμων
 οὐκ ὀλίγα. Φησὶ γάρ, « Ἀλεξάνδρου ποτὲ ἐν Βαβυ-
 « λῶνι γενομένου καὶ προελομένου τὸ τοῦ Βήλου πε-
 « πτωκὸς ἱερὸν ἀνακαθῆραι, καὶ πᾶσιν αὐτοῦ τοῖς
 « στρατιώταις ὁμοίως φέρειν τὸν χῶν προστάξαντος,
 « μόνους τοὺς Ἰουδαίους οὐ προσχεῖν, ἀλλὰ καὶ πολλὰς
 « ὑπομείναι πληγὰς καὶ ζημίας ἀποτίσαι μεγάλας, ἕως
 « αὐτοῖς συγγόντα τὸν βασιλέα δοῦναι τὴν ἀδειαν. * *
 « Τῶν γε μὴν εἰς τὴν χώραν, φησί, πρὸς αὐτοὺς ἀρι-
 « κνουμένων καὶ νεῶς καὶ βωμοὺς κατασκευασάντων
 « ἅπαντα ταῦτα κατέσκαπτον, καὶ τῶν μὲν ζημίαν
 « τοῖς σατράπαις ἐξέτινον, περὶ τινῶν δὲ καὶ συγγνώμης
 « μετελαμβάνον. » Καὶ προσεπιτίθησιν ὅτι δίκαιον ἐπὶ
 « τούτοις αὐτοὺς ἔστι θαυμάζειν. Λέγει δὲ καὶ περὶ τοῦ
 « πολυανθρωπώτατον γεγονέναι ἡμῶν τὸ ἔθνος. » « Πο-
 « λὰς μὲν γὰρ ἡμῶν, φησὶν, ἀνασπάστους εἰς Βαβυ-
 « λῶνα Πέρσαι πρότερον αὐτὸν ἐποίησαν μυριάδας,
 « οὐκ ὀλίγαι δὲ καὶ μετὰ τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον εἰς
 « Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην μετέστησαν, διὰ τὴν ἐν Συ-
 « ρίᾳ στάσιν. » Ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ καὶ τὸ μέγε-
 « θος τῆς χώρας, ἣν κατοικοῦμεν, καὶ τὸ κάλλος ἰστο-
 « ρηκε. « Τριακοσίας γὰρ μυριάδας ἀρουρῶν σχεδὸν
 « τῆς ἀρίστης καὶ παμφορτωτάτης χώρας νέμονται,
 « φησὶν ἡ γὰρ Ἰουδαία τοσαύτη πλάτος ἔστιν. »
 « Ἀλλὰ μὴν ὅτι καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν τὰ Ἱεροσόλυμα
 « καλλίστην τε καὶ μεγίστην ἐκ παλαιότητος κατοικοῦ-
 « μεν, καὶ περὶ πλήθους ἀνδρῶν, καὶ περὶ τῆς τοῦ νεῶ
 « κατασκευῆς, οὕτως αὐτὸς διηγείται. » « Ἔστι γὰρ τῶν
 « Ἰουδαίων τὰ μὲν πολλὰ ὀχυρώματα κατὰ τὴν χώραν
 « καὶ κῶμαι· μία δὲ πόλις ὀχυρὰ πεντήκοντα μά-
 « λιστα σταδίῳ τὴν περίμετρον, ἣν οἰκοῦσι μὲν ἀνθρώ-
 « πων περὶ δώδεκα μυριάδες. Καλοῦσι δ' αὐτὴν Ἱε-
 « ροσόλυμα. Ἐνταῦθα δ' ἔστι κατὰ μέσον μάλιστα
 « τῆς πόλεως περίβολος λίθινος, μῆκος ὡς πεντάπλε-
 « θρος, εὖρος δὲ πηχῶν ἑκατὸν, ἔχων διπλᾶς πύλας.
 « Ἐν ᾧ βωμὸς ἔστι τετράγωνος, οὐκ ἐκ τμητῶν, ἀλλ'
 « ἐκ συλλέκτων ἀργῶν λίθων οὕτω συγκείμενος· πλε-
 « ρὰν μὲν ἑκάστην εἰκοσι πηχῶν, ὕψος δὲ δεκάπηχυ.
 « Καὶ παρ' αὐτὸν οἰκημα μέγα, οὗ βωμὸς ἔστι καὶ λυ-
 « γνιον, ἀμρότερον χρυσοῦ, δύο τάλαντα τὴν ὀλκῆν.
 « Ἐπὶ τούτων φῶς ἔστιν ἀναπόσβεστον καὶ τὰς νύκτας
 « καὶ τὰς ἡμέρας. Ἀγαλμα δὲ οὐκ ἔστιν οὐδὲ ἀνά-
 « θημα τὸ παράπαν· οὐδὲ φύτευμα παντελῶς οὐδὲν,
 « ὅλον ἀλωῶδες ἢ τι τοιοῦτον. Διατρίβουσι δ' ἐν αὐτῷ
 « καὶ τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας ἱερεῖς, ἀγνείας τινὰς
 « ἀγνεύοντες, καὶ τὸ παράπαν οἶνον οὐ πίνοντες ἐν τῷ
 « ἱερῷ. » Ἔτι γε μὴν ὅτι καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ

« ledictis impeti solent a vicinis advenisque cunctis, et in-
 « juriose sæpe tractati sunt a Persicis regibus et satrapis,
 « non possunt a sententia deduci, sed pro ea maxime omnium
 « forti animo omne genus cruciatus sævissimasque mortes
 « subeunt, nec adduci possunt ut patria instituta abdicent. »
 Quin et indicia perhibet non exigua animi eorum propositi
 tenacis et validi circa legem observandam. Dicit enim,
 « quum aliquando apud Babylonem esset Alexander, et
 « vellet is Beli templum quod conciderat reponere, et omni-
 « bus militibus præcepisset humum aggerere, solos Ju-
 « daeos non opitulatos, imo et verbera et multas graves
 « pertulisse, donec rex eis ignoscens laboris talis gratiam
 « fecit. * * Qui quum in regionem, inquit, ad suos reversi
 « fuissent, et templa et altaria exstruissent, ista omnia
 « diruerunt : et pro aliis quidem mulctam satrapis quidem
 « exsolvere, pro aliis vero veniam consequuti sunt. » Et
 præterea adjicit quod merito ob hæc admirationem ha-
 bent. Atque insuper memorat gentem nostram populo
 maxime abundasse : « Nam multas nostrorum, inquit, my-
 « riadas e sedibus suis primum abduxerunt Persæ : non
 « paucae autem etiam post obitum Alexandri in Ægyptum
 « et Phœnicen migrarunt, propter seditionem in Syria
 « factam. » Hic idem vir et magnitudinem regionis quam
 incolimus et pulchritudinem prodidit. « Ad tricies, inquit,
 « centena millia arurarum habitant optimi fere et feracissimi
 « soli : Judæa namque lujus est amplitudinis. » Imo quod
 et urbem, Hierosolyma, pulcherrimam et maximam ex
 multis retro seculis incolimus, et de virorum multitudine,
 et de templi exstrukione, idem ipse sic refert : Sunt enim
 « Judæorum castella multa et vici per regionem sparsi :
 « una autem urbs munita, ambitu ferme quinquaginta
 « stadiorum, quam incolunt quidem hominum circiter
 « centum et viginti millia. Istam vero Hierosolyma vo-
 « cant. Illic autem in meditullio scilicet urbis septu-
 « est lapideum, quinque fere jugerum longitudinis, latitu-
 « dinis cubitorum centum, portas habens geminas. Ibi-
 « dem altare quadratum, ex impolitorum et candidorum
 « lapidum coagmentatione conflatum ; cujus latera singula
 « viginti cubitorum sunt, altitudo vero decem. Et præter
 « hoc altare, ingens tabernaculum est, quo et ara et lychnu-
 « chus continentur, utrumque aureum, pondus talentorum
 « duum. His impositum est lumen inextinctum, quod
 « dies noctesque continenter ardet. Nullum ibi simula-
 « crum, donarium omnino nullum, adeoque nec planta nec
 « lucus, nec aliud quicquam ejusmodi. Sacerdotes in eo,
 « noctu pariter atque interdiu assidui, certis quibusdam
 « expiationibus dant operam, quos in templo vinum omnino
 « gustare nefas. » Sed præterea testis est militasse nos

5 συνεστρατεύομεν καὶ μετὰ ταῦτα τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ
 μεμαρτύρηκεν· οἷς δ' αὐτὸς παρατυχεῖν φησιν ὑπ' ἀδρόος
 Ἰουδαίου κατὰ τὴν στρατείαν γενομένοις, τοῦτο παρα-
 θήσομαι. Λέγει δ' οὕτως· « Ἐμοῦ γοῦν ἐπὶ τὴν Ἑρυ-
 10 « θρῆν θάλασσαν βαδίζοντος συνηκολούθει τις μετὰ
 « τῶν ἄλλων τῶν παραπεμπόντων ἡμᾶς ἱππέων Ἰου-
 « δαίων, ὄνομα Μοσόλλαμος, ἀνθρώπος ἱκανὸς κατὰ
 « ψυχὴν, εὐρωστος, καὶ τοζότης ὑπὸ δὴ πάντων δημο-
 « λογούμενος καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων
 15 « ἄριστος. Οὗτος οὖν ὁ ἀνθρώπος, διαβαδίζόντων
 « πολλῶν κατὰ τὴν δόδον, καὶ μάντεώς τινος ὀρνιθευο-
 « μένου καὶ πάντας ἐπισχεῖν ἀξιοῦντος, ἡρώτησε διὰ τί
 « προσμένουσιν. Δειξάντος δὲ τοῦ μάντεως αὐτῷ τὸν
 « ὄρνιθα καὶ φήσαντος, ἐὰν μὲν αὐτοῦ μένη, προσμένειν
 20 « συμφέρειν πᾶσιν, ἐὰν δ' ἀναστὰς εἰς τοῦμπροσθεν πέ-
 « τηται, προάγειν, ἐὰν δὲ εἰς τοῦπισθεν, ἀναχωρεῖν αὐ-
 « θις, σωπήσας καὶ παρελκύσας τὸ τόξον ἐβαλε, καὶ
 « τὸν ὄρνιθα πατάξας ἀπέκτεινεν. Ἀγανακτούντων δὲ τοῦ
 « μάντεως καὶ τινων ἄλλων καὶ καταρωμένων αὐτῷ,
 25 « Τί μαίνεσθε, ἔφη, κακοδαίμονέστατον ὄρνιθα λαβόν-
 « τες εἰς τὰς χεῖρας; πῶς γὰρ οὗτος τὴν αὐτοῦ σωτη-
 « ρίαν οὐ προΐδων, περὶ τῆς ἡμετέρας πορείας ἡμῖν ἄν
 « τι ὑγιὲς ἀπήγγελλεν; εἰ γὰρ ἡδύνατο προγινώσκειν τὸ
 « μέλλον, εἰς τὸν τόπον τοῦτον οὐκ ἂν ἦλθε, φοβούμε-
 30 « νος μὴ τοξεύσας αὐτὸν ἀποκτείνῃ Μοσόλλαμος Ἰου-
 « δαῖος. » Ἀλλὰ τῶν μὲν Ἑκαταίου μαρτυριῶν ἕλι-
 « τοις γὰρ βουλομένοις πλείω μαθεῖν τῷ βιβλίῳ ῥαδίον
 « ἔστιν ἐντυχεῖν. Οὐκ ὀκνήσω δὲ καὶ τὸν ἐπ' εὐηθείας
 « διασυρμῷ, καθάπερ αὐτὸς οἰεται, μνήμην πεποιημέ-
 35 « νον ἡμῶν Ἀγαθαρχίδην ὀνομάσαι. Διηγούμενος γὰρ
 « τὰ περὶ Στρατονίκην, « ὃν τρόπον ἦλθε μὲν εἰς Συρίαν
 « ἐκ Μακεδονίας, καταλιπούσα τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα Δη-
 « μήτριον, Σελεύκου δὲ γαμεῖν αὐτὴν οὐ θελήσαντος,
 « ὅπερ ἐκεῖνη προσεδόκησε, ποιούμενου δὲ τὴν ἀπὸ
 40 « Βαβυλωνίως στρατιάν αὐτοῦ, τὰ περὶ τὴν Ἀντιόχειαν
 « ἐνεωτέρεισεν. Εἴθ' ὥς ἀνέστρεψεν ὁ βασιλεὺς, ἀλι-
 « σκομένης τῆς Ἀντιοχείας, εἰς Σελεύκειαν φυγοῦσα,
 « παρὸν αὐτῇ ταχέως ἀποπλεῖν, ἐνυπνίῳ κωλύοντι πει-
 « σθεῖσα ἐλήφθη καὶ ἀπέθανεν. » Ταῦτα προειπὼν ὁ
 45 « Ἀγαθαρχίδης, καὶ ἐπισκώπτων τῇ Στρατονίκῃ τὴν δει-
 « σιδαιμονίαν, παραδείγματι χρῆται τῷ περὶ ἡμῶν λόγῳ
 « καὶ γέγραφεν οὕτως· « Οἱ καλούμενοι Ἰουδαῖοι πόλιν
 « οἰκοῦντες ὀχυρωτάτην πασῶν, ἣν καλεῖν Ἱεροσόλυμα
 « συμβαίνει τοὺς ἐγγυρῶντας, ἀργεῖν εἰθισμένοι δι'
 50 « ἐβδόμης ἡμέρας, καὶ μηδὲ τὰ ὅπλα βαστάζειν ἐν τοῖς
 « εἰρημένοις χρόνοις, μήτε γεωργίας ἀπτεσθαι, μήτε
 « ἄλλης ἐπιμελεῖσθαι λειτουργίας μηδεμιᾶς, ἀλλ' ἐν
 « τοῖς ἱεροῖς ἐκτεταχότες τὰς χεῖρας εὐχεσθαι μέχρι τῆς
 « ἐσπέρας, εἰσιόντες εἰς τὴν πόλιν Πτολεμαίου τοῦ
 55 « Λάγου μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀντὶ
 « τοῦ φυλάττειν τὴν πόλιν διατηρούντων τὴν ἀνοιαν, ἣ
 « μὲν πατρίς ἐλήφει δεσπότην πικρὸν, ὁ δὲ νόμος ἐξη-
 « λέγθη παῦλον ἔχων ἐθισμόν. Τὸ δὲ συμβῆναι πλὴν
 « ἐκείνων τοὺς ἄλλους πάντας δεδίδαχε, τῆναυτα

cum Alexandro, et postea ejus cum successoribus. Sub-
 jiciam illa, quibus ipse se interfuisse dicit, ab homine
 quodam Judæo gesta in expeditione. Ita enim narrat :
 « Quum proficiscerer ad mare Rubrum, una cum aliis
 « equitibus Judæis, quos itineris duces habebamus, unus
 « eorum aliquis comitabatur, nomine Mosollamus, vir
 « quum animi magnitudine tum corporis robore non vul-
 « gari, idemque sagittarius omnium tam Græcorum quam
 « barbarorum confessione peritissimus. Is igitur homo,
 « quum universa multitudo iter illud agerent, et vates qui-
 « dam augurium caperet peteretque ut cuncti starent, in-
 « terrogavit quorsum substitissent. Quum autem augur ei
 « avem ostendisset, simulque dixisset, si quidem ibi re-
 « sideret avis, omnibus ut eo in loco manerent expedire;
 « sin protinus volando contenderet, porro pergerent ipsi
 « quoque; sin denique retro, retro similiter ipsi redirent :
 « Judæus nihil contra, sed intento arcu jaculatur, avem-
 « que confixam peremit. Hic augure aliisque nonnullis
 « graviter indignantibus, ipsique una diras imprecantibus,
 « Quid, inquit, usque adeo furitis, infaustissimam avem in
 « manus sumentes? quomodo ista, quæ vitæ ipsa suæ pro-
 « videre non potuit, sani quicquam de suscepto a nobis
 « itinere prænunciare valuit? Enimvero si prænosse futu-
 « rum potuisset, nunquam hunc in locum venisset, præ-
 « metu ne Mosollami Judæi sagittis confixa moreretur. »
 Verum testimoniorum ex Hecataeo satis : nam quibus in
 animo est plura cognoscere, facile est librum ipsum adire.
 Non vero me pigebit nominare Agatharchiden, cum irri-
 sione simplicitatis, ut ipsi visum est, nostrum mentionem
 facientem. Is enim narrans de Stratonice, « quemadmo-
 « dum in Syriam quidem e Macedonia venerit, viro suo
 « Demetrio derelicto : Seleuco autem uxorem eam ducere
 « nolente, id quod ipsa exspectaverat, exercitum vero apud
 « Babylonem illo colligente, res novas circa Antiochiam
 « molita est. Deinde, post regis reversionem capta Antio-
 « chia, in Seleuciam fugerit : quumque liceret ipsi statim
 « navi discedere, somnio id facere prohibenti parendo capta
 « est et interiiit. » Istā præfatus Agatharchides, et cum
 dicteris Stratonice exprobrans superstitionem, in exem-
 plum adhibet quod de genere nostro dicitur, et in hunc
 modum scripsit : « Ii qui appellantur Judæi, quum urbem
 « habeant firmissimam, quam ab indigenis Hierosolyma
 « vocari accidit, soliti oliari diebus septimis, ita ut eo
 « tempore nec arma ferant, nec agrum colant, nec alius
 « omnino cujusquam ministerii curam habeant, sed in tem-
 « plo extensis manibus preces faciant ad vesperam usque,
 « quum illam urbem intraret Ptolemæus Lagi filius cum
 « exercitu, et hominibus, qui urbem custodire debuerant,
 « stultitiam observantibus, patria quidem ipsorum acerbum
 « accepit dominum, lex vero convicta est stultam habere
 « consuetudinem. Docuit autem, alios omnes, præter i-

«φυγεῖν ἐνύπνια, καὶ τὴν περὶ τοῦ νόμου παραδεδο-
«μένην ὑπόνοιαν, ἥνικ' ἂν τοῖς ἀνθρωπίνους λογισμοῖς
«περὶ τῶν διαπορευμένων ἐξασθενήσουσιν.» Τοῦτο μὲν
Ἀγαθαρχίδῃ καταγέλωτος ἄξιον δοκεῖ, τοῖς δὲ μὴ μετὰ
5 δυσμενεῖας ἐξετάζουσι φαίνεται μέγα καὶ πολλῶν
ἄξιον ἐγκωμίων, εἰ καὶ σωτηρίας καὶ πατρίδος ἀνθρω-
ποι τινες νόμων φυλακὴν καὶ τὴν πρὸς Θεὸν εὐσέβειαν
δεῖ προτιμῶσιν.

κγ'. Ὅτι δὲ οὐκ ἀγνοοῦντες ἐνοιοὶ τῶν συγγραφέων
10 τὸ ἔθνος ἡμῶν, ἀλλ' ὑπὸ φθόνου τινὸς ἡ δι' ἄλλας αἰ-
τίας οὐχ ὑγιεῖς τὴν μνήμην παρέλιπον, τεκμήριον οἶμαι
παρέξειν. Ἰερώνυμος γὰρ ὁ τὴν περὶ τῶν διαδόχων
ἱστορίαν συγγεγραφώς, κατὰ τὸν αὐτὸν μὲν ἦν Ἑκα-
ταῖω χρόνον, φίλος δ' ὦν Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως, τὴν
15 Συρίαν ἐπετρόπευεν. Ἀλλ' ὅμως Ἑκαταῖος μὲν καὶ
βυλίον ἔγραψε περὶ ἡμῶν. Ἰερώνυμος δ' οὐδαμοῦ κατὰ
τὴν ἱστορίαν ἐμνημόνευσε, καίτοι σγεδὸν ἐν τοῖς τόποις
διατετροφώς. Τοσοῦτον αἱ προαιρέσεις τῶν ἀνθρώπων
διήνεγκαν· τῷ μὲν γὰρ ἐδόξαμεν καὶ σπουδαίας εἶναι
20 μνήμης ἄξιον, τῷ δὲ πρὸς τὴν ἀληθειαν πάντως τι πάθος
οὐκ εὐνῶμον ἐπεσχότησεν. Ἀρκοῦσι δὲ ὅμως εἰς τὴν
ἀποδείξιν τῆς ἀρχαιότητος αἱ τε Αἰγυπτίων καὶ Χαλ-
δαίων καὶ Φοινίκων ἀναγραφαί, πρὸς ἐκείναις τε το-
σοῦτοι τῶν Ἑλλήνων συγγραφεῖς. Ἐτι δὲ καὶ πρὸς
25 τοῖς εἰρημένοις Θεόφιλος, καὶ Θεόδοτος, καὶ Μνασέας,
καὶ Ἀριστοφάνης, καὶ Ἑρμογένης, Εὐήμερός τε καὶ
Κόνιον, καὶ Ζωπυρίων, καὶ πολλοὶ τινες ἄλλοι τάχα (οὐ
γὰρ ἔγωγε πᾶσιν ἐντετύχηκα τοῖς βιβλίοις) οὐ παρέργως
ἡμῶν ἐμνημονεύκασιν. Οἱ πολλοὶ δὲ τῶν εἰρημέων
30 ἀνδρῶν τῆς μὲν ἀληθείας τῶν ἐξ ἀρχῆς πραγμάτων
διήμαρτον, ὅτι μὴ ταῖς ἱεραῖς ἡμῶν βίβλοις ἐνέτυχον,
κοινῶς μέντοι περὶ τῆς ἀρχαιότητος ἅπαντες μεμαρτυ-
ρήκασιν, ὑπὲρ ἧς τὰ νῦν λέγειν προεθέμην. Ὁ μέντοι
Φαληρεὺς Δημήτριος καὶ Φίλων ὁ πρεσβύτερος καὶ
35 Εὐπόλεμος οὐ πολὺ τῆς ἀληθείας διήμαρτον. Οἷς συγ-
γινώσκειν ἄξιον· οὐ γὰρ ἐνῆν αὐτοῖς μετὰ πάσης ἀκρι-
βείας τοῖς ἡμετέροις γράμμασι παρακολουθεῖν.

κδ'. Ἐν ἐτι μοι κεφάλαιον ὑπολείπεται τῶν κατὰ
τὴν ἀρχὴν προτεθέντων τοῦ λόγου, τὰς διαβολὰς καὶ
40 τὰς λοιδορίας, αἷς κέχρηται τινες κατὰ τοῦ γένους ἡμῶν,
ἀποδείξαι ψευδεῖς καὶ τοῖς γεγραπτοῖς ταύτας καθ' ἑαυ-
τῶν χρῆσασθαι μάρτυσιν. Ὅτι μὲν οὖν καὶ ἐτέροις
τοῦτο πολλοῖς συμβέβηκε διὰ τὴν ἐνίων δυσμένειαν,
οἶμαι γινώσκειν τοὺς πλέον ταῖς ἱστορίαις ἐντυγχάνον-
45 τας. Καὶ γὰρ ἐθνῶν τινες καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων πόλεων
ρυπαίνειν τὴν εὐγένειαν καὶ τὰς πολιτείας ἐπεχείρησαν
λοιδορεῖν, Θεόπομπος μὲν τὴν Ἀθηναίων, τὴν δὲ Λα-
κεδαιμονίων Πολυκράτης· ὁ δὲ τὸν Τριπολιτικὸν γράψας
(οὐ γὰρ δὴ Θεόπομπος ἐστίν, ὥς τινες οἰοῦνται) καὶ τὴν
50 Ἱθηναίων πόλιν διέβαλε. Πολλὰ δὲ καὶ Τίμαιος ἐν
ταῖς ἱστορίαις περὶ τῶν προειρημένων καὶ περὶ ἄλλων
βεβλασφήμηκεν. Μάλιστα δὲ τοῦτο ποιοῦσι τοῖς ἐν-
δοξοτάτοις προσπλεκόμενοι, τινὲς μὲν διὰ φθόνον καὶ
κακοήθειαν, ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ καυολογεῖν μνήμης ἀξίω-

«psos, eventus ille, ut tunc somnia fugerent, et a concepta
«per legem opinione desisterent, ubi in rebus ambignis
«humana eos consilia destituunt.» Hoc igitur Agathar-
chidae ridiculum videtur; eis autem qui non animo infenso
haec examinant, magnum apparet et multa laude dignum, si
et salutis et patriae quidam custodiam legum inque Deum
pietatem semper praefereant.

23. Quod vero scriptorum nonnulli gentem nostram non
ignorantes, sed propter invidiam quandam aut alias ob cau-
sas non justas memoriam nostri omiserint, indicium me
daturum esse arbitror. Hieronymus enim, qui successorum
Alexandri historiam conscripsit, aequalis quidem Hecateri,
regis vero Antigoni amicus, Syriae erat procurator. Verum
Hecateus etiam librum quidem scripsit de gente nostra :
Hieronymus autem nequaquam nostri in historia meminit,
licet pene in ipsis locis nutritus esset. In tantum hominum
voluntates inter se dissident. Alter namque dignos existi-
mavit quos studiose memoraret; alteri vero omnino iniqua
quaedam passio ad veritatem discernendam tenebras offudit.
Sufficiunt tamen ad fidem hujus antiquitatis faciendam Aegy-
ptiorum et Chaldaeorum ac Phoenicum historiae, praeterea-
que tot e Graecis historici. Quibus insuper etiam licet ad-
dere Theophilum, et Theodotum, et Mnaseam, et Aristopha-
nem, et Hermogenem, et Euhemerum, et Cononem,
et Zopyrionem, aliosque forte quamplurimos (nec enim
omnes evolvi libros), qui rerum nostrarum non obiter tan-
tum meminerunt. Et quanquam eorum, quos nominatim
citavimus, plerique, quod literas nostras minime attigerint,
a rerum jam inde ab initio gestarum veritate aberrarunt;
communi tamen consensu omnes eidem antiquitati suffragati
sunt, quod unum mihi hoc loco propositum fuerat. Ve-
rum Demetrius Phalereus, et Philo senior, et Eupole-
mus, a vero propius abfuerunt : quibus etiam, si quid
peccarunt, veniam hoc nomine dare aequum utique sit,
quod librorum nostrorum sensum accurate capere et asse-
qui non potuerint.

24. Unum adhuc mihi caput restat ex iis quae sub ini-
lium orationis proposui, ut calumnias et convicia, quibus
nostrum genus onerant nonnulli, falsa esse ostendam, au-
ctoresque eorum testes contra semetipsos adducam. Et
quod quidem multis aliis hoc evenit propter quorundam
inimicitias, eos intelligere arbitror, qui majori studio in hi-
storiis versantur. Nam et gentium nonnulli et gloriosissi-
marum civitatum nobilitatem foedare, rerumque publicarum
formas maledictis insectari tentarunt, Theopompus qui-
dem Atheniensium, Lacedaemoniorum vero Polycrates;
atque is qui Tripoliticum scripsit (non enim Theopompus
est, ut quidam arbitrantur), etiam Thebanorum civitatem
calumniatus est. Multa vero etiam Timaeus in historiis de
praedictis aliisque detraxit. Maximeque hoc faciunt quando
rem habent cum praecclarissimis, quidam propter invidiam
atque malevolentiam, alii vero nova dicendo memoria se

θήσεσθαι νομίζοντες. Παρὰ μὲν οὖν τοῖς ἀνόητοις ταύτης οὐδαμῶς ἀμαρτάνουσι τῆς ἐλπίδος, οἱ δ' ὕγιαίνοντες τῇ κρίσει πολλὴν αὐτῶν μαχηρίαν καταδικάζουσι.

8 κε'. Τῶν δὲ εἰς ἡμᾶς βλασφημιῶν ἤρξαντο μὲν Αἰγύπτιοι· βουλόμενοι δ' ἐκείνοις τινὲς χαρίζεσθαι παρατρέπειν ἐπεχείρησαν τὴν ἀλήθειαν, οὕτε τὴν εἰς Αἴγυπτον ἀφίξιν ὥς ἐγένετο τῶν ἡμετέρων προγόνων ὁμολογοῦντες οὕτε τὴν ἐξοδὸν ἀληθεύοντες. Αἰτίας δὲ πολλὰς ἔλαβον
10 τοῦ μισεῖν καὶ φθονεῖν, τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ὅτι κατὰ τὴν χώραν αὐτῶν ἐδυνάστευσαν ἡμῶν οἱ πρόγονοι, κακῶς ἔθεν ἀπαλλαγέντες ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἀλὶν ἡδαιμόνησαν, εἴθ' ἢ τῶν ἱερῶν ὑπεναντιότης πολλὴν αὐτοῖς ἐνεποίησεν ἔχθραν, τοσοῦτον τῆς ἡμετέρας διαφερούσης εὐσεβείας
15 πρὸς τὴν ὑπ' ἐκείνων νομομισμένην ὅσον Θεοῦ φύσις ζῶων ἀλόγων διέστηκεν. Κοινὸν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἐστὶ πάτριον τὸ ταῦτα θεοὺς νομίζειν, ἰδίᾳ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐν ταῖς τιμαῖς αὐτῶν διαφέρονται, κοῦφοι δὲ καὶ ἀνόητοι παντάπασιν ἄνθρωποι, κακῶς ἐξ ἀρχῆς εἰθισμένοι δοξάζειν περὶ θεῶν. Μιμήσασθαι μὲν τὴν σεμνότητα τῆς ἡμετέρας θεολογίας οὐκ ἐχώρησαν, δρῶντες δὲ ζηλουμένους ὑπὸ πολλῶν ἐφρόνησαν. Εἰς τοσοῦτον γὰρ ἦλθον ἀνοίας καὶ μικροψυχίας ἐνοι τῶν παρ' αὐτοῖς ὥστ' οὐδὲ ταῖς ἀρχαῖς αὐτῶν ἀναγραφαῖς ὥκνησαν
20 τᾶναντία λέγειν, ἀλλὰ καὶ σφίσιν αὐτοῖς ἐναντία γράφοντες, ὑπὸ τυφλότητος τοῦ πάθους ἠγνόησαν.

κα'. Ἐφ' ἐνὸς δὴ πρώτου στήσω τὸν λόγον ᾧ καὶ μάρτυρι μικρὸν ἐμπροσθεν τῆς ἀρχαιοφροσύνης ἐρχσάμην. Ὁ γὰρ Μανεθὼν οὗτος, ὁ τὴν Αἰγυπτιακὴν ἱστορίαν
25 αὐτῶν ἱερῶν γραμμάτων μεθερμηνεύειν ὑπεσχημένος, προειπὼν τοὺς ἡμετέρους προγόνους πολλὰς μυριάσιν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐλθόντας κρατῆσαι τῶν ἐνοικούντων, εἴτ' αὐτὸς ὁμολογῶν χρόνῳ ἀλὶν ὕστερον ἐκπεσόντας τὴν νῦν Ἰουδαίαν κατασχεῖν, καὶ κτίσαντες
30 Ἱεροσόλυμα τὸν νεὼν κατασκευάσασθαι, μέχρι μὲν τούτων ἠκολούθησε ταῖς ἀναγραφαῖς, ἔπειτα δὲ δοὺς ἐξουσίαν αὐτῷ, διὰ τοῦ φάναι γράψαι τὰ μυθεύμενα καὶ λεγόμενα περὶ τῶν Ἰουδαίων, λόγους ἀπιθάνους παρενέβαλεν, ἀναμιῖσαι βουλόμενος ἡμῖν Αἰγυπτίων πληθός
40 λεπτῶν καὶ ἐπὶ ἄλλοις ἀρρωστίμασιν, ὥς φησι, φυγεῖν ἐκ τῆς Αἰγύπτου καταγωνοσθέντων. Ἀμένωριν γὰρ βασιλέα προσθεῖς, ψευδὲς ὄνομα, καὶ διὰ τοῦτο χρόνον αὐτοῦ τῆς βασιλείας ὀρίσαι μὴ τολμήσας, καίτοι γε ἐπὶ τῶν ἄλλων βασιλέων ἀκριβῶς τὰ ἔτη προστεθείς, τούτῳ
45 προσάπτει τινὰς μυθολογίας, ἐπιλαθόμενος σχεδὸν ὅτι πεντακοσίους ἔτεσι καὶ ὀκτωκαίδεκα πρότερον ἱστορήκε γενέσθαι τὴν τῶν ποιμένων ἐξοδὸν εἰς Ἱεροσόλυμα· Ἰθὺμωσις γὰρ ἦν βασιλεὺς ὅτε ἐξήεσαν. Ἀπὸ δὲ τούτων μεταξὺ τῶν βασιλέων κατ' αὐτὸν ἐστὶ τριακόσια
50 ἐνενήκοντα τρία ἔτη, μέχρι τῶν δύο ἀδελφῶν Σέθου καὶ Ἑρμαίου, ὧν τὸν μὲν Σέθου Αἰγυπτὸν, τὸν δὲ Ἑρμαῖον Δαναὸν μετονομασθῆναι φησιν. Ὁν ἐκβαλὼν δὲ Σέθου ἐβασίλευσεν ἔτη νύ· καὶ μετ' αὐτὸν δὲ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν αὐτοῦ Ῥάμψης ἔς. Τοσοῦτοις οὖν πρότερον ἔτεσιν

dignos fore existimantes. Et apud stultos quidem nequam hac de spe decidunt; sani vero iudicii viri iis hanc malignitatem vitio vertunt.

25. Quæ vero probra et maledicta in nostrates jactata sunt, iis causam et originem Ægyptii præbuerunt; quorum gratiæ nonnulli scriptores inservire cupientes veritatem rerum gestarum pervertere aggressi sunt, nec majorum nostrorum adventum in Ægyptum, ut re vera fuit, ingenue fatentes, nec inde egressum bona fide commemorantes. Causas autem multas odii atque invidiæ habuerunt, quæ in nostram gentem exstimulati sunt: et ab initio quidem quod nostri olim rerum in patria eorum potiti sunt; deinde quod illinc digressi in propriam patriam, secunda omnia nacti sunt: postremo religionum diversitas ingens eis odium in nos accendit, tantum religione nostra ab ea quam ipsi veram pietatem putant differente, quantum divina natura brutis animalibus præstat. Communis namque apud illos ritus est patrius, ejusmodi bruta deos arbitrari; singillatim autem alii alia colunt, homines fatui omnino et insipientes, et ab initio malas de diis opiniones habere consueti. Non ceperunt quidem gravitatem nostræ de Deo doctrinæ, quum autem nostra instituta viderent a multis probata, nobis inviderunt. Nam eo quidem amentia animique pusilli processere quidam apud ipsos, ut non pigeret eos etiam contra antiquas suorum historias aliqua dicere: imo odio et invidia occæcati ignorarunt, quod sibi nec contra scripserint.

26. Ad unum itaque præcipuum orationem referam, quem paullo ante antiquitatis nostræ testem adhibui. Hic enim Manetho, qui historiam Ægyptiacam e sacris literis interpretari pollicitus est, præfatus nostros progenitores cum multis myriadibus in Ægyptum advenisse, ejusque incolæ subjugasse, deinde ipse agnoscens quod tempore postea sequito illa regione exciderint et Judæam nunc dictam occuparint, atque Hierosolymis ædificatis templum exstruxerint, eousque historias quidem antiquas sequutus est: postea vero sumpta sibi licentia, ut videretur scripsisse relata et dicta de Judæis, incredibilia quædam inseruit, volens permiscere nobis multitudinem Ægyptiorum leprosororum et alios ob morbos, ut dicit, ex Ægypto fugere compulso. Amenophin enim regem, falsum nomen, adiciens, et idcirco tempus ipsius regni definire non ausus, quamvis ceteris regibus accurate annos apponeret, huic annectit quasdam fabulas, oblitus ferme tradidisse se, quingentis et octodecim annis prius evenisse Pastorum exitum ad Hierosolyma: rex enim, quando illi exierunt, fuit Telhmosis. Et ab hoc tempore regum qui postea fuere, anni sunt trecenti nonaginta tres, usque ad fratres Sethonem et Hermæum; quorum Sethonem quidem Ægyptum, Hermæum vero Danaum denominatum dicit. Quem quum Sethon expulisset, regnavit annis quinquaginta et novem, et post illum filiorum natu major Rampses annis LXVI. Ante

ἀπελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς πατέρας ἡμῶν ὁμολογηκώς, εἶτα τὸν Ἀμένωφιν εἰσποιήσας ἐμβόλιμον βασιλέα, φησὶ τοῦτον ἐπιθυμῆσαι θεῶν γενέσθαι θεατὴν, ὥσπερ Ὀρος εἰς τῶν πρὸ αὐτοῦ βεθασιευκόντων ἀνεγκεῖν δὲ τὴν ἐπιθυμίαν ὁμωνύμῳ μὲν αὐτῷ Ἀμενώφει, πατὴρ δὲ Παάπιος ὄντι, θείας δὲ δοκοῦντι μετεσχηλάναι φύσεως κατὰ τὴν σοφίαν καὶ πρόγνωσιν τῶν ἐσομένων. Εἰπεῖν οὖν αὐτῷ τοῦτον τὸν ὁμωνύμων ὅτι δυνήσεται θεοὺς ἰδεῖν, εἰ καθαρὰν ἀπὸ τῶν λεπτῶν καὶ τῶν ἄλλων μιαιῶν ἀν-
 10 θρώπων τὴν χώραν ἄπασαν ποιήσειεν. Ἰσθέντα δὲ τὸν βασιλέα πάντας τοὺς τὰ σώματα λαλωθημένους ἐκ τῆς Αἰγύπτου συναγαγεῖν (γενέσθαι δὲ τοῦ πλήθους μυριάδας ὀκτώ), καὶ τοὺς εἰς τὰς λιθοτομίας τὰς ἐν τῷ πρὸς ἀνατολὴν μέρει τοῦ Νείλου ἐμβαλεῖν αὐτὸν,
 15 ὅπως ἐργάζοντο καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων οἱ ἐγκεχωρισμένοι. Εἶναι δὲ τινες ἐν αὐτοῖς καὶ τῶν λογίων ἱερέων φησὶ λέπρα συνεχευμένους. Τὸν δὲ Ἀμένωφιν ἐκέλευον, τὸν σοφὸν καὶ μαντικὸν ἄνδρα, ὑποδεῖσαι πρὸς αὐτόν τε καὶ τὸν βασιλέα χόλον τῶν θεῶν, εἰ βιασθέντες
 20 ὀρθήσονται· καὶ προσθέμενον εἰπεῖν ὅτι συμμαχήσουσί τινες τοῖς μιαιῶσι καὶ τῆς Αἰγύπτου κρατήσουσιν ἐπ' ἔτη τρισκαίδεκα. Μὴ τολμᾶται μὲν αὐτὸν εἰπεῖν ταῦτα τῷ βασιλεῖ, γραφὴν δὲ καταλιπόντα περὶ πάντων ἐαυτὸν ἀνελεῖν. Ἐν ἀθυμίᾳ δὲ εἶναι τὸν βασιλέα. Κἀ-
 25 πείτα κατὰ λέξιν οὕτω γέγραπεν· « Τῶν δὲ ταῖς λα-
 « τομίαις ὡς χρόνος ἱκανὸς διήλθεν ταλαιπωρούντων,
 « ἀξιώθεις ὁ βασιλεὺς ἵνα πρὸς καταλύσιν αὐτοῖς καὶ
 « σκέπῃ ἀπομερίσῃ τὴν τότε τῶν ποιμένων ἐρημωθεῖ-
 « σαν πόλιν, Αὐαριν συνεχώρησεν. Ἔστι δ' ἡ πόλις
 30 « κατὰ τὴν θεολογίαν ἄνωθεν Τυφώνιος. Οἱ δὲ εἰς
 « ταύτην εἰσελθόντες καὶ τὸν τόπον τοῦτον εἰς ἀπόστασιν
 « ἔχοντες ἡγεμόνα αὐτῶν λεγόμενον τινὰ τῶν Ἡλιοπο-
 « λιτῶν ἱερέων Ὁσάρσιφον ἐστήσαντο· καὶ τοῦτ' περ
 « θαρρήσαντες ἐν πᾶσιν ὠρκομότησαν. Ὁ δὲ πρῶτον
 35 « μὲν αὐτοῖς νόμον ἔθετο μήτε προσκυνεῖν θεοὺς μήτε
 « τῶν μάλιστα ἐν Αἰγύπτῳ θεμιστευμένων ἱερῶν ζῶν
 « ἀπέχεσθαι μηδενός, πάντα τε θύειν καὶ ἀναλοῦν, συνά-
 « πτεσθαι δὲ μηδενὶ πλὴν τῶν συνωμοσμένων. Τοιαῦτα
 « δὲ νομοθετήσας καὶ πλείστα ἄλλα, μάλιστα τοῖς
 40 « Αἰγυπτίοις ἔθισμοις ἐναντιούμενα, ἐκέλευσε πολυχει-
 « ρίᾳ τὰ τῆς πόλεως ἐπισκευάζειν τείχη, καὶ πρὸς πό-
 « λεμον ἐτοίμους γίνεσθαι τὸν πρὸς Ἀμένωφιν τὸν βα-
 « σιλέα. Αὐτὸς δὲ προσλαβόμενος μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν
 « ἄλλων ἱερέων καὶ συμμεμιχσμένων ἔπεμψε πρέσβεις
 45 « πρὸς τοὺς ὑπὸ Τεθμώσεως ἀπελαθέντας ποιμένας εἰς
 « πόλιν τὴν καλουμένην Ἱεροσόλυμα. Καὶ τὰ κατ'
 « ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς συναγερθέντας δηλώσας
 « ἡξίου συνεπιστρατεύειν δημοθυμᾶδὸν ἐπ' Αἰγύπτον.
 « Ἐπάξεν μὲν οὖν αὐτοὺς ἐπηγγεῖλατο πρῶτον μὲν εἰς
 50 « Αὐαριν τὴν προγονικὴν αὐτῶν πατρίδα, καὶ τὰ ἐπι-
 « τήδεια τοῖς ὄχλοις παρέξειν ἀφρόνως, ὑπερμαχήσεσθαι
 « δὲ, ὅτε δεῖ, καὶ βράδιως υποχέριον αὐτοῖς τὴν χώραν
 « ποιήσειν. Οἱ δὲ ὑπερχαρεῖς γενόμενοι πάντες προθύ-
 « μως εἰς εἰκοσι μυριάδας ἀνδρῶν συνεζώμαρχαν, καὶ

tot igitur annos patres nostros ex Aegypto egressos confessus, deum quum Amenophin regem supposuisset, hunc ait concupivisse deorum spectatorem esse, sicut et Orum quendam priorum regum, et hoc suum desiderium communicasse cum filio cujusdam Paapios, cui idem cum eo nomen erat Amenophis, quique de divina visus est participare natura propter sapientiam praescientiamque futurorum. Itaque regi dixisse hunc cognominem, quod posset videre deos, si regionem universam de leprosis hominibus et immundis purgare vellet. Regem gaudio perfusum omnes corporis aliqua injuria affectos ex Aegypto congregasse dicit; et multitudinem crevisse ad numerum octo myriadam; eosque ad sectiones lapidum in partem Nili orientalem misisse, ut in opere exercerentur pariter ac alii Aegyptii eo destinati. Fuisse autem quosdam inter eos etiam eruditorum sacerdotum lepra perfusos ait. Amenophin vero illum sapientem divinumque virum subveritum esse, ne in se regemque deorum iram concitaret, si illis vis adhiberetur; praetereaque dixisse nonnullos auxilio venturos pollutis, et Aegypto dominaturos tredecim annis. Et ipsum quidem ista regi dicere non ausum esse, omnia vero scripta reliquisse et semet interemis- se. Qua de causa regem anxietate laborasse. Deinde ad verbum ita scripsit: « Quum autem illi satis longo tempore in lapi-
 « cidinis graviter laborassent, rex imploratus ut ad requiem
 « et tutamen eorum concerneret civitatem, urbem incolis
 « exhaustam, quae fuerat Pastorum, nomine Auarin, eis
 « concessit. Est autem haec urbs, juxta theologiam anti-
 « quam, Typhonis. Porro illi in eam ingressi, atque hunc
 « locum ad res novas molientes opportunum nacti, ducem
 « sibi inquit quendam Heliopolitanorum pontificum Osarsi-
 « plum constituere, et huic se in omnibus obtemperaturos
 « juraverunt. At ille primam quidem eis legem posuit, ut
 « neque deos adorarent, neque ab animalibus ullis, quae
 « praecipue sacra apud Aegyptios erant, se abstinere, sed
 « ut omnia macarent atque consumerent; nullique copula-
 « rentur nisi qui ejusdem conjurationis esset. Quum autem
 « ista sanxisset et alia quamplurima maxime Aegyptiorum
 « moribus adversantia, multarum manuum opera jussit
 « aedificare civitatis muros, et ad bellum sese parare adver-
 « sus Amenophin regem. Ipse vero, assumptis secum
 « etiam aliis sacerdotibus et pollutorum quibusdam, misit
 « legatos ad Pastores, qui a Tethmosi depulsi in urbem
 « Hierosolyma dictam se contulerant. Et declaratis iis quae
 « sibi ceterisque ignominiose habitis acciderant, rogavit ut
 « una expeditionem facerent in Aegyptum. Et quidem pro-
 « misit se primum eos ducturum in Auarin avitam suam
 « patriam, et necessaria se copiose exhibiturum turbae,
 « propugnaturum autem quum opus foret, et facile regionem
 « sub potestatem eorum redacturum. Illi vero supra mo-
 « dum laeti, omnes alacriter usque ad ducenta millia viro-
 « rum pariter sunt egressi et non multo post ad Auarin

« μετ' οὐ πολὺ ἤκον εἰς Αὔραριν. Ἀμένωφις δ', ὁ τῶν
 « Αἰγυπτίων βασιλεὺς, ὡς ἐπέθετο τὰ κατὰ τὴν ἐκείνων
 « ἔρπον, οὐ μετρίως συνεχύθη, τῆς παρ' Ἀμενώφους
 « τοῦ Παάπριος μνησθεὶς προδηλώσεως. Καὶ πρότερον
 « συναγαγὼν πλῆθος Αἰγυπτίων, καὶ βουλευσάμενος
 « μετὰ τῶν ἐν τούτοις ἡγεμόνων, τὰ τε ἱερὰ ζῶα τὰ πρῶ-
 « τα μάλιστα ἐν τοῖς ἱεροῖς τιμώμενα ὡς γ' ἑαυτὸν
 « μετεπέμψατο, καὶ τοῖς κατὰ μέρος ἱερεῦσιν παρήγ-
 « γειλεν ὡς ἀσφαλέςτατα τῶν θεῶν συγκρύψαι τὰ ζῶα.
 10 « Τὸν δὲ υἱὸν Σέθων τὸν καὶ Ῥαμέσσην ἀπὸ Ῥάμψης
 « τοῦ πατρὸς ὀνομασμένον, πενταετὴ ὄντα, ἐξέθετο
 « πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον. Αὐτὸς δὲ διαβὰς τοῖς ἄλλοις
 « Αἰγυπτίοις, οὓσιν εἰς τριάκοντα μυριάδας ἀνδρῶν
 « μαχηματάων, καὶ τοῖς πολεμίοις ἀπαντήσασιν οὐ
 15 « συνέβαλεν, ἀλλὰ μέλλειν θεομαχεῖν νομίσας, παλιν-
 « δρομήσας ἤκεν εἰς Μέμφιν· ἀναλαβὼν τε τὸν τε
 « Ἄπιν καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐκείσε μεταπεμφθέντα ἱερὰ ζῶα,
 « εὐθὺς εἰς Αἰθιοπίαν σὺν ἅπαντι τῷ στολῶ καὶ πλήθει
 « τῶν Αἰγυπτίων ἀνήχθη. Χάρτι γὰρ ἦν αὐτῷ ὑπο-
 20 « χεῖριος ὁ τῶν Αἰθιοπῶν βασιλεὺς· ὅθεν ὑποδεξάμενος
 « καὶ τοὺς ὄχλους πάντας ὑπολαβὼν οἷς ἔσχεν ἡ χώρα
 « τῶν πρὸς ἀνθρωπίνην τροφὴν ἐπιτηδείων, καὶ πόλεις
 « καὶ κώμας πρὸς τὴν τῶν πεπρωμένων τρισκαίδεκα
 « ἑτῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἐκπτωσιν αὐτάρχεις, οὐχ
 25 « ἤττον γε καὶ στρατόπεδον Αἰθιοπικὸν πρὸς φυλακὴν
 « ἐπέταξε τοῖς παρ' Ἀμενώφους τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῶν
 « δρίων τῆς Αἰγύπτου. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Αἰθιο-
 « πίαν τοιαῦτα. Οἱ δὲ Σολυμίται κατελθόντες σὺν τοῖς
 « μιαιοῖς τῶν Αἰγυπτίων οὕτως ἀνοσίως τοῖς ἀνθρώποις
 30 « προσηνέχθησαν, ὥστε τὴν τῶν προεξηγμένων κράτη-
 « σιν χειρίστην φαίνεσθαι τοῖς τότε τὰ τούτων ἀσεδί-
 « ατα θεωμένοις. Καὶ γὰρ οὐ μόνον πόλεις καὶ κώμας
 « ἐνέπρησαν, οὐδὲ ἱεροσυλοῦντες οὐδὲ λυμαίνόμενοι
 « ζῶα θεῶν ἤρκοοντο, ἀλλὰ καὶ τοῖς αὐτοῖς ὀπτανίοις
 35 « τῶν σεβαστευομένων ἱερῶν ζώων χρώμενοι διετέλουν,
 « καὶ θύτας καὶ σφαγεῖς τούτων ἱερεῖς καὶ προφῆτας
 « ἠνάγκαζον γίνεσθαι, καὶ γυμνοὺς ἐξέβαλον. Λέγεται
 « δ' ὅτι τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς νόμους αὐτοῖς καταβα-
 « λόμενος ἱερεὺς, τὸ γένος Ἡλιοπολίτης, ὄνομα Ὁσάρ-
 40 « σιφ, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἡλιοπόλει θεοῦ Ὁσίρειος, ὡς
 « μετέβη εἰς τοῦτο τὸ γένος, μετετέθη τὸ ὄνομα καὶ
 « προσηγορεύθη Μωϋσῆς. »

κζ'. Ἄ μὲν οὖν Αἰγύπτιοι φέρουσι περὶ τῶν Ἰου-
 δαίων, ταῦτ' ἐστὶ καὶ ἕτερα πλείονα, ἀ παρίημι συντο-
 45 « τομίας ἑνεκα. Λέγει δὲ ὁ Μανεθὼν ἄλλιν ὅτι μετὰ
 « ταῦτα ἐπῆλθεν ὁ Ἀμένωφις ἀπὸ Αἰθιοπίας μετὰ μεγά-
 « λης δυνάμεως, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ῥάμψης καὶ αὐτὸς
 « ἔχων δύναμιν καὶ συμβαλόντες οἱ δύο τοῖς ποιμέσι καὶ
 « τοῖς μιαιοῖς, ἐνίκησαν αὐτοὺς, καὶ πολλοὺς ἀποκτεί-
 50 « ναντες ἐδίωξαν αὐτοὺς ἄχρι τῶν δρίων τῆς Συρίας.
 « Ταῦτα μὲν καὶ τὰ τοιαῦτα Μανεθὼν συνέγραψεν· ὅτι
 « δὲ ληρεῖ καὶ ψεύδεται περιφανὺς ἐπιδείξω, προδιαστεί-
 « λάμενος ἔκεινο τῶν ὕστερον πρὸς αὐτὸν λεγθησομένων
 « ἑνεκα. Δίδωκε γὰρ οὗτος ἡμῖν καὶ ὁμολόγηκεν ἐξ ἀρ-

« veniebant. Amenophis autem Aegyptiorum rex, quum
 « primum illorum invasionem audivit, non mediocriter
 « animum despondere cepit, quum ei in mentem venirent
 « quæ prædixerat Amenophis Paapios filius. Et primum
 « quidem congregata plebe Aegyptiaca, inuitoque consilio
 « cum principibus eorum, et animalia sacra, maxime illa
 « quæ præcipue in templis colebantur, ad se arcessivit; et
 « sacerdotibus sigillatim præcepit ut simulacra deorum
 « quam securissime occultarent. Filium vero Sethonem,
 « qui etiam Ramesses a Rampse patris nomine vocabatur,
 « quum quinque esset annorum, transportandum curavit ad
 « amicum. Ipse autem transgressus cum ceteris Aegyptiis, ad
 « trecenta millia virorum pugnacissimorum, hostibus ei
 « obviam factis prælio non congressus est: sed fore ratus
 « ut contra deos pugnaret, retrorsum reversus Memphin
 « petebat: assumptoque Api et reliquis animalibus sacris,
 « quæ ad se accersiverat, mox in Aethiopiam cum universis
 « navibus et Aegyptiorum multitudine se transtulit. Benefi-
 « ciis enim ipsi obstrictus erat Aethiopus rex: unde quum
 « eum suscepisset, populumque universum omnibus istius
 « regionis ad hominum victum necessariis excepisset, et
 « urbes et vicos, qui ad fatale illud tredecim annorum exsi-
 « lium sufficerent, tribui jussit, ut et exercitum Aethiopi-
 « cum, qui in custodiam Amenopheos suorumque excubias
 « ageret ad fines Aegypti. Et in Aethiopia quidem hæc gesta
 « sunt. Solymitæ vero, ubi descenderant, cum pollutis
 « Aegyptiorum adeo male homines tractarunt, ut eorum
 « victoria pessima illis videretur, qui tunc eorum impietates
 « inspiciebant. Etenim non solum urbes et vicos incende-
 « runt, neque sacrilegia committere, aut deorum simula-
 « cra vastare satis habebant; sed iisdem etiam continuo
 « utebantur ad assandas carnes animalium sacrarum quæ
 « cultu divino afficiebantur, hisque mactandis jugulandisque
 « sacerdotes et vates adhiberi coegerunt, nudosque ejece-
 « runt. Dicitur autem quod reipublicæ conditor erat le-
 « gumque lator, sacerdos, genere Heliopolitanus, nomine
 « Osarsiph, ex Osiride deo, quem colit urbs Heliopolis,
 « denominatus, quum ad hoc genus transisset, nomen mu-
 « tavit, et vocatus erat Moyses. »

27. Et quæ quidem Egyptii de Judæis ferunt, ejusmodi
 sunt cum aliis multis, quæ brevitatis ergo prætereo. Rur-
 sus autem dicit Manetho, quod postea Amenophis ex Aethio-
 pia regressus est cum magna militum manu, et filius ejus
 Rampses itidem cum exercitu; quodque hi duo congressi
 cum Pastoribus atque pollutis eos superarint, et multis
 cæcis persequuti sint eos usque ad Syriæ fines. Hæc qui-
 dem et ejusmodi alia scripsit Manetho. Illum autem
 nugari et manifeste mentiri ostendam, facta prius distin-
 ctione illorum gratia quæ mox contra illum proferam. Is
 quippe concessit nobis atque agnovit, istos origine nequa-

χῆς τε μὴ εἶναι τὸ γένος Αἰγυπτίους, ἀλλ' αὐτοὺς ἐξωθεν ἐπελθόντας κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου, καὶ πάλιν ἐξ αὐτῆς ἀπελθεῖν· ὅτι δ' οὐκ ἀνεμίχθησαν ἡμῖν ὕστερον τῶν Αἰγυπτίων οἱ τὰ σώματα λελωθεμένοι, καὶ ὅτι ἐκ τού-
 6 των οὐκ ἦν Μωϋσῆς ὁ τὸν λαὸν ἀγαγὼν, ἀλλὰ πολλαῖς ἐγεγόνει γενεαῖς πρότερον, ταῦτα πειράσσομαι διὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων ἐλέγχειν.

κη'. Πρώτην δὴ τὴν αἰτίαν τοῦ πλάσματος ὑποτίθε-
 ται καταγέλαστον. «Ὁ βασιλεὺς γάρ, φησὶν, Ἀμέ-
 10 νωφις ἐπεθύμησε τοὺς θεοὺς ἰδεῖν.» Ποίους; εἰ μὲν τοὺς παρ' αὐτοῖς νενομοθετημένους, τὸν βοῦν καὶ τρά-
 γον καὶ κροκοδείλους καὶ κυνοκεφάλους ἑώρα· τοὺς οὐρανίους δὲ πῶς ἠδύνατο; Καὶ διὰ τί ταύτην ἐσχ-
 15 τῇν ἐπιθυμίαν; ὅτι νῆ Δία καὶ πρότερος αὐτοῦ βασιλεὺς ἄλλος ἐοράκει. Παρ' ἐκείνου τοίνυν ἐπέπυστο ποταποὶ
 τινές εἰσι καὶ τίνα τρόπων αὐτοὺς εἶδεν· ὥστε καινῆς αὐτῷ τέχνης οὐκ ἔδει. Ἀλλὰ σοφὸς ἦν ὁ μάντις, δι'
 20 ὃ τοῦτο κατορθώσειν ὁ βασιλεὺς ὑπελάμβανε. Καὶ πῶς οὐ πρόεγνω τὸ ἀδύνατον αὐτοῦ τῆς ἐπιθυμίας; οὐ γάρ ἀπέβη. Τίνα δὲ καὶ λόγον εἶχε διὰ τοὺς ἡκρωτη-
 25 ριασμένους ἢ λεπρῶντας ἀφανεῖς εἶναι τοὺς θεοὺς; ὀρ-
 γίζονται γὰρ ἐπὶ τοῖς ἀσεβήμασιν, οὐκ ἐπὶ τοῖς ἐλατ-
 τώμασι τῶν σωματίων. Ὅκτω δὲ μυριάδας τῶν λε-
 30 πρῶν καὶ κακῶς διακειμένων πῶς οἴοντε μιᾶς σχεδὸν
 35 ἡμέρας συλλεγῆναι; πῶς δὲ παρήκουσε τοῦ μάντιος ὁ βασιλεὺς; ὁ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἐξορίσαι τῆς Αἰ-
 γύπτου τοὺς λελωθεμένους, ὁ δ' αὐτοὺς εἰς τὰς λιθοτο-
 40 μίας ἐνέβαλεν, ὥσπερ τῶν ἐργαζομένων δεόμενος, ἀλλ' οὐχὶ καὶ καθάραι τὴν χώραν προαιρούμενος. Φησὶ δὲ
 45 τὸν μὲν μάντιν αὐτὸν ἀνελεῖν, τὴν ὀργὴν τῶν θεῶν προ-
 ορώμενον καὶ τὰ συμβησόμενα περὶ τὴν Αἰγύπτου, τῷ δὲ βασιλεῖ γεγραμμένην τὴν πρόρρησιν καταλιπεῖν.
 50 Ἔββα πῶς οὐκ ἐξ ἀρχῆς ὁ μάντις τὸν αὐτοῦ θάνατον προσηπίστατο; πῶς δὲ οὐκ εὐθὺς ἀντίπερ τῷ βασιλεῖ βου-
 55 λομένῳ τοὺς θεοὺς ἰδεῖν; πῶς δ' εὐλογος ὁ φόβος τῶν μὴ παρ' αὐτὸν συμβησομένων κακῶν; ἢ τί χεῖρον ἔδει παθεῖν, διὸ ἀνελεῖν ἑαυτὸν ἐσπευδεν; Τὸ δὲ δὴ πάντων εὐηθέστατον ἴδωμεν. Πυθόμενος γὰρ ταῦτα, καὶ περὶ
 60 τῶν μελλόντων φοβηθεὶς, τοὺς λελωθεμένους ἐκείνους, ὧν αὐτῷ καθαρεῦσαι προέριχτο τὴν Αἰγύπτου, οὐδὲ τότε τῆς χώρας ἐξήλασεν, ἀλλὰ «δεηθεῖσιν αὐτοῖς ἔδωκε πόλιν,
 65 ὡς φησι, τὴν πάλαι μὲν οἰκηθεῖσαν ὑπὸ τῶν ποιμένων, Αὔαριν δὲ καλουμένην.» Εἰς ἣν ἀθροισθέντας αὐτοὺς ἡγεμόνα φησὶν ἐξελεσθαι τῶν ἐξ Ἡλιουπόλεως πάλαι
 70 γεγονότων ἱερέων, καὶ τοῦτον αὐτοῖς εἰσηγήσασθαι μῆτε θεοὺς προσκυνεῖν μῆτε τῶν ἐπ' Αἰγύπτῳ θρησκειομένων
 75 ζώων ἀπέχσθαι, πόλιν δὲ θύειν καὶ κατεσθεῖν, συνάπτεσθαι δὲ μηδενὶ πλὴν τῶν συνωμοσμένων· ὅρκοις τε τὸ πλῆθος ἐνδυσάμενον, ἢ μὴν τούτοις ἐμμένειν τοῖς
 80 νόμοις, καὶ τειχίσαντα τὴν Αὔαριν πρὸς τὸν βασιλέα πόλεμον ἐξενεγκεῖν. » Καὶ προστίθῃσιν ὅτι «ἐπεμψεν εἰς Ἱεροσόλυμα, παρακαλῶν ἐκείνους αὐτοῖς συμμαχεῖν, καὶ δώσειν αὐτοῖς τὴν Αὔαριν ὑπισχνόμενος· εἶναι γὰρ αὐτὴν τοῖς ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἀφ' ἐξουμένων προγονικῇ·

quam Ægyptios esse, sed ipsos aliunde advenisse et Ægyptum occupasse, et inde rursus egressos esse. Quod vero nobis postea non permixti fuerint Ægyptii morbi, quodque ex illis non fuerit Moyses populi ductor, sed multis eos ætaliibus præcesserit, hæc ex illius ipsius dictis probare conabor.

28. Primam itaque figmenti causam posuit ridiculam. «Rex enim, inquit, Amenophis videre deos desideravit.» Quos putas? siquidem legibus apud eos receptos, Bovem, et Hircum, et Crocodilos, Et Cynocephalos videbat: caelestes autem quomodo poterat? Et cur hoc habuit desiderium? quia utique et prior rex alius hos viderat. Ab illo ergo audierat, quales essent, et quemadmodum eos vidisset: adeo ut nova nequaquam egeret arte. Sed forsitan dicatur sapientem exstitisse vatem illum, per quem hæc rex posse agere confidebat. Quod si ita fuisset, quomodo non præscivit, fieri id non posse cujus desiderio tenebatur? non enim evenit. Proinde quid causæ fuit quod propter multos aut leprosos oculorum ejus obtutum effugerent dii? irascuntur enim propter flagitia, non propter corpora mutilata et debilitata. Deinde qui fieri potuit ut octo myriadas leprosorum et male se habentium uno propemodum die congregaret? aut quomodo rex vati dicto audiens non erat? nam ille quidem præcepit corpore debilitatos Ægypti finibus pelli: illic vero eos in latumias conjiciendos curavit, tanquam operariis egeret, non autem regionem purgare vellet. Dicit etiam quod vates sibimet mortem conxiverit, ut qui deorum iram prævideret et ea quæ Ægypto evenitura essent mala; quodque prædictionem regi in scriptis reliquerit. Prolate quomodo non ab initio vates suum interitum præscivit? quomodo non e vestigio regi contradixit volenti videre deos? quomodo autem justus ille metus calamitatum non sui temporis? aut quid gravius patiendum ipsi instabat, ut se ipse interimere festinaret? Quod vero omnium stultissimum jam videamus. Quum enim ista audivisset et de futuris jam metuisset, debiles illos, quibus Ægyptum ex prædictione purgare debuerat, neque tunc de regione pepulit; sed «rogantibus eis, sicut ait, civitatem dedit dudum a Pastoribus habitatam, quæ vocabatur Auaris. Ad quam congregati principem, inquit, delegere ex sacerdotibus olim Heliopolitanis: atque hunc apud illos introduxisse, ut neque deos adorarent, neque ab animalibus abstinerent quæ in Ægypto cultu divino afficiebantur, sed omnia macarent atque consumerent, et nemini nisi ejusdem conjurationis societate jungerentur; fideque jurejurando data eos devinxisse ad perseverandum in istis legibus; quumque Auarin munivisset, regi bellum intulisse.» Deinde adjicit quod «Hierosolyma misit, incolas obsecrans ut sese ipsis adjungerent, promittensque se iis daturum esse Auarin, avitam scilicet adventuris ex Hierosolymis pa-

ἀπ' ἧς ὁρμωμένους αὐτοὺς πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον κατέ-
 ξειν. » Εἶτα « τοὺς μὲν ἐπελθεῖν εἴκοσι στρατοῦ μυριάσι
 λέγει, τὸν δὲ βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων Ἀμένωφιν, οὐκ
 οἰόμενον δεῖν θεομαχεῖν, εἰς τὴν Αἰθιοπίαν εὐθὺς ἀπο-
 5 δρᾶναι, τὸν δὲ Ἄπιν καὶ τινὰ τῶν ἄλλων ἱερῶν ζώων
 παραθεοικέναι τοῖς ἱερεῦσι, διαφυλάττεσθαι κελεύ-
 σαντα. » Εἶτα « τοὺς Ἱεροσολυμίτας ἐπελθόντας τὰς τε
 πόλεις ἀνιστάσθαι καὶ τὰ ἱερὰ κατακαίειν καὶ τοὺς ἱπ-
 10 νομίας μὴδὲ ὠμότητος. Ὁ δὲ τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς
 νόμους αὐτοῖς καταβαλόμενος ἱερούς, φησὶν, ἦν τὸ γένος
 Ἡλιοπολίτης, ὄνομα δ' Ὁσαρσίφ, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἡλίου-
 πόλει θεοῦ Ὁσίρειος μεταθέμενος δὲ Μωϋσῆν αὐτὸν
 15 προσηγόρευσεν. Τρισκαίδεκάτῃ δὲ, φησὶν, ἔτει τὸν
 Ἀμένωφιν (τοσοῦτον γὰρ αὐτῷ χρόνῳ εἶναι τῆς ἐκπτώ-
 σεως πεπωμένον) ἐξ Αἰθιοπίας ἐπελθόντα μετὰ πολλῆς
 στρατιᾶς, καὶ συμβαλόντα τοῖς ποιμέσι καὶ τοῖς μισθοῖς
 νικῆσαι τε τῇ μάχῃ, καὶ κτείνειν πολλοὺς ἐπιδιώξαντα
 μέχρι τῶν τῆς Συρίας ὁρίων. »
 20 κθ'. Ἐν τούτοις πάλιν οὐ συνήσιν ἀπιθάνως ψευ-
 δόμενος. Οἱ γὰρ λεπτοὶ καὶ τὸ μετ' αὐτῶν πλῆθος, εἰ
 καὶ πρότερον ὠργίζοντο τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς τὰ περὶ
 αὐτοὺς πεποιηκόσι κατὰ τὴν τοῦ μάντεως προγό-
 25 ρευσιν, ἀλλ' ὅτε τῶν λιθοτομιῶν ἐξῆλθον, καὶ πόλιν παρ'
 αὐτοῦ καὶ χώραν ἔλαβον, πάντως ἂν ἐγεγόνεισαν παρό-
 τεροι πρὸς αὐτόν. Εἰ δὲ δὴ κἀκείνων ἐμίσησαν, ἴδιᾳ μὲν
 ἂν αὐτῷ ἐπεβούλευον, οὐκ ἂν δὲ πρὸς ἅπαντας ἤσαντο
 πόλεμον, δηλονότι πλείστας ἔχοντες συγγενείας, το-
 30 σοῦτοί γε τὸ πλῆθος ὄντες. Ὅμως δὲ καὶ τοῖς ἀνθρώ-
 ποις πολεμεῖν διεγνώσκοντες οὐκ ἂν εἰς τοὺς αὐτῶν θεοὺς
 πολεμεῖν ἐτόλμησαν, οὐδ' ὑπεναντιωτάτους ἔθεντο νό-
 μους τοῖς πατρίοις αὐτῶν καὶ οἷς ἐνετράφησαν. Δεῖ δ'
 ἡμᾶς τῷ Μανέθωνι χάριν εἶναι, ὅτι ταύτης τῆς παρα-
 νομίας οὐχὶ τοὺς ἐξ Ἱεροσολύμων ἐλθόντας ἀρχηγούς
 35 γενέσθαι φησὶν, ἀλλ' αὐτοὺς ἐκείνους ὄντας Αἰγυπτίους,
 καὶ τούτων μάλιστα τοὺς ἱερεῖς ἐπινοῆσαι τε ταῦτα
 καὶ ὁρκομοῦναι τὸ πλῆθος. Ἐκεῖνο μέντοι πῶς οὐκ
 ἄλογον; τῶν μὲν οἰκείων αὐτοῖς καὶ τῶν φίλων συνα-
 40 ποστῆσαι οὐδένα, μὴδὲ τοῦ πολέμου τὸν κίνδυνον συν-
 ἄρασθαι, πέμψαι δὲ τοὺς μισθοὺς εἰς Ἱεροσόλυμα,
 καὶ τὴν παρ' ἐκείνων ἐπάγεσθαι συμμαχίαν. Ποίους
 αὐτοῖς φίλους, ἢ τίνος αὐτοῖς οἰκειότητος προὔπηγμέ-
 νης; τοῦναντίον γὰρ ἦσαν πολέμιοι καὶ τοῖς ἔθεσι πλεῖ-
 45 στον διέφερον. Ὁ δὲ φησιν εὐθὺς ὑπακοῦσαι τοῖς
 ὑπισχνουμένοις, ὅτι τὴν Αἴγυπτον κατέξουσιν, ὥσπερ
 αὐτῶν οὐ σφόδρα τῆς χώρας ἐμπειροὺς ἐχόντων, ἧς βια-
 σθέντες ἐκπεπτοίκασιν. Εἰ μὲν οὖν ἀπόρων ἢ κακῶς
 ἐπραττον, ἴσως ἂν καὶ παρεβάλλοντο· πόλιν δὲ κατοι-
 50 κῶντες εὐδαίμονα καὶ χώραν πολλὴν κρείττω τῆς Αἰ-
 γύπτου καρποῦμενοι, διὰ τί ποτ' ἂν ἐχθροῖς μὲν πόλιν,
 τὰ δὲ σώματα λελοιωμένοις, οὐκ μὴδὲ τῶν οἰκείων οὐ-
 δεὶς ὑπομένει, τούτοις ἐμελλον παρακινδυνεύσειν βοη-
 θουῦντες; οὐ γὰρ δὴ γε τὸν γενησόμενον προῆδσαν ὁρα-
 σμὸν τοῦ βασιλέως. Τούναντίον γὰρ αὐτὸς εἰρηκεν

triam : unde facto impetu posse illos Ægyptum omnem
 in suam potestatem redigere. » Mox subjungit, « illos
 quidem eo venisse cum ducentis armatorum millibus,
 regem vero Ægyptiorum Amenophin, ut qui putaret cum
 diis non esse pugnandum, statim in Æthiopiam se fuga
 recepisce, et Apin cum ceteris sacris animalibus apud sa-
 cerdotes deposuisse, ea servare jussos. » Dein, « Hie-
 rosolymitas, postquam venissent, urbes evertisse et tem-
 pla concremasse et equites perecinisse, refert, et omnino
 nulla iniquitate aut crudelitate abstinuisse. Qui vero
 reipublicæ formam et leges eis posuit, erat, inquit, genere
 Heliopolites, nomine Osarsiph, ab Osiri Heliopolitano
 deo denominatus; qui quum nomen sibi mutasset, Moysen
 se appellavit. Amenophin vero dicit anno tertio decimo
 (tantum enim temporis quo regno pelleretur ei satis decre-
 tum fuisse) ex Æthiopia profectum cum magnis copiis, con-
 gressumque cum Pastoribus et pollutis, et prælio eos supe-
 rasset et multos interfecisset, ad fines usque Syriæ perse-
 quutum. »

29. In his iterum non intellexit sine verisimilitudine se
 mentiri. Leprosi namque et multitudo quæ cum illis erat,
 licet prius irascerentur regi et iis qui eos male adeo tra-
 ctarunt, etiam juxta prædictionem vatis : tamen quum lato-
 mis exiissent, et urbem ab ipso et provinciam acceperant,
 omnes in eum procul dubio mitiores evasissent. Quodsi
 etiam ipsum odio habuissent, seorsum ei insidiati essent,
 neque omnibus intulissent bellum, quum scilicet totidem
 numero plurimas illic cognationes habere deberent. Verum
 etiam si contra homines pugnare decreverint; non erat ut
 auderent contra deos ipsorum pugnare, et leges patriis eo-
 rum et quibus educti erant contrarias ferre. Oportet
 vero nos Manethoni gratias agere, quod hujus iniquitatis
 principes exstitisse dicat, non eos qui Hierosolymis egressi
 sunt, sed illos ipsos utpote Ægyptios, et ex illis maxime
 sacerdotes ista excogitasse et multitudinem ad jurandum
 adegisse. Illud autem quomodo rationi non absonum?
 familiarium quidem et amicorum nemo a republica defecit,
 neque periculorum belli particeps factus est; sed misere
 pollutos Hierosolyma, ut inde auxilia adducerent. Quanam
 amicitia aut familiaritate ipsis intercedente? nam econtra
 hostes erant et moribus plurimum differebant. Illi vero,
 ut dicit, sine mora eis obsequuti sunt, pollicitationibus in-
 ducti, quod Ægyptum occupaturi essent : quasi ipsi non
 admodum fuissent ejus regionis gnari, ex qua per vinum pulsi
 fuerant. Qui si tum miseram aut egenam vitam egissent,
 forsitan periculum adissent. Atqui quum urbem habitarent
 beatam, et regione satis ampla Ægypto meliori fruerentur,
 quid tandem erat cur ob veteres hostes, eosque corporibus
 morbidos, quos nemo vel e suis libenter sustinet, illis ut
 opem ferant discrimen adituri essent? neque enim certe
 futuram regis fugam præsciebant. Imo contra ipse dixit,

ὥς « δ' παῖς τοῦ Ἀμενώφιος τριάκοντα μυριάδας ἔχων, εἰς Πηλούσιον ὑπηντίαζεν »· καὶ τοῦτο μὲν ᾗδεσαν πάντως οἱ παραγινόμενοι· τὴν δὲ μετάνοιαν αὐτοῦ καὶ τὴν φυγὴν πόθεν εἰκάζειν ἐμελλον; Ἐὰν σιτία κρατήσαντάς φησι
 5 τῆς Αἰγύπτου πολλὰ καὶ δεινὰ δρᾶν τοὺς ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπιστρατεύσαντας. Καὶ περὶ τούτων ὀνειδίζει, καθάπερ οὐ πολεμίους αὐτοῖς ἐπαγαγὼν, ἢ δέον τοῖς ἐξωθεν ἐπικληθεῖσιν ἔγκαλεῖν, ὁπότε ταῦτα πρὸ τῆς ἐκείνων ἀφίξεως ἐπραττον, καὶ πράξιν ὠμωμόχεσαν, οἱ
 10 τὸ γένος Αἰγύπτιοι. « Ἄλλα καὶ χρόνοις ὕστερον Ἀμενώφιος ἐπελθὼν ἐνίκησε μάχῃ, καὶ κτείνων τοὺς « πολεμίους μέχρι τῆς Συρίας ἤλασεν. » Οὕτω γὰρ παντάπασιν ἐστὶν ἡ Αἴγυπτος τοῖς ὁποθενδηποτοῦν ἐπιούσιν εὐάλοτος· καὶ οἱ τότε πολεμῶν κρατοῦντες αὐ-
 15 τὴν, ζῆν πυνθανόμενοι τὸν Ἀμενώφιν, οὔτε τὰς ἐκ τῆς Αἰθιοπίας ἐμβολὰς ὠχύρωσαν, πολλὰν εἰς τοῦτο παρασκευὴν ἔχοντες, οὔτε τὴν ἄλλην ἡτοίμασαν δύναμιν. « Ὅδε καὶ μέχρι τῆς Συρίας ἀναιρῶν, φησὶν, αὐτοὺς, « ἠκολούθησε διὰ τῆς ψάμμου τῆς ἀνύδρου. » Δηλονότι
 20 οὐ βράδιον δὲ ἀμαχεῖ στρατοπέδῳ διελθεῖν.

λ'. Κατὰ μὲν οὖν τὸν Μανεθῶνα οὔτε ἐκ τῆς Αἰγύπτου τὸ γένος ἡμῶν ἐστὶν οὔτε τῶν ἐκείθεν τινες ἀνέμειχθησαν. Ἰὼν γὰρ λεπρῶν καὶ νοσούντων πολλοὺς μὲν εἰκὸς ἐν ταῖς λιθοτομίαις ἀποθανεῖν, πολλὸν χρόνον ἐκεῖ
 25 γενομένους καὶ κακοπαθοῦντας, πολλοὺς δ' ἐν ταῖς μετὰ ταῦτα μάχαις, πλείστοις δ' ἐν τῇ τελευταίᾳ καὶ τῇ φυγῇ.

λα'. Λοιπὸν μοι πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν περὶ Μωϋσέως. Τοῦτον δὲ τὸν ἄνδρα θαυμαστόν μὲν Αἰγύπτιοι καὶ θεῖον
 30 νομίζουσι, βούλονται δὲ προσποιεῖν αὐτοῖς μετὰ βλασφημίας ἀπιθάνου, λέγοντες Ἡλιοπολίτην εἶναι τῶν ἐκείθεν ἱερέων ἓνα, διὰ τὴν λέπραν συνεζηλαμένον. Δείκνυται δ' ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς ὀκτωκαίδεκα σὺν τοῖς πεντακασίοις πρότερον ἔτει γεγονόσι καὶ τοὺς ἡμετέρους
 35 ἐξαγαγὼν ἐκ τῆς Αἰγύπτου πατέρας εἰς τὴν χώραν τὴν νῦν οἰκουμένην ὑπ' ἡμῶν. Ὅτι δὲ οὐδὲ συμφορᾷ τινι τοιαύτῃ περὶ τὸ σῶμα κεκρημένος ἦν, ἐκ τῶν λεγομένων ὑπ' αὐτοῦ δῆλός ἐστί. Τοῖς γὰρ λεπρῶσιν ἀπειρήκε μήτε μένειν ἐν πόλει μήτ' ἐν κώμῃ κατοικεῖν,
 40 ἀλλὰ μόνους περιπατεῖν κατεστισμένους τὰ ἱμάτια· καὶ τὸν ἀψάμενον αὐτῶν ἡ δμῶροφον γεγόμενον οὐ καθαρὸν ἡγεῖται. Καὶ μὴν κἂν θεραπευθῇ τὸ νόσημα καὶ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἀπολάβῃ, προεῖρηκέ τινας ἄγνεϊας, καθαρ-
 45 μούς πηγαίων ὑδάτων λουτροῖς, καὶ ξυρήσεις πάσης τριχὸς, πολλὰς τε κελεύει καὶ παντοίας ἐπιτελέσαντα θυσίας, τότε παρελθεῖν εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν. Καίτοι τούναντιον εἰκὸς ἦν προνοεῖν τινὲ καὶ φιλανθρωπίᾳ χρη-
 50 σασθαι τὸν ἐν τῇ συμφορᾷ ταύτῃ γεγονότα πρὸς τοὺς δμοίως αὐτῷ δυστυχήσαντας. Οὐ μόνον δὲ περὶ τῶν λεπρῶν οὕτως ἐνομοθέτησεν, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς καὶ τὸ βραχύτατον τι τοῦ σώματος ἠκρωτηριασμένοις ἱερᾶσθαι συγκεχώρηκεν· ἀλλ' εἰ καὶ μεταξὺ τις ἱερωμένος τοιαύτῃ χρησάιτο συμφορᾷ, τὴν τιμὴν αὐτὸν ἀρεῖλετο. Πῶς οὖν εἰκὸς ἐκείνων ταῦτα νομοθετεῖν καθ' ἑαυτοῦ,

« filium Amenophios cum trecentis millibus ad Pelusium occurrisset : » id quod omnino cognitum erat universis qui advenerant : mutationem vero propositi et fugam ejus unde conjectare poterant? Deinde, occupatis horreis Ægypti, multa mala fecisse ait exercitum Hierosolymitanum. Atque hæc eis exprobrat, quasi non hostes eis induxisset, aut quasi hæc sint aliunde accito militi objicienda, quum eadem ante adventum eorum fecissent, facturosque se jurassent qui genere erant Ægyptii. « Verum aliquanto post Amenophis, ait, hostes aggressus prælio superavit, fustosque « ac fugatos Syriam usque persequutus est. » Adeo scilicet Ægyptus est omnibus undecunque eam invadentibus capta facilis; et qui tunc ea jure belli potiebantur, quum scirent Amenophin vivere, neque aditus ex Æthiopia communiverant, quum ad hoc bene parati instructique essent; neque de aliis copiis comparandis cogitaverant. « Ille vero « etiam Syriam usque trucidans eos, ut ait, persequutus est per arenosa et inaquosa loca. » Scilicet quum haud facile esset exercitui etiam absque pugna ea pertransire.

30. Jam quidem juxta Manethonem neque ex Ægypto genus nostrum oriundum, neque inde aliqui admixti sunt. Leprosorum enim et morbidorum multos quidem in lapicidinis periisse verisimile est, qui longo tempore illic fuerint et duriter tractati; multos vero in pugnis quas postea ini-
 verunt, plurimos denique in postrema et in fuga.

31. Reliquum mihi ut de Moyse illi contradicam. Hunc virum mirandum quidem Ægyptii et divinum existimant; volunt autem eum sibimet vindicare cum obtreccatione incredibili, dicentes Heliopoliten esse, unum e sacerdotibus istius loci, ob lepram cum aliis pulsum. Ostenditur autem ex historiis eum i xviii annis priorem exstisisse, et patres nostros ex Ægypto in regionem quam nunc tenemus eluxisse. Quod vero nulla ejusmodi calamitas in corpus ejus inciderit, manifestum est ex iis quæ ab ipso dicuntur. Lepra affectos vetuit aut in urbe aut in vico habitare, sed solos ambulare voluit, et quidem conscissis vestibus; et qui eos tetigerit, aut eodem usus fuerit lecto, eum censet impurum. Præterea si sanetur morbus, et corpus ad suam naturam redeat, imperat purificationes quasdam per ablutiones in fontanis aquis et per abrasiones omnium pilorum; multisque et multiplicibus sacris peractis, tum demum eis permittit redire ad sacram urbem. Quanquam econtra par erat ut qui talem calamitatem expertus esset, provida quadam cura et humanitate uteretur erga eos quibus accideret malo ejusmodi conflictari. Non solum autem de leprosis ad hunc modum leges tulit, sed ne minima quidem corporis parte mutilatos ad sacrorum curam admisit: verum etiam si quis sacris adnotus in talem calamitatem incidere, honore eum privari jussit. Quomodo igitur verisimile est illum has adversus semetipsum cum opprobrio

εἰς δνειδός τε καὶ βλάβῃν νόμους συντιθεμένους; Ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦνομα λίαν ἀπιθάνως μετατέθεικεν. « Ὁσαροῖρ γάρ, φησὶν, ἐκαλεῖτο ». Τοῦτο μὲν οὖν εἰς τὴν μετάθεσιν οὐκ ἐναρμόζει. Τὸ δ' ἀληθές ὄνομα δ' ἡλοῖ τὸν ἐκ τοῦ ὕδατος σωθέντα Μωϋσῆν· τὸ γὰρ ὕδωρ οἱ Αἰγύπτιοι μῶυ καλοῦσιν. Ἰκανῶς οὖν γεγονέναι νομίζω καὶ δῆλον ὅτι Μανθεῶς, ἕως μὲν ἡκολούθει ταῖς ἀρχαίαις ἀναγραφαῖς, οὐ πολλὴ τῆς ἀληθείας διημάρτανεν, ἐπὶ δὲ τοὺς ἀδεσπότους μύθους τραπόμενος ἢ συνέθηκεν αὐτοὺς ἀπιθάνως, ἢ τισι τῶν πρὸς ἀπέχθειαν εἰρηκότων ἐπίστευσεν.

λβ'. Μετὰ τοῦτον ἐξετάσαι βούλομαι Χαιρήμονα. Καὶ γὰρ οὗτος Αἰγυπτιακὴν φάσκων ἱστορίαν συγγράφειν, καὶ προσθεὶς ταῦτ' ὄνομα τοῦ βασιλέως, ὅπερ δ' 15 Μανθεῶς, Ἀμένωφιν, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ῥαμέσσην, φησὶν ὅτι « κατὰ τοὺς ὑπνοὺς ἢ Ἰσις ἐφάνη τῷ Ἀμενῶφει, μεμφομένη αὐτὸν ὅτι τὸν ἱερὸν αὐτῆς ἐν τῷ πολέμῳ κατέσκαπται. Φριτιφάντην δὲ ἱερογραμματέα φάναι, ἐὰν τῶν τοὺς μολυσμοὺς ἐχόντων ἀνδρῶν 20 « καθάρῃ τὴν Αἴγυπτον, παύσασθαι τῆς πτοίας αὐτόν. « Ἐπιλέξαντα δὲ τῶν ἐπισυνῶν μυριάδας εἴκοσι πέντε « ἐκβαλεῖν. Ἠγείσθαι δ' αὐτῶν γραμματέας Μωϋσῆν « τε καὶ Ἰωσήπον, καὶ τοῦτον ἱερογραμματέα· Αἰγύπτια δ' αὐτοῖς ὀνόματα εἶναι, τῷ μὲν Μωϋσεὶ Τιτισθέν, 25 « τῷ δὲ Ἰωσήπῳ Πετεςέφ. Τούτους δ' εἰς Πηλούσιον « ἐλθεῖν καὶ ἐπιτιυεῖν μυριάσι τριάκοντα ὁκτὼ καταλελειμμέναις ὑπὸ τοῦ Ἀμενῶφρος, ἅς οὐ θέλειν εἰς τὴν Αἴγυπτον διακομίζειν. Οἷς φιλίαν συνθεμένους ἐπὶ « τὴν Αἴγυπτον στρατεύσαι. Τὸν δὲ Ἀμένωφιν οὐκ 30 « ὑπομείναντα τὴν ἐφοδὸν αὐτῶν εἰς Αἰθιοπίαν φυγεῖν « καταλιπόντα τὴν γυναῖκα ἔχουσαν ἡν κρυπτομένην ἐν « τισι σπηλαίοις τεκεῖν παῖδα, ὄνομα Μεσσήνην, ὃν ἀνδρῶν ἐκδιώξαι τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὴν Συρίαν, « ὄντας περὶ εἴκοσι μυριάδας, καὶ τὸν πατέρα Ἀμένωφιν ἐκ τῆς Αἰθιοπίας καταδέξασθαι. »

λγ'. Καὶ ταῦτα μὲν δ' Χαιρήμων. Οἷμαι δ' αὐτόθεν φανερὰν εἶναι ἐκ τῶν εἰρημένων τὴν ἀμφοῖν ψευδολογίαν. Ἀληθείας μὲν γὰρ τινος ὑποκειμένης ἀδύνατον ἦν διαφωνεῖν ἐπὶ τοσοῦτον. Οἱ δὲ τὰ ψευδῆ συντίθεντες οὐχ' ἑτέροις σύμφωνα γράφουσιν, ἀλλ' αὐτοῖς 40 τὰ δοξάντα πλάττουσιν. Ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐπιθυμίαν τοῦ βασιλέως ἵνα τοὺς θεοὺς ἰδῇ φησὶν ἀρχὴν γενέσθαι τῆς τῶν μιαρῶν ἐκβολῆς, ὃ δὲ Χαιρήμων ἴδιον ὡς τῆς Ἰσιδος ἐνύπνιον συντέθεικεν. Κάκεῖνος μὲν Ἀμένωφιν εἶναι λέγει τὸν προειπόντα τῷ βασιλεὶ τὸν καθαρμὸν, οὗτος δὲ Φριτιφάντην. Ὁ δὲ δὴ τοῦ πλήθους ἀριθμὸς καὶ σφόδρα σύμφωνος, ὁκτὼ μὲν μυριάδας ἐκείνου λέγοντος, τούτου δὲ πέντε πρὸς ταῖς εἴκοσιν. Ἔτι τοίνυν ὁ μὲν Μανθεῶς πρότερον εἰς τὰς λιθοτομίας τοὺς 50 μιαρῶν ἐκβαλὼν, εἶτα αὐτοὺς τὴν Αὐαριν δοὺς ἐγκατοικεῖν, καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους ἐκπολεμώσας, τότε φησὶν ἐπικαλέσασθαι τὴν παρὰ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν αὐτοὺς ἐπικουρίαν· ὃ δὲ Χαιρήμων ἀπαλλαττομένους ἐκ τῆς Αἰγύπτου περὶ Πηλούσιον εὐ-

et damno leges tulisse? Quin etiam nomen ei valde incredibiliter mutatum. « Osarsiphi enim, inquit, vocatur. » Et hoc quidem mutationi parum congruum. Verum autem nomen significat ex aqua servatum Moysen : nam aquam moy vocant Ægyptii. Satis igitur declaratum esse existimo quod Manetho, quatenus veterum scripta sequitur, non multum a veritate aberraverit ; ubi vero ad fabulas ab incerto auctore se vertit, aut parum verisimiliter eas confinxit, aut iis qui ex odio in gentem eas narraverant fidem habuit.

32. Post hunc volo in Chæremonem inquirere. Hic enim Ægyptiacam se scribere historiam professus, asserensque idem nomen regi quod Manethon, Amenophin, et filium ejus Ramessen, ait « Isidem in somnis Amenophi apparuisse, de eo querentem, quod templum ipsius per bellum dirutum esset. Phritiphanten vero sacrum scribam dixisse, si de pollutis hominibus Ægyptum purgare vellet, fore ut liberetur a nocturnis terroribus. Atque ita morbidorum millia ccl. collegisse et e finibus ejecisse. Duces vero eorum fuisse scribas Moysen et Josephum, atque hunc sacrorum scribam : Ægyptia vero eis nomina esse, Moysi quidem Tisitthen, Josepho vero Petesephi. Hos Pelusium venisse, ibique offendisse cccclxxx millia ab Amenophi relictā, quæ is in Ægyptum transferre non luerit. Cum his icto fœdere contra Ægyptum expeditionem factam. Amenophin autem, impetum illorum non sustinentem, in Ægyptum fugisse, relictā uxore gravida : quam, in speluncas quasdam abditam, puerum enixam esse, nomine Messenen, eumque adultum expulisse Judæos in Syriam, numero circiter ducenta millia ; et patrem Amenophin ex Æthiopia recepissee. »

33. Et hæc quidem Chæremon. Reor autem ex his ipsis quæ dicta sunt amborum manifestam esse mentiendi voluntatem. Si quid enim veritatis subesset, fieri non potuit ut in tantum discrepant. At qui mendacia componunt, non quæ cum aliis consentiunt ista scribunt, sed quod ipsis visum est confingunt. Et ille quidem regiam cupiditatem videndi deos ait causam exstitisse ejiciendi impuros : Chæremon autem suum tanquam Isidis somnium finxit. Et ille quidem Amenophin esse dicit qui regem præmonuerit de lustratione faciendā : hic vero Phritiphantem. In multitudinis autem numero sane non multum discordant, illo octoginta millia referente, hoc ducenta quinquaginta. Præterea Manetho quidem primum in lapidinas ejecit pollutos, deinde Anarin habitandam iis tradit ; ac reliqua Ægypto bello vexata, tum demum ab illis accita esse dicit Hierosolymitanorum auxilia : Chæremon autem Ægypto discedentes circa Pelusium invenisse trecenta et octoginta

ρεῖν ὀκτὼ καὶ τριάκοντα μυριάδας ἀνθρώπων, καταλειμμένας ὑπὸ τοῦ Ἀμενώφιος, καὶ μετ' ἐκείνων πάλιν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐμβαλεῖν, φυγεῖν δὲ τὸν Ἀμένωφιν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν. Τὸ δὲ δὴ γενναϊότατον, οὐδὲ τίνας ἢ πόθεν ἦσαν αἱ τοσαῦται τοῦ στρατοῦ μυριάδες εἰρηκαν, εἴτε Αἰγύπτιοι τὸ γένος εἴτ' ἐξωθεν ἥκοντες, ἀλλ' οὐδὲ τὴν αἰτίαν διεσάφησε, δι' ἣν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀγαγεῖν οὐκ ἠθέλησεν, ὁ περὶ τῶν λεπρῶν τὸ τῆς Ἰσιδος ἐνύπνιον συμπλάσας. Τῷ δὲ Μωϋσεῖ καὶ τὸν Ἰώσηπον ὁ Χαιρήμων, ὡς ἐν ταύτῳ χρόνῳ συνεζηληγμένοι, προστέθεικεν, τὸν πρὸ Μωϋσεὺς πρεσβύτερον τέσσαρσι γενεαῖς τετελευτηκότα, ὃν ἔστιν ἐτη σκεδὸν ἐβδομήκοντα καὶ ἑκατόν. Ἀλλὰ μὴν ὁ Ῥαμέσης ὁ τοῦ Ἀμενώφιος υἱός, κατὰ μὲν τὸν Μα-
 15 νεθῶνα νεανίας συμπολεμεῖ τῷ πατρὶ καὶ συνεχίπτει φυγὼν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, οὗτος δὲ πεποίηκεν αὐτὸν μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ἐν σπηλαίῳ τινὶ γεγεννημένον, καὶ μετὰ ταῦτα νικῶντα μάχῃ, καὶ τοὺς Ἰουδαίους εἰς Συρίαν ἐξαλαύνοντα τὸν ἀριθμὸν ὄντας περὶ μυριάδας
 20 εἰκοσιν. Ὡς τῆς εὐχереίας οὗτε γὰρ πρότερον οἱ-τινες ἦσαν αἱ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ μυριάδες εἶπεν οὔτε πῶς αἱ τεσσαράκοντα καὶ τρεῖς διεφάρησαν, πότερον ἐν τῇ μάχῃ κατέπεσον, ἢ πρὸς τὸν Ῥαμέσσην μετεδάλοντο. Τὸ δὲ δὴ θαυμασιώτατον, οὐδὲ τίνας καλεῖ τοὺς
 25 Ἰουδαίους δυνατόν ἐστι παρ' αὐτοῦ μαθεῖν, ἢ ποτέροις αὐτῶν τίθεται ταύτην τὴν προσηγορίαν, ταῖς εἰκοσι πέντε μυριάσι τῶν λεπρῶν, ἢ ταῖς ὀκτὼ καὶ τριάκοντα ταῖς περὶ τὸ Πηλούσιον. Ἀλλὰ γὰρ εὐήθες ἴσως ἀν εἰη διὰ πλείονων ἐλέγγειν τοὺς ὕψ' ἑαυτῶν ἐληλεγμένους.
 30 τὸ γὰρ ὑπ' ἄλλων ἦν μετριώτερον.

λδ'. Ἐπεισάξω δὲ τούτοις Λυσίμαχον, εἰληφότα μὲν τὴν αὐτὴν τοῖς προειρημένους ὑπόθεσιν τοῦ ψεύσματος, ὑπερπεπαικότα δὲ τὴν ἐκείνων ἀπιθανότητα τοῖς πλάσμασι. Δι' ὃ καὶ δῆλός ἐστι συντεθεικὸς κατὰ πολ-
 35 λὴν ἀπέχθειαν. Αἰεὶ γὰρ « ἐπὶ Βοκχόρεως τοῦ Αἰγυπτίων βασιλέως τὸν λαὸν τῶν Ἰουδαίων λεπρούς ὄντας καὶ ψωρούς, καὶ ἄλλα νοσήματά τινα ἔχοντας, εἰς τὰ ἱερὰ καταφεύγοντας μεταίτεῖν τροφὴν. Παμπόλ-
 40 λων δὲ ἀνθρώπων νοσηλῆς περιπεσόντων ἀκαρπίαν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ γενέσθαι. Βόκχοριν δὲ, τὸν τῶν Αἰγυπτίων βασιλέα, εἰς Ἀμμωνία πέμψαι περὶ τῆς ἀκαρπίας τοὺς μαντευσομένους· τὸν θεὸν δὲ εἰπεῖν τὰ ἱερὰ καθ᾽ ἑαυτὸν ἀπ' ἀνθρώπων ἀνάγων καὶ δυσσεβῶν, ἐκβαλόντα αὐ-
 45 τοὺς ἐκ τῶν ἱερῶν εἰς τόπους ἐρήμους, τοὺς δὲ ψωρούς καὶ λεπρούς βυθίσαι, ὡς τοῦ ἡλίου ἀγανακτοῦντος ἐπὶ τῇ τούτων ζωῇ, καὶ τὰ ἱερὰ ἀγνίσαι, καὶ οὕτω τὴν γῆν καρποφορήσειν. Τὸν δὲ Βόκχοριν τοὺς χρησμοὺς λαβόντα τοὺς τε ἱερεῖς καὶ ἐπιθωμίτας προσκαλεσάμενον κελεύσαι ἐπιλογῇν ποιησαμένους τῶν ἀκαθάρτων
 50 τοῖς στρατιώταις τούτους παραδοῦναι κατὰ ξειν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐρημον, τοὺς δὲ λεπρούς εἰς μολιβδίνους χάρτας ἐνδύσαντας, ἵνα καθώσιν εἰς τὸ πέλαγος. Βυθισθέντων δὲ τῶν λεπρῶν καὶ ψωρῶν τοὺς ἄλλους συναθροισθέντας εἰς τόπους ἐρήμους ἐκτεθῆναι ἐπ' ἀπωλείᾳ·

millia hominum ab Amenophi relicta, et cum illis rursus Ægyptum invasisse, Amenophin vero in Æthiopiam se recepisse. Quod vero est omnium lepidissimum, ne illud quidem, quinam et unde erant tot militum myriades dixit, neque Ægyptiine fuerint genere, an aliunde advenientes : sed neque causam indicavit, cur eos rex in Ægyptum ducere noluerit, qui de leprosis illud somnium Isidis confinxit. Moysi vero et Josephum, quasi eodem tempore simul expulsum, Chæremon adjunxit, et quidem quattuor ætatis ante Moysen defunctum, quorum sunt anni centum fere et septuaginta. Quin et Ramesses Amenophios filius, secundum Manethonem quidem adolescens, bellum administrat cum patre, et cum eodem exsulat, fuga elapsus in Æthiopiam : hic autem finxit eum post patris obitum in spelunca quadam natum, et postea in prælio victoriam reportantem, et Judæos in Syriam abigentem, numero circiter cc millia. O facilitatem hominis ! neque enim prius, quinam fuerint illa cccclxxx millia, dixit, neque quomodo cccxxx millia perierint, in acie ceciderint, an ad Ramessen transfugerint. Quod vero maxime mirandum, ne cognoscere quidem ex eo licet quosnam vocet Judæos, vel utris eorum det hanc appellationem, illisne ccl millibus leprosororum, an his cccclxxx millibus, quæ circa Pelusium erant. Sed stultum fortasse fuerit eos pluribus redarguere, qui a semetipsis redarguti sunt : nam si ab aliis, hoc lenius foret.

34. His autem addam Lysimachum, idem quidem habentem cum prædictis mendacii argumentum, illorum vere incredibilitatem figmentorum enormitate superantem. Unde constat eum ex magno in nos odio sua confinxisse. Dicit enim, « sub Bocchori rege Ægyptiorum, populum Judæorum, quod essent lepra, scabie et aliis quibusdam morbis infecti, ad templa confugisse, et victum mendicasse. Multis autem hominibus morbo correptis, sterilitatem in Ægypto accidisse. Bocchorim vero, Ægyptiorum regem, ad Ammonem scitatum oracula de sterilitate misisse : responsunquæ a deo, repurganda esse templa ab hominibus impuris et impiis, ejiciendo eos e templis in loca deserta ; ceterum scabiosos ac leprosos mergendos, tanquam sole ut isti viverent ægre ferente ; et templa explanda, atque ita fore ut terra fructum ferat. Bocchorim autem, accepto oraculo, accersitisque sacerdotibus et sacrificis, jussisse ut impuri collecti militibus traderentur, deportandi in desertum ; utque leprosi plumbeis laminis involuti in pelagus dejicerentur. Submersis autem leprosis ac impetiginosis, reliquos congregatos in loca deserta expositos esse ut peri-

συναχθέντας δὲ βουλευσάσθαι περὶ αὐτῶν, νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης πῦρ καὶ λύγους καύσαντας φυλάττειν ἑαυτοὺς, τὴν γ' ἐπισύσαν νύκτα νηστεύσαντας ὀλόσκειν τοὺς θεοὺς, περὶ τοῦ σῶσαι αὐτοὺς. Τῇ δ' ἐπιούσῃ 5 ἡμέρᾳ Μωϋσῆς τινὰ συμβουλευσάσθαι αὐτοῖς παραχάλλομένους μίαν ὁδὸν τέμνειν, ἅχρῃ ἂν ἔλθωσιν εἰς τόπους οἰκουμένους, παρακαλεῦσασθαι τε αὐτοὺς μὴτε ἀνθρώπων τινὶ εὐνοήσῃν μὴτε ἄριστα συμβουλευσῇν, ἀλλὰ τὰ χεῖρονα, θεῶν τε ναοὺς καὶ βωμοὺς, οἷς ἂν περι- 10 γωσιν, ἀνατρέπειν. Συναντιεσάντων δὲ τῶν ἄλλων, τὰ δοθέντα ποιῶντας διὰ τῆς ἐρήμου πορεύεσθαι, ἱκανῶς δὲ ὀρχηθέντας ἔλθειν εἰς τὴν οἰκουμένην γῶραν, καὶ τοὺς τε ἀνθρώπους ὑβρίζοντας καὶ τὰ ἱερὰ συλῶντας καὶ ἐμπρήσαντας, ἔλθειν εἰς τὴν νῦν Ἰουδαίαν 15 προσαγορευομένην, κτίσαντας δὲ πόλιν ἐνταῦθα κατοικεῖν. Τὸ δὲ ἄστυ τοῦτο Ἰερόσυλα ἀπὸ τῆς ἐκείνων διαθέσεως ὀνομάσθαι· ὕστερον δ' αὐτοὺς ἐπικρατήσαντας χρόνῳ διαλλάττει τὴν ὀνομασίαν πρὸς τὸ μὴ ὀνειδίζεσθαι, καὶ τὴν τε πόλιν Ἰερουσόλυμα, καὶ αὐτοὺς 20 Ἰερουσαλῦμοις προσαγορεύεσθαι. »

λε'. Οὗτος δὲ οὐ τὸν αὐτὸν ἐκείνους ἤρην εἰπεῖν βασιλέα, κινώτερον δ' ὄνομα συντέθεικεν, καὶ παρὰ ἐνύπνιον καὶ προφήτην Αἰγύπτῳ, εἰς Ἀμμωνία ἀπελήλυθε περὶ τῶν ψωρῶν καὶ λεπρῶν χρηστὸν οἶσιν. 25 Φησὶ γὰρ εἰς τὰ ἱερὰ συλλέγεσθαι πλῆθος Ἰουδαίων, ἅρα γε τούτοις τοῖς λεπροῖς ὄνομα θέμενος, ἢ μόνων τῶν Ἰουδαίων τοῖς νοσήμασι περιπεσόντων; λέγει γὰρ ὁ λαὸς τῶν Ἰουδαίων. Ὅποιος; ἔπηλυσ, ἢ τὸ γένος ἐγγώριος; Διὰ τί τοῖνον Αἰγυπτίου αὐτοὺς ὄντας Ἰου- 30 δαίους καλεῖς; εἰ δὲ ξένοι, διὰ τί πόθεν οὐ λέγεις; Πῶς δὲ, τοῦ βασιλέως πολλοὺς μὲν αὐτῶν βυθίσαντας εἰς τὴν θάλασσαν, τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς ἐρήμους τόπους ἐβαλόντος, τοσοῦτοι τὸ πλῆθος ὑπελείφθησαν; ἢ τίνα τρόπον διεξῆλθον μὲν τὴν ἐρήμον, ἐκράτησαν δὲ τῆς 35 γῶρας ἥς νῦν κατοικοῦμεν, ἐκτίσαν δὲ καὶ πόλιν, καὶ νεῶν ὠκοδομήσαντο πᾶσι περιδόχον; Ἐχρῆν δὲ καὶ περὶ τοῦ νομοθέτου μὴ μόνον εἰπεῖν τούνομα, δηλώσαι δὲ καὶ τὸ γένος ὅστις ἦν καὶ τίνων, διὰ τί δὲ τοιούτους ἂν αὐτοῖς ἐπεχείρησε τιθέναι νόμους περὶ θεῶν, καὶ τῆς 40 πρὸς ἀνθρώπους ἀδικίας κατὰ τὴν πορείαν. Εἴτε γὰρ Αἰγύπτιοι τὸ γένος ἦσαν, οὐκ ἂν ἐκ τῶν πατρίων ἐβῶν οὕτω βραδίως μετεβάλλοντο· εἴτ' ἀλλὰ γόθεν ἦσαν, πάντως τινὲς ὑπῆρχον αὐτοῖς νόμοι διὰ μακρᾶς συνθείας πεφυλαγμένοι. Εἰ μὲν οὖν περὶ τῶν ἐξελασάντων αὐ- 45 τοὺς ὤμωσαν μηδέποτε εὐνοήσῃν, λόγον εἶχεν εἰκότα, πᾶσι δὲ πόλεμον ἀνθρώποις ἀκήρυκτον ἄρασθαι τούτους, εἴπερ ἔπραττον ὡς αὐτοὺς λέγει κακῶς, παρὰ πάντων βοήθειας δεομένους, ἄνοιαν οὐκ ἐκείνων, ἀλλὰ τοῦ ψευδομένου πάνυ πολλὴν παρίστησιν, ὅς γε καὶ τούνομα 50 θέσθαι τῇ πόλει ἀπὸ τῆς ἱερουσαλίας αὐτοὺς ἐτόλμησεν εἰπεῖν, τοῦτο δὲ μετὰ ταῦτα παρτρέψαι. Δῆλον γὰρ ὅτι τοῖς μὲν ὕστερον γενομένοις αἰσχύνῃν τούνομα καὶ μίσος ἔφερεν, αὐτοὶ δ' οἱ κτίζοντες τὴν πόλιν κοσμήσιν αὐτοὺς ὑπελάμβανον οὕτως ὀνομάσαντες. Ὁ δὲ

rent : eos autem habito concilio de se ipsis consullasse; et nocte superveniente, accensis ignibus ac lucernis custodias agitasse; sequenti nocte jejunasse, ut deos salutis suae propitios haberent. Insequenti vero luce a Moyse quodam ipsis consilium datum, ut irent intrepidi una via, usquedum ad loca culta perveniretur : tum praecepisse ne cui hominum in posterum benevoli essent, neque optima suggererent, sed deteriora; utque deorum templa et altaria, prout in ea inciderent, everterent. Quum autem ceteri ista comprobassent, decreta peragentes iter fecisse per desertum, et post multa incommoda tandem ad loca culta pervenisse : dein et hominibus injuriose tractatis, et fanis compilatis ac incensis, venisse in regionem quae nunc Juda dicitur, conditaeque civitate illic habitare. Istam autem urbem Ἰερόσυλα (id est Sacilega) ab ipsorum dispositione nominatam esse : postea autem auctos viribus nomen mutasse, ut probro non afficerentur, et urbem Hierosolyma, et se ipsos Hierosolymos vocasse. »

35. Hic non eundem cum illis invenit regem quem memoraret, sed recentius nomen continxit; et omisso somnio et vate Aegypto, ad Ammonem abiit de impetiginosis ac leprosis responsum relaturus. Dicit enim ad templa collectam multitudinem Judaeorum, leprosisne his nomen imponens, an quod solos Judaeos morbus ille occupavit? ait enim, populus Judaeorum. Qualis? advena, an indigena? Cur igitur eos, quum sint Aegyptii, Judaeos vocas? Quod si hospites sint, cur undenam sint non dicis? Quomodo autem, quum rex tam multos ex his in mare demersisset, et reliquos in loca deserta ejecisset, tanta multitudo superfuisset? aut quo pacto desertum pertransierunt, et regionem occuparunt quam nunc tenemus, et urbem insuper condiderunt, et templum extruxerunt apud omnes celebre? Oportebat autem non solum nominasse legislatorem, sed et genus ejus indicasse, quisnam fuerit, et ex quibus ortus; et quamobrem eis inter eundem tales voluerit ferre leges de diis, deque iis quae hominibus cederent in injuriam. Sive enim Aegyptii erant genere, non tam facile patrios mores abdicassent : sive aliunde erant, omnino aliquas habebant leges, ad quas longa consuetudine instituti erant. At enim si quidem jurassent, nunquam se illis qui ipsos expulerant fore benevolos, non immerito factum fuisset; eos vero bellum acerrimum adversus omnes homines suscepisse, quum essent (ut ipse ait) miseri et omnium opis egeni, magnam plane non illorum, sed ejus qui ista finxit, stultitiam ostendit; qui scilicet affirmare ausus est, nomen impositum civitati a templorum spoliacione, et hoc postea fuisse mutatum. Manifestum enim posteris quidem tale nomen probrosum fuisse et odiosum : ipsi vero qui fundarunt urbem, sibi ornamento fore existimarunt ejusmodi nomen. Illic autem vir bonus praeter immoderata con-

γενναῖος ὑπὸ πολλῆς τοῦ λοιδορεῖν ἀκρασίας οὐ συνή-
κεν ὅτι ἱεροσυλεῖν οὐ κατὰ τὴν αὐτὴν φωνὴν Ἰουδαῖοι
τοῖς Ἑλλήσιν ὀνομάζουмен. Τί οὖν ἔτι πλείω τις λέγοι
πρὸς τὸν ψευδόμενον οὕτως ἀναισχύντως; Ἀλλ' ἐπειδὴ
σύμμετρον ἦδη τὸ βιβλίον εἰληφε μέγεθος, ἐτέραν ποιη-
σάμενος ἀρχὴν, τὰ λοιπὰ τῶν εἰς τὸ προκείμενον περ-
ράσσομαι προσαποδοῦναι.

ΑΙΟΓΟΣ Β.

Διὰ μὲν οὖν τοῦ προτέρου βιβλίου, τιμωτάτῃ μοι
Ἐπαφρόδιτε, περὶ τε τῆς ἀρχαιότητος ἡμῶν ἐπέδειξα
10 τοῖς Φοινίκων καὶ Χαλδαίων καὶ Αἰγυπτίων γράμμασι
πιστωσάμενος τὴν ἀλήθειαν, καὶ πολλοὺς τῶν Ἑλλή-
νων συγγραφεῖς παρασχόμενος μάρτυρας· τὴν τε ἀν-
τίρρησιν ἐποίησάμην πρὸς Μανεθῶνα καὶ Χαιρήμονα
καὶ τινος ἐτέρου. Ἀρξομαι δὲ νῦν τοὺς ὑπολειπομέ-
15 νους τῶν γεγραφόντων τι καθ' ἡμῶν ἐλέγχειν, καίτοι
περὶ τῆς πρὸς Ἀπίωνα τὸν γραμματικὸν ἀντιρρήσεως
ἐπὶ ἡλθέ μοι διασπερῆν, εἰ χρὴ σπουδᾶσαι. Τὰ μὲν γάρ
ἐστὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ γεγραμμένων τοῖς ὑπ' ἄλλων εἰρη-
μένους ὁμοία, τὰ δὲ λίαν ψυχρῶς προστέθεικεν, τὰ
20 πλείστα δὲ βωμολοχίαν ἔχει καὶ πολλήν, εἰ δὲ τάλη-
θὲς εἰπεῖν, ἀπαιδεύσαν, ὥς ἂν ὑπ' ἀνθρώπου συγκεί-
μενα καὶ φαύλου τὸν τρόπον καὶ παρὰ πάντα τὸν βίον
δ/γλαυγοῦ γεγονότος. Ἐπεὶ δ' οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώ-
πων διὰ τὴν ἀνοίαν ὑπὸ τῶν τοιούτων ἀλίσκονται λό-
25 γων μᾶλλον ἢ τῶν μετὰ τινος σπουδῆς γεγραμμένων,
καὶ χαίρουσι μὲν ταῖς λοιδορίαις, ἀχθονται δὲ τοῖς ἐπαί-
νοις, ἀναγκαῖον ἡγησάμην εἶναι μὴδὲ τοῦτον ἀνεξέτα-
στον καταλιπεῖν, κατηγορίαν ἡμῶν ἀντικρυς ὡς ἐν δίκῃ
γεγραφότα. Καὶ γὰρ αὐτὸ κάκεινο τοῖς πολλοῖς ἀνθρώ-
30 ποῖς ὁρῶ παρακολουθοῦν, τὸ λίαν ἐφῆδεσθαι, ὅταν τις
ἀρξάμενος βλασφημεῖν ἕτερον αὐτὸς ἐλέγχεται περὶ
τῶν αὐτῷ προσόντων κακῶν. Ἔστι μὲν οὖν οὐ βᾶδιον
αὐτοῦ διελθεῖν τὸν λόγον, οὐδὲ σαφῶς γινῶναι τί λέγειν
βούλεται· σχεδὸν δ' ὡς ἐν πολλῇ παραγῇ καὶ ψευ-
35 σμάτων συγχύσει, τὰ μὲν εἰς τὴν ὁμοίαν ἰδέαν πίπτει
τοῖς προεξητασμένοις, περὶ τῆς ἐξ Αἰγύπτου τῶν ἡμε-
τέρων προγόνων μεταναστάσεως, τὰ δ' ἐστὶ κατηγορία
τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικούντων Ἰουδαίων. Τρί-
τον δ' ἐπὶ τούτοις μέμικται, περὶ τῆς ἀγιστείας τῆς
40 κατὰ τὸ ἱερὸν ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων νομίμων κατηγο-
ρίας.

β'. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε Αἰγύπτιοι τὸ γένος ἦσαν ἡμῶν
οἱ πατέρες, οὔτε διὰ λύμην σωμάτων ἢ τοιαύτας ἄλλας
συμφορὰς τινὰς ἐκείθεν ἐξηλάθησαν, οὐ μόνον μετρίως,
41 ἀλλὰ καὶ πέρα τοῦ συμέτρου προσποδεῖσθαι νομίζω.
Περὶ ὧν δὲ προστίθουσιν ὁ Ἀπίων ἐπιμνησθῆσθαι
συντόμως. Φησὶ γὰρ ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Αἰγυπτιακῶν
τάδε· «Μωϋσῆς, ὡς ἤκουσα παρὰ τῶν πρεσβυτέρων
« τῶν Αἰγυπτίων, ἦν Ἡλιουπολίτης· ὅς, πατέριος ἔθεσι
ω « κατηγγυγμένος, αἰθρίου προσευχῆς ἀνῆγεν εἰς οὐκ

viliandi intemperantia non intellexit, sacrorum direptionem non eadem voce Græcis et Judæis exprimi. Quid ergo amplius aliquis dixerit contra mendacium impudenter adeo confictum? Sed quoniam justam ad magnitudinem excrevit libellus, alio facto principio, reliqua quæ ad id quod proposui spectant, faciam sedulo ut adjiciantur.

LIBER II.

Superiori quidem libro, mi carissime Epaphrodite, et gentis nostræ antiquitatem demonstravi, veritatem ex Phœnicum et Chaldæorum et Ægyptiorum scriptis confirmando, multis etiam Græcorum historicis in testes adductis, et calumnias Manethonis et Chæræmonis et aliorum quorundam refutavi. Nunc vero ad reliquos, qui aliquid contra nos scripserunt, refellendos arguendosque aggrediar: quanquam subit mihi dubitare an Apioni grammatico refutando operam impendere debeam. Nam eorum quæ ab ipso scripta sunt, nonnulla quidem similia sunt dictis aliorum, quæ vero de suo adjecit, valde frigida sunt; et in plerisque scurrilitatem prodit, et magnam (si vere loquendum) ignorantiam, ut quæ composita sint ab homine pravis moribus, quique omni vita sua se pro circulatorum gessit. Quoniam vero multi hominum præ stultitia istiusmodi potius orationibus capiuntur, quam iis quæ cura quadam literis sunt mandatæ, et contumeliis quidem gaudent, aliorum vero laudes moleste ferunt, necessarium esse duxi ne hunc quidem sine examine dimittere, qui in nos palam tanquam in iudicio libellum scripsit. Etenim illud quoque hominum plerisque insitum video, ut valde delectentur, quum is, qui alteri orsus est maledicere, sua ob vitia redarguitur. Ejus quidem certe orationem nec legere facile est, neque plane intelligere quid dicere velit: fere autem, ut est valde perturbatus et ex mendaciis confusus, passim quidem in similia incidit iis quæ supra ad examen vocavimus de majorum nostrorum ex Ægypto migratione; partim vero accusationem instituit Judæorum Alexandriam habitantium. Tertium autem istis admiscetur de sacris templi nostri ceremoniis et ceteris ritibus quos criminatur.

2. Jam quod nec generis Ægyptii fuerint patres nostri, neque ob labem corporis aut alias quasdam ejusmodi calamitates inde pulsi fuerint, non mediocriter solum, sed pæne ultra modum, superius a me demonstratum existimo. Quæ vero istis adjungit Apion breviter memorabo. Ista enim in tertio rerum Ægyptiacarum dicit: « Moyses, ut accepi a « grandioribus natu Ægyptiis, Heliopolitanus erat; qui, « patriis institutis obligatus, subdiales preces ad septa

« εἶχεν ἡ πόλις περιβολούς, πρὸς ἀφελιώτην δὲ πᾶσαν
 « ἀπέστρεφεν· ὧδε γὰρ καὶ Ἡλίου· κείται πόλις.
 « Ἀντὶ δὲ ὀθελῶν ἔσθησε χίονας, ὑπ' οἷς ᾤοντο ἐκτύπωμα
 « σκάφης, σκιά δ' ἀπ' ἀκρων ἐπ' αὐτὴν διακειμένη,
 « ὡς, ὅν ἐν αἰθέρι, τοῦτον αἰεὶ τὸν δρόμον ἥλιος συμ-
 « περιπολεῖ. » Τοιαύτη μὲν τις ἡ θαυμαστή τοῦ γραμ-
 « ματικοῦ φράσις, τὸ δὲ ψεύσμα λόγων οὐ δεόμενον, ἀλλ'
 ἐκ τῶν ἔργων περιφανές. Οὕτε γὰρ αὐτὸς Μωϋσῆς,
 ὅτε τὴν πρώτην σκηνὴν τῷ Θεῷ κατασκεύασεν, οὐδὲν
 10 ἐκτύπωμα τοιοῦτον εἰς αὐτὴν ἐνέθηκεν, οὔτε ποιεῖν τοῖς
 ἔπειτα προσέταξεν· ὁ τε μετὰ ταῦτα κατασκευάσας τὸν
 ναὸν τὸν ἐν Ἱερουσολύμοις Σολομὼν πάσης ἀπέσχετο
 τοιαύτης περιεργίας, οὔτε συμπέπλεκεν Ἀπίων. Ἀκοῦ-
 15 σαι δέ φησι τῶν πρεσβυτέρων ὅτι Μωϋσῆς ὁ Ἡλίουπο-
 λίτης, δηλονότι νεώτερος μὲν ὢν αὐτὸς, ἐκείνοις δὲ
 πιστεύσας, τοῖς διὰ τὴν ἡλικίαν ἐπισταμένοις αὐτὸν καὶ
 συγγενομένοις. Καὶ περὶ μὲν Ὁμήρου τοῦ ποιητοῦ,
 γραμματικὸς ὢν αὐτὸς, οὐκ ἂν ἔχοι τίς αὐτοῦ πατρίς ἐστὶ
 διαβεβαιωσάμενος εἰπεῖν, οὐδὲ περὶ Πυθαγόρου μόνον οὐκ
 20 ἐνθὺς καὶ πρόηεν γεγονότος· περὶ δὲ Μωϋσέως τοσούτου
 πλήθει προάγοντος ἐκείνων ἑτῶν, οὕτως ἀποφανέται
 ῥητορικῶς πιστεύων ἄκοη πρεσβυτέρων, ὡς ὁ ἄλλος ἐστὶ κα-
 ταψευσάμενος. Τὰ δὲ ὁ τῶν χρόνων, ἐν οἷς φησι τὸν
 Μωϋσῆν ἐξαγαγεῖν τοὺς λεπρώντας καὶ τυφλοὺς καὶ τὰς
 25 βάσεις πεπηρωμένους, σφόδρα δὴ τοῖς πρὸ αὐτοῦ συμπε-
 φώνηκεν, ὡς οἶμαι, ὁ γραμματικὸς ὁ ἀκριβέστατος.
 Μανθεύς μὲν γὰρ κατὰ τὴν Τελμύσιος βασιλείαν ἀπαλ-
 λαγῆναι φησὶν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς Ἰουδαίους, πρὸ ἑτῶν
 τριακοσίων ἐνενηκόντα τριῶν τῆς εἰς Ἄργος Δαναῶν φυ-
 30 γῆς, Λυσίμαχος δὲ κατὰ Βόρχοριν τὸν βασιλέα, τοῦτέστι
 πρὸ ἑτῶν χιλίων ἑπτακοσίων, Μόλων δὲ καὶ ἄλλοι τινὲς
 ὡς αὐτοῖς ἔδοξεν· ὁ δὲ γε πάντων πιστότατος Ἀπίων
 ὠρίστω τὴν ἐξοδὸν ἀκριβῶς, κατὰ τὴν ἐξδόμην Ὀλυμ-
 πιάδα, καὶ ταύτης ἔτος εἶναι πρῶτον, ἐν ᾧ, φησί,
 35 Καρχηδόνα Φοινίκης ἔκτισαν. Τοῦτο δὲ πάντως προση-
 ἔθηκε τὸ Καρχηδόνα, τεκμήριον οἰόμενος αὐτῷ γενέ-
 σθαι τῆς ἀληθείας ἐναργέστατον· οὐ συνῆκε δὲ καθ'
 ἑαυτοῦ τὸν Ἀλεγγον ἐπισπώμενος. Εἰ γὰρ περὶ τῆς
 ἀποικίας πιστεύειν δεῖ ταῖς Φοινίκων ἀναγραφαῖς, ἐν
 40 ἐκείναις Εἰρώμος ὁ βασιλεὺς γέγραπται πρεσβύτερος τῆς
 Καρχηδόνας κτίσεως, ἔτεσι πλείοσι πρὸς τοῖς πενήτηκοντα
 καὶ ἑκατὸν, περὶ οὗ τὰς πίστεις ἀνωτέρω παρέσγον ἐκ
 τῶν Φοινίκων ἀναγραφῶν, καὶ ὅτι Σολομῶνι, τῷ τὸν
 ναὸν οἰκοδομησαμένῳ τὸν ἐν Ἱερουσολύμοις, φίλος ᾤν
 45 Εἰρώμος, καὶ πολλὰ συνεβάλλετο πρὸς τὴν τοῦ ναοῦ
 κατασκευήν. Αὐτὸς δὲ ὁ Σολομὼν ὠκοδόμησε τὸν ναὸν
 μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς Ἰουδαίους δώδεκα
 καὶ ἐξακοσίαις ἔτεσιν ὑστερον. Τὸν δὲ ἀριθμὸν τῶν
 ἐλαθέντων τὸν αὐτὸν Λυσίμαχῳ σχεδιάσας (ἐνδεκα γὰρ
 50 αὐτοὺς εἶναι φησι μυριάδας) θαυμαστικὴν τινα καὶ πι-
 θανὴν ἀποδίδωσιν αἰτίαν, ἀφ' ἧς φησι τὸ σάββατον
 ὀνομάσθαι· « Ὁδεύσαντες γὰρ, φησὶν, ἐξ ἡμερῶν
 « ὁδὸν βουδῶνας ἔχον, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τῇ
 « ἐξδόμῃ ἡμέρᾳ ἀνεπαύσαντο σωθέντες εἰς τὴν χώραν

« qualia urbs habebat, reduxit : totam autem civitatem ad
 « subsolanum convertebat ; ita enim Heliopolis sita est.
 « Pro gnomonibus autem columnas statuit, quibus scaphæ
 « forma subjecta erat ; ab harum vero summitatibus umbra
 « in eam incidebat, ita ut eundem cursum quem sol in
 « æthere absolveret. » Atque hujuscemodi est admiranda
 illa hujus grammatici phrasis : mendacium autem verbis
 argui non desiderat, sed ex operibus Moysis abunde constat.
 Neque enim, quum primum tabernaculum Deo construeret,
 Moyses aut ipse ullam talem formam ei indidit, aut poste-
 ros facere præcepit : neque Solomon, qui postea templum
 construxit Hierosolymis, se ita curiosum exhibuit, qualiter
 confinxit Apion. Accepisse autem dicit a senioribus, Moysen
 fuisse Heliopolitanum : scilicet ipse quidem junior, illis
 vero fidem habens, qui per ætatem illum noverant, et cum
 eo versati fuerant. Ac de Homero quidem poeta, ipse,
 licet grammaticus, non potuerit quænam ejus sit patria certo
 affirmare ; neque de Pythagora tantum non heri audiusve
 tertius nato : de Moysæ vero tam multis annis illos præce-
 dente tam facile decernit, credens iis quæ a senioribus
 acceperat. Unde manifeste illum mentiri apparet. Quod
 ad temporum vero rationem, quibus Moysen ait eduxisse
 leprosos et cæcos et claudos, belle antecessoribus suis, uti
 puto, concinit grammaticus exactissimus. Nam Mane-
 tho quidem Judæos dicit regnante Telhmosi ex Ægypto dis-
 cecisse, annis cccxciii antequam exsilium apud Argos ege-
 rit Danaus ; Lysimachus vero tempore Bocchoris regis, hoc
 est ante annos mccc ; Molon autem et alii quidam, ut cul-
 que visum est. At vero Apion ceteris fide dignior exacte illum
 exitum definivit septima Olympiade, ejusque anno primo,
 in quo, ut ait, Pœni Carthaginem condiderunt. Carthagi-
 nis autem mentionem adjecit, ratus id veritatis argumen-
 tum fore evidentissimum : nec animadvertit a semetipso
 adductum quo coargueretur. Si enim de hac colonia
 monumentis Phœnicum credendum est, in illis Hiromus
 rex traditur antiquior Carthaginis conditu annis plus quam
 cl, de quo superius ex Phœnicum commentariis confirma-
 tum dedi quod Solomoni, qui templum Hierosolymitanum
 exstruxit, amicus fuerit Hiromus, et multa ad templi
 fabricam contulerit. Ipse vero Solomon templum ædifi-
 cavit post Judæorum discessum ex Ægypto annis dcxii.
 Porro numerum pulsorum eundem quem Lysimachus
 commentus (ait enim eorum fuisse millia cx) miram
 quandam et credibilem reddit causam, cur Sabbatum no-
 minari dicit diem septimam : « Exacto enim, inquit, sex
 « dierum itinere, inguinum ulceribus affecti sunt, et hac
 « de causa septima die quieverunt, incolumes constutiti

« τὴν νῦν Ἰουδαίαν λεγομένην, καὶ ἐκάλεσαν τὴν ἡμέ-
 « ραν σάββατον, σώζοντες τὴν Αἰγυπτίων γλῶτταν·
 « τὸ γὰρ βουδῶνος ἄλγος καλοῦσιν Αἰγύπτιοι σαββά-
 « τωσιν. » Οὐκ ἂν οὖν τις ἢ καταγέλασται τῆς φλυα-
 ρίας, ἢ τοῦναντίον μισήσῃ τὴν ἐν τῷ τοιαῦτα γράφειν
 ἀναίδειαν; δῆλον γὰρ ὅτι πάντες ἐβουδωνίσαν ἐνδεκα
 μυριάδες ἀνθρώπων· (ἀλλ' εἰ μὲν ἦσαν ἐκεῖνοι τυφλοὶ
 καὶ γυῖοι καὶ πάντα τρόπον νοσοῦντες), ὁποίους αὐτοὺς
 εἶναι φησιν Ἀπίων, οὐδ' ἂν μιᾶς ἡμέρας προελθεῖν ὁδὸν
 ἡδυνήθησαν· εἰ δ' οἱ βαδίζουσιν διὰ πολλῆς ἐρημίας,
 καὶ προσέτι νικᾷ τοὺς αὐτοὺς ἀνθισταμένους μαχόμε-
 νοι πάντες, οὐκ ἂν ἄνθρωποι μετὰ τὴν ἔκτην ἡμέραν ἐβου-
 δωνίσαν. Οὕτε γὰρ φύσει πως γίνεται τοιοῦτον τοῖς
 βαδίζουσιν ἐξ ἀνάγκης. ἀλλὰ πολλὰ μυριάδες στρα-
 15 τοπέδων τὸ σύμμετρον αἰεὶ βαδίζουσιν), οὕτε κατ' αὐτό-
 ματον εἰκὸς οὕτω συμβῆναι· πάντων γὰρ ἄλογότατον.
 Ὁ δὲ θαυμαστός Ἀπίων διὰ μὲν ἐξ ἡμερῶν αὐτοὺς ἐλ-
 θεῖν εἰς τὴν Ἰουδαίαν προεῖρηκε, πάλιν δὲ « τὸν Μωϋσῆν
 εἰς τὸ μεταξὺ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀραβίας ὄρος, ὃ
 20 καλεῖται Σίναιον, ἀναβάνα φησὶν ἡμέραις τεσσαρά-
 κοντα κρυφθῆναι, καὶ κεῖθεν καταβάνα δοῦναι τοῖς Ἰου-
 δαίοις τοὺς νόμους. » Καίτοι πῶς οἴοντες τοὺς αὐτοὺς
 καὶ τεσσαράκοντα μένειν ἡμέρας ἐν ἐρήμῳ καὶ ἀνύδρῳ
 τόπῳ καὶ τὴν μεταξὺ πᾶσαν ἐν ἡμέραις ἐξ διελθεῖν; Ἡ
 25 δὲ περὶ τὴν ὀνομασίαν τοῦ σαββάτου γραμματικὴ με-
 τὰθεσις ἀναίδειαν ἔχει πολλὴν ἢ δεινὴν ἀμαθίαν. Τὸ
 γὰρ σαβῶ καὶ σάββατον πλείστον ἀλλήλων διαφέρει·
 τὸ μὲν γὰρ σάββατον κατὰ τὴν Ἰουδαίαν διαλεκτὸν
 ἀναπαυσίς ἐστιν ἀπὸ παντὸς ἔργου, τὸ δὲ σαβῶ, κα-
 30 θάπερ ἐκεῖνός φησι, δηλοῖ παρ' Αἰγυπτίους τὸ βουδῶνος
 ἄλγος.

γ'. Τοιαῦτα μὲν τινα περὶ Μωϋσέως καὶ τῆς ἐξ Αἰ-
 γύπτου γενομένης τοῖς Ἰουδαίοις ἀπαλλαγῆς ὁ Αἰγύ-
 πτιος Ἀπίων ἐκαινοποίησε, παρὰ τοὺς ἄλλους ἐπινοήσας.
 35 Καὶ τί γε δεῖ θαυμάζειν, εἰ περὶ τῶν ἡμετέρων ψεύδε-
 ταί προγόνων, λέγων αὐτοὺς εἶναι τὸ γένος Αἰγυπτίους;
 αὐτὸς γὰρ περὶ αὐτοῦ τοῦναντίον ἐψεύδετο, καὶ γεγε-
 νημένος ἐν Ὁάσει τῆς Αἰγύπτου, πάντων Αἰγυπτίων
 πρῶτος ὢν, ὡς ἂν εἴποι τις, τὴν μὲν ἀληθῆ πατρίδα
 40 καὶ τὸ γένος ἐξωμόσατο, Ἀλεξανδρεὺς δὲ εἶναι κατα-
 φευδόμενος ὁμολογεῖ τὴν μοχθηρίαν τοῦ γένους. Εἰκό-
 τως οὖν οὐς μισεῖ καὶ βούλεται λοιδορεῖν, τούτους Αἰ-
 γυπτίους καλεῖ. Εἰ μὴ γὰρ φαυλοτάτους εἶναι ἐνόμιζεν
 Αἰγυπτίους, οὐκ ἂν τοῦ γένους αὐτὸς ἐφυγεν, ὡς οἱ γε
 45 μεγαλοφρονοῦντες ἐπὶ ταῖς ἑαυτῶν πατρίσι σεμνύον-
 ται μὲν ἀπὸ τούτων αὐτοὶ χρηματίζοντες, τοὺς ἀδίκως
 δ' αὐτῶν ἀντιποιούμενους ἐλέγχουσι. Πρὸς ἡμᾶς δὲ
 ὁσὸν θάτερον Αἰγύπτιοι πεπόνθασιν, ἢ γὰρ ὡς ἐπισε-
 μνόμενοι προσποιῶνται τὴν συγγένειαν, ἢ κοινου-
 50 ἡμᾶς ἐπιστῶνται τῆς αὐτῶν κακοδοξίας. Ὁ δὲ γεν-
 ναῖος Ἀπίων δοκεῖ μὲν τὴν βλασφημίαν τὴν καθ' ἡμῶν
 ὥσπερ τινὰ μισθὸν ἐβελῆσαι παρασχέιν Ἀλεξανδρεῦσι
 τῆς δοθείσης αὐτῷ πολιτείας, καὶ τὴν ἀπέχθειαν αὐ-
 τῶν ἐπιστάμενος τὴν πρὸς τοὺς συνοικοῦντας αὐτοὺς ἐπὶ

JOSEPHUS. II.

« in regione, quæ nunc Judæa vocatur : et appellaverunt
 « eam diem Sabbatum, servata Ægyptiorum voce; nam
 « inguinis dolorem Ægyptii vocant Sabbatosin. » Annon
 igitur vel deridenda hæc nugacitas, vel contra odio habenda
 talis in scribendo impudentia? apparet enim quod omnes
 inguinibus laboraverint, hominum millia centum et decem.
 Atqui si erant illi cæci et claudi et omne genus morbis vexati,
 quales eos fuisse ait Apion, ne unius quidem diei iter pro-
 gredi valuissent : sin autem poterant per magnam solitu-
 dinem proficisci, prætereaque sibi obsistentes vincere ad
 unum omnes pugnando, nequaquam universi post sextam
 diem inguinum morbo correpti fuissent. Neque enim a
 natura tale quippiam venire iter agentibus necesse est :
 (sed plurimarum myriadum exercitus definita semper itinera
 peragunt) ; neque temere ita accidisse verisimile videtur :
 hoc enim omnium absurdissimum est. At vero mirificus
 Apion sex quidem diebus eos pervenisse in Judæam ante
 dixit : rursus autem « Moysen conscenso monte Ægyptum
 inter et Arabiam medio, qui Sinæus appellatur, quadraginta
 diebus delituisse dicit, indeque descendente Judæis le-
 ges dedisse. » Quanquam quomodo fieri potest ut iidem
 et quadraginta dies in deserto ac inaquoso loco maneant,
 et quod in medio spatium est, id totum sex diebus per-
 transeant? Grammatica autem translatio de appellatione
 Sabbati multam præ se fert impudentiam vel certe magnam
 imperitiam. Nam Sabbo et Sabbatum plurimum inter se
 differunt : quippe Sabbatum ex Judæorum dialecto est
 cessatio ab omni opere ; Sabbo vero, ut ille affirmat, apud
 Ægyptios inguinum dolorem significat.

3. Hujusmodi quidem nonnulla de Moyse et Judæorum
 ex Ægypto discessu nuper excogitavit Ægyptius Aplou,
 præter alios ista commentus. Et quid mirum, si de nostris
 mentitur patribus, dicens eos genere Ægyptios esse? Ipse
 enim econtra de se ipso mentiebatur, et natus in Oasi
 Ægypti, et Ægyptiorum omnium (ut sic dixerim) primus,
 veram quidem patriam et genus suum ejuravit, Alexandri-
 num autem se mentitus, generis sui pravitatem agnoscit.
 Merito igitur quos odit et conviciis insectatur, eos Ægy-
 ptios appellat. Nisi enim pessimos esse existimaret Ægy-
 ptios, genus suum haud ipse negasset : quandoquidem qui
 se patriæ celebritate efferunt, honorificum quidem ducunt
 ab ea cognominari, eos vero redarguunt qui præter jus eam
 sibi vindicant. Erga nos autem alterutro modo affecti sunt
 Ægyptii : aut enim quasi sese efferentes cognationem si-
 mulant, aut nos in infamiae suæ societatem adsciscunt. At
 præclarus iste Apion videtur contumeliosam nostrum inse-
 cationem quasi mercedem voluisse reddere Alexandrinis
 pro data sibi civitate ; cognitoque illis cum Judæis una se-

τῆς Ἀλεξανδρείας Ἰουδαίους προϋτίθετο μὲν ἐκείνους λοιδορεῖσθαι, συμπεριλαμβάνει δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας, ἐν ἀμφοτέροις ἀναισχύτως ψευδόμενος.

δ'. Τίνα τοίνυν ἐστὶ τὰ δεινὰ καὶ σφέτλια τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικοῦντων Ἰουδαίων, ἃ κατηγόρηκεν αὐτῶν, ἰδῶμεν. « Ἐλθόντες, φησὶν, ἀπὸ Συρίας ὥκησαν πρὸς ἄλλιμενον θάλασσαν, γειτνιασάντες ταῖς τῶν κυμάτων ἐκβολαῖς. » Οὐκοῦν ὁ τόπος εἰ λοιδορίαν ἔχει, τὴν οὐ πατρίδα μὲν, λεγομένην δὲ αὐτοῦ, τὴν Ἀλεξανδρείαν λοιδορεῖ. Ἐκείνης γὰρ καὶ τὸ παράλιον ἐστὶ μέρος, ὡς πάντες ὁμολογοῦσιν, εἰς κατοίκησιν τὸ κάλλιστον. Ἰουδαῖοι δ' εἰ μὲν βιασάμενοι κατέσχον, ὡς μὴδ' ὕστερον ἐκπεσεῖν, ἀνδρείας τεκμήριον ἐστ' αὐτοῖς. Εἰς κατοίκησιν δὲ αὐτοῖς ἔδωκε τόπον Ἀλέξανδρος, καὶ ἴσῃ παρὰ τοῖς Μακεδόσι τιμῇ ἐπέτυχον. Οὐκ οἶδα δὲ τί ποτ' ἂν ἔλεγεν Ἀπίων, εἰ πρὸς τῇ Νεκροπόλει κατῴκουν, καὶ μὴ πρὸς τοῖς βασιλείοις ἦσαν ἰδρυμένοι, καὶ μέχρι νῦν αὐτῶν ἡ φυλὴ τὴν προσηγορίαν εἶχε Μακεδόνες. Εἰ μὲν οὖν ἀναγνοὺς τὰς ἐπιστολάς Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως καὶ τὰς Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, καὶ τῶν μετ' ἐκείνων τῆς Αἰγύπτου βασιλέων ἐντυχόν τοῖς γράμμασι, καὶ τὴν στήλην τὴν ἐστῶσαν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τὰ δικαίωματα περιέχουσαν, ἃ Καῖσαρ ὁ μέγας τοῖς Ἰουδαίοις ἔδωκεν· εἰ μὲν οὖν ταῦτα, φημί, γινώσκων, τὰναντία γράφειν ἐτόλμησε, πονηρὸς ἦν· εἰ δὲ μὴδὲν ἠπίστατο τούτων, ἀπαίδευτος. Τὸ δὲ δὴ θαυμάζειν πῶς Ἰουδαῖοι ὄντες Ἀλεξανδρεῖς ἐκλήθησαν, τῆς ὁμοίας ἀπαιδεύσας. Πάντες γὰρ οἱ εἰς ἀποικίαν τινὰ κατακληθέντες, καὶ πλεῖστον ἀλλήλων τοῖς γένεσι διαφέρωσιν, ἀπὸ τῶν οἰκιστῶν τὴν προσηγορίαν λαμβάνουσι. Καὶ τί δεῖ περὶ τῶν ἄλλων λέγειν; αὐτῶν γὰρ ἡμῶν οἱ τὴν Ἀντιόχειαν κατοικοῦντες Ἀντιοχεῖς ὀνομάζονται· τὴν γὰρ πολιτείαν αὐτοῖς ἔδωκεν ὁ κτίστης Σέλευκος. Ὁμοίως οἱ ἐν Ἐφέσῳ καὶ κατὰ τὴν ἄλλην Ἰωνίαν τοῖς αὐθιγενέσι πολίταις ἡμιονοῦσι, τοῦτο παρασχόντων αὐτοῖς τῶν διαδόχων. Ἡ δὲ Ῥωμαίων φιλάνθρωπία πᾶσι μικροῦ δεῖν τῆς αὐτῶν προσηγορίας μεταδέδωκεν, οὐ μόνον ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ μεγάλους ἔθνεσιν ὅλοις. Ἰβήρες γοῦν οἱ πάλαι καὶ Τυρρῆνοι καὶ Σαβῖνοι Ῥωμαῖοι καλοῦνται. Εἰ δὲ τοῦτον ἀπαιρεῖται τὸν τρόπον τῆς πολιτείας Ἀπίων, παυσάσθω λέγων αὐτὸν Ἀλεξανδρέα. Γεννηθεὶς γὰρ, ὡς προεῖπον, ἐν τῇ βαθυτάτῃ τῆς Αἰγύπτου, πῶς ἂν Ἀλεξανδρεὺς εἴη, τῆς κατὰ δόσιν πολιτείας ὡς αὐτὸς ἐφ' ἡμῶν ἡζήκειν ἀναιρουμένης; Καίτοι μόνοις Αἰγυπτίοις οἱ κύριοι νῦν Ῥωμαῖοι τῆς οἰκουμένης μεταλαμβάνειν ἡστιν οσοῦν πολιτείας ἀπειρήκασιν. Ὁ δ' οὕτως ἐστὶ γενναῖος ὡς μετέχειν ἀξίων αὐτὸς ὢν τυχεῖν ἐκωλύετο, συκοφαντεῖν ἐπεχείρησε τοὺς δικαίως λαβόντας. Οὐ γὰρ ἀπορία γε τῶν οἰκιστῶν τὴν μετὰ σπουδῆς ὑπ' αὐτοῦ πόλιν κτιζομένην Ἀλέξανδρος τῶν ἡμετέρων τινὰς ἐκεῖ συνήθροισεν, ἀλλὰ πάντας δοκιμάζων ἐπιμελῶς ἀρετῆς καὶ πίστεως, τοῦτο τοῖς ἡμετέροις τὸ γέρας ἔδωκεν. Ἐτίμα γὰρ ἡμῶν τὸ ἔθνος, ὡς καὶ φησιν Ἐκαταῖος περὶ ἡμῶν,

cum Alexandriam habitantibus intercedere inimicitiam, proposuit sibi illis convicium facere, reliquos vero universos simul comprehendit, de utrisque impudenter mentiens.

4. Videamus igitur quamnam sint illa gravia et non ferenda, de quibus Judæos Alexandriam habitantes accusat. « E Syria, inquit, profecti sedes fixerunt ad importuosum mare, in vicinia allisionis fluctuum. » Ergo si locus opprobrium habet, non quidem patriæ suæ, sed tamen quam patriam dicit, Alexandriæ conviciatur. Illius enim etiam ora maritima pars est, ut omnes falerentur, ad inhabitandum optima. Sin autem per vim eam Judæi occupaverint, ita ut ne post quidem ejicerentur, fortitudinis eorum argumentum est. Verum Alexander eis locum ad habitandum dedit, et parem cum Macedonibus honorem consequuti sunt. Nescio autem quid dicturus fuerit Apion, si circa Necropolim habitassent, ac non circa regiam sedes posuissent, et hodieque eorum tribus appellaretur Macedones. Sane si legit epistolas Alexandri regis, et Ptolemæi Lagi, atque in successorum illius Ægypti regum rescripta incidit, et columnam stantem Alexandriæ, et jura continentem quæ Cæsar magnus Judæis concessit : hæc, inquam, si sciens contraria his scribere ausus est, improbus erat : sin vero nihil horum novit, indoctus. Illud autem quod se mirari dicit, quomodo, quum Judæi essent, Alexandrini vocarentur, similis inscientiæ est. Omnes enim in coloniam aliquam evocati, etsi plurimum invicem genere differunt, a conditoribus appellationem accipiunt. Et quid opus est de aliis dicere? nostrorum enim ipsorum qui Antiochiam inhabitant, Antiocheni nominantur : jus enim civium eis dedit conditor Seleucus. Similiter qui in Epheso sunt et in reliqua Ionia, eandem cum civibus inde natis appellationem sortiuntur, illis hoc præstantibus Alexandri successoribus. Romanorum autem clementia omnibus fere de suo nomine appellari concessit, non solum viris singulis, sed et maximis gentibus in universum. Hispani scilicet antiqui et Tyrrheni et Sabini vocantur Romani. Si vero hunc modum juris civitatis tollit Apion, desinat semetipsum Alexandrinum dicere. Natus enim, ut antea dixi, in intima Ægypto, quomodo erit Alexandrinus, jure civitatis concessæ, quod ipse de nobis prædicat, sublato? Atqui solis Ægyptiis orbis nunc Romani domini participare cujuscunque civitatis interdixerunt. Ille vero adeo generosus est, ut, quum vellet obtinere quæ impetrare prohibetur, conatus fuerit eos calumniari, qui ista justissime assequuti sunt. Non enim Alexander propter inopiam habitatorum civitatis, quam studiosè ædificabat, nostrorum aliquos illic congregavit ; sed, omnes probitatis ergo et fidei accurate perspectos et exploratos habens, hoc præmium nostris tribuit. Nostram enim gentem honorabat, ut etiam de nobis dicit Hecataeus, quod propter pro-

ὅτι διὰ τὴν ἐπιείκειαν καὶ πίστιν, ἣν αὐτῷ παρέσχον Ἰουδαῖοι, τὴν Σαμαρεῖτιν χώραν προσέθηκεν ἔχειν αὐτοῖς ἀπορολόγητον. Ὁμοίᾳ δὲ Ἀλεξάνδρου καὶ Πτολεμαῖος ὁ Ἀάγου περὶ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικούντων ἐφρόνησε. Καὶ γὰρ τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον αὐτοῖς ἐνεχείρισε φρουρία, πιστῶς ἅμα καὶ γενναίως φυλάζειν ὑπολαμβάνων, καὶ Κυρήνης ἐγκρατῶς ἀρχεῖν βουλόμενος καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ πόλεων, εἰς αὐτὰς μέρος Ἰουδαίων ἐπέμφε κατοικῆσον. Ὁ δὲ μετ' αὐτὸν Πτολεμαῖος, ὁ Φιλάδελφος ἐπικληθεὶς, οὐ μόνον εἴτινες ἦσαν αἰχμάλωτοι παρ' αὐτῷ τῶν ἡμετέρων, πάντας ἀπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ χρήματα πολλὰ εἰς ἐδώρησάτο· καὶ τὸ μέγιστον, ἐπιθυμητὴς ἐγένετο τοῦ γινῶναι τοὺς ἡμετέρους νόμους, καὶ ταῖς τῶν ἱερῶν γραφῶν βίβλους ἐντυχεῖν. Ἐπέμφε γοῦν αἰῶνιν ἄνδρας ἀποσταλῆναι τοὺς ἐρμηνεύοντας αὐτῷ τὸν νόμον, καὶ τοῦ γραφῆναι ταῦτα καλῶς τὴν ἐπιμέλειαν ἐπέταξεν οὐ τοῖς τυχοῦσιν, ἀλλὰ Δημήτριον τὸν Φαληρέα καὶ Ἀνδρέαν καὶ Ἀριστέα, τὸν μὲν παιδεῖα τῶν καθ' ἑαυτὸν διαφέροντα Δημήτριον, τοὺς δὲ τὴν τοῦ σώματος αὐτοῦ φυλακὴν ἐγκειρισμένους, ἐπὶ τῆς ἐπιμελείας ταύτης ἔταξεν, οὐκ ἂν δῆπου τοὺς νόμους καὶ τὴν πάτριον ἡμῶν φιλοσοφίαν ἐπιθυμήσας ἐκμαθεῖν, εἰ τῶν χρωμένων αὐτοῖς ἀνδρῶν κατεφρόνει καὶ μὴ λίαν ἐθαυμάζεν.

Εἰ. Ἀπίωνα δὲ σχεδὸν ἐφεξῆς πάντες ἔλαθον οἱ τῶν προγόνων αὐτοῦ Μακεδόνων βασιλεῖς, οἰκειότατα πρὸς ἡμᾶς διατεθέντες. Καὶ γὰρ τρίτος Πτολεμαῖος, ὁ λεγόμενος Εὐεργέτης, κατασχὼν ὅλην Συρίαν κατὰ κράτος, οὐ τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ θεοῖς χαριστήρια τῆς νίκης ἔθυσεν, ἀλλὰ παραγενόμενος εἰς Ἱεροσόλυμα πολλὰς, ὡς ἡμῖν νόμιμον ἐστίν, ἐπέτελεσε θυσίας τῷ Θεῷ, καὶ ἀνέθηκεν ἀναθήματα τῆς νίκης ἀξία. Ὁ δὲ Φιλομήτωρ Πτολεμαῖος καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Κλεοπάτρα τὴν βασιλείαν ὅλην τὴν ἑαυτῶν Ἰουδαίους ἐπίστευσαν, καὶ στρατοὶ πάσης τῆς δυνάμεως ἦσαν Ὀνίας καὶ Δοσίθεος Ἰουδαῖοι, ὧν Ἀπίων σώσκει τὰ ὀνόματα, δέον τὰ ἔργα θαυμάζειν καὶ μὴ λαιδορεῖν, ἀλλὰ χάριν αὐτοῖς ἔχειν ὅτι διεσώσαντο τὴν Ἀλεξανδρείαν, ἥς ὡς πόλιτις ἀντιποιεῖται. Πολεμούντων γὰρ αὐτῶν τῇ βασιλείᾳ Κλεοπάτρα καὶ κινδυνεύοντων ἀπολέσθαι κακῶς, οὗτοι συμβάσεις ἐποίησαν καὶ τῶν ἐμφυλίων κακῶν ἀπῆλθαν. Ἀλλὰ « μετὰ ταῦτα, φησὶν, Ὀνίας ἐπὶ τὴν πόλιν ἤγαγε στρατὸν ὀλίγον, ὄντος ἐκεῖ Θέρμου τοῦ παρὰ Ῥωμαίων πρεσβευτοῦ καὶ παρόντος. » Ὁρθῶς δὲ ποίων, φαίην ἂν, καὶ μάλα δικαίως. Ὁ γὰρ Φύσκων ἐπικληθεὶς Πτολεμαῖος, ἀποθανόντος αὐτῷ τοῦ ἀδελφοῦ Πτολεμαίου τοῦ Φιλομήτορος, ἀπὸ Κυρήνης ἐξῆλθε Κλεοπάτραν ἐκβαλεῖν βουλόμενος τῆς βασιλείας, . . .

bitatem atque fidem, quam ei praebuere Judaei, regionem Samaritidem, ab omni tributo liberam, ab iis insuper teneri voluerit. Similiter quoque atque Alexander sensit Ptolemæus Lagi de Judæis Alexandriam habitantibus. Etenim castella Ægyptiaca eis commisit, arbitratus illis nec fidem defuturam nec fortitudinem ad ea conservanda: quumque firmum in Cyrene imperium tenere vellet et in aliis Libyæ civitatibus, illuc misit partem Judæorum habitandi causa. Post hunc autem Ptolemæus qui Philadelphus est appellatus, non solum si qui fuere captivi apud eum nostrorum, omnibus libertatem, sed et pecunias sæpius dedit: et (quod maximum est) leges nostras cognoscendi desiderio tenebatur, legendique sacrarum scripturarum libros. Rogatum igitur misit sibi delegari viros qui ei interpretarentur legem; utque volumina pulchre exscriberentur, curam mandavit non quibuslibet viris, sed Demetrium Phalæreum et Andream et Aristeam, Demetrium quidem sui ævi omnium doctrina eminentissimum, illos vero custodiam corporis sibi creditam habentes, huic curæ præfecit; non utique leges et patriam nostram philosophiam discere concupiverat, si his utentes despectui habuisset, neque potius valde admiratus esset.

5. Apion autem pæne omnes deinceps Macedonum majōrum ejus reges ignoravit, nobis familiarissimos et amicissimos. Nam et tertius Ptolemæus, dictus Euergetes, tota Syria vi et armis occupata, non diis Ægyptiacis sacra fecit ut pro victoria gratias ageret; sed, quum Hierosolyma venisset, multas hostias, sicut nostri inoris est, Deo immolavit, et donaria victoria digna dedicavit. Ptolemæus autem Philometor et uxor ejus Cleopatra regnum omne suum commiserunt Judæis, factique sunt totius militiæ duces Onias et Dositheus Judæi: quorum nomina cavillatur Apion, quum debuisset facta eorum potius admirari et non conviciari, sed gratias illis habere quod servarint Alexandriam, cujus civis videri vult et haberi. Quum enim bellum inferrent regina: Cleopatrar, et male pereundi discrimen adirent, isti fecerunt ut pax iniretur et mala intestina cessarent. Sed « postea, inquit, Onias ad urbem deduxit parvum exercitum, « quum illic præsens adesset Thermus Romanorum legatus. » Id quod bene recteque admodum factum dixerim. Ptolemæus enim cognomine Physcon, mortuo suo fratre Ptolemæo Philometore, egressus est de Cyrene, eo animo ut Cleopatram e regno ejiceret, et filios regis, ut ipse regnum injuste sibi applicaret: propter hæc ergo Onias adversus eum bellum pro Cleopatra suscepit, et fidem quam habuit circa reges, nequaquam in necessitate deseruit. Testis autem Deus justitiæ ejus manifestus apparuit. Nam Physcon Ptolemæus, quum adversus exercitum quidem Oniæ pugnare præsumeret, omnes verò Judæos in civitate positos cum filiis et uxoribus capiens nudos atque vinctos elephantis subjecisset, ut ab eis conculcati deficerent, et ad hoc etiam bestias ipsas inebriasset, in contrarium quæ-

præparaverat evenere. Elephantum enim relinquentes sibi appositos Judæos, impetu facto super amicos ejus, multos ex ipsis interemere. Et post hæc Ptolemæus quidem aspectum terribilem contemplatus est, prohibentem se ut illis noceret hominibus: concubina vero sua carissima, quam alii quidem Ithacam, alii vero Hirenen denominant, supplicante ne tantam impietatem perageret, ei concessit, et ex his, quæ jam egerat vel acturus erat, penitentiam egit. Unde recte hanc diem Judæi Alexandria constituti, eo quod aperte a Deo salutem promeruerunt, celebrare noscuntur. Apion autem omnium calumniator, etiam propter bellum adversus Physconem gestum Judæos accusare præsumpsit, quum eos laudare debuerit. Is autem etiam ultimæ Cleopatræ reginæ Alexandrinorum meminit, veluti nobis improperans, quoniam circa nos fuit ingrata: et non potius illam redarguere studuit, cui nihil omnino injustitiæ et malorum operum defuit, vel circa generis necessarios, vel circa maritos suos, qui etiam dilexerint eam, vel in communi contra Romanos omnes, et benefactores suos imperatores, quæ etiam sororem Arsinoen occidit in templo, nihil sibi nocentem. Peremit autem et fratrem insidiis; paternosque deos, et sepulcra progenitorum depopulata est. Percipiensque regnum a primo Cæsare, ejus filio et successori rebellare præsumpsit: Antoniumque corruptens amatoris rebus et patriæ inimicum fecit, et infidelem circa suos amicos instituit, alios quidem genere regali spolians, alios autem demens ad mala gerenda compellens. Sed quid oportet amplius dicere, quum illum ipsum in navali certamine relinquentem, id est maritum et parentem communium filiorum, tradere cum exercitu principatum, et se sequi coegit? Novissime vero Alexandria a Cæsare capta, ad hoc usque perducta est, ut saltem hinc sperare se judicaret, si posset ipse manu sua Judæos perimere: eo quod circa omnes crudelis et infidelis exstaret. Putasne gloriandum nobis non esse, si, quemadmodum dicit Apion, famis tempore Judæis triticum non est mensa? Sed illa quidem penam subiit competentem. Nos autem maximo Cæsare ultimur teste auxilii atque fidei quam circa eum contra Ægyptios gessimus, nec non et senatu ejusque consultis, et epistolis Cæsaris Augusti, quibus nostra merita comprobantur. Has literas Apionem oportebat inspicere, et secundum genera examinare testimonia sub Alexandro facta, et omnibus Ptolemæis, et quæ a senatu constituta sunt, nec non et maximis Romanis Imperatoribus. Si vero Germanicus frumenta cunctis in Alexandria commorantibus metiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuriæ frumentorum, non accusatio Judæorum. Quid enim sentiant omnes Imperatores de Judæis in Alexandria commorantibus, palam est. Nam administratio tritici nihilo magis ab eis, quam ab aliis Alexandrinis translata est. Maximam vero eis fidem olim a regibus datam conservare voluerunt, id est, fluminis custodiam, totiusque custodiæ, nequaquam his rebus indignos esse judicantes.

G. Sed super hoc: quomodo ergo, inquit, si sunt cives, eosdem deos, quos Alexandrini, non colunt? Cui respondeo:

Quomodo etiam, quum vos sitis Ægyptii, inter alterutros prælio magno et sine fudere de religione contenditis? aut certe propterea non vos omnes dicimus Ægyptios, et neque communiter homines, quoniam bestias adversantes naturæ [nostræ] colitis, multa diligentia nutriendos? quum genus utique nostrorum unum atque idem esse videatur. Si autem in vobis Ægyptiis tantæ differentiæ opinionum sunt, quid miraris super his, qui aliunde in Alexandriam advenerunt, si legibus a principio constitutis, circa talia permansere? Is autem seditionis causas nobis apponit: qui si cum veritate ob hoc accusat Judæos in Alexandria constitutos, cur omnes non culpæ possit, eo quod noscamur habere concordiam? Porro etiam seditionis auctores quilibet inveniet Apionis similes Alexandrinorum fuisse cives. Donec enim Græci fuere et Macedones hanc civitatem habentes, nullam seditionem adversus nos gessere, sed antiquis cessere solemnitatibus. Quum vero multitudo Ægyptiorum crevisset inter eos, propter confusiones temporum, etiam hoc opus semper est additum. Nostrum vero genus permansit purum. Ipsi igitur molestiæ hujus fuere principium, nequaquam populo Macedonicam habente constantiam, neque prudentiam Græcam, sed cunctis scilicet utentibus malis moribus Ægyptiorum, et antiquas inimicitias adversum nos exercentibus. E diverso namque factum est quod nobis improperare præsumunt. Nam quum plurimi eorum non opportune jus ejus civitatis obtineant, peregrinos vocantes eos, qui hoc privilegium ad omnes impetrasse noscuntur. Nam Ægyptiis neque regum quisquam videtur jus civitatis fuisse largitus, neque nunc quilibet Imperatorum. Nos autem Alexander quidem introduxit, reges autem auxere, Romani vero semper custodire digni sunt. Itaque derogare nobis Apion voluit, quia Imperatorum non statuimus imagines, tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigentibus: quum potius debuerit admirari magnanimitatem modestiamque Romanorum, quoniam subjectos non cogunt patria jura transcendere; sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes plium atque legitimum est. Non enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate et violentia conferuntur. Græcis itaque et aliis quibusdam bonum esse creditur imagines instituere. Denique et patrum et uxorum filiorumque figuras depingentes exsultant, quidam vero etiam nihil sibi competentium sumunt imagines. Alii vero et servos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiam principibus ac dominis hunc honorem præbere videantur? Porro autem Legislator, non quasi prophetans Romanorum potentiam non honorandam, sed tanquam causam neque Deo neque hominibus utilem despicens, et quoniam totius animati, multo magis Dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricare. Aliis autem honoribus post Deum colendos non prohibuit viros bonos, quibus nos et Imperatores et populum Romanum dignitatibus ampliamus. Facimus autem pro eis continua sacrificia: et non solum quotidianis diebus ex impensa communi omnium Judæorum talia celebramus; verum quum

nullos alias hostias ex communi, neque pro filiis peragamus, solis Imperatoribus hunc honorem præcipuum pariter exhibemus, quem hominum nulli persolvimus. Hæc itaque communiter satisfactio posita sit adversus Apionem pro his quæ de Alexandria dicta sunt.

7. Admiror autem etiam eos, qui ei huiusmodi fomitem præbuere, id est, Posidonium et Apollonium Molonis : quoniam accusant quidem nos, quare nos eosdem deos cum aliis non colimus. Mentientes autem pariter, et de nostro templo blasphemias componentes incongruas, non se putant impie agere : quum sit valde turpissimum liberis, qualibet ratione mentiri, multo magis de templo apud cunctos homines nominato, tanta sanctitate pollente. In hoc enim sacrario Apion præsumpsit edicere, « asini caput » collocasse Judæos, et id colere, ac dignum facere tanta religione : et hoc affirmat fuisse depalatum, dum Antiochus Epiphanes et exspoliasset templum, et illud caput « invenisset ex auro compositum multis pecuniis dignum. » Ad hoc igitur primum quidem respondeo, quoniam Ægyptius, vel si aliquid tale apud nos fuisset, nequaquam debuerat increpare, quum non sit deterior asinus furonibus et hircis et aliis, qui sunt apud eos dii. Deinde quomodo non intellexit, operibus increpatus de incredibili suo mendacio? Legibus namque semper utimur iisdem : in quibus sine fine consistimus. Et quum varii casus nostram civitatem, sicut etiam aliorum vexaverint, et [Antiochus] Theos, ac Pompeius Magnus, ac Licinius Crassus, et ad novissimum Titus Cæsar, bello vincentes obtinuerint templum, nihil huiusmodi illic invenere ; sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alios effabile. Quia vero Antiochus neque justam fecit templi deprædationem, sed egestate pecuniarum ad hoc accessit, quum non esset hostis, et socios insuper nos suos et amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione illic invenit. Multi et digni conscriptores super hoc quoque testantur, Polybius Megalopolitanus, Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, et Castor chronographus, et Apollodorus : qui omnes dicunt pecuniis indigentem Antiochum transgressum fœdera Judæorum, et spoliasse templum auro argentoque plenum. Hæc igitur Apion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, et impudentiam canis, qui apud ipsos assolet coli. Neque enim extrinsecus alia ratiocinatione mentitus est. Nos itaque asinis neque honorem neque potestatem aliquam damus, sicut Ægyptii crocodilis et aspidibus : quando eos, qui ab istis mordentur et a crocodilis rapiuntur, felices et Deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapientes viros, onera sibi imposita sustinentes : et si ad areas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas valde plagas accipiunt, quippe operibus et ad agriculturam rebus necessariis ministrantes. Sed aut omnium rudissimus fuit Apion ad componendum verba fallacia, aut certe ex rebus initia sumens, hæc implere non valuit, quando nulla potest contra nos blasphemia provenire.

7. Alteram vero fabulam, derogatione nostra plenam, de Græcis apposuit : de quo hoc dicere sat erit, quoniam qui de pietate loqui præsumunt, oportet eos non ignorare minus esse immundum per templa transire, quam sacerdotibus scelestas verba confingere. Isti vero magis studuere defendere sacrilegum regem, quam justa et veracia de nostra et de templo conscribere. Volentes enim Antiocho gratificari et perfidiam ac sacrilegium ejus tegere, quo circa gentem nostram est usus propter egestatem pecuniarum, detrahentes nobis etiam quæ in futuris essent, mentiti sunt. Propheeta vero aliorum factus est Apion, et dixit « Antiochum in templo invenisse lectum et hominem in eo jacentem, et appositam ei mensulam maritimis terrenisque » volatilium dapibus plenam, et quod obstupuisse his « homo. Illum vero mox adorasse regis ingressum, tantum quam maximam sibi opem præbituri : ac procidentem ad » ejus genua, extensa dextera poposcisse libertatem ; et » jubente rege ut consideret, et diceret quis esset, vel cur » ibidem habitaret, vel quæ esset causa ciborum ejus, » tunc hominem cum gemitu et lacrimis lamentabiliter » suam narrasse necessitatem. Ait, inquit, esse se Græcum : et dum peragraret provinciam parandi victus causa, » correptum se subito ab alienigenis hominibus, atque deductum ad templum, et inclusum illic, et a nullo conspici, sed cuncta dapium apparatione saginari. Et primum » quidem hæc sibi inopinabilia beneficia visa attulisse latitiam, deinde suspicionem, postea stuporem : postremum » consulentem a ministris ad se accedentibus audisse legem » ineffabilem Judæorum, pro qua nutriebatur ; et hoc » illos facere singulis annis quodam tempore constituto. Et » comprehendere quidem Græcum peregrinum, eumque » annuo tempore saginare, et deductum ad quandam » silvam occidere quidem eum hominem, ejusque corpus » sacrificare secundum suas solemnitates, et gustare ex ejus » visceribus, et jusjurandum facere in immolatione Græci, » ut inimicitias contra Græcos haberent : et tunc in quadam foveam reliqua hominis pereuntis abjicere. » Deinde refert eum dixisse, « paucos jam dies debitos sibi superesse, » et quæ rogasse, ut reveritus Græcorum deos, et superans in suo sanguine insidias Judæorum, de malis eum » circumstantibus deliberaret. » Huiusmodi ergo fabula non tantum omni tragœdia plenissima est, sed etiam crudeli impudentia redundat. Non tamen a sacrilegio privat Antiochum, sicut arbitrati sunt, qui hæc ad illius gratiam conscribere. Non enim præsumpsit aliquid tale, ut ad templum accederet ; sed sic invenit non sperans. Fuit ergo voluntatibus iniquis impius, et nihilominus sine Deo, quicquid jussit mendacii superfluitas, quam ex ipsa re cognoscere valde facillimum est. Non enim circa solos Græcos discordia legum esse dignoscitur, sed maxime adversus Ægyptios et plurimos alios. Cujus enim regionis homines non contigit aliquando apud nos peregrinari, ut adversus solos Græcos renovata conjuratione per effusionem sanguinis ageremus : vel quomodo possibile, ut ad

has hostias omnes Judæi colligerentur, et tantis millibus ad gustandum viscera illa sufficerent, sicut ait Apion? vel cur inventum hominem quicumque fuit (non enim suo nomine conscripsit) aut quomodo eum in suam patriam rex non cum pompa deduxit? dum posset hoc faciens, ipse quidem putari pius, et Græcorum amator eximius, assumere vero contra Judæorum odium auxilia magna cunctorum. Sed hæc relinquo: insensatos enim, non verbis, sed operibus decet arguere. Sciunt igitur omnes, qui videre constructionem templi nostri, qualis fuerit, et intransgressibilem ejus purificationis integritatem. Quatuor enim porticus habuit in circuitu, et harum singulæ propriam secundum legem habuere custodiam. In exteriorem itaque ingredi licentia fuit omnibus etiam alienis: mulieres tantummodo menstruatae transire prohibebantur: in secundam vero porticum cuncti Judæi ingrediebantur, eorumque conjuges cum essent ab omni pollutione mundæ. In tertiam masculi Judæorum mundi existentes atque purificati: in quartam autem sacerdotes, stolis induti sacerdotalibus: in adytum vero soli principes sacerdotum, propria stola circumamicti. Tanta vero est circa omnia providentia pietatis, ut secundum quasdam horas sacerdotes ingredi constitutum sit. Mane etiam aperto templo oportebat facientes traditas hostias introire: et meridie rursus, dum clauderetur templum. Denique ne vas quidem aliquod portari licet in templum, sed erant in eo solummodo posita, altare, mensa, thuribulum, candelabrum, quæ omnia in lege conscripta sunt. Etenim nihil amplius neque mysteriorum aliquorum ineffabilium agitur, neque intus ulla epulatio administratur. Hæc enim quæ prædicta sunt, habent totius populi testimonium manifestum, rationemque gestorum. Licet enim sint tribus quattuor sacerdotum, et

harum trium singulæ habeant hominum plus quam quinque millia, fit tamen observatio particulariter per dies certos: et his transactis, alii succedentes ad sacrificia veniunt: et congregati in templum mediante die a præcedentibus claves templi, et ad numerum vasa omnia percipiunt, nulla re quæ ad cibum aut potum attineat in templum delata. Talia namque etiam ad altaria offerre prohibitum est, præter illa quæ ad sacrificia præparantur.

8. Quid ergo Apionem dicimus, nisi, nihil horum examinantem, verba incredula protulisse? Sed turpe est, historiæ veram notitiam si proferre grammaticus non possit. Et sciens templi nostri pietatem, hanc quidem prætermisit: hominis autem Græci comprehensionem finxit, pabulum ineffabile, et ciborum opulentissimam claritatem: et prævos ingredientem, ubi nec nobilissimos Judæorum licet intrare, nisi fuerint sacerdotes. Hæc ergo pessima est impietas, atque mendacium spontaneum, ad eorum seductionem, qui noluerunt discutere veritatem. Per ea siquidem mala ineffabilia, quæ prædicta sunt, nobis detrudere tentare.

9. Rursusque tanquam piissimus deridet, adjiciens fabulæ inania facta. Ait enim illum retulisse, « dum bellum « Judæi contra Idumæos haberent longo quodam tempore, « ex aliqua civitate Idumæorum, qui in ea Apollinem cole- « bat venisse ad Judæos, cujus hominis nomen dicitur Za- « bidus, deinde eis promississe traditurum se eis Apollinem « deum Dorensium: venturumque illum ad nostrum tem- « plum, si omnes ascenderent, et adducerent omnem mul- « titudinem Judæorum. Zabidum vero fecisse quoddam « machinamentum ligneum, et circumposuisse sibi, et in « eo tres ordines finxisse lucernarum, et ita ambulasse, ut

« τὴν πορείαν ποιοῦμένων. Τοὺς μὲν Ἰουδαίους ὑπὸ
« τοῦ παραδόξου τῆς θεᾶς καταπεπληγμένους, πόρρω
« μὲν ὄντας ἡσυχίαν ἄγειν· τὸν δὲ Ζάβιδον ἐπὶ πολλῆς
« ἡσυχίας εἰς τὸν ναὸν παρελθεῖν, καὶ τὴν χρυσὴν ἀπο-
« σῦραι τοῦ κἀνθωνος κεφαλὴν (οὗτος γὰρ ἀστεϊζόμενος
« γέγραφε), καὶ πάλιν εἰς Δώραν κατὰ τάχος ἀπελθεῖν. »
« Ἄρ' οὖν καὶ ἡμεῖς ἂν εἴπομεν ὅτι τὸν κἀνθωνα, τοῦτέ-
« στιν ἑαυτὸν, Ἀπίων ἐπιφορτίζει καὶ ποιεῖ τῆς μυρολογίας
« ἅμα καὶ τῶν ψευσμάτων κατάγομον; καὶ γὰρ τόπους
« οὐκ ὄντας γράφει καὶ πόλεις οὐκ εἰδὼς μετατίθισιν.
« Ἡ μὲν γὰρ Ἰδουμαία τῆς ἡμετέρας χώρας ἐστὶν ὁμο-
« ρος, κατὰ Γάζαν κειμένη, καὶ Δώρα ταύτης ἐστὶν οὐ-
« δεμία πόλις· τῆς μὲντοι Φοινίκης παρὰ τὸ Καρμῆλιον
« ὄρος Δώρα πόλις ὀνομάζεται, μὴ δὲν ἐπικοινωνοῦσα τοῖς
« Ἀπίωνος φυλαρχίαισι· τεσσαράων γὰρ ἡμερῶν ὁδὸν
« τῆς Ἰουδαίας ἀφίστηκεν. Τί δ' ἡμῶν ἐτι κατηγορεῖ
« τὸ μὴ κοινὸς ἔχειν τοῖς ἄλλοις θεοῖς, εἰ βραδίως οὕτως
« ἐπίσθησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἥξιν τὸν Ἀπόλλωνα πρὸς
« αὐτοὺς, καὶ μετὰ τῶν ἀστέρων ἐπὶ τῆς γῆς ὠήθησαν
« ὁρᾶν αὐτὸν περιπατοῦντα; λύχρον γὰρ οὐδέπω ὁλόν
« ὅτι πρόσθεν ἐοράκασιν οἱ τὰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας
« λυχνόκαϊας ἐπιτελοῦντες. Ἄλλ' οὐδέ τις αὐτῷ βαδί-

« procul stantibus appareret, quasi stella per terram iter
« agens. Judæos quidem, inexpectata visione obstupe-
« factos, quum procul quidem abessent, quiescere: Zabidum
« vero multa quiete ad templum venisse, et aureum de-
« traxisse cantherii caput (ita enim scripsit, facetus videri
« volens) et rursus Doram velociter se contulisse. » Igitur
et nos dicere possumus quod asinum, hoc est semetipsum,
gravat Apion, facitque stultitia simul et mendacis onera-
tum. Nam et loca ponit, quæ nusquam terrarum exstant,
et civitates earum ignarus transfert. Nam Idumæa quidem
regioni nostræ confinis est, sita juxta Gazam, et nulla in
ea est urbs Dora: in Phœnice vero juxta montem Carme-
lum civitas Dora appellatur, quæ nihil commune habet cum
Apionis nugis: quattuor enim dierum itinere distat a Ju-
dæa. Cur itaque nos præterea accusat, quod non habeamus
communes cum aliis deos, si sic facile credere patres
nostri ad se venturum Apollinem, et cum stellis super
terram cum ambulante intueri se putaverunt? scilicet enim
manifestum quod lucernam nunquam prius conspexerunt,
qui tot et tanta lucernarum accensionis festa celebrarunt.
Sed nec aliquis ei per regionem ambulanti e tot myriadibus
obviam ivit: quin et muros sine custodibus invenit bello

ζοντι κατὰ τὴν χώραν τῶν τασούτων μυριάδων ὑπὴν-
τησεν, ἔρημα δὲ καὶ τὰ τεῖχη φυλάκων ἡῦρε πολέμου
συνεστηκότος. Ἐὼ τᾶλλα· τοῦ ναοῦ δ' αἱ θύραι τὸ
μὲν ὕψος ἦσαν ἑπτὰ πηχῶν, εἴκοσι δὲ τὸ πλάτος, κατὰ
5 χρυσοὶ δὲ πᾶσαι καὶ μικροῦ δεῖν σφυρήλατοι· ταύτας
ἔκλειον οὐκ ἐλάττους ὄντες ἄνδρες διακόσιοι καθ' ἑκά-
στην ἡμέραν, καὶ τὸ καταλιπεῖν ἡνοιγμένας ἦν ἀθέμι-
τον. Ῥαδίως οὖν αὐτὰς ὁ λυχνόφορος ἐκεῖνος ἠνέωξεν
ἂν ἀνοῖξαι οἰόμενος καὶ τὴν τοῦ κάνθωνος, ὡς ὄρετο,
10 κεφαλὴν ἔχων. Πότερον οὖν αὐτὴν πάλιν ὡς ἡμᾶς
ἀνέστρεψεν, ἢ λαβὼν Ἀπίων αὐτὴν εἰσεκόμισεν, ἢ
Ἀντίοχος εὗρη πρὸς δευτέραν Ἀπίωνι μυθολογίαν;
ἢ. Καταψεύδεται δὲ καὶ ὁρκον ἡμῶν ὡς ὁμνούντων
τὸν Θεόν, τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
15 τὴν θάλασσαν, μηδενὶ εὐνοήσῃν ἀλλοτρίῳ, μάλιστα
δὲ Ἑλλήσιν. Ἐδεῖ δὲ καταψευδόμενον ἅπαξ εἰπεῖν,
μηδενὶ εὐνοήσῃν ἀλλοτρίῳ, μάλιστα δ' Αἰγυπτίοις.
Οὕτω γὰρ ἂν τοῖς ἐξ ἀρχῆς αὐτοῦ πλάσμασιν ἤρμωτε
τὰ περὶ τὸν ὁρκον, εἴπερ ἦσαν ὑπὸ Αἰγυπτίων τῶν συγ-
20 γενῶν οἱ πατέρες ἡμῶν, οὐχὶ διὰ πονηρίαν, ἀλλ' ἐπὶ συμ-
φοραῖς ἐξελθήμενοι. Τῶν Ἑλλήνων δὲ πλέον τοῖς
τόποις ἢ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἀφιστήκαμεν, ὥστε μηδε-
μίαν ἡμῖν εἶναι πρὸς αὐτοῖς ἔχθραν μηδὲ ζηλοτυπίαν.
Τούναντίον μέντοι πολλοὶ παρ' αὐτῶν εἰς τοὺς ἡμετέ-
25 ρους νόμους συνέθεσαν εἰσελθεῖν, καὶ τινὲς μὲν ἔμειναν,
εἰσι δ' οἱ τὴν καρτερίαν οὐχ ὑπομείναντες πάλιν ἀπέ-
στησαν. Καὶ τοῦτον οὐδεὶς πώποτε τὸν ὁρκον εἶπεν
ἀκούσαι παρ' ἡμῖν ὡμομοσμένον, ἀλλὰ μόνος Ἀπίων,
ὡς εἰκεν, ἤκουσεν· αὐτὸς γὰρ ὁ συνθεὶς αὐτὸν ἦν.
30 ια'. Σφόδρα τοίνυν τῆς πολλῆς συνέσεως καὶ ἐπὶ τῷ
μέλλοντι βηθήσεσθαι θαυμάζειν ἄξιόν ἐστιν Ἀπίωνα.
Τακμήριον γὰρ εἶναι φησι τοῦ μήτε νόμοις ἡμᾶς χρῆ-
σθαι δικαίοις μήτε τὸν Θεὸν εὐσεβεῖν ὡς προσῆκε, τὸ μὴ
ἄρχειν, δουλεῦειν δὲ μᾶλλον ξένους καὶ ἄλλοτε ἄλλοις,
35 καὶ τὸ κεχρησθαι συμφοραῖς τισὶ περὶ τὴν πόλιν, αὐ-
τῶν δηλονότι πόλειως ἡγεμονικωτάτης ἐκ τῶν ἀνῶθεν
ἄρχειν, ἀλλὰ μὴ Ῥωμαίοις δουλεῦειν συνεθισμένων·
καίτοι τοῦτον ἂν τις ἀπόσχοιτο τοιαύτης μεγαλοψυχίας.
Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων οὐκ ἔστιν ὅστις ἀνθρώπων οὐχ
40 ἱκανῶς καθ' αὐτοῦ φαίη τοῦτον ὑπ' Ἀπίωνος λελέχθαι
τὸν λόγον. Ὀλίγοις μὲν γὰρ ὑπῆρξεν ἐφ' ἡγεμονίας
διὰ καιροπτίας γενέσθαι, καὶ τούτους αἱ μεταβολαὶ πάλιν
ἄλλοις δουλεῦειν ὑπέβλεψαν. Τὸ πλεῖστον δὲ ψῆλον
ἄλλων ὑπακῆκοις πολλάκις. Αἰγύπτιοι δ' ἄρα μόνοι
45 διὰ τὸ καταφυγεῖν, ὡς φασὶν, εἰς τὴν χώραν αὐτῶν τοὺς
θεοὺς καὶ σωθῆναι μεταβαλόντας εἰς μορφὰς θηρίων,
ἐξάιρετον γέρας ἡῦροντο τὸ μηδενὶ δουλεῦειν τῶν τῆς
Ἀσίας ἢ τῆς Εὐρώπης κρατησάντων· οἱ μίαν ἡμέραν
ἐκ τοῦ παντός αἰῶνος ἐλευθερίας οὐ τυχόντες φαίνονται,
50 ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τῶν οἰκοδεσποτῶν. Ὅντινα μὲν γὰρ
αὐτοῖς ἐγρήσαντο Πέρσαι τρόπον οὐχ ἅπαξ μόνον, ἀλλὰ
καὶ πολλάκις πορθοῦντες τὰς πόλεις, ἱερὰ κατασκά-
πτοντες, τοὺς παρ' αὐτῶν νομιζομένους θεοὺς κατασπά-
ζοντες, οὐκ ἂν ὀνειδίσαιμι· μισεῖσθαι γὰρ οὐ προσῆκε

conflato. Cetera prætereo : januæ autem templi altitudine
quidem erant cubitorum vii, latitudine vero xx, omnes
etiam deauratæ, et fere ex auro solido; has singulis diebus
claudebant viri non minus quam ducenti [viginti], easque
aperitas relinquere nefas erat. Facile igitur illas lucernifer iste
aperuit, aut si aperuisse creditur, etiam cantherii, id quod
putabatur, caput habens. Utrum igitur cum hoc capite ad
nos reversus est, aut illud quum sumpsisset Apion intro-
duxit, ut Antiochus inveniret quo alteram Apioni fabulam
narrandi occasionem suppeditaret?

10. Mentitur autem et de juramento nostro, quod jure-
mus per Deum, et cæli et terræ et maris creatorem, nemini
fauturos alienigenæ, præcipue si Græci fuerint. Oportebat
autem mentientem plane dicere, nemini fauturos alienigenæ,
præcipue si fuerint Ægyptii. Ita enim primis ipsis figmentis
congruissent ista de juramento, si a cognatis Ægyptiis pa-
tres nostri non propter improbitatem, sed ob calamitates
expulsi fuissent. A Græcis autem magis locis quam studiis
disjuncti sumus, ita ut nullæ inter nos et illos inimicitie
intercedant aut obreccationes. Verumtamen econtra mul-
tos eorum ad nostras leges accessisse contigit : et nonnulli
quidem istis institutis adhæserunt, alii vero, in illis perse-
verare non ferentes, iterum recesserunt. Et hoc jusjuran-
dum nunquam se quisquam audisse meminit apud nos
habitum; sed solus Apion, ut apparet, audivit : ipse enim
ille erat qui id confinxit.

11. Vehementer igitur in Apione admiranda est eximia
prudentia, etiam ob hoc quod mox dicitur. Nam indicio
esse, affirmat, quod neque legibus justis utamur, neque
Deum convenienter ejus naturæ colamus, hoc quod non im-
peremus, sed diversis potius gentibus serviamus, et in
ipsa civitate calamitates quasdam perferamus, utique quum
ipsi ex urbe primaria a multis retro sæculis imperare, sed non
Romania servire consueverint; quanquam nemo fere non
expertus est horum egregiam magnanimitatem. Nullus
etenim aliorum est qui non affirmet, istiusmodi verborum
abunde contra se ipsum fecisse Apionem. Paucis etenim
contigit in principatu continere præsidere, atque hi rursus
aliis facta mutatione servibant. Plurimæ namque gentes alie
sæpe aliis obedire coactæ sunt. Ægyptii autem soli, eo
quod se receperint, sicut aiunt, in ipsorum regionem dii, et
salutem consequuti fuerint assumendo bestiarum formas,
eximiam gratiam invenerunt ut eorum nemini servirent,
qui Asiam Europamve tenuere : qui scilicet per unam diem
ex omni ævo non habuere libertatem, ne apud indigenas
quidem dominos. Nam quemadmodum eis usi sunt Persæ,
non semel solummodo, sed frequenter urbes eorum vastan-
tes, sacra evertentes, et quos deos esse credunt inter-
ficiētes, illis exprobrare non studeo. Haud enim convenit

τὴν Ἀπίωνος ἀπαιδευσίαν, ὃς οὔτε τὰς Ἀθηναίων τῶνας οὔτε τὰς Λακεδαιμονίων ἐνενόησεν, ὥν τοὺς μὲν ἀνδρειοτάτους, τοὺς δὲ εὐσεβεστάτους τῶν Ἑλλήνων ἅπαντες λέγουσιν. Ἐὼ βασιλέας τοὺς ἐπ' εὐσεβεῖα διαβοηθέντας, ὥν ἓνα Κροῖσον, οἷας ἐχρήσατο συμφοραῖς βίου· ἔῳ τὴν καταπρησθεῖσαν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, τὸν ἐν Ἐφέσῳ ναὸν, τὸν ἐν Δελφοῖς, ἄλλους μυρίους, καὶ οὐδεὶς ὠνείδισε ταῦτα τοῖς παθοῦσιν, ἀλλὰ τοῖς δράσασιν. Καὶνὸς δὲ κατήγορος ἡμῶν Ἀπίων τῦρέθη, τῶν ἰδίων αὐτοῦ περὶ τὴν Αἴγυπτον κακῶν ἐκλαθόμενος. Ἀλλὰ Σέσωστρις αὐτὸν ὁ μυθεύμενος Αἰγύπτου βασιλεὺς ἐτύφλωσεν. Ἡμεῖς δὲ τοὺς ἡμετέρους οὐκ ἂν εἴποιμεν βασιλέας, Δαυὶδην καὶ Σολομῶνα, πολλὰ χειρωσαμένους ἔθνη. Τούτους μὲν οὐν παραλίπωμεν· τὰ δὲ γνώριμα πᾶσιν Ἀπίων ἠγνόηκεν, ὅτι Περσῶν καὶ μετ' ἐκείνους ἡγουμένων τῆς Ἀσίας Μακεδόνων Αἰγύπτιοι μὲν ἐδούλευον ἀνδραπόδων οὐδὲν διαφέροντες, ἡμεῖς δὲ ὄντες ἐλεύθεροι προσάτι καὶ τῶν περὶ πόλεων ἤρχομεν, ἔτη σὺν εἰκοσὶ πῶν καὶ ἑκατὸν, μέγρι Μάγνου Πομπηταίῳ. Καὶ πάντων ἐκπολεμηθέντων πρὸς Ῥωμαίων τῶν πανταχοῦ βασιλέων, μόνον διὰ πίστιν οἱ παρ' ἡμῖν σύμμαχοι καὶ φίλοι διεφυλάχθησαν.

16'. « Ἀλλὰ θαυμαστοὺς ἀνδρας οὐ παρεσχίκαμεν, « ὅν τεχνῶν τινων εὐρετάς, ἢ σοφίᾳ διαφέροντας. » Καὶ καταριθμεῖ Σωκράτην καὶ Ζήνωνα καὶ Κλεάνθη καὶ τοιοῦτους τινάς· εἶτα τὸ θαυμασιώτατον τῶν εἰρημένων αὐτὸς ἐαυτὸν προστίθισι, καὶ μακαρίζει τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὅτι τοιούτων ἔχει πολίτην. Ἐδεῖ γὰρ αὐτῷ μάρτυρος ἑαυτοῦ. Τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις ἅπασιν ὁχλαγωγὸς ἐδόκει πονηρὸς εἶναι, καὶ τῷ βίῳ καὶ τῷ λόγῳ διεφθαρμένος, ὥστε εὐκρίτως εἰλεῖσθαι τις ἂν τὴν Ἀλεξάνδρειαν, εἴπερ ἐπὶ τοῦτω μέγα ἐφρόνει. Περὶ δὲ τῶν παρ' ἡμῖν ἀνδρῶν γεγονότων, οὐδενὸς ἤττον ἐπαίνου τυγχάνειν ἀξίων, ἴσασιν οἱ ταῖς ἡμετέραις ἀρχαιολογίαις ἐντυγχάνοντες.

17'. Τὰ δὲ λοιπὰ τῶν ἐν τῇ κατηγορίᾳ γεγραμμένων ἀξίον ἦν ἴσως ἀναπολόγητα παραλιπεῖν, ἐν' αὐτὸς αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων ἢ ὁ κατήγορος. Ἐγκαλεῖ γὰρ ὅτι ζῶν θύομεν, καὶ χοῖρον οὐκ ἐσθίομεν, καὶ τὴν τῶν αἰδολῶν χλευάζει περιτομήν. Τὸ μὲν οὖν περὶ τῆς τῶν ἡμέρων ζώων ἀναίρεσεως κοινὸν ἐστὶ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἅπαντας, Ἀπίων δὲ τοῖς θυοῦσιν ἐγκαλῶν, αὐτὸν ἐξήλεγε· ὅτι τὸ γένος Αἰγύπτιον· οὐ γὰρ ἂν Ἑλλήν ὦν ἢ Μακεδὼν ἐγαλέπαινε. Οὗτοι γὰρ εὐχονται θύειν ἑκατόμβας τοῖς θεοῖς, καὶ χρῶνται τοῖς ἱερείοις πρὸς εὐχαίαν, καὶ οὐ διὰ τοῦτο συμβέβηκεν ἐρημῶσθαι τὸν κόσμον τῶν βοσκημάτων, ὅπερ Ἀπίων εἰσεῖσεν. Εἰ μέντοι τοῖς Αἰγυπτίωσι θέσιν ἡκολούθουν ἅπαντες, ἡρήμωτο μὲν ἂν ὁ κόσμος τῶν ἀνθρώπων, τῶν ἐργωτάτων δὲ θηρίων ἐπληθύνθη, θεοὺς οὗτοι νομίζοντες ἐπιμελῶς ἐκτρέφουσι. Καὶ μὴν εἰ τις αὐτὸν ἤρετο, τῶν πάντων Αἰγυπτίων τίνας εἶναι καὶ σοφωτάτους καὶ θεοσεβείας νομίζει, πάντως ἂν ὁμολόγησε τοὺς ἱερεῖς. Δύο γὰρ αὐτοὺς ἔχουσιν ὑπὸ τῶν βασιλέων ἐξ ἀρχῆς ταῦτα προ-

ut nos indoctam Apionis stultitiam imitemur, qui neque de casibus Atheniensium neque Lacedæmoniorum cogitavit; quorum hos quidem fortissimos, illos vero Græcorum religiosissimos esse omnes affirmant. Taceo reges ob pietatem omnium sermone celebratos, interque eos Cræsum, in quæ vitæ calamitates inciderit: taceo incensam Atheniensium arcem, templum Ephesinum et Delphicum, aliaque multa, ac nemo calamitatem passis, sed inferentibus casus exprobravit. Novus autem nostrorum accusator inventus est Apion, malorum suorum, quæ in Ægypto ei acciderant, prorsus oblitus. Sed Sesostris illum excæcavit, Ægypti rex, cujus res fabulis sunt aspersæ. Non est autem ut reges nostros non memoremus, Davidem et Solomonem, qui multas subegerunt gentes. Et hos quidem faciamus: hæc vero cunctis nota ignoravit Apion, quod Persis, et post illos Asiæ dominantibus Macedonibus Ægypti servierunt, a mancipiis nihil differentes, nos autem liberi existentes etiam civitatum finitimarum dominatum et principatum tenuimus, annis centum et viginti usque ad Pompeium Magnum. Et quum omnes a Romanis rerum ubique dominis expugnati fuissent, soli majores nostri propter fidem suam socii et amici conservati sunt.

12. « Sed viros admirabiles non tulimus, veluti artium « quarundam inventores, aut sapientia præcellentes. » Atque enumerat Socratem, et Zenonem, et Cleanthen, aliosque hujusmodi: deinde, quod ex dictis maxime mirandum, semetipsum adjicit, et Alexandriam beatam prædicat, quæ civem habuerit tali ingenio præditum. Oportebat enim ipsum de se testimonium dare. Nam ceteris quidem circulator esse videbatur improbus, et vita et sermone pravus: adeo ut merito quis Alexandriam miseretur, si super isto sese efferat. De viris autem qui fuere apud nos, non minus quam alii quicunque laude digni, probe scimus qui in nostris versati sunt originum libris.

13. Reliqua autem eorum quæ complectitur accusatio, mereantur forsitan ut præteream tanquam responso indigna, ita ut ipse sui et reliquorum Ægyptiorum accusator habeatur. Nam vitio nobis vertit quod animalia pro victimis mactemus, et non vescamur carne suilla; et pudendorum circumcisionem irridet. Sane quod attinet ad mansuetorum animalium mactationem, id nobis cum ceteris hominibus universis commune est: Apion autem, nos sacra facientes redarguens, indicat semetipsum genere esse Ægyptium: non enim, si Græcus fuisset aut Macedo, hoc ægre tulisset. Isti enim vovent Hecatombas diis sacrificare, et victimas epulis apponunt. Et non idcirco contigit mundum in penuria esse pecorum, quod veritus est Apion. Verumtamen si Ægyptiorum moribus omnes semel addicerent, mundus destitutus quidem esset hominibus, ferocissimis autem bestiis abundaret, quas pro diis isti habentes cum cura studioque nutriunt. Quodsi quis eum interrogaret, quos putaret omnium Ægyptiorum esse sapientissimos et maxime religiosos, illos procul dubio sacerdotes esse agnosceret.

τατάχθαι, τὴν τε τῶν θεῶν θεραπείαν καὶ τῆς σοφίας τὴν ἐπιμέλειαν. Ἐκεῖνοι τοίνυν ἅπαντες καὶ περιτέμνονται καὶ χοιρέων ἀπέχονται βρωμάτων. Οὐ μὴν οὐδὲ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων οὐδὲ εἰς συνθύει τοῖς θεοῖς. Ἄρ' αὖν τυφλὸς ἦν τὸν νοῦν Ἀπίων ὑπὲρ Αἰγυπτίων ἡμᾶς λοιδορεῖν συνθέμενος, ἐκείνων δὲ κατηγορῶν, ὃ γὰρ μὴ μόνον χροῦνται τοῖς ὑπὸ τούτου λοιδορουμένοις ἔθεσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἐδίδασκεν περιτέμνεσθαι, καθάπερ εἶρηκεν Ἡρόδοτος; Ὅθεν εἰκότως μοι δοκεῖ τῆς εἰς τοὺς πατρῴους αὐτοῦ νόμους βλασφημίας δοῦναι δίκην Ἀπίων τὴν πρόπουσαν. Περιετιμήθη γὰρ ἐξ ἀνάγκης, ἐλκώσεως αὐτῷ περὶ τὸ αἰδοῖον γενομένης, καὶ μηδὲν ὠφελῆθαι ὑπὸ τῆς περιτομῆς, ἀλλὰ σηπόμενος ἐν δειναῖς ὀδύναις ἀπέθανεν. Δεῖ γὰρ τοὺς εὖ φρονούντας τοῖς μὲν οὐκ εἰς τοὺς νόμους περὶ τὴν ἐξέδειαν ἄκριβος ἐμμένειν, τοὺς δὲ τῶν ἄλλων μὴ λοιδορεῖν. Ὁ δὲ τούτους μὲν ἔφυγε, τῶν ἡμετέρων δὲ καταψεύσατο. Τοῦτο μὲν Ἀπίωνι τοῦ βίου τὸ τέλος ἐγένετο, καὶ τοῦτο παρ' ἡμῶν ἐνταῦθα τὸ πέρας ἔστω τοῦ λόγου.

10 ἰδ'. Ἐπεὶ δὲ καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Μόλων καὶ Λυσίμαχος καὶ τινες ἄλλοι τὰ μὲν ὑπ' ἀγνοίας, τὸ πλεῖστον δὲ κατὰ θυμὸν ἐκείνων, περὶ τὸν νομοθετήσαντος ἡμῖν Μωϋσέως καὶ περὶ τῶν νόμων πεποιθῆναι λόγους οὔτε δικαίους οὔτε ἀληθεῖς, τὸν μὲν ὡς γόητα καὶ ἀπατεῶνα διαβάλλοντες, τοὺς νόμους δὲ κακίας ἡμῖν καὶ οὐδεμιᾶς ἀρετῆς φάσκοντες εἶναι διδασκάλους, βούλομαι συντόμως καὶ περὶ τῆς ὅλης ἡμῶν καταστάσεως τοῦ πολιτεύματος καὶ περὶ τῶν κατὰ μέρος, ὡς ἂν ᾧ δυνατός, εἰπεῖν. Οἷμαι γὰρ ἔσεσθαι φανερόν ὅτι καὶ πρὸς εὐσεβείαν καὶ πρὸς κοινωνίαν τὴν μετ' ἀλλήλων καὶ πρὸς τὴν καθόλου φιланθρωπίαν, ἔτι δὲ πρὸς δικαιοσύνην καὶ τὴν ἐν τοῖς πόνοις καρτερίαν καὶ θανάτου περιφρόνησιν ἄριστα κειμένους ἔχομεν τοὺς νόμους. Παρκαλῶ δὲ τοὺς ἐντευξομένους τῇ γραφῇ μὴ μετὰ φθόνου ποιεῖσθαι τὴν ἀγνοωσιν. Οὐ γὰρ ἐγκώμιον ἡμῶν αὐτῶν προειλόγην συγγράφειν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ ψευδῇ κατηγορημένοις ἡμῖν ταύτην ἀπολογίαν δικαιοσύνην εἶναι νομίζω, τὴν ἀπὸ τῶν νόμων, καθ' οὓς ζῶντες διατελοῦμεν. ἄλλως τε καὶ τὴν κατηγορίαν

20 ὁ Ἀπολλώνιος οὐκ ἄθροον ὥσπερ ὁ Ἀπίων ἔταξεν, ἀλλὰ σποράδην καὶ διὰ πάσης τῆς συγγραφῆς. Ποτὲ μὲν ὡς ἀθέους καὶ μισανθρώπους λοιδορεῖ, ποτὲ δ' αὖ δειλίαν ἡμῖν ὀνειδίζει, καὶ τοῦμπαλιν ἔστιν ὅπου τόλμαν κατηγορεῖ καὶ ἀπόνοιαν. Λέγει δὲ καὶ ἀφυστάτους εἶναι τῶν βαρβάρων, καὶ διὰ τοῦτο μηδὲν εἰς τὸν βίον εὖρημα συμβεβλήσθαι μόνους. Ταῦτα δὲ πάντα διελεγχθήσεσθαι νομίζω σαφῶς, εἰ τὰναντία τῶν εἰρημένων φανείη διὰ τῶν νόμων ἡμῖν προστεταγμένα καὶ πραττόμενα μετὰ πάσης ἀκριθείας ὑπ' ἡμῶν. Εἰ δ' ἄρα βιασθεῖν

30 μνησθῆναι τῶν παρ' ἑτέροις ὑπεναντίας νενομισμένων, τούτου δίκαιοι τὴν αἰτίαν ἔχειν εἰσὶν οἱ τὰ παρ' ἡμῖν ὡς χεῖρω παραβάλλειν ἐξιοῦντες. Οἷς οὐδέτερον ἀπολειφθήσεσθαι νομίζω λέγειν, οὐδ' ὡς οὐχὶ τούτους ἔχομεν τοὺς νόμους, ὧν ἐγὼ παραθήσομαι τοὺς κεφαλαιώ-

Hæc enim duo dicunt sibi met ab initio a regibus esse præcepta, ut deos colant et sapientiam diligant. Illi igitur et circumciduntur omnes, et a porcinis abstinere carnibus. Sed neque ullus alius Ægyptiorum cum eis sacra diis facere dignoscitur. Mentem igitur occæcatam habuit Apion, qui Ægyptiorum gratia nos data opera conviciis insectatur, illosque accusat, qui non solum utuntur iisdem, quos in nobis reprehendit, moribus, sed etiam alios circumcidi docuerunt, sicuti dixit Herodotus. Unde jure mihi videtur Apion ob maledicta in patriæ suæ leges poenas dedisse quas commervit. Nam ex necessitate circumciscus erat, utpote ulceratus circa pudenda: et quum nihil ei profuerit circumcisio, sed putresceret, magnis doloribus expiravit. Oportet enim bene ac sapienter institutos legibus propriis circa pietatem adherere, ceterorum vero leges minime carpere. At iste suas quidem deseruit, de nostris vero mentitus est. Atque ita quidem vitam finivit Apion, et hic etiam de eo nobis finem dicendi facere par sit.

14. Quoniam vero et Apollonius Molonis et Lysimachus et alii quidem nonnulli, partim quidem per ignorantiam, maxima vero ex parte per malevolentiam de legislatore nostro Moyse et legibus ejus verba fecerunt nec justa nec vera, hunc quidem ut præstigiorem et deceptorem calumniantes, leges autem malitiæ apud nos, nulliusque virtutis magistras esse affirmantes, volo breviter et de omni reipublicæ nostræ constitutione, et de qualibet re singillatim, sicuti potero, sermonem proferre. Puto enim evidens fore, quod et ad pietatem et societatem inter homines servandam, et ad omnia humanitatis officia tuenda, prætereaque ad justitiam, et tolerantiam laborum, mortisque contemptum, optime factas habeamus leges. Rogo tamen eos qui in hanc scripturionem inciderint, ut non cum invidia lectionem adhibeant. Non enim proposui nosmetipsos laudibus prosequi; sed defensionem esse justissimam puto, ductam a legibus juxta quas adhuc vivimus, adversus eos, qui multa nobis eaque falsa objecerunt: præsertim quum Apollonius accusationem non continue sicut Apion instituit, sed sparsim et hinc inde per totam orationem. Quippe qui aliquando quidem nobis tanquam atheis et hominum osoribus conviciatur, aliquando vero iterum formidinem nobis exprobrat: et e diverso rursus aliquando temerariæ audaciæ et amentię nos insinulat. Quin et nos e barbaris maxime omnium ineptos esse dicit: et propterea nos solos nihil ad vitæ emolumentum utile contulisse. Hæc autem omnia manifeste redargui posse existimo, si universa contra quam ab eo sunt dicta appareant et legibus imperata, et a nobis accurate admodum observata. Si vero coactus fuero mentionem facere legum contrariarum apud alios constitutarum, ob hoc merito culpandi sunt quibus in animo est nostra ut pejora cum iis conferre quæ apud alios sunt. Quibus neutrum puto relictum fore quod dicant, neque quod non eas habeamus le-

δεστάτους, οὐθ' ὡς οὐχὶ μάλιστα πάντων ἐμμένονες τοῖς ἐαυτῶν νόμοις.

15. Μικρὸν οὖν ἀναλαβὼν τὸν λόγον τοῦτ' ἂν εἴποιμι πρῶτον, ὅτι τῶν ἀνόμως καὶ ἀτάκτως βιούντων οἱ τάξεως καὶ νόμου κοινωνίας ἐπιθυμῶνται γενομένοι καὶ πρῶτοι κατάρξαντες εἰκότως ἂν ἡμερότητι καὶ φύσεως ἀρετῇ διενεγκεῖν μαρτυρηθεῖεν. Ἀμέλει πειρῶνται τὰ παρ' ἐαυτοῖς ἔκαστοι πρὸς τὸ ἀρχαιοτάτον ἀνάγειν, ἵνα μὴ μισεῖσθαι δοξῶσιν ἐτέρους, ἀλλ' αὐτοὶ τοῦ ζῆν νομίμως ἄλλοις ὑφηγήσασθαι. Τούτων δὲ τοῦτον ἔχοντων τὸν τρόπον ἀρετὴ μὲν ἐστὶ νομοθέτου τὰ βέλτιστα συνιδεῖν καὶ πείσαι τοὺς χρηστούμενους περὶ τῶν ὑπ' αὐτῷ τιθεμένων, πλῆθους δὲ τὸ πᾶσι τοῖς δοξᾶσιν ἐμμένειν, καὶ μήτε εὐτυχίας μήτε συμφοραῖς αὐτῶν μὴδὲν μεταβάλλειν. Φημί τοίνυν τὸν ἡμέτερον νομοθέτην τῶν ὁπουδηποτοῦν μνημονευομένων νομοθετῶν προάγειν ἀρχαιοτάτη. Λυκούργου γὰρ καὶ Σόλωνος καὶ Ζάλευκος δὲ τῶν Λοκρῶν καὶ πάντες οἱ θαυμαζόμενοι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐχθρὸς δὴ καὶ πρῶτην ὡς πρὸς ἐκείνον παραβαλλόμενοι φαίνονται γεγονότες, ὅπου γε μὴδ' αὐτὸ τοῦνομα πάλαι ἐγινώσκετο τοῦ νόμου παρὰ τοῖς Ἕλλησι· καὶ μάρτυς Ὅμηρος οὐδαμῶς τῆς ποιήσεως αὐτῷ χρησάμενος. Οὐδὲ γὰρ ἦν κατὰ τοῦτον, ἀλλὰ γνώμαις ἀορίστοις τὰ πλῆθι διωκεῖτο καὶ 25 προστάγμασι τῶν βασιλέων. Ἀφ' οὗ καὶ μέχρι πολλοῦ διέμειναν ἔθνη ἀγράφους χρώμενοι, καὶ πολλὰ τούτων αἰεὶ πρὸς τὸ συντυγχάνον μετατιθέντες. Ὁ δὲ ἡμέτερος νομοθέτης, ἀρχαιοτάτος γεγονώς (τοῦτο γὰρ δῆπουθεν ὁμολογεῖται καὶ παρὰ τοῖς πάντα καθ' ἡμῶν λέγουσιν), ἐαυτὸν τε παρέσχεν ἄριστον τοῖς πλῆθεσιν ἡγεμόνα καὶ σύμβουλον, τὴν τε κατασκευὴν αὐτοῖς ὅλην τοῦ βίου τῷ νόμῳ παραλαβὼν ἐπέισε παραδέξασθαι καὶ βεβαιωτάτην ἴσασιν φυλαχθῆναι παρεσκεύασεν.

35 15. Ἰδόμεν δὲ τῶν ἔργων αὐτοῦ τὸ πρῶτον μεγαλειῶν. Ἐκεῖνος γὰρ τοὺς προγόνους ἡμῶν, ἐπεὶ περ ἔοξεν αὐτοῖς τὴν Αἴγυπτον ἐκλιποῦσιν ἐπὶ τὴν πατρίον γῆν ἐπανιέναι, πολλὰς τὰς μυριάδας παραλαβὼν ἐκ πολλῶν καὶ ἀμνηστῶν διέσωσεν εἰς ἀσφάλειαν· καὶ γὰρ 40 τὴν ἀνδρὸν αὐτοὺς καὶ πολλὴν ψάμμον ἔδει διοδοιπορῆσαι, καὶ νικῆσαι πολέμους, καὶ τέχνα καὶ γυναῖκας καὶ λείαν ὁμοῦ σώζειν μαχομένους. Ἐν οἷς ἅπασιν καὶ στρατηγὸς ἄριστος ἐγένετο καὶ σύμβουλος συνεωτατος καὶ πάντων κηδεμὼν ἀληθέστατος. Ἄπαν δὲ 45 τὸ πλῆθος εἰς ἐαυτὸν ἀνηρτήσθαι παρεσκεύασε, καὶ περὶ παντὸς ἔχων πεισθέντας αὐτοὺς τοῦ κελευθέντος, εἰς οὐδεμίαν οἰκίαν ἔλαβε ταῦτα πλεονεξίαν. Ἐν ᾧ μάλιστα τῷ καιρῷ δυνάμεις μὲν αὐτοῖς περιβάλλονται καὶ τυραννίδας οἱ προσετηκότες, ἐθίζουσι δὲ τὰ πλῆθι 50 μετὰ πολλῆς ἀνομίας ζῆν, ἐν τούτῳ τῆς ἐξουσίας ἐκεῖνος καθεστηκώς τοῦναντίον ᾤθηται δεῖν εὐσεβεῖν, καὶ πολλὴν εὐνοίαν τοῖς λαοῖς ἐμπαράσχῃν· οὕτως αὐτὸς τε τὰ μάλιστα τὴν ἀρετὴν ἐπιδείξει τὴν αὐτοῦ νομίζων καὶ σωτηρίαν τοῖς αὐτὸν ἡγεμόνα ποιοῦμένοις βεβαιωτάτην

ges, quarum ego sum mas in medium proferam; neque quod non maxime omnium in legibus propriis perseveremus.

15. Paulo ergo altius exorsus volo primum dicere quod ii qui ordinis et communium legum primi amatores exstiterunt, eis qui sine lege et ordine vivunt, mansuetudine et bonitate naturæ non immerito præstantiores habeantur. Hinc fit quod singuli legum latores summam suis velustatem tribui affectant, ut non imitatores aliorum videantur, sed ipsi potius aliis legitime vivendi duces exstissæ. Istis hunc in modum se habentibus, virtus quidem legislatoris est, quæ optima sunt perspicere, et de constitutis in bonam opinionem adducere eos qui illis usuri sunt: populi vero, ut maneat in omnibus quæ scita et iussa fuerint; et neque ex felicitate, neque ex calamitatibus horum aliquid immutare. Dico igitur nostrum legislatorem quoslibet qui memorantur leges antequam præcedere. Lycurgus enim, et Solon, et Zaleucus Locrensis, et omnes qui in admiratione sunt apud Græcos, non ita pridem exstissæ videntur, si illi conferantur: quando ne ipsum quidem legis nomen olim apud Græcos cognoscebatur; quod et testatur Homerus, qui nusquam in poetis suis isto est usus. Nilil quippe huiusmodi erat ipsius tempore, sed sententiis non definitis, et regum jussis populi regebantur. Unde etiam longo tempore permansere consuetudinibus non scriptis utentes, multasque illarum semper, prout res ceciderit, subinde mutantes. Noster vero legislator, qui et antiquissimus (hoc etenim in confesso est etiam apud universos, qui omnia contra nos loquuntur), et semelipsum populo exhibuit ducem consultoremque præstantissimum; et totam vitæ rationem lege complexus, eis suavitatem hanc libenter excipere, fecitque ut diligentissime observaretur a scientibus prudentibusque.

16. Primum autem videamus quod inter opera ejus magnificum est. Ille enim progenitorum nostrorum, postquam eis visum est Ægypto relicta ad terram patriam revertere, quum multa millia assumpsisset, illos ex multis difficultatibus ad incolumitatem perduxit: nam et inaquosam eos et valde arenosam oportebat viam transire, et bella profligare, et liberos ac uxores cum præda inter pugnandum servare. In quibus omnibus et ducem egregium et consiliarium sapientissimum se præstitit, et omnium curatorem verissimum. Fecit autem ut omnis ab ipso penderet multitudo, et quum omnia quæ vellet iis persuadere posset, in nullo horum vindicavit sibi potestatem. Sed in quo maxime tempore potentiam quidem sibi comparant et tyrannidem occupant qui aliis præsumunt, populum vero licenter admodum vivere assuefaciunt, in hac ille potestate constitutus, e contrario ipsum oportere pie vivere censuit, multumque benevolentiae populo præstare: ita se et ipsum maxime virtutem suam ostensurum esse existimans, et salutem certissimam illis daturum qui ipsum sibi ducem

παρέξειν. Καλῆς οὖν αὐτῷ προαιρέσεως καὶ πράξεων
μεγάλων ἐπιτυγχανομένων εἰκότως ἐνομιζόμεν ἡγεμόνα
τε καὶ σύμβουλον θεῖον ἔχειν· καὶ πείσας πρότερον
ἑαυτὸν δεῖ κατὰ τὴν ἐκείνου βούλησιν ἅπαντα πράττειν
καὶ διανοεῖται, ταύτην ᾤετο δεῖν πρὸ παντὸς ἐμποιῆσαι
τὴν ὑπολήψιν τοῖς πλήθεσιν. Οἱ γὰρ πιστεύσαντες
ἐπισκοπεῖν Θεὸν τοὺς ἑαυτῶν βίους οὐδὲν ἀνέχονται ἐξα-
μαρτεῖν. Τοιοῦτος μὲν δὴ τις αὐτὸς ἡμῶν ὁ νομοθέτης,
οὐ γόης, οὐδ' ἀπατεῶν, ἀπερ λοιδοροῦντες λέγουσιν
10 ἀδίκως, ἀλλ' οἷον παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν αὐχοῦσι τὸν
Μίνω γεγονέναι καὶ μετ' αὐτὸν τοὺς ἄλλους νομοθέτας.
Οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν τοὺς νόμους ** ὑποτίθενται, ὁ δὲ γε
Μίνως ὡλεγεὶν δεῖ εἰς τὸν Ἀπολλῶν καὶ τὸ Δελφικὸν αὐτοῦ
μαντεῖον τὰς τῶν νόμων μαντείας ἀνέφερεν, ἥτοι τὰ-
15 ληθές οὕτως ἔχειν νομιζόντες ἢ πείσειν ἢ ὅσον ὑπολαμ-
βάνοντες. Τίς δ' ἦν ὁ μάλιστα κατορθώσας τοὺς νόμους,
καὶ τίς ὁ δίκαιοτάτα περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ πίστεως ἐπιτυ-
χῶν, πάρεστιν ἐξ αὐτῶν κατανοεῖν τῶν νόμων ἀντιπα-
ραβάλλοντας· ἥδη γὰρ περὶ τούτων λεκτέον. Οὐχοῦν
20 ἀπειροὶ μὲν αἱ κατὰ μέρος τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν νόμων
παρὰ τοῖς ἅπασιν ἀνθρώποις διαφοραί· οἱ μὲν γὰρ μο-
ναρχίαις, οἱ δὲ ταῖς ὀλίγων δυναστείαις, ἄλλοι δὲ τοῖς
πλήθεσιν ἐπέτρεψαν τὴν ἐξουσίαν τῶν πολιτευμάτων.
Ὁ δ' ἡμέτερος νομοθέτης εἰς μὲν τοῦτων οὐδοτιοῦν
25 ἀπέειπεν, ὡς δ' ἂν τις εἴποι βιασάμενος τὸν λόγον, θεο-
κρατίαν ἀπέδειξε τὸ πολίτευμα, Θεῷ τὴν ἀρχὴν καὶ
τὸ κράτος ἀναθεῖς, καὶ πείσας εἰς ἐκείνους ἅπαντας
ἀφορᾶν ὡς αἴτιον μὲν ἀπάντων ὄντα τῶν ἀγαθῶν, ἀ
κοινῇ τε πᾶσιν ἀνθρώποις ἰδίᾳ τε ἐκάστοις ὑπάρχει,
30 καὶ ὅσων ἔτυχον αὐτοὶ δεσθέντες ἐν ἀμνημόνι· λαθεῖν
δὲ τὴν ἐκείνου γνώμην οὐκ ἐνὸν οὔτε τι τῶν πραττομέ-
νων οὐδὲν οὐδ' ὧν ἂν τις παρ' αὐτῷ διανοηθῇ. Ἄλλ'
αὐτὸν ἀπέφηνε καὶ ἀγένητον καὶ πρὸς τὸν αἰδίων χρόνον
ἀναλλοιώτον, πάσης ἰδέας θνητῆς καλλεῖ διαφέροντα,
35 καὶ δυνάμει μὲν ἡμῖν γινώσκον, ὅποιος δὲ κατ' οὐσίαν
ἐστὶν ἀγνωστον. Ταῦτα περὶ Θεοῦ φρονεῖν οἱ σοφώ-
τατοι παρ' Ἑλλήσιν δεῖ μὲν ἐδιδάχθῃσαν, ἐκείνου τὰς
ἀρχὰς παρασχόντος, ἐῷ νῦν λέγειν· δεῖ δ' ἐστὶ καλὰ καὶ
πρέποντα τῇ τοῦ Θεοῦ φύσει καὶ μεγαλειότητι σφόδρα
40 μεμαρτυρηκασί. Καὶ γὰρ Πυθαγόρας καὶ Ἀναξαγόρας
καὶ Πλάτων καὶ οἱ μετ' ἐκείνους ἀπὸ τῆς Στοᾶς φιλό-
σοφοι, καὶ μικροῦ δεῖν ἅπαντες οὕτω φαίνονται περὶ
τῆς τοῦ Θεοῦ φύσεως περρονήκοτες. Ἄλλ' οἱ μὲν πρὸς
ὀλίγους φιλοσοφοῦντες εἰς πλήθῃ δόξαις προκατελιμ-
45 μένα τὴν ἀλήθειαν τοῦ δόγματος ἐξενεγκέιν οὐκ ἐτόλ-
μησαν, ὁ δὲ ἡμέτερος νομοθέτης, ὅτε δὴ τὰ ἔργα πα-
ρέχων τοῖς νόμοις σύμφωνα, οὐ μόνον τοὺς καθ' αὐτὸν
ἐπέισεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐξ ἐκείνων αἰεὶ γεννησόμενοις τὴν
περὶ τοῦ Θεοῦ πίστιν ἐνέφυσεν ἀμετακίνητον. Αἴτιον
50 δ' ἐστὶ καὶ τῷ τρόπῳ τῆς νομοθεσίας πρὸς τὸ χρήσιμον
πάντων αἰεὶ πολλὴ διήνεγκεν· οὐ γὰρ μέρος τῆς ἀρετῆς
ἐποίησε τὴν εὐσεβείαν, ἀλλὰ ταύτης τὰ μέρη τάλλα
συνεῖδε καὶ κατέστησε· λέγω δὲ τὴν δικαιοσύνην, τὴν
χαρτηρίαν, τὴν σωφροσύνην, τὴν τῶν πολιτῶν πρὸς ἀλ-

fecerunt. Itaque cum bonum ei propositum fuerit, et magnas
res gesserit, jure censebamus eum ducem atque consiliarium
Deum habere : et quum sibi prius persuasisset quod
secundum illius voluntatem omnia ageret atque mente agi-
taret, credidit modis omnibus oportere ut etiam populus in
ejusmodi opinionem adduceretur. Nam qui Deum suam
vitam respicere credunt, nulla in re peccare sustinent.
Hujusmodi quidem noster legislator fuit, non magus, non
impostor, sicut conviciatores injuste pronunciant ; sed qua-
lem apud Græcos gloriantur fuisse Minoem, et post eum
legislatores alios. Namque quidam eorum leges *positas a*
Deo dicebant : Minos vero ad Apollinem et Delphicum ejus
oraculum legum vaticinia referebat, sive hoc verum esse
credentes, sive hoc facile aliis persuasuros esse existiman-
tes. Qui vero maxime perfectissimam legum rationem in-
stituerit, et iustissimam de Deo persuasionem habuerit, ex
mutua legum ipsarum contentione quivis intelligat : jam
enim tempus est ut ad eas veniamus. Enimvero infinita qui-
dem, si singula expendantur, morum atque legum toto pas-
sim hominum genere discrimina sunt. Alii quippe uni tan-
tum, paucis quibusdam alii, alii denique populo summam
reipublicæ potestatem commiserunt. At legislator noster,
hiscæ neglectis omnibus, Theocraticam (liceat enim hac voce
tametsi paullo duriore uti) reipublicæ formam instituit :
atque ita summo principatu Dei numini attributo, id egit
maxime ut in eo cunctorum oculi ac mentes acquiescerent,
tanquam in eo qui et omnium bonorum, seu quæ universe
hominum generi eveniunt, seu quæ privatim singuli, dif-
ficilioribus suis temporibus, votis ac precibus impetrant,
auctor et causa sit : adeo ut ejus cognitionem nullum
omnino factum, cogitatio nulla fugere ac latere possit.
Eum præterea quum ortu carere, tum nullam tota æter-
nitate mutationem subire, omnis quoque mortalis formæ
dignitatem pulchritudine superare, postremo ut sua nobis
potestate notum, sic natura et essentia prorsus ignotum
esse profitetur. Mitto sane Græcorum sapientissimos hu-
jus de Deo sententiæ magistrum illum ac ducem habuisse :
quam præclara vero illa quamque Dei cum natura ac
majestate conjuncta foret, gravissime testatum ipsi quoque
reliquerunt. Pythagoras enim, et Anaxagoras, et Plato,
quique Platonem exceperet Stoici philosophi, ac ceteri
prope omnes, in hujus de natura divina sententiæ commu-
nionem societatemque venerunt. At enimvero, quum isti
fere non nisi cum paucis philosopharentur, et dogmatis hu-
jus veritatem in vulgus aliis jam opinionibus occupatum
efferre metuerent : tum noster hic legislator, qui suarum
ad legum requitatem operum consensionem adjungeret, non
eos modo qui sua ætate viverent, in eam secum mentem
adduxit, verum etiam nepotibus ac posteris illorum omni-
bus firmam hanc atque constantem de divino numine fidem
insevit. Quod autem in ea legum suarum informatione
fructum etiam fuerit longe quam ceteri majorem assequutus,
eo maxime factum est, quod non religionem virtutis partem
aliquam fecerit, sed religionis potius alias partes esse quas-
dam et viderit et vero statuerit : justitiam dico, patientiam,
temperantiam, ac mutuam civium inter se rebus in omni-
bus.

λήλους ἐν ἅπασι συμφωνίαν. Ἀπασαί γὰρ αἱ πράξεις καὶ διατριβαὶ καὶ λόγοι πάντες ἐπὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἡμῖν εὐσέβειαν ἔχουσι τὴν ἀναφοράν· οὐδὲν γὰρ τούτων ἀνεξέταστον οὐδὲ ἀόριστον παρέλιπε. Δύο μὲν γὰρ εἰσιν ἀπάσης παιδείας τρόποι καὶ τῆς περὶ τὰ ἔθνη κατασκευῆς, ὧν ὁ μὲν λόγων διδασκαλικὸς, ἕτερος δὲ ὁ διὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν ἐθῶν. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι νομοθέται ταῖς γνώμας διέστησαν, καὶ τὸν ἕτερον αὐτῶν, ὃν ἔδοξαν ἕκαστοι ἐλόμενοι, τὸν ἄλλον παρέλιπον, οἷον

15. Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Κρήτες ἔθεσιν ἐπαίδευσον, οὐ λόγους, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ σχεδὸν οἱ ἄλλοι πάντες Ἕλλη-
νες, ἃ μὲν γρηὶ πράττειν ἢ μὴ, προσέτασσον διὰ τῶν νόμων, τοὺ δὲ πρὸς αὐτὰ διὰ τῶν ἔργων ἐθίζειν ὠλιγώρησαν.

16. ιζ'. Ὁ δ' ἡμέτερος νομοθέτης ἄμφω ταῦτα συνήρ-
μοσε κατὰ πολλὴν ἐπιμέλειαν· οὔτε γὰρ κωρὴν ἀπέ-
λιπε τὴν τῶν ἐθῶν ἀσκήσιν, οὔτε τὸν ἐκ τοῦ λόγου νόμον ἀπρακτὸν εἶπεν, ἀλλ' εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρξάμενος τροπῆς καὶ τῆς κατὰ τὸ οἰκεῖον ἐκάστω

20 διαίτης, οὐδὲν οὔτε τῶν βραχυτάτων αὐτεξούσιον ἐπὶ ταῖς βουλήσεσι τῶν χρησομένων κατέλιπεν, ἀλλὰ καὶ περὶ σιτίων, ὅσων ἀπέχεσθαι χρὴ καὶ τίνα προσφέρεσθαι, καὶ περὶ τῶν κοινωνησόντων τῆς διαίτης, ἔργων τε εὐτονίας περὶ τὰς τέχνας καὶ τοῦμπαλιν ἀναπαύσεως

25 δρον ἔθηκεν αὐτὸς καὶ κανόνα τὸν νόμον, ἵν' ὥσπερ ὑπὸ πατρὶ τούτῳ καὶ δεσπότῃ ζῶντες μήτε βουλόμενοι μήτε ἐν μὴθ' ὑπ' ἀγνοίας ἀμαρτάνωμεν. Οὐδὲ γὰρ τὴν ἀπ' ἀγνοίας ὑποτίμησιν ἡνέσχετο καταλιπεῖν, ἀλλὰ καὶ κάλλιστον καὶ ἀναγκαιότατον ἀπέδειξε παιδευμάτων

30 τὸν νόμον, οὐκ εἰσάπαξ ἀκροασαμένους οὐδὲ δις ἢ πολ-
λάκις, ἀλλ' ἐκάστης ἐβδόμαδος τῶν ἄλλων ἔργων ἀρε-
μένους ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν τοῦ νόμου ἐκέλευσε συλλέγεσθαι, καὶ τοῦτον ἀκριδῶς ἐκμανθάνειν· ὃ δὴ πάντες οἱ νομο-
θέται εὐκασι παραλιπεῖν.

35 ιη'. Καὶ τοσούτων οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων ἀπέ-
χουσι τοῦ κατὰ τοὺς οἰκείους ζῆν νόμους, ὥστε σχεδὸν αὐτοὺς οὐδ' ἴσασιν, ἀλλ' ὅταν ἐξαμάρτωσι, τότε παρ' ἄλλων μανθάνουσιν ὅτι τὸν νόμον παραβεβήκασιν. Οἱ τε τὰς μεγίστας καὶ κυριωτάτας παρ' αὐτοῖς ἀρχὰς

40 διοικούντες ὁμολογοῦσι τὴν ἀγνοίαν· ἐπιστάτας γὰρ παρακαθίστανται τῆς τῶν πραγμάτων οἰκονομίας τοὺς ἐμπειρίαν ἔχειν τῶν νόμων ὑπισχνουμένους. Ἡμῶν δ' ὄντινόν ἐστι τις ἔροιτο τοὺς νόμους, ῥᾶν ἂν εἴποι πάντα ἢ τοῦνομα τὸ αὐτοῦ. Τοιγαροῦν ἀπὸ τῆς πρώ-
της εὐθὺς αἰσθήσεως αὐτοὺς ἐκμανθάνοντες ἔχομεν ἐν

45 ταῖς ψυχαῖς ὥσπερ ἐγκεχαράγμένους. Καὶ σπάνιος μὲν ὁ παραβαίνων, ἀδύνατος δ' ἡ τῆς κολάσεως παραί-
τησις.

ιβ'. Τοῦτο πρῶτον ἀπάντων τὴν θαυμαστὴν δμώ-
νοισιν ἡμῖν ἐμπεποίηκεν. Τὸ γὰρ μίαν μὲν ἔχειν καὶ τὴν αὐτὴν δοῆαν περὶ Θεοῦ, τῷ βίῳ δὲ καὶ τοῖς ἔθεσι μηδὲν ἀλλήλων διαφέρειν, καλλίστην ἐν ἔθεσιν ἀνθρώπων συμφωνίαν ἀποτελεῖ. Παρ' ἡμῖν γὰρ μόνους οὔτε περὶ τοῦ Θεοῦ λόγους ἀκούσεται τις ἀλλήλους

conjunctionem. Quippe quod actionum, studiorum ac ser-
monum omnium rationes ex una divini numinis religione suspensas habere nos oporteat : quum nihil penitus aut non expensum, aut non definitum constitutumque relin-
quit. Nam quum duæ omnino sint cujusvis disciplinae, ac morum instituendorum viae, quarum altera præceptis, al-
tera conformatione vitæ continetur : ceteri quidem legisla-
tores, dissidentium opinionum varietate distracti, atque alteram utram suo quisque sensu viam sequuti, alteram omisere. Ita igitur Lacædæmonii simul et Cretenses moribus ipsis docebant, non præceptis : Athenienses autem Græci-
que propemodum universi, quid agendum esset, quidve fugiendum, legibus edicebant, suos tamen ad utrumque rebus ipsis consuefacere negligebant.

17. At legislator hic noster præcipuo quodam studio ambo ista conjunxit : dum neque mutam vitæ morumque conformationem reliquit, neque legis præcepta operum societate carere permisit ; sed, jam inde ab ipsomet alimenti genere, et domestica singulorum victus ratione auspicatus, ne minutissimum quidem aliquid eorum qui illis uterentur potestatis et arbitrii facere voluit : imo quibus abstinendum cibis, quibus item vesci liceat, quinam in victus communione ac societatem vocandi, quam in operibus contentionem adhibere, quem in otio tenere modum oporteat, certis quasi legis finibus regulisque descripsit : uti sub ejus tanquam parentis cujusdam aut dominæ imperio nutuque viventes, nihil omnino vel malitia vel ignorance peccemus. Ita ne ignorance illam, velut aliquam deprecandæ pœnæ speciem, relinqueret, longe pulcherrimum nobis maximeque necessarium disciplinae genus legem ipsam esse voluit : nec satis id futurum putavit, ut semel, iterum aut sæpius eam audivissemus, nisi hebdomadis quoque singulis ab alio quolibet opere feriatos omnes ad illam dum recitaretur audiendam, animoque penitus informandam, convenire juberet. Id quod ab reliquis omoibus legumlatoribus prætermissemus videmus.

18. Ac tantum plerique mortalium a vita suarum ex legum præceptis instituenda absunt, ut in summa fere illarum ignorance versentur, atque ubi peccaverint, eas tum demum abs se violatas, ex aliis intelligant. Quam ignorantiam summi quoque et principes eorum magistratus confitentur, dum eos rerum administrationi præesse potissimum ac sibi assidere volunt, qui præcipuam quandam legum peritiam præ se ferant. At ex nostris, quemcunque de legum nostrarum capitibus interroges, universas facilius quam suum ipse nomen edisseret. Proinde eas jam usque ab ea qua primum aliquid sentire corpimus ætate, haustas, mentibus deinceps inustas quodammodo impressasque tenemus. Ac rari admodum sunt qui eas violent ; qui autem violarit, nulla prorsus ei deprecandæ pœnæ ratio superest.

19. Atque hic admirabilis inter nos animorum consensionis fons est præcipuus. Nam et idem omnes de Deo sentire, et nullo vitæ morumque dissidio laborare, id vero pulcherrimam ac jucundissimam hominibus animorum studiorumque conjunctionem asferre solet. Enimvero soli omnino sumus, apud quos neque discrepantes unquam de

ὑπεναντίους, ὅποια πολλὰ παρ' ἐτέροις (οὐδ' ὑπὸ τῶν
 τυγόντων μόνον κατὰ τὸ προσπεσὸν ἑκάστῳ λέγεται
 πάθος, ἀλλὰ καὶ παρὰ τισι τῶν φιλοσόφων αὐτῶν τε-
 τολμῆται, τῶν μὲν τὴν δλην τοῦ Θεοῦ φύσιν ἀναιρεῖν
 8 τοῖς λόγοις ἐπιχειρηχότων, ἄλλων δὲ τὴν ὑπὲρ ἀν-
 θρώπων αὐτοῦ πρόνοιαν ἀφαιρουμένων), οὕτ' ἐν τοῖς
 ἐπιτηδεύμασι τῶν βίων ὁφεται διαφορὰν, ἀλλὰ κοινὰ
 μὲν ἔργα πάντων παρ' ἡμῖν, εἰς δὲ ὁ λόγος ὁ τῷ νόμῳ
 συμφωνῶν περὶ Θεοῦ, πάντα λέγων ἐκεῖνον ἐφορᾷν.
 10 Καὶ μὴν περὶ τῶν κατὰ τὸν βίον ἐπιτηδευμάτων ὅτι
 δεῖ πάντα τὰ ἄλλα τέλος ἔχειν τὴν εὐσέβειαν καὶ γυ-
 ναϊκῶν ἀκούσειεν ἂν τις καὶ τῶν οἰκετῶν.

κ'. Ὅθεν δὴ καὶ τὸ προπερόμενον ἡμῖν ὑπὸ τινὸν
 ἐγκλημα, τὸ δὲ μὴ καινὴν εὐρετὰς ἔργων ἢ λόγων
 15 ἀνδρας παρασχεῖν, ἐντεύθεν συμβέβηκεν. Οἱ μὲν γὰρ
 ἄλλοι τὸ μηδενὶ τῶν πατρίων ἐμμένειν καλὸν εἶναι
 νομίζουσι, καὶ τοῖς μάλιστα τολμῶσι ταῦτα παραβαί-
 νειν σοφίας δεινότητα μαρτυροῦσιν· ἡμεῖς δὲ τοὐναντίον
 μίαν εἶναι καὶ φρόνησιν καὶ ἀρετὴν ὑπεilhφραμεν τὸ
 20 μηδὲν ὅλως ὑπεναντίον μήτε πρᾶξαι μήτε διανοηθῆναι
 τοῖς ἐξ ἀρχῆς νομοθετηθεῖσιν. Ὅπερ εἰκότως ἂν εἴη
 τεκμήριον τοῦ καλλίστα τεθῆναι τὸν νόμον. Τὰ γὰρ
 μὴ τοῦτον ἔχοντα τὸν τρόπον αἱ πείραι δέομενα διορ-
 θώσεως ἐλέγχουσιν.

25 κα'. Ἡμῖν δὲ τοῖς πεισθεῖσιν ἐξ ἀρχῆς τεθῆναι τὸν
 νόμον κατὰ Θεοῦ βούλησιν, οὐδ' εὐσεβὲς ἦν ἐτι τοῦτο
 μὴ φυλάττειν. Τί γὰρ αὐτοῦ τις ἂν μετακινήσειεν, ἢ
 τί κάλλιον ἐξεύροι, ἢ τί παρ' ἐτέρων ὡς ἄμεινον ἐξε-
 νέγκοι; ἀρὰ γε τὴν δλην κατὰστασιν τοῦ πολιτεύμα-
 30 τος; καὶ τίς ἢ καλλίον ἢ δικαιοτέρα γένοιτο τῆς Θεὸν
 μὲν ἡγεμόνα τῶν ὄλων ἡγεῖσθαι πεποιημένης, τοῖς
 ἱερεῦσι δὲ κοινῇ μὲν τὰ μέγιστα διοικεῖν ἐπιτροπούσης,
 τῷ δὲ πάντων ἀρχιερεῖ πάλιν αὐτῷ πεπιστευκυίας τὴν τῶν
 ἄλλων ἱερέων ἡγεμονίαν; οὐς οὐ κατὰ πλοῦτον οὐδέ
 35 τισιν ἄλλαις προύχοντα αὐτομάτοις πλεονεξίαις πρῶτον
 εὐθύς ὁ νομοθέτης ἐπὶ τὴν τιμὴν ἔταξεν, ἀλλ' ὅσοι τῶν
 μετ' αὐτοῦ πειθοὶ τε καὶ σωφροσύνῃ τῶν ἄλλων διε-
 φερων, τούτοις τὴν περὶ τὸν Θεὸν μάλιστα θεραπείαν
 ἐνεχεῖρισεν. Τούτοις δ' ἦν καὶ τοῦ νόμου καὶ τῶν
 40 ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἀκριβὲς ἐπιμέλεια· καὶ γὰρ
 ἐπόπται πάντων καὶ δικασταὶ τῶν ἀμφισβητουμέ-
 νων καὶ κολασταὶ τῶν κατεγνωσμένων οἱ ἱερεῖς ἐτά-
 χθησαν.

κβ'. Τίς ἂν οὖν ἀρχὴ γένοιτο ταύτης ὁσιωτέρας; τίς
 45 δὲ Θεῷ τιμὴ μᾶλλον ἀρμόζουσα; παντὸς μὲν τοῦ πλῆ-
 θους κατεσκευασμένου πρὸς τὴν εὐσέβειαν, ἐξαίρετον δὲ
 τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἱερέων πεπιστευμένων, ὥσπερ δὲ
 τελετῆς τινος τῆς ὄλης πολιτείας οἰκονομουμένης; ἢ
 γὰρ ὁλίγων ἡμερῶν ἀριθμὸν ἐπιτηδεύοντες ἀλλόφυλοι
 50 φυλάττειν οὐ δύνανται, μυστήρια καὶ τελετὰς ὀνομά-
 ζοντες, ταῦτα μετὰ πολλῆς ἡδονῆς καὶ γνώμης ἀμε-
 ταπίστου φυλάττομεν ἡμεῖς διὰ τοῦ παντὸς αἰῶνος.
 Τίνες οὖν εἰσιν αἱ προρρήσεις καὶ ἀπαγορεύσεις;
 ἀπλὰ τε καὶ γνώριμοι. Πρώτη δ' ἡγεῖται περὶ Θεοῦ,

Deo sententias audies, quod apud alios frequentissimum
 est (nec enim vulgaris tantum ac plebeius quilibet, prout
 peculiaris animi sensus impulerit, de Deo loquitur; sed
 hoc temeritatis vitium ad nonnullos etiam philosophos
 permanavit, quorum alii omnem Dei naturam fuoditus ex-
 terminare conati sunt, alii eundem omni hominum cura
 providentiaque spoliaverunt), nec ullum in vitæ rationibus
 dissidium videbis: imo vero, quum summa quædam apud
 nos omnium sit operum functionumque communio, tum
 vox similiter eadem et cum ipsa lege de Deo consentiens,
 quæ omnia divini oculi sapientia regi proficitur. Ac quod
 ad vitæ instituta spectat, ex ipsis quoque mulierculis ac
 mancipiis intelliges, nihil non ex ceteris ad unum reli-
 gionis finem esse referendum.

20. Atque hinc profectum illud est, quod a nonnullis
 probro nobis et crimini vertitur, neminem ex nobis ullum
 aut novæ orationis, aut operis novi auctorem prodidisse.
 Nam ceteri quidem, in nulla patriarum consuetudinum
 acquiescere, præclarum quiddam ac laude dignum arbi-
 trantur, eosque potissimum qui aliquid earum labefactare
 conantur, a singulari prudentiæ vi sollertiaque commendant:
 nos contra, unam hanc et prudentiam et virtutem esse
 statuimus, nihil omnino quod cum legibus ante sancitis
 quoquo modo pugnet, aut invehere aut moliri. Quod sane
 argumento certissimo est, optime conditam hanc fuisse le-
 gem. Quæ enim secus instituta sunt, ea correctione indi-
 gere, experientia comprobatur.

21. At nos, qui hanc primam legem ex divinæ voluntatis
 arbitrio latam fuisse credimus, hanc deinceps violare sine
 impietate non possumus. Et vero, quid tandem aut ex ea
 mutare quis possit, aut excogitare melius, aut ab aliis con-
 venientius mutuari? Num forte genus ipsum reipublicæ
 totum immutabit? At quodnam, obsecro, possit eo vel me-
 lius vel æquius institui, quod Deum quidem rerum univer-
 sarum moderatorem constituat, sacerdotes vero ita publicæ
 maximorum negotiorum administrationi præficiat, ut illis
 ipsis sacerdotibus summum omnium pontificem præesse
 velit? quod eosdem ab ipso jam initio legislator, non pro
 census magnitudine, aut aliarum ejusmodi rerum, quam
 fortuna pepererit, copia, in tanto honoris gradu collocari
 voluerit, sed iis duntaxat suorum qui aliis partim orationis
 vi, partim etiam æquitate morum anteirent, divini cultus
 ritus commiserit. Ab his autem accurata et legis et reli-
 quorum institutorum conservatio fiebat; quum et summi
 omnium quæsitores, et controversiarum iudices, et damna-
 torum punitores constituti sacerdotes essent.

22. Quodnam igitur imperii genus hoc sanctius esse
 queat? aut qui Deo cultus convenientior exhiberi? ubi non
 multitudo tantum universa ad pietatem studiosissime infor-
 metur, sed etiam insignis quædam a sacerdotibus in rerum
 administratione diligentia exigatur, et solemnem sacri
 alicujus festi religionem tota reipublicæ ratio imitetur?
 nam quæ alienigenæ paucis aliquot diebus, mysteria ap-
 pellantes statasque ceremonias, custodire non possunt, ea
 nos perpetuo quum suavissime, tum etiam constantissime
 retinemus. Quænam vero et cujusmodi sunt nostra illa
 vel edicta vel interdicta? Simplicia prorsus et illustra.
 Princeps quidem et caput omnium illud est, quod ita de

λέγουσα, ὁ Θεὸς ἔχει τὰ πάντα παντελὲς καὶ μακάριος, αὐτὸς ἑαυτῷ καὶ πᾶσιν αὐτάρκης, ἀρχὴ καὶ μέσα καὶ τέλος πάντων· οὗτος ἔργοις μὲν καὶ χάριστι ἑναργὴς καὶ παντὸς οὐτινοσούν φανερώτερος, μορφήν δὲ καὶ μέγεθος ἡμῖν ἀφανέστατος· πᾶσα μὲν γὰρ ὕλη πρὸς εἰκόνα τὴν τούτου, καὶ ἡ πολυτελής, ἄτιμος, πᾶσα δὲ τέχνη πρὸς μιμητῶν ἐπίνοιαν ἀτεχνος· οὐδὲν ὁμοιον οὐτ' ἐπινοοῦμεν οὐτ' εἰκάζειν ἐστὶν ὅσιον. Ἔργα βλέπομεν αὐτοῦ, φῶς, οὐρανόν, γῆν, ἥλιον καὶ σελήνην, ὕδατα, ζῶων γενέσεις, καρπῶν ἀναδόσεις. Ταῦτα ὁ Θεὸς ἐποίησεν οὐ χειρῖν, οὐ πόνοις, οὐδὲ τινων συνεργασαμένων ἐπιδεδυθεὶς, ἀλλ' αὐτοῦ καλὰ θελήσαντος καλῶς ἦν ἐβλῆς γεγονότα. Τούτῳ δὲι πάντας ἀκολουθεῖν καὶ θεραπεύειν αὐτὸν ἀσχοῦντας ἀρετὴν τρόπος· γὰρ Θεοῦ θεραπείας οὗτος ὁσιωτάτος.

χγ'. Εἷς ναὸς ἑνὸς Θεοῦ (ἑῷον γὰρ αἰεὶ παντὶ τὸ ὅμοιον), κοινὸς ἀπάντων κοινῷ Θεῷ ἀπάντων. Τοῦτον θεραπεύουσι μὲν διὰ παντὸς οἱ ἱερεῖς, ἡγεῖται δὲ τούτων ὁ πρῶτος αἰεὶ κατὰ γένος· οὗτος μετὰ τῶν συνερίων οὐσὶ τῷ Θεῷ, φυλάξει τοὺς νόμους, δικάσει περὶ τῶν ἀμειψιבתουμένων, κολάσει τοὺς ἐλεγχθέντας ἐπ' ἀδικίᾳ, ὁ δὲ γε τούτῳ μὴ πευθόμενος ὑψέξει δίκην ὡς εἰς τὸν Θεὸν αὐτὸν ἀσεβῶν. Οὐόμεν τὰς θυσίας οὐκ εἰς πλήρωσιν ἑαυτῶν καὶ μέθην (ἀβούλητα γὰρ τῷ Θεῷ τάδε, καὶ πρόφρασις ἂν ὑβρείως γένοιτο καὶ πολυτελείας), ἀλλὰ σώφρονας, εὐτάκτους, εὐσταλεῖς, ὅπως μάλιστα σωφρονῶσι. Καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις ὑπὲρ τῆς κοινῆς εὐχρισθαι δὲι πρῶτον συντηρίας, εἴθ' ὑπὲρ ἑαυτῶν (ἐπὶ γὰρ κοινωνίᾳ γεγόναμεν), καὶ ταύτην ὁ προτιμῶν τοῦ καθ' ἑαυτὸν ἰδίῳ μάλιστα εἴη Θεῷ κεχαρισμένος. Παράκλησις δὲ πρὸς τὸν Θεὸν ἔστω διὰ τῆς εὐχῆς καὶ δέησις οὐχ ὅπως διδῶν τὰ ἀγαθὰ (δίδωκε γὰρ αὐτὸς ἔκων καὶ πᾶσιν εἰς μέσον κατέθηκεν), ἀλλ' ὅπως δέχεσθαι δυνάμεθα καὶ λαθόντες φυλάττωμεν. Ἀγνεύας ἐπὶ ταῖς θυσίαις διήρχεν ὁ νόμος ἀπὸ κήδους, ἀπὸ λέγους, ἀπὸ κοινωνίας τῆς πρὸς γυναῖκα, καὶ πολλῶν ἄλλων, ἃ μακρὸν ἂν εἴη νῦν γράφειν. Τοιοῦτος μὲν ὁ περὶ Θεοῦ καὶ τῆς ἐκείνου θεραπείας λόγος ἡμῖν ἐστίν, ὁ δ' αὐτὸς ἅμα καὶ νόμος.

χδ'. Τίνες δὲ οἱ περὶ γάμων; μῆζιν μόνην οἶδεν ὁ νόμος κατὰ φύσιν τὴν πρὸς γυναῖκα, καὶ ταύτην εἰ μέλλοι τέκνων ἕνεκα γίνεσθαι· τὴν δὲ πρὸς ἄρρενας ἐστύγχε, καὶ θάνατος τὸ ἐπιτίμιον, εἰ τις ἐπιχειρήσειεν. Γαμῖν δὲ κελεύει μὴ προικὶ προσέροντας, μηδὲ βιαίαις ἀρπαγαῖς, μηδ' ἂν δόλῳ καὶ ἀπάτῃ πείσαντας, ἀλλὰ μνηστεύειν παρὰ τοῦ δοῦναι κυρίου καὶ κατὰ συγγένειαν ἐπιτήδειον. Γυνὴ δὲ χείρων, φρεσίν, ἀνδρὸς εἰς ἅπαντα. Τοιγαροῦν ὑπακούετω, μὴ πρὸς ὕβριν, ἀλλ' ἵνα ἀρχηται· Θεὸς γὰρ ἀνδρὶ τὸ κράτος οἶδωκε. Ταύτην συνεῖναι δεῖ τὸν γήμαντα μόνῃ, τὸ δὲ τὴν ἄλλου πειρᾶν ἀνόσιον. Εἰ δέ τις τοῦτο πράξειεν, οὐδεμία θανάτου παραίτησις, οὐτ' εἰ βιάσαιτο παρθένον ἑτέρῳ προσωμολογημένην, οὐτ' εἰ πείσειε γεγαμημένην· τέκνα τρέφειν ἅπαντα προσέταξε. Καὶ γυναῖζιν ἀπείπε

Deo statuit : Deum universa complecti; perfectissimum illum esse atque beatissimum; sibi ipsi ac ceteris omnibus satis unum esse, principium, media, finemque cunctorum : eundem ut operibus ac beneficiis conspicuum, imo rerum omnium longe nobilissimum, ita quum figura, tum etiam magnitudine nobis ignotissimum : materiam omnem, ut genere ipso pretiosissima, vilem, si ad ejus imaginem exigatur, futuram; artem etiam omnem, si ad illius imitationem aspiret, inertem jacere : nihil ejus simile nec videri, nec cogitari fas esse. Hujus tamen opera sub aspectum cadere, lumen, celum, terram, solem, lunam, aquas, animantium procreationes, fructuumque proventus : hæc autem a Deo non manibus, non labore ullo, non precaria cujusquam opera, sed uno voluntatis suæ nutu perfecta continuo, proque eo ac statuerat, bonitatem sortita esse. Ad illum omnes adhaerescere, unum virtutis exercitio colere oportere, quod ea cultus divini ratio sanctissima sit.

23. Unius Dei templum unum esse (quod simili simile delectetur), adeoque commune cum omnibus, quia Numini omnium commune sacrum. Ac sacerdotum quidem proprias ejus placandi partes esse, iis tamen unum semper aliquem præesse genere principem, qui cum aliis sacerdotibus Deo sacrificet, leges custodiat, si quid erit contrarium arbitrio definiat, peractos denique reos justo supplicio coerceat. Ei qui minus paruerit, penam huic luendam esse quasi adversus Deum impie fecerit. Ceterum ea sacrificiorum lex est, uti ne ipsis ad ebrietatis turpitudinem abutamur (nam horret ille Deus, tum vero et injuriarum et luxus occasione præbet); verum modica, honesta, et sobria illa sint oportet, ut qui sacra faciunt, maxime modestiam præ se ferant. Jam inter sacrificandum, in primis pro communi, tum pro sua cuique salute nuncupanda vota sunt (nam ad mutuam societatem nati sumus); et qui illam sua vita potiore habuerit, is Deum sibi maxime conciliet. Porro votorum ac precationum summa hæc sit, non uti beneficia nobis conferat (conferat enim ille per sese, atque omnibus passim ingerit), verum ut ea quum rite accipere, tum diligenter conservare possimus. Ad extremum cui sacrificium faciendum erit, ei lex certa quædam præscribit lustrationum genera, quibus susceptas si quæ sint ex funere, lecto, uxoris consuetudine, et aliis multis rebus, quas nunc percensere longum esset, labe expientur. Atque hujusmodi nobis de Deo doctrina et divini cultus tradita ratio est, quæ legis simul vim obtinet.

24. De nuptiis vero quid? Eam tantum consuetudinem, quam cum uxore natura concedit, lex nostra probat, modo tamen ea prolis suscipiendæ causa ineatur : at marium cum maribus congressiones execratur, ejusque flagitii reos capitali supplicio damnat. Ceterum in matrimonio neque dotis rationem haberi, neque per vim rapi conjugium, neque dolo malo pellici vult; sed ab eo qui collocandæ potestatem habeat, postulari, sic tamen ut cognationis ratio habeatur. Ac mulier quidem, inquit scriptura, viro per omnia deterior est. Viro igitur obtemperet, non tamen contumeliæ causa, sed ut alterius imperium ac ductum sequatur : vin enim ei potestatem viro Deus concessit. Unius porro tantum, quacum conjunctus fueris, expelenda consuetudo est; alterius enim uxorem tentare, nefas. Quod in æcelus si quis inciderit, certum ei capitis supplicium : ut si quis aut virginis desponsæ cuipiam vim obtulerit, aut alii nuptum illeixerit; liberorum quicquid susceptum erit, educari lex jubet. Vetat ne qua mulier

μήτ' ἀμβλοῦν τὸ σπαρὲν μήτε διαφθεῖρειν, ἀλλὰ ἦν φανεῖν, τεκνοκτόνος ἂν εἴη ψυχὴν ἀφανίζουσα καὶ τὸ γένος ἐλαττοῦσα. Τοιγαροῦν εἰ τις ἐπὶ λόγος ἢ φθορὰν παρελθοί, καθαρὸς εἶναι οὐ δύναται. Ἡ καὶ μετὰ τὴν νόμιμον συνουσίαν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἀπολούσασθαι κελεύει ὁ νόμος. Ψυχῆς τε γὰρ καὶ σώματος ἐγγίνεται μολυσμός, ὡς πρὸς ἄλλην χώραν ὑποβαλόντων. Καὶ γὰρ ἐμφορμένη σώμασι κακοπαθεῖ ἡ ψυχὴ, καὶ τούτων αὐτὴ πάλιν ὡς θανάτῳ διακριθεῖσα.

10 Δι' ὅπερ ἀγνείας ἐπὶ πᾶσι τοῖς τοιοῦτοις προσέταξεν.

κε'. Οὐ μὴν οὐδ' ἐπὶ ταῖς τῶν παίδων γενέσεσιν ἐπέτρεπεν εὐωχίας συνάγειν καὶ προφάσεις ποιεῖσθαι μίθης, ἀλλὰ σώφρονα τὴν ἀρχὴν εὐθὺς τῆς τροφῆς ἔταξε καὶ γράμματα παιδεύειν ἐκέλευσε, περὶ τε τοὺς νόμους ἀναστρέφεσθαι καὶ τῶν προγόνων τὰς πράξεις ἐπίστασθαι, τὰς μὲν ἵνα μιμῶνται, τοῖς δ' ἵνα συντρεφόμενοι μήτε παραβαίνωσι μήτε σκῆψιν ἀγνοίας ἔχωσι.

20 κς'. Τῆς δ' εἰς τοὺς τετελευτηκότας προϋνόησεν ὁσίας οὔτε πολυτελείας ἐνταφίων οὔτε κατασκευαῖς μνημείων ἐπιφανῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τὴν κηδείαν προσέταξε τοῖς οἰκειοτάτοις ἐπιτελεῖν. Πᾶσι δὲ τοῖς παρῶσι θαπτομένῳ τίνος καὶ συνελθεῖν καὶ συναποδύρασθαι ἐποίησε νόμιμον, καθαίρειν δὲ καὶ τὸν οἶκον καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἀπὸ κήδους, ἵνα πλεῖστον ἀπέχῃ τοῦ δοκεῖν καθαρὸς εἶναι τις φόνον ἐργασάμενος.

κζ'. Γονέων τιμὴν μετὰ τὴν πρὸς Θεὸν δευτέραν ἔταξε, καὶ τὸν οὐκ ἀμειβόμενον τὰς παρ' αὐτῶν χάριτας, ἀλλ' εἰς δτιοῦν ἐκκλίνοντα, λιθοβαθισμένον παραδίδουσθαι κελεύει. Καὶ παντὸς τοῦ πρεσβυτέρου τιμὴν ἔχειν τοὺς νέους φησὶν, ἐπεὶ πρεσβύτατον ὁ Θεός. Κρύπτειν οὐδὲν ἔφ' πρὸς φίλους· οὐ γὰρ εἶναι φιλίαν τὴν μὴ πάντα πιστεύουσαν. Κἂν συμβῇ δὲ τις ἔχθρα τούτων ἀπόρρητα λέγειν κεκώλυκε. Δικάζων εἰ δῶρά τις λάβοι, θάνατος ἢ ζημία. Περιωρῶν ἱκέτην, βοηθεῖν ἐνόν, ὑπεύθυνος. Ὁ μὴ κατέθηκε τις, οὐκ ἀναίρησεται. Τῶν ἀλλοτρίων οὐδενὸς εἴρεται· δανείσας, τὸ κοινὸν οὐ λήφεται. Ταῦτα καὶ πολλὰ τούτοις ὅμοια τὴν πρὸς ἀλλήλους ἡμῶν συνέχει κοινωνίαν.

κη'. Πῶς δὲ καὶ περὶ τῆς πρὸς ἀλλοφύλους ἐπεικειας ἐπρόνοιαν ὁ νομοθέτης ἀξίον ἰδεῖν. Φανεῖται γὰρ ἄριστα πάντων προνοησάμενος, ὅπως μήτε τὰ οἰκεῖα διαφθεῖρωμεν, μήτε φθονήσωμεν τοῖς μετέχουσιν τῶν ἡμετέρων προαιρουμένοις. Ὅσοι μὲν γὰρ θέλουσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν νόμους ζῆν ὑπελθόντες, δέχεται φιλορρόπως, οὐ τῷ γένει μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ προαιρέσει τοῦ βίου νομίζων εἶναι τὴν οἰκειότητα. Τούς δ' ἐκ παρέρρου προσιόντας ἀναμείγνυσθαι ταῖς συνθηγαῖς οὐκ ἠθέλησε.

κθ'. Τάλλα δὲ προεῖρηκεν ὧν ἐστὶν ἡ μετὰδοσις ἀναγκαῖα· πᾶσι παρέχειν τοῖς δεομένοις πῦρ, ὕδωρ, τροφὴν, δοῦναι πράξειν, ἄταπον μὴ περιορᾶν. Ἐπεικῇ

susceptum semen aut ejiciat, aut exstinguat : quæ secus faxit, pro liberorum interfetrice haberi vult, perinde ac si re ipsa et fœtus vitam opprimerit, et generis sui propagationem inhibuerit. Ergo si quis ad corruptionem stuprumque processerit, mundus esse non potest. Imo etiam post viri ac mulieris legitimam conjunctionem lavare jubet lex. Animæ siquidem et corporis pollutio innascitur, velut quasi ad aliam regionem animam demittant. Etenim anima corporibus insita male habet, atque ab iis iterum per mortem velut secernitur. Ideo lustrationes in omni hoc genere præcepit.

25. Jam nec liberorum natalitia lautioribus conviviiis celebrari voluit, ne ebrietati color inde aliquis quæreretur : sed eos ab ipsa jam ætate inenunte quum ad moderatum victum assuescere, tum literis informari, legisque præcepta simul et res majorum præclaras edoceri : ut harum ad imitationem excitentur, illa vero cum ipso lacte combibentes, nec deinceps violare conentur, nec eorum ignorationem excusare possint.

26. Defunctorum etiam justis ita prospexit, ut neque profusis sumpibus, neque illustrium sepulcrorum apparatu luxus aleretur : sed quæ funeri necessaria sunt, ea propinquioribus perficienda mandavit. Et quicumque, dum cadaver efferretur, illac iter haberent, ii ut ad funebrem sese pompam comparent, lacrimasque suas adjungerent, pro lege sancivit. Domum præterea familiamque lustrari a funere voluit, ut ex eo jure quivis intelligeret, quam ille contaminatus haberetur qui cædem fecisset.

27. Liberorum erga parentes observantiam secundum a Dei cultu locum tenere jussit : et qui mutnam eorum beneficii gratiam referre ulla in re neglexerit, eum lapidibus obruendum esse statuit. Junioribus suum erga seniores, quia omnium antiquissimus Deus, honorem imperavit. Amicis occultum mutuo nihil esse patitur, quod nulla ea sit amicitia, quæ amicorum fidei omnia non credat. Quod si postea suboriantur inimicitia, eorum tamen arcana vulgari prohibet. Judex si munera acceperit, morte mulctatur. Qui supplicem, cui præsto esse potuisset, neglexerit, reus est. Quod non deposueris, auferre non licet. Alieni quicquam attingere nemo potest ; nemo fœnus pro mutuo exigere. His multisque aliis vinculis mutua inter nos societas continetur.

28. Sed et operæ pretium fuerit videre, qua nos erga extraneos æquitare noster hic legislator esse voluerit. Quivis enim intelliget, omnium optime ab eo provisum id fuisse, uti nec patriorum ipsi rituum integritatem labefaclemus, nec communionem rerum nostrarum cupidis earum videamus. Quotquot enim legibus nostris vivere optaverint, omnes peramanter excipit, utique non solo genere, sed etiam voluntaria instituti societate communionem istam contineri ratus. Qui vero non nisi obiter ad nos atque aliud agentes accederent, eos in consuetudinem penitus admitti noluit.

29. Cetera quoque edixit, quorum omnino copiam fieri necesse est : cujusmodi sunt, indigentibus ignem, aquam, cibumque præbere, monstrare viam, insepultum neminem

δὲ καὶ τὰ πρὸς τοὺς πολεμίους κριθέντα εἶναι. Οὐδὲ γὰρ ἐξ τὴν γῆν αὐτῶν πυρπολεῖν, οὐδὲ κόπτειν ἡμερὰ δένδρα συγκεχώρηκεν· ἀλλὰ καὶ σκυλεύειν ἀπέριχε τοὺς ἐν μάχῃ πεσόντας. Καὶ τῶν αἰχμαλώτων πρού-
 5 νόησεν ὅπως αὐτῶν ὕβρις ἀπῆ, μάλιστα δὲ γυναικῶν. Οὕτω δὲ ἡμερότητα καὶ φιλανθρωπίαν ἡμᾶς ἐπαί-
 δευσεν, ὡς οὐδὲ τῶν ἀλόγων ζῶων ὠλιγώρηκεν. Ἀλλὰ μόνην μὲν ἀφῆκε τούτων χρῆσιν τὴν νόμιμον, πᾶσαν
 10 δ' ἑτέραν ἐκώλυσε. Ὁ δ' ὥσπερ ἰκετεύοντα προσφεύγει
 ταῖς οἰκίαις, ἀπείπεν ἀνελεῖν. Οὐδὲ νεοτοῖς ἐπέτρεψε
 τοὺς γονέας αὐτῶν συνεξάγειν· φεῖδασθαι δὲ καὶ τῇ πο-
 λεμίᾳ τῶν ἐργαζομένων ζῶων, καὶ μὴ φονεύειν. Οὕτω
 πανταχόθεν τὰ πρὸς ἐπιεικίαν περιεσκεψάτο, διδασκα-
 λικοῖς μὲν τοῖς προειρημένους χρησάμενος νόμοις, τοὺς
 15 δ' αὖ κατὰ τῶν παραβαινόντων τιμωρητικοὺς τάξας ἀνευ
 προφάσεως.

λ'. Ζημία γὰρ ἐπὶ τοῖς πλείστοις τῶν παραβαινόν-
 των ἐστὶ θάνατος, ἂν μοιχέυῃ τις, ἂν βιάσῃται κόρην,
 ἂν ἄρσενι τολμήσῃ περὶν προσφέρειν, ἂν ὑπομείνῃ
 20 παθεῖν πειρασθεῖς. Ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ δούλοις ὁμοίως
 ὁ νόμος ἀπαραιτήτος. Ἀλλὰ καὶ περὶ μέτρων εἰ τις
 κακουργήσῃ, ἢ σταθμῶν, ἢ περὶ πράσεως ἀδίκου καὶ
 δόλῳ γενομένης, καὶν ὑφέληται τις ἄλλοτριον, καὶν δὲ μὴ
 κατέληκεν ἀνελεῖται· πάντων εἰς κολάσεις, οὐχ οἷαι
 25 παρ' ἑτέροις, ἀλλ' ἐπὶ τὸ μείζον. Περὶ μὲν γὰρ γο-
 νέων ἀδικίας, ἢ τῆς εἰς τὸν Θεὸν ἀσεβείας, καὶν μέλλῃ
 τις, εὐθείως ἀπολλύται. Τοῖς μέντοι γε κατὰ τοὺς νόμους
 πάντα πράττουσι τὸ γέρας ἐστὶν οὐκ ἄργυρος, οὐδὲ
 χρυσός, οὐ μὴν οὐδὲ κοτίνου στέφανος, ἢ σελίνου, καὶ
 30 τοιαύτη τις ἀνακρήρις, ἀλλ' αὐτὸς ἑκαστος αὐτῷ τὸ
 συνεὶδὸς ἔχων μαρτυροῦν πεπίστευκε (τοῦ μὲν νομο-
 θέτου προρητεύσαντος, τοῦ δὲ Θεοῦ τὴν πίστιν ἰσχυρὰν
 παρρηγότος) ὅτι τοῖς τοὺς νόμους διαφυλάσσας, καὶν
 εἰ δέοι θνήσκειν ὑπὲρ αὐτῶν προθύμως ἀποθανοῦσιν,
 35 ἔδωκεν ὁ Θεὸς γενέσθαι τε πάλιν καὶ βίον ἀμείνῳ λαθεῖν
 ἐκ περικοπῆς. Ὡκνουν δ' ἂν ἐγὼ νῦν ταῦτα γράφειν,
 εἰ μὴ διὰ τῶν ἔργων ἅπασιν ἦν φανερόν ὅτι πολλοὶ
 καὶ πολλάκις ἦδη τῶν ἡμετέρων περὶ τοῦ μηδὲ ῥῆμα
 φλέγασθαι παρὰ τὸν νόμον πάντα παθεῖν γενναίως
 40 προεῖλοντο.

λα'. Καίτοι γε εἰ μὴ συμβεβῆκε γνώριμον ἡμῶν τὸ
 εἶδος ἅπασιν ἀνθρώποις ὑπάρχειν καὶ φανερῷ κεῖσθαι
 τὴν ἐθειούσιον ἡμῶν τοῖς νόμοις ἀκολουθίαν, ἀλλὰ τις
 ἢ συγγράψαι λέγων αὐτὸς ἀνεγίνωσκε τοῖς Ἑλλήσιν, ἢ
 45 πού γε περιτυχεῖν ἔξω τῆς γινωσκόμενης γῆς ἔφρασκεν
 ἀνθρώποις, τοιαύτην μὲν ἔχουσι δόξαν οὕτω σεμνὴν
 περὶ τοῦ Θεοῦ, τοιοῦτοις δὲ νόμοις πολὺν αἰῶνα βεβαίως
 ἐμμεμενηκόσι, πάντας ἂν οἶμαι θαυμάσαι διὰ τὰς συνε-
 χεῖς παρ' αὐτοῖς μεταβολάς. Ἀμέλει τῶν γράψαι τι
 50 παρὰ πλῆθιον εἰς πολιτείαν καὶ νόμους ἐπιχειρησάντων,
 ὡς θαυμαστὰ συνθέντων κατηγοροῦσι, φάσκοντες αὐτοὺς
 λαθεῖν ἀδυνάτους ὑποθέσεις. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους
 παραλείπω φιλοσόφους, ὅσοι τι τοιούτων ἐν τοῖς συγ-
 γράμμασιν ἐπραγματεύσαντο. Πλάτων δὲ θαυμαζόμε-

πρæterire. Imo suam quoque adversus hostes appellatos
 æquitatem constare voluit : dum nec illorum agros igne
 vastari, nec mites arbores succidi permisit ; sed et eos,
 qui in acie cecidissent, a victoribus spoliari prohibuit.
 Et captivos, maximeque mulieres, ab injuriis vindicavit.
 Ac nos ita ad mansuetudinem et humanitatem repetitis lon-
 gius præceptis condocēfecit, ut ne brutarum quidem ani-
 mantium curam neglexerit. Nam ubi a legitimo, quem
 unum concedit, earum usu discesseris, omni alio inter-
 dixit. Si quæ supplicum instar nostras in ædes confuge-
 rint, eas interfici vetuit : aut parentes cum pullis e nido
 tolli, aut animantes illas, quarum opera homines uti so-
 lent, etiam in hostili solo mactari noluit. Tantopere be-
 nignitati consultum esse cupiebat, partim ferendis iis,
 quæ adhuc commemoratæ sunt, quæque ad morum infor-
 mationem pertinent, legibus ; partim aliis sancientis, qui-
 bus in superiorum violatores, citra excusationem omnem,
 pænæ statuuntur.

30. Pœnam enim capitis proposuit plurimis delinquen-
 tium, ut ei qui adulterium patnaverit ; qui puellæ vim attu-
 lerit ; qui vel marem de stupro appellare ausus, vel appel-
 lanti sponte obsequutus sit. Exstat etiam de servis lex
 ejusmodi, quam deprecari nemo queat. De mensuris item
 atque ponderibus, si quis flagitium commiserit, aut injuste
 quidpiam doloque malo vendiderit : qui vel ex rebus alio-
 nis furatus aliquid fuerit, vel quod abs se depositum non
 esset abstulerit : pœnæ omnium sunt non quales utique
 apud ceteros obtinent, sed quas summa fere severitas postu-
 labat, constitutæ. Nam aut de parentum injuria, aut in
 Deum impietate, qui vel cogitarit, is ad mortem continuo
 rapitur. Jam qui legis ad præcepta rebus in omnibus adhæ-
 rescunt, iis præmium est, non argentum, vel aurum, ne-
 que etiam corona ex oleastro, vel apio, aut aliquid ejusmodi
 præconium : sed conscientie quisque suæ testimonio freti,
 quod et legislator prædixit, et Deus certissimæ fidei pi-
 gnore confirmavit, futurum omnino credant, ut illis qui
 leges constanter servaverint, proque eis, si opus sit mori,
 libenter strenueque mortem susceperint, et novum deinceps
 ortum, et vitæ vicissim alterius longeque melioris fructum
 Deus largiatur. Quæ sane ego nunc scribere reformida-
 rem, nisi ex factis cognitum id omnibus intelligerem, ho-
 minum plerosque nostrorum, sæpiusculæ, ne vel una sibi
 contra legem vocula excideret, omnia fortiter pertulisse.

31. Quod si non usque adeo in hominum cognitionem
 gens nostra venisset, neque singulare voluntatis studium,
 quo legibus obsequimur, in eorum oculis ac luce versaretur,
 si quis existeret, qui vel instituta nostra, quæ descripta
 abs sese diceret, Græcis audientibus recitaret, aut extra
 noti orbis terminos, in eos se alicubi homines incidisse nar-
 raret, qui quum tam graviter ac sublime de Deo sentirent,
 tum etiam iis legibus plura jam sæcula constantissime vive-
 rent : equidem in summa omnes admiratione tum futuros
 existimo, quum iis simul tam crebrarum apud se conversio-
 num in mentem veniret. Enimvero qui ex illis simile quid-
 dam de republica et legibus scribere conati sunt, eos quasi
 monstra quædam ac prodigia composuissent, et argumenta
 humanis viribus majora suscepissent, reprehendi ab omni-

νος παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὥς καὶ σεμνότητι βίου διενε-
 γκῶν καὶ δυνάμει λόγων, καὶ πειθοῖ πάντας υπεράρας
 τοὺς ἐν φιλοσοφίᾳ γεγονότας, ὑπὸ τῶν φασκόντων
 δεινούς εἶναι τὰ πολιτικά μικροῦ δαῖν χλευαζόμενος
 καὶ κωμωδοῦμενος διατελεῖ. Καίτοι τάκλεινον σκοπῶν
 συχνῶς τις ἂν εὔροι βόνα ὄντα καὶ τὰς τῶν πολλῶν
 ἔγγιον συνθηθείας. Αὐτὸς δὲ Πλάτων ὠμολόγησεν ὅτι
 τὴν ἀληθῆ περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν εἰς τὴν τῶν ὀχλῶν ἀγνοίαν
 οὐκ ἦν ἀσφαλὲς ἐξενεγκεῖν. Ἀλλὰ τὰ μὲν Πλάτωνος
 10 λόγους τινὰς εἶναι κενούς νομίζουσι, κατὰ πολλὴν ἐξου-
 σίαν κεκαλλιγραφημένους. Μάλιστα δὲ τῶν νομοθετῶν
 Λουκοῦργόν τε θαυμάζουσι καὶ τὴν Σπάρτην ἅπαντες
 ὑμνοῦσιν ὅτι τοῖς ἐκείνου νόμοις ἐπὶ πλείστον ἐνεκαρτέ-
 ρησεν. Οὐκοῦν τοῦτο μὲν ὁμολογεῖσθω τεκμήριον
 15 ἀρετῆς εἶναι, τὸ πείθεσθαι τοῖς νόμοις. Οἱ δὲ Λακε-
 δαιμόνιοις θαυμάζοντες τὸν ἐκείνων χρόνον ἀντιπα-
 ραλλέτωσαν τοῖς πλείστοις ἢ διαχιλίοις ἔτεσι τῆς ἡμετέ-
 ρας πολιτείας, καὶ προσέτι λογιζέσθωσαν ὅτι Λακεδαι-
 μόνιοι μὲν ὅσον ἐφ' ἑαυτῶν χρόνον εἶχον τὴν ἐλευθερίαν,
 20 ἀκριβῶς ἐδόξαν τοὺς νόμους διαφυλάττειν· ἐπεὶ μὲντοι
 περὶ αὐτοὺς ἐγένοντο μεταβολαὶ τῆς τύχης, μικροῦ δαῖν
 ἀπάντων ἐξελάθοντο τῶν νόμων. Ἡμεῖς δ' ἐν τύχαις
 μυρίαίς γεγονότες, διὰ τὰς τῶν βασιλευσάντων τῆς
 Ἀσίας μεταβολῆς, οὐδ' ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῶν βασι-
 25 τῶν νόμους προϋῶμεν, οὐκ ἀργίας οὐδὲ τρυφῆς αὐτοὺς
 χάριν περιέποντες, ἀλλ' εἰ τις ἐθέλοι σκοπεῖν, πολλῶν
 τῶν τῆς δοκοῦσης ἐπιτετάχθαι Λακεδαιμόνιοις καρτε-
 ρίας μεζίονας ἄλλους καὶ πόνους ἡμῖν ἐπιτιθέντας. Οἱ
 μὲν γε μήτε γῆν ἐργαζόμενοι μήτε περὶ τέχνας ποιοῦν-
 30 τες, ἀλλὰ πάσης ἐργασίας ἀφροί, λιπαροί, καὶ τὰ σώ-
 ματα πρὸς κάλλος ἀσχοῦντες, ἐπὶ τῆς πόλεως διήγον,
 ἄλλοις ὑπηρεταῖς πρὸς ἅπαντα τὰ τοῦ βίου χρώμενοι
 καὶ τροφὴν ἐτοίμην παρ' ἐκείνων λαμβάνοντες. Ἐφ'
 35 ἦν δὴ τοῦτο μόνον τὸ καλὸν ἔργον καὶ φιλόφρωνον,
 ἅπαντα καὶ πράττειν καὶ πάσχειν ὑπομένοντες, τὸ κρα-
 τεῖν πάντων ἐφ' οὓς ἂν στρατεύωσιν. Ὅτι δὲ μὴδὲ
 τοῦτο κατώρθωσαν, ἐὼ λέγειν· οὐ γὰρ καθ' ἓνα μό-
 νον, ἀλλὰ πολλοὶ πολλὰκις ἀθρόως τῶν τοῦ νόμου προ-
 40 ταγμάτων ἀμελήσαντες αὐτοὺς μετὰ τῶν ὅπλων παρέ-
 δσαν τοῖς πολεμίοις.
 λβ'. Ἄρ' οὖν καὶ παρ' ἡμῖν, οὐ λέγω τοσοῦτους, ἀλ-
 λά δύο ἢ τρεῖς ἔγνω τις προδότας γενομένους τῶν νόμων,
 ἢ θάνατον φοβηθέντας, οὐχὶ τὸν βῆστον ἐκείνον λέγω,
 τὸν συμβαίνοντα τοῖς μαχομένοις, ἀλλὰ τὸν μετὰ λύ-
 45 μης τῶν σωμάτων, ὁποῖος εἶναι δοκεῖ πάντων χαλεπώ-
 τατος; ὥστ' ἐγὼ νομίζω τινὰς κρατήσαντας ἡμῶν οὐχ
 ὑπὸ μίσους προσφέρεσθαι ὡς ὑποχειρίοις, ἀλλ' ὡς θαυ-
 μαστόν τι θέαμα βουλομένους ἰδεῖν, εἰ τινὲς εἰσιν ἄνθρω-
 50 ποι οἱ μόνον εἶναι κακὸν αὐτοῖς πεπιστευκότες, εἰ
 πρῆξαί τι παρὰ τοὺς ἑαυτῶν νόμους, ἢ λόγον εἰπεῖν
 παρ' ἐκείνους παραβιασθεῖν. Οὐ χρὴ δὲ θαυμάζειν
 εἰ πρὸς θάνατον ἀνδρείως ἔχομεν ὑπὲρ τῶν νόμων παρὰ
 τοὺς ἄλλους ἅπαντας. Οὐδὲ γὰρ τὰ βῆστα δοκοῦντα
 τῶν ἡμετέρων ἐπιτιθευμάτων ἄλλοι βραδύως ὑπομένου-

JOSEPHUS. II.

bus et accusari videmus. Alios philosophos prætereo, qui
 in simili disputationis genere versati sunt : Plato certe
 quidem, is qui propter singularem vitæ morumque gravi-
 tatem, et eximiam dicendi ac persuadendi vim, qua philo-
 sophorum nationem longe superavit, Græcorum omnium
 ore ad miraculum usque celebratur ; ille, inquam, Plato,
 eorum qui aliquid se in republica gerenda videre arbitran-
 tur, risu prope ac sibilis tanquam in theatro traducitur.
 Cujus tamen si quis hac de re scripta diligenter evoluerit,
 is molliora pleraque vulgique consuetudini propiora repe-
 riet. Nam ipse quidem ita proficitur, veram de Deo sen-
 tentiam multitudinis stultitiæ secure committi non posse.
 Ceterum ista Platonis instituta sunt quibus verba tantum
 inania et exquisito quodam artificio contexta videantur. At
 Lycurgum quod attinet, illum maxime omnium legistato-
 rum in admiratione habent, Spartamque omnes celebrant,
 quod ejus in legibus diutissime acquieverit. Ergo primum
 hoc habemus, virtutis argumento esse, quod legibus obtin-
 erent. Deinde præcones isti Lacedæmoniorum, exiguum
 illorum constantiæ tempus cum duobus et amplius reipub-
 licæ nostræ annorum millibus conferant, tum ita secum ipsi
 reputent ; Lacedæmonios quam diu solum antiquam liberta-
 tem retinere potuerunt, suarum quoque legum retinentes
 fuisse : ubi vero fortunæ inclinationes factæ essent, tum ea-
 rum simul omnem prope memoriam abjecisse. Verum
 nos, infinitis casibus ob frequentes regum Asiæ mutationes
 jactati, ne in supremis quidem periculis nostras unquam
 leges prodidimus, non ut in otio viveremus aut luxuriæ
 nosmet daremus, eas observantes ; sed, si quis considerare
 voluerit, multo majora nobis certamina et opera imposita
 esse videbit, quam fuit illa tolerantia, quæ Lacedæmonis
 iussa esse censetur. Illi quippe neque agrum colentes, ne-
 que circa opificia sese exercentes, sed ab omni opere vacui,
 pingues, et corpora ad pulchritudinem exercentes in civi-
 tate debebant, aliis ministris ad omnia vitæ necessaria
 utentes, et cibum paratum ab illis accipientes. Quam sane
 ob rem, id quod solum opus bonum et humanum, omnia
 facere et pati sustinent, ut victoriam in bello reportent.
 Quod autem ne hoc quidem perficere potuerunt, omitto
 dicere : non enim singuli solummodo, sed et frequenter
 multi confertim legis præcepta negligentes semetipsos cum
 armis hostibus tradidere.

32. Utrum igitur apud nos, non dico totidem, sed duo
 vel tres agniti fuerint legis proditores, vel mortem formi-
 dantes, non dico illam facilem, quæ solet præliantibus
 accidere, sed quæ cum corporis vexatione juncta omnium
 videri solet gravissima ? quam (ut ego puto) quidam præ-
 valentes nobis in potestatem suam redactis non per odium
 inflixerunt, sed desiderio videndi admirandum quoddam
 spectaculum, an homines sint qui unum tantummodo
 ipsis malum esse crederent, si agere quicquam contra le-
 ges suas, aut aliquid contra ipsas dicere ulla vi adigeren-
 tur. Nihil igitur miri esse debet, si mortem super alios
 omnes pro legibus fortiter oppetimus. Haud enim quæ ex
 nostris institutis facillima videntur, alii facile patiuntur,

σιν, αὐτοῦργίαν λέγω καὶ τροφῆς λιτότητα, καὶ τὸ μηδὲν εἰκὴ μὴδ' ὡς ἔτυχεν ἕκαστος, ἐπιτεθυμηκώς φαγεῖν ἢ πιεῖν, ἢ συνοῦσι προσελθεῖν, ἢ πολυτελεῖα, καὶ πάλιν ἀργίας ὑπομεῖναι τάξιν ἀμετακίνητον. Ἄλλ' οἱ τοῖς ἔξωθεν ὁμοσε χωροῦντες καὶ τοὺς πολεμίους ἐξ ἐφόδου τρεπόμενοι, τοῖς προστάγμασι τοῖς περὶ διαίτης οὐκ ἀντέβλεψαν. Ἡμῖν δὲ πάλιν ἐκ τοῦ περὶ ταῦτα τῷ νόμῳ πειθαρχεῖν ἡδέως καὶ ἐπερίεστιν ἐπιδείκνυσθαι τὸ γενναῖον.

10 λγ'. Εἴτα Λυσίμαχοι καὶ Μόλωνες καὶ τοιοῦτοί τινες ἄλλοι συγγραφεῖς, ἀδόκιμοι σοφισταί, μεираκίων ἀπατεῶνες, ὡς πᾶν ἡμῶς φαυλοτάτους ἀνθρώπων λοιδοροῦσιν. Ἐγὼ δ' οὐκ ἂν ἐβουλόμην περὶ τῶν παρ' ἐτέροις νομιζομένων ἐξετάζειν. Τὰ γὰρ αὐτῶν ἡμῖν φυλάττειν πατριὸν ἐστίν, οὐ τῶν ἀλλοτρίων κατηγορεῖν· καὶ περὶ γε τοῦ μήτε χλευάζειν μήτε βλασφημεῖν τοὺς νομιζομένους θεοὺς παρ' ἐτέροις ἀντίκρυς ἡμῖν ὁ νομοθέτης ἀπεῖρηκεν, αὐτῆς ἐνεκα προσηγορίας τοῦ Θεοῦ. Τῶν δὲ κατηγορῶν διὰ τῆς ἀντιπαράθεως ἡμῶς ἐλέγχειν 20 οἰομένων, οὐχ οἶόν τε κατασιωπᾶν, ἀλλως τε καὶ τοῦ λόγου μέλλοντος οὐχ ὑπ' ἡμῶν ἐλεγχθῆσεσθαι τῶν νῦν αὐτὸν συντιθέντων, ἀλλ' ὑπὸ πολλῶν εἰρημένου καὶ λίαν εὐδοκιοῦντων. Τίς γὰρ τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ σοφίᾳ τεθυμασμένων οὐκ ἐπιτετίμηκε καὶ ποιητῶν 25 τοῖς ἐπιτρανεστάτοις, καὶ νομοθετῶν τοῖς μάλιστα πεπιστευμένοις, ὅτι τοιαύτας ὁσὰς περὶ θεῶν ἐξ ἀρχῆς τοῖς πλῆθεσιν ἐγκατέσπειραν; ἀριθμῶ μὲν ὁπόσους ἂν αὐτοὶ ἐβελήσωσιν ἀποφῆνασθαι, ἐξ ἀλλήλων δὲ γινόμενους, καὶ κατὰ παντοίους τρόπους γενέσεων· τού- 30 τος δὲ καὶ διαιροῦντες τόποις καὶ διαίταις ὥσπερ τῶν ζώων τὰ γένη, τοὺς μὲν ὑπὸ γῆν, τοὺς δὲ ἐν θαλάττῃ, τοὺς μέντοι πρεσβυτάτους αὐτῶν ἐν ταρτάρῳ δεδεμένους· ὅσοις δὲ τὸν οὐρανὸν ἀπένειμαν, τούτοις πατέρα μὲν τῷ λόγῳ, τύραννον δὲ τοῖς ἔργοις καὶ δεσπότην 35 ἐπιστάντες· καὶ διὰ τοῦτο συνισταμένην ἐπιβουλήν ἐπ' αὐτὸν ὑπὸ γυναικὸς καὶ ἀδελφοῦ καὶ θυγατρὸς, ἣν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς ἐγέννησεν, ἵνα δὴ συλλαβόντες αὐτὸν καθείρξωσιν, ὥσπερ· αὐτὸς ἐκεῖνος τὸν πατέρα τὸν ἑαυτοῦ.

40 λδ'. Ταῦτα δικαίως μέμψους πολλῆς ἀξιοῦσιν οἱ φρονήσει διαφέροντες, καὶ πρὸς τούτοις καταγελωσίω, εἰ τῶν θεῶν τοὺς μὲν ἀγενεῖους καὶ μεираκία, τοὺς δὲ πρεσβυτέρους καὶ γενεῖωντας εἶναι χρὴ δοκεῖν, ἄλλους δὲ τετάχθαι πρὸς ταῖς τέχναις, χαλκεύοντά τινα, τὴν δὲ ὑφαίνουσαν, τὸν δὲ πολεμοῦντα καὶ μετὰ ἀνθρώπων 45 μαχόμενον, τοὺς δὲ κιθαρίζοντας, ἢ τοξικῇ χαίροντας· εἴτ' αὐτοῖς ἐγγινομένας πρὸς ἀλλήλους στάσεις καὶ περὶ ἀνθρώπων φιλονεικίας, μέχρι τοῦ μὴ μόνον ἀλλήλοις τὰς χεῖρας προσφέρειν, ἀλλὰ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων τραυματιζομένους ὀδύρεσθαι καὶ κακοπαθεῖν. Τὸ δὲ 50 δὴ πάντων ἀσελγέστερον, τὴν περὶ τὰς μίξεις ἀκρασίαν καὶ τοὺς ἔρωτας, πῶς οἷα ἀτοπον μικροῦ δεῖν ἀπασί προσάψαι, καὶ τοῖς ἀρρεσι τῶν θεῶν καὶ ταῖς θηλείαις; Εἴθ' ὁ γενναϊότατος καὶ πρῶτος αὐτὸς ὁ πατὴρ, τὰς

videlicet manuum laborem, simplicemque et tenuem victum, et ut nihil fortuito neque quod quisque expelat id comedat aut bibat, aut ad concubitum accedat, aut splendide vestiatur, rursusque ut cessationis a labore modus immutabilis observetur. Quin et quum acie congregiuntur, et hostes ex incursibus et populationibus fugant, ordinationibus de vivendi ratione non reluctantur. Nobis vero rursus gratum est circa hæc legibus obedire, et illic abunde habemus ad fortitudinis speciem exhibendum.

33. Et jam Lysimachi et Molones, et quidam hujusmodi alii scriptores, improbi sophistæ, adolescentum deceptores, nos quasi mortalium ignavissimos conviciis insectantur. Ego sane nolo in instituta aliena inquirere. Quippe nostratibus moris est patrii propria servare, non aliena accusatum ire; et ridere eos quos gentium aliarum opinio deos confinxit, iisve maledicere, id expresse legislator noster vetuit ob ipsam Dei appellationem. Sed quum accusatores nos facta contentione a se refelli arbitrentur, tacere nequeo, præsertim quum quæ dicturus sum, ea non nunc primum a nobis excogitata, sed jam ante a multis et quidem probatissimis dicta fuisse constet. Quis enim eorum qui apud Græcos ob sapientiam in admiratione habentur, non redarguit nobilissimos poetas, et leges maxime fidei, quod tales de diis opiniones ab initio populis inseverint? facientes eos numero quidem quantos ipsi voluere, ex alterutris vero et variis nascendi modis procreatos: hos autem separantes locis et habitaculis, tanquam genera animalium, alios quidem sub terra, alios in mari, illorum vero antiquissimos in Tartaro vinctos collocarunt: quibus vero cælum attribuerunt, his verbo quidem patrem, re autem vera tyrannum et dominum præficiendo: ideoque conflatas finxerunt in eum insidias ab uxore et fratre et filia, quam suo e capite procreavit, ut ipsum comprehensum vincirent, sicut ille ipse suum patrem.

34. Ista multa reprehensione digna existimant viri sapientia præcellentes, et præterea in ridiculo habent, quod deorum quidem aliquos imberbes et adolescentulos, alios vero ætate proveciores et barbatos esse credendum sit; quin et alios artibus præfectos esse, unum quippe fabrum, aliamque texttricem, hunc vero belligerantem et cum hominibus pugnantem, aliosque citharizantes, aut arcu gaudentes: deinde inter se invicem seditiones exortas et hominum gratia contentiones, adeo ut non solum inter se alii aliis manus injicerent, sed etiam ab hominibus vulnerati lugerent et mala perferrent. Quod vero omnium flagitiosissimum, coitus intemperantiam et amores omnibus fere tum maribus tum feminis diis tribuere, quomodo non absurdum? Deinde, præstantissimus illorum et princeps,

ἀπατηθείσας ὑπ' αὐτοῦ καὶ γενομένας ἐγκύους, καθειργνυμένας ἢ καταποντιζομένας περιορᾷ· καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ γεγονότας οὔτε σῶζειν δύναται, κρατούμενος ὑπὸ τῆς εἰμαμένης, οὐτ' ἀδακρυτὶ τοὺς θανάτους αὐτῶν ὑπομένειν. Καλὰ γὰρ ταῦτα καὶ τούτοις ἄλλα ἐπόμενα, μοιχεύειας μὲν ἐν οὐρανῷ βλεπομένης οὕτως ἀναισχύντως ὑπὸ τῶν θεῶν, ὥστε τινὰς καὶ ζηλοῦν ὁμολογεῖν τοὺς ἐπ' αὐτῇ δεδεμένους. Τί γὰρ οὐκ ἐμελλον, ὁπότε μὴδ' ὁ πρεσβύτατος καὶ βασιλεὺς ἐδυνήθη τῆς πρὸς τὴν
 10 γυναικα μίσεως ἐπισχεῖν τὴν ὁρμὴν ὅσον γοῦν εἰς τὸ δωμάτιον ἀπελθεῖν; Οἱ δὲ δὴ δουλεύοντες τοῖς ἀνθρώποις θεοί, καὶ νῦν μὲν οἰκοδομοῦντες ἐπὶ μισθῷ, νῦν δὲ ποιμαίνοντες, ἄλλοι δὲ τρόπον κακούργων ἐν χαλκῷ δεδεμένοι δεσμοτηρίῳ, τίνα τῶν εὖ φρονούντων οὐκ ἂν παροξύνειαν, καὶ τοῖς ταῦτα συνθεῖσιν ἐπιπλῆξαι, καὶ πολλὴν εὐθελίαν καταγῶναι τῶν προιεμένων; Οἱ δὲ καὶ δειμόν τινα καὶ φόβον, ᾗδὴ καὶ λύσσαν καὶ ἀπάτην, καὶ τί γὰρ οὐχὶ τῶν κακίστων παθῶν εἰς θεοῦ φύσιν καὶ μορφὴν ἀνέπλασαν. Τοῖς δὲ εὐφημοτέροις
 20 τούτων καὶ θύειν τὰς πόλεις ἐπεισαν. Τοιγαροῦν εἰς πολλὴν ἀνάγκην καθίστανται, τοὺς μὲν τινὰς τῶν θεῶν νομίζειν δοτῆρας ἀγαθῶν, τοὺς δὲ καλεῖν ἀποτροπαίους. Εἴτα δὲ τούτους, ὥσπερ τοὺς πονηροτάτους τῶν ἀνθρώπων, χάρισι καὶ δώροις ἀποσείονται, μέγα τι λήψεσθαι
 25 κακὸν ὑπ' αὐτῶν προσδοκῶντες, εἰ μὴ μισθὸν αὐτοῖς παράσχοιεν.

λε'. Τί τοίνυν τὸ αἴτιον τῆς τοσαύτης ἀνωμαλίας καὶ περὶ τὸ θεῖον πλημμελείας; ἐγὼ μὲν ὑπολαμβάνω τὸ μῆτε τὴν ἀληθῆ τοῦ Θεοῦ φύσιν ἐξ ἀρχῆς συνιδεῖν
 30 αὐτῶν τοὺς νομοθέτας μὴδ' ὅσον καὶ λαβεῖν ἡδυνήθησαν ἀκριβῆ γνῶσιν διορίσαντας, πρὸς τοῦτο ποιήσασθαι τὴν ἀλλήν τάξιν τοῦ πολιτεύματος, ἀλλ' ὥσπερ ἄλλο τι τῶν φαυλοτάτων ἐφήκαν, τοῖς μὲν ποιηταῖς, οὕστινας ἂν βούλωνται θεοὺς εἰσάγειν, πάντα πάσχοντας, τοῖς δὲ ῥή-
 35 τορσι, πολιτογραφεῖν διὰ ψηφισμάτων ξένων θεῶν τὸν ἐπιτήδειον. Πολλῆς δὲ καὶ ζωγράφου καὶ πλάσται τῆς εἰς τοῦτο παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἀπέλασαν ἐξουσίας, αὐτὸς ἕκαστός τινα μορφὴν ἐπινοῶν, ὃ μὲν ἐκ πολλοῦ πλάττων, ὃ δὲ γράφων· οἱ δὲ μάλιστα θαυμαζόμενοι
 40 τῶν δημιουργῶν τὸν ἐλέφαντα καὶ τὸν χρυσὸν ἔχουσι, τῆς αἰὲ καίνουργίας τὴν ὑπόθεσιν. [Καὶ τὰ μὲν τῶν ἱερῶν ἐν ἐρημίᾳ παντελῶς εἰσιν, τὰ δὲ ἐμπερισπούδαστα καθάρσει παντοδαπαῖς περικοσμούμενα.] Εἴθ' οἱ μὲν πρότερον ἐν ταῖς τιμαῖς ἀκμάσαντες θεοὶ γεγηρά-
 45 σασιν· [οἱ δὲ ἐπακμάζοντες τούτων ἐν δευτέρᾳ τάξει ὑποβέβληνται· οὕτω γὰρ εὐφημώτερον λέγειν.] ἄλλοι δὲ καινοὶ τινες εἰσαγόμενοι θρησκείας τυγχάνουσιν, [ὥς, ἐν παρεκδόσει ὧν προείπομεν, τοὺς τόπους ἐρημωθέντας καταλιπεῖν]. Καὶ τῶν ἱερῶν τὰ μὲν ἐρημιοῦνται, τὰ
 50 δὲ νεωστὶ κατὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων βούλησιν ἕκαστος ἰδρύεται, δέον τούναντίον τὴν περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν αὐτοὺς καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν τιμὴν ἀμετακίνητον διαφυλάττειν.

λς'. Ἀπολλώνιος μὲν οὖν ὁ Μολων τῶν ἀνοήτων εἰς

idemque pater, seductas a semetipso et gravidas factas mulieres in carcerem inclusas aut in mare demersas insuper habet; eosque qui ex ipso nati sunt nec liberare potest, utpote fato constrictus, neque sine lacrimis eorum perferre mortes. Pulchra sane hæc, et his alia consequentia: quod adulterium in cælo ita impudenter spectetur a diis, ut alii invidere se faterentur in tali fœditate vinctis. Quid enim facturi non essent, quum nec vetustissimus quidem illorum et rex ab uxoris congressu continere se potuerit donec saltem in cubiculum venissent? Alii vero dii servientes hominibus, et nunc mercedis gratia ædificantes, nunc autem greges pascentes, alii iterum maleficorum more in aeneo carcere vincti, quem sapientum non irritarent, et ad eos redarguendos qui talia finxerunt, et ad magnam credentium stultitiam condemnandam? Alii vero et pavorem quendam et terrorem, neque et rabiem atque fraudem, et quas non perturbationes pessimas in dei naturam formamque effluerunt. Horumque honestioribus sacra facere etiam civilibus persuaserunt. Unde necesse habent ut deorum quosdam bonorum largitores, aliosque vocent malorum depulsores. Deinde vero eos veluti malignissimos homines muneribus atque donis placare contendunt, magni quid mali se ab illis passuros exspectantes, nisi mercedem eis studiose præbuerint.

35. Quæ igitur causa est tantæ inæqualitatis, tantique in Deum delicti? Ego quidem arbitror, quod neque veram Dei naturam principio perspexerint eorum legislatores, neque, quantum consequi valuerant, cognitione accurate explicata, inde reliquam ordinarint rempublicam, sed quasi res esset parvi itidem ut aliæ momenti, neglexerint, dantes potestatem poetis, ut quos vellent deos introducerent omnia pati paratos; rhetoribus vero, deos peregrinos, ut quemque maxime idoneum judicarent, plebiscito admittere. Præterea pictores et plastæ in hoc apud Græcos multam habuere potestatem, ut cuilibet liceret formam quandam excogitare, alius quidem ex luto quod vellet fingens, alius vero plagens: qui vero opificum maxime in admiratione sunt, ebur et aurum habent, subjectam perpetuo rei novæ exprimendæ materiam. Proinde fanorum quidem alia plane jacent in solitudine, alia singulari studio frequentantur et expiationum omni genere exornantur. Et qui antea honoribus floruerunt dii, consenuere; qui vero ætate vigent, ii in secundam classem, ut honorificentius dicam, surrogati sunt, alii novi, nescio qui, introducti religione potiuntur, ut interim, quod diximus, deserta loca derelinquantur. Et fanorum alia deseruntur; alia cujusvis ad arbitrium recens construuntur: quum contra oporteat ipsos opinionem de Deo, honoremque ei debitum absque omni mutatione servare.

36. Et Apollonius quidem Molon erat e numero stulto-

ἦν καὶ τετυρωμένων. Τοὺς μέντοι κατὰ ἀλήθειαν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς φιλοσοφήσαντας οὔτε τῶν προειρημένων οὐδὲν διέλαθεν οὔτε τὰς ψυχρὰς προφάσεις τῶν ἀλληγοριῶν ἠγνόησαν. Δι' ὅπερ τῶν μὲν εἰκότως κατεφρόνησαν, εἰς δὲ τὴν ἀληθῆ καὶ πρέπουσαν περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν ἡμῖν συνεφώνησαν. Ἀφ' ἧς δρμηθεὶς ὁ Πλάτων οὔτε τῶν ἄλλων οὐδένα ποιητῶν φησι δεῖν εἰς τὴν πολιτείαν παραδέχεσθαι, καὶ τὸν Ὅμηρον εὐφήμεως ἀποπέμπεται, στεφανώσας καὶ μύρον αὐτοῦ καταχέας, ἵνα δὴ μὴ τὴν ὀρθὴν δόξαν περὶ Θεοῦ τοῖς μύθοις ἀφανίσαι. Μάλιστα δὲ Πλάτων μεμίμηται τὸν ἡμέτερον νομοθέτην κἀν τῷ μὴδὲν οὕτω παίδευμα προστάττει τοῖς πολίταις, ὥς τὸ πάντα ἀκριβῶς τοὺς νόμους ἐκμανθάνειν· καὶ μὴ καὶ περὶ τοῦ μὴ δεῖν ὥς ἔτυχεν ἐπιμίσγυσθαι τινὰς ἔξωθεν, ἀλλ' εἶναι καθαρὸν τὸ πολιτεύμα τῶν ἐμμενόντων τοῖς νόμοις προϋνόησεν. Ὡς οὐδὲν λογισάμενος ὁ Μόλων Ἀπολλώνιος ἡμῶν κατηγορήσεν, ὅτι μὴ παραδεχόμεθα τοὺς ἄλλαις προκατελημμένους δόξαις περὶ Θεοῦ, μηδὲ κοινωνεῖν ἐθέλομεν τοῖς κατ' ἑτέραν συνθηθεῖαν βίου ζῆν προαιρουμένοις. Ἀλλ' οὐδὲ τούτ' ἐστὶν ἴδιον ἡμῶν· κοινὸν δὲ πάντων, οὐχ' Ἑλλήνων δὲ μόνων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν τοῖς Ἑλλησιν εὐδοκιμωτάτων. Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ ξενηλασίας ποιοῦμενοι διετέλου, καὶ τοῖς αὐτῶν ἀποδημεῖν πολίταις οὐκ ἐπέτρεπον, διαφθορὰν ἐξ ἀμφοῖν ὑφορώμενοι γενήσεσθαι περὶ τοὺς νόμους. Ἐκείνοις μὲν οὖν τὰχα δυσκολίαν τις ἐναδίσκειν ἂν εἰκότως· οὐδενὶ γὰρ οὔτε τῆς πολιτείας οὔτε τῆς παρ' αὐτοῖς μεταδίδωσαν διατριβῆς. Ἡμεῖς δὲ τὰ μὲν τῶν ἄλλων ζηλοῦν οὐκ ἀξιοῦμεν, τοὺς μέντοι μετέχειν τῶν ἡμετέρων βουλομένους ἡδέως δεχόμεθα. Καὶ τοῦτο ἂν εἴη τεκμήριον, οἶμαι, φιλανθρωπίας ἅμα καὶ μεγαλοψυχίας.

λζ'. Εἴω περὶ Λακεδαιμονίων ἐπὶ πλεῖω λέγειν. Οἱ δὲ κοινὴν εἶναι τὴν ἐαυτῶν δόξαντες πόλιν Ἀθηναῖοι, πῶς περὶ τούτων εἶχον, Ἀπολλώνιος ἠγνόησεν· ὅτι καὶ τοὺς ῥῆμα μόνον παρὰ τοὺς ἐκείνων νόμους φθεγξαμένους περὶ θεῶν ἀπαιρητῶς ἐκόλασαν. Τίνος γὰρ ἑτέρου χάριν Σωκράτης ἀπέθανεν; οὐ γὰρ δὴ προσδίδου τὴν πόλιν τοῖς πολεμίοις, οὐδὲ τῶν ἱερῶν ἐσύλησεν οὐδὲν, ἀλλ' ὅτι καινοὺς ἄρκους ὤμωνε, καὶ τι δαιμόνιον αὐτῷ σημαίνειν ἐφασκεν, ἢ σπουδάζων, ἢ διαπαίζων, ὥς ἐνιοὶ λέγουσι, διὰ ταῦτα κατεγνώσθη κώνειον πῶν ἀποθανεῖν· καὶ διαφθεῖρειν δὲ τοὺς νέους ὁ κατήγορος αὐτὸν ἤτιθέτο, τῆς πατρίου πολιτείας καὶ τῶν νόμων.

δ. ὅτι προῆγεν αὐτοὺς καταφρονεῖν. Σωκράτης μὲν οὖν πολίτης Ἀθηναίων τοιαύτην ὑπέμεινε τιμωρίαν. Ἀναξαγόρας δὲ Κλαζομένιος ἦν· ἀλλ' ὅτι νομιζόντων Ἀθηναίων τὸν ἥλιον εἶναι θεόν, ὃ δ' αὐτὸν ἔφη μύθρον εἶναι διάπυρον, θάνατον αὐτοῦ παρ' ὀλίγας ψήφους κατέγνωσαν. Καὶ Διαγόρα τῷ Μηλίῳ τάλαντον ἐπὶ κήρυξαν, εἰ τις αὐτὸν ἀνέλοι, ἐπεὶ τὰ παρ' αὐτοῖς μυστήρια χλευάζειν ἐλέγετο. Καὶ Πρωταγόρας, εἰ μὴ θάπτον ἐφυγε, συλληφθεὶς ἂν ἐτεθνῆκει, γράψαι τι οὕτως οὐχ' ὁμολογούμενον τοῖς Ἀθηναίοις περὶ θεῶν.

rum et superbia inflatorum. Eos autem de Græcis qui in scriptis suis vere philosophati sunt, neque prædictorum aliquid latuit, neque frigidæ allegoriarum excusationes ignoravere. Itaque illos quidem juste sprevere, et in vera decentique de Deo opinione nobiscum consenserunt. Qua re motus Plato neque ullum quempiam poetarum censet in rempublicam esse admittendum; et Homerum honorifice amovet, coronatum et unguento delibutum, ne rectam de Deo opinionem fabulis destrueret. Plato autem potissimum imitatus est legislatorem nostrum, in hoc quod nihil magis civibus præceperit, quam ut accurate omnes leges edicerent, et ne temere extraneorum ulli suis miscerentur, sed ex solis iis constaret respublica qui legibus parerent, curavit. De quibus nihil cogitans Apollonius Molo accusationem in nos instituit, quod eos non recepimus, qui aliis de Deo opinionibus sunt præoccupati, neque cum eis consortium habere volumus, qui aliud vitæ institutum elegerint. Verum neque hoc proprium generis nostri; sed commune omnium, non modo Græcorum, verum etiam eorum qui inter Græcos probatissimi habentur. Ac Lacedæmonis curæ erat perpetuæ peregrinos expellere, neque suis civibus peregrinari permittebant: quod utroque modo leges labefactari suspicarentur. Et hos quidem juste forsitan difficiles morosque esse quis existimet: nemini enim aut civitatem suam aut diuinam apud ipsos commorationem concedunt. Nos autem aliorum instituta imitari nolumus: qui vero nostrorum participes esse cupiunt, eos libenter excipimus. Quod utique reor indicium humanitatis et magnanimitatis nostræ.

37. Sed desino jam de Lacedæmonis amplius dicere. Athenienses vero, qui suam civitatem omnibus communem esse gloriantur, quomodo se his de rebus habuerint, Apollonius ignoravit: quod scilicet in animadversione poenæque inexorabiles erant, si qui vel verbum præter legem de diis loquerentur. Cujus enim rei alterius gratia Socrates diem obiit supremum? non enim hostibus prodidit civitatem, neque sanum aliquod spoliavit; sed ei vitio vertitur quod novo more jurabat, et dæmonem quandam id ipsum ei indicasse referebat, sive serio sive (ut dicunt quidam) joco, et propter hoc morti damnatus est cicutam bibendo: insuper et juvenum eum corruptorem esse aiebat accusator, quod auctor illis fuerit patria instituta legesque contemnere. Et Socrates quidem civis Atheniensis hujusmodi poenam sustinuit. Anaxagoras autem Clazomenius erat: sed quia Athenienses solem esse deum existimabant, ille vero eum massam candentem esse dixit, in paucis tantum suffragiis vertebatur quin capitis condemnaretur. Eique qui Diagoram Melium occideret, talentum datum iri edicto pronunciarunt, utpote qui eorum mysteria deridere ferebatur. Et Protagoras, nisi oculus aufugisset, comprehensus Interiisset, quod aliquid scripserat putaretur

Τί δὲ δεῖ θαυμάζειν εἰ πρὸς ἄνδρας οὕτως ἀξιοπίστους
 διετέθησαν, ὅς γε μὴδὲ γυναικῶν ἐφείσαντο; νῦν μὲν
 γὰρ τινα ἱέρειαν ἀπέκτειναν, ἐπεὶ τις αὐτῆς κατηγο-
 ρήσεν, ὅτι ξένους ἐμίμει θεούς· νόμῳ δ' ἦν τοῦτο παρ'
 5 αὐτοῖς κεκλυμένον, καὶ τιμωρία κατὰ τῶν ξένων εἰ-
 αγόντων θεὸν ὥριστο θάνατος. Οἱ δὲ τοιοῦτον νόμῳ
 χρώμενοι δῆλον ὅτι τοὺς τῶν ἄλλων οὐκ ἐνόμιζον εἶναι
 θεούς· οὐ γὰρ ἂν αὐτοῖς πλειόνων ἀπολαύειν ἐφθόουν.
 Τὰ μὲν οὖν Ἀθηναίων ὥγατο καλῶς. Σχύθαι δὲ φόνους
 10 γαίροντες ἀνθρώπων καὶ βραχὺ τῶν θηρίων διαφέροντες,
 ὅμως τὰ παρ' αὐτοῖς οἰονταὶ δεῖν περιστέλλειν· καὶ τὸν
 ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ σοφίᾳ θαυματούμενον, τὸν Ἀνά-
 γαρσιν, ἐπανελθόντα πρὸς αὐτοὺς ἀνέειλον, ἐπεὶ τῶν
 Ἑλληνικῶν ἐθῶν ἔδοξεν ἤκειν ἀνάπλευς. Πολλοὺς δὲ
 15 καὶ παρὰ Πέρσαις ἂν τις εὖροι καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν
 κεκολασμένους. Ἀλλὰ δῆλον ὅτι τοῖς Περσῶν ἔχαιρε
 νόμοις ὁ Ἀπολλώνιος, ἀκαίρους ἐθαύμαζεν, ὅτι τῆς
 ἀνδρείας αὐτῶν ἀπέλαυσαν οἱ Ἕλληνες καὶ τῆς δημο-
 γνωμοσύνης ἧς εἶχον περὶ θεῶν ταύτης μὲν οὖν ἐν τοῖς
 20 ἱεροῖς οἷς κατέπρηναν, τῆς ἀνδρείας δὲ δουλώσαι παρὰ
 μικρὸν ἐλθόντες. Ἀπάντων δὲ καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων
 μιμητῆς ἐγένετο τῶν Περσικῶν, γυναῖκας ἀλλοτρίας
 ὑβρίζων, καὶ παῖδας ἐκτέμνων. Παρ' ἡμῖν δὲ θάνατος
 ὥρισταί, καὶ ἀλογόν τις ζῶον οὕτως ἀδικῇ· καὶ τούτων
 25 ἡμᾶς τῶν νόμων ἀπαγαγεῖν οὔτε φόβος ἰσχυρὸς τῶν κρα-
 τισάντων οὔτε ζῆλος τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις τιμημένων.
 Οὐδὲ τὴν ἀνδρείαν ἡσχάσαμεν ἐπὶ τῷ πολέμῳ ἀρα-
 σθαι χάριν πλεονεξίας, ἀλλ' ἐπὶ τῷ τοὺς νόμους δια-
 φυλάττειν. Τὰς γοῦν ἄλλας ἐλαττώσεις πρῶτος ὑπο-
 30 μένοντες, ἐπειδὴν τινες ἡμᾶς τὰ νόμιμα κινεῖν ἀναγ-
 κάζωσι, τότε καὶ παρὰ δύναμιν αἰρούμεθα πολέμους
 καὶ μέχρι τῶν ἰσχυάτων ταῖς συμφοραῖς ἐγκαρτεροῦμεν.
 Διὰ τί γὰρ ἂν καὶ ζηλώσαιμεν τοὺς ἐτέρων νόμους,
 δρῶντες μὴδὲ παρὰ τοῖς θεμένοις αὐτοὺς τετηρημένους;
 35 πῶς γὰρ οὐκ ἐμελλόν Λακεδαιμόνιοι μὲν τῆς ἀνεπιμί-
 κτου καταγνώσεσθαι πολιτείας καὶ τῆς περὶ τοὺς γάμους
 διγυωρίας, Ἥλειοι δὲ καὶ Θηβαῖοι τῆς παρὰ φύσιν
 καὶ ἄγαν ἀνέδην πρὸς τοὺς ἀρρενας μίξεως; Ἄ γοῦν
 πάσαι κάλλιστα καὶ συμφορώτατα πράττειν ὑπελάμ-
 40 βανον, ταῦτ' εἰ καὶ μὴ παντάπασιν τοῖς ἔργοις πεφεύ-
 γασιν, οὐχ ὁμολογοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς περὶ αὐτῶν
 νόμους ἀπομίγνυνται, τοσοῦτον ποτὲ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν
 ἰσχύσαντας ὥστε καὶ τοῖς θεοῖς τὰς τῶν ἀρρένων μίξεις
 ἐπεφήμισαν, κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ τοὺς τῶν
 45 γυναικῶν ἀδελφῶν γάμους, ταύτην ἀπολογίαν αὐταῖς
 τῶν ἀτόπων καὶ παρὰ φύσιν ἡδονῶν συντιθέντες.
 λη'. Εἰ νῦν περὶ τῶν τιμωριῶν λέγειν, ὅσας μὲν
 ἐξ ἀρχῆς ἔδοσαν οἱ πλείστοι νομοθέται τοῖς πονηροῖς
 ἐμάλυσεσι ἐπὶ μοιχαλίας μὲν ζημίας χρημάτων, ἐπὶ
 50 φθορᾶς δὲ γάμους νομοθετήσαντες, ὅσας δὲ περὶ τῆς
 ἀσεβείας προφάσεις περιέχουσιν ἀρνήσεως, εἰ καὶ τις
 ἐπιχειρήσειεν ἐξετάζειν. Ἥδη γὰρ παρὰ τοῖς πλείοσι
 μελέτη γέγονε τοῦ παραβαίνειν τοὺς νόμους· οὐ μὴν
 καὶ παρ' ἡμῖν. Ἀλλὰ καὶ πλούτου καὶ πόλεων καὶ

discrepans ab Atheniensium de diis opinionibus. Quid au-
 tem miri esse debet si in viros adeo fide dignos eo animo
 fuerint, qui ne mulieribus quidem pepercere? Etenim sacer-
 dotem quandam interfecerunt, quodam eam accusante quod
 deos colendos docuerit peregrinos; lege quippe hoc vetitum
 erat, morsque eis in poenam decreta qui deos peregrinos in-
 troducerent. Igitur qui tali lege utebantur, aliorum sane
 deos non credebant esse deos: non enim si credidissent, se
 ipsos beneficio ex pluribus diis privassent. Tam bene scilicet
 administrabatur Atheniensium respublica. Scythæ autem
 cædibus gaudentes humanis, et parum admodum differen-
 tes a hestis, arbitrantur tamen sua mysteria esse custo-
 dienda: et Anacharsim, quem Græci sapientiæ ergo mirati
 sunt, ad ipsos reversum occiderunt, quod visus sit morum
 Græcorum plenus ad ipsos venire. Etiam apud Persas in-
 venire est multos huiusmodi de causa supplicio affectos.
 Sed palam est, quod Apollonio placuerint leges Persarum,
 illosque in admiratione habuerit, quod eorum fortitudo et
 de diis concors opinio Græcis fuisset conducibilis: hæc vide-
 licet in templorum concrematione, illa in eo quod propemo-
 dum in servitutem ab illis redacta fuerit Græcia. Is autem
 morum omnium imitator exstitit Persicorum, uxoribus ali-
 enis injurias faciens, et filios castrans. Apud nos autem mors
 decreta est, si quis vel animalia rationis expertia hoc modo
 lædat: et ab his legibus nos abducere neque timor potuit
 dominorum præpotentium, neque desiderium eos æmulandi
 qui apud alios honorantur. Neque fortitudinem exercuimus,
 ad bella suscipienda ut res nostras augeamus, sed ut leges
 nobis permaneant. Cetera igitur damna ferentes leniter, ubi
 sunt qui nos a legibus cogant discedere, hinc etiam supra
 vires bella sumimus, et ad ultima usque mala duramus. Cur
 itaque nos aliorum æmulemur leges, quum eas ne a legisla-
 toribus quidem suis servatas videamus? quidni enim da-
 mnarent Lacedæmonii insociabilem illam formam rei publicæ
 neglectumque nuptiarum; et Elei et Thebani projectissimum
 illum et contra naturam cum maribus concubitum? Nam
 quæ olim honestissime et utilissime a se fieri arbitrabantur,
 ea nisi re ipsa prorsus fugerunt, non confitentur: quinimo
 latas de eis leges admiscunt, quum quondam tantum apud
 Græcos valuerunt, ut etiam diis marium coitus tribuerint;
 eademque ratione germanarum sororum connubia, hanc
 sibi illicitarum et naturæ repugnantium voluptatum excu-
 sationem comminiscentes.

38. Supersedeo nunc de poenis dicere, quot dederint
 olim plerique legislatores improbis compositiones, dum in
 adulterio mulctam pecuniariam, in corruptela connubium
 sanciant, quot etiam impietatis crimine occasiones suppe-
 ditentur negandi, si quis reum examinare conetur. Jam
 enim apud plerosque meditatio inolevit leges violandi: At
 apud nos non ita est. Quin etiam si divitiis et urbibus cæ-

των ἄλλων ἀγαθῶν στερηθῶμεν, ὁ γοῦν νόμος ἡμῖν ἀθάνατος διαμένει· καὶ οὐδεὶς Ἰουδαίων οὔτε μακρὰν οὕτως ἂν ἀπέλθοι τῆς πατρίδος οὐτ' ἐπίπικρον φοβηθήσεται δεσπότην, ὥς μὴ πρὸ ἐκείνου δεδιέναι τὸν νόμον. Εἰ μὲν οὖν διὰ τὴν ἀρετὴν τῶν νόμων οὕτω πρὸς αὐτοὺς διακείμεθα, συγχωρησάτωσαν ὅτι κρατίστους ἔχομεν νόμους· εἰ δὲ φαῦλοις οὕτως ἡμᾶς ἐμμένειν ὑπολαμβάνουσι, τί οὐκ ἂν αὐτοὶ δικαίως πάθοιεν τοὺς κρείττους οὐ φυλάττοντες; Ἐπαὶ τοίνυν ὁ πολὺς χρόνος πιστεύεται πάντων εἶναι δοκιμαστῆς ἀληθεστάτος, τοῦτον ἂν ποιησαίμην ἐγὼ μάρτυρα τῆς ἀρετῆς ἡμῶν τοῦ νομοθέτου καὶ τῆς ὑπ' ἐκείνου φήμης περὶ τοῦ Θεοῦ παραδοθείσης. Ἀπειροῦ γὰρ τοῦ χρόνου γεγονότος, εἰ τις αὐτὸν παραβάλλοι ταῖς τῶν ἄλλων ἡλικίαις νομοθε-

15 τῶν, παρὰ πάντας ἂν εὖροι τοῦτον.
 20 18. Ὅφ' ἡμῶν τε διηλέγχθησαν οἱ νόμοι καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις, αἱ καὶ μᾶλλον αὐτῶν ζῆλον ἐμπεποιήκασιν. Πρῶτοι μὲν γὰρ οἱ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι φιλοσοφῆσαντες τῷ μὲν δοκεῖν τὰ πάτρια διεφύλαττον, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τῷ φιλοσοφεῖν ἐκείνῳ κατήκολούθησαν, ὅμοια μὲν περὶ Θεοῦ φρονούντες, εὐτέλειαν δὲ βίου καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους κοινωνίαν διδάσκοντες. Οὐ μὴν ἄλλα καὶ πλήθεισιν ἤδη πολὺς ζῆλος γέγονεν ἐκ μακροῦ τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας, οὐδ' ἐστὶν οὐ πόλις
 25 Ἑλλήνων οὐδητισοῦν οὐδὲ βάρβαρος, οὐδὲ ἐν ἔθνος, ἔθνα μὴ τὸ τῆς ἐβδομάδος, ἣν ἀργοῦμεν ἡμεῖς, ἔθος οὐ διαπεφοίτηκε, καὶ αἱ νηστεῖαι καὶ λύχνων ἀνακαύσεις καὶ πολλὰ τῶν εἰς βρῶσιν ἡμῖν οὐ νενομισμένων παρατετήρηται. Μιμεῖσθαι δὲ πειρῶνται καὶ τὴν πρὸς
 30 ἀλλήλους ἡμῶν ὁμόνοιαν καὶ τὴν τῶν ὄντων ἀνάδοσιν καὶ τὸ φιλεργὸν ἐν ταῖς τέχναις καὶ τὸ καρτερικὸν ἐν ταῖς ὑπὲρ τῶν νόμων ἀνάγκαις. Τὸ γὰρ θαυμασιώτατον, ὅτι χωρὶς τοῦ τῆς ἡδονῆς ἐπαγωγῆς οὐ δελεαστὸς αὐτὸς καθ' αὐτὸν ἴσχυσεν ὁ νόμος· καὶ ὥσπερ ὁ Θεὸς
 35 διὰ παντὸς τοῦ κόσμου πεφοίτηκεν, οὕτως ὁ νόμος διὰ πάντων ἀνθρώπων βεβᾶδικεν. Αὐτὸς δὲ τις ἕκαστος τὴν πατρίδα καὶ τὸν οἶκον ἐπισκοπῶν τὸν αὐτοῦ τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις οὐκ ἀπιστῆσει. Χρὴ τοίνυν πάντων ἀνθρώπων καταγνῶναι πονηρίαν ἐβελούσιον, εἰ
 40 τὰλλότρια καὶ φαῦλα πρὸ τῶν οἰκείων καὶ καλῶν ζηλοῦν ἐπιτεθυμήκασιν, ἢ παύσασθαι βασκαίνοντας ἡμῖν τοὺς κατηγοροῦντας. Οὐδὲ γὰρ ἐπιφθόνου τινὸς ἀντιποιοῦμεθα πράγματος, τὸν αὐτῶν τιμῶντες νομοθέτην καὶ τοῖς ὑπ' ἐκείνου προφητευθεῖσι περὶ τοῦ Θεοῦ πεπιστευ-

45 κότες. Καὶ γὰρ εἰ μὴ συνίμεν αὐτοὶ τῆς ἀρετῆς τῶν νόμων ἅπαντων, ὑπὸ τοῦ πλήθους γοῦν τῶν ζηλούντων μέγα φρονεῖν ἐπ' αὐτοῖς προήχθημεν.
 μ'. Ἀλλὰ γὰρ περὶ μὲν τῶν νόμων καὶ τῆς πολιτείας τὴν ἀκριβεῆ πεποιήμαι παράδοσιν ἐν τοῖς περὶ
 50 ἀρχαιολογίας μοι γραφεῖσι· νυνὶ δ' αὐτῶν ἐπεμνήσθην, ἐφ' ὅσον ἦν ἀναγκαῖον, οὔτε τὰ τῶν ἄλλων ψέγειν οὔτε τὰ παρ' ἡμῖν ἐγκωμιάζειν προθέμενος, ἀλλ' ἵνα τοὺς περὶ ἡμῶν ἀδίκως γεγραφότας ἐλέγξω, πρὸς αὐτὴν ἀναιδῶς τὴν ἀλήθειαν περιφρονεικηχότας. Καὶ δὴ μοι

terisque bonis privemur, at lex quidem nobis permanet immortalis : nec ullus unquam Judæorum vel tam procul discesserit a patria, vel peracerbum ita formidaverit dominum, quum legem magis formidet. Si igitur ob legum virtutes sic sumus in eas animati, fateantur nos optimas habere leges : sin malis legibus sic nos obtemperare arbitrantur, quamnam pœna digni sunt ipsi qui melioribus non pareant? Et quoniam temporis longinquitas exploratrix creditur esse omnium verissima, hanc ego testem non dubitem facere tum virtutis nostri legislatoris, tum traditæ ab illo de Deo persuasionis. Nam quum immensum tempus elapsum sit, si quis eum cum ceterorum legislatorum conferat ætaliibus, inveniet eum longe ante omnes fuisse.

39. Jam ipsius leges cæteris omnibus mortalibus semper magis magisque æmulationem sui commovisse, a nobis demonstratum est. Primi enim qui apud Græcos philosophati sunt, patria quidem instituta visi sunt servare; sed in actionibus studioque sapientiæ illum sequuti sunt, tum eadem de Deo sentientes, tum victus tenuitatem et mutuam inter homines communionem docentes. Quin et jam primum nostrorum Dei colendi rituum imitandorum quamplurimis desiderium incessit; neque ulla vel Græcorum urbs est vel barbarorum, neque ulla gens, ad quam non pervenerit septimi diei, quem otiosi traducimus, celebrandi consuetudo; et apud quam jejunia, et lucernarum incensiones, et multa quæ nobis comedere nefas est non observentur. Conantur autem mutuam nostram imitari concordiam et bonorum largitionem, et in artibus exercendis sedulitatem, et tolerantiam in tormentis quæ pro legibus nostris sustinemus. Etenim, quod est omnium maxime admirandum, citra voluptatis illecebram ipsa per se lex invaluit : ac sicuti Deus universum mundum permeavit, ita lex universos mortales pervasit. Quodsi suam quisque patriam domumque consideraverit, is meis dictis non diffidet. Quo fit ut aut condemnandi sint universi mortales voluntariæ pravitatis, si aliena, eademque vitiosa, ante domestica, eademque honesta, æmulari concupiverint; aut invidiæ suæ finem facere debeant accusatores nostri. Neque enim invidiosum quiddam nobis vindicamus, dum nostrum legislatorem honoramus et ejus de Deo effatis credimus. Nam etiamsi legum omnium virtutem non intelligeremus; vel æmulantium multitudo fecisset, ut de eis nobis placeret.

40. Verum de legibus quidem et republica in meo Antiquitatum opere accurate tradidi : nunc ea commemoravi quantum erat necessarium, non quod aliena recensere, vel nostra collaudare mihi propositum esset; sed ut eos qui de nobis inique scripserunt, evincerem in ipsam veritatem impudenter invectos fuisse. Et sane mihi videor

δοκῶ πεπληρωσθαι διὰ τῆς γραφῆς ἱκανῶς & προὔπε-
σχόμεν. Καὶ γὰρ ἀρχαιότητι προὔπαρχον ἐπέδειξα
τὸ γένος, τῶν κατηγόρων ὅτι νεώτατον ἐστὶ εἰρηκότων
καὶ γὰρ πολλοὺς ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἐμνημονευότας
ἡμῶν ἀρχαίους παρέσχομεν μάρτυρας, ἐκείνων ὅτι μη-
δεὶς ἐστὶ διαβεβαιούμενων. Ἀλλὰ μὴν Αἰγυπτίους
ἔφασαν ἡμῶν τοὺς προγόνους· ἐδέχθησαν δ' εἰς Αἴγυ-
πτον ἔλθόντες ἐτέρωθεν. Διὰ δὲ λύμην σωμάτων αὐτοὺς
ἐκβληθῆναι κατεψεύσαντο· προαιρέσει καὶ περιουσίᾳ
ῥώμης ἐφάνησαν ἐπὶ τῇν οἰκίαν ὑποστρέψαντες γῆν.
Οἱ μὲν ὡς φαυλότατον ἡμῶν τὸν νομοθέτην ἐλοιδορήσαν,
τῷ δὲ τῆς ἀρετῆς πάλαι μὲν ὁ Θεὸς, μετ' ἐκείνων δὲ
μάρτυς ὁ χρόνος ἡῦρηται γεγεννημένος.

μα'. Περὶ τῶν νόμων οὐκ ἐδέχετο λόγου πλείονος.
15 Αὐτοὶ γὰρ ἐωράθησαν δι' αὐτῶν, οὐκ ἀσέβειαν μὲν, εὐ-
σέβειαν δ' ἀληθεστάτην διδάσκοντες, οὐδ' ἐπὶ μισαν-
θρωπίαν, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ὄντων κοινωνίαν παρακα-
λοῦντες, ἀδικίας ἐχθροὶ, δικαιοσύνης ἐπιμελεῖς, ἀργίαν
καὶ πολυτέλειαν ἐξορίζοντες, αὐτάρχεις καὶ φιλοπόνους
20 εἶναι διδάσκοντες, πολέμων μὲν ἀπείργοντες εἰς πλεονε-
ξίαν, ἀνδρείους δ' ὑπὲρ αὐτῶν εἶναι παρασκευάζοντες,
ἀπαραίτητοι πρὸς τὰς τιμωρίας, ἀσόφιστοι λόγων πα-
ρασκευαῖς, τοῖς ἔργοις αἰεὶ βεβαιούμενοι· ταῦτα γὰρ
αἰεὶ ἡμεῖς παρέχομεν τῶν γραμμάτων ἐναργέστερα.
25 Δι' ὅπερ ἐγὼ θαρσύνσας ἂν εἴποιμι, πλείστων ἅμα καὶ
καλλίστων ἡμᾶς εἰσηγητὰς τοῖς ἄλλοις γεγονέναι. Τί
γὰρ εὐσεβείας ἀπαραβάτου κάλλιον; τί δὲ τοῦ πειθα-
ρεῖν τοῖς νόμοις δικαιοτέρον; ἢ τί συμφορώτερον τοῦ
πρὸς ἀλλήλους ἁμονοεῖν, καὶ μήτ' ἐν συμφοραῖς διστα-
30 σθαι μήτ' ἐν εὐτυχίαις στασιαῶζειν ἐξυβρίζοντας, ἀλλ'
ἐν πολέμῳ μὲν θανάτου καταφρονεῖν, ἐν εἰρήνῃ δὲ
τέχναις ἢ γεωργίαις προσανέχειν, πάντα δὲ καὶ παν-
ταχοῦ πεπεισθαι τὸν Θεὸν ἐποπτεύοντα διέπειν; Ταῦτ'
εἰ μὲν παρ' ἐτέροις ἢ ἐγράφη πρότερον, ἢ ἐφυλάχθη
35 βεβαιότερον, ἡμεῖς ἂν ἐκείνοις χάριν ὠφείλομεν ὡς
μαθηταὶ γεγονότες· εἰ δὲ καὶ χρώμενοι μάλιστα
πάντων βλεπόμεθα καὶ τὴν πρώτην εὕρεσιν αὐτῶν
ἡμετέραν οὖσαν ἐπεδείξαμεν, Ἀπίωνες μὲν καὶ Μό-
λωνες καὶ πάντες ὅσοι τῷ ψεύδεσθαι καὶ λοιδορεῖν χαί-
ω ρουσιν ἐξελέγχθωσαν· σοὶ δὲ, Ἐπαφρόδιτε, μάλιστα
τὴν ἀλήθειαν ἀγαπῶντι, καὶ διὰ σὲ τοῖς ὁμοίως βουλευ-
σαμένοις περὶ τοῦ γένους ἡμῶν εἰδέναι, ταῦτό τε καὶ τὸ
πρὸ αὐτοῦ γεγράφθαι βιβλίον.

scripto meo satis præstitisse promissa. Etenim inprimis
vetustum esse demonstravi genus nostrum, quod accusa-
tores recentissimum esse dixerant : et multos allegavi
testes, qui antiquitatis nostræ in scriptis suis mentionem
fecerunt, illis nullos esse affirmantibus. Quumque Ægyptios
fuisse majores nostros dixerint, demonstratum est eos in
Ægyptum aliunde venisse. Et quum ob corporum vitium
eos ejectos fuisse mentiti sint, planum factum est eos et
volentes et cum singulari robore patriam terram repelliisse.
Et quum illi in legislatorem nostrum tanquam vitiosissi-
mum inveci sint, compertum est virtutis ejus et olim
Deum et post illum tempus exstitisse testem.

41. De legibus nihil opus fuit oratione longiore. Nam
ipsas per se perspectum est non impietatem, sed pietatem
docere verissimam; neque ad hominum odium, sed ad fa-
cultatum communitatem incitare; injustitiæ inimicas, justi-
tiæ curam gerentes; expultrices otii et luxus; et quæ ho-
mines suis contentos et laboriosos esse doceant; et a bellis
habendi cupidine gerendis avocent; et pro legibus fortes
esse faciant; et in poenis irrogandis sint inexorabiles; et
verborum eloquentia indeceptæ, operibus semper confirmen-
tur : hæc enim nos semper exhibemus literis manifestiora.
Itaque ausim equidem dicere plurimorum simul et pul-
cherrimorum nos ceteris auctores exstitisse. Quid enim
inviolata pietate pulchrius? quid justius quam parere le-
gibus? quid utilius quam mutuam fovere concordiam, et
neque in calamitatibus divelli, neque in rebus secundis
ævire seditionibus; sed in bello mortem contemnere, in
pace artibus et agriculturæ operam navare, et omnia et
ubique ab arbitrio Deo gubernari persuasum habere? Hæc
si apud alios vel prius scripta vel constantius fuissent
servata, nos illis, ut discipuli magistris, gratiam debe-
remus : sin vero his nos maxime omnium uti cernimur,
et eorum inventionem primam nostram esse demonstravi-
mus, valeant refutati Apiones et Molones, et quicunque
mentiri et conviciari gaudent. Tibi vero, Epaphrodite,
veritatem maxime amanti, et propter te iis qui itidem
genus nostrum cognoscere voluerint, et hic et superior liber
scriptus esto.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

INDEX

NOMINUM ET RERUM.

(A. J. Antiquitates Judaicae. — B. J. Bellum Judaicum. — C. A. Contra Apionem. — V. J. Vita Josephi. — M. De Maccabæis.)

A.

- Aaron**, Moysis frater, A. J. II, 15, 2. Pontifex maximus constituitur Dei jussu, III, 8, 1. Ejus filii quatuor, *ibid.* Pontificatus ei a Deo bis confirmatur, IV, 4, 2 sq. Moritur in Arabia, 4, 7. Cf. XX, 11.
- Abaneth**, zona sacerdotum, A. J. III, 7, 2.
- Abaris** (*Abarim*), mons Palæst., A. J. IV, 8, 49.
- Abarus**, Aseri f., A. J. II, 7, 4.
- Abassarus**, Persa, Syriæ et Phœniciae præfectus, A. J. XI, 1, 3; 4, 4; 6.
- Abba**, mensis apud Judæos, qui Atheniensibus est Hecatombaron, A. J. IV, 4, 7.
- Abbarus**, judex apud Tyrios, C. A. I, 21.
- Abdagases**, Parthorum dux, A. J. XVIII, 9, 4.
- Abdasratus**, Tyriorum rex, C. A. I, 18.
- Abdeelus**, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Abdemon**, Tyrius, A. J. VIII, 5, 3.
- Abdemonus**, Tyrius, C. A. I, 17, 18.
- Abdenago**, V. Azarias.
- Abdon**, e tribu Ephraimitide, Eloni in imperio apud Judæos succedit, A. J. V, 7, 15.
- Abela**, urbs Palæst., A. J. VIII, 13, 7.
- Abellana**, urbs Palæst., A. J. VIII, 12, 4.
- Abelmacheu**, urbs Palæst., a Joabo obsidetur, A. J. VII, 11, 8.
- Abelus**, Adami f., a Cai fratre interficitur, A. J. I, 2, 1.
- Abenerus**, Neri f., Sauli dux, A. J. VI, 6, 6. Ejus opera Jebosthus post Sauli mortem rex constituitur, VII, 1, 3. A Jebostho offensus ad Davidem deficit, I, 4. A Joabo interficitur, 1, 5.
- Abennerigus**, Spasinæ Castri rex, Samachonem filiam Izatæ nuptum dat, A. J. XX, 2, 1.
- Abesace**, Davidis concubina, A. J. VII, 14, 3; VIII, 1, 2.
- Abesalomus**, Davidis ex Machana f., A. J. VII, 1, 4. Ob fratris cædem in exilium pellitur, postea a patre revocatur, 8, 1 sqq. Populi benevolentiam captat et patrem regno ejicere annititur, 9, 1 sqq. Ejus exercitus funditur, ipse in arbore suspensus a Joabo interficitur, 10, 2. Ejus casaries pulcherrima, 8, 5.
- Abesarus**, urbs Palæst., A. J. VI, 13, 8.
- Abessæus**, Davidis nepos, Joabi frater, A. J. VII, 1, 3; cf. 10, 1; 11, 2. Idumæos vincit, 5, 4. Davidi vitam servat, 12, 1. Vir magnæ fortitudinis, 12, 4.
- Abia**, Samuelli f. rempublicam ipsius curæ a patre commissam pessime administrat, A. J. VI, 3, 2.
- Abia**, Roboami f. ex Machana, A. J. VII, 8, 5. VIII, 10, 1. Patri succedit, VIII, 10, 4. Ab Hieroboamo bello lacessitur; ante prælium omnes Judæos, amicos et hostes, alloquitur, 11, 2. Hieroboamum fundit fugatque, 11, 3. Non multo post moritur, *ibid.*
- Abia**, uxor Achazæ regis, A. J. IX, 12, 3.
- Abias**, Arabum rex, inita cum Adiabenorum primoribus societate, contra Stazem, eorum regem expeditionem fecit, A. J. XX, 4, 1. Vincitur; semet ipsum interficit, *ibid.*
- Abiatharus**, Abimelechi f., A. J. VI, 12, 8. Pontifex constituitur a Davide, VII, 5, 4; cf. VII, 9, 2; 9, 7. Cum Adonia facit, qui regnum affectat, 14, 4. A Solomone pontificatu privatur, VIII, 1, 3.
- Abibalus**, Tyriorum rex, A. J. VIII, 5, 3. C. A. I, 17; 18.
- Abida**, Asani Judæorum regis uxor, A. J. VIII, 12, 6.
- Abiezeres**, Phinicesis f., pontificatum obtinet post patris mortem, A. J. V, 11, 5.
- Abigæa**, Nabali uxor, Davidem in maritum ira incensum placat; post mariti mortem Davidi nubit, A. J. VI, 13, 7 sqq. VII, 10, 1.
- Abila**, urbs Perææ, A. J. IV, 8, 1; V, 1, 1; XII, 3, 3. A Romanis capitur, B. J. IV, 7, 6.
- Abila Lysaniæ**, urbs Syriæ, prius ad Lysaniæ dynastiam pertinebat, a Claudio Cæsare Agrippæ M. tribuitur, A. J. XIX, 5, 1.
- Abilamarodachus**, Nabuchodonosori f., Babyloniorum rex, A. J. X, 11, 2.
- Abimaclus**, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Abimelechus**, Gararorum rex, Sarram, Abrami uxorem, corrumpere cupiens, a Deo pœna afficitur, A. J. I, 12, 1. Abramo agrorum suorum partem cedit, *ibid.* Jacobum Gararis benigne excipit, sed mox ei inimicus redditur, 18, 2. Amicitiam cum eo renovat, 18, 3.
- Abimelechus**, Gedeonis f., fratribus præter Joathamum omnibus occisis, tyrannidem occupat, A. J. V, 7, 1. Joatham auctore, Sicimis expellitur, 7, 3. Sicima reddit omnesque incolas cædit, 7, 4. Thebas expugnat; frusto molæ ictus perit, 7, 5.
- Abimelechus**, pontifex, a Saulo cum tota sua familia occiditur, A. J. VI, 12, 1; 12, 4.
- Abinadabus**, sub Solomone regionis maritimæ præfectus, A. J. VIII, 2, 3.
- Abiramus**, Moysis adversarius, A. J. IV, 2, 2; 3, 1; cf. M. 3.
- Abisæus**, Saruiz Davidis sororis f., A. J. VI, 13, 9.
- Abitaula**, Davidis uxor, A. J. VII, 1, 4.
- Abius**, Aaronis f., A. J. III, 8, 1; 8, 7.
- Abramus**, Tharri f., Sarram Aranis filiam uxorem ducit; cum patre ex Chaldaea in Mesopotamiam inigrat, A. J.

- 1, 5. Hoc factum est mille viginti annis ante templum exstructum, VIII, 3. 1. Ex Mesopotamia in Chananaeam contendit; Lotum, fratris f., adoptat, I, 7, 1. Abrami sententia de Deo deque universo, *ibid.* Fame Chananaeam premente, in Aegyptum migrat, 8, 1. Cf. *B. J. V*, 9, 4. Aegyptios arithmetica et astronomia instituit, *A. J. I*, 8, 2. In Chananaeam reversus, loca montibus adjacentia occupat; Chabrone domicilium collocat, 8, 3. Sodomitis opitulans, Assyrios praelio vincit, 10, 1 sqq. Ex Agara ancilla Ismaelum procreat, 10, 4. Dei jussu se ipsum et suos circumcidit, 10, 5. Dei angeli ei nuntiant, Sarram ei filium pariturum esse, 11, 1. Gerara proficiscitur; Abimelechus ei agrorum suorum partem cedit, 12, 1. Isaacus ex Sarra ei nascitur, 12, 2. Agarum cum Ismaelo domo sua expellit, 12, 3. Isaacum pro victima Deo offert, Deus ei parit, 13, 1 sqq. Sarra mortua Chaturam in matrimonium ducit, ex qua sex filios procreat, 14 et 15. Moritur, 17.
- Abrami domus*, vicus regionis Damascenae, *A. J. I*, 7, 2.
- Absalomus*, Mattathiae pater, *A. J. XIII*, 5, 7.
- Absalomus*, Aristobuli avunculus, a Pompeio capitur, *A. J. XIV*, 4, 4.
- Absalomus*, Manahemi sectator, *B. J. II*, 17, 9.
- Abuma*, urbs Palast., *A. J. X*, 5, 2.
- Accaron* (Acaron), urbs Palest., una ex quinque civitatibus potentioribus Palaestinarum, *A. J. VI*, 1, 2. Cf. *V*, 1, 22; *V*, 2, 4; *V*, 3, 1; *VI*, 2, 3; *IX*, 2, 1, *XIII*, 4, 4.
- Ace*, urbs Phoenic., postea Ptolemais vocata, *A. J. IX*, 14, 2.
- Aencheres I*, Aegypti rex, *C. A. I*, 15.
- Aencheres II*, Aegypti rex, *C. A. I*, 15.
- Aencheres*, Aegypti regina, *C. A. I*, 15.
- Achabarorum petra* (*Achabare*), in Galil. superiori, munitur, *B. J. II*, 20, 6. *V. J.* 37.
- Achabus*, Amarini f., Israelitarum rex, *A. J. VIII*, 12, 5. Iezabelam, Tyrionum regis filiam uxorem ducit, ejusque deos colit, 13, 1. Ab Elia vate reprehenditur, 13, 5. Occiso Nabutho iterum ab Elia reprehensus facinora sua expiare studet, 13, 8. Bis ab Adado, Syriae rege, bello petitus superior discedit, 14, 1. Adado vitam concedit, 14, 4. Cum Josaphato, Judaeae rege, Adadam aggressus vincitur et occiditur, 15, 3 sqq. Septuaginta ejus liberi Jehu jussu interficiuntur, *IX*, 5.
- Achaia*, regio Graeciae, *B. J. I*, 26, 4; *III*, 1, 3.
- Achamon*, praetor urbanus sub Achabo rege, *A. J. VIII*, 15, 4.
- Acharus*, Zebedae f., praedae Deo consecratae partem surripit, *A. J. V*, 1, 10 sqq. Furto obiecto occiditur, 1, 15.
- Achazes*, Judaeorum rex, Jothami f., a Syris et Israelitis cladibus afficitur, *A. J. IX*, 12, 1. Cum Assyriis societatem init contra Israelitas, 12, 3. Syrorum et Assyriorum deos colit; regnat sedecim annos, *ibid.*
- Achemarus*, pater Iessami, *A. J. VII*, 12, 4.
- Achiabus*, Herodis M. consobrinus, Alexandrae consilium regnum occupandi regi prodit, *A. J. XV*, 7, 8. Herodem prohibet ne manus sibi inferat, *XVII*, 7; cf. *B. J. I*, 33, 7. Romanos adjuvat in Judaeis seditiosis coercendis post mortem Herodis, *A. J. XVII*, 10, 4; 10, 10. *B. J. II*, 4, 1; 5, 3.
- Achiata*, Amasiae regis uxor, Oziae mater, *A. J. IX*, 10, 2.
- Achias*, pontifex, *A. J. VI*, 6, 2.
- Achias*, vates, Hieroboamo regnum vaticinatur, *A. J. VIII*, 7, 7. Alterum ejus de Hieroboami stirpe et de tota Israelitarum gente vaticinium, *VIII*, 11, 1. Cf. *X*, 4, 4.
- Achiba*, Ezeciae uxor, Manassae mater, *A. J. X*, 3, 1.
- Achilaus*, Davidis actuarius, *A. J. VII*, 11, 8.
- Achilus*, Josaphati pater, *A. J. VII*, 5, 4.
- Achima*, Davidis uxor, *A. J. VI*, 13, 10.
- Achimanus*, Berzelai f., *A. J. VII*, 11, 4.
- Achimas*, Sadoci f., pontifex, *A. J. VII*, 9, 2; 10, 4; *X*, 8, 6.
- Achimelechus*, pontifex, v. *Abimelechus*.
- Achina*, Davidis uxor, *A. J. VII*, 1, 4.
- Achinadabus*, sub Solomone Galilaeam administrat, *A. J. VIII*, 2, 3.
- Achitobus*, Arophael f., pontifex, *A. J. VI*, 6, 2; *VIII*, 1, 3.
- Achitophelus*, cum Abesalomo seditionem movet contra Davidem, *A. J. VII*, 9, 2 sqq. Abesalomo suadet ut Davidem interimat, 9, 6. De Abesalomi successu desperans semet ipsum interficit, 9, 8.
- Achonius*, Hierosolymita nobilis, *A. J. XI*, 5, 4.
- Achrathus*, eunuchus, *A. J. XI*, 6, 7.
- Acme*, Liviae Augusti conjugis serva ab Antipatro sollicitatur ad struendas Salomae Herodis sorori insidias, *A. J. XVII*, 5, 7. *B. J. I*, 32, 6. Ejus ad Herodem literae, *ibid.* Ab Augusto morte mulctatur, *A. J. 7. B. J.* 33, 7.
- Acmon*, Palaestinus ex genere gigantum, *A. J. VII*, 12, 1.
- Acra*, pars Hierosolymorum urbis, describitur, *B. J. V*, 4, 1. A Romanis capitur et incenditur, *VI*, 6, 3. Cf. *I*, 1, 5.
- Acrabatta* (*Acrabattae*), urbs Judaeae, *B. J. III*, 3, 5.
- Acrabattena toparchia*, una ex undecim Judaeae topp., *A. J. XII*, 8, 1. *B. J. II*, 20, 4; *III*, 3, 5; *IV*, 9, 3. A Vespasiano capitur, *B. J. IV*, 9, 9.
- Actipus*. V. *Arce*.
- Actium*, urbs Graeciae, *B. J. I*, 20, 1. Actiaca pugna, *A. J. XV*, 5, 1 sqq.; 6, 1.
- Acusilaus*, Argivus, quando vixerit, *C. A. I*, 2. Multa apud Hesiodum castigat, 1, 3. Laudatur, *A. J. I*, 3, 9.
- Ada*, Lamechi uxor, *A. J. I*, 2, 2.
- Ada*, Helonis fil., Esavi uxor, *A. J. I*, 18, 4.
- Adadus*, Damasci et Syriae rex, a Davide vincitur, *A. J. VII*, 5, 2. Ejus posteri per decem aetates regnarunt, idem omnes nomen habentes, *ibid.*
- Adadus*, Damasci et Syriae rex societate inita cum triginta duobus regibus, expeditionem facit contra Achabum, Israelitarum regem, *A. J. VIII*, 14, 1. Clade afficitur, 14, 2. Israelitas iterum adortus iterum vincitur; Achabus ei vitam concedit, 14, 3 sq. Postea ab Achabo bello petitus superior discedit, 15, 5 sq. Joramum adoritur, Samariam obsidet; ejus exercitus a Deo terrore percussus fugit, *IX*, 4, 4 sq. Ab Azaelo occiditur, 4, 6. Post mortem tamquam deus colitur, *ibid.* Cf. *VII*, 5, 2.
- Adadus*, Syriae rex, bello lacessitur a Joaso, *A. J. IX*, 8, 7.
- Adæus*, Syriae praef. sub Xerxe I, *A. J. XI*, 5, 6.
- Adamus*, a Deo ex limo creatur, *A. J. I*, 1, 2. Quot annos ante templum exstructum creatus sit, *A. J. VIII*, 3, 1. Quid nomen significet, *I*, 1, 2. Paradiso expellitur, 1, 4. Ejus liberi, 2, 3. Quot annos vixerit, 3, 3.
- Adar*, ultimus anni mensis apud Judaeos, Macedonibus Dystrus appellatur, *A. J. IV*, 8, 49; *XI*, 6, 2; 12, 4, 7; *XII*, 10, 5.
- Adasa*, vicus Judaeae, *B. J. I*, 1, 6. Triginta stadiis a Bethoro distat, *A. J. XII*, 10, 5.
- Addida* (*Adida*), oppidum Judaeae, *A. J. XIII*, 6, 4; 15, 2. A Vespasiano occupatur, *B. J. IV*, 9, 1.
- Aderus*, Idumaeus, in Idumaeorum internecone fuga elapsus ad Pharaonem Aegypti regem confugit, *A. J. VIII*, 7, 6. Syriae partem occupat et Judeam infestat, *ibid.*
- Adiabene*, regio Assyriae, *A. J. XX*, 2, 3. *B. J. II*, 16, 4.

- Adiabenor** rex Monobazus et post eum Izates, *A. J.* XX, 2. 1. sqq.
- Adonias**, Davidis filius quartus, *A. J.* VII, 1, 4. Regnum affectat, 14, 4. Solomo ei ignoscit, 14, 6. Abisacen in matrimonium petit, VIII, 1, 2. A Banaja Solomonis jussu occiditur, 1, 3.
- Adonibezecus**, Bezecenorum rex, a Judæis vincitur, *A. J.* V, 2, 2.
- Adora**, urbs Idumæe, ab Hyrcano capitur, *A. J.* XIII, 9, 1. Cf. XIII, 6, 4; 15, 4.
- Adoraim**, urbs Judæe, a Roboamo condita, *A. J.* VIII, 10, 1.
- Adoramus**, Thani f., *A. J.* VII, 5, 4. Tributis exigendis a Solomone præfectus, VIII, 2, 9.
- Adoreus**, urbs Judæe, *B. J.* I, 8, 4.
- Adramelechus**, Senacheribi Assyriæ regis f., ob patris cædem in exilium pellitur, *A. J.* X, 1, 5.
- Adrazarus**, rex Sophenes, a Davide vincitur, *A. J.* VII, 5. 1. Cf. VIII, 7, 6.
- Adria**, sive mare Adriaticum, *V. J.* 3.
- Adytum** tabernaculi describitur, *A. J.* III, 6, 4. Adytum templi Hierosol. *A. J.* VIII, 3, 3.
- Adullana**, urbs Judæe, *A. J.* VI, 12, 3.
- Ebutus**, campi præf. expeditionem facit contra Josephum Fl., *V. J.* 24.
- Ægæ**, urbs Macedon., *A. J.* XI, 8, 1.
- Ægitha**, Davidis uxor, *A. J.* VII, 14, 4.
- Ægla**, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
- Ægyptus**, *Ægyptii*. *Ægyptus* a Judæis Mestre vocatur, *A. J.* I, 5, 2. Unde nomen habeat, *C. A.* I, 15. Omni ex parte locorum natura bene munita est, *B. J.* IV, 10, 5. Incolarum numerus, *B. J.* II, 16, 4. Romæ frumentum suppeditat. *B. J.* IV, 10, 5. — *Ægyptii* ab Abramo arithmetica et astronomia instituuntur, *A. J.* I, 8, 3. Omnes *Ægypti* reges a Minæo usque ad eum qui Solomonis socer fuit, Pharaonæ dicti sunt; cur?, *A. J.* VIII, 6, 2. Per septem annos abundantiae totidemque sterilitatis *Ægyptus* a Josepho prudenter administratur, *A. J.* 6, 1 sq. Exteri undique in eam conflunt ad frumentum coemendum, *ibid.* Jacobus cum tota sua progenie in *Ægyptum* migrat, 7, 1 sqq. Fame in *Ægypto* grassante, omnes agri a rege coemuntur, postea ea conditione incolis redduntur, ut quinta pars frugum regi solvatur, 7, 7. Israelitæ inhumantur ab *Ægyptiis* tractantur, 9. Hyrcanos *Ægyptum* occupant, *C. A.* I, 14. A. Tutlmosi expelluntur, *C. A.* I, 15. Enumerantur reges, qui post Tutlmasin regnarunt, *ibid.* *Ægyptus* infestatur ab *Æthiopibus*; Moyses eos repellit, *A. J.* II, 10. Decem plagis affligitur, quod Israelitis venia recusatur in patriam redeundi, *A. J.* II, 14. Israelitæ, duce Moyse, ex *Ægypto* discedunt; *Ægyptii* qui eos persequuntur, maris Rubri fluctibus obruti pereunt, 15, 3 sqq. Sub rege Soa *Ægyptii* societatem jungunt cum Israelitis contra Assyrios, *A. J.* IX, 13, 1. A. Senacheribo bello petuntur, X, 1. Expeditionem faciunt in Asiam sub Nechaone totamque Syriam sibi subjiciunt, X, 5. A Nabuchodonosoro inde repelluntur, 6. A Babyloniis identidem funduntur, 7, 3; 9, 5. A Cambyse Persarum rege subiguntur XI, 2, 2. *Ægyptus* a Ptolemæo Lagi f. occupatur, XII, 1. *V. Ptolemæos*. — *Ægyptii* antiquissimis jam temporibus res suas literis mandabant, *C. A.* I, 6. Quando in Græcorum notitiam venerint, I, 12. Judæis semper infensi, I, 13; cf. I, 24. Pudenda circumcidunt secundum Herodotum, I, 22. *Ægyptios* nemini unquam serviisse contendit Apion, Josephus contra, eos nunquam fuisse liberos, II, 11.
- Ægyptus*. Cf. *Sethosis*.
- Ælana**, Arabiæ urbs, ad mare Rubrum sita, *A. J.* VIII, 6, 4.
- Ælius Gallus**, *Ægypti* præfectus, *A. J.* XV, 9, 3.
- Æmilia**, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 19.
- Æmilius secundus**, magister equitum, *B. J.* II, 19, 17.
- Æmilius**, Regulus, conspirationis in Caligulam socius, *A. J.* XIX, 1, 3. sqq.
- Æneas**, Antipatri f., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Æneas**, *V. Aretas*.
- Æoles**, a Judæis Elysæi vocantur, *A. J.* I, 6, 1.
- Ærines**, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Æsomia** (?), tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 19.
- Æsopus**, Alexandræ servus, *A. J.* XV, 3, 2.
- Æta**, Judæe castellum, *A. J.* V, 8, 8.
- Æthiopia**, *Ægypto* contermina, *A. J.* II, 10, 1. *Æthiopes* a semet ipsis et omnibus Asiæ populis Chusæi appellantur, *A. J.* I, 6, 2. *Ægyptiis* bellum inferunt; a Moyse repelluntur, II, 10. A Romanis subiguntur, *B. J.* II, 16, 4. *Æthiopes* pudenda circumcidunt, *C. A.* I, 22. Hic mos ex *Ægypto* ad eos pervenit, *A. J.* VIII, 10, 3.
- Æzelus**, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Africa**, ab Aphaera, Abrami f., denominata, *A. J.* I, 15.
- Agaba**, urbs Palæst., *A. J.* XIII, 16, 5.
- Agagus**, rex Amalecitarum, in horum internecone solus a Saulo servatur, sed Samueli hortatu interficitur, *A. J.* VI, 7, 2 sqq.
- Agalla**, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.
- Agara**, ancilla, Abramo parit Ismaelium, *A. J.* I, 10, 4.
- Agatharchides** Cnidius scripsit de rebus gestis successorum Alexandri M., *A. J.* XII, 1. Refert Hierosol. a Ptolem. Lagi capta esse, *ibid.* Judæorum irrisor, *C. A.* I, 22.
- Agathocles**, archon Athen., *A. J.* XIV, 8, 5.
- Agessilaus**, Spartanorum rex, *B. J.* II, 16, 4.
- Aggeus**, templum Hierosol. sub Cyrî regno reedificat. *B. J.* VI, 4, 8.
- Aggeus**, vates, *A. J.* XI, 4, 6; 4, 7.
- Aggitha**, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
- Agrippa** (*Marcus*) consul, *A. J.* XIV, 16, 4. Ab Augusto in Asiam mittitur; Herodes eum adit Mitylenæ, *A. J.* XV, 10, 2. Denuo in Asiam missus in Judæam venit, ubi magnifice ab Herode excipitur, XVI, 2, 1. Expeditionem in Bosporum facit, 2, 2. Intercedente Herode Judæis in Ionia habitantibus immunitatem confirmat multaque beneficia etiam in alias civitates confert, 2, 3 sqq. cf. XII, 3, 2. Romam redit, 3, 3. Ejus rescripta ad Ephesios et Cyrenæos de Judæis, 6, 4 sqq.
- Agrippa Magnus**, Aristobuli f., Herodis M. nepos, *B. J.* I, 28, 1. Cypron, Phasæli fil., uxorem ducit; ejus liberi, *A. J.* XVIII, 5, 4. Romæ degens magna liberalitate ad inopiam redigitur, 6, 1. Post reditum in Judæam ab Antipa sustentatur, 6, 2. Deinde ad Flaccum, Syr. præf., se confert; Flaccus ab eo abalienatur Aristobuli opera, 6, 3. Ab omnibus desertus in Italiam rursus tendit, *ibid.* Antomæ et Casi amicitiam sibi conciliat, 6, 4. Ab Eutycho accusatus, a Tiberio in carcerem conjicitur, 6, 5 sqq. Germani cujusdam de eo prædictio, 6, 7. Tiberio mortuo a Caio imperatore vinculis solvitur et Philippi tetrarchiæ rex constituitur, 6, 10. *B. J.* II, 9, 6. In Judæam redit, *A. J.* XVIII, 6, 11. Herodem apud Caicum accusat, 7, 2. *B. J.* II, 9, 6. Herode in exilium acto, ejus tetrarchiam et opes a Caio accipit, *ibid.* Caio Claudio ad imperium evecto operam suam præstat, *A. J.* XIX, 4, 1 sqq. *B. J.* II, 11, 1 sqq. Claudius Agrippæ regno addit Judæam, Samariam, Libanum et Abilam urbem, *A. J.* 5, 1. *B. J.* II, 11, 5. In Judæam redit; catenam auream a Caio olim acceptam in templi thesauro deponit, *A. J.* 6, 1.

- Ejus in Hierosolymitanos liberalitas, 6, 3. Hierosolyma munitiora reddere coepit; sed a Claudio in hac re pergere vetatur, *A. J. 7, 2. B. J. 11, 6.* Comparatur cum Herode M., *A. J. 7, 3.* Ejus in Berytios munificentia, 7, 5. Tiberiade plures reges splendide excipit; hoc Marso, Syriae praef., suspectum est, 8, 1. Moritur Caesarea post regnum septem annorum, 8, 2, ejus progenies, 9, 1.
- Agrippa**, Agrippae M. ex Cypro f., *A. J. XVIII, 5, 4.* Romae educatur, XIX, 9, 2. Eo tempore quo pater moritur adolescentulus admodum, ad regnum suscipiendum nondum idoneus, *ibid.* Pro Judaeis apud Claudium intercedit, XX, 1, 1, 6, 3. Post Herodis avunculi mortem Chalcidis regnum obtinet, 5, 2. Claudius ei Philippi tetrarchiam tribuit, Chalcidem vero rursus adimit, *A. J. 7, 1. B. J. 11, 12, 8.* Nero ejus regno addit Perae et Galilae partem, *A. J. 8, 4. B. J. 13, 2.* Hierosolymitis se invisum reddit, *A. J. 8, 11.* A Judaeis apud Neronem accusatur, *ibid.* Caesarem Philippi Neroniadem appellat, Berytum ornamentis auget, *A. J. 9, 4.* Magna in exteris liberalitate offendit Judaeos, *ibid.* Præscriptionibus suis de Levitis patria instituta violat, 9, 5. Alexandriam proficiscitur Alexandro Egypti procuratori congratulatum, *B. J. 11, 15, 1.* Hierosolyma reversus concionem habet apud populum, qua a bello adversus Romanos eum dehortatur, 16, 3 sqq. A Hierosolymitis contumelia affectus in regnum suum discedit, 17, 1. Optimatibus Hieros. exercitum auxilio mittit contra seditiosos, 17, 4. Legatione Hierosolyma missa iterum a bello Judaeos dehortatur, 19, 3. Vespasiano auxilium mittit, III, 4, 2. Caesarae Philippi Vespasianum laute excipit, 9, 7. Gamalam septem menses obsederat ante Vespasiani adventum, IV, 1, 1. A funditore lapide percutitur, 43. Post Neronis mortem Romam proficiscitur novum imperatorem salutatum, 9, 2. A Tyris apud Vespasianum accusatur, *V. J. 74.* — Justus historicus Agrippae ab epistolis est, *V. J. 65.* Agrippae literæ ad Flavianum Josephum, *ibid.* Cf. C. A. 1, 9.
- Agrippa**, Herodis amicus, *A. J. XV, 9, 3; 10, 3. B. J. 1, 20, 4; 21, 1.*
- Agrippa**, Aristobuli f. ex Salome, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Agrippa**, Felicis Judaeae procuratoris f. ex Drusilla, *A. J. XX, 7, 2.*
- Agrippa**, Flav. Josephi f., *V. J. 1, 76.*
- Agrippeum**, oecus in regia Herodis, *B. J. 1, 21, 1.*
- Agrippias**, V. *Anthedon.*
- Agrippina**, primum Domitii Aenobarbi, deinde Claudii Caesaris uxor, *A. J. XX, 8, 1.* Claudium veneno interficit, ipsa a Nerone fil. interficitur, 8, 2.
- Agrippinus**, Demetrii ex Mariamne f., *A. J. XX, 7, 3.*
- Ahion**, urbs Palaest., *A. J. VIII, 12, 4.*
- Aicamus**, pater Godoliae, *A. J. X, 9, 1.*
- Ailath**, urbs Arabiae prope mare Rubrum sita, ab Arsace capitur, *A. J. IX, 12, 1.*
- Aina**, urbs Judaeae, a Jesu Naveni oppugnatur et capitur, *A. J. V, 1, 12 sqq.*
- Alani**, Scytharum gens, ubi sedes habeant, *B. J. VIII, 7, 4.* In Mediam et Armeniam irrumpunt sub regno Vespasiani, *ibid.*
- Albani**, populus Asiae; Tiberius iis persuadere studet, ut Parthis bellum inferant, *A. J. XVIII, 4, 4.*
- Albinus**, Judaeae procurator constituitur a Nerone, *A. J. XX, 9, 1.* Latrones debellat, 9, 2. Sed et ipse civium bona diripit et totam Judaeorum gentem omni modo vexat, *B. J. 11, 14, 1.* Ante discessum Judaeorum gratiam sibi conciliare studet, *A. J. 9, 3.*
- Alcimus**, vocatus etiam Jacimus, ab Antiocho Eupat. pontifex constituitur, *A. J. XII, 9, 7.* Judam Maccab. apud Demetrium criminatur, 10, 1. Cum Juda de principatu contendit, 10, 3. A Demetrio auxilium petit contra Judam, 10, 3 et 4. Moritur, 10, 6.
- Alecyon**, medicus, *A. J. XIX, 1, 20.*
- Alexander Jannaeus**, Hyrcani f., ab Aristobulo fratre in vincula conjicitur, *A. J. XIII, 11, 1. B. J. 1, 3, 1.* Post fratris mortem, ab Alexandra (Salome) vinculis solvitur et rex constituitur, *A. J. 12, 1. B. J. 4, 1.* Ptolemaidem obsidet; metuens Ptolemaeum Lathyr. obsidionem solvit, *A. J. 12, 2 sqq. B. J. 4, 2.* Cum Cleopatra Egypti regina societatem jungit contra Ptolemaeum, *A. J. 12, 4. A Ptolemaeo vincitur, 12, 5.* Multas urbes in potestatem suam redigit; Gazaorum magnam stragem edit, *A. J. 13, 3. B. J. 4, 2.* Cladem accipit ab Obeda rege Arabiae; Judaei contra eum seditionem movent, *A. J. 13, 5. B. J. 4, 3 sq.* A Demetrio Eucaero superatur, *A. J. 14, 1. B. J. 4, 4 sq.* Crudelissimum se praebet in Judaeos iterum seditionem moventes, *A. J. 14, 2. B. J. 4, 6.* Ob crudelitatem Thracidas appellatur, *A. J. 14, 2.* Fossam ducit murumque erigit inde a Chabarzaba usque ad Jopicum mare, ut Antiochum Dionysum Judaeae finibus arceat, *A. J. 15, 1. B. J. 4, 7.* Ab Areta vincitur, *A. J. 15, 2. B. J. 4, 8.* Essam, Gaulanam, Seleuciam, Antiochii vallem et Gamalam sibi subjicit, *A. J. 15, 3. B. J. 4, 8.* Ejus mors, *A. J. 15, 5.*
- Alexander**, Aristobuli Judaeorum regis f., quum pater a Pompeio captus Romam abduceretur, fuga evadit, *A. J. XIV, 4, 4.* Judaeam Romanis eripere conatur, *A. J. XIV, 5, 2. B. J. 1, 8, 4.* A Gabinio vincitur, *ibid.* Regnum occupat; sed iterum victus a Gabinio regno dejicitur, *A. J. 6, 2 sq. B. J. 8, 7.* Jussu Pompeii a Scipione interficitur, *A. J. 7, 4. B. J. 9, 2.*
- Alexander**, Herodis M. f., juvenis a patre Romam mittitur, *A. J. XV, 10, 1.* In patriam eum reversum Salome et Pheroras apud Herodem calumniantur; Glaphyram Archelai Cappadocum regis filiam uxorem ducit, *A. J. XVI, 1, 2; 3, 2.* Antipater Herodis odium in Alexandrum ejusque fratrem Aristobulum incendere studet, *A. J. 4, 1. B. J. 1, 23, 1 sq.* Alexander cum Aristobulo apud Caesarem Octav. a patre accusatus, se suumque fratrem praclare defendit, *A. J. 4, 1 sqq. B. J. 23, 3.* Caesar Alexandrum et Aristobulum in gratiam cum patre reducit, *A. J. 4, 4. B. J. 23, 3.* Pheroras eum contra patrem irritare studet, *A. J. 7, 4.* Alexander patris eunuchos pecunia corrumpit, *A. J. 8, 1. B. J. 24, 7.* Conjurat in patrem factae suspectus in vincula conjicitur; Archelai regis opera patri reconciliatur, *A. J. 8, 2 sqq. B. J. 24, 8; 25, 1 sqq.* Ab Eurycle patri denuo suspectus redditur, *A. J. 10, 1. B. J. 26, 1 sq.* Quaestio in eum habetur, *A. J. 10, 2 sqq. B. J. 26, 2 sqq.* Cum Aristobulo fratre in carcerem conjicitur, *A. J. 10, 5. B. J. 26, 4.* A patre accusatur in concilio Beryti habito; capitis condemnatur, *A. J. 11, 2 sq. B. J. 27, 2.* Sebastae strangulatur, *A. J. 11, 6. B. J. 27, 6.* Si quid criminis ei dari possit, *A. J. 11, 7.* Ejus liberis prospicit Herodes, *A. J. XVII, 1, 2. B. J. 1, 28, 2.* Cf. *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Alexander**, Alexandri f. ex Glaphyra, Herodis M. nepos, *B. J. 1, 28, 1; A. J. XVIII, 5, 4.*
- Alexander Lysimachus**, Alabarcha Alexandriae, Agrippae regi pecuniam mutuo dat, *A. J. XVIII, 6, 3.* Philonis frater, 8, 1. Antoniae procurator; a Caio Cesare in vincula conjicitur, a Claudio dimittitur, XIX, 5, 1.
- Alexander**, Judeus Cyrenensis a Catullo e medio tollitur, *B. J. VII, 11, 12.*
- Alexander**, Dorothei f., *A. J. XII, 8, 5.*
- Alexander**, Iasonis f., *A. J. XII, 8, 5.*
- Alexander**, latro, *B. J. 11, 12, 4.*

- Alexander*, Phasaeli f. ex Salampione, Herodis M. nepos, A. J. XVIII, 5, 4.
- Alexander*, Theodori f., A. J. XIV, 10, 10; 12.
- Alexander Magnus*, Philippo patri in regno succedit, A. J. XI, 8, 1. In Asiam ei trajicienti mare Pamphylum cedit viamque patefacit, A. J. II, 16, 5. Darium ad Granicum vincit, Asiam minorem sibi subjicit, A. J. XI, 8, 1; 8, 3. Syria occupata, in Phoeniciam expeditionem facit; Tyrum et Gazam obsidet; Judæis deditionem detrectantibus iratus est, 8, 3. Sanaballetæ permittit ut templum in monte Garizin exstruat, 8, 4. Hierosolyma contendit; ejus somnium, 8, 4 sq. Judæi ei obviam eunt supplices; templum adit, 8, 5. Judæis privilegia concedit, *ibid.* Samaritæ eadem ab eo petunt, 8, 6. In Ægyptum discedit, *ibid.* Alexandriæ partem Judæis assignat, C. A. II, 4. Babylone Beli templum instaurat, C. A. I, 22. Quando mortuus sit, *ibid.* Alexandro defuncto, ejus imperium dividitur, A. J. XI, 8, 7. Alexandri epistolæ, C. A. II, 4. Alexandri arma Elymaide servata, A. J. XII, 9, 1.
- Alexander Balas*, Antiochi Epiphanis f., Syriæ regnum occupare moliens Jonathanem Judæorum principem sibi conciliare studet, A. J. XIII, 2, 1 sq. Demetrium prælio vincit, 2, 4. Ptolemæi Philomet. filiam ducit uxorem, 4, 1. Ptolemæo per Ammonium insidias struit, 4, 6. Ptolemæus affinitatem cum Alexandro dirimit, 5, 7. Antiochia ejectus Ciliciam petit, *ibid.* A Ptolemæo et Demetrio Nicatore superatur, 5, 8; In Arabia interficitur, *ibid.*
- Alexander Zebina*, a Ptolemæo Physc. Syriæ rex constituitur; mox vero ab Antiocho Grypo devictus occumbit, A. J. XIII, 9, 3.
- Alexander*, Tigranis Armeniæ regis f., Jotapen Antiochi Commagenæ regis filiam uxorem ducit, A. J. XVIII, 5, 4. Eleusæ (?) insulæ rex factus est a Vespasiano, *ibid.*
- Alexander*, M. Antonii amicus, A. J. XV, 6, 7; B. J. I, 20, 3.
- Alexander Polyhistor*, quid referat de Abrami filiis, A. J. I, 15.
- Alexander*, Ægypti præfectus, v. *Tiberius*.
- Alexandra*, (a Judæis Salome vocata), Aristobuli uxor, post mariti mortem Alexandrum Jannæum vinculis solvit et regem constituit, A. J. XIII, 16, 1. B. J. I, 4, 1.
- Alexandra*, Alexandri Jannæi uxor, post mariti mortem regnum administrat, A. J. XII, 16, 1; B. J. I, 5, 1. Pharisæis omnia permittit gerenda, A. J. 16, 2; B. J. 5, 2 sq. Pharisæorum consilio multos Judæos trucidari jubet, *ibid.* Ad Tigranem Syriam invadentem legatos mittit, A. J. 16, 4. B. J. 5, 3. Aristobulus fil. contra eam seditionem movet; moritur, A. J. 16, 5 sq. B. J. 5, 4.
- Alexandra*, Hyrcani f., Alexandri Aristobuli regis filii conjux, Aristobulo filio per Cleopatram ab Antonio pontificatum petit, A. J. XV, 2, 5. Herodes eam sibi conciliare studet, 2, 7. In Ægyptum fugere conatur, 3, 2. Filii necem Cleopatæ per literas significat, 3, 5. Ab Herode in custodiam datur, 3, 9. Hyrcanum contra Herodem incitat, 6, 2. Mariamnæ capite damnatæ conviciatur, 7, 5. Herode absente arcem et templum in suam potestatem redigere conatur; quam ob rem ab Herode interficitur, 7, 8.
- Alexandra*, Aristobuli regis fil., primum Philippiis, deinde ejus patris Ptolemæi Mennæi conjux, A. J. XIV, 7, 4; B. J. I, 9, 2.
- Alexandra*, Phasaeli filia, Herodis M. neptis nubit Timio Cyprio, B. J. XVIII, 3, 4.
- Alexandria*, urbs Ægypti. Ejus ambitus et opulentia, B. J. II, 16, 4. Portus describitur, B. J. IV, 10, 5. — *Judæi Alexandrini*. Alexander iis urbis partem assignat eosque æquo cum Græcis jure esse vult, B. J. II, 18, 7; C. A. II, 4 sqq. Suum habent ethnarcham, A. J. XIV, 7, 2. A primis Ptolemæis itemque a Julio Cæsare magno in honore habentur, C. A. II, 4; B. J. II, 18, 7. A Ptolemæo Physc. et a Cleopatra crudeliter tractantur, C. A. II, 5. Religionem patriam semper servant, C. A. II, 6. Contentio inter Judæos et Samaritas oritur, A. J. XIII, 3, 4. — Lite orta inter Græcos et Judæos regnante Caligula, utrique legatos ad eum mittunt, A. J. XVIII, 9, 1. Nova inter eos dissensio sub Claudio; Claudius Judæis jura confirmat, quæ antea iis concessa fuerant, A. J. XIX, 5, 2. Initio belli Judaici magnus Judæorum numerus caeditur, B. J. II, 18, 7 sq. Sub finem belli Jud. multi sicarii Judæa ejecti Alexandriæ seditionem movent, mox a Judæis Alexandrinis magistratibus traduntur, B. J. VII, 10, 1.
- Alexandrina palus*, B. J. III, 10, 8.
- Alexandrium*, castellum Judææ, A. J. XIII, 16, 3. B. J. I, 6, 5. In montis vertice situm, A. J. XIV, 1, 4. A Gabinio funditus diruitur, A. J. XIV, 5, 4; B. J. I, 8, 5. A Pherora instauratur, A. J. XIV, 15, 4; B. J. I, 16, 3.
- Alexas*, Herodis M. amicus, ejus sororem Salomen uxorem ducit, A. J. XVII, 1, 1; B. J. I, 28, 6. Ab Herode jubetur Judæorum primores in hippodromo inclusos occidere; mandatum non exsequitur, A. J. XVII, 6, 5; 8, 2. B. J. I, 33, 6; 33, 8.
- Alexis*, vir fortissimus, B. J. VI, 1, 8; 2, 6.
- Alexias Selcias*, Cypron Antipatri filiam uxorem ducit, A. J. XVIII, 5, 4.
- Alibama*, Eseebeonis filia, Esavi uxor, A. J. I, 18, 4.
- Atisphragmuthosis*, Ægypti rex, C. A. I, 14.
- Aliturus*, mimus, magna in gratia apud Neronem, V. J. 2.
- Alpes*, montes, B. J. II, 16, 4.
- Alurus*, vicus Judææ, B. J. IV, 9, 6.
- Amadathes*, Amanis pater, A. J. XI, 6, 5.
- Amalecitis*, populus Arabiæ Petr., Gobilitidem et Petrem incolunt, A. J. III, 2, 1. cf. II, 1, 2. Omnes populos finitimos ad bellum Judæis inferendum concitant, A. J. III, 2, 1. A Judæis vincuntur, 2, 2 sqq. Moyses paulo ante mortem Judæis imperat, ut pomas sumant de Amalecitis, IV, 8, 44. Amalecitis a Madianitis in auxilium vocantur contra Judæos, V, 6, 1. A Saulo ad internecionem delentur, VI, 7. Palæstinam invadunt magnamque prædam faciunt, Davides eos persequitur prædamque recuperat, VI, 14, 6. Ab Amasia Judæorum rege debellantur, IX, 9, 1.
- Amalecitis*, regio Arabiæ Petr., ab Amalecitis habitata, A. J. II, 1, 2.
- Amalecus*, Eliphazæ f., Amalecitis nomen dedit, A. J. II, 1, 2.
- Amanes*, genere Amalecita, magna in gratia est apud Artaxerxem, Persarum regem, A. J. 6, 5. Judæis infensus a rege impetrat ut omnes interimi jubeat, 6, 6. Mardocheum, quem cruci affigere apud se constituerat honorare cogitur, 6, 10. Ab Esthere apud regem accusatur, 6, 11. Morte mulctatur, *ibid.*
- Amanus*, puer nobilis. Adado regi serviens, A. J. VIII, 15, 4.
- Amanus*, mons Ciliciæ, A. J. I, 6, 1; 6, 2.
- Amaræi* filii Joannem, Mattathiæ f., interficiunt, A. J. XIII, 1, 2.
- Amarames*, pater Moysis, A. J. II, 9, 3. Visionem habet ante Moysis nativitatem, *ibid.*
- Amaranus*, Peræus, a Fado in exilium agitur, A. J. XX, 1, 1.
- Amaraspis*, Assyriorum dux, A. J. I, 9.

- Amarinus*, Israelitarum rex, duodecim annos regnavit, *A. J.* VIII, 12, 5.
- Amasias*, Joasi f., Judæorum rex, initio regni sui justitiæ exercendæ admodum studiosus, *A. J.* IX, 9, 1. Amalecitas, Idumæos et Gabalitis debellat, *ibid.* Amalecitarum deos colit, 9, 2. Joaso Israelitarum regi bellum inferit, ab eo vincitur, 9, 3. Regnavit quatuordecim annos, *ibid.*
- Amasias*, sacerdos, *A. J.* IX, 1, 1.
- Amasias*, Achazæ regis f., *A. J.* IX, 12, 1.
- Amasias*, prætor urbanus, sub regno Josuæ, *A. J.* X, 4, 1.
- Amatha*. V. *Amathus*.
- Amathe* (sive *Amathine*) urbs Phœnic. ab Amathio condita, *A. J.* I, 6, 2. Cf. III, 14, 2; V, 1, 22; VII, 5, 4; VIII, 6, 3.
- Amathine*. V. *Amathe*.
- Amathitis*, regio Phœnic. circa Amathen urbem, *A. J.* XIII, 5, 10.
- Amathius*, Chanaani f., Amathen Phœnicie urbem condidit, *A. J.* I, 6, 2.
- Amathus*, castellum Perææ, *A. J.* IX, 10, 1. Vocatur etiam *Amatha* et *Betharamathum*, *A. J.* XVII, 10, 6. *B. J.* II, 4, 2. Cf. *A. J.* X, 5, 2. Theodorus, Zenonis f., ibi thesauros suos condit, *B. J.* I, 4, 3. Ab Alexandro Janæo castellum capitur et diruitur, *A. J.* XIII, 13, 3 sqq. Gabinus ibi synedrum constituit, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5.
- M. Ambivius*, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Amenophis*, tres hujus nominis Ægypti reges, *C. A.* I, 15. Manetho supponit quartum quem fingit Judæos una cum leprosis Ægypto expulisse, 26 sqq.
- Amessa*, Jethranæ f., Abesalomi exercitus dux, *A. J.* VII, 10, 1. Davidi reconciliatus ab eo toti Judæorum exercitui præficitur loco Joabi, 11, 1. A Joabo interficitur, 11, 6 sq; cf. 15, 1.
- Amesses*, Ægypti regina, *C. A.* I, 15.
- Aminadab*us, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.
- Aminadab*us, Sauli f., in prælio cum Philistæis commisso cadit, *A. J.* VI, 14, 1.
- Aminadab*us, sacerdos, in cujus domo arca viginti annos servata est, *A. J.* VI, 1, 4; VII, 4, 2.
- Amitala*, Josiæ uxor, Joachazi mater, *A. J.* X, 5, 2.
- Ammanitæ*, pop. Palæst. nomen habent ab Ammano, *A. J.* I, 11, 5. Judæam invadunt, fugantur a Jephthe, V, 7, 7 sqq. Judæis trans Jordanem habitantibus bellum inferunt, mox vero a Saulo profligantur, VI, 5, 1 sqq. A Josaphato et Hieroboamo II debellantur, IX, 10, 3. Ab Ozia tributum iis imperatur, 11, 2.
- Ammanitis*, Ammanitarum terra, *A. J.* IV, 5, 3.
- Ammanus*, Loti f., Ammanitis nomen dedit, *A. J.* I, 11, 5.
- Ammata*, oppidum Palæst., *A. J.* VII, 1, 3.
- Ammaus*, V. *Emmaus*.
- Ammonius*, jubente Ptolemæo Philometore Alexandro Balæ insidias struit, *A. J.* XIII, 4, 6.
- Annon* (*Amnus*), Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4; 3, 3. Thamarum sororem stuprat, 8, 1. Ab Abesalomo fratre occiditur, 9, 2 sqq.
- Amorit*is, regio Palæst., a Judæis occupatur, *A. J.* IV, 5. Gadis et Rubeli tribubus dimidiæque Manassitidi assignatur, 7, 3.
- Amorrhæi*, pop. Palæst. nomen habent ab Amorrhæo, *A. J.* I, 6, 2. A Judæis superantur, IV, 5.
- Amorrhæus*, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.
- Amydalon*, piscina Hierosol. urbis, *B. J.* V, 11, 4.
- Amyrus*, Pharesi f., *A. J.* II, 7, 4.
- Anacharis*, Assyriorum dux, *A. J.* X, 1, 1.
- Anacharsis*, Scythæ e Græcia in patriam reversus occiditur, *C. A.* II, 37.
- Ananelus*, homo ignobilis, ab Herode M. pontifex constituitur, *A. J.* XV, 2, 4. Pontificatus ei abrogatur, 3, 1. Restituitur, 3, 3.
- Ananias*, (Sedrach), Judæus a Nabuchodonosoro liberaliter edncatur, *A. J.* X, 10, 1. In flammis conjectus, mirum in modum servatur, *A. J.* 10, 5. M. 16.
- Ananias*, a Judæis ad Darium mittitur legatus, *A. J.* XI, 4, 8.
- Ananias*, Judæus, Oniæ f., a Cleopatra Ægyptiorum dux constituitur, *A. J.* XIII, 10, 4; 13, 1; 13, 2.
- Ananias*, mercator Judæus, Izatem Adiabænorum regem religione Judaica instituit, *A. J.* XX, 2, 3.
- Ananias*, Nebedæi f., pontifex, *A. J.* XX, 5, 2. Vincitur Romam mittitur a Quadrato, *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 6. Ob liberalitatem magno in honore apud Judæos, *A. J.* XX, 9, 2. Ejus domus incenditur, ipse a latronibus interficitur, *B. J.* II, 17, 6; 17, 9.
- Ananias*, Sadduci f., *B. J.* II, 17, 10.
- Ananias*, Phariseus, a Simonis et Anani factione cum tribus aliis Judæis in Galil. mittitur; ut Flav. Josepho præfecturam adimant, *V. J.* 39—53. Cf. *B. J.* II, 21, 7. Cum collegis Josepho necem machinatur, *V. J.* 53 sqq. Ejus indoles, 56. A Josepho captus Hierosolyma mittitur, 61; 64.
- Ananias*; duo hujus nominis zelotæ, *B. J.* IV, 4, 1.
- Ananias*, Masambali f., pontifex, a Simone Gioræ interficitur, *B. J.* V, 13, 1.
- Anani monumentum*, Hierosol., *B. J.* V, 12, 2.
- Ananus*, Sethi f., pontifex creatur a Quirino, *A. J.* XVIII, 2, 1. A Valerio Grato pontificatu privatur, 2, 2. Omnes ejus filii pontificatu functi sunt, XX, 9, 1.
- Ananus*, Ananiæ pontif. f., vincitur cum patre Romam mittitur, *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 6.
- Ananus*, Anani f., pontifex, homo ferox, Jacobum Jesu Christi fratrem lapidari jubet, *A. J.* XX, 9, 1. A Judæis apud Albinum accusatur; pontificatum amittit, *ibid.*
- Ananus*, pontifex, initio belli Jud. cum Josepho Gorionis Hierosol. urbi præficitur, *B. J.* II, 20, 3. Muros instaurat; 20, 1. A Joanne Levi pecunia corruptus. Flav. Josepho Galilææ præfecturam abrogat, *V. J.* 38 sq. Populum hortatur, ut contra zelotas arma ferat, *B. J.* IV, 3, 9 sqq. Populi dux zelotas vincit, 3, 12. A Joanne Levi prodicionis accusatur, 3, 14. Solumæis a zelotis in auxilium vocatis portas claudit; 4, 2. Ab Idumæis interficitur, 5, 2. Ejus elogium, *ibid.*
- Ananus*, Jonathæ f., Hierosol. Romanis prodere molitur, *B. J.* II, 19, 5.
- Ananus*, *Bamadi* f., Simonis Gioræ satelles, *B. J.* V, 13, 1; VI, 4, 2.
- Anatkoth*, oppid. Judææ, Hieremiæ patria, *A. J.* X, 7, 3.
- Anaxagoras*, Clazomenius ab Atheniensibus accusatur, *C. A.* II, 37. In placitis suis de Dei natura Moysem habet ducem, II, 16.
- Anchus* Giltensium rex, Davidem benigne excipit, *A. J.* VI, 12, 2; 13, 10.
- Ancyra*, urbs Asiæ, *A. J.* XVI, 6, 2.
- Andreas*, Ptolemæi Philad. satellitum præfectus, *A. J.* XII, 2, 2; cf. *C. A.* II, 4.
- Andromachus* magna fuit auctoritate apud Herodem M.; conjurationis suspectus honoribus privatur, *A. J.* XVI, 8, 3.
- Andromedæ* vinculorum vestigia prope Jopen, *B. J.* III, 9, 3.
- Andronicus*, Messalami f., *A. J.* XIII, 3, 4.

Anilæus. V. *Asinæus*.

Anna, Ilicanæ uxor, mater Samueli, *A. J.* V, 10, 2 sq.

Anna, urbs Palaest., a Judæis expugnatur, *A. J.* V, 1, 15.

Anneus, Taricheata, *B. J.* II, 21, 3.

Annibab, Peræus, seditionis auctor supplicio afficitur, *A. J.* XX, 1, 1.

Annilæ, gens Chanan., initio feliciter res gerunt contra Judæos Chananæam invadentes; deinde vero ab iis superantur omnesque interimuntur, *A. J.* V, 1, 12—16.

Annius (*Lucius*) tribun. milit. Gerasa capit, *B. J.* IV, 9, 1.

Annus Jubileus, *A. J.* III, 12, 3. Cf. *Jobelus*.

Annus Magnus, *A. J.* I, 3, 9.

Annus Sabbaticus, *A. J.* III, 12, 3; XIV, 16, 2; XV, 1, 1.

Anocha, urbs a Cai condita, *A. J.* I, 2, 2.

Anochus, Cais f., *A. J.* I, 2, 2.

Anochus, Jaredis f., *A. J.* I, 3, 4.

Anochus, Madianis f., *A. J.* I, 15.

Anochus, Rubeli f., *A. J.* II, 7, 4.

Antæus, ab Hercule bello lacescit, *A. J.* I, 15.

Anthedon, urbs Judææ, ab Alexandro Jann. vi capitur, *A. J.* XIII, 3, 4. *B. J.* I, 4, 2. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Ab Augusto tribuitur Herodi M., a quo Agrippias appellatur, *A. J.* XV, 7, 3. *B. J.* I, 21, 8; cf. *A. J.* XIII, 3, 4. Initio belli Jud. a Judæis funditus evertitur, *B. J.* II, 18, 1.

Antejus, a Caio Casare in exilium agitur et postea interficitur, *A. J.* XIX, 1, 15.

Antejus, Anteji f., a Cail Cesaris satellitibus interficitur, *A. J.* XIX, 1, 15.

Antigonus, post mortem Alexandri Asia potitur, *A. J.* XII, 1, 1. Ejus classis a Ptolemæo fugatur, 2, 10.

Antigonus, Hyrcani f., cum Aristobulo fratre Samariam obsidet, *A. J.* XIII, 10, 2. *B. J.* I, 2, 7. A fratre regni socius constituitur, *A. J.* XIII, 11, 1. *B. J.* I, 3, 1. A fratre occiditur, *A. J.* II, 2. *B. J.* 3, 2.

Antigonus, Aristobuli Judæorum regis f., cum patre captus Romam abducitur, *A. J.* XIV, 4, 4. Roma cum patre elapsus a Gabinio iterum capitur, sed mox in patriam dimittitur, *A. J.* XIV, 6, 1. *B. J.* I, 8, 6. Hyrcanum et Antipatrum apud Casarem accusat, *A. J.* 8, 3. *B. J.* 10, 3. Adjunctis sibi Ptolemæo Mennæi et Marione, regnum occupare molitur, sed ab Herode vincitur et ex Judæa expellitur, *A. J.* 12, 1. *B. J.* 12, 2 sq. A Parthis in Judæam reducitur et rex declaratur, *A. J.* 13, 3 sqq. *B. J.* 13, 1 sqq. Phasaelus et Hyrcanus victi ei traduntur, Hyrcano aures abscidit, *A. J.* 13, 10. *B. J.* 13, 9. Masadam castellum obsidet, *A. J.* 14, 6. *B. J.* 15, 1. Ventidium et Silonem Romanorum duces pecunia corrumpit, *ibid.* Herodem copias contra ipsum ducentem Hierosolymis repellit, *A. J.* 15, 2. *B. J.* 15, 5. Josephum, Herodis fratrem, superat, *A. J.* 15, 10. *B. J.* 17, 1. Pappus, quem contra Herodem in Samariam mittit, vincitur, *A. J.* 15, 12. *B. J.* 17, 5 sq. Herodi et Sosio Hierosolyma oppugnantibus fortiter resistit, urbe expugnata Sosio se dedit, *A. J.* 16, 1 sqq. *B. J.* 18, 1 sqq. Vincitur ducitur ad Antonium, *A. J.* 16, 4. Antiochiæ securi percutitur ab Antonio, *A. J.* XV, 1, 2. *B. J.* I, 18, 3.

Antiochi vallis, locus Palaest., *A. J.* XIII, 15, 3. *B. J.* I, 4, 8.

Antiochia, metropolis Syriæ a Seleuco Nicator condita, *C. A. J.* II, 4. Cf. *A. J.* XII, 9, 7; 10, 2; XIII, 4, 3; 4, 9; 5, 8. Cognominata *Epidaphnes* (ad Daplenen) *A. J.* XVII, 2, 1. Platearum una ab Herode M. porticibus ornata est, *A. J.* XVI, 5, 4. *B. J.* I, 21, 11. — Judæi Antiocheni civitate donati, *A. J.* XII, 3, 1. Antiocheni Alexandrum Balam urbe ejiciunt, Ptolemæo Philomet. diadema offerunt, *A. J.* XIII, 4, 7, Demetrium Nicator. in regia obsi-

dent; a Jonathæ Maccab. militibus funduntur, 5, 3. M. Antonius Antiochenis imperat, ut Judæis restituat, quæ iis eripuissent, *A. J.* XIV, 12, 6. Antiocheni parcunt Judæis initio belli Jud., *B. J.* II, 18, 5. Judæi ab Antiocho quodam accusati ab Antiochenis misere vexantur, *B. J.* VII, 3, 3 sq. Antiocheni Titum post Hierosolymorum expugnationem laute excipiunt, 5, 2. Frustra ab eo petunt, ut Judæos urbe expellat, aut saltem jura iis concessa aboleat, *ibid.*

Antiochia Mygdonia, urbs Mesopotamiæ, a Macedonibus condita (? *A. J.* Macedonibus solummodo nomen urbis mutatum est, quæ prius Nisibis vocabatur), *A. J.* XX, 3, 4.

Antiochus II, *Deus*, Syriæ rex, Judæos in Syria habitantes civitate donat, *A. J.* XII, 3, 2.

Antiochus III, *Magnus*, Syriæ rex, Judæam occupat et Judæorum erga se studium remuneratur, *A. J.* XII, 3, 3. Ejus ad Ptolemæum literæ, *ibid.* Coloniam Judæorum in Lydiam et Phrygiam transferre constituit, 3, 4. Ejus hac de re literæ ad Zeuxidem, *ibid.* Cleopatram filiam Ptolemæo Epiph. nuptum locat eique Coesariam, Judæam, Samariam et Phoeniciam pro dote dat, 4, 1.

Antiochus IV, *Epiphanes*, rex Syriæ, Seleuci Philop. frater, *A. J.* XII, 4, 11. Hierosolymis pontifices ex arbitrio suo constituit, 3, 1. Antiochus expeditionem facit in Ægyptum, sed Romanorum jussu revertitur, 5, 2. Hierosolyma capit, templum spoliatur, Judæos cogit patrium cultum patriosque mores relinquere, 5, 4. Cf. *C. A. J.* II, 7. *B. J.* I, 1, 1 sqq. M. 4. sq; 18. Samaritanæ sponte sibi obediens habet, *A. J.* 5, 5. Maccabæi ejus mandata contemnunt, 6. Apollonii et Seronis exercitus a Juda Maccabæo vincuntur, 7, 1. Antiochus in Persidem se confert ad tributa colligenda; Lysiam relinquit qui Judæos ad obsequium reducat, 7, 2. Lysie exercitus funditur, 7, 3 sqq. Elymaidem obsidet, repellitur, 9, 1. Moritur, *ibid.*

Antiochus V, *Eupator*, Syriæ rex, a Lysia educatur, *A. J.* XII, 7, 2. Post mortem patris a Lysia rex declaratur, 9, 2. Expeditionem facit contra Judam Maccabæum, 9, 4. Cf. *B. J.* I, 1, 5. Philippo regnum occupare moliente, fœdus init cum Judæis, *A. J.* 9, 7. Philippum devincit et occidit, *ibid.* A Demetrio comprehensus interficitur, 10, 1.

Antiochus VI, *Eutheus*, Alexandri Balæ, Syriæ regis, fil., a patre puer relictus, educatur a Malcho, *A. J.* XIII, 5, 1. Malchus eum Diodoto tradit, *ibid.* Demetrio Nicator. superato, rex fit admodum adolescentulus, 5, 3. Cum Jonatha Judæorum principe societatem jungit, 5, 4. A Diodoro occiditur, 7, 1.

Antiochus VII, *Soter*, (Sidetes) Demetrii Nicatoris frater, a Cleopatra Demetrii uxore, Seleuciam accessit, ut Syriæ regnum suscipiat et conjugio cum ipsa se jungat, *A. J.* XIII, 7, 1. Diodoto bellum infert, 7, 2. Ejus indoles, 7, 3. Cendebeus Antiochi dux a Simone Judæorum principe vincitur, *ibid.* Judæam invadit, Hierosolyma obsidet; a Judæis Pius cognominatur, 8, 2. Acceptis obsidibus magnæque pecuniæ vi cum Hyrcano societatem init, 8, 3. In expeditione contra Parthos suscepta moritur, 8, 4. Cf. *B. J.* I, 2, 2; 2, 5.

Antiochus VIII, *Grypus*, (Aspendius) Demetrii Nicator. f., devicto Alexandro Zebina, Syriæ regnum adipiscitur, *A. J.* XIII, 9, 3. Cum Antiocho Cyziceno fratre de regno certat, 10, 1. Ab Heracleone interficitur, 13, 4. Cf. *B. J.* I, 2, 7.

Antiochus IX, *Cyzicenus*, Antiochi Soteris ex Cleopatra f., cum Antiocho Grypo fratre de Syriæ regno certat, *A. J.* XIII, 10, 1. Samaritanis contra Hyrcanum opem ferens via-

citur, 10, 2. sq. A Seleuco Epiphane vincitur et occiditur, 13, 4.

Antiochus X, Eusebes, Antiochi Cyziceni, Syriae regis, fil. et successor, *A. J.* XII, 13, 4. Seleucum Epiphanen Syria expellit; Laodicea Galadenorum reginae opem ferens in praelio cadit, *ibid.*

Antiochus XI, Antiochi Grypi Syriae regis f., post fratrem Seleucum Epiph. regnum suscipit, *A. J.* XIII, 13, 4. Antiochum Pium adortus vitam simul et exercitum perdit, *ibid.*

Antiochus XII, Antiochi Grypi f., post Demetrii Eucari fratris mortem Damasco potitur, *A. J.* XIII, 15, 1. Cum Philippo fratre bellum gerit; Judaeam invadit; in expeditione contra Arabes facta occumbit, *ibid.* Cf. *B. J.* I, 4, 7.

Antiochus, rex Commagenae, a Marco Antonio Samosatis oppugnatur, *A. J.* XIV, 15, 9. *B. J.* I, 16, 7.

Antiochus, rex Commagenae, post cujus mortem seditio orta est inter proceres et plebeios, *A. J.* XVIII, 2, 5.

Antiochus, rex Commagenae a Caio Caesare regno privatur, a Claudio id recuperat, *A. J.* XIX, 5, 1. Ad Agrippam venit, 8, 1. Ejus filius Epiphanes, 9, 1. Ejus filia Jotape Alexandro Tigranis f. nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Vespasiano auxilium mittit contra Judaeos, *B. J.* III, 4, 2. Omnium regum qui Romanis parebant felicissimus, *B. J.* V, 11, 3. Sed sub vitae finem, a Pato apud Vespasianum accusatus regno expellitur, VII, 7, 1 sq. Vespasianus humanissimum erga eum se praebet eumque omni honore Romae excipit, 7, 3.

Antiochus Epiphanes, Antiochi Commagenae regis f., Tito Hierosol. obsidenti opem fert, *B. J.* V, 11, 3. Fortitudinis praeclarum dat specimen, *ibid.* Strenue pugnat contra Patum; patre a Pato regno expulso ad Vologesen Parthorum regem confugit, VII, 7, 1 sq. Romam se confert cum patre ubi honorifice a Vespasiano excipitur, 7, 2. Cf. *A. J.* XIX, 9, 1. XX, 7, 1.

Antiochus, Judaeus Antiochensis populares suos in magnum periculum adducit, *B. J.* VII, 3, 3 sq.

Antiochus, rerum Sicularum scriptor, *C. A.* I, 3.

Antipas Herodes, Herodis M. fil. ex Malthace Samaritana, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Herodes in testamento suo eum regem designat, mox vero mutato testamento eum tetrarchiam Galilaeae et Peræae constituit, et Archelao regnum dat, *A. J.* 6, 1; 8, 1. *B. J.* 32, 7; 33, 7. Romam se confert cum fratre de regno disceptaturus, *A. J.* 9, 4 sqq. *B. J.* II, 2, 3 sqq. Augustus ei Galilaeae et Peræae ditionem confirmat, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 6, 3. Plures condit urbes in sua tetrarchia, *A. J.* XVIII, 2, 1; 2, 3. *B. J.* II, 9, 1. Vitellium Syriae praefectum sibi infensum reddit, *A. J.* 4, 5. Herodiadis fratris conjugis amore captus, uxorem suam, Aretæ regis Arabiae fil., repudiat; inde bellum oritur cum Aretæ; Antipas clade afficitur, *A. J.* 5, 1. Joannem Baptistam interfici jubet, 5, 2. Herodiadi nubit, 5, 4. Agrippæ victum suppeditat, mox eum offendit, 6, 2. Agrippa regnum adepto et ipse instigante uxore regiam dignitatem a Caligula petit, *A. J.* 7, 1 sq. *B. J.* 9, 6. Ab Agrippa apud Caligulam accusatus cum uxore in exilium mittitur Lugdunum; ejus tetrarchia et opes Agrippæ tribuuntur, *ibid.* Moritur, *B. J.* 9, 6.

Antipas, Agrippæ regis cognatus, legatus ad eum mittitur ab Hierosolymitanis, *B. J.* II, 17, 4.

Antipas, Judaeus nobilis, a zelotis necatur, *B. J.* IV, 3, 4.

Antipater, prius Antipas dictus, Idumæus Hyrcanum eo perducit, ut regnum sibi vindicare conetur, *A. J.* XIV, 1, 3. *B. J.* I, 6, 2. Aretæ auxilium ei comparat, *A. J.*

1, 4. *B. J.* 6, 2. Ab Hyrcano ad Pompeium mittitur, *A. J.* 3, 2. A Scauro ad Aretam legatus mittitur, *A. J.* 5, 1, *B. J.* 8, 1. Apud Solumæos magna auctoritate est; ejus uxor et liberi *A. J.* 7, 3. *B. J.* 8, 9. Caesari in Egypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* 8, 1 sq. *B. J.* 9, 3 sq. Ab Antigono accusatus coram Caesare se defendit, *A. J.* 8, 3. *B. J.* 10, 1 sq. Totius Judaeae procurator a Caesare declaratur, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 3. Urbis moenia reficit et tumultus compescit, *A. J.* 9, 1. *B. J.* 10, 4. Phasaëum filium Hierosolymis, Herodem filium Galilaeae praeficit, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. In Judaeorum primariorum invidiam incurrit, *A. J.* 9, 3 sq. *B. J.* 10, 6. Herodem filium prohibet ne Hyrcano bellum inferat, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. J. Caesaris ducibus subsidium mittit contra Bassum Cæcilius, Sexti Caesaris interfectorem, *A. J.* II, 1. *B. J.* 10, 10. Cassio obsequutus magnam pecuniarum vim in Judaea exigit, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 2. A Malicho ex insidiis interlicitur, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 11, 4.

Antipater, Herodis M. filius ex Doride, Alexandro et Aristobulo fratribus insidias struit; ab Herode ad honores evehitur Romamque mittitur ut Octaviani gratiam sibi conciliet, *A. J.* XVI, 3, 3. *B. J.* I, 23, 1 sq. Literis Roma ad patrem missis eum in fratres irritare studet, *A. J.* 4, 1. Fratribus Octaviani opera in gratiam cum patre restitutis, lætitiis simulat, *A. J.* 4, 5. Herodes in templo populo declarat, Antipatrum primum post se regnaturum esse, deinde Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* 4, 6. *B. J.* 23, 5. Antipater fratribus insidiari pergit captatque Herodis gratiam, *A. J.* 7, 2; 8, 1. *B. J.* 24; 1 sq; 24, 8. Eurycle Lacedæmonio utitur ad fratres calumniandos, *A. J.* 10, 1. *B. J.* 26, 2. Alexandro et Aristobulo sublati cum patre regnat; patris necem machinatur, *A. J.* XVII, 1, 1. Ejus odium in fratrum liberos, *A. J.* 1, 2. *B. J.* 28, 1. Aristobuli filia ei spondetur, *ibid.* Cum Pherora amicitiam facit, *A. J.* 2, 4. *B. J.* 29, 1. A patre vetulus cum Pherora habere commercium Romanam proficiscitur; Syllæum apud Augustum accusat, *A. J.* 3, 1 sq. *B. J.* 59, 2 sq. Insidiae, quas Antipater patri struxit, deleguntur, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 30, 1 sqq. Roma in patriam reversus in judicium adducitur; a patre et Nicolao Damasceno accusatur; se defendere studet, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 31, 5 sqq. In vincula conjicitur, *A. J.* 5, 7. *B. J.* 32, 5. In carcere patris jussu interficitur, *A. J.* 7. *B. J.* 33, 7.

Antipater, Jasonis fil., a Jonatha Romam mittitur legatus, *A. J.* XIII, 5, 8.

Antipater Samaritanus, Antipatri Herodis M. filii procurator, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 5.

Antipater, Phasaëli fil. ex Salampsione Herodis M. filia, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Antipater, Salomæ Herodis M. sororis f., homo inprimis disertus, Archelaum regem apud Augustum accusat, *A. J.* XVII, 9, 5. *B. J.* II, 2, 5. Cypron Herodis M. fil. uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Antipatris, urbs Judaeae, ab Herode M. in Antipatri patris memoriam condita, *A. J.* XVI, 5, 2. *B. J.* I, 21, 9; cf. *B. J.* I, 4, 7; II, 19, 1; 19, 9; IV, 8, 1. V. *Capharsaba* et *Chabarsaba*.

Antiphilus, Antipatri Herodis M. f. amicus, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 5. Cf. *A. J.* XVII, 5, 7. *B. J.* I, 32, 6.

Antonia, Drusi uxor, Germanici et Claudii mater, magna apud Tiberium auctoritate valet; ejus benevolentia erga Agrippam, *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 4 sq. Sejani in Tiberium conspirationem detegit, 6, 6.

Antonia; Claudii Caesaris ex Petina fil., *A. J.* XX, 8, 1. **Antonia**, arx Hierosolymorum, prope templum sita, olim

Baris dicta, ab Herode M. illo nomine in honorem M. Antonii appellata est, *A. J. XV*, 11, 4. In ea stola pontificalis custodiebatur, *ibid.* Antoniae accurata descriptio, *B. J. V*, 5, 8. Cf. *A. J. XIII*, 11, 2; *XV*, 9, 4; *XVIII*, 4, 3. *B. J. I*, 3, 3; 5, 4; 21, 1; *II*, 15, 6; 16, 5; 17, 7. *M. Antonius* fortiter pugnat in proelio cum Alexandro, *Aristob. f.*, commissio, *A. J. XIV*, 5, 3. *B. J. I*, 8, 3. Post *J. Caesaris* mortem consul amicitiae foedus cum Judaeis facit, *A. J. 10*, 9. Victis Cassio et Bruto in Asiam venit; ibi et aliorum populorum et Judaeorum legationes ei occurrunt, *A. J. 12*, 2. *B. J. 12*, 4. Judaeis restituit quae Cassius iis eripuerat; ejus hac de re literae ad Tyrios aliosque populos, *A. J. 62*, 3 sqq. Cleopatram deperit; Herodem et Phasaelum accusatos absolvit et tetrarchas constituit, *A. J. 13*, *B. J. 12*, 5. Herodem qui ipsum supplex adit Romae honorifice excipit, *A. J. 14*, 3. *B. J. 14*, 3. Antonii et Caesaris Augusti consilio Herodes a senatu rex Judaeae creatur, *A. J. 14*, 4. *B. J. 14*, 4. Athenis memoratur, *A. J. 15*, 5. *B. J. 16*, 4. Samosata obsidet; urbe ab Antiocho tradita, Sossium Syriae praeficit, Herodi subsidia mittit, et ipse in Aegyptum proficiscitur, *A. J. 15*, 8 sq. *B. J. 16*, 7. Antigonus securi percussus jubet, *A. J. XV*, 1, 2. Herodem necis Aristobuli accusatum ad causam dicendam evocat; ab Herode muneribus placatur, *A. J. XV*, 3, 5; 3, 8. Cleopatrae Judaeae et Arabiae partem tribuit eique in omnibus rebus gratificatur, *A. J. 4*, 1. *B. J. I*, 18, 4. sq. Armeniam subjugat, Artabazem cum ejus filiis et satrapis Cleopatrae dono dat, *A. J. 4*, 3. *B. J. 18*, 5. Herodem jubet Arabibus bellum inferre, *A. J. 5*, 1. *B. J. 19*, 1. Ab Octaviano in pugna Actiaca vincitur, *A. J. 6*, 1. *B. J. 20*, 1.

C. Antonius, consul Roman., *A. J. XIV*, 4, 3.

E. Antonius, praepositor Roman., *A. J. XIV*, 10, 17.

J. Antonii, procons. Romani, pro Judaeis rescriptum ad Ephesios, *A. J. XVI*, 6, 7.

Antonius, praesidii Romani Ascalonis urbis praef., Judaeos bis vincit, *B. J. III*, 2, 1 sqq.

Antonius Silo, tribun. milit., *B. J. III*, 10, 3.

Antonius, centurio Roman., *B. J. III*, 7, 35.

Antonius Primus, Mæsiæ praef., cum Vespasiano faciens Cæcinnæ legionem superat, *B. J. IV*, 11, 2 sq. Vitellianos vincit Romae, 11, 3.

M. Antonius Julianus, Judaeae procurator, *B. J. VI*, 4, 3.

Anuath Barceos, vicus Palæst., *A. J. III*, 3, 5.

Anubis, deus apud Aegyptios, *A. J. XVIII*, 2, 4.

Apachnas, Aegypti rex, *C. A. I*, 14.

Apame, Rabezaci Thaumasi f., *A. J. XI*, 3, 5.

Apamea, urbs Syriae, ab Antiocho Sotere obsidetur, *A. J. XIII*, 7, 2. A Pompeio funditus evertitur, *A. J. XIV*, 3, 2. Apamensi parcent Judaeis initio belli Jud., *B. J. II*, 13, 5. Cf. *XIV*, 11, 1. *B. J. I*, 10, 10.

Apelles, Antiochi Epiphanis dux, interficitur a Mattathia, *A. J. XII*, 6, 2.

Apheca, urbs Judaeae, *A. J. V*, 11, 1; *VIII*, 14, 4.

Apheci turris in Samaria, *B. J. II*, 19, 1.

Apheras, Abrami f. ex Chatura secundum Alexandrum Polyhistorum, *A. J. I*, 15.

Apherima, urbs Palæst., *A. J. XIII*, 4, 9.

Aphra, urbs Judaeae ab Aphra Abrami f. condita, *A. J. I*, 15.

Aphranades, Semæ f., Chaldaeorum princeps, *A. J. I*, 6, 4.

Aphtha, vicus Judaeae, *B. J. IV*, 3, 8.

Apion, grammaticus natus est Oasi, Aegypti urbe, sed ipse contendit se esse Alexandrinum, *C. A. II*, 3. Qualis homo sit, *C. A. II*, 1. A Graecis Alexandrinis legatus mittitur ad Caium Caesarem, *A. J. XVIII*, 8, 1. Libellum scripsit contra Judaeos, *C. A. II*, 1. Ejus de Judaeis fragmenta a

Josepho refutantur, *C. A. II*, 2-14. Alexandriam beatam praedicat, quod ipsum tanto ingenio praeditum pro cive habeat, *II*, 12. Ejus mors, *II*, 13.

Apobaterion, locus Armeniae, ubi Noeus ex arca egressus est, *A. J. I*, 3, 5.

Apollinis templum, ab Augusto Romae splendide exstructum, *A. J. XVII*, 11, 1. *B. J. II*, 6, 1.

Apollodorus laudatur, *C. A. II*, 7.

Apollodotus, Gazæorum dux a Lysimacho fratre occiditur, *A. J. XIII*, 13, 1.

Apollonia, urbs Palæst., *A. J. XIII*, 15, 4. *B. J. I*, 8, 4.

Apollonius, Samariae praef. sub Antiocho Epiphane, *A. J. XII*, 5, 5. A Juda Maccab. vincitur et occiditur, 7, 1. (Cf. *M. 4*, ubi Apollonio adtribuuntur, quae alias de Heliodoro narrantur).

Apollonius Daus, sub Alexandro Bala Coele Syriae praef., a Jonatha Maccab. vincitur, *A. J. XIII*, 4, 3. sqq.

Apollonius, Alexandri f., ab Hyrcano legatus mittitur ad Romanos, *A. J. XIII*, 3, 2; *XIV*, 10, 22.

Apollonius Molo Moysen omnesque Judaeos conviciis insectatur, *C. A. II*, 2; 7; 14; 33; 36. Morum Persicorum imitator, *II*, 37.

Aponius, senator Roman., *A. J. XIX*, 4, 5.

Apophis, rex Aegypti, *C. A. I*, 14.

Apsanes, Judaeorum dux, *A. J. V*, 7, 13.

Aquilas, unus ex Caligulae interfectores, *A. J. XIX*, 1, 14.

Ara templi Hierosol. describitur, *B. J. V*, 5, 6. *C. A. I*, 22.

Ara suffitus in tabernaculo posita describitur, *A. J. III*, 6, 8.

Arabes, a Madianitis in auxilium vocantur contra Judaeos, *A. J. V*, 6, 1. Josaphato tributum pendunt, *VIII*, 15, 2. Ab Herode M. vincuntur, *XIV*, 5, 1, sqq. *B. J. I*, 19, 1 sqq. — Arabes liberos circumcidunt ad annum decimum tertium profectos; hujus moris origo, *A. J. I*, 12, 3. Arabicae mulieres veneficii peritissimae, *A. J. XVII*, 4, 1.

Arabia Judaeae confinis, *A. J. XIV*, 1, 4. Arabia Felix, ab Abrami filiis occupata, *A. J. I*, 15.

Aradius, Chanaani f., *A. J. I*, 6, 2.

Aradus, insula Phœnic. ab Aradio denominata, *A. J. 6*, 2. Urbs in insula exstructa, *A. J. XIII*, 13, 4. — Aradii a M. Antonio jubentur Judaeis reddere quae iis eriperant, *A. J. XIV*, 12, 6.

Aradus, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.

Aramæi, (Syri) ab Aramo, Semæ f., originem trahunt *A. J. I*, 6, 4.

Aramatha, (Ramatha Arimannus), urbs Gaiaaditidis a Syris Israelitis eripitur; Achabus frustra eam recipere studet, *A. J. VIII*, 15, 3 sqq. A Joram Achabi f. capitur, *IX*, 16, 1. Cf. *IV*, 7, 4.

Aramus, Semæ f., *A. J. I*, 6, 4.

Aranes, Tharri f., pater Loti, *A. J. I*, 6, 5.

Arasea, templum Assyriorum, *A. J. X*, 1, 5.

Arases, rex Syriae et Damasci, Hierosolyma frustra obsidet, Ailath, urbem Judaeae, capit, *A. J. IX*, 12, 1. A Theglaphalassare, Assyriorum rege, vincitur et occiditur, 12, 3.

Arbela, vicus Galil., *A. J. XIV*, 15, 4. *B. J. I*, 16, 2. *V. J. 60*. Cf. *A. J. XII*, 11, 1, ubi urbs dicitur.

Arbelorum spelunca, in Galil. infer. munitur a Josepho, *V. J. 37*.

Ara Noei, describitur, *A. J. I*, 3, 2. In montem Armeniae delata est, *C. A. I*, 19. Ejus reliquiae in Armenia servantur, *A. J. I*, 3, 5.

Arca sacra, hebraice Eron dicta, describitur *A. J. III*, 6, 5. In Palæstinorum potestatem venit, *V*, 11, 2; cf. *B. J. V*, 3, 4. Palæstinis multorum malorum causa est, *A. J. VI*, 1, 1 sqq. Ad Judaeos remittitur, 1, 3. Cariathiarinam transfertur, ubi viginti annos manet, 1, 4. Jussu Davidis Hierosolyma deportatur, *VII*, 4, 2.

- Arce*, urbs in Libano sita, ab Arucæo condita, *A. J. I*, 6, 2.
- Arce*, urbs Arabiæ, postea Petra dicta, *A. J. IV*, 4, 7.
- Arce* (*Arceæ*, *Actipus*), urbs Phœnicia, *A. J. V*, 1, 22; *VIII*, 2, 3. *B. J. 5*, 1.
- Archades*, de vetustate sua gloriantur, *C. A. I*, 4.
- Archelaïs*, vicus Judææ ab Archelao ethnarcha exstructus, *A. J. XVII*, 13, 1. A Salome Juliae (Liviae) Augusti uxori legatur, *A. J. XVIII*, 2, 2. *B. J. II*, 9, 1.
- Archelaus*, Cappadocum rex, filiam suam Glaphyram Alexandro, Herodis filio, nuptum dat, *A. J. XVI*, 1, 2. Herodem, Roma in Judæam redeuntem cum filiis, comiter excipit in insula Eleusa, *A. J. 4*, 6, *B. J. I*, 23, 4. Alexandrum generum suum et Pheroram Herodi astute reconciliat, *A. J. 3*, 6. *B. J. 25*, 1 sqq. Lis inter Archelaum et Titum Syriæ præfectum ab Herode componitur, *A. J. 8*, 6. Eurycles Lacedæmonius pecuniam ei extorquet, *A. J. 10*, 1. *B. J. 26*, 4. Archelaus accusatur, quod Alexandro genero contra patrem conjurationem facienti auxilium promiserit, *A. J. 10*, 7. Ad consilium Berytense, in quo de Alexandro et Aristobulo iudicium habetur, non admittitur, *B. J. 27*, 2.
- Archelaus*, Herodis fil. ex Malliæ Samaritana, *A. J. XVII*, 1, 3. *B. J. I*, 28, 4. Archelaus ejusque frater Philippus educantur Romæ; Antipater eos apud patrem calumniatur, *A. J. 4*, 3. *B. J. 31*, 1. Herodes in testamento suo eum declarat regem, *A. J. 8*, 1. *B. J. 33*, 7.) Post Herodis mortem Archelao acclamatur ut regi, *A. J. 8*, 2. *B. J. 33*, 9. Splendidas exsequias Herodi solvit, *A. J. 33*, 9. Populo promissa dat, 8, 4. *B. J. II*, 1, 1. Populus seditionem contra eum movet; seditiosorum tria millia occiduntur, *A. J. XVII*, 9, 1 sqq. *B. J. II*, 1, 2 sq. Romam proficiscitur, ut regnum sibi ab Augusto confirmetur, *A. J. 9*, 3. *B. J. 2*, 1. Ab Antipa et Antipatro, Salomæ filio, apud Augustum accusatur, *A. J. 9*, 4 sqq. *B. J. 2*, 3. sqq. Judæorum legati conqueruntur de Archelao apud Augustum, *A. J. 11*, 2. *B. J. 6*, 2. Augustus eum ethnarchiam facit, dimidiam Herodis regni partem ei tribuens, alteram vero dimidiam inter ejus fratres Antipam et Philippum dividens, *A. J. 11*, 4, *B. J. Archelaus* Archelaidem urbem exstruit; Glaphyram quæ Alexandri fuerat uxor in matrimonium ducit, *A. J. 13*, 1. *B. J. 7*, 3. A fratribus et Judæorum primoribus iterum accusatus apud Cæsarem, ab eo Viennam relegatur, *A. J. 13*, 2. *B. J. 7*, 3. Somnium ominosum habet antequam in exilium mittatur, *A. J. 13*, 3. *B. J. 7*, 3.
- Archelaus*, Berenices Ægypti reginæ maritus, *A. J. XIV*, 6, 2.
- Archelaus*, Archelai ethnarchæ procurator, *A. J. XVII*, 13, 2.
- Archelaus* (*Julius*) Chelciæ sive Helciæ f., Mariammem Agrippæ M. fil. uxorem ducit, *A. J. XIX*, 9, 1. *XX*, 7, 1. Ab uxore repudiatur, 7, 3. Cf. *C. A. I*, 9.
- Archelaus*, Magadati f., Simonis Gior. sectator, ad Romanos transfugit, *B. J. VI*, 4, 2.
- Ardalas*, unus e seditiosorum Hierosol. ducibus, *B. J. VII*, 7, 1.
- Arceme*, urbs Arabiæ, Græcis Petra vocata, *A. J. VII*, 7, 1.
- Aremnantus*, Babyloniorum dux, *A. J. X*, 8, 2.
- Aretas*, rex Arabiæ, a Damascenis contra Ptolemæum Mennæi auxilio vocatur, *A. J. XIII*, 15, 2. Gazæis promittit auxilium contra Alexandrum Jann., *A. J. XIII*, 13, 2. Judæam invadit, Alexandrum Jann. vincit, *A. J. XIII*, 15, 2. *B. J. I*, 4, 8. Hyrcano opitulatur contra Aristobulum, *A. J. XIV*, 14. *B. J. I*, 6, 2. Hierosolyma cum Hyrcano obsidet, sed a Scauro obsidionem solvere cogitur; ad Papyronem ab Aristobulo vincitur, 2, 1 sqq. *B. J. 6*, 3. A Scauro bello petitur; cum eo paciscitur, *A. J. 5*, 1. *B. J. 8*, 1.
- Aretas Petraeus*, mortuo Obeda, regnum Arabiæ occupat; prius Æneas appellatus erat, *A. J. XVI*, 9, 4. Regnum ei confirmat Augustus, 10, 9. Syllæum multorum criminum apud Augustum accusat, *A. J. XVII*, 3, 2. *B. J. I*, 29, 3. Romanis suppelias fert contra Judæos seditiosos, *A. J. XVII*, 10, 9. *B. J. II*, 5, 1. Ejus filia, Herodis Antipæ uxor, a marito repudiatur; Aretas Herodi bellum infert eumque clade afficit, *A. J. XVIII*, 5, 1. Vitellius Syriæ præfectus bellum parat contra Aretam jussu Tiberii; sed de Tiberii morte certior factus ab expeditione desistit. *A. J. 5*, 2 sq.
- Arethusa*, urbs Syriæ, Judæis a Pompeio erepta, *A. J. XIV*, 4, 4. *B. J. I*, 7, 7.
- Aretus*, rex Lacedæmoniorum legatos mittit ad Judæos, *A. J. XII*, 4, 10. Ejus ad Oniam pontif. literæ, *ibid.*
- Argos*, *Argiri*, *C. A. I*, 16.
- Aria* (*Ariana*), regio Asiæ, *A. J. I*, 6, 4.
- Aridei* (*Arithai*), pop. Phœnicia, *A. J. V*, 1, 23.
- Ariela*, Gadis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Aries Romanus* describitur, *B. J. III*, 7, 19.
- Arimanus* (?), urbs Galaaditidis; quæ alias *Aramatha* sive *Ramatha* dicitur, *A. J. IV*, 7, 4.
- Arion* Josephi Tobia procurator, *A. J. XII*, 4, 7.
- Ariochus*, Babylonius, *A. J. X*, 10, 3.
- Aristeus* Ptolemæi Philad. suadet ut Judæos in Ægyptum captivos abductos manu mittat, *A. J. XII*, 2, 2 sqq.
- Aristeas* Ptolemæi Philad. satellitem præfectus, *C. A. II*, 4.
- Aristeus*, Judæus nobilis a Simone Gior. interlicitur, *B. J. V*, 13, 1.
- Aristo* Silam interficit, *A. J. XIX*, 8, 3.
- Aristobulus*, Hyrcani f., cum Antigono fratre Samaritanum obsidet, *A. J. XIII*, 10, 2. *B. J. I*, 2, 7. Post patris mortem principatum in regnum commutat, Antigonom fratrem regni socium constituit, ceteros fratres in vincula conjicit, matrem necat, *A. J. XIII*, 11, 1. *B. J. I*, 3, 1. Antigonom fratrem, quem sibi insidiari putat, occidit, *A. J. 11*, 2. *B. J. I*, 3, 2 sq. Penitentia cruciatus moritur, quem unum annum tenuisset regnum, *A. J. 11*, 3. *B. J. 3*, 6.
- Aristobulus*, Alexandri Jannæi f., post patris mortem ad rempublicam gerendam ab Alexandra matre non admittitur, *A. J. XIII*, 16, 1. Phariseorum apud matrem auctoritatem ægre fert, 16, 2. *B. J. I*, 5, 2. Cum exercitu mittitur adversus Ptolemæum Mennæi, *A. J. 16*, 3. *B. J. 5*, 3. Contra matrem seditionem movet, *A. J. 16*, 4. *B. J. 6*, 1. Matre mortua, cum Hyrcano fratre de regno certat; facta reconciliatione, regnum obtinet, *A. J. XIV*, 1, 2. *B. J. I*, 6, 1. Instigante Antipatro, Hyrcanus regnum sibi vindicare conatur, cum Aretæ copias Aristobulum superat, Hierosolyma obsidet, *A. J. 1*, 3 sqq. *B. J. 6*, 2. Scaurus, accepta ab Aristobulo pecunia, obsidionem solvit et Aretam discedere jubet, *A. J. 2*, 3. *B. J. 6*, 2. Aristobulus Hyrcanum et Aretam ad Papyronem vincit, *ibid.* Legatos mittit ad Pompeium; mox ipse coram Pompeio causam suam defendit, *A. J. 3*, 1 et 2. *B. J. 6*, 4. sq. A Pompeio de vi damnatus ad Alexandrum confugit, *A. J. 3*, 3. *B. J. 6*, 5. Castella Pompeio tradit, Hierosolyma contendit ad bellum se parans, *A. J. 3*, 4. *B. J. 6*, 5. Mutata sententia pacem a Pompeio petit, pecuniam se ei daturam promittens; pecunia non soluta, in vincula conjicitur, *A. J. 4*, 1. *B. J. 6*, 6; 7, 1. Captivus cum liberis Romam abducitur, 4, 5. *B. J. 7*, 7. Roma elapsus regnum recuperare conatur, sed a Gabinio vincitur et iterum Romam abducitur, *A. J. 6*.

- B. J. 8, 6.* A. Cesare vinculis liberatur et cum duabus legionibus Judæam mittitur; mox vero a Pompeianis veneno perimitur, *A. J. 7, 4. B. J. 9, 1.* Ejus corpus postea ab Antonio in Judæam mittitur, *ibid.*
- Aristobulus*, Alexandri ex Alexandra filia Hyrcani f., puer pulcherrimus, *A. J. XV, 2, 5* sq. Ab Herode pontifex constituitur, 3, 1. Populi in eum benevolentia, 3, 3. Ab Herode e medio tollitur, *ibid.*
- Aristobulus*, Herodis M. fil., juvenis a patre Romam mittitur; *A. J. XV, 10, 1.* In patriam eum reversum Salome et Pheroras apud Herodem calumniantur, Berenicen, Salomæ filiam, uxorem ducit, *A. J. XVI, 1, 2, 3, 2.* Antipater Herodis odium in eum incendere studet, *A. J. 3, 3, 4, 1. B. J. I, 23, 1* sq. Herodes cum Aristobulo ejusque fratre Alexandro in Italiam profectus, eos apud Cæsarem Octav. accusat, sed Cæsare intercedente cum iis in gratiam redit, *A. J. 4, 1* sqq. *B. J. 23, 3* sq. Berenice mariti secreta Salomæ prodit, *A. J. 7, 3.* Aristobulus iterum conjurationis suspectus in carcerem conjicitur, *A. J. 10, 5. B. J. 26, 4.* A patre accusatur in concilio Beryti habito; capitis condemnatur, *A. J. 11, 2* sq. *B. J. 27, 2.* Sebastæ strangulatur, *A. J. 11, 6. B. J. 27, 6.* Si quid criminis ei dari possit, *A. J. 11, 7.* Ejus liberis prospicit Herodes, *A. J. XVII, 1, 2. B. J. I, 28, 2.* Cf. *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Aristobulus*, Aristobuli filius, Herodis M. nepos, Jotapen Sampsigerami filiam uxorem ducit, *A. J. XVIII, 5, 4.* Ejus cum Agrippa fratre inimicitia, *A. J. XVIII, 6, 3.* Pro Judæis deprecatur apud Petronium, *A. J. 8, 4.* Moritur, *B. J. II, 11, 6.*
- Aristobulus*, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Marianne, *A. J. XX, 5, 2. B. J. II, 11, 6.* Armeniæ minoris præfecturam a Nerone accipit, *A. J. XX, 8, 4.* Ejus uxor Salome Herodis filia ex Herodiade, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Aristobulus*, rex Chalcidicæ, *B. J. VII, 7, 1.*
- Aristobulus*, Amyntæ f., ab Hyrcano ad Romanos mittitur legatus, *A. J. XIV, 10, 22.*
- Aristocratia* a Moyse commendatur, *A. J. IV, 8, 17.*
- Aristophanes* Judæorum mentionem facit, *C. A. I, 23.*
- Aristotelis* de Judæis testimonium, *C. A. I, 22.*
- Ariuchus* (?), Assyriorum dux, *A. J. I, 9.*
- Arius*, centurio Roman., *A. J. XVII, 10, 7. B. J. II, 4, 3; 5, 1.*
- Armais* a Sethosi fratre Ægypti procurator constitutus regnum affectat, *C. A. I, 15.* Cf. *Danaus.*
- Armais*, Ægypti rex, *C. A. I, 15.*
- Armatha* (*Rhamatha*, *Ramatho*, *Aramatho*) urbs Judææ quadraginta stadiis ab Hierosolymis distans, *A. J. VIII, 12, 3.* A Basane capitur; *ibid.* Samueli patria, *V, 10, 2.* Cf. *VI, 4, 1; 9, 4; 13, 5.*
- Armenia*. Regni coonditor Ulus, Arami f., *A. J. I, 6, 4.* Vonones, Parthia expulsus, regnum apud Armenios affectat; jussu Tiberii conatu desistit; regnum traditur Orodii Artabani, Parthorum regis, filio, *A. J. XVIII, 2, 4.* Alexandri, Herodis M. filii posterius regnum adipiscuntur in Armenia majori; Aristobuli, Alexandri fratris, posterius in Armenia minori, *B. J. II, 11, 6; 13, 2. A. J. XVIII, 5, 4.* Cf. *XX, 8, 4.* Armenia magna vastatur ab Alanis, *B. J. VII, 7, 4.* — In Armenia servantur Noei arcæ reliquiae, *A. J. I, 3, 5.*
- Armesses*, Ægypti rex, *C. A. I, 15.*
- Arno*, fluv., ex Arabia montibus ortus in lacum Asphal. influit, *A. J. IV, 5, 1.*
- Arophæus*, Maræothi f., *A. J. VIII, 1, 3.*
- Arpha*, vicus Judææ, *B. J. III, 3, 5.*
- Arphaxades*, Semæ f., Chanaanæorum princeps, *A. J. I, 6, 4,*
- Arruntius* (Euaristus) Caii Cæsaris interitum in theatro proclamat, *A. J. XIX, 1, 18.*
- P. Arruntius*, *A. J. XIX, 1, 14.*
- Arsaces*, Parthorum rex, Demetrium Nicat. clade afficit; eum vivum capit, *A. J. XIII, 5, 11.* Antiochum Soterem superat, Demetrium in libertatem restituit, 8, 4.
- Arsacidarum* genus regnum tenet apud Parthos, *A. J. XVIII, 2, 4.*
- Arsamus*, castellum Arabiæ, *A. J. XX, 4, 1.*
- Arsinoe*, Ptolemæi Philad. uxor, *A. J. XII, 2, 5.*
- Arsinoe*, soror Cleopatæ Ægypti reginæ, ab hac interficitur, *A. J. XIV, 4, 1.*
- Artabanus III.* rex Mediæ, victo Vonone, regnum obtinet apud Parthos; Orodii filio regnum Armeniæ tradit, *A. J. XVIII, 2, 4.* Bello petitur a Scythiis; insidiæ ei struunt cognati et amici a Vitellio corrupti; Daharum et Sacarum opera inimicos debellat regnumque suum firmat, 4, 4. Amicitiam init cum Tiberio, 4, 5. Cum Asinæo et Anilæo amicitiam init, *A. J. XVIII, 9, 3* sqq. Izates, Adiabænorum rex fratres ad eum mittit, *A. J. XX, 2, 3.* Regno pulsus ad Izatem confugit, 3, 1. Regnum ei restituitur, 3, 2. Izati Armeniæ partem tribuit, 3, 3. Moritur, 3, 4.
- Artabazes*, rex Armeniæ, ab Antonio victus mittitur in Ægyptum, *A. J. XV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*
- Artaxerxes I.* rex Persarum, Xerxis fil., a Persis Cyrus appellatus, centum viginti satrapas in regno suo constituit; Vasten conjugem repudiat, *A. J. XI, 6, 1.* Estherem in matrimonium ducit, 6, 2. Bagathous et Theodestes contra eum conjugationem faciunt, 6, 4. Amanis veniam dat Judæorum gentem exstinguendi, 6, 5 sqq. Esthere pro Judæis intercedente, Amanis edictum rescindit, 6, 9 sqq. Amanem jubet cruci affigi, 6, 12. Mardochæum honoribus cumulat, 6, 13.
- Artaxias*, Artabazis, Parthorum regis f., quum pater in captivitatem abductus esset, regno potitur; postea regno dejicitur a Romanis, *A. J. XV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*
- Artemon*, prytanis Ephesiorum, *B. J. XIV, 10, 12.*
- Arucae*, pop. Phœnic., *A. J. V, 1, 22.*
- Aruceus*, Ohanaani f., *A. J. I, 6, 2.*
- Arura*, locus Judææ, *A. J. VI, 12, 4.*
- Arus*, vicus Judææ, *A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 1.*
- Asabelus*, Benjaminis f., *A. J. II, 7, 4.*
- Asælus*, Davidis nepos, ab Abenero in prælio occiditur, *A. J. VIII, 1, 3.*
- Asanus*, Abim Judææ regis f., patri in regno succedit, *A. J. VIII, 11, 3.* Vir probus atque pius, 12, 1. A Zaræo Æthiopie rege bello petitur, *ibid.* Æthiopes vincit, 12, 2. Basane ipsius regnum infestante, auxilium petit a Damascenorum rege; Basanes repellitur, 11, 4. Gabam et Maspham urbes condit, *ibid.*
- Asamon*, mons Galil., *B. J. II, 18, 11.*
- Asamonci*, quamdā principatum apud Judæos tenuerint, *A. J. XIV, 16, 4.*
- Asaphi* filii, *A. J. XI, 4, 2.*
- Ascalon*, urbs Judææ, erat olim una ex quinque Philistæorum civitatibus primariis, *A. J. VI, 1, 2.* Judæ tribul assignatur, *V, 1, 22.* Ascalonitæ quum arcam sacram in urbem recepissent, multis malis vexantur, *VI, 1, 2.* Herodis M. in Ascalonitis liberalitas, *B. J. I, 21, 11.* Regia Ascalonia ab Augusto Salomæ, Herodis M. sorori datur, *A. J. XVII, 11, 5. B. J. II, 6, 3.* Ascalon bello Jud. flammis vastatur, *B. J. II, 18, 1; 18, 5.* — Cf. *A. J. V, 2, 4; 3, 1; XII, 4, 5; 5, 5; 5, 10. XIV, 18, 3. B. J. III, 2, 1* sqq.
- Aschanaxi*, (Rhegini) ab Aschanaxo nomen duxerunt, *A. J. I, 6, 1.*

- Aschanaxus*, Gomari f., Aschanaxorum (Rheginorum princeps, *A. J. I*, 6, 1.
Aschanes, eunuchus, *A. J. X*, 10, 2.
Asenetha, Josephi uxor, *A. J. II*, 6, 1.
Asennæus, Chanaani f., *A. J. I*, 6, 2.
Aserus, Jacobi ex Zelfha ancilla f., *A. J. I*, 19, 8. Ejus liber septem, *II*, 7, 4. Aseri tribus, quamnam Palæst. partem obtinuerit, *V*, 1, 22.
Aserymus, Tyriorum rex, *C. A. I*, 18.
Asinæus et Anifæus fratres, Judæi Babylonii; eorum gesta et infelix exitus, *A. J. XVIII*, 9.
Asinius; ejus de Hyrcano testimonium a Strabone adducitur, *A. J. XIV*, 8, 3.
C. Asinius Pollio, consul Roman., *A. J. XIV*, 14, 5.
Asochæus, rex Egypti, *B. J. VI*, 10.
Asochis, oppidum Galil., a Ptolem. Lathyr. expugnatur, *A. J. XIII*, 12, 4. Cf. *B. J. I*, 4, 2. *V. J. I*, 41; 68.
Asophos, urbs Galil., *A. J. XIII*, 12, 5.
Asor, campus Galil., *A. J. XII*, 5, 7.
Asorus, urbs Galil. ad lacum Semechonitidem, *A. J. V*, 5, 1; 5, 4. Cf. *VIII*, 6, 1.
Asprenas, senator Roman. *A. J. XIX*, 1, 3; 1, 15.
Asphaltites lacus, in Judæa, describitur, *B. J. IV*, 8, 4. Callirrhoen fontem et Arnonem fluvium recipit, *A. J. IV*, 5, 1; *XVII*, 6, 5. *B. J. I*, 83, 5. Secat eum Jordanes, *B. J. III*, 10, 7. Cf. *A. J. I*, 9; *IX*, 10, 1.
Asphar, lacus Judææ, *B. J. XIII*, 1, 2.
Assarachodas, Assyriorum rex, Senacheribi successor, *A. J. X*, 1, 5.
Assaron, Rubeli f., *A. J. II*, 7, 4.
Assaron, mensura apud Judæos, *A. J. III*, 6, 6. *VIII*, 3, 8.
Assis, Egyptiorum rex, *C. A. I*, 14.
Assuras, Semæ f., Assyriis nomen dedit, *A. J. I*, 6, 4.
Assuris, Dadanis f., *A. J. I*, 15.
Assyrii, nomen habent ab Assura, Semæ f., *A. J. I*, 6, 4.
 Secundum Alexandrum Polyhist. a Suri, Abrami f., *I*, 15. Assyrii Asiæ imperio potiuntur; Sodomitibus tributum imperant; Syriam vastant; gigantum sobolem extinguunt, *A. J. I*, 9. Sub regno Chusarthi Judæos sibi subijciunt; ab Hothnielo repelluntur, *A. J. IX*, 3, 2 sq. Sub Phullo Israelitis bellum inferunt, *A. J. I*, 18, 11, 1. Theglaphalassare regnante. Israelitarum regni magnam partem occupant, *ibid.* Syros et Damascenos subigunt, Samaritam invadunt, multosque Israelitas captivos abducunt, *ibid.* 3. Sub Sakmanasare Israelitarum regnum evertunt eosque in terras peregrinas transferunt, *ibid.* 14, 1. Syriam et Pheniciam invadunt, *ibid.* 14, 2. Contra Judæos et Egyptios expeditionem faciunt sub regno Senacheribi, *X*, 1. Assyriorum imperium a Medis et Babiloniis eversum, *X*, 2, 2; 5, 1.
Assyriorum castra, locus Hierosol. urbis, *B. J. V*, 7, 3, 12, 2.
Aslabari, pop. Arab., *A. J. I*, 6, 2.
Asabora, fluv. Æthiopæ, *A. J. II*, 10, 2.
Astapus, fluv. Æthiopæ, *A. J. II*, 10, 2.
Astartus, Syriorum rex, *C. A. I*, 18.
Astartæ templum a Hiram, Syriorum rege, exstructum, *A. J. VIII*, 5, 3. *C. A. I*, 1, 18.
Astyages, pater Darii, *A. J. X*, 11, 4.
Asyla, quænam a Moysæ homicidis constituta sint, *A. J. IV*, 6, 4.
Athenienses, Xerxem devicerunt, *B. J. II*, 16, 4. A Romanis subacti sunt, *ibid.* Hyrcanum Judæorum principem magno in honore habuerunt, *A. J. XIV*, 8, 5. Herodis M. in eos liberalitas, *B. J. I*, 21, 11. — Athenienses, bonis legibus instructi, in iis observandis parum constantes sunt, *C. A. II*, 16. Severa poena eos afficiunt, qui nova de diis docent; deos peregrinos non admittunt, *C. A. II*, 37.
Athenion, Ptolem. Everget. amicus, *A. J. XII*, 4, 1 sqq.
Athenion, Cleopatæ Egypti reg. dux Herodi M. insidias struit, *A. J. XV*, 5, 1. *B. J. I*, 19, 2.
Athone, urbs Arab. *A. J. XIV*, 1, 4.
Athronges, (Athrongus) pastor, post Herodis M. mortem regnum affectat; cum fratribus Romanis et militibus regis bellum infert; a Grato et Ptolemæo et ipse et fratres devincuntur, *A. J. XVII*, 10, 7. *B. J. II*, 4, 3.
Atratinus, Romanus, pro Herode M. verba facit in senatu, *A. J. XIV*, 14, 4. *B. J. I*, 14, 4.
Atthidum, scriptores saepe inter se dissentiunt, *C. A. I*, 3.
Avaris, urbs Egypti, *C. A. I*, 14. A leprosis occupatur, *I*, 26.
Auctores, qui apud Josephum laudantur, hi sunt: Acusilaus, Agatharchides, Alexander Polyhistor, Anaxagoras, Apion, Apollodorus, Apollonius Molo, Aristophanes, Aristoteles, Asinius; Atthidum scriptores; Berosus, Callinus, Callias, Castor, Chæremone, Chærilus, Clearchus, Cleodemus, Conon, Demetrius Phalereus, Diogenes, Diocles, Dios, Ephorus, Euemerus, Eupolemus, Hecataeus, Hellanicus, Hermippus, Hermogenes, Herodotus, Hesiodus, Hestæus, Hieronymus, Homerus, Justus, Livius, Lysimachus, Malchus, Manetho, Megasthenes, Menedemus, Mnaseas, Mochus, Nicolaus, Pherecydes, Phylistus, Philo, Philostephanus, Philostratus, Plato, Polybius, Polycrates, Posidonius, Protagoras, Pythagoras, Socrates, Stoici, Strabo, Thales, Theodectes, Theodotus, Theophilus, Theophrastus, Theopompus, Thucydides, Timæus, Timagenes, Tripolitiici auctor, Zopyrion.
Augis, Gadis f., *A. J. II*, 7, 4.
Auranitis, regis Palæst., a Cæsare Augusto Herodi M. datur, *A. J. XV*, 10, 1. *B. J. I*, 20, 4. Pars est tetrarchiæ Philippi, *A. J. XVII*, 11, 4. *B. J. II*, 6, 3.
Aurea terra, in India, olim Sophira dicta, *A. J. VIII*, 6, 4; 7, 1.
Ausa, urbs Libyæ ab Ithobalo condita, *A. J. VIII*, 13, 2.
Azioramus, Isi fil., pontif. maximus, *A. J. X*, 8, 6.
Aza, mons Palæst. *A. J. XII*, 11, 2.
Azabon, Gadis f., *A. J. II*, 7, 4.
Azaelus; Elias a Deo jubetur eum Syrorum regem constituere, *A. J. VIII*, 13, 7. Azaelus Adadum regem Syriæ occidit, regnum occupat, *IX*, 4, 6. Israelitas aggressus regionem Transjordanianam necnon terram Galaaditicam et Balanæam occupat, *ibid.* 8, 1. Judæam invadit, Gittam evertit, ab obsidione Hierosolymorum magna vi pecuniæ avertitur, *ibid.* 8, 4. Ioazo Israelitarum regi bellum infert multasque urbes ei eripit, *ibid.* 8, 5. Moritur, *ibid.* 7.
Azarias, Achimæ f., pontif. max., *A. J. X*, 8, 6.
Azarias, (Abdenaclius) Judæus, e genere Sedeziæ Babylonem abductus, a Nabuchodonosoro liberaliter educatur, *A. J. X*, 10, 1 sq. In flammis conjectus mirum in modum servatur, *A. J.*, 10, 5. M. 16.
Azarias, vates, *A. J. VIII*, 12, 2.
Azarias, Judæorum dux sub Juda Macab., Gorgiam Jamniæ prief. adortus vincitur, *B. J. XII*, 8, 2; 8, 6.
Azavus, Nachoræ f., *A. J. I*, 6, 5.
Azece, urbs Judææ, *A. J. VI*, 9, 1; *VIII*, 10, 1.
Azermotes, Juctæ f., *A. J. I*, 6, 4.
Azicus, Emesorum rex, Drusillam Agrippæ M. fil. ducit uxorem, *A. J. XX*, 7, 1. Ab uxore repudiatur, *ibid.* 7, 2. Moritur, *ibid.* 8, 4.
Azotus, urbs Judææ, olim Philistæorum civitas, *A. J. VI*, 1, 2. Azotii quum arcam sacram in urbe servarent, multis

malis vexantur, VI, 1, 1. Azotus a Jonatha Maccab. incenditur, XIII, 4, 4. A Pompeio Judæis crepta Syria provinc. adjicitur, XIV, 4, 4. A Gabinio restauratur, XIV, 5, 3. *B. J. I*, 8, 4. Ab Herode M. Salomæ tribuitur, *A. J. XVII*, 8, 1. A Vespasiano capitur, *B. J. IV*, 3, 2. Cf. *A. J. V*, 1, 22; 2, 4; XII, 7, 4; 8, 6. *B. J. I*, 7, 7. *Azora*, urbs Galil. a Theglaphalassare capta, *A. J. IX*, 11, 1. *Azymorum festum*; ejus origo, *A. J. II*, 13, 1. *B. J. IV*, 7, 2. Quando et quomodo celebrandum sit, *A. J. III*, 11, 5. *B. J. VI*, 9, 3. Post Solomonis tempora diu intermissum, ab Ezecia renovatur, *A. J. IX*, 13, 2 sqq. Cf. *X*, 4, 5.

B.

Baâl, Tyriorum deus, *A. J. IX*, 6, 6. Ejus cultus ab Israëlitis receptus, *ibid*.
Baal, Tyriorum rex, *C. A. I*, 21.
Baalis, Ammanitarum rex, *A. J. X*, 9, 2; 9, 5.
Baaras, planta mirabilis, *B. J. VII*, 6, 3.
Baaras, vallis Galil. *B. J. VII*, 6, 3.
Babre filii, Antigono opitulanti contra Herodem M.; quum Antigonus victus esset, clam a Costobaro servantur; ab Herode deprehensi necantur, *A. J. XV*, 7, 10.
Babel, vox hebr., quid significet, *A. J. I*, 4, 3.
Babylon, urbs Egypti, olim Letopolis, *A. J. II*, 15, 1.
Babylon, urbs Chaldææ, unde nomen habeat, *A. J. I*, 4, 3. Eam a Semirami conditam esse contendunt historici Græci, *C. A. I*, 20. A Nabuchodonosoro splendide instauratur et munitur, *A. J. X*, 11, 1. *C. A. I*, 19. A Cyro capitur, *C. A. I*, 19. *A. J. X*, 11, 4. — Turris Babylonia, *B. J. I*, 4, 3.
Babylonia, *Babyloni*. Reges Babyloniæ secundum Berosum, *C. A. I*, 19 sq. Babyloni societatem cum Judæis ineunt sub regno Baladæ, *A. J. X*, 2, 2. Judæam invadunt et Manassem regem in captivitate abducunt, 3, 2. Sub Nabuchodonosoro Syriam et Judæam occupant, 6, 1 sqq. Cf. *Nabuchodonosorus*. Quinam fuerint post Nabuch. Babyloniæ reges, 11, 2. Babyloniorum Imperium evertitur a Cyro et Dario, 11, 4. Babylonia Parthis subiecta, XVIII, 9. — Judæi in Babylonia et Mesopotamia habitantes Nearda potissimum et Nisibin urbes tenent, ibique ærarium commune habent, XVIII, 9, 1. A Babyloniis valde vexati Seleuciam migrant, ubi mox magna ex parte a Græcis et Syris cæduntur, 9, 8 sqq. Qui reliqui sunt, primum Ctesiphontem se recipiunt, deinde vero Nearda et Nisibin redeunt, 9, 9.
Baca, vicus Galil., *B. J. III*, 3, 1.
Bachares, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.
Bachides, ab Antiocho Epiph. Hierosolymis præfectus, in Judæos scavit, *B. J. I*, 1, 2. A Mattathia Asamonæi f. interficitur, 1, 3.
Bachides a Demetrio contra Judam Maccab. missus, huic frustra insidias struit, multos vero Judæos cædit, *A. J. XII*, 10, 2. Judam vincit prope vicum Bethzetho, 11. Bellum gerit cum Jonatha Maccab., XIII, 1. Pacem cum eo componit, 1, 6.
Bactriani originem trahunt a Gathero Arami f., *A. J. I*, 6, 4. Cf. XX, 4, 2.
Bachures, vicus Judææ prope Hierosolyma, *A. J. VII*, 9, 7.
Badacrus, Judæorum dux, *A. J. IX*, 6, 3.
Badesorus, Tyriorum rex, *C. A. I*, 18.
Bæon, rex Egypti, *C. A. I*, 14.
Bagathous cum Theodeste conjurationem facit contra Artaxerxem Persarum regem, *A. J. XI*, 6, 4; 6, 10.
Bagoas, ennuclus, *A. J. XVII*, 2, 4.

Bagoas, Artaxerxis dux templum Hierosol. polluit, *A. J. XI*, 7, 1.
Bajæ, oppidum Campaniæ, thermis celebre, ab imperatoribus splendidissimis ornamentis auctum, *A. J. XVIII*, 7, 1.
Baladas, Moabitarum rex, artibus et fallaciis Judæos a suis et Madianitarum finibus arcere studet, *A. J. IV*, 6, 1 sqq.
Baladas, Babyloniorum rex, societatem init cum Ezecia, *A. J. X*, 2, 2.
Balamus vates a Madianitis et Moabitibus accitus, ut Judæis diras imprecetur, iis benedicit, urgente Dei spiritu, *A. J. IV*, 6, 2 sqq. Ejus asina, 6, 3. Balaco regi suadet ut puellas formosas in Judæorum castra mittat, 6, 6.
Balanea, urbs Syriæ; Herodis M. in Balaneotas liberalitas, *B. J. I*, 21, 12.
Balatorus, Tyriorum rex, *C. A. I*, 21.
Baleni, Sodomitarum tribus, *A. J. I*, 9.
Baleth, urbs Judææ a Solomone condita, *A. J. VIII*, 6, 1.
Balla, Jacobi concubina, *A. J. I*, 19, 8.
Ballas, Sodomitarum rex, *A. J. I*, 9.
Baltasarus. rex Babyloniæ, a Babyloniis Nabonidelus appellatus, *A. J. X*, 11, 2. Ejus visionem interpretatur Danielus, 11, 2 sq. A Cyro regno dejicitur, 11, 4.
Baltasarus, *V. Danielus*.
Banacates, sub Solomone provinciæ maritimæ præfectus, *A. J. VIII*, 2, 3.
Banajas, Joadæ f., Davidis satellitum præfectus, *A. J. VII*, 8, 4; 11, 8. Vir magnæ fortitudinis, 12, 4. Davidi fidem servat, quum Adonias regnum affectaret, 14, 4. Jussu Solomonis regis Adoniam interimit, VIII, 1, 3. Joabo occiso, a Solomone toti exercitui præficitur, 1, 4.
Banajas, Achili f., sub Solomone campi magni præfectus, *A. J. VIII*, 2, 3.
Banaothas, Jebosthum accidit, a Davide morte multatur, *A. J. VII*, 2, 1.
Banus, eremita, Flav. Josephi præceptor, *V. J. 2*.
Barachias, Israelita, magnæ apud populum auctoritatis, *A. J. IX*, 12, 2.
Baracus, una cum Debora Judæos a Chananæis subjugatos liberat, quadraginta annos deinde apud Judæos imperium tenet, *A. J. V*, 5.
Bardanes, Parthorum rex, Artabani III f., bellum cum Romanis gerere molitur; contra Izatem, Adiabenorum regem expeditionem facit, *A. J. 3*, 4. A Parthis e medio tollitur, *ibid*.
Baris, Aseri f., *A. J. II*, 7, 4.
Baris, mons Armeniæ, *A. J. I*, 3, 6.
Baris, arx Hierosolymorum, ab Herode Antonia appellata est, *A. J. XV*, 11, 4. Cf. *Antonia*.
Barnabazus conjurationem contra Artaxerxem factam detegit, *A. J. XI*, 6, 4.
Barsas, Sodomitarum rex, *A. J. I*, 9.
Barsube, urbs Judææ, *A. J. VI*, 3, 2.
Baruchus, Hieremæ scribe et discipulus, *A. J. X*, 6, 2; 9, 1.
Barzapharnes, Parthorum satrapa, cum Pacoro Syriam occupat; deinde Judæam invadit Antigonum in regno collocaturus, *A. J. XIV*, 13, 3 sqq. *B. J. I*, 13, 1 sqq.
Basanes, Macheli f., interempto Nadabo, Israelitarum regem se facit; totam Hieroboami stirpem delet, *A. J. VIII*, 11, 4.
Basara, urbs Galil., *V. J. 94*.
Basca, urbs Palæst., *A. J. XIII*, 6, 5.
Baselus, torrens Palæst., *A. J. VI*, 14, 6.
Basemmatha, Ismaeli fil., Esavi uxor, *A. J. I*, 18, 19.

- Basima**, Solomonis fil., Achinadabi uxor, *A. J.* VIII, 2, 3.
- Bassus**. V. *Ventidius*.
- Bassus** (*Cæcilius*) Sextum Cæsarem in Syria ex insidiis interficit, *A. J.* XIV, 11, 1. *B. J.* I, 10, 10. Cum Cassio facit ejusque opera Murco reconciliatur, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 1.
- Bassus** (*Lucilius*) legatus in Judæam missus Machæruntem castellum capit, *B. J.* VII, 6, 1 sqq. Judæos, qui Hierosolymis, et Machærunte profugerant, in Jarde silva cecidit, 6, 6. Moritur, 8, 1.
- Bataneæ** (*Bataneas* *A. J.* IV, 7, 5), regio Palest., a Syris occupatur, *A. J.* IX, 8, 1. Herodi M. tribuitur ab Augusto, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* I, 20, 4. Zamaris in Bataneam vocatur ad reprimenda Trachonitarum latecrocina, *A. J.* XVII, 2, 1. Bataneæ pars est Philippi tetrarchiæ, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4. *B. J.* II, 6, 3.
- Bathuelus**, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Batus**, mensura apud Judæos, *A. J.* VIII, 2, 9.
- Bathyllus**, Antipatri Herodis M. filii libertus, *A. J.* XVII, 4, 3. *B. J.* I, 31, 1.
- Bathyra**, urbs Bataneæ a Tamari condita, vivente Herode omnium rerum immunitate fruitur lætaque capit incrementa; ab Agrippa M. ejusque filio valde vexatur, *A. J.* XVII, 2, 2.
- Bavzus**, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Beberneses**, Gazæ urbis præf., *A. J.* XI, 8, 3.
- Bedriacum**, oppidum Italiæ, *B. J.* IV, 9, 7.
- Beersabe** (*Beethsabe*), Uriæ uxor, a Davide ad adulterium pellicitur, *A. J.* VII, 7, 1. Davidi nubit, 7, 2. Mater Solomonis, 7, 4. A Davide petit ut Solomoni f. regnum tradat, 15, 4. A Solomone petit ut Abisacen Adoniæ in matrimonium det, VIII, 1, 2.
- Beethsabe**. V. *Beersabe*.
- Belæus** (*Belus*), fluv. Phœniciæ, *B. J.* II, 10, 2.
- Beleazarus**, Tyriorum rex, *C. A.* II, 18.
- Belus**, Tyriorum deus, *A. J.* VIII, 13, 1. Beli templum, quod Babylone erat ab Alexandro M. restauratum, *C. A.* I, 22. Cf. *A. J.* X, 11, 1.
- Belsemus**, Persa, *A. J.* XI, 2, 1.
- Belsephon**, urbs Egypti ad mare Rubrum sita, *A. J.* II, 15, 1.
- Belsephon**, urbs Judææ, *A. J.* VII, 8, 2.
- Bemeselis**, urbs Judææ, *B. J.* I, 4, 6.
- Benjamin**, Jacobi f. ex Rachela, *A. J.* I, 21, 3. Cum fratribus in Egyptum proficiscitur; furti accusatur, II, 6, 5 sqq. Ejus decem filii, 7, 4.
- Benjaminis tribus**, quamnam Palest. partem sortita sit, *A. J.* V, 1, 22. Benjamitæ Chananæis parcent; eorum exemplum ceteræ tribus sequuntur, 2, 5. Benjamitæ ob stuprum Levitæ uxori inflictum a ceteris Israelitis bello lacescunt; cæduntur omnes exceptis sexcentis qui fuga evadunt, 2, 10 sq. Sexcenti illi Benjamitæ in patriam revocantur atque in integrum restituuntur, 2, 12.
- Berenice**, Agrippæ M. fil. ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4. *B. J.* II, 11, 6. Spondetur Marco Alexandri Alabarchæ f., post ejus mortem nuptum datur Herodi Agrippæ fratri, *A. J.* XIX, 5, 1. Post Herodis obitum nubit Polemoni, regi Ciliciæ, XX, 7, 3. Polemonem deserit, *ibid.* Floro pro Hierosolymitanis supplicat, *B. J.* II, 15, 1. Cestio scribit de Flori immanitate, 16, 1. Ejus regia incenditur, 17, 6. Cf. *V. J.* 11; 24; 65.
- Berenice**, Salomæ f., Aristobuli Herodis M. filii uxor, *A. J.* XVI, 1, 2. Mariti secreta patri prodit, 7, 3. Post Aristobuli mortem Theudioni Doridis Herodis uxoris fratri nubit, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Amicitia ei intercedit cum Antonia Drusi uxore, *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 3.
- Berenice**, Julii Archelai ex Mariamne filia, *A. J.* XX, 7, 1.
- Berenice**, Alexandri, Judæi Cyrenensis uxor, *B. J.* VII, II, 2.
- Berenice**, urbs Arabiæ ad mare Rubrum sita, olim Gasion-gabel appellata, *A. J.* VIII, 6, 4.
- Berencianus**, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Berenice, *A. J.* XX, 5, 2. *B. J.* II, 11, 6.
- Beræa**, urbs Syriæ, *A. J.* XII, 9, 7; XIII, 14, 3.
- Berosus**, Chaldæus, rerum Chaldaicarum scriptor, *C. A.* I, 19. Ejus fides, I, 20. Laudantur quæ refert de diluvio, *A. J.* I, 3, 6. De primorum hominum longævitæ, 3, 9. De Abramo, 7, 2. De Senacheribo, X, 1, 4. De Balada; 2, 2. De Nabuchodonosoro et Nabopalassare, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 19 sq. De Noe arca, *C. A.* I, 19.
- Berotha**, oppidum Galil. superior., *A. J.* V, 1, 18.
- Bersabee** (*Bersabe*, *Bersobe*), *B. J.* III, 3, 1. Munitur a Flav. Josepho, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.
- Bersubæ**, puteus in regione Gerarensi, *A. J.* I, 12, 1.
- Bersubee**, urbs Judææ, in tribu Judæ prope Idumææ fines, *A. J.* VIII, 13, 7.
- Berytus**, urbs Phœnic., *B. J.* I, 21, 11. Herodis M. in Berytenses liberalitas, *ibid.* Herodes in hac urbe judicium habet de filiis suis Alexandro et Aristobulo, *A. J.* XVI, 11, 2. *B. J.* I, 27, 2. Berytenses Q. Varo Syriæ præfecto auxilium ferunt contra Judæos seditiosos, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1. Agrippa M. Berytensibus theatrum et amphitheatrum exædificat, *A. J.* XIX, 7, 5. Berytus splendidis ornamentis augetur ab Agrippa jun. XX, 9, 4. Titus post expugnata Hierosol. spectacula ibi edit, *B. J.* VII, 3, 1.
- Berzelæus**, Galadita, *A. J.* VII, 9, 8; 11, 4.
- Besara** (*Basara*), urbs Galil. viginti stadiis a Gaba distans, *V. J.* 24.
- Beseleelus**, Uri f., architectus, tabernaculum exstruxit, *A. J.* III, 6, 1; 8, 4.
- Besimoth**, oppidum Perææ, a Romanis capitur, *B. J.* IV, 7, 6.
- Besira**, urbs Judææ, viginti stadiis a Chebrone dissita, *A. J.* VII, 1, 5.
- Belaris**, vicus Idumææ, a Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 8, 1.
- Betchora** (*Betachora*), urbs Judææ a Solomone condita, *A. J.* VIII, 6, 1.
- Bethalage**, vicus Palest., ubi Jonathas a Bachide oppugnatur, *A. J.* XIII, 1, 5.
- Betharamathum**, urbs Perææ inferioris, *B. J.* II, 4, 2. Vide *Amathus*.
- Betharamphta**, urbs Palest., ab Herode Antipa munitur et Julias (Livias) appellatur in honorem uxoris Augusti, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1.
- Bethel** (*Bethela*, *Bethete*, *Bethella*) urbs Judææ, unde nomen habeat, *A. J.* I, 19, 3; 21, 2. Ab Ephraimitis capitur, V, 2, 6; 2, 9. Hieroboamus in ea delubrum exstruit ad vitulas aureas colendas, VIII, 8, 4; 11, 3. A Bachide munitur, XIII, 1, 3. A Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 9, 8.
- Bethennabris**, vicus Perææ, *B. J.* IV, 7, 4.
- Bethesob**, vicus Palest., *B. J.* 3, 4.
- Bethleem** (*Bethleema*, *Bethlema*, *Bethleme*) urbs Judææ, V, 2, 8; 7, 13; 9, 2; VI, 8, 1; VII, 1, 3; VIII, 10, 1.
- Bethleptephorum**, toparchia ad Judæam pertinens, *B. J.* IV, 8, 1.
- Bethmaus**, vicus Galil., *V. J.* 12.
- Bethoma**, urbs Judææ, *A. J.* XIII, 14, 2,

Bethoron, Bethora, (inferior), urbs Samariæ, *A. J. V*, 1, 17; *XII*, 7, 1; 10, 5; *XIII*, 1, 3. *B. J.* 12, 2; 19, 1; 19, 8.
Bethsaida, urbs Galilææ, a Philippo amplificatur et Julius appellatur in honorem Cæsaris Augusti filiae, *A. J. XVIII*, 2, 1.
Bethsame, vicus Judææ, in tribu Judæ, *A. J. VI*, 1, 3; 1, 4.
Bethsana, Bethsan, Bethsa, urbs Samariæ postea Scythopolis dicta, *A. J. V*, 1, 22; *VI*, 14, 3; *XII*, 8, 5; *XIII*, 6, 1. *V. Scythopolis*.
Bethsemara (?), locus Judææ, *A. J. IX*, 9, 1.
Bethso, locus Hierosol. urbis, *B. J. V*, 4, 2.
Bethzetho, vicus Judææ, *A. J. XII*, 11, 1.
Bethsura, Bethsur, urbs Judææ, *A. J. VIII*, 10, 1; *XII*, 7, 5; 8, 3; 9, 4; 9, 5; *XIII*, 5, 6. *B. J. I*, 1, 6.
Bethzacharia, locus Judææ, *A. J. XII*, 9, 4. *B. J. I*, 1, 5.
Betlæa, urbs Adrazari regis Sophenes, a Davide capta, *A. J. VII*, 5, 4.
Bezeca, urbs Palæst., *A. J. V*, 2, 2.
Bezedel, vicus Palæst., *B. J. III*, 2, 3.
Bezetha (sive *Cenopolis*, urbs nova), pars Hierosolymorum, *B. J. II*, 15, 5; 19, 4; *V*, 4, 2; 5, 8.
Bithyni, pop. Asiæ, *B. J. II*, 16, 4.
Bitumen, quod e lacu Asphaltite provenit, describitur, *B. J. IV*, 8, 4.
Boaz, nomen columnæ templi Hierosol., *A. J. VIII*, 3, 4.
Boazus, Naamin et Rutham hospitio excipit, *A. J. V*, 9, 2. Rutham uxorem ducit ex eaque procreat Obedem, qui Davidis avus est, 9, 3 sqq.
Bobelon, Darii Persarum regis dux, *A. J. XI*, 4, 8.
Bocchoris, Ægyptiorum rex, *C. A. I*, 34.
Boccias, Josephi f., *A. J. VIII*, 1, 3.
Boccus, Abiezæ f., pontif. max., *A. J. V*, 11, 5.
Bœotus, archon Deliorum, *A. J. XIV*, 10, 14.
Bolosor, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.
Borcæus, ab Agrippa jun. rege legatus mittitur ad Judæos seditiosos, *B. J. II*, 19, 3.
Borsippus, urbs Chaldææ, *C. A. I*, 20.
Boscethi, urbs Judææ, *A. J. X*, 4, 1.
Bosora, Bosor, urbs Galaadit., *A. J. 8*, 3.
Bosporus Thracius, *A. J. XVI*, 3, 2.
Bosporani, pop. Asiæ, *B. J. II*, 16, 4.
Botrys, urbs Phœnicie, *A. J. VIII*, 13, 2.
Boris aureæ templum in Syria prope Daphnen, *B. J. IV*, 1, 1.
Britanni a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4.
Britannicus, Claudii Cæsaris fil. ex Messalina a Nerone e medio tollitur, *A. J. XX*, 8, 1 sq.
Brizellum, oppidum Italiæ, *B. J. IV*, 9, 9.
Brochus, senator Romæ, *A. J. XIX*, 3, 4.
Brundisium, urbs Italiæ, *A. J. XIV*, 14, 3. *B. J.* 1, 14, 3.
Brutus J. Cæsarem interficit, *A. J. XIV*, 11, 2. *B. J. I*, 11, 1.
Bubastis; Dianæ Bubastis templum in Ægypto prope Leontopolin, *A. J. XIII*, 3, 1; 3, 2.
Bubastita, fluv. Ægypti, *C. A. I*, 14.
Buccinæ a Moyse inventæ forma, *A. J. III*, 12, 6.
Burrus, præfectus militiæ, Neronem in castris prætorianis imperatorem declarat, *A. J. XX*, 8, 2. Neroni persuadet ut Judæis Cæsarensibus jus civitatis adimat, 8, 9.
Ryblus, urbs Phœnicie, *B. J. I*, 21, 11.
Byzantium, urbs Thraciæ, *A. J. XVI*, 2, 2.

C.

Caathus, Levi f., *A. J. II*, 7, 4.
Cabrothaba, locus deserti, unde nomen habeat, *A. J. III*, 13, 1.
Cadmus, Milesius quando vixerit, *C. A. I*, 2.
Cæcinnæ, Vitellii dux cum Valente Othonem vincit, *B. J. IV*, 9, 9. Ad Vespasiani partes transit, II, 2 sq.
Cæna (Nova), locus Palæst. in Ziphenorum terra, *A. J. VI*, 13, 2.
Cænopolis sive urbs Nova, pars Hierosolymorum, *B. J. II*, 19, 4, *V*, 8, 1; 12, 2. *V. Bezetha*.
J. Cæsar, Roma potitus Aristobulum regem Judææ vinculis solvit et cum duabus legionibus in Syriam mittit, *A. J. XIV*, 7, 4. *B. J. I*, 8, 1. In Ægypto bellum gerens ab Antipatro et Mithridate adjuvatur, *A. J. 8*, 1 sq. *B. J. 9*, 3. In Syriam profectus magnam honorem habet Antipatro, *A. J. 8*, 3. *B. J. 9*, 5. Hircano pontificatum confirmat, Antipatrum totius Judææ procuratorem constituit, *A. J. 8*, 5. *B. J. 10*, 3. Decreta quæ in Judæorum gratiam fecit, *A. J. 10*, 1 sqq. In Africam proficiscitur cum Scipione et Catone bellum gesturus, *ibid.* A Bruto et Cassio interficitur, *A. J. 11*, 1. *B. J. 11*, 1.
Cæsar Octavianus, victis Bruto et Cassio ad Philippos in Italiam proficiscitur, *B. J. I*, 12, 4. Cf. *A. J. XIV*, 12, 2. Ejus in Herodem benevolentia, *A. J. 14*, 4. *B. J. 14*, 4. Antonium vincit in pugna Actiaca, *A. J. XV*, 6, 1. *B. J. I*, 20, 1. Herodi regnum confirmat, *A. J. 6*, 6 sq. *B. J. 20*, 2. In Ægyptum proficiscens honorifice excipitur ab Herode apud Ptolemaidem magnisque ab eo donatur muneribus, *A. J. 6*, 7. *B. J. 20*, 3. Ægyptum in suam ditionem redigit; Herodi eam Judææ partem restituit, quam Antonius Cleopatrz dederat, pluresque insuper urbes ejus regno addit, *A. J. 7*, 3. Herodes duo templa ei consecrat, alterum Cæsarem, alterum prope Panium, *A. J. XV*, 9, 6; 10, 3. *B. J. I*, 21, 7. In Syriam profectus Herodem a Zenodoro et Gadarenis accusatum absolvit eique Trachonem, Batanæam, Auranitidem et Zenodori tetrarchiam tribuit, *A. J. 10*, 1 sqq. *B. J. 20*, 4. Alexandrum et Aristobulum in gratiam reducit cum Herode eorum patre, *A. J. XVI*, 4, 4. *B. J. I*, 23, 3. Ejus edictum de Judæorum juribus servandis, *A. J. 6*, 1 sqq. Herodi a Syllæo accusato offensus est, *A. J. 9*, 3 sq. Herode criminibus purgato a Nicolao Damasceno, Sylla cum captis damnat; Arætz regnum Arabiæ confirmat, *A. J. 10*, 8 sq. Herodi potestatem facit de filiis, conjugationis accusatis, pro arbitrio statuendi, *A. J. 11*, 1; *XVII*, 7, 1. *B. J. I*, 27, 1; 33, 1. Herodes magnam pecuniæ vim Cæsari legat omniaque quæ in testamento suo constituit, ei relinquit confirmanda, *A. J. XVII*, 6, 1; 8, 1. *B. J. 32*, 7; 33, 8. Archelaus et Antipas, Herodis filii, coram Cæsare de regno disceptant, *A. J. 9*, 4 sqq. *B. J. II*, 2, 2 sqq. Judæorum legati Archelaum apud Cæsarem accusant, *A. J. 11*, 2 sqq. *B. J. 6*, 2 sqq. Cæsar Archelaum facit ethnarcham eique dimidiam Herodis regni partem tribuit, alteram vero dimidiam inter Archelai fratres, Antipam et Philippum dividit; cetera, paucis exceptis, Herodis testamentum confirmat, *A. J. 11*, 4 sq. *B. J. 6*, 3. Pseudalexandri fraudem detegit, *A. J. 12*, 2. *B. J. 7*, 2. Archelaum iterum a fratribus et Judæorum primoribus accusatum Viennam relegat ejusque ethnarchiam in provinciæ formam redigit, *A. J. 13*, 3; 13, 5. *B. J. 7*, 3. Moritur ætatis anno septuagesimo septimo, *A. J. XVII*, 2, 2. *B. J. II*, 9, 1.
Cæsarea maritima, urbs Palæst., olim Stratonis turris appellata, ab Herode M. splendide exadificatur portuque tutissimo ornatur, *A. J. XV*, 8, 5; 9, 6. *B. J. I*, 21, 5; cf. *A. J. XIII*, 11, 2. *B. J. I*, 2, 5. Cæsarenses ob mor-

- tem Agrippæ M. immodice exsultant, quare Clandius iis offensus est, *A. J.* XIX, 9, 1 sq. Inter Judæos et Syros qui urbem incolunt rixa; Felix Judææ procurator turbas reprimit, *A. J.* XX, 8, 7. *B. J.* II, 13, 7. Judæi Cæsarienses Felicem apud Neronem accusant, *A. J.* 8, 9. Nero iis civitatem adimit, *ibid.* Novum certamen inter Græcos et Judæos, *B. J.* 14, 4 sq. Judæi cum legum libro in Nabata secedunt, 5. Judæi fere omnes cæduntur a Græcis, 18, 1. Cæsarienses libenter excipiunt Vespasianum; Josephi Flavii supplicium ab eo petunt, *B. J.* III, 9, 1. Titus, expugnatis Hierosolymis Cæsareæ spectacula edit, VII, 3, 1.
- Cæsarea Philippi*, urbs Palæst. ad Jordanis fontes sita, a Philippo ita appellata est; prius dicebatur Paneas, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1. III, 9, 7. Ab Agrippa jun. amplificatur et Neronias appellatur, *A. J.* XX, 9, 4. Titus splendida spectacula in ea edit, *B. J.* VII, 2, 1.
- Cæsareum*, cæcus in regia Herodis M., *B. J.* I, 21, 1.
- Cæsennius Pætus*, Syriæ præfectus, *A. J.* VIII, 3, 4. Antiochum, regem Commagenes apud Vespasianum accusat et deinde regno expellit, VIII, 7, 1 sq.
- Cæsonia*, Caji Cæsaris uxor; diversæ de ea sententiæ, *A. J.* XIX, 2, 4. Fortiter moritur, *ibid.*
- Cais*, Adami f., Abelum fratrem interficit, *A. J.* I, 2, 1. Naïdem condit; voluptatibus indulget; Anocham condit et mœnibus circumdat, 2, 2. Ejus progenies pessima, *ibid.*
- Cataphas*. V. Josephus.
- Coinas*, Enosi f., *A. J.* I, 3, 4.
- Cajus*, Agrippæ f., ex Julia, ab Augusto adoptatur, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 4.
- Cajus*, tribun. milit. Roman., Quinct. Vari amicus, *B. J.* II, 5, 1.
- Cajus Cæsar Caligula*, Germanici f. apud populum ob patris virtutem gratosus, *A. J.* XVIII, 6, 8. Ejus amicitiam sibi conciliat Agrippa, 6, 4 sqq. Cajus a Tiberio constituitur imperii successor, 6, 8 sq. Agrippam Philippi tetrarchiæ facit regem, *A. J.* 6, 10. *B. J.* II, 9, 5. Antipam ejusque uxorem in exsilium agit; Agrippæ Antipæ tetrarchiam tribuit, *A. J.* 7, 2. *B. J.* 9, 6. Cajus primis imperii annis res bene gerit, *ibid.* Odium concepit in Judæos, *A. J.* 8, 1. Petronium Syriæ præfectum constituit eumque jubet ipsius statuam in Judæorum templo erigere, *A. J.* 8, 2. *B. J.* 10, 1. Rogatu Agrippæ hoc mandatum revocat, *A. J.* 8, 7. sq. Ejus sævitia et insania, *A. J.* XIX, 1, 1 sq. Conspiratur in eum, 1, 3 sqq. Trucidatur, 1, 14. Populi post facinus perturbatio, 1, 16. Mox ejus uxor quoque et filia occiduntur, 2, 4. De Caji ingenio et moribus, 2, 5.
- Calani philosophi* apud Indos appellantur, *C. A.* I, 22.
- Callias* (?) Salomæ, Herodis M. sororis, filiam ducit uxorem, *A. J.* XVII, 1, 1.
- Callias*, rerum Sicularum scriptor, *C. A.* I, 3.
- Callistus*, Caligulæ libertus, ad summam potestatem evehitur; conspirationis in Caligulam particeps est, *A. J.* XIX, 1, 10.
- Callimander*, Syrorum dux, *A. J.* XIII, 10, 2.
- Callinicus*, Antiochi Commagenorum regis f., *B. J.* VII, 7, 2.
- Calliphon*, Crotoniates, Pythagoræ discipulus, *C. A.* I, 22.
- Callirrhoe*, fons calidus prope lacum Asphaltiten situs, aquarum salubritate celebris, *A. J.* XVII, 6, 5. *B. J.* I, 33, 5.
- Cambyses*, Persarum rex, Cyri fil., Hierosolymorum instaurationem prohibet, *A. J.* XI, 2, 1 et 2. Sabam, urbem
- Æthiop.* ex sororis nomine appellat Meroen, II, 10, 2.
- Ægyptum* subigit; inde reversus diem obit supremum apud Damascum IX, 2, 2. Cf. II, 15, 1.
- Camithus*, pater Simonis pontificis, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Canon*, urbs Galaadit., *A. J.* V, 7, 6.
- Campania*, regio Ital., *A. J.* XVIII, 7, 2; XIX, 1, 1.
- Campus Magnus*, qui a vico Ginnabri usque ad lacum Asphaltiten pertinet, describitur, *B. J.* IV, 8, 2. Cf. *A. J.* V, 1, 22; XII, 8, 5; XV, 8, 5; XX, 6, 1. Alius Campus Magnus in confiniis Galilææ et Samariæ est, *B. J.* III, 4, 1; II, 12, 3. *A. J.* VIII, 2, 3.
- Campus Regius*, in Palæst., *A. J.* I, 10, 2.
- Cana*, vicus Galil., *V. J.* 16. *B. J.* I, 17, 5. *A. J.* XIII, 15, 1.
- Cana*, vicus Judææ, *B. J.* I, 4, 7.
- Canatha* (*Cana*), oppidum Cœlesyriæ, *A. J.* XV, 5, 1. *B. J.* I, 19, 2.
- Candelabrum sacrum* describitur, *A. J.* III, 6, 7.
- Cantabri*, pop. Hispaniæ, *B. J.* II, 16, 4.
- Canthera*. V. Simon.
- Capellus*, (Julius) Tiberiensis, factionis dux, *V. J.* 9; 12; 13; 57.
- Capharabis*, oppidum Judææ, a Romanis capitur, *B. J.* IV, 9, 9.
- Capharnaum*, fons Galil., *B. J.* III, 10, 8.
- Capharsaba*, campus Palæst., in quo Herodes Antipatridem urbem exstruxit, *A. J.* XVI, 5, 2. (*Prius in eodem loco alia urbs fuisse videtur, quæ Capharsaba sive Charzaba appellata erat, cf. A. J.* XIII, 15, 1).
- Capharsalama*, vicus Judææ, *A. J.* XII, 10, 4.
- Caphartoba*, vicus Idumææ, a Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 8, 1.
- Caphareccho*, vicus Galil., munitur, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.
- Caphettra*, oppidum Judææ, a Romanis capitur, *B. J.* IV, 9, 9.
- Capito*, centurio Roman., *B. J.* II, 14, 7.
- Capitolium*, Jovis templum, in Roma urbe, *A. J.* XIX, 1, 1. *B. J.* IV, 11, 4; VII, 5, 6.
- Cappadoces*, olim Mosecheni dicti a Moseche, *A. J.* I, 6, 1. Cf. XVI, 3, 2; 8, 6; 10, 1. Romanis tributum pendunt, *B. J.* II, 16, 4.
- Cappadocia*. Ejus rex Archelaus, *A. J.* XVI, 1, 2; 2, 2. Cf. *B. J.* IV, 11, 1; VII, 1, 3.
- Capræ*, insula maris Tyrreni, in qua Tiberius Cæsar domicilium habuit, *A. J.* XVIII, 6, 4, sq.
- Careas*, pater Joannis, *A. J.* X, 9, 2.
- Caria*, regio Asiæ, ab Alexandro M. occupatur, *A. J.* XI, 8, 1.
- Cariattharima*, urbs Judææ, *A. J.* VI, 1, 4. Arca sacra ibi viginti annos servata est, *ibid.* Cf. VII, 4, 2.
- Carmelum promontorium*, in litore Phœniciæ, *B. J.* II, 10, 2.
- Carmelus mons*, olim ad Galilæam pertinens, postea in Tyriorum ditione, *B. J.* III, 3, 1. Cf. V, 1, 22; VIII, 13, 5.
- Carnain*, τὸ τέμενος ἐν Καρναῖν, fanum Syriæ, *A. J.* XII, 8, 4.
- Carrae* (sive *Chara*, *Charra*), urbs Mesopotamiæ, *A. J.* XX, 2, 2. Regio circa Carras, amoni feracissima, in ditione regis Adiabænorum, *ibid.* Ostenduntur ibi arcæ Noei reliquiæ, *ibid.* Cf. I, 16, 1; 19, 4; 5, 5.
- Carthaginenses*, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4; VI, 6, 2.
- Carthago*, a Tyriis condita, *C. A.* I, 17; 18. Quando?, *C. A.* II, 2.
- Carus*, Herodis M. pusio, *A. J.* XVII, 2, 4.

Casius; Jovis Casii templum in Aegypto, *B. J.* IV, 11, 5.
Caspiae portæ, *A. J.* XVIII, 4, 4.
Cassander, post mortem Alexandri M. Macedoniam occupat, *A. J.* XII, 1, 1.
Cassius, Parthos a Syriæ finibus arcere studet; in Judæa seditionem a Pitholao motam reprimat, *A. J.* XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Cassius, interfecto Cæsare in Syriam venit, Bassum et Murcum sibi conciliat, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 1. Judæam vexat, *A. J.* I, 11, 2. *B. J.* I, 1, 1 sq. Herodi suadet ut Antipatri patris mortem ulciscatur; Laodiceam capit, *A. J.* I, 11, 6. *B. J.* I, 11, 6 sq. In multis Asiæ civitatibus constituit tyrannos, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2. Ad Philippos clade affectus se interficit, *A. J.* 12, 2. *B. J.* 12, 4.
Cassius Longinus, Syriæ præfectus, Judæis imperat ut stolam pontificalem in arce reponant, *A. J.* XV, 11, 4. Cf. XX, 1, 1. Cum exercitu Hierosolyma venit Cuspio Fado auxiliaturus, XX, 1, 1.
Castor, chronographus, laudatur, *C. A.* II, 7.
Castor, Judæus versutissimus, Romanis insidias struit. *B. J.* V, 7, 4.
Castra Judæorum describuntur *A. J.* III, 12, 5. Romanorum, *B. J.* III, 5, 1 sqq.
Castra Dei, locus Palæst. *A. J.* I, 20, 1.
Castra (Παρεμβολαί), urbs Palæst. Transjord. pulcherrima et munitissima, *A. J.* VIII, 9, 8; 10, 1; 11, 4, 15, 1.
Castrare homines aut animalia Judæis vetitum, *A. J.* IV, 8, 40.
Catullus, Libyæ Pentapolitanæ præfectus, Judæorum Cyrenensium locupletissimos a Jonatha falso accusatos diripit, *B. J.* VII, 11, 1 sq. Jonathæ persuadet ut etiam Judæos Alexandr. et Rom. insimulet, 11, 3. Ejus scelera a Deo puniuntur, 11, 4.
Cedarus, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Cedasa (*Cedesa*), urbs Galil., homicidarum asyllum, *A. J.* V, 1, 24; cf. 1, 18. Olim in Tyrionum potestate fuit, *A. J.* XIII, 5, 6; 7. *B. J.* II, 18, 1.
Cedmas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Cedron torrens prope Hierosol., *A. J.* VIII, 1, 5.
Cedron, vallis quæ Hierosol. urbem a monte Olivarum separat, *B. J.* V, 2, 4; 4, 2; 6, 1; VI, 3, 2.
Celadus, Cæsaris Augusti libertus, *A. J.* XVII, 12, 2. *B. J.* II, 7, 2.
Celenderis, urbs Ciliciæ, *A. J.* XVII, 5, 1. *B. J.* I, 31, 3.
Celer, tribunus militum, *A. J.* XX, 6, 2 sq. *B. J.* II, 12, 7.
Cellica legio, *A. J.* XIX, 1, 15.
Cendebeus, Antiochi Soteris dux a Simone Maccab. vincitur, *A. J.* XIII, 7, 3. *B. J.* I, 2, 2.
Cenedæus, Monobazi Adiabenerum regis propinquus, *B. J.* II, 19, 2.
Cenezus, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
Cenezus, Hothnieli pater, *A. J.* V, 3, 3.
Cepharnome, vicus Galil., *V. J.* 72.
Cepheritæ, gens Chanan., *A. J.* V, 1, 36.
Cerastes, pater Pausaniæ, *A. J.* XI, 8, 1.
Cercalis, (*Sextus*) a Vespasiano contra Samaritas mittitur, *B. J.* III, 7, 32; 7, 34. Solumæam superiorem in Romanorum potestatem redigit, *B. J.* IV, 9, 9. Templum aggreditur, VI, 2, 5. Quintæ legionis dux, 4, 3. Cf. *V. J.* 75.
Cerealis (*Petilius*) a Vespasiano mittitur ad Britanniam administrandam; Germanorum seditionem comprimit, *B. J.* VII, 4, 2.
Cesabæus, Ili f., *A. J.* VII, 12, 4.

Cestius Gallus, Syriæ præses, Hierosolyma venit, *B. J.* II, 14, 3. Non satisfacit Judæorum querelis contra Florum, *ibid.* Neapolitanum mittit ad Judæorum animos explorandos, 16, 1. Cum magno exercitu contra Judæos proficiscitur; Zabulonem et Jopen urbes capit et incendit, 18, 9 sq. Gallum in Galileam mittit, 18, 11. Cum Judæis prope Bethlaron conflictatur, 19, 1 sq. Hierosolyma usque progressus Bezetham capit, superiorem irrito conatu oppugnat, 19, 4 sq. Obsidionem solvit, 19, 6. Cum exercitu se recipiens, a Judæis pressus impedimenta multosque milites amittit, 19, 7 sqq. Legatos mittit ad Neronem qui inchoati belli culpam in Florum vertant, 20, 1. Sephoritis qui in fide erga Romanos permanserant, auxilium mittit contra seditiosos, *V. J.* 71; cf. 69.
Chabalon, *Chabulon*, regio Galil., *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 17. (*B. J.* III, 3, 1, 2.)
Chabarzaba, urbs Judææ, ab Herode M. amplificata et Antipatris appellata est, *A. J.* XIII, 15, 1. Cf. *Capharsaba* et *Antipatris*.
Chabolo, vicus Galil., *V. J.*
Chabulon, *V. Chabalon*.
Chabrothaba, urbs Arabiæ, *A. J.* III, 13.
Chæreus (*Cassius*) prætorianorum tribunus, a Cajo Cæsare offensus, conjurationem contra eum facit cum Regulo et Minuciano, *A. J.* XIX, 1, 3 sqq. Cæsari plagam infligit non mortiferam, 1, 14. Lupum jubet Cæsaris uxorem et filiam e medio tollere, 2, 4. Patriam in libertatem restituere vult, 4, 4. Supplicio afficitur a Claudio, 4, 5.
Chæremón, historiæ Egyptiacæ auctor, laudatur, *C. A.* I, 32 sq.
Chagiras, Adiabenus fortitudine conspicuus, *B. J.* V, 11, 5.
Chalamas, Syrorum rex, Ammanitis auxilium fert contra Judæos, *A. J.* VII, 6, 3.
Chalceus, Emaonis f., vir sapientiæ præclarus, *A. J.* VIII, 2, 5.
Chalcidica, regio Syriæ, *B. J.* VIII, 7.
Chalcis urbs Syriæ sub monte Libano sita; ejus tyrannus Ptolemaeus Mennæi f., *A. J.* XIV, 7, 4; cf. 3, 2. Herodes Agrippæ M. frater regnum hujus urbis obtinet a Claudio, *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* II, 11, 5.
Chaldæi originem trahunt ab Aphraxade Semæ f., *A. J.* I, 6, 4. Seditionem movent contra Abramum, 7, 1. Cf. X, 3, 2. Chaldæi antiquissimis jam temporibus res suas literis mandabant, *C. A.* I, 6. Chaldæorum scripta in plerisque rebus cum Judæorum libris sacris consentiunt, *C. A.* I, 19.
Chaleb a Moyse in Chananæam mittitur, *A. J.* III, 14, 4; cf. V, 2, 3.
Chamas, Noei f., centum annos ante diluvium natus, *A. J.* I, 1, 1. Noeum inebriatum et nudatum fratribus per ludibrium monstrat; punitur, 6, 3. Chamæ filii quas terras occupaverunt, 6, 2.
Chanaanus, Semæ f., Chananææ nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Chananæa nomen habet a Chanan, Chamæ f., *A. J.* I, 6, 2. Ejus fines; IX, 10, 11. — Abramum in ea sedem figit, I, 7, 1. Occupatur a Judæis post reditum ex Aegypto, V, 1 sqq.
Chananæi Judæis ex Aegypto redeuntibus cladem inferunt, *A. J.* IV, 1. Moyses eos exstingui jubet, IV, 8, 44. Chananæi a Judæis subjiuntur, V, 1 sqq. Chananæis qui in Libano habitant Solomon tributum imperat, VIII, 6, 3.
Chapsæus, Judæ pater, *A. J.* XIII, 5, 7.
Chara sive *Charra*. *V. Carræ*.
Charax. *V. (Spasinæ) Charax*.

- Charchamesa* (*Circesium*?), urbs Mesopotamiæ ad Euphratem, A. J. X, 6, 1.
- Chares*, Gamalensis, Gamalensium contra Romanos dux, B. J. IV, 1, 4. A seditionis occiditur, V. J. 35; 37; cf. B. J. 1, 9.
- Charmis*, Rubeli fr., A. J. II, 7, 4.
- Chasleus*, mensis nontus apud Judæos, A. J. XI, 5, 4.
- Chasphoma*, urbs Galaadit., A. J. XII, 8, 3.
- Chatura*, Abrami uxor, A. J. I, 15.
- Chazadus*, Nachoræ f., A. J. I, 6, 5.
- Chebron Chabron*, urbs Judææ, quando condita sit, A. J. I, 8, 3. B. J. IV, 9, 7, Abramus in ea sedem figit, B. J. IV, 9, 7. Inter urbes sacras numeratur ex Jesu decreto A. J. V, 1, 24; 2, 3. Davides initio regni sui in ea domicilium habet, A. J. VII, 1, 2. A Romanis capitur, B. J. IV, 9, 9. Cf. A. J. I, 21, 3; 22, 1; III, 14, 2; VIII, 10, 1; XII, 8, 6.
- Chelbes*, Judex apud Tyrios, C. A. I, 21.
- Chelcias*, Judæus, a Cleopatra Ægyptiorum dux constituitur, A. J. XIII, 10, 4; 13, 1.
- Chellion*, Elimechi f., A. J. V, 9, 1.
- Chephthorimus*, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Cherubes* auro efficti in templi Hierosol. adyto, A. J. VIII, 3, 3; cf. III, 6, 6.
- Cheslaemus*, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Chethomene*, tunica sacerdotalis, describitur, A. J. III, 7, 2.
- Chethim*; ita insulæ omnes et pleraque loca maritima a Judæis appellantur, A. J. I, 6, 1.
- Chethima* (*Cyprus*), insula a Chethimo denominata, A. J. I, 6, 1.
- Chethimus*, Jovani f., Chethimam insulam occupat, A. J. I, 6, 1.
- Chettrus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Chidonis area*, locus Judææ, A. J. VII, 4, 2.
- Chiramus*, Uriæ f., architectus, A. J. VIII, 3, 4.
- Chius*, insula, A. J. XVI, 2, 2. Chii muneribus donantur ab Herode M., *ibid.*
- Chodollamorus*, Assyriorum dux, A. J. I, 9.
- Chodatus*, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Charrili* poetæ de Judæis testimonium, C. A. I, 22.
- Chosbia*, Zambriæ uxor, A. J. IV, 6, 10.
- Christianorum secta* a Jesu Christo denominata, A. J. XVIII, 3, 3.
- Christus*, V. *Jesus*.
- Chusæi* (Æthiopes) a Chuso nomen habent, A. J. I, 6, 2.
- Chusarthes*, Assyriorum rex, Judæos subigit, A. J. V, 3, 2 sq.
- Chusi*, Davidis amicus, A. J. VII, 9, 2 sqq.
- Chusus*, Chamæ f., Chusæorum princeps, A. J. I, 6, 2.
- Chutha*, regio Persidis, A. J. IX, 14, 3.
- Chuthæi* a Salmanasare ex Chutha in Samariam transferuntur, A. J. IX, 14, 1; 14, 3. A Græcis Samaritæ vocantur, 14, 3. Cf. X, 9, 5; XI, 2, 1; 4, 3. V. *Samaria*.
- Chuthus*, fluv. Persidis, A. J. IX, 14, 1.
- Chuthus*, locus Persidis, A. J. IX, 14, 1.
- Cicero* (M. T.), consul, A. J. XIV, 4, 3.
- Cicorum domus*, vicus prope Hierosolyma, B. J. V, 12, 2.
- Cilicia* olim Tharsus appellata a Tharso Cilicum principe, A. J. I, 6, 1. Cf. IX, 10, 2; XIII, 13, 4. B. J. I, 7, 7.
- Cilices*, Alexandri Jannæi mercenarii, A. J. XIII, 13, 4. B. J. I, 4, 3.
- Cilicum vallis*, oppidum in Moabitarum finibus, A. J. XIII, 15, 4.
- Cilla*, oppidum Judææ, A. J. VI, 13, 1. Davides Cillanis opem fert contra Philistæos, *ibid.*
- Cinchares*, nummus apud Judæos, A. J. III, 6, 7.
- Cinnamus*, post Artabani fugam regnum apud Parthos suscipit; mox Artabano regnum restituit, A. J. XX, 3, 2.
- Cinyras*, fabula de Cinyra representatur a pantomimis, A. J. XIX, 1, 13.
- Circenses ludi*, In iis moris est populo, quidquid desiderat, ab imperatore postulare, et imperatori postulata concedere, A. J. XIX, 1, 4.
- Circumcisio*, ab Abramo instituitur Dei jussu, A. J. I, 10, 5. Ithurei adiguntur ad eam recipiendam, XIII, II, 3. Arabum liberi tertio decimo ætatis anno circumciduntur, I, 12, 2. Circumcisio secundum Herodotum inde ab antiquissimis temporibus usitata fuit apud Colchos, Æthiopes et Ægyptios; Phœnices et Syri Palæstini (i. e. Judæi) eam a Ægyptiis receperunt, A. J. VIII, 10, 3. C. A. I, 22. Cf. V. J. 23.
- Citium*, urbs Cypri insul.; nominis origo, A. J. I, 6, 1. — Citta? (?) ab Elulæo Tyriorum rege, ad obsequium reducuntur, A. J. IX, 14, 2.
- Claudius* (*Tiberius*), apud Cajum accusatur a Polluce, servo suo, A. J. XIX, 1, 2. Post Caligulæ interitum a magna militum parte imperator creatur, dum senatus antiquæ reipublicæ restaurationem decernit, A. J. 2, 1 sqq. B. J. II, 11. Palatio exhatitur, ad imperium rapitur, A. J. 3, 1 sqq. consilio Agrippæ regis utitur, 4, 1. Mitem se præbet erga senatum, 4, 5. Chæream et Lupum suppliciis affici jubet, *ibid.* Agrippæ regno Judæam, Samariam, Libanum et Abilam urbem addit; ejus fratri Herodi Chalcidis regnum tribuit; Antiocho Ciliciæ partem et Commagenam dat, A. J. 5, 1. B. J. 11, 5. Ejus edictum de Judæis, A. J. 5, 2. Agrippam vetat Hierosolyma reddere munitiora, A. J. 7, 2. Post Agrippæ mortem Cuspium Fadum Judææ procuratorem facit, A. J. 9, 2. Judæis permittit ut stolam pontificalem in templo custodiant, A. J. XX, 1, 1 sq. Herodem Agrippæ fratrem templi et sacræ pecuniæ curatorem facit, 1, 3. Litem inter Judæos et Samaritas discernit, reos punit, 6, 3. Agrippæ juniori Philippi tetrarchiam et Abilam tribuit, A. J. 7, 1. B. J. 12, 8. Ejus uxores et liberi, A. J. 8, 1. Ab Agrippina veneno interficitur, 8, 2.
- Classicus*, Germanorum princeps, seditionem movet contra Romanos; mox vincitur, B. J. VII, 4, 2.
- Clearchus* Peripateticus; ejus de Judæis testimonium (in libro de Somno), C. A. I, 22.
- Cleanthus*, pictor, C. A. II, 12.
- Clemens*, præfectus prætorii sub Caligula, A. J. XIX, 1, 6.
- Cleodemus*, (qui etiam Malchus dicitur), vates et rerum Judaicarum scriptor, A. J. I, 15. Ejus testimonium de Abrami filiis, *ibid.*
- Cleopatra*, Antiochi M. filia, Ptolemæi Epiph. uxor, A. J. XII, 4, 1.
- Cleopatra*, Ptolemæi Philometris uxor, C. A. II, 5.
- Cleopatra*, Ptolemæi Philomet. filia Alexandro Balæ, postea Demetrio Nicat. nuptum datur, A. J. XIII, 4, 1; 4, 7. Demetrio ab Arsace capto, Antiocho ejus fratri nubit, 7, 1. Demetrium ad ipsam confugientem non recipit, 9, 3. Antiochi Grypi et Antiochi Cyziceni mater; 10, 1.
- Cleopatra*, Ptolem. Physconis uxor, Ptolem. Lathyrum, filium suum, regno deturbat, A. J. XIII, 10, 2. Chelciam et Ananiam Judæos exercitus duces constituit, 10, 4. Ab Alexandro Jannæo accessit in Judæam contra Ptolemæum Lath. 12, 4. Oppugnat Ptolemæum in urbe

- Ptolemaide, 13, 1. Capta Ptolemaide cum Alexandro Jan. societatem init, 13, 2.
- Cleopatra*, regina Ægypti in Cilicia obvia fit Antonio, qui ejus amore incenditur, *A. J.* XIV, 13, 1. *B. J.* I, 12, 5. Herodem patria profugum honorifice excipit et in Ægypto detinere studet, *A. J.* 14, 2. *B. J.* 14, 2. Instigante Alexandra Herodem apud Antonium necis Aristobuli accusat, *A. J.* XV, 3, 5. Ejus avaritia, fratrem et sororem interficit, Lysoniae necem machinatur; Arabiae et Judææ partem ab Antonio impetrat, *A. J.* XV, 4, 1. *B. J.* I, 18, 4. Herodem ad stuprum sollicitat; ille vero eam necare molitur, *A. J.* 4, 2. Antonius ei Artabazem, Armeniæ regem cum filiis et satrapis dono dat, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 18, 5. Suadente Cleopatra Antonius Herodem jubet Arabibus bellum inferre, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 19, 1. Cf. *B. J.* VII, 8, 4. Ejus mores perversi, *C. A.* II, 5.
- Cleopatra*, Herodis M. uxor Herodis et Philippi mater, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
- Cleopatra*, Gessii Flori uxor, *A. J.* XX, 11, 1.
- Cleopatra*, Syriæ regina. V. *Selene*.
- Climax Tyriorum*, mons Phœniciae, *B. J.* II, 10, 2.
- Clitus*, Tiberienses ad seditionem incitat; a Flav. Josepho pena afficitur, *V. J.* 34.
- Cluvius*, senator Roman., *A. J.* XIX, 1, 13.
- Coban*, hebr. dicuntur qui voto deo se consecrant, *A. J.* IV, 4, 4.
- Cobolitis*, regio Idumææ, *A. J.* II, 1, 2.
- Coelesyria*, a Nabuchodonosoro occupatur, *A. J.* X, 9, 7. Antiocho M. eripitur a Ptolemæo Epiph.; mox vero ab Antiocho recuperatur, XII, 3, 3. Ptolemæus Epiph., quum Cleopatram Antiochi fil. uxorem duceret, Coelesyriam pro dote accipit, 4, 1.
- Colchi*, pop. Asiæ, pudenda circumcidunt, *C. A.* I, 22. Cf. *B. J.* II, 16, 4.
- Collega* (*Cneus*), Antiochenorum turbas comprimit, *B. J.* VII, 3, 4.
- Collina*, tribus Romæ urbis, *A. J.* XIV, 8, 5; 10, 9.
- Commagene*, regio Syriæ. Post Antiochi Commagenorum regis mortem contentio oritur inter nobiles et plebejos de regni forma, *A. J.* XVIII, 2, 5. Cf. XIX, 5, 1.
- Compsus*, Compsi f., Tiberiensis, *V. J.* 9.
- Connubium*; quid Moyses de eo sanciverit, *A. J.* IV, 8, 23.
- Conon* Judæorum in scriptis suis meminit, *A. J.* I, 23.
- Copentius*, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 1, 1; 2, 1. *B. J.* II, 8, 1.
- Cophene*, fluv. Indiæ, *A. J.* I, 6, 4.
- Coptus*, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 10, 5.
- Corban*, Judæorum sacramentum, *C. A.* I, 22.
- Corbanas*, Judæorum sacer thesaurus, *B. J.* II, 9, 4.
- Corcyra*, insula, *B. J.* VII, 2, 1.
- Cordycæi* montes in Armenia, *A. J.* I, 3, 6.
- Corduba*, urbs Hispaniæ, *A. J.* XIX, 1, 3.
- Coreæ*, *Corea*, urbs Judææ, *A. J.* XIV, 3, 4. *B. J.* I, 6, 5; IV, 8, 1.
- Cores*, seditionem movet contra Moysen, *A. J.* IV, 2. Igne a deo in terram immisso consumitur, 3, 4.
- Coreus*, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
- Corinthus*, Arabs, a Syllæo sollicitatur ad Herodem M. interficiendum, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.
- Cornelius Faustus*, *A. J.* XIV, 4, 4.
- Cornelius*, Longi frater, *B. J.* VI, 3, 2.
- Corræa*, locus Judææ, *A. J.* VI, 2, 2.
- Corus*, mensura frumenti, *A. J.* XV, 9, 2. III, 15, 3.
- Cos*, insula maris Æg., pecunia ibi a Cleopatra et Judæis deposita, *A. J.* XIV, 7, 2. C. Fannii, consul. Ro. an., ad Coos literæ, 10, 15. Herodis M. in Coos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. Cf. *A. J.* XVI, 2, 2.
- Costobarus*, Idumæus, Salomes maritus, principatum apud Idumæos obtinere studet; Herodes, a matre et sorore exoratus ei ignoscit, *A. J.* XV, 7, 9. Dissidium inter Costobarum et Salomen; Costobarus a Salome apud Herodem accusatur ab eoque interficitur, 7, 10; cf. 7, 8.
- Costobarus*, Agrippæ jun. regis cognatus, *A. J.* XX, 9, 8. Ad Agrippam ab Hierosolymitis legatus mittitur, *B. J.* II, 17, 17, 4. Ad Romanos transit, *B. J.* 21, 1.
- Cotylas*, V. *Zeno*.
- Cotys*, rex Armeniæ minoris ad Agrippam M. venit, *A. J.* XIX, 8, 1.
- Coze*, deus Idumæorum, *A. J.* XV, 7, 9.
- Crassus*, expeditionem contra Parthos parans, templum Hierosol. spoliatur, *A. J.* XIV, 7, 1. *B. J.* I, 8, 8. Cum toto suo exercitu perit, *A. J.* 7, 3. *B. J.* 8, 8.
- Cratippus*, prytanis Pergamenorum, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Cremona*, urbs Italiæ, *B. J.* IV, 11, 3.
- Creta*, insula. Cretenses moribus docent, non præceptis, *C. A.* II, 16. Judæi Cretenses a Pseudalexandro decipiuntur, *A. J.* XVII, 12, 1 sq. *B. J.* II, 7.
- Crispus*, Compsi f., sub Agrippa M. præfectus Tiberiadis, *V. J.* 9.
- Crispus*, Agrippæ jun. regis satelles, *V. J.* 68 sq.
- Cræsus*, omnium sermone ob pietatem celebratus, *C. A.* II, 11.
- Crustumina*, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 13; 10, 19.
- Ctesiphon*, urbs Assyriæ, *A. J.* XVIII, 2, 4. Reges Parthorum in ea hiemem agunt, *A. J.* XVIII, 8, 9. Judæi Babylonii Seleucia pulsi in ea sedem figunt, *ibid.*
- Cumanus*, Judææ procurator, Judæorum seditionem reprimat, *A. J.* XX, 5, 3. *B. J.* II, 12, 1. Stephani necem ulciscitur, *A. J.* 5, 4. *B. J.* 12, 2. Lite orta inter Galilæos et Samaritas, ab his pecunia corrumpitur; Judæos Galilæis auxiliantes fundit, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 12, 3 sq. A Judæis apud Quadratum accusatur, *A. J.* 6, 3. *B. J.* 12, 5. A Claudio Casare in exilium agitur, *A. J.* 6, 3. *B. J.* 12, 7.
- Cuspius Fadus*, post Agrippæ regis mortem Judææ procurator, *A. J.* XIX, 9, 2. In Judæos Peræos animadvertit qui Philadelphensibus arma intulissent, XX, 1, 1. Judæis imperat, ut stolam pontificalem in arce rependant, 1, 2. Cf. XV, 11, 4. Theudam præstigiorem supplicio afficit, XX, 5, 1.
- Cyaneî scopuli*, *A. J.* XVI, 2, 2.
- Cydisa*, urbs Palæst., a Theglaphalassare capta, *A. J.* IX, 11, 1.
- Cydyssa*, vicus Tyriorum, *B. J.* IV, 2, 3.
- Cymbala* area a Davide confecta, *A. J.* VII, 12, 3.
- Cypros*, Antipatri uxor, Herodis M. mater, *A. J.* XV, 6, 5.
- Cypros*, Herodis M. filia ex Mariamne, Antipatro Salomæ Herodis M. sororis filio nubit; ejus liberi, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Herodis M. filia, nuptum datur filio Pheroræ tetrarchæ, *A. J.* XVI, 7, 6. *B. J.* I, 24, 5.
- Cypros*, Antipatri filia ex Cypro, Alexiæ Selciæ uxor, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Alexæ Selciæ filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Phasaeli filia ex Salampione Herodis M. filia, nubit Agrippæ Aristobuli filio, *A. J.* XVIII, 5, 4; 6, 2 sq. Ejus liberi, *ibid.* Cf. *B. J.* II, 11, 6.
- Cypros*, castellum prope Hierichuntem, *A. J.* XVI, 5, 2. *B. J.* I, 21, 4. Judæi seditiosi, interfecto præsidio, munimenta solo æquant, *A. J.* II, 18, 6.

Cyprus insula, A. J. XVII, 12, 2. B. J. II, 7, 2.
Cyrene, urbs Libyæ; quatuor ibi civium classes, quarum una Judæos comprehendit, A. J. XIV, 7, 2. Agrippa ad Cyrenæos literæ de Judæis, A. J. XVI, 6, 5. Cf. B. J. II, 16, 4. Judæi Cyrenenses a Jonatha sicario ad seditionem stimulantur; eorum locupletissimi a Jonatha falso accusati, a Catullo Libyæ præf. diripiuntur, B. J. VII, 11, 1 sqq.
Cyrus, Persarum rex, quando regnum suscepit, C. A. I, 12. Cum Dario Babyloniorum imperium evertit, A. J. X, 11, 4. Judæis permittit in patriam redire et templum ædificare, XI, 1, 1 sqq. Ejus literæ hac de re ad Syriæ satrapas, 1, 3. In expeditione contra Massagetæ suscepta vitam finit, 2, 1. — Cf. C. A. I, 20 sq. B. J. V, 9, 4.
Cyrus, rex Persarum, a Græcis Artaxerxes appellatus, A. J. XI, 6, 1. Cf. Artaxerxes I.
Cyzicus, urbs ad Hellespontum, A. J. XIII, 10, 1.

D.

Dabaritta, Galil. vicus, V. J. 62. B. J. II, 21, 3. Juvenes Dabaritteni Ptolemæi Agrippæ procuratoris uxorem spoliant, V. J. 26.
Daci, a Romanis debellantur, B. J. II, 16, 4. Cf. A. J. XVIII, 1, 5 (XX, 4, 2, ?).
Dadanes, Sul f., A. J. I, 15, 1.
Dæsius, mensis, B. J. III, 7, 33.
Dagon, castell. Judææ prope Hierichuntum, A. J. XIII, 8, 1.
Dagon, Philistæorum deus; ejus simulacrum ante arcam sacram prosternitur, A. J. VI, 1, 1. B. J. V, 9, 4.
Dahæ, pop. Asiæ, A. J. XVIII, 4, 4; (XX, 4, 2, ?)
Dalila, Samsonis concubina, A. J. V, 8, 11. Samsonem inimicis prodit, *ibid.*
Dalmatæ, sub Romanorum imperio sæpe insurrexerunt, B. J. II, 16, 4.
Damascus, urbs Syriæ, ab Uso condita A. J. I, 6, 4. Damascene inter Palæstinam et Coresyriam media, *ibid.*
Damasci rex Adadus, 5, 2. Damascus ab Assyriis capitur; Damasceni in Mediam superiorem transferuntur, IX, 12, 3. Damascus ab Alexandro M. expugnatur, XI, 8, 3. Damasceni Aretam Mennei fil. regem Coresyriæ constituunt, B. J. I, 4, 8. Damascus capitur a Romanis, A. J. XIV, 2, 3. Damascenorum cum Sidoniis contentio, A. J. XVIII, 6, 3. Herodis M. in Damascenos liberalitas, B. J. I, 21, 11. Omnes Judæi in urbe degentes trucidantur initio belli Jud., B. J. II, 20, 1; VII 8, 7. V. J. 6.
Dan, Jacobi fil., A. J. I, 19, 8; II, 7, 4. — Danitica tribus quam Palæst. partem sortita sit, V, 1, 22. Danitæ a Chananaïs pressi in montana se recipiunt, coloniam deducunt ad Jordanis fontes, ubi Danam condunt, V, 3, 1.
Dan sive Dana, urbs Galil. ad fontes Jordanis sita, a Danitis condita, A. J. V, 3, 1. Hieroboamus delubrum in ea exstruit, VIII, 8, 4; 12, 4.
Danaus, Sethosis Ægypti regis frater, ab Ægyptiis Armais sive Hermæus appellatur, C. A. I, 15; I, 26. Primus Argivorum rex, I, 16.
Danielus, Davidis f., A. J. VII, 1, 4.
Danielus, propheta (a Nabuchodonosoro Baltasarus appellatus), liberaliter Babylone educatur, A. J. X, 10, 1. Ejus vivendi ratio et sapientia, 10, 2. Nabuchodonosoro regi somnia interpretatur et valde ab eo honoratur, 10, 4 sqq. Baltasaro regi explicat literas a Deo scriptas, 11, 3. Honoribus cumulat a Baltasaro, 11, 4. Capta Babylone

Darius eum in Mediam abducit et mox satrapen constituit, *ibid.* Ceteri satrapæ contra eum conspirant, 11, 5. Leonibus objectus miraculo servatur, 11, 6. Cf. M. 16. Turrim Ecbatanis ædificat; ejus visa, A. J. 11, 7. Danieli liber Alexandro Magno Hierosolymis monstratur, A. J. XI, 8, 5.
Danus, bicipitis Jordanis fons alter, A. J. I, 10, 1.
Daphne, Antiochiæ Syriæ urbis suburbanum, A. J. XIV, 13, 1; 15, 11; XVII, 2, 1. B. J. I, 12, 5; 17, 3.
Daphne, regio Palæst., prope Semechonitidem lacum sita, describitur, B. J. IV, 1, 1.
Dardanus, Emaonis f., vir sapientia præcellens, A. J. VIII, 2, 5.
Darius (alio nomine a Græcis appellatus), Medorum rex, Astyagis fil., cum Cyro Babyloniorum imperium evertit, A. J. X, 11, 2; 11, 4. Danielum magno in honore habet, 11, 7.
Darius I, *Hystaspis fil.*, sublatis magis regnum apud Persas oblinet, A. J. XI, 3, 1. Ante regnum susceptum voverat se Hierosolyma instauraturum esse, 3, 1 et 7. Instigante Zorobabelo votum persolvit, 3, 8. Samaritis imperat ut in Judæorum sacra tributa conferant, 4, 9. Cf. C. A. I, 21.
Darius III, Persarum rex, ab Alexandro M. ad Granicum vincitur, A. J. XI, 8, 1; 8, 3. Iterum victus fugit, 8, 3.
Darius, Artabani Parthorum regis fil., a patre Tiberio ob ses datur, A. J. XVIII, 4, 5.
Darius, Agrippæ jun. dux, B. J. II, 17, 4.
Dasia, V. *Saira*.
Dassion, Tarichaata nobilis, V. J. 26.
Datharnes, seditionem movet contra Moysem, A. J. IV, 2, 2; 3, 1. Cum tota sua familia terræ hiatu absorbetur, 3, 3. Cf. M. 3.
Dathema, castell. Palæst., A. J. XII, 8, 1.
Davides, Jessæ filius, a Samuele inungitur, A. J. VI, 8, 1. Apud Saulum quem dæmonibus liberat, magno in honore habetur, 8, 2. Goliathum gigantem interficit, 9. Saulus ei invidet ob res præclare gestas insidiasque struit; Davides periculo elapsus, Michalam Sauli filiam in matrimonium accipit, 10. Saulo iterum insidias parante, Ionathæ studio Michalæque uxoris artibus servatur, 11. Amicitia fœdus inter Jonatham et Davidem ictum, 11, 8. Sauli insidias evitaturus in urbem Noabam ad Achimelechum fuga se recipit; inde Gittam fugit, ubi insaniam simulando e periculo evadit; deinde aliquantum temporis in spelunca prope urbem Adullam moratus ad Moabiturum regem se confert, 12. Cillanis opem ferens cedit Palæstinos, 13, 1. Deinde apud Ziphenos sedem figit; Zipheni Saulum hac de re certiores faciunt; Saulus frustra eum cum exercitu persequitur, 13, 2. Saulo parcit, copiam nactus eum tollendi, 13, 4. Injuriam a Nabalo sibi illatam ulcisci molientem placat Abigæa, Nabali uxor, 13, 6 et 7. Nabalo mortuo Abigæam in matrimonium ducit, 13, 8. Saulus iterum eum persequitur, Davides iterum Saulo parcit, data sibi eum perdendi potestate, 13, 9. Ac ad Anchum Gittæ regem se confert et Secellam vicum ad habitandum ab eo accipit, 13, 10. Ancho auxilium contra Judæos se laturum pollicetur, 14, 1. Proceres Palæstinarum nolunt eum in ipsorum acie pugnare, 14, 5. Davides Amalecitas qui ipso absente Secellam devastarant uxoresque captivas abduxerant, persequitur et fundit; prædam recipit suisque ex æquo dividit, 14, 6. Saulo mortuo, a Judæ tribu rex creatur sedemque figit Chebrone, VII, 1, 2; cf. 3, 2. Reliquæ tribus quum Jehosthum, Sauli filium, regem constituerint, bellum civile inter Judæos conflatur, 1, 3 sqq. Abennerus, a Jehostho offensus, ad Davidem deficit, 1, 4. Jehostho occiso, ab omnibus

tribus rex creatur, 2, 2. Hierosolyma expugnat in eaque urbe regiam suam constituit; fœdus init cum Hiram Tyriorum rege, qui ligna cedrina et artifices, qui regiam extruant, ei mittit, 3, Cf. *B. J. VI*, 10, 2. Victis Palæstinis, qui bellum ei intulerant, arcam Dei Hierosolyma transfert; templum ei extruere volenti deus per Nathanam vatem nunciat, hanc curam filio, qui post eum regnaturus sit, relinquendam esse, 4. Palæstinis iterum proelio devincit magnamque eorum terræ partem in suam ditionem redigit; Moabitis annum tributum imperat; Adrazarum, regem Sophenes, et Adadam Damasci Syriæque regem superat; Idumæam sibi subicit; cum Thæno, rege Amathes, fœdus init, 5. Benignum se præbet erga Jonathæ filium, 5, 5. Ab Ammanitarum rege injuria affectus, bellum iis infert eosque per Joabum sibi subicit 6 et 7. Cum Beersabe Uriæ uxore consuetudinem habet, utque delictum occultetur, ejus marito mortem afferri jubet, 7, 1 sqq. Amnonem filium ab Abesalomo interfectum luget, 8, 3. Abesalomo reconciliatur, 8, 4 sqq. Seditione contra ipsum ab Abesalomo concitata, trans Jordanem cum amicis fugit, 9, 2 sqq. Chusi consilio ledit, 9, 7. Abesalomi exercitus funditur, 10, 2. Davides Abesalomi mortem deplorat, 10, 5. Ab omnibus tribubus in regnum restituitur, 11, 2. Novam contra eum seditionem movet Sabæus: hic vero mox ab incolis Abelmachææ urbis, in quam fuga se recipit, interficitur, 11, 6 sqq. Rem præclare gerit contra Philastinos, 12, 1. Bellis et periculis perfunctus odas hymnosque componit, 12, 3. Populum numerari jubet; quam ob rem luit supplicium; deo jubente extruit aram in area Oronæ, 13. Congerit materiam ad dei templum extruendum, 14, 1 sqq. Adonia regnum affectante, Solomonem regem declarat, 14, 4 sqq. Sacerdotes et Levitas in classes dividit iisque munera assignat, 14, 7, sqq. Reliquum populum in cohortes distribuit 14, 8. Ad Solomonem et populum verba facit de templo extruendo, 14, 9 sqq. Moriens Solomoni præcepta dat, 15; 1. Moritur; ejus virtutes, 15, 2. Ejus sepultura et monumentum, 15, 3. Regnavit Chebrone, solius Judææ tribus imperium habens, septem annos et sex menses, Hierosolymis, totius Judææ rex, annos triginta tres, 15, 2. — Davides octo viros spectatæ fortitudinis circa se habere solebat, VII, 12, 4. Ejus uxores et liberi, VII, 1, 4; 3, 3. Ministeria ab eo instituta, VII, 5, 4; 11, 8. Organa musica ab eo confecta, VII, 12, 3.

Debora, vates, una cum Baraco Judæos a Chananæis subjugatos servitute liberat, *A. J. V*, 5.

Decapolis, regio Palæst., *B. J. III*, 9, 7. *V. J. 65*; 74.

Declas, Juctæ f., *A. J. I*, 6, 4.

Delium, urbs Syriæ, *A. J. XIV*, 3, 3.

Dellius, M. Antonii amicus, ab eo cum mandatis mittitur ad Ventidium et Silonem, *A. J. XIV*, 15, 1. *B. J. I*, 15, 3. Mariamnen et Aristobulum, Alexandri liberos, Antiocho commendat, *A. J. XV*, 2, 5.

Delos, insula; Deliorum decretum pro Judæis, *A. J. XIV*, 10, 11.

Delta, regio Ægypti; multi Judæi in ea habitant, *B. J. II*, 18, 8.

Demænetus, Ptolemæensibus suadet, ne Ptolemæum Lathyrum auxilio vocent, *A. J. XIII*, 12, 3.

Demetrius I, Seleuci fil., Roma profugus regnum occupat apud Syros, Antiochum Eupat. occidit, *A. J. XII*, 10, 1. Barchidem, deinde Nicanorem mittit contra Judæos, 10, 2 sqq. Nicanore clade affecto et caso, iterum Barchidem in Judæam mittit, qui Judæos devincit, 11. Barchidem contra Jonathanem Maccab. mittit, XIII, 1, 5. Cum Jonathan pax componitur, 1, 6. Alexandro Bala regnum occupare moliente, Jonathan sibi conciliare studet, 2, 1

sqq. In proelio cum Alexandro commisso cadit, 2, 4.

Demetrius II. Nicator, Demetrii, Syriæ regis fil., Alexandrum regno dejecturus ex Creta in Ciliciam se confert, *A. J. XIII*, 4, 3. Ptolemæi Philomet. filiam ducit; ab Antiochensibus rex declaratur, 4, 7. Alexandrum fundit fugatque, 4, 8. Judææ immunitatem concedit, 4, 9. Militum in eum odium, *ibid.* Antiochienses Demetrio infensi eum in regia obsident, 5, 3. Jonathæ fidem fallit, quare hic ad Antiochum, Alexandri fil., deficit, 5, 3 et 4. Ejus duces a Jonatha vincuntur, 5, 6 et 10. Parthis bellum infert; amisso toto exercitu ab Arsace vivus capitur, 5, 11. Ex captivitate liberatus, regnum recuperat, 8, 4. Militibus invisus est, regno dejicitur ab Alexandro Zebina; Tyri diem obit, 9, 3.

Demetrius III. Eucærus, Antiochi Grypi f., a Ptolemæo Lathyro rex Damasci constituitur, *A. J. XIII*, 13, 4. A Judæis contra Alexandrum Jannæum arcessitur, Alexandrum vincit, 13, 5; 14, 1 sq. Cum Philippo fratre bellum gerit; a Mithridate, Philippi socio captus in Parthiam abducitur, ubi moritur, 14, 3. Cf. *B. J. I*, 4 sq.

Demetrius Phalereus, regis bibliothecis Alexandriae a Ptolemæo Philad. præfectus, *A. J. XII*, 2, 1. Regi suadet ut libros sacros Judæorum in linguam Græcam vertendos curet, *A. J. XII*, 2, 1; 2, 3. *C. A. II*, 4. Vir doctrina eminentissimus, *C. A. II*, 4. Judæorum antiquitatem testatur, *C. A. I*, 23.

Demetrius, Judæus, Andromachi f., *A. J. XVI*, 8, 3.

Demetrius, Gadarensis, Pompeji libertus, *A. J. XIV*, 4, 4.

Demetrius, Alexandriae Alabarcha, Mariamnem, Agrippæ M. fil., uxorem ducit, *A. J. XX*, 7, 3.

Demoteles, Lacedæmonius, *A. J. XIII*, 5, 8.

Diagoras, Melius, mysteriorum derisor, *C. A. II*, 37.

Diana, templum in Elymaide urbe, *A. J. XII*, 9, 4. Diana agrestis templum in Ægypto prope Leontopolin, XIII, 3, 2.

Dicæarchia (Puteoli), urbs Ital., *A. J. XVII*, 12, 1. *B. J. II*, 7, 1. *V. J. 2*.

Q. Didius, Syriæ præf., *A. J. XIV*, 6, 7. *B. J. I*, 20, 2.

Dido, Pygmalionis soror, Carthaginem condidit, *C. A. I*, 18.

Didorus, Herculis f., *A. J. I*, 15.

Diglath (Tigris), fluv. Asiæ, *A. J. I*, 1, 3.

Diluvium, quando acciderit, *A. J. VIII*, 3, 1.

Dina, Jacobi filia ex Lia, *A. J. I*, 19, 8. A Sicheme stupratur, 21, 1.

Dioclerus, sub Solomone toparchiæ Bethlemiticæ præf., *A. J. VIII*, 2, 3.

Diocles in libro de rebus Persicis meminit Nabuchodonosori, *A. J. X*, 11, 1.

Diodorus, Iasonis f., Romam mittitur legatus ab Hyrcano, *A. J. XIII*, 9, 2.

Diodotus, Tryphon cognominatus, Malcho persuadet ut Antiochum sibi tradat, *A. J. XIII*, 5, 1. Superato Demetrio Nicator. Antiochum constituit regem, 5, 3. Jonathanem, Judæorum principem, dolo capit et occidit, 6, 1 sqq. Antiochum interficit, a militibus rex creatur; mox vero in militum odium incurrit, 7, 1. In urbe Dora ab Antiocho Sotere oppugnatur; Apameæ occiditur, 7, 2.

Diogenes, Phariseorum consilio interficitur, *A. J. XIII*, 16, 2. Cf. *B. J. I*, 5, 3.

Dionysia, festum Athen., *A. J. XIV*, 8, 5.

Dionysius, Tripolis tyrannus, *A. J. XIV*, 3, 2.

Dionysius, Dionysii f., Atheniensis, *A. J. XIV*, 8, 5.

Dionysius, Asclepiadis f. Atheniensis, *A. J. XIV*, 8, 5.

Diophantus, Herodis M. notarius, ob literas suppositas capitis damnatur, *A. J. XVI*, 10, 4. *B. J. I*, 26, 3.

- Diospolis*, urbs Arabiæ, *A. J.* XV, 5, 2 (*B. J.* I, 6, 4, ?)
- Dium*, urbs Syriæ, ab Alexandro Jannæo capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Pompeio Judæis eripitur, XIV, 4, 2.
- Dium*, urbs Macedoniæ, *A. J.* XI, 8, 5.
- Dius*, Phœnicum historiæ auctor, laudatur, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 17.
- Dodias*, Eleazari pater, *A. J.* VII, 12, 4.
- Dæcus*, Sauli servus, *A. J.* VI, 12, 1; 12, 4.
- P. Dolabella*, consul, amicitie fœdus cum Judæis facit, *A. J.* XIV, 10, 9. Ejus ad Ephesios literæ 10, 12.
- Dolesus*, Gadarensium dignitate princeps, a seditiosis interficitur, *B. J.* IV, 7, 3.
- Domitia*, Domitiani uxor, Flav. Josephum magno in honore habuit, *V. J.* 76.
- Domitianus*, Vespasiani f., cum Sabino Romæ adversus Vitellium pugnat, *B. J.* IV, 11, 4. Vitellio victo et occiso, imperium administrat, usque dum pater Romam veniat, *ibid.* Contra Germanos et Gallos rebelles mittitur, VII, 4, 2. Ejus ingenium, *ibid.* Flavium Josephum magno in honore habet, *V. J.* 76.
- Domitius Aenobarbus*, Agrippinæ conjux, Neronis pater, *A. J.* XX, 8, 1.
- C. Domitius Calvinus*, consul, *A. J.* XIV, 14, 5.
- Domitius Sabinus*, tribunus militum, *B. J.* III, 7, 34; V, 8, 4.
- Dora*, urbs Phœniciæ maritima juxta Carmelum montem sita, *C. A.* II, 9. Urbem hujus nominis in Idumæa fuisse Apion fingit, *ibid.* Ora maritima inter Jopen et Doram describitur, *B. J.* I, 21, 5. Dora obsidetur ab Antiocho Solere, *A. J.* XIII, 7, 2. Urbis tyrannus Zoilus, XIII, 12, 2; 12, 4. A Pompeio Judæis eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinis restauratur, 5, 3. Cf. *A. J.* V, 1, 22; XIX, 6, 3. *B. J.* I, 2, 2; 7, 7. *V. J.* 8.
- Doris*, Herodis M. uxor, *A. J.* XIV, 12, 1. Antipatri mater, *A. J.* XVI, 3, 3. *B. J.* I, 23, 1. Magna apud Herodem auctoritate esse cepit, *A. J.* 7, 2. *B. J.* 24, 2. Antipatri insidiis detecta, Doris regia ejicitur, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 4.
- Dorotheus*, Ptolemæi Philad. procurator, *A. J.* XII, 2, 11.
- Dortus*, Judæus nobilis, rebus novis studet, supplicio afficitur, *A. J.* XX, 6, 2.
- Dositheus*, Judæus, Ægyptiorum dux, *C. A.* II, 5.
- Dositheus*, Judæus nobilis; ejus perfidia in Ilyrcannæ, *A. J.* XV, 6, 2. Rerum novarum studii a Salome accusatus ab Herode occiditur, 7, 8 sq.
- Dothaim*, urbs Samariæ, *A. J.* IX, 4, 3.
- Draconis* leges literis consignatæ, *C. A.* I, 4.
- Drusilla*, Agrippæ M. filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4. *B. J.* II, 11, 6. Epiphani Antiochi Commagenorum regis fil. a patre despondetur, *A. J.* XIX, 9, 1. Epiphane nuptias recusante, Azico Emesorum regi in matrimonium collocatur, XX, 7, 1. Repudiato Azico, Felici Judææ procuratori nubit, 7, 2.
- Drusus*, turris ad portum Cæsareensem sita, a Druso Cæsaris Oct. privigno denominata, *A. J.* XV, 9, 6. *B. J.* I, 21, 6.
- Drusus*, Cæsaris Octaviani privignus, juvenis obiit, *A. J.* XV, 9, 6.
- Drusus*, Tiberii Cæsaris fil., *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 8.
- Drusus*, Agrippæ M. f. ex Cypro, puer mortem obiit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Dryni* (*Drynus*), locus Phœniciæ prope Carmelum montem situs, *A. J.* XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 2.
- E.
- Ebalus*, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Eban*, Davidis f., *A. J.* VII, 3, 3.
- Ebidas*, Madianis f., *A. J.* I, 15.
- Ebutius*, decurio Roman. *B. J.* III, 7, 3. Cedit, IV, 1, 5.
- Ecbatana*, urbs Mediæ, *A. J.* X, 11, 6; XI, 4, 6.
- Echatana*, urbs Batanæ, *V. J.* 11.
- Ecdippa* (Ecdippon?), oppidum Phœniciæ, *B. J.* I, 13, 4.
- Echarampsaris*, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 18, 2.
- Ecnibalus*, judex apud Tyrios, *C. A.* I, 21.
- Ednæus*, Judæorum dux, *A. J.* VIII, 15, 2.
- Egleon*, Moabitum rex, Judæos sibi subiecit; ab Ehude vincitur et occiditur, *A. J.* V, 4, 1.
- Ehudes*, Judæos a Moabitibus subjugatos in libertatem vindicat, *A. J.* V, 4, 1 sqq. Principatum deinde octoginta annos apud Judæos tenet, 4, 3.
- Eiraes*, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Elamæi*, (Persæ) originem trahunt ab Elamo, *A. J.* I, 6, 4.
- Elamus*, Semæ f., Elamæorum (Persarum) princeps, *A. J.* I, 6, 4.
- Elanus*, Basanis Israelitarum regis fil., patri succedit; insidiis Zamaris perit, *A. J.* VIII, 12, 4.
- Elca*, Judæorum dux, *A. J.* IX, 12, 1.
- Elcanes*, Levita, Samueli pater, *A. J.* V, 10, 2.
- Elcias*, Sallumi f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
- Eldas*, Madianis f., *A. J.* I, 15.
- Eleazarus*, Moysis f. e Sapphora, *A. J.* II, 13, 1.
- Eleazarus*, Aaronis f., post patris mortem pontificatum obtinet, *A. J.* III, 8, 1. IV, 4, 7. V, 1, 29. In Eleazari familia pontificatus manet usque ad Ozin; transit deinde in Ithamari familiam; sub Solomone vero Eleazari posteriores recuperant, V, 11, 5.
- Eleazarus*, Dodia fil., fortitudine præcellens, *A. J.* VII, 12, 4.
- Eleazarus*, pontifex, *A. J.* XII, 12, 4. Ptolemæi Philad. ad eum literæ, *ibid.* Eleazari responsum, 2, 5. Septuaginta duos legis Jud. interpretes ad Ptolem. mittit, 2, 6. Dona accipit a Ptolem., 2, 14. Moritur, 4, 1. Cf. *B. J.* pr. 3.
- Eleazarus*, Mattathie f., *Auran* cognominatus, *A. J.* XIII, 6, 1. In prælio cum Antiocho Eup. commisso cadit, 9, 4. Cf. *B. J.* I, 4, 5.
- Eleazarus*, Pharisæus conviciatur Hrycano, *A. J.* XIII, 10, 5 et 6.
- Eleazarus*, sacerdos, quum patriam legem violare nollet, ab Antiocho Epiphane crudelissimo supplicio afficitur, M. 5 sqq.
- Eleazarus*, sacerdos, thesauri custos, Crasso trabem auream tradit, *A. J.* XIV, 7, 1.
- Eleazarus*, Joazari frater, pontificatum obtinet ab Archelao ethnarcha, mox vero eo rursus privatur, *A. J.* XVII, 13, 1.
- Eleazarus*, Anani fil., pontifex, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Eleazarus*, gigas, ab Artabano Parthiorum rege Tiberio dono datur, *A. J.* XVIII, 4, 5.
- Eleazarus*, Peræus, a Cuspido Fado in exsilium agitur, *A. J.* XX, 1, 1.
- Eleazarus*, Judæus, Izati regi circumcisionem commendat, *A. J.* XX, 2, 4.
- Eleazarus*, Dinæi f., latro, *A. J.* XX, 6, 1. *B. J.* II, 12, 4.
- Eleazarus*, Ananiæ f., templi præfectus, juvenis audacissimus, Judæis persuadet ut sacrificia pro Cæsare offerri solita rejiciant, *B. J.* II, 17, 2. Seditiosorum dux contra optimates et Romanos, 17, 5. Manahemi factionem superat, 17, 9. A populo mittitur cum Jesu Sapphiæ ad Idumæam administrandam, 20, 4.
- Eleazarus*, Simonis fil., tyrannidem affectat, *B. J.* II, 20, 3. Inter zelotas plurimum valet, IV, 4, 1. A Joanne cum multis aliis zelotis secedit et interioris templi septu-

- occupat, crebris pugnis cum Joanne dimicat, V, 1, 2. Joannes Eleazari factionem opprimit ipseque templi septum occupat, 3, 1. Joanni cum sectatoribus suis se rursus adjungit, 6, 1.
- Eleazarus*, Jairi f., sectator Manahemi, B. J. II, 17, 9.
- Eleazarus*, Samæ f., Judæus fortitudine insignis, B. J. III, 7, 21.
- Eleazarus*, Simonis Gorionis socius, B. J. IV, 9, 5.
- Eleazarus*, Gioræ f., Simonis frater, strenue se gerit contra Romanos, B. J. VI, 4, 1.
- Eleazarus*, Machærunti castelli strenuus defensor contra Romanos, B. J. VII, 6, 4. A Romanis captus efficit ut Machærunti se dedant, *ibid.*
- Eleazarus*, sicariorum qui Masadam occupatam tenent dux, B. J. VII, 7, 1. Masada obsidione pressa a Romanis socios hortatur ut se invicem interficiant, 8, 6 sqq., 9, 1.
- Eleazarus*, Josephi historici æqualis, dæmones ejiciendi peritus, A. J. VIII, 2, 5.
- Elei*, Herodis M. in eos liberalitas, A. J. VI, 5, 4. B. J. 1, 21, 12. Cf. C. A. II, 37.
- Eleon*, decem annos principatum tenet apud Judæos, A. J. V, 7, 14.
- Elephantine*, urbs Ægypti, B. J. 10, 5.
- Eleusa*, insula prope Ciliciam, postea Sebaste dicta, A. J. XVI, 4, 6; 10, 7. B. J. I, 23, 4.
- Eleusinia*, Græcorum festum, A. J. XIV, 8, 5.
- Eleutheri*, ordo militum in Parthorum exercitu, A. J. XIV, 13, 5. B. J. I, 13, 3.
- Eleutherus*, fluv. Phœnicus, A. J. XIII, 4, 5; 5, 10; XV, 4, 1. B. J. I, 18, 5.
- Eli*, pontifex, post Samsonis obitum Judæis præest, A. J. V, 9, 1. Ejus filii nequissime se gerunt; Deus filiorum cladem ei prædicit, 10, 1. Filiis cæsis et arca a Palæstinis rapta, dolore moritur, 11, 3; 11, 5.
- Elias*, vates, Thesbonæ natus, Achabo siccitatem prædicit; hospitio excipitur a vidua Sarephana, A. J. VIII, 13, 2. Ejus filium in vitam reducit, 13, 3. Achabum increpat quod peregrinorum deos colat; ceteris vatibus fidem non esse habendam ostendit, 13, 5. Ejus jussu falsi vates cremantur, 13, 6. Deus cum eo loquitur, 13, 7. Elias Eliæ sibi socium adjungit, *ibid.* Achabo novum quod commisit flagitium exprobrat, 13, 9. Ejus de Achabo vaticinium, *ibid.* Hoc vaticinium eventu confirmatur, 15, 6. Ochoziæ regis mortem prædicit, IX, 2, 1. Ex hominum conspectu sublatus est, 2, 2. Ejus de Joramo vaticinium, 5, 2.
- Eliabius*, Isamachi f., architectus, tabernaculum exstruit, A. J. III, 6, 1; 8, 4.
- Eliacius*, pontifex, A. J. X, 4, 1. sq.
- Eliacimus*, Ezechiæ regis procurator, A. J. X, 1, 1.
- Eliacimus*, V. Joacimus.
- Eliasibus*, Joacimi f., pontifex, A. J. XI, 5, 5.
- Elien*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Elimelechus*, e tribu Judæ cum filiis in terram Moabiticam migrat, A. J. V, 9, 1.
- Elionæus*, Simonis Cantheræ f., pontifex constituitur ab Agrippa, A. J. XIX, 8, 1.
- Eliphale*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Eliphaz*, Esavi f., A. J. II, 1, 2.
- Elis*, locus Arab., A. J. III, 1, 3.
- Elissæus*, a Deo Eliæ vatis successor constituitur; Eliæ se adjungit socium, A. J. VIII, 13, 7. Josaphato et Joramo bellum contra Moabitas parantibus victoriam vaticinatur, IX, 3, 1. Cum Joramo rege Samariam se confert, 4, 1. Miracula ab eo edita, 4, 2. sqq. Ejus de Azaelo, Syriæ rege, vaticinium, 4, 6. Discipulum mittit Aramathiam, qui Jehum sacro oleo inungat, 6, 1. A Joaso rege magnopere honoratur; ejus laudes, 8, 6. Hierichuntinorum hospitio utens, fontis cuidam prope eorum urbem sito mirandam vim tribuit, B. J. IV, 8, 3.
- Elissæus* sacerdos, A. J. XII, 2, 11.
- Elmodadus*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Elom*, urbs Judææ, A. J. VIII, 10, 1.
- Elona*, Zabulonis f., A. J. II, 7, 4.
- Elpis*, Herodis M. uxor, mater Salomæ, A. J. XVII, 2, 3. B. J. I, 28, 4.
- Elthemus*, Arabum dux, B. J. I, 19, 5.
- Elulæus* (*Pyas*), Tyriorum rex, Cittaos ad obedientiam redigit, bellum gerit cum Assyriis, A. J. IX, 14, 2.
- Elymais*, urbs Asiæ cum templo Dianæ opulentissimo, A. J. XII, 9, 1. Ab Antiocho Epiph. frustra obsidetur, *ibid.*
- Elysæi* (*Æoles*), ab Elysa originem trahunt, A. J. I, 6, 1.
- Elysas*, Jovani f., Elyscorum (*Æolum*) princeps, A. J. I, 6, 1.
- Emalsema*, uxor Manassæ, mater Amosi, A. J. X, 3, 2.
- Emaonis filii*, viri sapientia conspicui, A. J. VIII, 2, 5.
- Emesa*, urbs Syriæ, B. J. VII, 7, 1. Emesorum reges, A. J. XVIII, 5, 4; XIX, 8, 1; XX, 7, 1; 8, 4.
- Emian*, zona sacerdotalis, A. J. III, 7, 2.
- Emma*, urbs Palæst., A. J. VI, 13, 6.
- Emmaus*, (*Emaus*, *Ammaus*), urbs Judææ, caput toparchiæ, B. J. III, 3, 3. A Bachi de munitur, A. J. XIII, 1, 3. Incolæ a Cassio in servitutem rediguntur, A. J. XIV, 11, 2. B. J. I, 11, 2. Emmaus a Quinct. Varo incendiatur, A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 1. Militibus Romanis emeritis incolenda datur a Vespasiano, B. J. VII, 6, 6. Cf. A. J. 7, 3. B. J. IV, 8, 1.
- Emmaus*, (*Ammaus*), vicus Galil. prope Tiberiadem, thermis celeberr., A. J. XVIII, 2, 3. Unde nomen habeat, B. J. IV, 1, 3.
- Emmorus*, Sicimitarum rex, interficitur a Simyone et Levi, A. J. I, 21, 1.
- Emnus*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Enodorus*, urbs Galil., A. J. VI, 14, 2.
- Enemimus*, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Engaddi* (*Engaddæ*, *Engadæ*), oppidum Judææ ad lacum Asphaltiten, trecentis stadiis ab Hierosolymis distans, A. J. IX, 1, 2. Toparchia Judææ, B. J. III, 3, 5. Diripitur a sicariis, B. J. IV, 7, 2. Solitudo prope urbem, A. J. VI, 13, 1; 13, 4.
- Entachim*, tribus, B. J. IV, 3, 8.
- Ennaphen*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Ennerus*, Abrami commilito, A. J. I, 10, 2.
- Enochus*, qui ante diluvium vixit, ex hominum conspectu a Deo sublatus est, A. J. IX, 2, 2.
- Enosus*, Sethi f., A. J. I, 3, 4.
- Epaphroditus*, Fl. Josephi historici amicus, A. J. I, pr. 2. C. A. II, 41. Josephus ei librum de Antiquitatibus Jud. dedicat, A. J. I, pr. 2. C. A. I, 1. V. J. 76.
- Ephas*, Madianis f., A. J. I, 15.
- Ephesus*, urbs Ionie, A. J. XVI, 2, 2. Dolabelæ literæ ad Ephesios, XIV, 10, 12. Ephesiorum decretum de Judæis, 10, 25. Agrippæ et Julii Antonii ad eos rescripta de servandis Judæorum juribus, XVI, 6, 5; 6, 7.
- Ephodes*, tunica superior pontif. max. describitur, A. J. III, 7, 5.
- Ephorus*, historicus accuratissimus, C. A. I, 2. A Timæo sæpe mendacii arguitur, 1, 3. Laudantur quæ dicit de primorum hominum longævitate, A. J. I, 3, 9.
- Ephraim*, urbs Judææ, a Vespasiano capitur, B. J. IV, 9, 9.
- Ephraïmes*, Josephi fil. ex Asenetha, A. J. II, 6, 1. Josephi loco inter Judæorum principes refertur, II, 8, 1; III,

- 12, 4. Ephraimæ tribus quam partem Palæstinæ sortita sit, V, 1, 22. — Ephraimitæ Bethela capiunt, V, 2, 6. Bellum molientes contra ceteros Judæos a Gedeone placantur, V, 6, 6. Arma ferunt contra Jephthen, ab eo vero clade afficiuntur, V, 7, 11.
- Ephraïmes*, Chebronensis, A. J. I, 14.
- Ephran*, urbs Palæst., Gedeonis patria, A. J. V, 6, 5.
- Ephratanus ager*, in Palæstina, A. J. I, 21, 3.
- Ephron*, urbs Palæst., a Juda Maccab. expugnatur, A. J. XII, 8, 5.
- Epirates*, Syrorum dux, A. J. XIII, 10, 3.
- Epicurei*, erroris arguuntur, A. J. XIII, 10, 3.
- Epiphania*, urbs Phœnicie, a Judæis Amathe vocata, A. J. I, 6, 2.
- Epmis*, vestimentum Græcorum, cum Ephode tunica pontificali, comparatur, A. J. VIII, 7, 5.
- Erebinthorum*, (Cicerum) domus, vicus Judææ, B. J. V, 12, 2.
- Erica*, procurator Achazæ regis, A. J. IX, 12, 1.
- Erædes*, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
- Eroge*, vicus Judææ prope Hierosol., A. J. IX, 10, 3.
- Eron*, nomen hebr. arcæ sacræ, A. J. III, 6, 5.
- Esaias*, vates, A. J. IX, 3, 3. Ejus vaticinia de Assyriis, de Cyro et de Oniæ templo, X, 1, 3; XI, 1, 1. B. J. VII, 10, 3. Ejus elogium, A. J. X, 2, 2.
- Esavus*, Isaci fil. ex Rebecca, unde nomen habeat, A. J. I, 18, 1. Ejus uxores, 18, 4; 18, 9. Preces quas Isacus pro Esavo facit, fraudulenter in se convertit Jacobus, 18, 5 sqq. Esavus cum Jacobo in gratiam redit, 1, 20. Post patris obitum Idumæam obtinet; Edomus cognominatus est, II, 1. Ejus progenies, II, 2.
- Escholes*, Abrami commilito, A. J. I, 10, 2.
- Escon*, puteus prope Gerara, A. J. I, 18, 2.
- Esdras*, sacerdos Judæorum Babylone degentium, Xerxis regis amicus, A. J. XI, 5, 1. Xerxis ad eum literæ, *ibid.* Cum aliis Judæis Hierosolyma migrat, 5, 2. Judæis interdicit connubium cum mulieribus peregrinis, 5, 3 sqq. Moysis leges populo recitat, 5, 5.
- Esebeo*, Chananæus, A. J. I, 18, 4.
- Esermoth*, locus Arab., A. J. III, 13, 1.
- Essonus*, Pharesi f., A. J. II, 7, 4.
- Essa*, urbs Syriæ, ab Alexandro Jannæo capta, A. J. XIII, 15, 2.
- Essæi*. V. *Esseni*.
- Essebon* (Essebonitis), castellum Perææ, A. J. XV, 8, 5. XIII, 15, 4; XII, 4, 11.
- Essenes*, pars vestimenti pontif. maximi splendidis lapidibus ornata, A. J. III, 7, 5. Cur a Græcis λόγιον (oraculum) appelletur, 8, 9. Quando lapides fulgorem emittere cessaverint, *ibid.*
- Esseni* (Essæi), Judæorum secta. Eorum placita et instituta, B. J. II, 8, A. J. XIII, 5, 9, XVIII, 1, 5. Omnia a fato pendere putant, A. J. XIII, 5, 9. A voluptatibus abhorrent; vitam cælibem agunt, B. J. II, 8, 2. Divitias contemnunt; bonorum communionem habent, 8, 3 sq. Magna sunt pietate; modeste vivunt, 8, 5. Adimi affectus coercent; fidem servant; non jurant, 8, 6. Si quis in eorum sectam recipi velit, probationem trium annorum subire debet, 8, 7. Qui in peccatis gravioribus deprehenduntur, excluduntur, 8, 8. Legislatorem maxime venerantur; ætate provecioribus honorem habent, 8, 9. In quatuor classes distribuuntur; medicinæ studiosi et longævi sunt, 8, 10. Animam esse immortalem credunt, 8, 11. Vaticinantur, 8, 12. Est peculiaris quidam Essenorum ordo, qui matrimonium permittat, 8, 13. Esseni magno in honore fuerunt apud Herodem M. A. J. XV, 10, 5. Simili vitæ instituto utuntur ac Pythagorei. *ibid.*
- Essenorum porta*, Hierosol., B. J. V, 4.
- Esther*, pulcritudine omnibus puellis præstans, ab Artaxerxe rege in matrimonium ducitur, A. J. XI, 6, 2. Urgente Mardocheo patruo, Judæorum, quos Amanes perdere molitur, patrocinium suscipit, 6, 7 sqq. Regem adit, 6, 9. Amanem accusat, 6, 11. A rege impetrat ut Amanis in Judæos edictum rescindatur, 6, 12.
- Elame*, urbs Judææ a Roboamo condita, A. J. VIII, 10, 1.
- Ethæus*, Davidis amicus, A. J. VII, 10, 1.
- Etham*, locus prope Hierosol., A. J. VIII, 7, 3.
- Ethanus*, vir sapientissimus, A. J. VIII, 2, 5.
- Euæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Euaratus*, Cous, Alexandri Herodis filii amicus, B. J. I, 26, 5. A. J. XVI, 10, 2.
- Eucei* (?); Hiram Tyriorum regis contra eos expeditio, A. J. VIII, 5, 3.
- Eucles*, Menandri f., A. J. XIV, 8, 5.
- Eudeus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Euhemerus*, Judæorum meminit, C. A. I, 23.
- Euodus*, Tiberii Cæsaris libertus, A. J. XVIII, 6, 9.
- Eupolemus*, Joannis f., a Juda Maccab. Romam mittitur legatus, A. J. XII, 10, 6.
- Eupolemus*, Judæorum antiquitatem testatur, C. A. I, 23.
- Euphrates*, fluv. Asiæ, Judæis dicitur Phora, A. J. I, 1. 3. Cf. X, 6, 2.
- Europa*, a Japhethæ filiis occupata, A. J. I, 6, 1.
- Eurycles*, Lacedæmonius, Herodis et Antipatri hospitio utens Hierosolymis, Alexandrum Herodis fil. calumniatur; ab Herode et Archelao muneribus donatur; postea ob multa facinora patria expellitur, A. J. XVI, 10 1. B. J. I, 26, 1 sqq.
- Eutyclus*, Agrippæ M. libertus, eum apud Tiberium Cæsarem accusat, A. J. XVIII, 6, 5 sqq.
- Eutyclus*, Caii Cæsaris stabulis præfectus, A. J. XIX, 4, 4.
- Eva*, ex Adami costa facta, A. J. I, 1, 2. Adamum ad peccatum sollicitat; cum Adamo paradiso expellitur, 1, 4.
- Evilæi*, (Gætuli) nomen habent ab Evila, A. J. I, 6, 2.
- Evilas*, Chusi f., Evilæorum princeps, A. J. I, 6, 2.
- Evilates*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Evilmaraduchus*, rex Babylonie, C. A. I, 20.
- Expiationis dies* (ἡμέρα ἐξλασμού) quomodo celebrandus sit, A. J. III, 10, 4.
- Ezechias*, latronum dux ab Herode M. supplicio afficitur, A. J. XIV, 9, 2. B. J. I, 10, 5. Pater Judæ, qui regnum affectavit, A. J. XVII, 10, 5. B. J. II, 4, 1.
- Ezechias*, Ananiæ pontif. frater, B. J. II, 17, 8.
- Ezechias*, Chobari f., B. J. V, 1, 2.
- Ezechias*, Judæorum rex, Achazæ fil., A. J. IX, 12, 3. Vir justus et pius, 13, 1. Templum lustrat; ad Azymorum festum celebrandum etiam Israelitas invitat, 13, 2. Palæstinis bellum infert; Assyriis tributum solvere recusat, 13, 3. A Sanecheribo bello petitur, Hierosolyma obsidentur, sed peste in Assyriorum exercitu grassante, obsidio solvitur, X, 1. Deus ei vitam prorogat, 2, 1. Societatem jungit cum Balada Babyloniorum rege, 2, 2. Moritur post regnum annorum viginti novem, 3, 1.
- Ezecias*, pontifex vir sapientissimus, cum Ptolemæo Lagi in Egyptum se confert, C. A. I, 22.

F.

- Fabatus*, Cæsaris Augusti in Arabia procurator, a Syllæo accusatur, B. J. I, 29, 3. A. J. XVII, 3, 2.
- Fabius*, Damasci præfectus, A. J. XIV, 11, 7. B. J. I,

- 12, 1. Antigonum Judææ regnum affectantem adjuvat, A. J. 12, 1. B. J. 12, 2.
- Fabius**, centurio Roman. fortitudine conspicuus, A. J. XIV, 4, 4. B. J. 1, 7, 4.
- Fadus**, V. *Cuspius*.
- Fannius**, Marci f., prætor Roman., A. J. XIII, 9, 2.
- Fannius**, (C.) consul Roman. Ejus rescriptum ad Coos, A. J. XIV, 10, 5.
- Faustus**, Cornelius, Sullæ f., fortitudine excellit in Hierosol. expugnatione, B. J. I, 7, 4; 5, 6. A. J. XIV, 4, 4.
- Felix**, a Claudio Cæsare Judææ procurator constituitur, A. J. XX, 7, 1. B. J. II, 12, 8. Drusillam Agrippæ M. filiam uxorem ducit, A. J. 7, 2. Jonatham pontif. per insidias e medio tollit, A. J. 8, 5, B. J. 13, 3. Latrones et impostores castigat, A. J. 8, 5 sqq. B. J. 13, 3 sqq. Cæsareæ reprimat tumultus, A. J. 8, 7. B. J. 13, 7. A Judææ Cæsariensis apud Neronem accusatur; intercedente Pallante fratre absolvitur, A. J. 8, 9.
- Felix** (?) seditionem movet Hierosolymis, superatur a Phasaelo, A. J. XIV, 11, 8. B. J. I, 12, 1.
- Fenus** exercere Judæis non licet, A. J. IV, 8, 25.
- Festa** Judæorum a Moyse constituta, A. J. IV, 8, 7. — Cf. *Sabbata*, *Expiationis dies*, *Scenopegia*, *Azymorum*, *Pascha*, *Pentecoste*.
- Festus** (*Porcius*) a Nerone Judææ præfectus, latrones opprimat, A. J. XX, 8, 9. B. J. II, 14, 1. Moritur, A. J. 9, 1.
- Filiarius** jus hereditarium a Moyse definitum, A. J. IV, 7, 5.
- Flaccus**, Syriæ præfectus Agrippam benigne excipit; ab eo abalienatur per Aristobulum, A. J. XVIII, 6, 2 sq.
- Flavius Silva**, Judææ præfectus sub regno Vespasiani, Masadam capit, B. J. VII, 8, 1 sqq.
- Florus** (*Gessius*) procurator Judææ constituitur a Nerone, A. J. XX, 11, 1. B. J. II, 14, 2. Homo pessimus, belli Judaici auctor, *ibid.* Cf. A. J. XVIII, 1, 6. Frustra apud Cestium Gallium accusatur, B. J. 14, 3. Litem inter Judæos et Græcos Cæsarienses componere recusat, 14, 4 sq. Judæos, qui querelas ad ipsum deferunt, in vincula conjicit, 14, 5. Sacrum thesaurum diripit; Hierosolymitanos ad seditionem adigit, 14, 6. Magnam Hierosolymitanorum cladem edit, 14, 7 sqq. Denuo in eos sævit, 15, 1 sqq. Optimatibus Hierosol. contra seditiones auxilium mittere recusat, 17, 4. Id agit ut bellum cum Judæis trahatur, 19, 4. A Cestio apud Neronem accusatur, 20, 1.
- Fonteji Agrippæ**, legati consularis, cædes, B. J. VII, 4, 3.
- Fortunatus**, Agrippæ M. libertus, A. J. XVIII, 7, 2.
- Fronto** (*Æternius*), tribun. milit. Roman., B. J. VI, 4, 3; 9, 2.
- Fullonis monumentum**, prope Hierosol., B. J. V, 4, 2.
- Fulvia**, femina nobilis, ad religionem Judaicam amplectendam perducta pecunia emungitur, A. J. XVIII, 3, 5.
- Fures**, Novam legem de iis fert Herodes M., A. J. XVI, 1, 1.
- Furius**, centurio, in Hierosolymorum obsidione fortitudine conspicuus, A. J. XIV, 4, 4. B. J. I, 7, 4.

G.

- Gaales**, Sicimitis auxilium fert contra Abimelechum, A. J. V, 7, 3.
- Gaamus**, Nachoræ f., A. J. I, 6, 3.
- Gaba**, urbs Judææ in tribu Benjaminis, A. J. V, 2, 8; VI, 8, 1; VIII, 12, 4. — Gabænorum culpa bellum oritur inter Benjamitas et ceteros Judæos, A. J. V, 2, 8. sqq.

- Gaba**, urbs Galil., urbs equitum dicta, ab Herode M. colonia equestri aucta, B. J. III, 3, 1. Cf. A. J. XV, 8, 5. V. J. 24.
- Gabala**, urbs Syriæ, A. J. XIII, 15, 4. Gabalitæ ab Amasia debellantur, A. J. IX, 9, 1.
- Gabaon**, urbs Judææ, quadraginta stadiis ab Hierosol. distans, A. J. VII, 11, 7. Cf. VI, 6, 2; VII, 1, 3. B. J. II, 19, 1; 19, 7. — Gabanonitæ cum Jesu fraudulenter paciscuntur; pro fraude penam luunt, A. J. V, 1, 16. Gabanonitæ, in quos Saulus crudelissime sævierat, vindicantur, VII, 12, 1.
- Gabara** (*Gabarothe*), urbs Galil., V. J. 10; 25; 45; 47.
- Gabares**, Galaaditidis et Gaulanitidis præfectus sub Solomone, A. J. VIII, 2, 3.
- Gabatha**, *Gabatho*, *Gabathona* (?), urbs Philistæorum V, 1, 29; VIII, 12, 4; 12, 5; XIII, 1, 4.
- Gabatha**, *Gabathsaula*, urbs Judææ, Sauli patria, A. J. VI, 4, 6. B. J. V, 2, 1.
- Gabinus**, a Pompeio Hierosolyma missus, ab urbe excluditur, A. J. XIV, 4, 1. Scauro in Syria administranda succedit, A. J. 5, 2. B. J. 8, 2. Alexandrum Aristob. fil. prælio superat, *ibid.* Multas Palæstinæ urbes instaurat, A. J. 5, 3. B. J. 8, 4. Quinque synedria in Judæa instituit rerumque administrationem optimatibus tradit, A. J. 5, 4. B. J. 8, 5. Aristobulum regnum recuperare aditentem vincit, A. J. 6, 1. B. J. 8, 6. Ptolemæum Aul. in Egyptum reducit, A. J. 6, 2. B. J. 8, 7. Alexandrum iterum vincit, A. J. 6, 3. B. J. 8, 7. Nabatæos fundit, Mithradatem et Orsanem, Parthorum perfugas, clam dimittit, A. J. 6, 4. B. J. 8, 7. Romam redit, *ibid.*
- Gadara**, metropolis Perææ, B. J. IV, 7, 3. Sexaginta stadiis distat a Tiberiade, V. J. 65. Ab Alexandro Jannæo expugnatur, A. J. XIII, 13, 3. A Pompeio instauratur, A. J. XIV, 4, 4. B. J. I, 7, 7. Synedrium ibi constituitur a Gabinio, A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5. Ab Augusto Herodi M. tribuitur, A. J. XV, 7, 3. Post Herodis obitum Syriæ provinciæ adjicitur, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3. Urbs capitur et incenditur a Vespasiano, incolæ cæduntur, B. J. III, 7, 1. — Dicitur civitas græcanica, A. J. XVII, 11, 4; vicus (?) Galaaditidis, A. J. XIII, 13, 5. — *Gadareni* Herodem M. apud Augustum accusant, A. J. XV, 10, 2. sq. Initio belli Jud. sæviunt in Judæos qui in urbe habitant, B. J. II, 18, 5. Contentio oritur inter Romanorum fautores et seditiosos, B. J. IV, 7, 3. Vespasianus a Gadarenis in urbem recipitur, *ibid.* Seditiosus a Placido funduntur, 7, 4 sq. — Ceterum cf. A. J. XII, 3, 3; 7, 4. B. J. I, 4, 2; II, 18, 1; III, 3, 1. V. J. 10.
- Gadara**, pro Gazara, A. J. V, 1, 22.
- Gades** (*Gadas*), Jacobi f. ex Zelpha, A. J. I, 19, 8; II, 7, 4.
- Gades** (*Gadira*), urbs Hispaniæ, A. J. I, 6, 1. B. J. II, 16, 4.
- Gadias**, Judæus nobilis, ab Herode M. interficitur, A. J. XV, 7, 8.
- Gadus**, vates, A. J. VII, 13, 2.
- Gætuli**, olim Evilaï dicti, A. J. I, 6, 2.
- Galaaditis** (*Galaditis*, *Galadena*), regio Palæstinæ trans Jordanem sita, a Galade colli denominata, A. J. I, 19, 11; A Judæis occupatur, IV, 5, 3. Galadeni ab Ammanitis pressi ceteros Judæos in auxilium vocant; Saulus hostes profligat, VI, 5, 1. sqq. Galaaditis occupatur ab Azælo Syriæ rege, IX, 8, 1. Subigitur a Theglaphassare, IX, 11, 1. Alexander Jann. eam in potestatem suam redigit, B. J. I, 4, 3. Galadenorum (?) regina Laodice bellum gerit cum Parthis, A. J. XIII, 13, 4. Cf. A. J. VIII, 13, 2; 15, 13. B. J. II, 3, 3.
- Galades**, collis Galaaditidis, A. J. I, 19, 11.

Galatæ, Galatia. V. *Galli, Gallia*.

Galba, imperator; Tiberii Caesaris de eo prædictio, *A. J.* XVIII, 6, 9. Neroni succedit; interficitur, *B. J.* IV, 9, 2; 9, 9.

Golbaath, locus Palæst., *A. J.* VI, 11, 5.

Galgala, oppidum Judææ prope Hierichuntem, ubi Jesus Chananeam invadens castra posuit, *A. J.* V, 1, 11; 1, 16 sqq. Unde nomen habeat, *ibid.* Cf. VI, 4, 2; 5, 4; 6, 1; 6, 2; 7, 5; VII, 11, 4 sq.

Galilæa, regio sive toparchia Palæstinæ, *A. J.* XIII, 2, 3. Galilæa superior et inferior describitur, *B. J.* III, 3, 1 sq. Incolarum indoles, *ibid.* — Galilæa a Theglaphalasare subigitur, *A. J.* IX, 11, 1. Antipas, Herodis M. f., Galilææ et Perææ tetrarcha constituitur, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4, *B. J.* II, 6, 3. Iis inter Galilæos et Samaritas sub Claudii imperio, *A. J.* XX, 6. *B. J.* II, 15, 5 sq. Initio belli Jud. Flavius Josephus utrique Galilææ præficitur; urbes ab eo muniuntur. *B. J.* II, 20, 4 sqq. *V. J.* 7 sqq. Galilæi Josepho valde favent, *V. J.* 41, 49.

Galli (*Galatæ*) a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Galli, qui proxime Germaniam habitant, sub Vespasiani imperio cum Germanis rebellant; mox ad obsequium rediguntur, *B. J.* VII, 4, 2. Galli Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9.

Galila (*Galatia*) locorum natura bene munita, *B. J.* II, 16, 4.

Gallicanus, tribun. milit. Roman., *B. J.* III, 8; 1.

Gallus. V. *Cestius*.

C. Gallus, consul Roman., *A. J.* XIV, 16, 4.

Gallus, legionis dux a Cestio in Galilæam mittitur, *B. J.* II, 18, 11.

Gallus, centurio Roman., fortitudine eminet, *B. J.* IV, 1, 5.

Gamala, urbs Gaulanitis inferioris, unde nomen habeat; ejus situs, *B. J.* IV, 1, 1. Ab Alexandro Jann. capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Gabinio instauratur, *B. J.* I, 8, 4. De agro Gamalítico contentio oritur inter Aretam regem Arabiæ et Herodem Antipam, *A. J.* XVIII, 5, 1. Gamaleuses initio belli Jud. in fide manent erga Agrippam et Romanos, *V. J.* 11. Postea ab iis desciscunt, *V. J.* 37. *B. J.* IV, 1, 1 sq. Vespasianus urbem capit et diruit, incolas exdit, 1, 3 sqq. — Cf. *A. J.* XVIII, 1, 1. *B. J.* I, 4, 8. II, 20, 6.

Ganges, fluv. Asiæ, a Judæis vocatur Phison, *A. J.* I, 1, 3.

Garesime, vicus Galil., *V. J.* 71.

Garis, urbs Galil. *B. J.* III, 6, 3.

Garizin (*Garizim, Garizæus mons*), mons Samarizæ, *A. J.* IV, 8, 44; V, 1, 19; XII, 1, 1; XIII, 3, 4. *B. J.* I, 2, 6. Templum in eo a Sanaballet exstruitur, *A. J.* XI, 8, 2. Templum deletur, *A. J.* XIII, 9, 1.

Garsis, urbs Galil. *B. J.* V, 11, 5.

Gasiongabel, urbs Arab. Petr., *A. J.* VIII, 6, 4.

Gatherus, Arami f., Bactrianorum princeps, *A. J.* I, 6, 4.

Gaulana, urbs Bataneadis, ab Alexandro Jann. capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. Cf. *B. J.* I, 4, 4; 4, 8. *A. J.* IV, 7, 4.

Gaulanitis (*Gaulonitis*), regio Palæst., a Judæis occupatur, *A. J.* IV, 5, 3. Dividitur in superiorem et inferiorem, quarum illa Gaulana appellatur, *B. J.* IV, 1, 1. — Cf. *A. J.* VIII, 2, 3; XIII, 15, 4. *B. J.* II, 20, 6; III, 3, 1; 3, 5; 10, 10. *V. J.* 37.

Gaza, urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* V, 1, 22. Ad mare sita, *A. J.* XIII, 2, 2. *B. J.* I, 7, 7. Olim una ex Palæstinorum quinque urbibus primariis, VI, 1, 2. — Samson urbis portas evellit, *A. J.* V, 8, 10. Ab Ezecia capitur, *A. J.* IX, 13, 3. Ab Alexandro M. post longam obsidionem expugnatur, *A. J.* XI, 8, 3 sq. Ab Alexandro Jannæa ca-

pitur et diruitur, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. Judæis a Pompeio eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. Herodi M. tribuitur ab Augusto, *A. J.* XV, 7, 3. Post Herodis obitum Syriæ provinciæ ab Augusto adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Urbs græcanica appellatur, *ibid.* Initio belli Jud. funditus evertitur, *B. J.* II, 18, 1. — Cf. *A. J.* V, 2, 4; XIII, 5, 5. *Gazara*, urbs Sainariæ, olim in Palæstinorum ditione, *A. J.* VIII, 6, 1. A Pharaone diruitur, a Solomone instauratur, *ibid.* Munitur a Bachide, XIII, 1, 3. Cf. *A. J.* VII, 4, 1; 12, 1; XIII, 9, 2. *B. J.* I, 2, 2. Appellatur *Gadara* *A. J.* V, 1, 22.

Gedeon, Joasi f., Judæos a Moabitibus subjugatos servitute liberat; quadraginta annos imperium tenet apud Judæos; *A. J.* V, 6.

Gelboe, mons Samarizæ, *A. J.* VI, 14, 2.

Gelmon, urbs Palæst., *A. J.* VII, 9, 8 sq.

Geman (*Ginæa*?), vicus in campo Magno situs, *B. J.* II, 12, 3.

Gemellus, magna auctoritate est apud Herodem M; conjunctionis suspectus honoribus privatur, *A. J.* XVI, 8, 3.

Gennath, porta Hierosol. urbis, *B. J.* V, 4, 2.

Gennesar, lacus Galil., describitur, *B. J.* III, 10, 7. Cf. II, 20, 6. *A. J.* V, 1, 22; XIII, 5, 4; XVIII, 2, 1.

Gennesar, regio circa lacum ejusdem nominis, fertilitate et amœnitate excellens, *B. J.* III, 10, 8.

Gennesaritis lacus, *A. J.* V, 1, 22; XIII, 2, 3. V. *Gennesar*.

Geon, ita Nilus appellatur a Judæis, *A. J.* I, 1, 3.

Gerara, urbs Judææ, *A. J.* I, 12, 1; 18, 1. VIII, 12, 2.

Geras, pater Eluvis, *A. J.* V, 4, 2.

Geras, pater Semel, *A. J.* VII, 9, 4.

Gerasa, urbs Galaaditidis, *B. J.* I, 4, 8; II, 18, 1. Geraseni parcent Judæis in urbe habitantibus initio belli Jud. *B. J.* II, 18, 5. Urbs a Romanis capitur, IV, 9, 1. — Gerasenorum montes, *A. J.* XIII, 15, 5.

Gerastratus, judex apud Tyrios, *C. A.* I, 21.

Geraus, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.

Gergesæus, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.

Germani a Romanis subjugati, *B. J.* II, 16, 4. Germani, Classico et Vitellio ducibus contra Romanos rebellant, a Petilio Cereali ad obedientiam rediguntur, *B. J.* VII, 4, 2. Germani, Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9. Germani, Caii Cæsaris satellites, ejus necem ulciscuntur, *A. J.* XIX, 1, 15.

Germanicus, Drusi f., ex senatus-consulto mittitur ad res Orientis componendas, *A. J.* XVIII, 2, 5. A Pisone e medio tollitur, *ibid.* Apud populum gratiosissimus fuit, *A. J.* XVIII, 6, 8. Cf. XIX, 1, 5. *C. A.*

Gersomes, Levi f., *A. J.* II, 7, 4.

Gersus, Moysis f., *A. J.* II, 13, 1.

Gessirorum rex Tholomæus, *A. J.* VII, 1, 4.

Gessius. V. *Florus*.

Getta. V. *Gitta*.

Gethraamas, Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4.

Gethsura (*Gessura*), oppidum Judææ, *A. J.* VII, 8, 3.

Gibatus, mons Samarizæ, *A. J.* IV, 8, 44; V, 1, 19.

Gigantum vallis, prope Hierosol., *A. J.* VII, 4, 1.

Gihon, fons, prope Hierosol., *A. J.* VII, 14, 5.

Ginnabris, vicus Judææ, *B. J.* IV, 8, 2.

Ginæa, vicus in confiniis Samarizæ et Magni campi situs, *A. J.* XX, 6, 1. Cf. *B. J.* II, 12, 3, III, 3, 4.

Gischala, urbs Galil.; a populis vicinis diruta, a Joanne Levi f. instauratur et munitur, *V. J.* 10. Cf. *B. J.* II, 20, 6; 21, 2. Gischaleni a Joanne Levi contra Romanos concitantur, *B. J.* IV, 2, 1. Quum Joannes fuga Hierosolyma se recepisset, Tito se dedunt, 2, 2 sqq.

- Gision*, septum templi, *A. J.* VIII, 3, 8.
Gitta (*Gelta*), urbs Judææ; olim fuit una ex quinque. Palæstinorum civitatibus potentioribus, *A. J.* VI, 1, 2; 12, 2; XIII, 14, 10. Danitis tribuitur, *A. J.* V, 1, 22. Ab Azælo evertitur, IX, 8, 4. Ab Hieroboamo capitur, IX, 10, 3. Ab Ezechia occupatur, IX, 13, 3. Cf. VI, 2, 3. 9, 1; 9, 5.
Gittha, castellum Idumææ, *A. J.* XIV, 15, 10. *B. J.* I, 17, 2.
Glaphyra, Archelai Cappadocum regis filia, nubit Alexandro Herodis filio, *A. J.* XVI, 1, 2. Simultatem exercet cum Salome, *A. J.* 7, 2. *B. J.* 1, 24, 2 sq. Ejus superbia, *ibid.* Interrogatur de marito, conjurationis in patrem factæ accusato, *A. J.* 10, 7. Post Alexandri mortem ad patrem cum dote remittitur, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Ejus liberi, *A. J.* 1, 2. *B. J.* 23, 2. Jubæ Libyæ regi nubit; post ejus decessum in Cappadociam domum redit; mox vero in matrimonium collocatur Archelao ethnarchæ primi mariti fratri; somnio ominoso perturbatur; moritur, *A. J.* 13, 1; 13, 4. *B. J.* II, 7, 4.
Gobolitis (*Gabalene*), regio Arabiæ, ab Amalecitis habitata, *A. J.* II, 1, 2; III, 2, 1.
Godolias, Judæis in Judæa a Nabuchodonosoro relictis præficitur, *A. J.* X, 9, 1. Bene iis consultit, 9, 2. Ab Ismaelo interficitur, 9, 4.
Goliathus, Philistæus, gigas, Judæos ad certamen singulare provocat; a Davide interficitur, *A. J.* VI, 9, 1 sqq.
Gomarenes (*Galatæ*, *Galli*) a Gomaro originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
Gomarus, Japhethæ f., Gomarensium princeps, *A. J.* I, 6, 1.
Gophna, urbs Judææ, a Cassio capitur, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 2. Cf. *B. J.* V, 2, 1; VI, 2, 2. — Gophnitica toparchia, *B. J.* II, 20, 4; III, 3, 5; IV, 9, 9.
Goratas, a Lysia Antiochi Epiph. procuratore contra Judam Maccab. missus vincitur, *A. J.* XII, 7, 4.
Gorion, Josephi f., Hierosolymitas in zelotas concitat, *B. J.* IV, 3, 9. A zelotis interficitur, IV, 6, 1.
Gorion, Nicodemi f., *B. J.* II, 17, 10.
Gotarzes, Artabani III Parthorum regis fil., post Bardanem fratrem regnum suscipit, *A. J.* XX, 3, 4. Necatur, *ibid.*
Gothamus, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
Gotholia, Achabi regis filia, Jorami uxor, *A. J.* VIII, 15, 3. Ochozia a Jehu necato, totam Davidis stirpem extinguere studet, unus tamen ex Ochoziæ filiis, Joasus a Joado servatur, IX, 7, 1. Septem annos regnum tenet, 7, 2. Joaso, quem Joadus, assentiente populo regem creavit, Imperium eripere studet; Joadi jussu necatur, 7, 3.
Grænicæ urbes in Palæstina, Gaza Gadara et Hippos, *A. J.* XVII, 11, 4.
Græci, a Jovano, Japhethæ f., originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1. Gentibus devictis nova dant nomina, 4, 4. Ab Ægyptiis arithmetica et astronomia instituti sunt, 8, 3. Literas a Phœnicibus acceperunt, *C. A.* I, 2. Ante bellum Trojanum literarum usus iis ignotus erat, *ibid.* Res gestas in tabulis publicas referre diu neglexerunt, 4. Judæa admodum sero in eorum notitiam venit, 12. Græci religiosissimi, *C. A.* II, 11. Antiquissimis temporibus non legibus, sed sententiis parum definitis et regum jussis regabantur, 15. Græcorum leges cum iis, quas Moyses posuit, comparantur, 16. Quæ de diis statuunt absurda esse demonstratur, 33; 34. Pictores et sculptores diis formam quamlibet attribuant; poetæ novos plane deos fingunt; oratores deos peregrinos plebiscitis in civitatem adsciscunt, 35. Cf. *Athenienses*, *Lacedæmonii*.
Granicus, fluv. Asiæ, *A. J.* XI, 8, 1.
Grapte, Izatis Adiabænorum regis consanguinea, regiam extruxit Hierosolymis, *B. J.* IV, 9, 11.
Gratus, Judæorum dux, Romanos adjuvat in Judæis seditiosis coercendis, *A. J.* XVII, 10, 3; 10, 6 sq; 10, 9. *B. J.* II, 3, 4; 4, 2 sq; 5, 2.
Gratus, prætorianus, *A. J.* XIX, 3, 1.
Gunis, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.
Gyphæus, Judæus fortitudine præclarus, *B. J.* VI, 1, 8; 2, 6.

H.

Balicarnassensium de Judæis decretum, *A. J.* XIV, 10, 23.
Hannibal, Carthaginis decus, *B. J.* II, 16, 4.
Heberus, Salæ f., Hebræis nomen dedit, *A. J.* I, 6, 4.
Hebræi. V. *Judæi*.
Hebron. V. *Chebron*.
Hecateus Milesius, primorum hominum longævitatem testatur, *A. J.* I, 3, 9.
Hecateus Abderita, Alexandri M. et Ptolemæi Lagi æqualis, librum de Judæis scripsit, *C. A.* I, 22. Scripsit librum de Abramo, *A. J.* I, 7, 2. Laudatur, *A. J.* I, 7, 2. *C. A.* I, 22; 1, 23; II, 4.
Hecatontomachi, milites Alexandri Jannæi in prima acie positi, *A. J.* XIII, 12, 5.
Helcias Magnus, pro Judæis apud Petronium deprecatur, *A. J.* XVIII, 8, 4.
Helcias, Agrippæ regis amicus, equitum magister, Silam interficiendum curat, *A. J.* XIX, 8, 3.
Heleias, sacri ærarii custos, a Judæis Romam mittitur ad Agrippam apud Neronem accusandum, *A. J.* XX, 8, 11. Obses a Nerone retinetur, *ibid.*
Helena, Monobazi Adiabænorum regis soror et uxor, *A. J.* XX, 2, 1. Izatis mater, *ibid.* Cum Izate f. religionem Judaicam amplectitur, 2, 3 sq. Hierosolyma proficiscitur, ubi egenis cibos distribuit, 2, 5. Moritur; in pyramide non procul ab Hierosolymis sepelitur, 4, 3.
Helene monumentum, prope Hierosolyma, *B. J.* V, 2, 2; 4, 2.
Helene regia, in Hierosol. urbe, *B. J.* V, 6, 1.
Heliopolis, urbs Syriæ, *A. J.* XIV, 3, 2.
Heliopolis, urbs Ægypti, *A. J.* II, 7, 6. *C. A.* II, 2. — Præfectura Heliopolitana, *A. J.* XII, 9, 7; XIII, 3, 1; 3, 2. *B. J.* I, 1, 1. Sacerdotes Heliopolitani, *A. J.* II, 6, 1.
Hellanicus, historicus, ab Acusilao in genealogiæ rationibus dissentit; mendacii arguitur ab Ephoro, *C. A.* I, 3. Quid de diluvio tradat, *A. J.* I, 3, 9.
Hellespontus, *A. J.* XI, 8, 2; XII, 1, 1.
Helo, Chananeus, *A. J.* I, 13, 14.
Heniochi, pop. Asiæ, *B. J.* II, 16, 4.
Heracleon, Antiochum Grypum interficit, *A. J.* XIII, 3, 4.
Heracleopolis, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 11, 5.
Hercules, cum Antæo bellum gerens, Apheræ et Iaphræ auxilio utitur; Apheræ filiam uxorem ducit, *A. J.* I, 15. Herculis templum Tyri exstructum a Hiram, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 18.
Herculis columnæ, *B. J.* II, 16, 4.
Herennius Capito, Jamniæ procurator, *A. J.* XVIII, 6, 2; 6, 4.
Hermæus. V. *Danaus*.
Hermippus, quid de Pythagora referat, *C. A.* I, 22.
Hermogenes, in libris suis Judæorum meminit, *C. A.* I, 23.
Herodes, Antipatri Idumæi f., *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 8, 9. Galilææ a patre præficitur, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. Ezechiam aliosque latrones supplicio afficit, *A. J.* 9, 2.

B. J. 10, 5. Ob eorum eadem ab Hyrcano in iudicium vocatur; intercedente Sexto Cæsare absoluitur, *A. J.* 9, 3 sqq. *B. J.* 10, 6 sq. A Sexto Cæsare Coelestriae praeficitur; ne Hyrcano bellum inferat prohibent Antipater pater et Phasaelus frater, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. Maximam init gratiam apud Cassium; ab eo Syriae praeficitur, *A. J.* 11, 2 sqq., *B. J.* 11, 2. sqq. Patris mortem ulciscens Malichum interficit, *A. J.* 11, 4 sqq. *B. J.* 11, 5 sqq. Antigonum ejusque socium Marionem vincit, a Hierosolymitanis honorifice excipitur, *A. J.* 12, 1. *B. J.* 12, 3. Apud M. Antonium ab inimiciis accusatus, eum pecunia sibi conciliat, *A. J.* 12, 2. *B. J.* 12, 4. Iterum accusatus iterum absoluitur, tetrarcha constituitur, *A. J.* 13, 1. *B. J.* 12, 5. Insidias Parthorum evitaturus contendit in Arabiam, *A. J.* 13, 6 sq. *B. J.* 13, 7 sqq.; 14, 1. A Malcho, Arabiae rege rejectus, in Ægyptum iter convertit, *A. J.* 14, 1 sq. *B. J.* 14, 1 sq. Cleopatra eum honorifice excipit et in Ægypto detinere studet, *A. J.* 14, 2. *B. J.* 14, 2. Rhodum appellitur; inde Romam se confert, ubi supplex Antonium adit, *A. J.* 14, 3. *B. J.* 14, 3. Antonii et Augusti consilio a senatu rex Judaeae creatur, *A. J.* 14, 4. *B. J.* 14, 4. Roma reversus copias ducit adversus Antigonum, Joppen capit suosque et Masada recipit, *A. J.* 15, 1. *B. J.* 15, 3 sq. Hierosolyma frustra oppugnat, Sydonis auxilio ab Antigono corrupti destitutus, *A. J.* 15, 2 sq. *B. J.* 15, 5 sq. Josepho fratre in Idumaeam misso, in Galilaeam contendit, Sepphorin capit et latrones debellat, *A. J.* 15, 4 sq. *B. J.* 16, 1 sqq. In Samariam proficiscitur cum Antigono dimicaturus, sed mox in Galilaam redit rebellesque devincit, *A. J.* 15, 6. *B. J.* 16, 5. Machæras Herodi a Ventidio auxilio missus mala fide agit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6. Ad Antonium qui Samosata oppugnat proficiscens multos barbaros fundit fugatque, *A. J.* 15, 8. *B. J.* 16, 7. Ab Antonio subsidia impetrat, *A. J.* 15, 9. Galilaeos, qui ab ipso defecerant, vincit; magno periculo mirum in modum liberatur, *A. J.* 15, 10 sq. *B. J.* 17, 3 sq. Pappum superat hostesque in domos compulso conficit, *A. J.* 15, 2. *B. J.* 17, 6. Iterum a magno discrimine evadit, *A. J.* 15, 13. *B. J.* 17, 7. Ad Hierosolyma castra facit, Mariannen, Alexandri filiam, uxorem ducit, *A. J.* 15, 14. *B. J.* 17, 9. Cum Sosio Hierosolyma expugnat, *A. J.* 16, 1 sqq. *B. J.* 18, 1 sqq. Antonio persuadet ut Antigonum e medio tollat, *A. J.* 16, 4. Herodes regno suscepto, amicos Antigoni interficit, *A. J.* XV, 1, 1. Hyrcanum in Judaeam reversum honorifice excipit, *A. J.* 2, 3 sq. Ananelo Judaeo ignobili pontificatum dat, id quod graviter fert Alexandra, 2, 4 sq. Alexandram ejusque filium Aristobulum sibi conciliare studet, 2, 7. Aristobulum pontificem constituit, mox vero e medio tollit, *A. J.* 3, 1 sqq. *B. J.* 22, 2. Hujus criminis a Cleopatra apud Antonium accusatus, ab eo ad causam dicendam evocatur; Antonium muneribus placat, *A. J.* 3, 5 sqq. Josephum avunculum in suspicionem adulterii cum Mariamne commissi adductum necari jubet, *A. J.* 3, 5 et 6; 3, 9. Cf. *B. J.* 22, 4. Cleopatram necare molitur, *A. J.* XV, 4, 2. *A. J.* 1, 18, 5. Jussu Antonii Arabibus bellum infert, multisque praeliis factis tandem victoriam reportat. Arabes eum pro patrono suo habent, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 19, 1 sqq. Post pugnam Actiacam Hyrcanum interficit, deinde Octavianum in Rhodo insula adit, a quo regnum ei confirmatur, *A. J.* 6, 1 sqq. *B. J.* 20, 1 sqq.; 22, 1. Octavianum in Ægyptum proficiscentem apud Ptolemaidem splendide excipit magnisque muneribus donat, *A. J.* 6, 7. *B. J.* 20, 3. Mariamnem uxorem iterum in adulterii suspicionem vocatam necari jubet, *A. J.* 7, 1 sqq. Octavianus Herodi restituit eam Judaeae partem, quam Antonius Cleopatrae

dederat, aliasque insuper urbes ejus regno addit, *A. J.* 7, 3. Herodes uxoris nece perturbatus in gravem incidit morbum *A. J.* 7, 7. Alexandram, Costobarum, Lysimachum aliosque amicos occidit, *A. J.* 7, 8 sqq. A patriis moribus recedit, ludos instituit quinquennales, theatrum Hierosolymis aedificat et magnifica exhibet spectacula, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 21, 8. Decem viri contra eum conjurant, 8, 3 sqq. Caesarem et Sebasten exaeradicat, 8, 5. Populum fame laborantem sublevat ejusque gratiam sibi conciliat, 9, 1 sq. Simonis filiam uxorem ducit; Herodium castellum et Caesarem urbem extruit, 9, 3 sqq. Filios Romam mittit; Zenodori latrocinia reprimat; a Zenodoro et Gadarenis apud Augustum accusatus absoluitur; Trachonitide, Batanaea, Auranitide, et Zenodori tetrarchia donatur, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* 1, 20, 4. Judaeos majore in dies servitute premit, *A. J.* 10, 4. Essenos in honore habet, 10, 5. Novum templum sumptuosissimum extruit, *A. J.* 11, 1 sqq. Novam legem fert de furibus, *A. J.* XVI, 1, 1. Romam proficiscitur filiosque suos inde in patriam reducit; filiis uxores dat, 1, 2. Agrippam in Judaeam venientem splendide excipit, 2, 1. Agrippam in Bosporum expeditionem facientem comitatur, 2, 2. Herode intercessore, Agrippa et in alios multa beneficia confert et Judaeis in Ionia habitantibus immunitatem confirmat, 2, 2 sqq. Hierosolyma reversus populo in concionem convocato exponit, quae in itinere gesserit, eique quartam tributorum partem remittit, 2, 5. Pheroras, Salome et Antipater ejus odium incendunt in filios e Mariamne creatos, Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* XVI, 3, 1 sqq. *B. J.* 1, 23, 1. Antipatrum, filium e Doride creatum, ad honores evehit et Romam mittit ad Caesarem, *A. J.* 3, 3. *B. J.* 23, 2. In Italiam profectus cum Alexandro et Aristobulo filiis, hos apud Caesarem accusat, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 23, 3. Caesare auctore, cum filiis in gratiam redit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 23, 3. Hierosolyma reversus populo in templo narrat, quae in Italia egerit, declaraturque filios suos post se regnatos esse primum Antipatrum, deinde Alexandrum et Aristobulum, *B. J.* 23, 4 sq. *A. J.* 4, 6. Ad inaugurandam Caesarem urbem, certamina musica et gymnica instituit, quae quinquennalia facit, *A. J.* 5, 1. Antipatridem, Cyprum et Phasaelidem urbes condit, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 21, 9. Herodis liberalitas in exteris, *A. J.* 5, 3. *B. J.* 21, 11 sq. Ejus ingenium varium, *A. J.* 5, 4. Davidis sepulcrum spoliatur, *A. J.* 7, 1. Cf. VII, 15, 3. Turbae domesticae; Salome, Antipater et Pheroras multis artificibus Herodis animum ab Alexandro et Aristobulo, ejus filiis, abalienare student, *A. J.* 7, 2 sqq. *B. J.* 24, 1 sqq. Salomen sororem cum Sylla Arabae matrimonium inire ob religionum diversitatem non permittit, *A. J.* 7, 6. *B. J.* 24, 6. Alexandrum filium in suspicionem insidarum ipsi structarum vocatum in vincula conjicit; multis delationibus ita perturbatur ut omnes fere aulicos et amicos, etiam fidissimos, suspectos habeat, in eosque saviat, *A. J.* 8, 1 sqq. *B. J.* 1, 24, 7. Archelaus Alexandrum Herodi reconciliat, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 1 sqq. Herodes Archelaum, muneribus auctum, Antiochiam usque deducit, et lites inter eum et Titium, Syriae praefectum, componit, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 6. Latrones Trachoniticos, a Sylla in Arabiam receptos, ad supplicium ab eo depascit, *A. J.* 9, 1. Expeditione in Arabiam facta, latrones et Arabes cecidit, 9, 2. A Sylla apud Caesarem Octav. accusatur, 9, 3. Frustra legatos mittit ad Caesarem qui causam suam defendant, 9, 4. Alexandrum et Aristobulum filios iterum conjurationis accusatos in vincula conjicit, *A. J.* 10, 1 sqq. *B. J.* 26, 1 sqq. Nicolaus Damascenus, Romam missus legatus, Herodem

- crimnibus falso ei objectis apud Cæsarem purgat, *A. J.* 10, 8. A Cæsare potestatem obtinet de filiis conjurationis suspectis pro arbitrio statuendi, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 27, 1. In concilio Beryti habito filios accusat; hi capite damnantur, *A. J.* 11, 2 sqq. *B. J.* 27, 2 sqq. Filios strangulari jubet, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 27, 6. De ejus immanitate, *A. J.* 11, 7. Cum Antipatro res Judææ administrat, *A. J.* XVII, 1, 1. Ejus progenies; nepotum sponsalia curat, *A. J.* 1, 2 sq. *B. J.* 1, 28, 2 sqq. Zamari ejusque comitibus sedem tribuit in Batanæa ad Trachonitarum latrocinia reprimenda, *A. J.* 2, 1 sq. Phariseorum nocentissimos, omnesque ex sua familia, qui cum Phariseis faciunt, interficit, *A. J.* 2, 4. Inimicitia ei cum Pherora intercedit, *A. J.* 3, 1; 3, 3. *B. J.* 28, 2; 28, 4. Insidias ab Antipatro sibi structas delegit, *A. J.* 4, 1 sq. *B. J.* 29, 1 sqq. Mariamnen uxorem repudiat, Simoni pontificatum abrogat, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 28, 3. Antipatrum coram Vara Syriæ prefecto accusat, criminis convictum in vincula conjicit, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 31, 5 sqq.; 32, 1 sqq. Morbo correptus testamentum facit, quo Antipam regem constituit, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 32, 7. Judas Sariphaei et Matthias Margalothi seditionem contra eum movent; vivi cremantur, *A. J.* 6, 2 sqq. *B. J.* 33, 2 sqq. Ejus morbus qualis fuerit, *A. J.* 6, 5. *B. J.* 23, 5. Instante morte crudelissimus est, *A. J.* 6, 5. *B. J.* 33, 5. de Herode Josephi judicium, *A. J.* 6, 6; 8, 1. *B. J.* 33, 8. Manus sibi inferre conatur; Antipatrum fil. interfici jubet, *A. J.* 7. *B. J.* 33, 7. Mutato testamento Archelaum regem, Philippum vero et Antipam tetrarchas constituit; moritur; splendidas ei exsequias solvit Archelaus, *A. J.* 8, 1 sqq. *B. J.* 33, 7 sq. Regnavit triginta septem annos postquam a Romanis rex creatus est, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 33, 8. Ejus testamentum ex plerisque rebus confirmatur ab Augusto, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 6, 3.
- Herodes**, Herodis M. fil. ex Mariamne Simonis filia, *B. J.* 1, 28, 4. *A. J.* XVII, 1, 3. Herodes M. in testamento statuit, ut Herodes filius post Antipatri mortem regnum auscipiat, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 29, 2. Repudiata ab Herode M. Mariamne, ex ejus testamento expungitur, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 30, 7. Herodiadem Aristobuli fil. uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Herodias ei repudium mittit, *A. J.* 5, 1; 5, 4.
- Herodes**, Herodis M. fil. ex Cleopatra, Philippi frater, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* 1, 28, 4.
- Herodes**, Aristobuli fil. ex Berenice, Herodis M. nepos, *B. J.* 1, 28, 1. Mariamnen, Josephi filiam ex Olympiade, uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Postea matrimonium init cum Berenice Agrippæ fratris f., *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* 11, 6. A Claudio Cæsare regnum Chalcidis obtinet, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 11, 5. Silam interficiendum curat, *A. J.* 8, 3. A Claudio templi et sacræ pecuniæ curator constituitur, jusque impetrat pontifices creandi, *A. J.* XX, 1, 3. Moritur; ejus liberi, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 11, 6.
- Herodes**, Aristobuli fil. ex Salome, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Herodes**, Phasaeli f. ex Salampsione Herodis M. filia, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Herodes**, Miari f., Tiberiensis, *V. J.* 9.
- Herodes**, Gamali f., Tiberiensis, *V. J.* 9.
- Herodes**, V. Antipas.
- Herodis monumentum**, prope Hierosol., *B. J.* V, 12, 2.
- Herodias**, Aristobuli filia ex Berenice, Herodis M. neptis, *B. J.* 1, 28, 1. Herodi Herodis M. ex Mariamne filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Marito repudium mittit; nubit Herodi Antipæ tetrarchæ, *A. J.* 5, 1; 5, 4. Pro Agrippa fratre ad inopiam redacto apud Herodem intercedit, 6, 2. Agrippa regnum adepti, maritum instigat ut et ipse regiam dignitatem a Caligula petat; a Caligula cum marito in exsilium mittitur Lugdunum, *A. J.* 7, 1 sq. *B. J.* 11, 9, 6. Moritur, *B. J.* 9, 6.
- Herodium** (Herodia), castellum Judææ sexaginta stadiis ab Hierosolymis dissitum, ab Herode M. in memoriam victoriae ex Antigonianis reportatæ exstructum, *A. J.* XV, 9, 4. Ejus descriptio, *ibid.* Cf. XIV, 13, 9. *B. J.* 1, 13, 8; 21, 10. Toparchia caput, *B. J.* 11, 3, 5. A Romanis post expugnationem Hierosolymorum capitur, *B. J.* VII, 6, 1.
- Herodium**, castellum Arabiæ ab Herode M. exstructum, *B. J.* 1, 21, 10.
- Herodotus Halicarnassensis**, ab omnibus fere historicis sæpe mendacii arguitur, *C. A.* 1, 3. A Manethone reprehenditur, *C. A.* 1, 14. Romanorum nullam facit mentionem, *C. A.* 1, 12. Ejus de Judæis testimonium, *C. A.* 1, 22. Errat in iis quæ de Sesostri refert, *A. J.* VIII, 10, 2 sq. Laudatur de Pharaohis Egypti regibus, *A. J.* VIII, 6, 2; de Senacheribo, *A. J.* X, 1, 4; de circumcissione, *A. J.* VIII, 10, 3; *C. A.* 11, 13.
- Heroum urbs**, in Ægypto, *A. J.* 11, 7, 5.
- Hesiodus**, poeta, in multis rebus ab Acusilao castigatur, *C. A.* 1, 3. Laudatur de veterum longevitate, *A. J.* 1, 3, 9.
- Hestieus**, historicus de primorum hominum longevitate, *A. J.* 1, 3, 9; de Sennæa campo Babylonice, 4, 3.
- Hierasa**, mater Ozia regis, *A. J.* IX, 11, 2.
- Hieremias**, propheta; nœniam in Josiæ mortem componit; mala Hierosolymis eventura literis mandat, *A. J.* X, 5, 1. Accusatur; mox absolvitur; vaticinia in templo recitat, 6, 2. Urbis excidium iterum atque iterum prædicit, 7, 2 sqq. In carcerem, deinde in fossam corno oppletam conjicitur, 7, 4, et 5. Liberatus regi snadet ut Babylonis se subiciat, 7, 6. Post urbis excidium a Babylonis magno in honore habetur, 9, 1. Judæis qui in patria relictæ sunt suadet ne in Ægyptum discedant, 9, 6.
- Hieremmon**, ejus filii Iebosthum Judæorum regem interficiunt, *A. J.* VII, 2, 1.
- Hierichus**, urbs Judææ, ejus situs, *B. J.* IV, 8, 2. Magna regionis circa urbem fertilitas et amenitas; fons quidam fertilitatis causa, *B. J.* IV, 8, 3. Cf. *A. J.* XV, 4, 2; IX, 12, 2. *B. J.* 1, 6, 6. — Hierichus caput toparchiæ, *B. J.* III, 3, 5. — Capitur a Judæis ejusque incolæ caduntur, *A. J.* V, 1, 5—10. Syne drum ibi constituitur a Gabinio, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* 1, 8, 5. Post defectionem a Romanis Josephus Simonis f. urbi præficitur, *B. J.* 11, 20, 4. A Romanis capitur, *B. J.* IV, 8, 2; 9, 1.
- Hieroboamus I**, Nabathæi fil., a Solomone muris extruendis præficatur; deinde tribus Josephi præfectus constituitur, *A. J.* VIII, 7, 7. Achia vaticinio motus res novas molitur; in Ægyptum ad Susacum se confert, 7, 8. Post Solomonis mortem revocatur, 8, 1. A decem tribubus rex creatur, 8, 3. Regiam extruit in Sicimorum urbe; vitulas aureas facit ad easque colendas populum adhortatur 8, 4. Jadon vates Dei iram ei denunciat, 8, 5. Vates Bethielsenis ei persuadet, Jadonem esse deceptorem, 9, 1. In majorem indies delabitur impietatem, *ibid.* Abiam bello lacescit, sed cladem accipit, 11, 2. Moritur postquam regnavit annos viginti duos, 11, 4. Tota ejus stirps ad interuentionem deletur a Basanc, 11, 4.
- Hieroboamus II**, rex Israelitarum, Joasi f., *A. J.* IX, 8, 7. Legum contemptor, 10, 1. Regni fines dilatat, *ibid.* Regnat annos quadraginta, 10, 3.
- Hieronymus**, Ægyptius, Antigoni regis amicus, Syriæ præfectus, Alexandri successorum historiarum scriptis, *C. A.* 1, 23. Judæorum non meminit, *ibid.* Antiquitates Phœ-

nicias scripsit, *A. J. I, 3, 6. Laedatur de diluvio, ibid.; de veterum longevitate, A. J. I, 3, 9.*

Hierosolyma, metropolis Palaestinae; antiquitus *Solyma* dicta, *A. J. I, 10, 2; VII, 3, 2. B. J. VI, 10.* Ea appellata esse *Hierosyla* tradit Lysimachus, *C. A. I, 35.* — Urbis accurata descriptio, *B. J. V, 4 sq.* Ejus colles et partes, 4, 1; triplex murus, 4, 2; ambitus, turres, 4, 3; regia, 4, 4; templum, 5, 1 sq. Cf. *C. A. I, 22.* — Quid Moyses de urbe sacra aedificanda praescripserit, *A. J. IV, 8, 5.* — Hierosolyma ab iis, qui Hycos appellantur, condita secundum Manethonem, *C. A. I, 14.* A Jebusais habitata usque dum a Davide expugnarentur, *A. J. VII, 3, 1. Cf. V, 1, 17; B. J. VI, 10.* A Davide instaurata atque aucta, *A. J. VII, 3, 2. Davidis urbs vocata, ibid.* A Salomone munita, *A. J. VIII, 6, 1.* Expugnatur a Nabuchodonosoro et solo aquantur, *X, 8, 1 sqq.* Instaurari coepit sub regno Cyri, *XI, 2, 1.* Mœnia, a gentibus finitimis diruta sub regno Xerxis I, reficiuntur, 5, 6 sqq. Hierosolyma capta a Ptolemaeo Lagi per fraudem, *XII, 1.* Arx a Simone funditus deletur, *XIII, 6, 6.* Hierosolyma a Pompejo capta, *A. J. XIV, 4, 2 sqq. B. J. I, 7, 2 sqq.* Synedrium Hierosolymis a Gabinio constitutum, *A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5.* Hierosolyma expugnata ab Herode et Sossio, *A. J. 16, 1 sqq. B. J. I, 18, 1 sqq.* Theatrum in urbe extruitur ab Herode M., *A. J. XV, 8, 1.* Agrippa M. urbem molitur munitissimam reddere, sed prohibetur a Claudio Casare, *A. J. XIX, 7, 2. Cf. B. J. II, 11, 6.* Plateae splendido lapide sternuntur sub Agrippa jun., *A. J. XX, 9, 7.* Florus Hierosolymitanos ad seditionem adigit; magna eorum strages, *B. J. II, 14, 6 sqq.; 15, 1 sqq.;* Bellum inter pacificos et seditiosos. Romanorum praesidium caditur, 17. Cestius, Syriae praeses, Bezetham capit, urbem superiorem et templum irrito conatu obsidet, 20. Romanis expulsis, Josephus Gorionis et Ananus urbis praefecti constituuntur, 20, 3. Zelotae, latrones undique conflati, Hierosolyma rapinis, caedibus et discordiis complent, *B. J. IV, 3, 3 sqq.* Acris pugna inter Zelotas et populum committitur, Zelotae in templum confugiunt, 3, 11 sqq. Zelotae Idumaeos in auxilium vocant cum iisque magnam civium stragem edunt, 4 et 5. Post Idumaeorum discessum Zelotae crudelius adhuc in cives saeviunt, 6, 1; 6, 3. Zelotae in duas partes discedunt, 7, 1. Zelotae ab Idumaeis qui in urbem confugerant pressi in unam factionem rursus coalescunt, 9, 11. Simon Giorae a populo in urbem recipitur ad opprimendos Zelotas, *ibid.* Acris pugna inter Simonem et Joannem Zelotarum ducem, 9, 12. Zelotae denuo in duas scinduntur factiones, quarum altera duce Joanne templi porticus, altera duce Eleazaro templi septum tenet, *V, 1, 2.* Simon Giorae, tertiae factionis dux, urbem superiorem in potestate habet et magnam inferioris partem; atrox bellum inter tres illas factiones, 1, 3. Titus ad urbem obsidendam se adcingit, 2, 1 sqq. Tres factiones in breve tempus concordēs Romanos adiuvant, 2, 4 sqq. Bellum intestinum recrudescit: Joannes Eleazari factionem opprimit et templi septum occupat, ita ut tres factiones ad duas redigantur, 3, 1. Romanis machinas urbi admoventibus, factiones denuo in unum corpus coeunt fortiterque hosti resistunt, 6, 4 sqq. Primus murus septentrionalis a Romanis capitur, 7, 2. Romani secundum murum occupant et Nova urbe potiuntur; a Judaeis repelluntur, sed quarto die post iterum in urbem irruunt, 8, 1 sqq. Obsidio in breve tempus remittitur; Josephus Flavius Hierosolymitanos ad deditionem hortatur, 9, 1 sqq. Fames in urbe grassatur; seditiosi in populum saeviunt, 10, 1 sqq. Aggeres a Romanis prope Antoniam et Joannis monumentum erecti

a Joanne et Simone destruuntur, 11, 4 sqq. Urbs a Romanis muro circumdatur novique aggeres jaciuntur, 12, 1 sqq. Perfugarum misera sors, 13, 4. Joannis sacrilegium, 13, 6. Mortuorum numerus, 13, 7. Judaei novos aggeres frustra aggrediuntur, *VI, 1, 3.* Antonia a Romanis capitur, 1, 5 sqq. Nobilium plurimi ad Romanos confugiunt, 2, 2. Acris pugna prope templum, 2, 6. Romani aggeres extruunt e regione templi, 2, 7. Porticus exteriores partim a Judaeis, partim a Romanis incenduntur, 2, 9. Judaeorum dolo multi Romani pereunt, 3, 1. Fama in urbe atrocitas, 3, 3. Invito imperatore ipsum templum incenditur, 4, 1 sqq. Magna Judaeorum strages, 5, 1 sqq. Signaque praecesserunt Hierosolymorum excidium, 5, 3. Titus quum frustra seditiosos ad deditionem hortatus esset, urbem perdere decernit; archivum, curia et Acra incenduntur, 6, 1 sqq. Superior urbs, male a Judaeis defensa, a Romanis capitur; tota jam urbe expugnata, omnia ferro et flamma vastantur, 8, 1 sqq. Captivorum sors, 9, 2. Quoties prioribus temporibus capta fuerint Hierosolyma, 10. Urbs funditus evertitur, exceptis tribus turribus et parte muri occidentalis, *VII, 1, 1.*

Hin, mensura apud Judaeos, *A. J. III, 8, 3; 9, 4; VIII, 3, 8.*

Hippene, regio circa Hippum urbem, *B. J. III, 3, 1.*

Hippicos, turris Hierosol., describitur, *B. J. V, 4, 3.* Ab Herode extructa est, *ibid.* Post Hierosol. expugnationem a Romanis servatur, *B. J. VII, 1, 1.*

Hippos, urbs Galil., triginta stadiis a Tiberiade, sexaginta a Gadaris distat, *V. J. 65.* Urbs Graecanica, *A. J. XVII, 11, 4.* A Pompejo Judaeis eripitur, *A. J. XIV, 4, 4.* Herodi M. dono datur ab Augusto, *A. J. XV, 7, 3.* Post Herodis mortem Syriae provinciae adjicitur, *A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3.* — Initio belli Jud. Hippeni in Judaeos saeviunt, qui urbem incolunt, *B. J. II, 18, 5; cf. 18, 1.*

Hiramus, Tyrionum rex, cum Davide foedus init, eique ligna cedrina atque artifices, qui regiam extruant, mittit, *A. J. VII, 3, 2.* Cum Solomone amicitiam jungit eique operarios ad ligna caedenda templumque extruendum mittit, *VIII, 2, 7 sqq.* Ejus literae ad Solomone[m] datae, *ibid.* Quotannis frumentum, vinum et oleum a Solomone accipit pro iis quae ad templi Hieros. extructionem contulit; viginti urbes quas Solomon ipsi offert, repudiat; aenigmata a Solomone solvenda mittit, aliaque ab eo sibi missa solvere studet, *VIII, 5, 3.* Quenam Menander et Dios historici de eo referant, *ibid.* Cf. *C. A. I, 17; II, 2.*

Hiramus, Tyrionum rex qui floruit Cyri temporibus, *C. A. I, 21.*

Hispani, a Romanis subacti, *B. J. II, 16, 4. Cf. C. A. II, 4.*

Holophantes, Judaeus nobilis, *A. J. IV, 7, 5.*

Holocautum, quomodo instituendum sit, *A. J. III, 9, 1.*

Homerus, poeta; ejus carmina antiquissimum apud Graecos literarum monumentum, *C. A. I, 2.* Ea non ab ipso Homero literis mandata, sed posterioribus temporibus ex variis cantilenis collecta esse ferunt, *ibid.* Homerus nusquam in carminibus suis legis nomine utitur, *II, 13.* Plato Homerum republica sua excludit, *II, 36.*

Homonea, locus Galil., *V. J. 54.*

Hortalia, Romae tribus, *A. J. XIV, 10, 13; 10, 19.*

A. Hortensius, consul Roman., *A. J. XIV, 1, 1.*

Hothenielus, e tribu Judae, Judaeos ab Assyriis subjectos in libertatem restituit, *A. J. V, 3, 2.* Principatum tenet apud Judaeos annos quadraginta, 3, 3.

Hycos, gens pastorum, Aegyptum invadunt, *A. J. I, 14.* Diversae de iis sententiae, *ibid.*

Hyoscyamus, planta, describitur, *A. J.* III, 7, 6.
Hysicrates, ejus de Hyrcano testimonium, *A. J.* XIV, 8, 3.
Hyrcania (Hyrcanum), castellum Palæstin. a Gabinio dirutum, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Cf. *A. J.* XIII, 16, 3. *B. J.* I, 8, 2; I, 19, 1.
Hyrcania, regio Asiæ, ejus claustra et portæ ferreæ, *B. J.* VII, 7, 4.
Hyrcanus, (Joannes) Maccab., Simonis fil., insidias Ptolemæi effugit; principatu potitur, *A. J.* XIII, 8, 1. Ab Antiocho Sotere Hierosolymis oppugnatur, 8, 2. Pacem redimit, 8, 3. Davidis sepulcrum depecculatur; mercenariis utitur; Antiochi in expeditione contra Parthos socius est, 8, 4; cf. VII, 15, 3. Mortuo Antiocho Syriam invadit; templum Garizitanum delet, XIII, 9, 1. Cum Romanis societatem init, 9, 2. Duobus Antiochis de Syriæ regno inter se certantibus, pace fruitur, 10, 1. Samariam obsidet et funditus delet, 10, 2 sqq. Cum Deo colloquitur, 10, 3. A Pharisæis ad Sadduceæorum sectam transit, 10, 5 et 6. Ejus mors et elogium, 10, 7.
Hyrcanus, Alexandri Jannæi f., post patris mortem ab Alexandra matre pontifex constituitur, *A. J.* XIII, 16, 1 et 2. Ejus indoles, *ibid.* et XIV, 1, 3. Matre mortua cum Aristobulo fratre de regno certat; facta reconciliatione fratri regnum concedit, *A. J.* XIV, 1, 2. *B. J.* I, 6, 1. Instigante Antipatro, regnum sibi vindicare conatur, cum Aretæ copiis fratrem prælio vincit et Hierosolyma obsidet, *A. J.* 1, 3 sq.; 2, 1 sq. *B. J.* 6, 2 sq. A Scauro jubetur obsidione desistere; ad Papyronem a fratre superatur, *A. J.* 2, 3. *B. J.* 6, 3. Causam suam coram Pompejo defendit, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 6, 4. Pompejus ei favet, *A. J.* 3, 4. *B. J.* 6, 4. Pompejus pontificatum ei restituit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 7, 6. Cum Antipatro Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* 8, 3. Pontificatus a Cæsare ei confirmatur, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 3. Ab Atheniensibus magno honore afficitur, *A. J.* 8, 5. Antipatro ejusque filiis rerum administrationem relinquit, *A. J.* 9, 1 sq. *B. J.* 10, 4. Antipatri ejusque filiorum inimicis obsequutus, Herodem ob latronum cadem in judicium vocat, intercedente vero Sexto Cæsare absolvit, *A. J.* 9, 3, sqq. *B. J.* 10, 6 sq. Decreta a Romanis in Hyrcani gratiam facta, *A. J.* 10, 2 sqq. Malichum mortis periculo liberat, *A. J.* 11, 2. Malichus eum principatu deturbare molitur, sed ab Herode occiditur, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 11, 7 sq. Legationem mittit ad M. Antonium; Antonius ei restituit, quæ Cassius ei eripuerat, *A. J.* 12, 2 sqq. Parthi, ab Antigono regnum affectante acciti, Hyrcano insidias struunt, *A. J.* 13, 5 sq. *B. J.* 13, 4 sq. Vincitur traditur Antigono, qui ei aures abscidit, *A. J.* 13, 10. *B. J.* 13, 9. Captivus in Parthiam abducitur, *A. J.* XV, 2, 1. *B. J.* I, 13, 11. A Phraate, Parthorum rege, e vinculis dimissus Babylone degit, ubi magna apud Judæos gaudet auctoritate, *A. J.* XV, 2, 2. In Judæam reversus honorifice excipitur ab Herode, 2, 3 sq. Ab Herode interficitur, *A. J.* XV, 6, 1 sqq. *B. J.* I, 22, 1. Ejus indoles et varia fortuna, *A. J.* 6, 4.
Hyrcanus, Josephi fil. ex Solymii filia, *A. J.* XII, 4, 6. Ejus indoles, *ibid.* A patre ad Ptolemæum Epiph. mittitur ut ei gratuletur, 4, 7. Ptolemæi gratiam largitione sibi conciliat, 4, 9. Cum fratribus congressus, eorum duos interficit; trans Jordanem se confert, *ibid.* Post patris mortem bellum gerit cum fratribus, 4, 11. Arabes infestat et castellum validissimum trans Jordanem ædificat; mortem sibi consciscit, *ibid.*
Hyrcanus, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Berenice, *A. J.* XX, 5, 2. *B. J.* II, 11, 6.
Hyrcanus, Flav. Josephi f. *V. J.* 1; 76.

I. J.

Jabala, urbs Palæst., *A. J.* X, 3, 2.
Jabes, Sellumi pater, *A. J.* IX, 11, 1.
Jabinus, rex Chanaanæorum, Judæos sibi subjicit durissimoque dominatu premit, *A. J.* V, 5.
Jabissus (*Jabissus*, *Jabissa*), urbs Galaaditidis, *A. J.* VI, 14, 8. Jabiseni quum recusassent contra Benjamitas cum ceteris tribubus pugnare, cæduntur, V, 2, 11. Jabiseni Sauli ejusque filiorum corpora a Palæstinis in cruces sublata auferunt et sepeliunt, VI, 14, 8.
Jacimus, Zamaris f., dux Bathyræorum, vir fortitudine insignis, *A. J.* XVII, 2, 3.
Jacimus, V. *Alcimus*.
Jachinus, Symeonis filius, *A. J.* II, 7, 4.
Jacobus, Isaci fil. ex Rebecca, *A. J.* I, 18, 1. Patris preces pro Esavo in se fraudulentè convertit, 18, 6. A matre Charras mittitur, ut iras Esavi evitet et Labani filiam uxorem ducat, 19, 1. Labano bis septem annos servit; post prius septennium Liam, post alterum Rachelam in matrimonium accipit, 19, 2 sqq. Ejus liberi ex uxoribus et concubinis suscepti, 19, 8. A Labano clam discedit cum uxoribus et parte gregum, 19, 9. Cum Labano, qui fugientes persequutus est, reconciliationem et fœdus facit, 19, 10 sq. In patriam reversus cum Esavo in gratiam redit; cum angelo divino certamen init, quare Israelus appellatur, 20. Deorum simulacra, quæ Rachelæ ex Mesopotamia secum abstulerat, prope Sicima in terra occultat, 21, 2. Post Isaci mortem, Jacobus Chananæam obtinet, Esavus Idumæam, II, 1, 1. Summa gaudet felicitate, Josephum præ ceteris liberis amat, 2, 1. Josephum, a fratribus venditum, a feris laceratum esse putans dolore opprimitur, 3, 4. Filios, excepto uno Beniamine, in Ægyptum mittit ad frumentum coemendum, 6, 2. Jussu Josephi Beniaminem quoque in Ægyptum mittit, 6, 5. Quum audisset Josephum in Ægypto vivere, cum tota sua familia eo migrat, 7, 1 sqq. Pharaotes ei Helipolim concedit ad habitandum, 7, 6. Moritur in Ægypto, sepelitur Chebrone, 8, 1.
Jacobus, Judæ Galilæi f., cruci suffigitur, *A. J.* XX, 5, 2.
Jacobus, Jesu Christi frater lapidatur, auctore Anano pontifice, *A. J.* XX, 9, 1.
Jacobus, Sosæ f., Idumæorum dux qui Zelotis Hierosol. contra optimates auxilio veniunt, *B. J.* IV, 4, 2. Simoni Gioræ f. patriam prodit, 9, 6. Hierosolymis a Simoni Gior. partibus stat, V, 6, 1. A Simone in vincula conjicitur, VI, 8, 2. Cf. VI, 1, 8; 2, 6.
Jacobus, Flav. Josephi satelles; *V. J.* 8.
Jaddus, Joannis fil., pontifex, *A. J.* XI, 7, 2; 8, 7.
Jadon, vates, Hieroboamo Dei iram denunciat, *A. J.* VIII, 8, 5. A leone interimitur, quod Dei præceptum neglexit, 9, 1.
Jaires, Galadenus, triginta annos apud Judæos principatum tenet, *A. J.* V, 7, 6.
Jale, mulier Cenetis, Sisarem interficit, *A. J.* V, 5, 4.
Jalelus, Zabulonis f., *A. J.* II, 7, 4.
Jalus, Moysis nepos, *A. J.* VII, 14, 10.
Jamblichus, Libani dynasta, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 3.
Jaminus, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
Jannæa, urbs Judææ, olim in Palæstinorum ditione, *A. J.* IX, 10, 3. A Pompejo Judæis eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *B. J.* I, 8, 4. Ab Herode M. datur Salomæ, *A. J.* XVII, 8, 1. Salome eam Julæ (Livie) Augusti uxori legat, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.*

- II, 9, 1. A Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 3, 2; 8, 1. Cf. *A. J.* V, 1, 22; XII, 7, 4; XIII, 6, 6. *B. J.* I, 2, 2; 7, 7.
- Jamnith*, (Jamnia), vicus Galil., *B. J.* II, 20, 6.
- Jamuelus*, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Janias*, rex Aegypti, *C. A.* I, 14.
- Janneus*, V. *Alexander*.
- Janneus*, Levi f., Taricheata nobilis, *V. J.* 26.
- Jodius*, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Japha*, oppidum Galil., a Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37; 52. A Tito capitur, incolae caeduntur, *B. J.* III, 7, 31.
- Japhethas*, Noei f., *A. J.* I, 4, 1. Ejus septem filii quas terras occupaverint, 5, 1.
- Japhra*, secundum Alexandrum Polyhistorum Abrami f. ex Chatura; cum Apherā fratre Aphram urbem condit, Herculi cum Libya et Antae bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* I, 15.
- Japygium promontorium*, *B. J.* VII, 2, 1.
- Jar*, mensis secundus apud Judaeos, *A. J.* VII, 3, 1.
- Jarda*, vicus Judaeae, *B. J.* III, 3, 5.
- Jardes*, silva Palaest., *B. J.* VII, 6, 5.
- Jaredes*, Anochi f., *A. J.* I, 2, 2.
- Jaredes*, Malaeli f., *A. J.* I, 3, 4.
- Jason*, Eleazari f., a Juda Maccab. Romam mittitur legatus, *A. J.* XII, 10, 6.
- Jason*, V. *Jesus*, Simonis f.
- Jasubus*, Isacharis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jaus*, Esavi f., *A. J.* I, 1, 2.
- Jazares*, Abrami f., *A. J.* I, 15.
- Jazielus*, vates, *A. J.* IX, 1, 2.
- Jazorius*, urbs Ammanitarum, a Juda Maccab. expugnatur, *A. J.* XII, 8, 1.
- Iberi*, a Judaeis olim Thobeli vocati, originem trahunt a Thobelo, Japheti f., *A. J.* I, 6, 1. Tiberius Iberis persuadere studet, ut Parthis bellum inferant, *A. J.* XVIII, 4, 4.
- Ide*, liberta, Mundum perducit ad Paulinam in Isidis templo stuprandam; cruci affigitur, *A. J.* XVIII, 3, 4.
- Idumaea*, *Idumaei*. Idumaea unde nomen habeat, *A. J.* II, 1, 1. Idumaei Judaeos ex Aegypto redeuntes a finibus suis arcent, *A. J.* IV, 4, 4. A Davide devicti tributum pendere coguntur, VII, 5, 4. Joram Israelitarum regi opem ferunt contra Moabitas, IX, 3, 1. Ab Amasia, Judaeorum rege debellantur, IX, 9, 1. Ab Hyrcano coguntur Judaeorum agni devastantur a Trachonitis, *A. J.* XVI, 9, 3. Post Herodis M. mortem Idumaea ad Archelaei ethnarchiam pertinet, quae praeter eam Judaeam et Samariam comprehendit, *A. J.* XVI, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Idumaea toparchia Judaeae, *B. J.* III, 3, 5. Jesus et Eleazarus initio belli Jud. Idumaeae praeficiuntur, *B. J.* II, 20, 4. Idumaei a zelotis in auxilium vocati, Hierosolyma occupant magnamque cum illis civium stragem edunt, *B. J.* IV, 4 et 5. Compertis zelotarum sceleratis consiliis domum redeunt, 5, 5; 6, 1. Idumaea a Vespasiano occupatur, 8, 1. *Simon*, Giorae f., Idumaeam vastat, *B. J.* IV, 9, 4 sqq. Qui Simonem effugiunt, Hierosolyma se recipiunt; ibi cum zelotis confligunt, 9, 10. Postea a Simonis Gior. partibus stant, V, 6, 1. Maxima Hierosolymorum parte a Romanis jam expugnata, ad Titum perferunt, VI, 8, 2. Idumaeorum perversitas, VII, 8, 1. Eorum numen Coze, *A. J.* XV, 7, 9.
- Idumas*, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Iebar*, Davidis fil., *A. J.* VII, 3, 3.
- Jebosthus*, Sauli filius, post patris mortem, Abeneri opera rex constituitur ab omnibus Judaeis, excepta Juda tribu, *A. J.* VII, 1, 3. Abenerus ab eo desciscit, 1, 4. Interfici-
tur, 2, 1.
- Jebusaei*, gens Chanaanæa, Hierosolyma incolebant, usque dum a Davide ejicerentur, *A. J.* VII, 3, 1.
- Jebuseus*, Chanaani filius, *A. J.* I, 5, 2.
- Jechonias*, V. *Joachimus*.
- Jedis*, uxor Amosi, mater Josiae, *A. J.* X, 4, 1.
- Jeglomus*, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
- Jehus*, vates, *A. J.* VIII, 12, 3; 13, 7.
- Jehus*, Israelitarum rex. Elias a Deo jubetur eum Israelitarum regem constituere, *A. J.* VIII, 13, 7. Joram rege in Aramathæ oppugnatione vulnerato, Elissæus unum e discipulis suis mittit qui Jehum sacro oleo inungat, IX, 6, 1. Ab exercitus ducibus rex declaratur, 6, 2. Jesraelam profectus Joramum, et Ochoziam Judaeae regem interficit, 6, 3. Jezabelam et totam Achabi stirpem interimit, 6, 4 sqq. Omnes Baalis sacerdotes e medio tollit, Baalisque cultum abolet, sed vitularum adorationem permittit, 6, 6. Azaelus, Syrorum rex, regionem Transjordaniam ei eripit; Jehus regnat septem viginti annos, 8, 1.
- Jeldaphas*, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Jene*, Davidis fil., *A. J.* VII, 3, 3.
- Jephthes*, dux Judaeorum, Ammanitas profligat, *A. J.* V, 7, 8. sqq. Filiam Deo consecrat, 7, 10. Ephraimitas magna clade afficit, *A. J.* V, 7, 11. Sex annos apud Judaeos imperium tenet, *ibid.*
- Jerasa*, Oziae regis mater, *A. J.* IX, 11, 2.
- Jeremias*, vates. V. Hieremias.
- Jeremias*, Galilaeorum dux, *V. J.* 72.
- Jericho*, V. *Hierichus*.
- Jeroboamus*, V. *Hieroboamus*.
- Jes*, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jesclius*, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jesraela*, urbs Samariae, *A. J.* VIII, 13, 6; IX, 6, 4.
- Jessamus*, Achimæi fil., robore et fortitudine conspicuus, *A. J.* VII, 12, 4.
- Jessæus*, Obedis fil., Davidis pater, *A. J.* V, 9, 4; VI, 8, 1.
- Jesus*, Naveni f., Judaeorum dux in bello cum Amalecitis gesto, *A. J.* III, 2, 3. Judaeos contra Moysen rebellantes alloquitur, 14, 4. Moyses Jesum successorem suum declarat, IV, 7, 3. Jesus vaticinatur, vivente adhuc Moyse, 8, 46. Post Moysis mortem Judaeorum summus dux Jordanem transgressus Hierichuntem capit, *A. J.* V, 1, 1—12; cf. *B. J.* IV, 8, 3. Infelicis deinde res gerit contra Annitas; exercitum sacrilegio pollutum lustrare a Deo jubetur; quo facto Annam expugnat, *A. J.* V, 1, 13—16. Gabaonitis parcit, 1, 16. Hierosolymitanos aliasque gentes Chanaanas prosternit, 1, 17 sq. Sacrum tabernaculum collocat in loco prope Siluntum oppidum; in Garizin et Gibalo montibus benedictiones a Moyse praescriptas facit, 1, 19. Chanaana-am dimetiendam curat; singulis eam Judaeorum tribubus distribuit, 1, 20—25. Legatos mittit ad tribus Transjordanenses, quas patrios ritus violasse putat, 1, 26. Moritur; sepelitur in urbe Thamna, 1, 29.
- Jesus*, Sauli f., *A. J.* VI, 6, 6.
- Jesus*, Josedei f., pontifex, *A. J.* XI, 3, 10; 4, 2; 4, 7.
- Jesus*, Judae fil., pontificatum appetit, a fratre Joanne in templo occiditur, *A. J.* XI, 7, 1.
- Jesus* (etiam *Jason* appellatus), Simonis f., ab Antiocho Epiph. pontifex creatur, *A. J.* XII, 5, 1. Pontificatu ab eodem Antiocho privatur; litigat cum fratre, *ibid.* Cf. *V. J.* 4.
- Jesus*, Phabetis f., pontifex; pontificatus ei abrogatur ab Herode M., *A. J.* XV, 9, 3.

- Jesus Christus*, vir sapiens, si virum eum appellare fas est; multos habet discipulos; cruci affligitur; tertio die post mortem apparet redivivus, *A. J. XVIII*, 3, 3. Ejus frater Jacobus lapidatur, *XX*, 9, 1.
- Jesus*, Damnaei fil., ab Agrippa jun. pontifex constituitur, *A. J. XX*, 9, 1. Pontificatum amittit, 9, 4.
- Jesus*, Gamalielis fil., pontifex constituitur ab Agrippa jun., *A. J. XX*, 9, 4. Pontificatum amittit, 9, 7.
- Jesus*, Sapphiae f., pontifex a Hierosolymitis Idumææ præficitur, *B. J. II*, 20, 4.
- Jesus*, Sapphiae f., Tiberiensis, factionis ex nautis et pauperibus conflatae dux, *V. J. 12*; cf. 9. Herodis tetrarchæ palatium incendit, 12. Summus Tiberiadis magistratus, Tiberienses contra Josephum Galilææ præf. concitat, *V. J. 27. B. J. II*, 21, 3. Cum Jonatha ejusque collegis, a Simonis factione in Galil. missis, Josepho insidias struit, *V. J. 53* sqq.
- Jesus*, pontifex, Idumæos Hierosolyma obsidentes alloquitur, *B. J. 4*, 3. Ejus elogium, *ibid.*
- Jesus*, Gamalæ f., pontifex populum contra Zelotas excitat, *B. J. IV*, 3, 9; cf. *V. J. 38*.
- Jesus*, latronum princeps Flav. Josepho insidias struit, *V. J. 22*. Seditiosorum Tiberiadis dux urbem contra Romanos defendit, *B. J. III*, 9, 7. Tiberiade Romanis tradita ab incolis, Tarichæas cum sociis suis se confert, *ibid.* Romanos aggreditur, 10, 1. Tarichæis a Romanis captis, fuga evadit, 10, 5.
- Jesus*, unus e Gamalitarum primoribus, a seditiosis interficitur, *V. J. 37*.
- Jesus* pontifex Hierosolymis ad Titum profugit, *B. J. VI*, 1, 2.
- Jesus*, Thebuti f., sacerdos ad Titum transfugit, *B. J. VI*, 8, 3.
- Jesus*, Anani f., homo rusticus Hierosolymorum excidium prædicat, *B. J. VI*, 5, 3.
- Jetharsas*, Amessæ pater, *A. J. VII*, 10, 1.
- Jeturus*, Ismaeli f., *A. J. 1*, 12, 4.
- Jezabela*, Jthobali, Tyriorum regis; filia, Achabi uxor, maritum perducit ad Tyriorum deos colendos, *A. J. VIII*, 13, 1. In vates sævit, 4. Nabuthum interlici jubet, 13, 8. Jehu jussu interimitur, *IX*, 6, 4.
- Jezanias*, Judæorum dux, *A. J. X*, 9, 3.
- Jezechielus* propheta duos libros de malis Hierosolymis eventuris scripsit, *A. J. X*, 5, 1. Babylonem captivus abducitur, 6, 3. Babylone literas mittit Hierosolyma de clade Judæis imminente, 7, 2. Ab Hieremia in vaticiniis dissentit, *ibid.*
- Ilium*, urbs Asiæ minoris; Herodes M. Ilios reducit in gratiam cum Agrippa, *A. J. XVI*, 2, 2.
- Ilus*, Cesabæi pater, *A. J. VII*, 12, 4.
- Illyrii*, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4.
- Indates*, Parthorum dux, ab Antiocho Sotere superatur, *A. J. XIII*, 8, 4.
- India*, *A. J. 1*, 6, 3. Oceanus Indicus, *I*, 6, 4. De rebus Indicis scripsit Philostratus, *X*, 11, 1.
- Joabus*, Davidis ex sorore nepos, Jebosthi exercitum vincit, *A. J. VII*, 1, 2. Abenerum interficit, 1, 5. Hierosolymorum arcem expugnat, 3, 1. Toti exercitui a Davide præficitur, 5, 4. Feliciter rem gerit contra Ammanitas, 6 sq. Abesalomum Davidi reconciliat, 8, 4 sqq. Abesalomi, qui regnum affectat, exercitum fundit, ipsum interimit, 10, 2. Amessam qui ipsius loco dux factus est, occidit, expeditionem facit contra Sabæum, 11, 6 sq. Denuo toti exercitui præficitur, 11, 8. Populi censum habet, 13, 1. Adoniam qui regnum appetit adjuvat, 14, 4. Solomonis jussu interficitur, *VIII*, 1, 4.
- Joachazus*, rex Judæorum, Josiæ fil., a Nechaone captivus Ægyptum abducitur; regnum traditur ejus fratri, Eliacimo, *A. J. X*, 5, 2. In Ægypto moritur, *ibid.*
- Joachebeda*, Amaramæ uxor, Moysis mater, *A. J. II*, 9, 4. Moyses ab Ægypti regis filia receptus matri enutriendus datur, 9, 5.
- Joachimus* (Jechonias) Judæorum rex, regnum accipit a Nabuchodonosoro, *A. J. X*, 6, 3. Ab eodem non multo post captivus Babylonem abducitur, 7, 1. E vinculis solvitur ab Abilamarodacho, *X*, 11, 2.
- Joachus*, Ezechie regi a commentariis, *A. J. X*, 1, 2.
- Joacimus*, Josiæ fil., a Nechaone rex Judææ constituitur; ante regnum susceptum Eliacimus vocabatur, *A. J. X*, 5, 2. Nabuchodonosoro tributum pendit, 6, 1. Hierosolymis a Nabuchodonosoro captis, occiditur, 6, 2 et 3. Regnavit underim annos, 6, 3.
- Joacimus*, Jesu fil., summus pontifex, sub regno Xerxis I, *A. J. XI*, 5, 1.
- Joadas*, pater Banasæ, *A. J. VII*, 5, 4.
- Joadus*, (*Jodaus*), pontifex, Joasum Ochozæ regis filium servat, *A. J. IX*, 7, 1. Joasum regem creat, 7, 2. Gotholiam, Joasi matrem, necari jubet, 7, 3. Regem jurejurando adstringit, ut verum Deum colat legesque Mosaiacas observet; Baalis adem a Joramo constructam diruit, 7, 4. Templo instaurando magnam navat operam, 8, 2. Vir justitia et probitate insignis, 8, 3.
- Joasdrus*, Nomici f., Judeus nobilis, *B. J. II*, 21, 7.
- Joannes*, Judæorum dux, *A. J. VIII*, 15, 2.
- Joannes*, Careæ f., Judæorum a Babylonis in Judæa relictorum dux, *A. J. X*, 9, 2. Ismaelum qui Godoliam interfecit persequitur, 9, 5. Judæos in Ægyptum ducit, 9, 6.
- Joannes*, fil. Eliasibi, *A. J. X*, 5, 4.
- Joannes*, Judæ fil., pontifex Jesum fratrem in templo occidit, *A. J. XI*, 7, 1.
- Joannes Hyrcanus. V. Hyrcanus.*
- Joannes*, Mattathiæ fil., Gaddes vocatus, *A. J. XII*, 6, 1. A Jonatha fratre ad Nabatæos missus ab Amaraci filiis occiditur, *XIII*, 1, 2.
- Joannes*, Baptista, vir bonus, Judæos ad virtutis studium impellit; ab Herode Antipa necatur, *A. J. XVIII*, 5, 2.
- Joannes*, Judæus Cæsariensis, a Floro in vincula conjicitur, *B. J. II*, 14, 5 sq.
- Joannes*, Essæus Thamææ præfectus, *B. J. II*, 20, 4. In prælio cadit, *B. J. III*, 2, 1 sqq.
- Joannes*, Ananiæ f., Acrabatææ et Gophniticæ toparchiæ præfectus, *B. J. II*, 20, 4.
- Joannes*, Damæ filius vocatus, Zelota ferocissimus, *B. J. IV*, 3, 5.
- Joannes*, Sosæ f., Idumæorum dux, *B. J. IV*, 4, 2; *V*, 6, 5; 8, 2.
- Joannes*, Levi f., Gischalus oriundus, homo dolosissimus et nequissimus, *B. J. II*, 21, 1. *IV*, 2, 1. Gischalenos hortatur ne a Romanis deficiant, *V. J. 10*. Gischala a populis vicinis diruta instaurat et monibus firmat, *V. J. 10. B. J. II*, 20, 6; 21, 2. Rebus novis studet, *V. J. 13*. Ejus astutia in facienda pecunia, *V. J. 13. B. J. II*, 21, 2. Josepho Flavio Galilææ præf. insidias struit, *V. J. 16* sqq. *B. J. II*, 21, 6 sqq. Tiberienses et Sepphoritas stimulat, ut seditionem moveant contra Josephum, *V. J. 25*. Frustra id agit, ut Josepho præfectura adimatur et in ipsum conferatur, *V. J. 38—66*. Josephus plerosque ejus sectatores in suas partes pertrahit, *V. J. 66*. Gischalenos contra Romanos concitat, *B. J. IV*, 2, 1. Tito urbem obsidente ejusque deditionem postulante, Joannes unius diei moram faciens, nocte Hierosolyma fugit, 2, 2. sqq; 3, 1. Ibi cum optimatibus et moderatis se facere simulans, eorum secreta Zelotis prodit, 3, 13. Ad Zelo-

tas legatus missus de pace componenda, eos magis etiam contra optimates irritat, 3, 14. Tyrannidem affectans, factionem sibi facit ex Zelotarum nequissimis, 7, 1. Ab Idumæis, qui in urbem confugerant, superatus in templum pellitur; plurimi Zelotæ ad ejus partes se conferunt, 9, 11. Simo Gorionis in urbem recipitur ad Joannem et Zelotas opprimendos, *ibid.* Acris pugna inter Simonem et Joannem, 9, 12. Eleazarus cum multis aliis Zelotis a Joanne desciscit, et interius templi septum occupat, V, 1, 2. Crebris pugnis dimicat cum Eleazaro et Simone, 1, 3. Materiam sacram ad instrumenta bellica conficienda adhibet, 1, 5. Eleazari factionem opprimit, interius templi septum occupat, 3, 1. Quot sectatores habuerit, 6, 1. Romanis machinas muris admoventibus cum Simone pacem facit, 6, 4. Aggeres a Romanis ad Antoniam erectos destruit, 11, 4. Templum spoliat, 13, 6. Romanos Antoniam oppugnantes frustra aggreditur, VI, 1, 3. Flavio Josepho ad deditionem hortanti conviciatur, 2, 1; 2, 3. Templo a Romanis incenso, in urbem superiorem confugit, 6, 1. Joannes et Simon a Tito petunt ut Judæis liceat cum liberis et uxoribus in desertum exire; repulsam ferunt, 6, 2 sqq. Romanis superiore urbem oppugnantibus, metu perterritus fugit cum Simone, 8, 4. In caverna latitans a Romanis capitur; vinculis perpetuis damnatur, 9, 4. Ejus indoles, VII, 8, 1.

Joannis pontif. monumentum in Hierosolym. urbe, *B. J.* V, 6, 1.

Joasus, Gedeonis fil., *A. J.* V, 6, 2.

Joasus, Ochozia Judææ regis fil., Gotholia matre totam Davidis stirpem delere conante, servatur a Joado, *A. J.* IX, 7, 1. In templo educatur, *ibid.* Septimo vitæ anno a Joado rex creatur, assentiente populo, 7, 2. Quamdiu Joasus vixit, Joasus legum erat observantissimus cultusque Dei studiosissimus, 7, 5. Templum instaurandum curat, 8, 2. Joado mortuo Dei cultum negligit; Zachariam vatem, Joadi fil., interfici jubet, 8, 3. Azazel magna pecuniæ vi ab Hierosolymorum obsidione avertit; regnat annos quadraginta, 8, 4.

Joasus, Israelitarum rex, filius Joazi, vir bonus, Elisæum vatem magno in honore habet, *A. J.* IX, 8, 6. Expeditione facta contra Syros recuperat omnes urbes, quas pater amiserat, 8, 7. Amasiam Judæarum regem devincit et captis Hierosolymis, murorum partem diruit, 9, 3.

Joathames, Gedeonis f., Sicimitas contra Abimelechum concitat, *A. J.* V, 7, 1 sqq.

Joathes, Josia regis a commentariis, *A. J.* X, 4, 1.

Joazarus, Boethi f., pontifex creatur ab Herode, *A. J.* XVII, 6, 4. Pontificatu ab Archelao privatur, 13, 1. Populo suadet ut honorum census a Romanis agi sinat, XVIII, 1, 1; cf. 2, 1.

Joazus, Jehu Israelitarum regis f., patris successor, *A. J.* IX, 8, 1. Ab Azaelo bello premitur multasque urbes amittit; regnat annos septemdecim, 8, 5.

Jobabus, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.

Jobelus, Lamechii f., *A. J.* I, 2, 2.

Jobelus, annus Jubileus, quinquagesimo quoque anno celebrandus, *A. J.* III, 12, 13.

Jochabes, Phinies f., *A. J.* V, 11, 4.

Jodamus, tribus Leviticæ princeps, *A. J.* VII, 2, 2.

Joelus, Samueli f., in republica administranda nequissimum se præbet, *A. J.* VI, 3, 2.

Jomnes, Aseri f., *A. J.* II, 7, 4.

Jonadabus, Jehu regis amicus, *A. J.* IX, 6, 6.

Jonas, vates, a nautis in mare dejectus miraculose servatur; Niniven adfectus Dei jussu vaticinium de hac urbe proclamat, *A. J.* 10, 2.

Jonathas, Sauli fil., Palectinorum præsidium solus cum

armigero aggreditur et fugat, *A. J.* VI, 6, 2. Saulus eum morti devovet, sed populus pro eo deprecatur, 7, 4. Davidem Saulo reconciliat, 11, 2. Amicitia frædus cum Davide init ejusque salutis prospicit, 11, 8 sqq. In prælio cum Palaëstinis commisso cadit, 14, 1.

Jonathas, Abiathari f., *A. J.* VII, 9, 2.

Jonathas, Samæ fil., Ammonis amicus, *A. J.* VII, 8, 3; 12, 2.

Jonathas, Apphus cognominatus, filius Mattathia, *A. J.* XII, 6, 1. Cum Juda fratre gentes finitimas debellat, 8, 2 sqq. Mortuo Juda, principatum suscipit, XIII, 1, 1. Prælium committit cum Bachide Syrorum dūce in Jordanis paludibus, 1, 3. Joannem fratrem a Nabataris interfectum ulciscitur, 1, 4. A Bachide in urbe Bethlaga frustra obsidetur, 10, 5. Cum Bachide pacem componit, 1, 6. Demetrius et Alexander Balas ejus gratiam certatim sibi conciliare student, 2. Hierosolyma instaurat, 2, 1. Ab Alexandro pontifex creatur, 2, 2; 2, 3. Ab Alexandro valde honoratur, 4, 2. Ab Apollonio Dao in pugnam provocatur, 4, 3. Eum fundit fugatque, 4, 4. Arcem Hierosolymorum oppugnat; a Demetrio Nicatore Judææ immunitatem impetrat, 4, 9. Demetrio opem fert contra Antiochenses, 5, 3. A Demetrio deficit ad Antiochum Entheum, 5, 4. Phœnicia et Cœlesyriæ urbes in Antiochi potestatem redigit, 5, 5. Demetrii duces bis vincit, 5, 7; 5, 10. Cum Romanis et Lacedæmonis amicitiam renovat, 5, 8. Hierosolyma munit, 5, 10. A Diodoto capitur et occiditur, 6, 2; 6, 5. Ejus monumentum, 6, 5. Cf. *B. J.* I, 2, 1.

Jonathas, Absalomii f., *A. J.* XIII, 6, 3.

Jonathas, Onia f., Jud. ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10.

Jonathas, Anani fil., pontifex creatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 4, 3.

Jonathas pontifex a Felice, Judææ procur., e medio tollitur, *A. J.* XX, 8, 5.

Jonathas, Pharisæus, cum tribus aliis Judæis a Simonis et Anani factione in Galilæam mittitur ut Josepho præfecturam adimat; Galilæi hoc fieri non sinunt, *V. J.* 39—53. Tiberiadem in potestatem suam redigere studet et Josepho necem machinatur, *V. J.* 53—60. A Josepho capitur et Hierosolyma mittitur, 61—64.

Jonathas, Sisenæ f., *V. J.* 38.

Jonathas Judæus Romanos ad singulare certamen provocat; Pudentem vincit; a Prisco sagitta transigitur, *B. J.* VI, 2, 10.

Jonathas, sicarius Judæos Cyrenenses ad seditionem stimulat; a Catullo captus Judæarum locupletissimus falso accusat, *B. J.* VII, 11, 1 sq. Calumniam falsitate detecta, Romæ vivus crematur, 11, 3. Cf. *V. J.* 76.

Ionia, regio Asiæ min., nomen habet a Jovano Japhethæ f., *A. J.* I, 6, 1. Judæis in Ionia habitantibus Agrippa immunitatem confirmat, *A. J.* XVI, 2, 3 sqq.

Jope (*Joppe*.) urbs Judææ maritima cum portu, *A. J.* XI, 4, 1. *B. J.* I, 4, 7; 7, 7. Ejus situs, *B. J.* III, 9, 3. A Pompejo Judæis eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Julio Cæsare redditur, XIV, 10, 6. Capitur ab Herode M. in bello cum Antigono gesto, *A. J.* XIV, 15, 1. *B. J.* I, 15, 4. Ab Augusto Herodi M. dono datur, *A. J.* XV, 7, 3. Post Herodis M. mortem in Archelai ethnarchæ ditione est; Archelao regno dejecto Syriæ adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4, 13, 5. *B. J.* II, 6, 3; 8, 1. Initio belli Jud. a Cestio diripitur et incenditur, *B. J.* II, 18, 10. Instauratur a Judæis seditiosis, qui piraticam faciunt, *B. J.* III, 9, 2. Denuo capitur et diruitur a Romanis, *ibid.* Cf. *A. J.* IX, 10, 1; XIII, 4, 4; 5, 10; 6, 3; 6, 6; 8, 3; 9, 2. *B. J.* I, 2, 2.

Joramus, Josaphati Hierosolymorum regis f., Gotholiam Achabi regis filiam uxorem ducit, *A. J.* VIII, 15, 3. Rex crudelis atque impius; Idumaei et qui regionem Labinam incolunt ab eo deficiunt, IX, 5, 1. Idolorum cultui addictus, 5, 2. Arabes et Palaestini Judaeam invadunt et in regis domum saeviunt; Joramus post mortem regis exsequiis dignus non habetur, 5, 3.

Jorumus, Achabi Israelitarum regis, fil. Ochoziae fratri succedit, *A. J.* IX, 3, 1. Cum Josaphato et Idumaeorum rege Moabitis debellat, 3, 1 et 2. Cum Syris bellum gerit fausto successu, 4. Post Adadi mortem Syris adimit Aramatham, 6, 1. A Jehu interficitur, 6, 3.

Joramus, Azariae f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.

Jordanes, fluv. Palaestinae; Jordanes major et minor, *B. J.* IV, 1, 1. Verus ejus fons in Phiala lacu, non in Paneo monte, *B. J.* III, 10, 7. Cf. de fonte *A. J.* V, 3, 1; VIII, 8, 4; I, 10, 1; V, 1, 22. *B. J.* I, 21, 3; IV, 1, 1. Ejus cursus describitur, *B. J.* III, 10, 7; cf. III, 3, 1 sqq. Jordanis paludes (ἔλη), *A. J.* XIII, 1, 3; 1, 5.

Josabetha, Ochoziae regis soror, Joadi uxor, *A. J.* IX, 7, 1.

Josadocus, pontifex maximus, Babylonem captivus abducitur, *A. J.* X, 8, 6.

Josaphatus, Achili f., *A. J.* VII, 5, 4.

Josaphatus, fil. Asani, Judaeorum regis ex Abida, patri succedit, *A. J.* VIII, 12, 6. Rex bonus et pius, populum hortatur ut Moysis leges observet, *A. J.* VIII, 15, 1 sqq. Affinitatem cum Achabo jungit cum eoque expeditionem. facit contra Syros, 15, 2 sqq. Cladem accipit, 15, 5. Judices in oppidis constituit, IX, 1, 1. Bellum cum Moabitibus et Ammanitis fausto successu gerit, 1, 2 sqq. Classem mittit in Pontum et Thraciae emporia, haec vero naufragium facit, 1, 4. Cum Joramo et Idumaeorum rege expeditionem facit contra Moabitas per Idumaeam deserta eosque vincit, 3, 1 et 2. Moritur, regni anno vigesimo quinto, 3, 2.

Josephus, Jacobi filius natu minimus, in fratrum invidiam incurrit, *A. J.* II, 2. A fratribus in puteum conjicitur, deinde mercatoribus Ismaeliticis venditur, 3. A Petephre, viro Aegyptio emitur et liberaliter educatur, 4, 1. Petephrae uxorem quae ipsum ad concubitum pellicere studet, repudiat; contumeliose ab ea accusatus in carcerem conjicitur, 4, 2 sqq. Post biennium a carcere liberatur; Pharaothae regis visiones de bobus et spicis magna sapientia interpretatur, 5, 1 sqq. Rei frumentariae curanda praeficitur, 5, 7. Psathomphanecus a rege cognominatur; honoribus cumulatur, 6, 1. Asemetham uxorem ducit; ejus liberi, *ibid.* Fratres in Aegyptum missos ad frumentum coemendum agnoscit eorumque animos variis modis perterrat, 6, 2 sqq. Fratribus se aperit, 6, 10. Patrem fratresque invitat, ut sedem figant in Aegypto, 6, 10; 7, 1 sqq. Fame Aegyptum premente, omnes agros pro rege coemit; postea tamen eos incolis reddit ea conditione ut quinta frugum pars regi solvatur, 7, 7. Patrem mortuum splendide effert Chebrone; fratribus magnas possessiones in Aegypto largitur, 8, 1. Moritur; ejus ossa postea in Chananam transferuntur, 8, 2. Josephi indoles, *ibid.* Quid Charemon de Josepho tradat, *C. A.* I, 32.

Josephus, Tobiae fil., Oniam patrum objurgat quod tributa Ptolemæo Everg. solvat, *A. J.* XII, 4, 2. Judaeorum legatus ad Ptolem. venit, 4, 3. Vectigalia Judaeae terrarumque adjacentium licitatione emit, 4, 4. Vectigalia severissime exigit, 4, 5. Ejus divitiarum et liberi, 4, 6. Hyrcanum fil. ad Ptolemæum Epiph. mittit, 4, 7. Moritur, 4, 10.

Josephus, Zachariae f. contra Judae mandatum Gorgiam aggressus clade afficitur, *A. J.* XII, 8, 2; 8, 6.

Josephus, Mennari f., ab Hyrcano ad M. Antonium mittitur legatus, *A. J.* XIV, 12, 3.

Josephus, Antipatri f., Herodi fratri patria profugo in Idumaea obviam fit, *A. J.* XIV, 7, 4; 13, 9. *B. J.* I, 13, 8. In castello Masada ab Antigono oppugnatur, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 1. A fratre in Idumaeam mittitur, *A. J.* 15, 4. *B. J.* 16, 1. Ab Herode ad Antonium proficiscente in Judaea cum Machera relinquitur; contra fratris jussum praelium cum Antigono committens vincitur et cadit, *A. J.* 15, 7; 15, 10. *B. J.* 17, 1 sq.

Josephus, Herodis M. avunculus, secretum de Mariamne mandatum quod Herodes ipsi dedit, prodit, *A. J.* XV, 1, 5 sq. In suspicionem adulterii cum Mariamne commissi adductus ab Herode necatur, *A. J.* 1, 9. *B. J.* I, 22, 4 sq.

Josephus, Herodis M. quaestor, Herodes ei Mariamnes uxoris custodiam credit, *A. J.* XI, 6, 5.

Josephus, Josephi, Herodis fratris, fil., Olympiadem Herodis filiam uxorem ducit, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4, Quinct. Varum adjuvat in coercendis Judaeis seditionibus, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 2.

Josephus, Ellemi fil., in unum diem pontifex creatur, *A. J.* XVII, 6, 4.

Josephus, qui etiam Caiaphas appellatur, pontifex creatur a Valerio Grato, *A. J.* XVIII, 2, 2. Pontificatu privatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 4, 3.

Josephus Cabi, Simonis fil., ab Agrippa jun. pontifex creatur, *A. J.* XX, 8, 11. Pontificatum amittit, 9, 1.

Josephus, Cami sive Chamydi f., pontifex constituitur ab Herode Chalcididis dynasta, *A. J.* XX, 1, 3. Pontificatus ei abrogatur, *A. J.* XX, 5, 2.

Josephus, Gorionis f., a populo urbi praeficitur, *B. J.* II, 20, 3.

Josephus, Simonis f., Hierichunti praeficitur, *B. J.* II, 20, 4.

Josephus, Gamalensium contra Romanos dux, *B. J.* IV, 1, 4. Cadit, 1, 9. Cf. *V. J.* 37.

Josephus, pontifex, Hierosolymis profugit ad Romanos, *B. J.* VI, 2, 2.

Josephus, Dalaei f., sacerdos in flammis templi incensi mortem quaerit, *B. J.* VI, 5, 1.

Josephus, Matthiae f., Flav. Josephi avus, *V. J.* 1.

Josephus (Flavius), Matthiae f., nobilissimo genere ortus primo anno regni Caii Caesaris natus, *V. J.* 1. *A. J.* XVI, 7, 1. Adolescentulus adhuc sapientia excellit; perulstratis Phariseorum, Sadduceorum et Essenorum sectis, Bani institutione utitur; deinde Phariseorum sectae se addicit, *V. J.* 2. Romam proficiscentes naufragium facit; apud Poppaeam pro sacerdotibus captivis intercedit, et valde ab ea honoratur, 3. Judaeos a seditione contra Romanos moventes dehortatur; proditionis se suspectum reddit, 4 sq. Post Cestii cladem, utrique Galilaeae cum duobus sociis praeficitur, *V. J.* 7, 12; *B. J.* II, 20, 4. Tiberiade Herodis tetrarchae palatium dirui jubet, *V. J.* 12. Gischala venit Joannem rerum novarum studiosum observaturus, 13. Collegas dimittit; urbes munitionibus firmat; a latronibus pacem redimit, *V. J.* 14; cf. 37 *B. J.* II, 20, 6. Galilaeae disciplina militari instituit, *B. J.* 20, 7. Josephi moderatio et continentia, *V. J.* 15. Galilaeorum benevolentiam sibi conciliat, *V. J.* 16. *B. J.* II, 20, 5. Tiberienses a Joanne ad seditionem stimulatos alloquitur; e manibus Joannis sibi insidiantis elapsus, Tarichaeas se confert, *V. J.* 17 sqq. *B. J.* 21, 6. Sepphoritae ei insidias struunt, *V. J.* 21 sq. Expeditionem facit contra Aebutium, *V. J.* 24. In suspicionem proditionis vocatus apud Tarichaeas et Tiberienses, magnum subito discrimen; stratagemate salutem quaerit, *V. J.* 26, sqq.

- B. J. II, 21, 3 sqq.* Tiberienses et Tarichmatas defectionem molientes, alio stratagemate ad obedientiam redigit, *V. J. 31 sqq. B. J. II, 21, 8 sqq.* Gamalitis, qui ab Agrippa rege deiecerant, auxilium mittit, *V. J. 37.* Simonis Gamal. et Anani factio Joannis Levi artibus eo perducitur ut Josepho praefecturam abroget, *V. J. 38 sqq. B. J. II, 21, 7.* Josephus Galilaeorum precibus motus in praefectura manet et exercitum cogit, simulans sibi bellum gerendum esse cum Placido, *V. J. 42 sq.* Insidias a legatis factionis Simonis et Joanne Levi sibi structas irritas reddit, *44 sqq.* Praefecturam Galilaeorum de Josepho testimonium, *50.* Legatos Hierosolyma mittit, qui ipsius inimicos apud populum accusent, *52.* Jonathas ejusque socii cum Tiberiensibus Josepho necem machinantur; vix e vitae periculo evadit, *53 sqq.* Galilaeae praefectura a primoribus Hierosol. ei confirmatur, *60.* Jonatham et Ananiam, novas insidias parantes capit, *62.* Tiberiadem expugnat, *62. sqq.* Joannis Levi militum plerosque ad suas partes pertrahit, *66.* Sephorin in potestatem suam redigit, *67.* Tiberiensium saluti consulit, *68.* Quum Sephoritae Romanos in urbem suam recepissent, Josephus eam iterum oppugnat; sed re infecta discedit, *71.* Cum Agrippae exercitu proelio congregitur *72 sq.* Sephoritas denuo frustra aggreditur, *B. J. III, 4. 1.* Quum Vespasianus in Galilaeam venisset, Josephus a suis desertus Tiberiadem confugit, *B. J. III, 6, 3.* De belli successu desperat, sed omni vi patriam defendere statuit, *B. J. 7, 2.* Jopata se confert, *B. J. 7, 3.* In hac urbe a Romanis obsessus fortiter eis resistit multaque contra eos stratagemata adhibet, *B. J. 7, 4 — 35.* Urbea Romanis capta in specu delitescit; a muliere proditur, *B. J. 8, 1. sqq.* Ad Vespasianum adducitur; Titi erga eum clementia, *8, 8.* Vespasiano imperium vaticinatur, *8, 9.* Caesarienses postulant ut de eo supplicium sumatur, *B. J. 9, 1.* Hierosolymitani eum lugent ut mortuum, mox vero de ejus captivitate certiores facti ei maledicunt, *9, 5 sq.* Vinculis solvitur, *B. J. IV, 10, 7. V. J. 75.* Hierosolymitanos a Tito obsessos ad dedicationem hortatur, *B. J. V, 9, 3 sq.* Lapide percutitur a seditiosis, *13, 8.* Josephi mater eum ut mortuum luget, *ibid.* Iterum ad dedicationem hortatur, *VI, 2, 1 sqq.; 7, 2.* Post Hierosolym. expugnationem multos captivos liberat, *V. J. 75.* A Tito praedia accipit in Judaea, Romam profectus a Vespasiano multis muneribus donatur magnoque in honore apud eum est, *ibid.* A Jonatha quodam falso conjurationis apud Vespas. accusatur, *B. J. VII, 11, 3. V. J. 76.* Defuncto Vespasiano a Tito et post ejus mortem a Domitiano valde honoratur, *V. J. 76.* Ejus uxores et liberi, *V. J. 75, 76, 1.* — Agrippae regis ad Josephum epistolae, *V. J. 65.* — Josephus in literis Hebraicis et Graecis versatissimus, *A. J. XX, 11, 2.* Sed non assequutus est exquisitam linguæ Graecae pronuntiationem, *ibid.* Judaeorum res gestas Romae literis mandavit, *C. A. I, 9.* Sibi proposuit sine ira ac studio res narrare, *A. J. VIII, 2, 8. XVI, 7, 1; XX, 8, 3. V. J. 65. C. A. I, 9 sq.* — Historiam belli Jud. ante Antiquitates scripsit, *A. J. I, pr. 1.* Vespasiani, Titi et Agrippae testimonia de veritate historiae belli Jud. a Josepho conscriptae, *V. J. 70. C. A. I, 9.* — Quo consilio Antiquitates Jud. scripserit, *A. J. I, pr. 1 sqq. XX, 11, 12.* Judaeorum libros sacros in Antiquitatibus graece reddidit, *A. J. X, 10, 6.* Quando hoc opus ad finem perduxerit, *A. J. XX, 11, 2.* — Quid sibi proposuerit in scribendo libro de antiquitate Judaeorum contra Apionem, *C. A. I, 1.* — Promittit librum de Deo ejusque substantia et alium de legibus, *A. J. XX, 11, 2; cf. A. J. III, 5, 6; 8, 10; IV, 8, 4. C. A. I, 9.*
- Josias*, rex Judaeorum, Amosi fil., *A. J. X, 4, 1.* Ejus pietas, *ibid.* Sacros libros Moysis in templo repertos publice recitandos curat, *4, 2 et 3.* Idolorum cultum funditus delet, *4, 4 et 5.* Nechaonem, regem Aegypti, prohibere conatur ab expeditione per ipsius fines facienda; in proelio cum eo commisso sagitta ictus moritur, *5, 1.* Regnavit annos triginta et unum, *ibid.*
- Josua*, V. Jesus Navoni f.
- Josua*, Siae f., pontifex creatur ab Archelao ethnarcha, *A. J. XVIII, 13, 1.*
- Josubacus*, Abrami f., *A. J. I, 15.*
- Jotapata*, urbs Galil. Ejus situs describitur, *B. J. III, 7, 7.* A Josepho munitur, *II, 20, 6.* A Placido frustra oppugnatur, *B. J. III, 6, 1.* A Vespasiano obsidetur; Jotapateni duce Flavio Josepho, diu fortiter resistunt; tandem urbs capitur et deletur, *7, 4 sqq.* Urbis situs, *7, 7.*
- Jotape*, Sampsigerami Emesorum regis filia Aristobulo Aristobuli filio nubit, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Jotape*, Aristobuli filia ex Jotape, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Jotape*, Antiochii Commagenorum regis f., Alexandro Tigranis filio nubit, *A. J. XVIII, 4, 5.*
- Jothumus*, Bocciae f., *A. J. XVIII, 1, 3.*
- Jothamus*, rex Judaeorum, Oziae fil., vivo adhuc patre regnum suscipit, *A. J. IX, 10, 4.* Republicam optime gerit, Ammanitis tributum imperat, *11, 2.* Regnat annos quadraginta et unum, *12, 1.*
- Jothamus*, Jueli f., pontifex maximus, *A. J. X, 8, 6.*
- Jothorus*, Madianita, Moysis soror; ejus posteris terra tribuitur in Palaestina, *A. J. V, 2, 3.*
- Joranus*, Japhethae f., *A. J. I, 6, 1.* Ab eo Graeci originem trahunt, *ibid.*
- Jozarus*, pontifex constituitur ab Herode M. in locum Matthiae, *A. J. XVII, 6, 4.*
- Jozarus*, Flav. Josephi collega in administranda Galilaea, *V. J. 7.*
- Jozarus*, sacerdos, cum tribus aliis Judaeis a Simonis et Anani factione contra Flav. Josephum, Galilaeae praef. missus, multas ei struit insidias, *V. J. 39 sqq.*
- Ipa* (?) urbs Palaest., *A. J. VIII, 10, 1.*
- Iraes*, Juctae f., *A. J. I, 6, 4.*
- Irenaeus*, Herodis Antipae procurator, vir eloquentissimus, *A. J. XVII, 9, 4. B. J. II, 2, 3.*
- Isaacus*, (Isacus) Abrami f. ex Sarra, circumciditur, *A. J. I, 12, 2.* A patre Deo offertur pro victima, sed Deus ei parciit, *13.* Rebeccam Bathueli fil. ducit uxorem, *16.* Ex ea procreat Esavum et Jacobum, *18, 1.* Dei jussu Gadara se confert, *18, 2 sq.* Pro Esavo preces facere volens fallitur a Jacobo, *18, 4 sqq.* Moritur Chebrone, *22.*
- Isamachus*, pater Eliabi, *A. J. III, 6, 1.*
- Isana*, urbs Palaest., *A. J. VIII, 11, 3.*
- Isanae*, vicus Palaest., *A. J. XIV, 15, 12.*
- Isara*, urbs Palaest., *A. J. VIII, 15, 4.*
- Isidis* sacra fondantur, *A. J. XVIII, 3, 4.* Tiberii jussu Isidis sacerdotes cruci affiguntur ejusque templum evertitur, *ibid. Cf. C. A. I, 32.*
- Ismaelus*, Abrami f. ex Agara, *A. J. I, 10, 4.* Cum matre Abrami domo expellitur; dei angelus ejus saluti prospicit, *12, 3.* Mulierem Aegyptiam ducit uxorem, ex qua duodecim liberos suscipit, *12, 4.*
- Ismaelus*, Judaeus ex stirpe regia quum Hierosolyma a Babylonis obsideretur, ad Baalem Ammanitarum regem confugit, *A. J. X, 9, 2.* Godoliam omnesque Masphatenses interimit, *9, 4.*
- Ismaelus*, Phabi fil., pontifex, *A. J. XVIII, 2, 2; XX, 8, 8. B. J. VI, 2, 2.* Ab Hierosolymorum proceribus Romam mittitur, ut Agrippam regem apud Neronem accuset, *A. J. XX, 8, 11.* A Nerone obses retinetur, *ibid.*
- Isracla*, V. *Jesracla.*

Israelitæ. V. Judæi.
Israelus. V. Jacobus.
Issacharis, Jacobi ex Lia f., A. J. I, 19, 8. Ejus filii quatuor, II, 7, 4. Issacharis tribus quamnam Palæstinæ partem sortita sit, V, 1, 22.
Issares, Nephthalis f., A. J. II, 7, 4.
Ister, fluv. Germaniæ, B. J. II, 16, 4; VII, 4, 3.
Istobus, Ammanitis opem fert contra Judæos, A. J. VII, 6, 1.
Isuis, Aseri f., A. J. II, 7, 4.
Isus, Aseri f., A. J. II, 7, 4.
Isus, Joraini f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.
Itabyrium, mons Galil., describitur, B. J. IV, 1, 8. A Flavio Josepho munitur, II, 20, 6. V. J. 37. Cf. A. J. V, 1, 22; XIII, 15, 4.
Ithamarus, Aaronis f., A. J. XIII, 8, 1. Sub regno Solomonis dignitas sacerdotialis ab ejus familia ad Phineesis stirpem transit, A. J. VIII, 1, 3; cf. VIII, 14, 7.
Ithobatus, Tyriorum et Sidoniorum rex, A. J. VIII, 13, 1. Quid Menander de eo referat, 13, 2. Cf. IX, 6, 6. C. A. I, 18; 21.
Ituræa, regio Palæstinæ, Ituræi ab Aristobulo Judæorum rege debellantur. A. J. XIII, 11, 3. Ab eodem circumcissionem admittere coguntur, *ibid.*
Jubatus, Lamechi f., A. J. I, 2, 2.
Jubas, rex Libyæ, Glaphyram Achelai regis Cappadociæ filiam in matrimonium ducit, A. J. XVII, 13, 4. B. J. II, 7, 4.
Jubæus annus. V. *Jobelus.*
Juctas, Heberi f., A. J. I, 6, 4.
Jucundus, Herodis satelles, se ab Alexandro ad Herodem interficiendum conductum esse fatetur, A. J. XVI, 10, 3.
Judææi, gens Æthiopica, originem trahunt a Judada, A. J. I, 6, 2.
Judadas, Regmi f., Judææorum princeps, A. J. I, 6, 2.
Judæa, Judæi. Judæa (i. e. tota terra Israelitica) describitur, B. J. III, 3, 1 sqq. A. J. V, 1 sqq. Olim Chananaea vocata, A. J. I, 6, 2. Judææ propriæ fines et natura, B. J. III, 3, 4 sq. In undecim toparchias dividitur, *ibid.* — Judæi ab initio Hebræi appellati ab Hebero Salæ f., A. J. I, 6, 4. Israelitæ ab Israelo (Jacob) f., A. J. I, 20, 2. Judæi hoc nomine ab eo inde tempore vocabantur, quo e captivitate in patriam redierunt, quia tribus Judæ prima in eam pervenit, A. J. XI, 5, 7. — Abramus Judæorum gentis auctor e Mesopotamia in Chananaeam migrat eamque occupat, A. J. I, 7 sqq. V. *Abramus, Isaacus, Jacobus*. Judæi, fame in Palæstina grassante, a Josepho invitati in Ægyptum commigrant, ubi præfectura Heliopolitana iis tribuitur incolenda, A. J. II, 7, 1 sqq. Num idem qui apud Ægyptios Hycsos vocantur? C. A. I, 14. Judæos a leprosis in Ægyptum accitos esse ibique crudelissime in populum sævisse, tradit Manetho, C. A. I, 26 sqq. Judæi ab Ægyptiis inhumaniter tractantur variisque laboribus atteruntur, A. J. II, 9, 1 sqq.; 13, 4 sqq. Lysimachus refert Judæos sub Bochori, Ægyptiorum rege, lepra et scabie afflictos partim in mare dejectos, partim in deserta deportatos esse, C. A. I, 34 sq. Ex Ægypto discedunt duce Moyse, A. J. II, 15 sq. cf. *Moyses*. Exodi tempus definitur, A. J. VIII, 3, 1. Apionis de exodo sententia, C. A. II, 2. Judæi seditionem movent contra Moysem, A. J. III, 1, 1 sqq. Amalecitas devincunt; ad Sinam montem perveniunt, 2, 1 sqq. In cohortes distribuuntur, 4, 1. Decem præcepta a Deo accipiunt, 5. Ad tabernaculum extruendum viriim contribunt, 8, 2. Moyse iis leges dat, 8, 10, quarum nonnullæ recensentur 9—13. A Moyse ad Chananaeam fines ducti, seditionem contra eum movent, 13—15. Moyse iis renuntiat, Deum contra eos ira-

JOS. FLAV.

tum, facturum ut quadraginta annos in deserto morentur, eorum vero liberis Chananaeam traditurum esse, 15, 1. sqq. Invito Moyse Chananaeos aggressi clade afficiuntur, IV, 1. Core instigante, iterum contra Moysem et Aaronem seditionem movent, et nonnisi magnis a Deo miraculis editis conquiescunt, 2, 3 et 4. Ab Idumæorum finibus prohibiti, a Moyse per desertum ducuntur, 4. Sichonem et Ogen Amorrhæorum reges prælio devincunt, 5. Ex juvenibus multi a puellis Madianiticis cõrumpuntur et ad leges violandas perducuntur: hi aut gladio perimuntur aut peste pereunt, 6. Madianitas fugant eorumque terram occupant, 7, 1. Paulo ante mortem Moyse iis librum tradit leges et reipublicæ ordinationem continentem, 8, 3. Jesu duce Jordanem, per quem Deus viam aperit, transgressi, Hierichuntem capiunt omnesque incolas occidunt, excepta Rachaba, quæ bene de iis meruerat A. J. V, 1, 1—12. Infeliciter res gerunt contra Annitas, quum Acharus Deum sacrilegio offendisset; a Jesu lustrati, Annam evertunt, 1, 13—16. Totam fere Chananaeam occupant, exceptis urbibus firmiter munitis; terram tributum distribuunt, 1, 17—29. Post mortem Jesu usque ad Saulum regem *judices* plus quam quingentos annos rempublicam gerunt, A. J. XI, 4, 8. Judæi leges patrias violantes, magnas experiuntur calamitates, ortoque bello inter Benjaminitas et ceteros Judæos, tota Benjaminis tribus præter viros sexcentos perimitur, A. J. V, 2. Subjugantur ab Assyriis, a Hothnielo liberantur, 3. A Moabitibus in servitutum redacti liberantur ab Ehude, 4. A Chanapæis deinde subacti, in libertatem vindicantur a Baraco et Debora, 5. A Madianitis duro imperio pressos liberat Gedeon, 6. Cum Ammanitis et Palæstinis bella gerunt varia fortuna, 7 sqq. Arca in Palæstinorum potestatem venit 11, 2. Palæstinos vincunt, duce Samuele, VI, 2. Samueli filii male se gerentibus in principatu, regem petunt, 3, 1 sqq. Saulus rex designatur a Samuele, 4, 1. Regnante Saulo Palæstinos, Amalecitas, Moabitas aliasque gentes finitimas devincunt, VI, 6 sqq. post Sauli mortem a Judæ tribu Davides, a reliquis tribubus Jebosthus rex creatur: exardescit bellum civile, VII, 1, 2 sqq. Jebostho occiso, Davides ab omnibus tribubus rex constituitur, 2, 4. Hierosolyma, quæ Jebusci, gens Chananaea, incolebant, expugnant, annis quingentis quindecim postquam Jesus cum Chananaeis bellum gerere cepit, 3, 1 sqq. Davide regnante, Palæstinos identidem vincunt magnamque eorum terræ partem in suam ditionem redigunt; Moabitibus annuum tributum imperant; Idumæam sibi subjiciunt; Syriam occupant, 5. Fame premuntur; paulo post pestilentia vexantur, 12 et 13. Davides populi censum habet: reperiuntur nongenta millia hominum qui arma ferre possint, Benjaminitis et Levitis non numeratis, 13, 1. In cohortes a Davide distribuuntur, 14, 8. Regnante Solomone neque bellis neque turbis distracti operam in agris colendis ponunt, VIII, 2, 3. Arcam in templum transferunt, 4, 1 sqq. Post Solomonis mortem Judæ et Benjaminis tribus Roboamum, ceteræ tribus Hieroboamum regem constituunt; itaque Judæa in duo regna dividitur, A. J. VIII, 8, 2 sqq. Ab hoc inde tempore Judæi a patria religione discedere coeperunt, quæ omnium eorum malorum causa exstitit, 8, 4. Vide nomina regum Judæ: *Roboamus, Asanus, Josaphatus, Joramus, Ochozias, Gotholias, Joasus, Amasias, Ozias, Jothamus, Achazes, Ezeccias, Manasses, Amosus, Josias, Joachazus, Joachimus, Joachimus, Sedecias*. — Reges Israelis: *Hieroboamus, Nadabus, Basanes, Flannus, Zamares, Amarinus, Thamneus, Achabus, Il, Ochozias, Joramus, Jehus, Joazus, Hieroboamus Zacharias, Sellumus, Manaemus, Phaceas, Pha-*

ceas, Oseas. Regnum Israelis a Salmanassare Assyriorum rege exstinguitur, Israelitæ in Mediam et Persiam transferuntur: in eorum locum substituuntur Chuthæi, *A. J. IX, 14, 1.* Regnum Judæ evertitur a Nabuchodonosoro; Judæi melioris sortis cum ipso rege Sedecia in Babyloniam captivi abducuntur, *X, 8.* Pauperes in Judæa relicti circa Maspham urbem sedes figunt iisque Godolias præficuntur; post Godolæ interitum in Ægyptum migrant, inde vero et ipsi a Nabuchodonosoro in Babyloniam abducuntur, *9.* A Cyro Persarum rege veniam impetrant redeundi in patriam, *XI, 1, 1 sqq.* Multi in Babylonia remanent, *1, 3.* Urbem et templum instaurare ceperunt, sed Cyro mortuo, a Cambyse prohibentur ne hac in re pergant, *2, 1 et 2.* Darius, instigante Zorobabelo, in urbe templum instaurandis magnam ponit operam, *3, 7 sqq.* Quinam Babylone cum Zorobabelo Hierosolyma redierint, *3, 10.* Samaritæ templi adificationem impedire student, sed frustra, *4, 3 sqq.* Templo absoluto solempne Pascha celebratur, *4, 8.* Optimates rempublicam gerunt, *ibid.* Sub regno Xerxis Esdras connubium cum mulieribus peregrinis abolet, *5, 3 sqq.* A gentibus finitimis urbis mœnia diruuntur, quæ Neemias reficit, *5, 6 sqq.* Sub regno Artaxerxis I, Amane totam Judæorum gentem exstinguere moliente, Mardochei et Estheris opera servantur; in hujus rei memoriam dies Phuræos celebrant, *6, 5 sqq.* Adversarios ulciscendi ab Artaxerxe veniam impetrant, *6, 13.* Alexandro M. se subijciunt ab eoque privilegia impetrant, *8, 4 sqq.* Ptolemæus Lagi urbem capit multosque Judæos in Ægyptum deportat; contentiones inter Judæos et Samaritas, *XII, 1.* Qui in Ægyptum deportati sunt captivi manumittuntur a Ptolemæo Philadelpho, *2, 2 sqq.* Antiochus Magnus, occupata Judæa, Judæorum erga se studium remuneratur, *3, 3.* Ptolemæus Epiph. Judæam dotis nomine ab Antiocho M. accipit, *4, 1.* Ab Antiocho Epiphane coguntur patrium cultum patriosque mores relinquere, *5, 4.* Maccabæi regis mandata contemnunt magnamque manum circa se colligunt, *6.* Sub Juda Maceab. Judæi libertatem suam contra Syriæ reges egregie defendunt, *7 — 11.* Fœdus cum Romanis ineunt, *10, 6.* Sub Jonatha Syrorum reges Judæorum gratiam sibi conciliare student, *XIII, 2, sqq.* Fœdus cum Romanis renovatur, *5, 8; 7, 3; 9, 2.* Simone principatum tenente, Judæi magna fruuntur felicitate, gentesque finitimas debellant, *6, 6.* Judæorum res admodum secundæ ac florentes sub Hyrcano, *10, 1.* Aristobulus, Hyrcani fil. principatum in regnum commutat, *A. J. II, 1. B. J. I, 3, 1.* Contra Alexandrum Jannæum, qui Aristobulo succedit, sæpius seditionem movent, *A. J. I, 5; 14. B. J. 4, 3 sqq.* Regni fines sub Alexandro Jannæo, *A. J. 15, 3.* Post Alexandri mortem regnum suscipit Alexandra, ejus uxor; hæc omnia Phariseis gerenda permittit, qui magna sunt apud populum auctoritate, *A. J. 16, 1 sq. B. J. 5, 3.* Aristobulus et Hyrcanus, Alexandri filii, de regno disceptantes, causam suam ad Pompejum deferunt, *A. J. XIV, 1 sqq. B. J. I, 6, 1 sqq.* Pompejus, captis Hierosolymis, regiam dignitatem abolet, Judæis tributum imponit multasque eorum urbes Syriæ provinciæ attribuit, *A. J. 4, B. J. 7.* Gabinius quinque synedria constituit populumque in totidem partes dividit; Judæi reguntur ab optimatibus, *A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5.* Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium ferunt, *A. J. 8, B. J. 9, 3 sqq.* Decreta in Judæorum gratiam facta a Romanis aliisque populis, *A. J. 10.* Valde vexantur a Cassio, *A. J. 11, 2 sq. B. J. 11, 1 sq.* M. Antonius iis restituit quæ Cassius iis eripuerat, *A. J. 12, 2 sqq.* Longa de regno contentio inter Herodem M. et Antigonom Aristob. filium, *A. J. 13 sqq. B. J. 12 sqq.* An-

tigono superato Herodes regnum suscipit, *A. J. XV, 1.* Jussu Antonii Herodes Judææ partem Cleopatrarum cedit, *A. J. XV, 4, 1. B. J. I, 18, 5.* Judæa magno terræ motu vastatur, *A. J. 5, 2. B. J. 19, 3.* Herodes ab Octaviano eam Judææ partem recuperat quam jussu Antonii Cleopatrarum dederat, *A. J. XV, 7, 3.* Trachonitis, Batanæa, Auranitis et Zenodori tetrachia Herodis regno ab Octaviano adduntur, *A. J. XV, 10, 1 sqq. B. J. I, 20, 4.* Post Herodis mortem, Archelao et Antipa Romæ de regno disceptantibus, Judæa plena est turbarum; seditiones compe-scuntur a Quinct. Varo, Syriæ præfecto, *A. J. XVII, 10. B. J. II, 3 sqq.* Judæi legatos mittunt ad Cæsarem Octav., qui ab eo petant, ut regum dominatu ipsos liberet, *A. J. 11, 2. B. J. 6, 2.* Cæsar Octav. Archelaum constituit ethnarcham eique Judæam, Samariam et Idumæam tribuit, Philippum vero et Antipam tetrarchas facit, huic Peræam et Galilæam, illi Batanæam Auranitidem, Trachonitidem et Zenodori terræ partem assignans, *A. J. 11, 4. B. J. 6, 3.* Archelao regno dejecto, Cæsar ejus ethnarchiam Syriæ provinciæ adjicit, *A. J. 13, 5. B. J. 8, 1.* Tiberius, post Philippi mortem ejus tetrarchiam Syriæ adjicit, *A. J. XVIII, 4, 6.* Caius vero Caligula Agrippam Aristobuli fil. Philippi tetrarchiæ regem facit, *A. J. XVIII, 6, 10. B. J. II, 9, 5.* Judæi nolunt Caligulæ statuam in dei templo erigere, *A. J. XVIII, 8, 2 sqq.* Claudius Cæsar Agrippæ regno addit Judæam, Samariam, Libanum montem et Abilam urbem, *A. J. XIX, 5, 1. B. J. II, 11, 5.* Claudius Judæis per totum imperium Romanum permittit, ut moribus suis atque institutis utantur, *A. J. 5, 2.* Post Agrippæ mortem Cuspius Fadus mittitur, qui totius Judææ res administret, *A. J. 9, 2.* Lis inter Samaritas et Galilæos quibus Judæi auxiliantur, *A. J. XX, 6. B. J. II, 12, 3.* Claudius Agrippæ, Agrippæ M. fil., Philippi tetrarchiam tribuit, *A. J. 7, 1. B. J. 12, 8.* Nero ejus regno addit partem Galilææ et Perææ, *A. J. 8, 4. B. J. 13, 2.* Tota Judæa tum temporis latronum, impostorum et hominum seditiosorum plena, *A. J. 8, 5 sqq. B. J. 13, 2 sqq.* Flori procuratoris sævitia Judæos ad defectionem a Romanis adigit; belli Judaici initium, *B. J. II, 14 sq.* Judæorum ubique gentium calamitates et caedes, *18.* Cestius Gallus Syriæ præfectus ad reprimendam seditionem in Judæam venit, sed post acceptam apud Bethoron cladem et irritam urbis et templi obsidionem se recipit, *19.* Judæi tum urbis et provinciarum præfectos bellicæ duces constituunt, *20, 3 sqq.* Vespasianus cum exercitu a Nerone mittitur contra Judæos, *B. J. III, 1, 2 sq.* Vespasianus Galilæam occupat, *III, 2—10, IV, 1.* Intestina dissidia et seditiones in Judæa, *IV, 3, 2.* Hierosolymis zelotæ in cives sæviunt, *4 et 5.* Peræa, Idumæa magna pars Judææ a Romanis subiguntur, *7—9.* Quum Vespasianus imperator creatus esset, ejus fil. Titus bellum cum Judæis persequitur, *11, 5.* Hierosolyma post longam obsidionem a Tito capiuntur et funditus evertuntur, *V, 1—VII, 1.* *V. Hierosolyma, Titus.* Vespasianus omnem Judææ terram vendi jubet et Judæis, ubicunque degant, tributum indicit, *6, 6.* Machærus, Herodium, et Masada castella a Romanis capiuntur; finis belli Judaici, *6, 1 sqq.; 8, 1—10, 1.* — Admirabilis inter Judæos de rebus summis consensio, *C. A. II, 19.* Dei quæ sit natura ex Judæorum sententia, *C. A. II, 16; 22.* Eorum libri sacri viginti duo, *C. A. I, 8.* — Judæorum leges omnium optimæ, *C. A. II, 38, 41.* Earum indoles, *II, 14; 16 sqq.; 41.* Severiores sunt quam quæ apud alios populos valent, *II, 32.* Multi eas imitati sunt, *II, 39.* Judæi legibus accuratissime instituuntur, *II, 18.* Omnia pati malunt quam quidquam contra leges facere, *I, 22.* — Magistratus aptem in qualibet Judæorum urbe, quorum duo e tribu

- Levitica*, A. J. IV, 8, 4. — Judæorum temperantia, fortitudo, sapientia, C. A. I, 22. Apud Judæos iliberale est aliarum gentium linguas ediscere, A. J. XX, 11, 2. Circumcisio ab Abramo instituta, A. J. I, 10, 5; cf. VIII, 10, 3. De Judæorum juramenti Apionis mendacia, C. A. II, 10. — Judæi admodum sero in Græcorum notitiam venerunt, C. A. I, 12. Græcorum de iis testimonia, I, 22. Cur odio sint Ægyptiis, I, 24. Judæi per totum orbem terrarum dispersi sunt, A. J. XIV, 7, 2. B. J. II, 16, 4. Cf. *Alexandria*, *Antiochia*, *Babylonia*, *Creta*, *Cyrene*, *Damascus*, *Ionia*, *Melos*, *Roma*, *Syria*.
- Judaicum bellum*, quando initium cepit; ejus causæ, B. J. II, 14 sqq. Cf. *Judæa*, *Hierosolyma*, *Vespasianus*, *Titus*.
- Judas*, Jacobi ex Lia f. A. J. I, 19, 8. Fratribus consilium dat ut Josephum vendant, II, 3, 3. Jacobi filiorum vehementissimus et audacissimus, 6, 5; cf. 6, 8. Ejus filii tres, 7, 4. — Judæi tribus quamnam Judææ partem sortita sit, V, 1, 22. Post Sauli mortem Davidem creat regem, qua re bellum civile conflatur, VII, 1, 2 sqq. Tribulium numerus sub regno Davidis, VII, 13, 1.
- Judas*, Aminadabi f., A. J. XI, 4, 2.
- Judas*, pontifex, A. J. XI, 7, 1.
- Judas* Maccabæus, Mattathiae fil., patre defuncto, rerum administrationem suscipit, A. J. XII, 6, 4. Apollonium, deinde Seronem vincit, 7, 1. Exercitum a Lysia contra ipsum missum fundit, 2, 3 et 1. Lysiam cum magno exercitu advenientem propulsat, 7, 5. Hierosolyma contendit, templum lustrat et instaurat, suetasque hostias offert, 7, 6. Luminum festum instituit, 7, 7. Gentes finitimas subigit, 8. Arcem Hierosolymorum oppugnat, 6, 3. Cum Antiocho Eupatore congreditur; Hierosolyma se recipit, 9, 4 et 5. Cum Antiocho pacem componit, 9, 6. Barchides a Demetrio missus ei insidias struit, 10, 2. Cum Alcimo pontifice de principatu contendit, 10, 3. A Nicanore victus Hierosolyma fugit, 10, 4. Nicanorem superat, 10, 5. Pontificatum obit, 10, 6. Cum Romanis societatem jungit, *ibid.* In prælio cum Barchide commisso cadit, 11, 2. — Cf. B. J. I, 1, 4 sqq.
- Judas*, Essæus, vates; ejus vaticinium de Antigoni morte, A. J. XIII, 11, 2. B. J. I, 3, 5.
- Judas*, Chapsæi f., A. J. XIII, 5, 7.
- Judas*, Ezechiae latronis fil., post Herodis M. mortem multa latrocinia exercet, quin etiam regnum affectat, B. J. II, 4, 1. A. J. XVII, 10, 5.
- Judas*, Sariphaei fil., legum interpres præstantissimus, juventutem concitat in Herodem M., aquilamque auream templi porta dejici jubet, A. J. XVII, 6, 2 sq. B. J. I, 33, 3. Vivus crematur, A. J. 6, 4. B. J. 33, 4.
- Judas*, Gallæus (Gaulanitis) Judæos hortatur ut a Romanis deficiant, A. J. XVIII, 1, 1. B. J. 8, 1. Novæ philosophorum sectæ princeps est, quæ in plerisque rebus cum Phariseis consentit, sed in eo ab iis differt, quod ante omnia libertatem esse tuendam statuit, A. J. I, 1; 1, 6. B. J. 8, 6.
- Judas*, Jonathæ f., Judæus nobilis, B. J. II, 21, 7.
- Judas*, Chelciæ f., Eleazari socius, B. J. V, 1, 2.
- Judas*, Judæ f., unus e seditiosorum Hieros. præfectis ob prodicionem a Simone necatur, B. J. V, 13, 2.
- Judas*, Ari f., Judæus fortitudine excellens, B. J. VI, 1, 8; VII, 6, 5.
- Judas*, Mertonis f., Judæus, fortiter se gerit contra Romanos, B. J. VI, 1, 8; 2, 5.
- Judas*, Flav. Josephi collega in administranda Galilæa, V. J. 7.
- Judices*, etiam *μόναρχοι* dicti, plus quingentis annis apud Judæos imperium tenebant, A. J. XI, 4, 8. Cf. IV, 8, 14. Judices apud Tyrios, C. A. I, 21.
- Juelus*, Sudeæ fil., summus pontifex, A. J. X, 8, 6.
- Julia* (*Livia*) Cæsaris Augusti uxor Herodi M. multa dona mittit, A. J. XVI, 5, 1. Salomæ Herodis sorori suadet ut fratri obsequuta nubat Alexæ, A. J. XVII, 1, 1. B. J. I, 28, 6. Herodes magnam pecuniæ vim ei legat, A. J. XVII, 6, 1; 8, 1. B. J. 32, 7; 33, 8. Salome ei Jamniam, Phasalidem et Archelaidem legat, A. J. XVIII, 2, 2. B. J. II, 9, 1.
- Julia*, Caligulæ soror, M. Minuciani uxor, A. J. XIX, 4, 3.
- Julianus*, Bithynius, vir fortissimus, B. J. VI, 1, 8.
- Julias* (*Livias*), urbs Perææ ab Herode Antipa ita vocata in honorem Juliæ Augusti uxoris; prius dicebatur Betharamphtha, A. J. XVIII, 2, 1. B. J. II, 9, 1. A Nerone Agrippæ juniore datur, A. J. XX, 8, 4. A Romanis capitur, B. J. IV, 7, 6.
- Julias*, urbs Galil. ad lacum Genezareth, a Philippo ita appellata in honorem Juliæ Augusti filiæ; prius dicebatur Bethsaida, A. J. XVIII, 2, 1. B. J. II, 9, 1; III, 10, 7. V. J. 71.
- Julius*, leg. Roman. dux, A. J. XV, 3, 7.
- Juno Argiva*, B. J. I, 21, 7.
- Jupiter Enyalius*, A. J. I, 4, 3. Jovis Hellenii templum in monte Garizin, A. J. XII, 5, 5. Jovis Casii templum in Ægypto, B. J. IV, 11, 5. Jovis Victoris et Jovis Capitolini templa in Roma urbe, A. J. XIX, 4, 3. B. J. VII, 5, 6. — Jupiter Olympius, opus Phidiæ, A. J. XIX, 1, 1. B. J. I, 21, 7.
- Justus*, Pisti f., Tiberiensis, rebus novis studet; ejus indoles atque ingenium, V. J. 9; 70. Contra Fl. Josephum Galil. præf. Tiberienses concitat, 17. Cf. 37. Ad Agrippam regem transit, 75. A Decapolitanis apud Vespasianum accusatus, ab hoc capitis damnatur; ab Agrippa vero, intercedente ejus sorore Berenice, servatur, 65; 74. Postea ab Agrippa propter maleficia varia identidem in vincula conjicitur et in exilium agitur, 65. Scripsit historiam belli in Galilæa gesti mendaciorum plenam, 65. Quando eam ediderit, *ibid.*
- Justus*, Flav. Josephi f., V. J. 1; 76.
- Iycæi* a Hiram Tyriorum rege subjecti, A. J. VIII, 5, 3.
- Izaræ*, fons Palæst., A. J. 15, 6.
- Izari* (?) urbs (Jesraela), A. J. VIII, 13, 6.
- Izates*, Monobazi Adiabænorum regis ex Helena fil., ad Abennigerum mittitur, cujus filiam uxorem ducit, A. J. XX, 2, 1. Patri succedit, 2, 2. Religionem Judaicam amplectitur, 2, 3 sq. Hierosolymitanos fame laborantes sublevat, 2, 5. Artabanum Parthorum regem, regno pulsum benigne excipit; apud Parthos pro eo intercedit, 3, 1 sq. Ab Artabano magnis honoribus afficitur et regionem circa Nisibin dono accipit, 3, 3. Bardanes, Artabani successor, contra Itazem expeditionem facit, 3, 4. Regni primores, seditionem moventes, eorumque socium, regem Arabiæ, cædit, 4, 1. A Vologese, Parthorum rege, bello petitur; Dei providentia servatur, 4, 2 sq. Moritur, successorem relinquens Monobazum fratrem, 4, 3. Sepelitur in pyramide prope Hierosolyma, *ibid.* Cf. B. J. VI, 6, 4.

L.

Labanus, Bathueli f., A. J. I, 6, 2; 16, 2. Jacobo Rebecam ipsius filiam in matrimonium petenti septem annorum servitutem imponit; septennio elapso fraudulenter Liam pro Rebecca substituit; post alterum septennium servitutis Rebecam ei nuptum dat, 19, 7. Jacobum cum

- uxoribus et parte gregum discedentem persequitur; Deo intercedente fides facit cum Jacobo, 19, 9 sqq.
- Labatha*, urbs Palaest., A. J. VII, 5, 5.
- Labimus*, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Labina*, regio Palaest., A. J. IX, 5, 1.
- Laborosoarchodus*, rex Babyloniae, C. A. I, 20.
- Labosordachus*, rex Babyloniae, A. J. X, 11, 2.
- Lacedaemonii* Judaeorum cognati, A. J. XII, 4, 10 sq.; XIII, 5, 8. Amicitiam faciunt cum Judaeis, *ibid.* Herodis M. in eos liberalitas. A Romanis subiguntur, B. J. II, 16, 4. — Lacedaemonii moribus docent non praeceptis, C. A. II, 10. Peregrinos in rempublicam non admittunt, II, 36. Nuptias negligunt, II, 37. Cum libertate etiam leges interierunt, II, 31.
- Lachis*, urbs Judaeae, A. J. VIII, 10, 1.
- Lachisa*, urbs Judaeae, A. J. IX, 9, 3.
- Lamechus* f., Mathusale f., A. J. I, 2, 2; 3, 4.
- Laodice*, Galadenorum regina bellum cum Parthis gerit, A. J. XIII, 13, 4.
- Laodicea* maritima, urbs Syriae; Herodis M. in Laodicenses liberalitas, B. J. I, 21, 11.
- Laodicenses*, a Romanis jubentur Judaeos in ipsorum civitate habitantes benigne tractare, A. J. XIV, 10, 20.
- Larcus Lepidus*, decimae legionis Rom. dux, B. J. VI, 4, 3.
- Lasthenes*, Cretensis, Demetrii amicus, A. J. XIII, 4, 3; 4, 9.
- Latopolis*, urbs Aegypti, A. J. II, 15, 1.
- Latusimus*, Dadanis f., A. J. I, 15.
- Lebana*, urbs Judaeae, A. J. X, 5, 2.
- Lemba*, urbs Moabitarum, A. J. XIII, 15, 4.
- Lemonia*, Romae tribus, A. J. XIV, 10, 10.
- L. Lentulus*, consul Rom.; ejus de Judaeis Ephesis decretum, A. J. XIV, 10, 13; 10, 16.
- Leontopolis*, urbs Aegypti, A. J. XIII, 3, 1.
- Lepidus*, Minuciani amicus, a Caligula occiditur, A. J. XIX, 1, 3; 1, 8.
- Lesbus*, insula, A. J. XVI, 2, 2.
- Leuce*, saxum prope Masadam, castellum Judaeae, A. J. VII, 8, 5.
- Levias*, Judaeus nobilis, a Zelotis necatur, B. J. IV, 3, 4.
- Levi*, Jacobi ex Lia f., A. J. I, 19, 8. Cum Simyone fratre Dinam sororem a Sicheme stupratam ulciscitur, 21, 1. Ejus filii tres, II, 7, 4. — Levitae, Judaeorum tribus, Dei ministerio consecrati, militia immunes sunt; quadraginta octo urbes cum agris possident, et frugum decumam a populo accipiunt, A. J. IV, 4, 3; cf. III, 11, 1; 12, 4; IV, 8, 8; 22; V, 1, 24. Bini in singulis urbibus magistratus e tribu Levitica eligendi, IV, 8, 14. Davides Levitas in classes distribuit iisque munera assignat, VII, 14, 7; cf. 12, 2.) Hieroboamo in regno suo vitularum cultum praescribente. Levitae inde in Judaeam migrant, VIII, 10, 1. Agrippa jun. iis, qui cantores sunt, permittit stolam lineam gestare, XX, 9, 6.
- Lex Judaica*, a septuaginta Judaeis in linguam Graecam vertitur, A. J. XII, 2. Post expugnata Hierosolyma in triumpho portatur; deinde in palatio imperatoris reponitur, B. J. VII, 5, 7. — Cf. *Mosaicae leges*.
- Lia*, Libani filia, patris fraude cum Jacobo matrimonio jungitur, A. J. I, 19, 7. Ejus liberi, 19, 8.
- Libanus*, mons Syriae, A. J. III, 14, 1; V, 1, 22; 3, 1; VIII, 2, 3; 6, 3; XIII, 16, 5; XIX, 5, 1. B. J. I, 17, 3; III, 3, 5. V. J. 11.
- Liberalis*, centurio Rom., B. J. VI, 4, 7.
- Liberius Maximus*, Judaeae procurator, B. J. VII, 6, 6.
- Libya*, nomen habet a Libye Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Occupatur ab Ophre, I, 15. — Libya Pentapoli:ana, B. J. VII, 11, 1.
- Libyes*, a Judaeis Phuti vocantur, A. J. I, 6, 2.
- Liternius Fronto*, legionum Alexandriaarum dux, B. J. VI, 4, 3; 9, 2.
- Livia*, V. Julia.
- Livias*, urbs Arabiae, A. J. XIV, 1, 4.
- T. Livius*, de rebus a Pompejo gestis, A. J. XIV, 4, 3.
- Lollius*, cum Metello Damascum capit, A. J. XIV, 2, 3. B. J. I, 6, 2.
- Longinus*, tribunus militum, B. J. II, 19, 7.
- Longinus*, eques Rom., fortitudine conspicuus, B. J. V, 7, 3; VI, 3, 2.
- Lotus*, Arane f., ab Abramo adoptatur, A. J. I, 7, 1. Cum Abramo in Aegyptum proficiscitur; inde in Chanaanem reversus, planitiam ad Jordanem fluvium habitat, 8. Ab Assyriis in captivitatem abducitur, 9. Ab Abramo liberatur, 10, 2. De Sodomorum excidio a Deo praemonitus, inde discedit, 11, 4. Ejus uxor in statuum salinam convertitur, *ibid.* Cum filiabus concumbit, 11, 5.
- Lucius*, miles Roman., B. J. VI, 3, 2.
- Lucullus*, bellum gerit cum Mithridate, Armeniam depopulatur, A. J. XIII, 16, 4.
- Ludas*, Semae f., Ludorum (Lydorum) auctor, A. J. I, 6, 4.
- Ludi*, V. Lydi.
- Ludi*, quinquennales ab Herode M. in honorem Caesaris Octavi. instituti, A. J. XV, 8, 1. B. J. I, 21, 8. Ludi Palatini Romae in Palatio celebrantur in honorem Caesaris Augusti, A. J. XIX, 1, 11. sq.
- Ludimus* (*Ludimus*), Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Lugdunum*, urbs Galliae; Herodes Antipas a Caligula co-relegatur, A. J. XVIII, 7, 2. B. J. II, 9, 6.
- Luminum festum*, A. J. XII, 7, 7. Ejus origo, *ibid.*
- Luomes*, Dadanis f., A. J. I, 15.
- Lupus* (*Julius*) tribunus militum Caligulae uxorem et filiam interficit, A. J. XIX, 2, 4. Supplicio afficitur, 4, 5.
- Lupus*, Alexandriae praefectus, Oniae templum claudit, B. J. VII, 5, 2; 8, 4.
- Lychnuchus* sacer describitur, A. J. III, 6, 7.
- Lycii*, pop. Asiae min.; Herodis M. in eos liberalitas, B. J. I, 21, 11. Cf. II, 16, 4.
- Lycurgus*, Lacedaemoniorum legislator, C. A. II, 15; 31.
- Lydi*, olim Ludi dicti, a Luda Semae f., originem habent, A. J. I, 6, 4. Rebus novis student sub Antiocho M., XII, 4, 3.
- Lydia*, occupatur ab Alexandro M., A. J. XI, 8, 1.
- Lydda* (Diospolis), urbs Judaeae, toparchiae caput, B. J. III, 3, 5. Incolae a Cassio in servitutem rediguntur, A. J. XIV, 11, 2. B. J. I, 11, 2. Urbs a Vespasiano capitur, B. J. IV, 8, 1. Cf. A. J. XIV, 10, 6; 15, 3; XX, 6, 2. B. J. I, 15, 6; II, 12, 6.
- Lysanias*, Ptolemaei Mennae f., post patris obitum Chalcidis tyrannus, cum Antigono Aristobuli f. societatem init, A. J. XIV, 13, 3. B. J. I, 13, 1. Cleopatrae insidiis necatur, A. J. XV, 4, 1. Lysaniae tetrarchia a Zenodoro conducitur, A. J. XV, 10, 1. B. J. I, 20, 4.
- Lysias*, Antiochi Epiph. procurator, A. J. XII, 7, 2. Exercitus, quem contra Judam Maccab. mittit, funditur, 7, 3 et 4. ipse magno cum exercitu eum aggressus propulsatur, 7, 5. Antiochum Eupatorem declarat regem, 9, 3. Cum Antiocho Eupat. expeditionem facit contra Judaeos, 9, 4 sq. Cum Judaeis pacem componit, 9, 7. A Demetrio interficitur, 10, 1. Cf. XX, 11.
- Lysias*, Syriae castellum, a Pompeio expugnatur, A. J. XIV, 3, 2.

Lysimachus, post mortem Alexandri M. Thraciam obtinet, *A. J.* XII, 1, 1.
Lysimachus, Apollodoti frater, Gazam urbem Alexandro • Jannæo prodit, *A. J.* XIII, 13, 3.
Lysimachus, Pausaniæ f., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10; 12, 3.
Lysimachus, Judæus nobilis, ab Herode M. interficitur, *A. J.* XV, 7, 8.
Lysimachus, historicus, Judæorum detractor, laudatur, *C. A.* I, 34; 35; II, 2; 14.
Lyssa, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.

M.

Maathas, Baalis sacerdos, *A. J.* IX, 7, 4.
Mabortha. V. *Neapolis*.
Maccabæi, Judæorum principes; eorum historia, *A. J.* XII, 6.
Maccabæi, dicuntur etiam septem fratres, ab Antiocho Epiph. ad mortem cruciati; quod leges patrias violare nolebant, Maccabæis animi fortitudine similes, *M.* 8 sqq.
Maceda, (Macchida) locus Palæst., *A. J.* V, 1, 17.
Macedonia, post mortem Alexandri M. a Cassandro occupatur, *A. J.* XII, 1, 1.
Macedones, Persarum imperium evertunt, *A. J.* XI, 8.
Macedones a Romanis devicti, *B. J.* II, 16, 4.
Macedones, Epiphanis Commageni milites, Macedonum more armati, *B. J.* V, 11, 3.
Machæras, Romanorum dux, a Ventidio Herodi auxilio missus mala fide agit, *A. J.* XIV; 15, 7. *B. J.* I, 16, 6.
Machærus, castellum in confinio Palæstinæ et Arabiæ situm, *A. J.* XVIII, 5, 1. *B. J.* I, 8, 1. Ejus situs describitur *B. J.* VII, 6, 1. Primus locum munivit Alexander Judæorum rex, munitiones amplificavit Herodes, 6, 2. A Gabinio diruitur, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Capitur a Judæis seditiosis, *B. J.* II, 18, 6. Capitur a Romanis post Hierosol. expugnationem, *B. J.* 6, 3 sqq. Cf. III, 3, 3.
Machama, Tholomæi Gessirorum regis filia, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
Machana, Roboami uxor, *A. J.* VIII, 10, 1.
Machas, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
Machirus, regionis Galaditidis princeps, *A. J.* VII, 9, 8. cf. 5, 5.
Machma, urbs Palæst., *A. J.* VI, 6, 1. XIII, 1, 6.
Machon, urbs Palæst., *A. J.* VII, 5, 3.
Macro, militum prætorianorum sub Tiberio præfectus, *A. J.* XVIII, 6, 6; 6, 7.
Macrones, pop. Ponti, *C. A.* I, 22.
Madæi, Græcis Medi dicuntur, *A. J.* I, 6, 1.
Madanes, Abrami f., *A. J.* I, 15.
Mades, Japhethæ f., Madæorum (Medorum) auctor, *A. J.* I, 6, 1.
Madiana, urbs Arab., *A. J.* II, 11, 1.
Madianes, Abrami f., *A. J.* I, 15.
Madianitæ, pop. Arab., Judæos ex Ægypto redeuntes a finibus suis arcere student, *A. J.* IV, 6. Devincuntur et cæduntur a Judæis, 7, 1. Vincuntur a Gedeone, V, 6.
Mæcia, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 10.
Mæotis palus, *B. J.* VII, 7, 4.
Magedo (*Nageddo*, *Megiddo*), urbs Samar. in tribu Manassæ, a Solomone condita, *A. J.* VIII, 6, 1; IX, 6, 3.
Magnus Campus. V. *Campus*.
Magogæ, (Scythæ) a Magoge originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
Magoges, Japhethæ f., Magogorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.

Malachias, Judæus, fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 1, 8.
Malaelus, Cainæ f., *A. J.* I, 3, 4.
Malatha, castellum Idumææ, *A. J.* XVIII, 6, 2.
Malchus, Arabs, Antiochum Alexandri Balæ fil. educat; eum Diodoto tradit, *A. J.* XIII, 5, 1.
Malchus (*Malichus*), rex Arabiæ, Herodi patria prologo, quamquam beneficiis ab eo affectus, auxilium ferre recusat; cujus rei mox eum poenitet, *A. J.* XIV, 14, 1 sq. *B. J.* I, 14, 1 sq. Cf. *A. J.* XV, 6, 2.
Malchus, Arabs, Vespasiano mittit auxilium contra Judæos, *B. J.* III, 4, 2.
Malchus. Cf. *Cleodemus*.
Maliathe (?) (*Maniathe*), urbs Perææ, *A. J.* V, 7, 10.
Malichus, unus ex Judæorum primoribus, ab Hyrcano mortis periculo eripitur, *A. J.* XIV, 5, 2; 11, 2. *B. J.* I, 8, 3; 11, 2. Antipatrum ex insidiis interficit, *A. J.* 11, 2 sq. *B. J.* 11, 3 sq. Principatum affectat; ab Herode, Antipatri f., occiditur, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 11, 7 sq.
Malla, sive *Malle*, urbs Palæst., *A. J.* XII, 8, 3.
Malton, Elimelech f., *A. J.* V, 9, 1.
Malthace, Herodis M. uxor, *A. J.* XVII, 10, 1. *B. J.* I, 28, 4.
Mambre, ilex Abrami, *A. J.* I, 11, 2.
Mambres, Abrami commilito, *A. J.* I, 10, 1.
Manachase, vestimentum sacerdotum, *A. J.* III, 7, 2.
Manæmus, Israelitarum rex, Phullo, Assyriorum regi, expeditionem contra ipsum facienti, missis mille talentis persuadet ut recedat, *A. J.* IX, 11, 1. Regnavit decem annos, *ibid*.
Manæmus, Essenus ab Herode M. in honore habetur, *A. J.* XV, 10, 6.
Manæmus, (*Manaimus*), Judæ Galilæi fil., seditiosorum Hierosol. dux, *B. J.* II, 17, 8. Tyrannidem affectat; interficitur, 17, 9. V. *J.* 5.
Manalis, (quæ vox *Castra* significat), Jebosthi, Judæorum regis, regia, *A. J.* VII, 1, 3.
Manasses, Josephi f., ex Asemetha, *A. J.* II, 6, 1. Cum Ephraïmo fratre inter Judæorum principes refertur, II, 8, 1; III, 12, 4. Manassæ tribus quamnam Palæstinæ partem sortita sit, IV, 7, 3; V, 1, 22.
Manasses, Judæorum rex, Ezechiæ fil., initio regni sui impius et crudelis, *A. J.* X, 3, 1. A Babyloniis, qui Judæam invadunt, in captivitatem abducitur; postea in regnum suum remittitur et optime reipublicam gerit, 3, 2.
Manasses, Jaddi frater, Sanaballetæ filiam ducit uxorem, *A. J.* XI, 7, 2. Id quod indigne fert populus, 8, 1. Templi in monte Garizin a Sanaball. exstructi pontifex constituitur, 8, 4.
Manasses, pontifex, *A. J.* XII, 4, 1.
Manasses, initio belli Jud. Perææ præficitur, *B. J.* II, 20, 4.
Mandra, locus Palæst., *A. J.* X, 9, 5.
Manetho, genere Ægyptius, historiæ Ægyptiacæ scriptor, *C. A.* I, 14. Laudatur, *C. A.* I, 14; 26—32; II, 2. *A. J.* I, 3, 9. De ejus fide, *C. A.* I, 31; 33.
Maniathe. V. *Maliathe*.
L. Manlius, *A. J.* XIII, 9, 2.
Manna, de coelo demittitur, *A. J.* III, 1, 6. Quid vox significet, *ibid*.
Mannæus, Lazari f., *B. J.* V, 13, 7.
Manoches, Samsonis pater, *A. J.* V, 8, 2.
Maon, regio Palæst., *A. J.* VI, 13, 2.
Mar, locus Arabiæ, *A. J.* III, 1, 1.
Maræothus, Jothani f., *A. J.* VIII, 1, 3.
Mararius, Levi f., *A. J.* II, 7, 4.

- C. Marcellus*, consul Rom., *A. J.* XIV, 10, 13.
Marcellus, procurator Judææ, *A. J.* XVIII, 4, 2.
Marcus, Alexandri Lysimachi, Alabarchæ, f., *A. J.* XIX, 5, 1.
Mardocheus, Judæorum dux, *A. J.* XI, 3, 10; 4, 8.
Mardocheus, unus ex Judæorum Babylone degentium primoribus, patruus Estheris, *A. J.* XI, 6, 2. Conjuratorem in Artaxerxem regem detegit, 6, 4. In odium incurrit Amanis, qui omnes Judæos perdere constituit, 6, 5. Estherem perducit ut Judæorum patrocinium suscipiat, 6, 7. Amanes eum honorare cogitur, 6, 10. Amane supplicio affecto, muneribus et honoribus cumulatur, 6, 12, et 13.
Maresa. V. *Marissa*.
Maria, femina nobilis, fame urgente filium suum comedit, *B. J.* VI, 3, 4.
Mariamne (Mariamne), Moysis soror, Ori (Uronis?) uxor, *A. J.* III, 2, 4; IV, 4, 6; cf. II, 9, 4.
Mariamne, Alexandri ex Alexandra filia, Herodi M. in matrimonium collocatur, *A. J.* XIV, 12, 1; 15, 14. *B. J.* I, 11, 5; 17, 8. Formæ venustate insignis, *A. J.* XV, 2, 5 sq. Secretum de Mariamne mandatum, quod Herodes dedit Josepho avunculo suo, 3, 5 sq. In suspicionem adulterii venit, 3, 9. Iterum in adulterii suspicionem vocata necatur, 7, 1 sqq. Ejus indoles, 7, 4.
Mariamne, Simonis pontificis filia, Herodis M. uxor, *A. J.* XV, 9, 3. XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Ejus liberi, *ibid.* Ab Herode repudiatur, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 7.
Mariamne, Aristobuli filia ex Berenice, Herodis M. neptis, *B. J.* I, 28, 1.
Mariamne, Agrippæ M. filia ex Cyprio, *A. J.* XVIII, 5, 4, *B. J.* II, 11, 6. Nubit Archelao Chelciæ fil., *A. J.* XIX, 9, 1; XX, 7, 1. Repudiato Archelao matrimonium init cum Demetrio Alexandrino, 7, 3.
Mariamne, Josephi filia ex Olympiade, Herodi Aristobuli filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
Mariamne, Archelai ethnarchæ uxor, ab eo repudiatur, *A. J.* XVII, 13, 4. *B. J.* II, 7, 4.
Mariamne, turris Hierosolymorum urbis, ab Herode extructa, describitur, *B. J.* V, 4, 3. Cf. II, 17, 8. Post urbem expugnatam servatur, VII, 1, 1.
Marion, Tyrionum tyrannus Antigono regnum Judææ occupare molienti auxilio est, ab Herode vincitur, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2.
Marista, urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* VIII, 12, 1. Ab Hyrcano capitur, *A. J.* XIII, 9, 1. A Pompejo Judæis eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, XIV, 5, 3. A Parthis evertitur, XIV, 13, 9. *B. J.* I, 13, 9. Cf. *A. J.* VIII, 10, 1; XII, 8, 6; XIV, 1, 4. *B. J.* I, 7, 7.
Marmaridæ, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.
Marsuane, mensis anni secundus apud Judæos, *A. J.* I, 3, 3.
Marsus, Syriæ præfectus, succedit Petronio, *A. J.* XIX, 6, 4. Ejus inimicitia cum Agrippa rege, 7, 1; 8, 1.
Marsyas Agrippæ M. libertus, *A. J.* XVIII, 6, 3.
Maruelus, Jaredis f., *A. J.* I, 2, 2.
Marullus Judææ procurator constituitur a Caio Caligula, *A. J.* XVIII, 6, 10.
Masada, castellum Judææ; ejus situs et munimenta describuntur, *B. J.* VII, 8, 3 sq. Cf. 13, 7; 12, 1. Castellum a Jonatha pontifice extructum, ab Herode M. amplificatum et munitius redditum est, *B. J.* VII, 8, 3. A sicariis occupatur, *B. J.* IV, 7, 2. Iis se adjungit Simon Gioræ f., IV, 9, 3. Romani, reliqua Judæa jam subacta, Masadam obsident, *B. J.* VII, 8, 1; 8, 5 sqq. Sicarii ne in Romanorum manus incident, Eleazari hortatu primum uxores et liberos, deinde se invicem interficiunt, 9, 1.
Masmas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Masnaemphthes, tiara sacerdotum, *A. J.* III, 7, 3.
Maspha, urbs Palæst., ab Asano condita, *A. J.* VIII, 12, 4.
Masphate (Masphace), urbs Palæst., *A. J.* V, 7, 9; VI, 2, 1; 4, 3; X, 9, 2 sqq.
Massabazanes, vestimentum sacerdotum, *A. J.* III, 7, 1.
Massagetæ, pop. Asiæ, Cyri contra eos expeditio, *A. J.* XI, 2, 1.
Massamas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Masses, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Mastheron angustia, in Judæa, *A. J.* VI, 13, 4.
Matgenus, Tyrionum rex, *C. A.* I, 18.
Mathusalas, Marueli f., *A. J.* I, 2, 2.
Mathusalas, Anochi f., *A. J.* I, 3, 4.
Mattathias, Joannis f., Maccabæorum pater, *A. J.* XII, 7, 1. Antiocli Epiph. mandata contemnit; in desertum se confert magnamque ubi Judæorum manum circa se colligit, 7, 2. Ante mortem filios ad legem defendendam adhortatur, 7, 3. Cf. *B. J.* I, 1, 3.
Mattathias, Absalom f., *A. J.* XIII, 5, 7.
Matthias, Theophili f., pontifex constituitur ab Herode, *A. J.* XVII, 4, 2. Mox pontificatum amittit, 6, 4.
Matthias, Margalothi (Margali) fil., legum interpres præstantissimus, juventutem concitat in Herodem M., *A. J.* XVII, 6, 2. *B. J.* I, 33, 3. Vivus crematur, *A. J.* 6, 4. *B. J.* 33, 4.
Matthias, Anani f., pontifex creatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 4. Pontificatus ei abrogatur, 8, 2.
Matthias, Theophili fil., pontifex creatur ab Agrippa jun., *A. J.* XX, 9, 7.
Matthias, pontifex ab Hierosolymitis mittitur ad Simonem Gior. in urbem arcescendum, *B. J.* IV, 9, 11. A Simone postea necatur, V, 13, 1. Ejus elogium, *ibid.* Cf. VI, 2, 2.
Matthias, Simonis Pselli f., Fl. Josephi atavus, *V. J.* 1.
Matthias, cognominatus Gibbosus, Matthiæ f., Fl. Josephi abavus, *V. J.* 1.
Matthias, Josephi f., Flavii Josephi pater, *V. J.* 1; 40. Ejus elogium, 2. Hierosolymis a seditiosis in custodia tenetur, *B. J.* V, 13, 1.
Mauri, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.
Maxilla, locus Palæst., unde nomen habeat, *A. J.* V, 8, 9.
Mazaca, urbs Cappadociæ, *A. J.* I, 6, 1.
Medaba, urbs Palæst., olim in Moabitarum ditione, *A. J.* XIII, 15, 4. Cf. XIII, 1, 2; 9, 1; XIV, 1, 4. *B. J.* I, 2, 6.
Medæi. V. *Medi*.
Medi, a Judæis Medæi vocati, uomen habent a Made, Japhetha f., *A. J.* I, 6, 1. Cum Persis Babyloniorum imperium evertunt, X, 11, 4.
Media vastatur ab Alanis, *B. J.* VII, 7, 4. In Mediam superiorem Damasceni a Theglaphalassare transferuntur, *A. J.* IX, 12, 13.
Meir, tunica talaris pontificis maximi, *A. J.* III, 7, 4.
Megassarus, Judæus fortissimus, *B. J.* V, 11, 5.
Megasthenes, rerum Indicarum scriptor de Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 20.
Meirus, Belgæ f., sacerdos, in flammis templi incensi se præcipitat, *B. J.* VI, 5, 1.

- Melamboreas*, (Boreas niger) ventus vehementissimus, *B. J.* III, 9, 3.
- Melas* ab Archelao, rege Cappadociae, legatus mittitur ad Herodem M., *A. J.* XVI, 10, 6.
- Melcha*, Aranis filia, Nachorae uxor, *A. J.* I, 6, 5.
- Melchisedecus*, Solymorum (Hierosolymorum) urbis rex, Abramum benigne excipit, *A. J.* I, 10, 2. Solyma condidit (?) ibique templum exstruxit, *B. J.* VI, 10.
- Melchisus*, Sauli f., *A. J.* VI, 6, 6. In praelio cum Palaestinis commisso cadit, 14, 1.
- Melitene*, regio in confinio Armeniae et Cappadociae sita, *B. J.* VII, 1, 3.
- Melus insula*; Iudaei Melii a Pseudalexandro decipiuntur, *A. J.* XVII, 12. *B. J.* II, 7.
- Memmius Regulus* a Caligula iubetur Jovem Olympium Romam transferre, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Memnon*, Orestidae f., sacerdos Halicarn., *A. J.* XIV, 10, 23.
- Memnonis monumentum* in Phoenicia ad Belum fluv. situm, *B. J.* II, 10, 2.
- Memphibostus*, Jonathae f., magno in honore habetur apud Davidem, *A. J.* VII, 5, 5. Cf. 9, 3; 11, 3; 12, 1.
- Memphis*, urbs Aegypti, *A. J.* XII, 4, 3; 5, 3. *B. J.* IV, 9, 7; VII, 10, 3. *C. A.* I, 14.
- Menander* Ephesius Graecorum et barbarorum res gestas scripsit, *C. A.* I, 18. Quid tradat de Tyrionum regibus, *ibid.* Cf. *A. J.* VIII, 5, 3; 13, 2; IX, 14, 2.
- Mende*, urbs Palaest., X, 5, 1.
- Mendesius nomos*, in Aegypto, *B. J.* IV, 11, 5.
- Menedemus*, philosophus, de Dei providentia, *A. J.* XII, 2, 12.
- Menenia*, Romae tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
- Menelaus*. V. *Onias*.
- Menophilus*, prytanis Ephesiorum, *A. J.* XIV, 10, 25.
- Mensa sacra* tabernaculi describitur, *A. J.* III, 6, 6.
- Mephramuthosis*, rex Aegypti, *C. A.* I, 15.
- Mephres*, rex Aegypti, *C. A.* I, 15.
- Merbalus*, Tyrionum rex, *C. A.* I, 21.
- Meroba*, Sauli filia, *A. J.* VI, 6, 6.
- Meroe*, metropolis Aethiopiae, ita denominata est a sorore Cambysis; prius Saba vocata erat, *A. J.* II, 10, 2.
- Meroth*, vicus Galil., munitur, *B. J.* II, 20, 6; III, 3, 1. *V. J.* 37.
- Mesanæi* originem trahunt a Mesa, *A. J.* I, 6, 4.
- Mesas*, Arami f., Mesanaeorum princeps, *A. J.* I, 6, 4.
- Mesopotamia*, regio Asiae, *A. J.* I, 7, 1. VII, 6, 1; XIII, 5, 10. Iudaei Mesopotamii Nisibin potissimum urbem habitant; magna eorum editur caedes, *A. J.* XVIII, 9, 1 sqq.
- Messala* Herodis causam defendit in senatu Romano, *A. J.* XIV, 14, 4. *B. J.* I, 14, 4.
- Messalina*, Claudii Caesaris uxor, ab eo interficitur, *A. J.* XX, 8, 1.
- Messenes*, Amenophis Aegypti regis f., *C. A.* I, 32.
- Mestrai* (Aegyptii) et *Mestre* (Aegyptus) nomen habent a Mestrimo, *A. J.* I, 6, 2.
- Mestracimus*, Chamae f., Mestraeorum (Aegyptiorum) princeps, *A. J.* I, 6, 2. Ejus octo filii quasnam terras occupaverint, *ibid.*
- Q. Metellus Creticus*, consul, *A. J.* XIV, 1, 2. Cum Lollio Damascum capit, *A. J.* XIV, 2, 5. *B. J.* I, 6, 2.
- Metilius*, praesidii Romani in urbe Hierosol. praefectus seditionis se dedit, *B. J.* II, 17, 10.
- Mia*, vicus Perææ, *A. J.* XX, 1, 1.
- Micha*, Memphibosthi fil., *A. J.* VII, 5, 5.
- Michæas*, vates, Achabo regi praedicat eum ab hoste inter-
- fectum iri, *A. J.* VIII, 14, 5. Ejus vaticinium eventu confirmatur, 15, 6.
- Michala*, Sauli filia, Davidis amore capitur, *A. J.* VI, 10, 2. Davidi nuptum datur, 10, 3. Mariti salutem consulit, 11, 4. Postea Pheltiae a Saulo locatur, 13, 8. Abeneri opera Davidi restituitur, VII, 1, 4. Ejus liberi, 4, 3.
- Milesii*. P. Servilii proconsulis ad eos rescriptum de Iudaeis, *A. J.* XIV, 10, 21.
- Milesius*, ab Antiocho Dionysio Damasci praefectus constitutus urbem tradit Philippo, *A. J.* XII, 15, 1.
- Minæus*, rex Aegypti, *A. J.* VIII, 6, 2.
- Minos* leges suas oraculo Delphico attribuit, *C. A.* II, 16.
- Minucianus* (Annius), conspirationis in Caligulam socius, *A. J.* XIX, 1, 3 sqq.; 4, 3.
- Minucianus* (Marcus), Caligulae sororis maritus, post Caligulae mortem rerum potiundi cupidus, *A. J.* XIX, 4, 3.
- Minyas*, locus Armeniae, *A. J.* I, 3, 6.
- Misaches*. V. *Misaelus*.
- Misaelus* (a Babylonis Misaches appellatus), Iudaeus genere regio ortus, Babylonem abductus liberaliter a Nabuchodonosoro educatur, *A. J.* X, 10, 1. Cum duobus cognatis in flammis conjicitur quod Nabuchodonosori simulacrum adorare recusant: illasi per flammam ambulant, 10, 5. *M.* 16.
- Misan*, Moabitarum rex, Joramo tributum pendere recusans, ab Israelitis et Iudaeis bello petitur et vincitur, *A. J.* IX, 3, 1.
- Misenum et Puteoli*, oppida Campaniae maritima a Caligula ponte juncta, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Mithradates Sinaces*, Parthorum dux, Philippi Syriae regis socius, Demetrium Eucærum in captivitatem abducit, *A. J.* XIII, 14, 3.
- Mithradates*, rex Ponti, a Pharnace filio interficitur, *A. J.* XIV, 3, 4.
- Mithradates*, Parthus, ad Gabinium confugit, clam ab eo dimittitur, *A. J.* XIV, 6, 4. *B. J.* I, 8, 7.
- Mithridates Pergamenus* Caesari in Aegypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* XIV, 8, 1 sq. *B. J.* I, 9, 3 sq.
- Mithradates*, Parthus nobilis, Artabani gener, bellum gerit cum Anilæo, *A. J.* XVIII, 9, 6 sqq.
- Mitylene*, urbs Lesbi insul., *A. J.* XVI, 2, 2.
- Mnaseas*, historicus laudatur, *A. J.* I, 3, 6. *C. A.* I, 23.
- Moabus*, Loti f., Moabitarum princeps, *A. J.* I, 11, 5.
- Moabitæ*, pop. Arabiae, originem trahunt a Moabo, *A. J.* I, 11, 5. Iudaeos sibi subjiciunt; sed mox profligantur ab Ehude, *A. J.* V, 4. A Davide devicti annum tributum pendere coguntur, VII, 5, 1. Moabitæ cum Ammanitis et magno Arabum exercitu Josaphatum bello petunt, sed ipsi se invicem occidunt, *A. J.* IX, 1, 2 sqq. Israelitis tributum pendere recusantes, a Joramo, Josaphato et Idumaeorum rege debellantur, 3, 1 sqq.
- Moabitis*, Moabitarum terra, *A. J.* IV, 5, 1. V, 9, 1. *B. J.* IV, 8, 2.
- Mochus*, historicus testatur veterum longevitatem, *A. J.* I, 3, 9.
- Modium* (Modein, Modim), vicus Judææ, *A. J.* XII, 6, 1; 11, 2; XIII, 6, 5. *B. J.* I, 1, 3.
- Modius* (Æquiculus) Agrippæ jun. regis procurator, *V. J.* 11. Gamalum obsidet, 24; 36.
- Mæstia*, *B. J.* IV, 10, 6; 11, 3; VII, 4, 3.
- Molo*. V. *Apollonius*.
- Momphis*, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.

Monobazus Bazæus, Adiabonorum rex Helenam sororem ducit uxorem, ex qua Izaten suscipit, *A. J. XX*, 2, 1. Moritur, 2, 2.

Monobazus, Monobazi regis f. ex Helena, *A. J. XX*, 2, 1. Post patris obitum regnum administrat usque ad fratris adventum, 2, 2. Religionem Judaicam amplectitur, 4, 1. Post Itazis fratris mortem, ipse regnum suscipit, 4, 3.

Monobazus, Monobazi jun. regis propinquus, *B. J. II*, 19, 2.

Monobazi regia, in Hierosol. urbe, *B. J. V*, 6, 1.

Mopsuestia, urbs Cilicie, *A. J. XIII*, 13, 4. Mopsuestenses Seleucum Epiphanem concremant, *ibid.*

Morius mons, in Judæa, *A. J. I*, 13, 1.

Mosocheni (*Cappadoes*) originem trahunt a Mosoche, *A. J. I*, 6, 1.

Mosaches, Japhethæ f., Mosochenorum (Cappadocum) princeps, *A. J. I*, 6, 1.

Mosaicæ leges. *V. Moyses.*

Mosollamus, sagittarius celeberrimus, *C. A. I*, 22.

Moyses, Amaramæ ex Joachebela f., divinum de eo vaticinium, *A. J. II*, 9, 3. In Nilo exponitur, 9, 4. A Thermuti regis filia reperitur et servatur; matri entriendus datur, 9, 5. Puer venustate et ingenio præcellens, 9, 6. A Thermuti adoptatur, 9, 7. Rem præclare gerit contra Æthiopes; Tharbin, Æthiopum regis filiam, uxorem ducit, 10. Insidias quæ ipsi struuntur evitaturus in Arabiam se confert, 11, 1. Ragueli filiam in matrimonium accipit, 11, 2. A Deo jubetur Judæos servitute liberare, 12. In Ægyptum reversus Dei mandatum regi declarat et miraculis edendis confirmat, 13. Rege Moysen deridente, Ægyptus magnis calamitatibus affligitur, 14. Judæi veniam impetrant in patriam redeundi, mare Rubrum duce Moysæ transgrediuntur; Ægyptii, qui eos persequuntur fluctibus delentur, 15 sq. Ad Sinam montem iter convertit Moyses; Judæos ciborum inopia laborantes consolatur; aquam amarā potabilem reddit aliaque miracula edit, III, 1, 1 sq. Amalecitas prælio devincit; tertio mense postquam ex Ægypto discessit ad Sinam montem pervenit, 3, 1 sq. Populum in cohortes distribuit, 4. Cum Deo in monte colloquitur; leges ab eo acceptas promulgat, tabernaculum conficiendum curat, 5. In Aaronem fratrem sacerdotium confert, 8, 3. Tabernaculum lustrat primumque in eo sacrificium facit, 8, 5 sqq. Leges fert de sacrificiis, de festis deque aliis rebus, 9—13. Judæi de Chanaanā occupanda desperantibus ex oraculo renuntiat, quadraginta annos eos in deserto permansuros esse, 14 sq. Plures ex Judæorum proceribus seditionem movent contra Moysen; a Deo extinguuntur, IV, 2 sqq. Moyses Amorrhæos devincit, 5. Judæos ad leges violandas proclives ad sanitatem reducit, 6. Jesum designat successorem, 7, 2. Gadis et Rubeli tribubus dimidiaque Manassitidi Amoritin assignat, 7, 3. Tradit Judæis librum qui leges continet, 8, 3. Chananæorum gentem jubet extingui multisque præceptis populi salutem consulit, 8, 44—48. Nube in cælum auferitur, 48. Vixit annos centum et viginti, 49. Virtutibus et ingenio omnes mortales superavit, *ibid.* Legumlatorum antiquissimus, *C. A. II*, 15. Magna ejus de Judæis merita, II, 16. Scripsit primos quinque libros Scripturæ sacræ, *C. A. I*, 8. Quænam Manetho, Chæremion et Apion de eo tradant, *C. A. I*, 26; 31; 32; II, 2.

Mosaicæ leges, De sacrificiis, *A. J. III*, 9; de festis, III, 10; IV, 8, 7; de purificatione, III, 11; de incestu, de sacerdotum connubio et de jobelo, 12, de iis qui Deo maledicant, IV, 8, 7; de frugum decuma pro sacrificiis solvenda, 8, 8; de scortis, 8, 9; de diis alienis, 8, 10; de vestimentis, 11, de legibus recitandis, 12; de gratiarum

actione, 13; de magistratibus et iudicibus, 14; de testibus, 15; de piaculis pro cæsis instituendis, 8, 16, de regum potestate, 17; de agrorum terminis, 18; de arborum frugibus, 19; de terræ seminatione et aratione, 20; de spicis pauperibus concedendis, de viatoribus, 21; de decuma tertia viduis et orphanis concedenda; de frugum primitiis sacerdotibus dandis, 22; de connubio, 23; de liberis qui parentibus non obediant, 24; de fenore, 25; de pignoribus, 26; de furtis, 27; de servis, 28; de rebus in via repertis, 29; de percussoribus, 33; de pharmacis; de talione, 35; de bubus petulcis, 36; de puteis, 37; de depositis, 38; de liberis quorum parentes crimina commiserint, 39; de spadonibus, 40; de bello, 41 sqq. Cf. *C. A. II*, 17—31.

Muchæus, Persa, *A. J. XI*, 6, 1.

Mucianus, Syriæ præfectus, *B. J. IV*, 1, 5. Vespasianum hortatur ut imperium suscipiat, 10, 5; 10, 6. A Vespasiano cum exercitu mittitur contra Vitellium, 11, 1. Cf. *A. J. XII*, 3, 1.

Muliebres turres, in Hierosol. urbe, *B. J. V*, 2, 2.

Mundus, (Decius) Paulinam Saturnini uxorem in Isidis templo stuprat; a Tiberio in exilium pellitur, *A. J. XVIII*, 3, 4.

Murcus (*Marcus?*), Syriæ prætor post Sextum Cæsarem; cum Cassio facit post J. Cæsaris interitum, *A. J. XIV*, 11, 1 sqq. *B. J. I*, 10, 10; 11, 1 sqq.

Musca, Accaronensium dea, *A. J. IX*, 2, 1.

Mygdonia. *V. Antiochia.*

Myrrha, filia Cinyræ, *A. J. XIX*, 1, 13.

Mytgonus, Tyriorum judex, *A. C. I*, 21.

N.

Naamas, Lamechi filia, *A. J. I*, 2, 2.

Naamis, Elimelech uxore, cum marito in terram Moabiticam migrat; post mariti filiorumque mortem una cum Rutha nuru in Judæam redit, *A. J. V*, 9, 1. A Boazo hospitio excipitur; filiam Boazo nuptum dat, 9, 2 sqq.

Naases, rex Ammanitarum; ejus expeditio in Judæos, *A. J. VI*, 5; 1 sqq., A Saulo vincitur, 3. Cum Davide ei amicitia intercedit, VII, 6, 1.

Naba, urbs Palest., sacerdotum sedes, a Saulo funditus evertitur, *A. J. VI*, 12, 1; 13, 6 et 7.

Nabadus, Aaronis f., victimas in aram afferens flammis comburitur, *A. J. III*, 8, 1, 8, 7.

Nabarrothes, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.

Nabatus, Ziphenus ex urbe Emma, Davidi injuriam infert. Davides eam ulcisci moliens ab Abigæa Nabali uxore placatur, *A. J. VI*, 13, 6 et 7. Ejus mors, 8.

Naballo, urbs Arab., *A. J. XIV*, 1, 4.

Nabatæi, pop. Arab., *A. J. XII*, 8, 3; XIII, 1, 2; 5, 10, XIV, 2, 3; 3, 4.

Nabatena, regio inde ab Euphrate usque ad mare Rubrum pertinens, ab Ismaeli filiis occupatur, *A. J. I*, 12, 4.

Nabla, instrumentum musicum a Davide inventum, *A. J. VII*, 12, 3; VIII, 3, 8.

Naboandelus, rex Babyloniarum, *A. J. X*, 11, 2. Cf. *Baltasarus.*

Nabonidus, Babyloniorum rex, a Cyro victus et regno depulsus est, *C. A. I*, 20.

Nabopalassar, Chaldæorum rex, regnavit annos undetriginta, *C. A. I*, 19.

Nabosaris, Babyloniorum dux, *A. J. X*, 8, 2.

Nabuchodonosorus, rex Babyloniorum, Nechaonem, regem Ægypti, prælio vincit, Joacimo, regi Judææ, tributum imperat, *A. J. X*, 6, 1. Hierosolyma capit multosque populi primores captivos abducit, 6, 3. Joachimum, mox

- vero Sedeciam Judæorum constituit regem, 6, 3; 7, 1. *Ægyptios* prælio vincit atque Syria expellit, 7, 3. Quum Judæi ad *Ægyptios* defecissent, Hierosolyma solo æquat, Magnamque Judæorum multitudinem cum rege eorum Sedecia in captivitate abducit, 8. *Corlesyriam* occupat, Ammanitis et Moabitibus bellum infert, *Ægyptios* debellat, Judæos qui in *Ægyptum* migraverant, Babylonem abducit, 9, 7. Judæorum pueros nobiliores liberaliter institui jubet, 10, 1. Danielus ei somnia explicat, 10, 4 et 6. Statuam auream adorari jubet, 10, 5. Potestate regia deposita in solitudine vitam degit; post septennium regnum recipit, 10, 6. Moritur post regnum annorum quadraginta trium, 11, 1. Quam Berosus, Megasthenes aliique historici de eo referant, *ibid.* Cf. C. A. I, 19 sq.
- Nabuthus*, Jezabelæ, Achabi uxoris, insidiis interimitur, A. J. VIII, 13, 8.
- Nabuzardan*, Babyloniorum dux, A. J. X, 8, 5; 9, 1 et 2.
- Nacebus*, Arabum dux, in prælio cum Herode M. commisso cadit, A. J. XVI, 9, 2.
- Nachores*, Serugi f., A. J. I, 6, 4.
- Nachores*, Tharri f., Abrami frater, A. J. I, 6, 5; 16, 1.
- Nadabab*, Hieroboami fil., patri succedit; post regnum duorum annorum Basanis insidiis interit, A. J. VIII, 11, 4.
- Naëmanes* (*Naamanes*), Benjaminis f., A. J. II, 7, 4.
- Nais*, vicus Judææ, B. J. IV, 9, 4 sq.
- Naphesus*, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Nahumus*, vates; ejus vaticinium de Assyriis, A. J. IX, 11, 3.
- Narbata*, regio Palæst., 60 stadiis a Cæsarea distans, B. J. II, 14, 5. Narbatena toparchia, II, 18, 10.
- Nasamon*, pop. Africæ, a Romanis subjugati, B. J. II, 16, 4.
- Nathan*, Davidis fil., A. J. VII, 3, 3.
- Nathanaël*, Davidis frater, A. J. VI, 8, 1.
- Nathanas*, vates, a Davide consulitur de templo extruendo, A. J. VII, 4, 4. Davidem reprehendit quod Beersabem ad adulterium pellexerit, 7, 3. Davidi nuntiat, Adoniam regnum affectare, 14, 5.
- Nazaræi*, (*Naziræi*,) appellantur qui voto concepto Deo se consacrant, conam nutrientes et vino abstinentes, A. J. IV, 4, 4; cf. XIX, 6, 1.
- Neapolis*, (*Sicima*) urbs Samariæ, ab indigenis vocatur *Mabortha*, B. J. IV, 8, 1.
- Neapolitanus*, centurio Rom., a Cestio Syriæ præside mittitur ad Judæorum animos explorandos, B. J. II, 16, 4. Cf. V. J. 24.
- Neara*, vicus Palæst., A. J. XVII, 13, 1.
- Nearda*, urbs Babyloniarum, A. J. XVIII, 9, 1; 9, 9.
- Nebrodes*, Chamæ nepos, vir audax, homines a Dei timore abducere studet, A. J. I, 4, 2. Ejus consilio turris Babyloniarum extruitur, 4, 3.
- Nechao*, rex *Ægypti*, expeditionem facit in Asiam per Judææ fines, A. J. X, 5, 1. Eliacinum Judæorum constituit regem, Joachazum secum abducit captivum, 5, 2. Omnis Syria in ejus ditione est; a Nabuchodonosoro vincitur, 6, 1.
- Necropolis*, pars Alexandriæ urbis *Ægypti*, C. A. II, 4.
- Nedemus*, Mestraiimi f., A. J. I, 6, 2.
- Neemias*, Xerxis regis pincerna, ab eo veniam impetrat Hierosolymorum mœnia restaurandi, A. J. XI, 5, 6. Ejus industria mœnia reficiuntur, 5, 8. Ejus elogium, *ibid.*
- Nemessus*, pater Jehu, A. J. IX, 6, 1.
- Nephanus*, vir magnæ fortitudinis, A. J. VII, 12, 2.
- Nephtalis*, Jacobi ex Balla f., A. J. I, 19, 8. Ejus filii quatuor, II, 7, 4. *Nephtalis* tribui quam Palæstinæ pars ei obtigerit, A. J. V, 1, 22.
- Nergeleerus*, rex Babyloniarum, A. J. X, 8, 2.
- Nerias*, Uriæ f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.
- Neriglissorus*, rex Babyloniarum, C. A. I, 20.
- Nero* (*Domitius*), Domitii Aenobarbi fil. ex Agrippina, Claudii fil. adoptivus, declaratur imperator, A. J. XX, 8, 2. B. J. II, 12, 8. Ejus facinora crudelissima, *ibid.* Qui Neronis historiam conscripserunt, multa mentiti sunt, B. J. 8, 3. Agrippæ juniiori Galilææ et Perææ partem tribuit, A. J. 8, 4. B. J. 13, 2. Judææ Cæsarensibus civitatem adimit, A. J. 8, 9. Judæi Agrippam regem apud eum accusant, A. J. 8, 11. Vespasianum in Judæam mittit, B. J. III, 1, 1 sq. Semet ipsum interficit, B. J. IV, 9, 2.
- Neronias*, hoc nomine ab Agrippa jun. appellata est Cæsarea Philippi, urbs Palæst., A. J. XX, 9, 4.
- Nerus*, Sauli patruus, A. J. VI, 6, 6.
- Nerus*, pater Baruchi, A. J. X, 9, 1.
- Netiras*, Galilæus fortitudine excellens, B. J. III, 7, 21.
- Nicanor*, Antiochi Epiph. procurator, A. J. XII, 5, 5. Contra Judam Maccab. missus vincitur, 7, 3.
- Nicanor*, Ptolemæi Philad. procurator, A. J. XII, 2, 11.
- Nicanor*, Demetrii regis amicus, ab eo contra Judam mittitur, A. J. XII, 10, 4. Judam vincit, postea vero ab eo vincitur et occiditur, 10, 4 et 5.
- Nicanor*, tribun. milit. Rom., Flavii Josephi amicus, B. J. III, 8, 2 sqq.
- Nicanor*, Titi amicus, vulneratur, B. J. V, 6, 2.
- Nicaso*, Sanaballetæ filia, Manassæ uxor, A. J. XI, 7, 2; 8, 2.
- Nicaulis*, *Ægypti* regina, A. J. VIII, 6, 2. Ad Solomonem venit, 6, 5.
- Nicolaus Damascenus*, historicus Herodis M. temporibus floruit hujusque amicus erat, A. J. XVI, 7, 1. Judæorum causam, qui in Ionia habitant, coram Agrippa defendit, A. J. XVI, 2, 3 sq. Coram Augusto Herodem criminibus ei objectis purgat, XVI, 10, 8. Herodi dicit quid Romæ sentiant de ejus filiis, 11, 3. Ejus oratio contra Antipatrum Herodis filium, A. J. XVII, 5, 4 sq. B. J. I, 32, 3. Herodis M. convictor quotidianus, A. J. 5, 4. Archelaum Herodis M. filium apud Augustum contra Antipatrum defendit, A. J. XVII, 9, 6. B. J. II, 2, 6 sq. Archelaum iterum defendit contra Judæorum legatos, A. J. 11, 3. B. J. 6, 2. In narrandis Herodis rebus gestis huic gratificari studet, facinora manifesto injusta aut tacens aut excusans, egregie vero facta nimium extollens, XVI, 7, 1. Laudatur, de Judæorum templo, C. A. II, 7. De diluvio, I, 3, 6. De veterum longævitæ, 3, 9. De Abramo, 7, 2. De Adado rege Damasci, VII, 5, 2. De Marco Agrippa, XII, 3, 2. De Antiochi Soteris expeditione contra Parthos, XIII, 8, 4. De Ptolemæi Lathyri in Judæos crudelitæ, A. J. XIII, 12, 6. De Antipatro Idumæo, XIV, 1, 2. De rebus a Pompejo gestis, 4, 3. De Gabinii expeditionibus contra Judæos, 6, 4. Non memorat, Herodem M. Davidis sepulcrum spoliassse, A. J. XVI, 7, 1.
- Nicon*, Romanorum quædam helepolis, a Judæis ita vocata, B. J. V, 7, 2.
- Nicopolis*, urbs Epiri, Herodis M. in Nicopolitanos libertas, A. J. XVI, 5, 3. B. J. I, 21, 11.
- Nicopolis*, urbs *Ægypti*, B. J. IV, 11, 5.
- Niger*, Peraita, in prælio apud Bethoron fortitudine eminet, B. J. II, 19, 2. Idumææ præfectus, 20, 4. Judæorum in expeditione contra Ascalonitas dux, B. J. III, 2, 1 sqq. A zelotis interficitur, IV, 6, 1.
- Niglissarus*, rex Babyloniarum, A. J. X, 11, 2.

- Nilus*, fluv. Ægypti, a Judæis appellatur Geon, *A. J. I*, 1, 3. Sabam urbem circumfluit, *II*, 10, 1. Navigatur usque ad Elephantin urbem, *B. J. IV*, 10, 5. Cf. *III*, 10, 8.
- Ninive*, urbs Assyriæ, *A. J. IX*, 10, 2.
- Ninus*, rex Assyriæ, *A. J. IX*, 10, 2.
- Ninus*, urbs Assyriæ ab Assura condita, *A. J. I*, 6, 4.
- Niphates*, mons Armeniæ, *A. J. XVIII*, 2, 4.
- Nisan*, mensis primus apud Judæos, *A. J. I*, 3, 5; *II*, 14, 16; *XI*, 4, 8.
- Nisibis*, urbs Mesopotamiæ munitissima, *A. J. XVIII*, 9, 1. Judæorum eam regionem incolentium in hac urbe ærarium, *ibid.* Cf. 9. Regio circa Nisibin ab Artabano Parthorum rege datur Izati Adiabænorum regi, *XX*, 3, 2. A Macedonibus urbs appellata est Antiochia Mygdonia, *ibid.*
- Noarus*, (Varus), Agrippæ jun. regis procurator, rebus novis studet; in Judæos sævit, *V. J. II*, 18, 6.
- Noema*, Lamechi filia, *A. J. I*, 2, 2.
- Noeus*, Lamechi f., diluvio a Deo in terram immisso solus cum matre, filiis eorumque conjugibus servatur, 3, 1 sq. Ejus arca describitur, 3, 2. In monte Armeniæ ex arca egreditur, 3, 5. Vivit annos nongentos et quinquaginta, 3, 9. — Noei filii de montibus in planitiem, qua: Sennaar vocatur, descendunt, 4, 1. — Chamae posteros Noeus exsecratus est, 1, 5, 3. Noei posterii per totum orbem terrarum dispersi, 1, 4, 4. —
- C. Norbani Flacci* rescriptum pro Judæis ad Sardanios, *A. J. XVI*, 6, 6. Cæsaris Octav. ad eum de Judæis literæ, 6, 3.
- Norbanus*, Romanus nobilitate clarus, a Caji Cæsaris satellitibus occiditur, *A. J. XIX*, 1, 15.
- Nosta*, mater Joachimi regis, *A. J. X*, 6, 3.
- Numenius*, a Jonatha Maccab. Romam mittitur legatus, *A. J. XIII*, 5, 8. Cf. *XIV*, 8, 5.
- Numidae*, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4.
- Nymphidius*, Neronis libertus, homo nequissimus, *B. J. IV*, 9, 1.
- O.**
- Oasis*, urbs Ægypti, *C. A. II*, 3.
- Obedamus*, sacerdos, in cujus ædibus Davides arcam deposuit, antequam eam Hierosolyma deportaret, *A. J. VII*, 4, 2.
- Obedas*, Arabum rex, Alexandrum Jannæum prælio devincit, *A. J. XIII*, 13, 5. Cf. *B. J. I*, 4, 4.
- Obedas*, vates, *A. J. IX*, 12, 2.
- Obedes*, Boazi ex Rutha filius, quid nomen significet, *A. J. V*, 9, 4. Procreat Jessæum, cujus filius est Davides, *ibid.*
- Obedias*, vatum amicus ac defensor, *A. J. VIII*, 13, 4.
- Obimes*, Hieroboami fil., *A. J. VIII*, 11, 1.
- Obodas*, rex Arabiæ, homo segnis et tardus, *A. J. XVI*, 7, 6; 9, 4. *B. J. I*, 24, 6.
- Ochozias*, Achabi Israelitarum regis f., patri succedit, *A. J. VIII*, 15, 6. Egrotus deam Accaronensem consulit; vir improbus, *IX*, 2, 1. Moritur, 2, 2.
- Ochozias*, Jorami Judæorum regis f., post patris mortem regnum suscipit, *A. J. IX*, 5, 3. A Jehu interficitur postquam unum tantum annum regnavit, 6, 3.
- Octavia*, Claudii Cæsaris ex Messalina fil., Neroni nuptum datur, *A. J. XX*, 8, 1. A Nerone interficitur, 8, 2.
- Octaviæ* porticus in Roma urbe, *B. J. VII*, 5, 4.
- Odeas*, Neræ f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.
- Odolla*, urbs Judææ, *A. J. VIII*, 10, 1.
- Oeus*, Madianitarum rex, *A. J. IV*, 7, 1.
- Oges*, Galadenæ et Gaulanitidis rex, a Judæis devincitur, *A. J. IV*, 5, 3. Ejus cubile describitur, *ibid.*
- Ogyges*, quercetum non procul a Chebrone situm, *A. J. I*, 10, 4.
- Olda* vates, uxor Sallumi, *A. J. X*, 4, 2.
- Olivarum* mons, e regione Hierosolymorum situs, *A. J. XX*, 8. *B. J.*, 6. *II*, 13, 5; *V*, 2, 3; *VI*, 2, 8.
- Olta* (Orsa,) Elani regis procurator, *A. J. VIII*, 12, 4.
- Olympias*, Herodis M. filia ex Malthace Samaritana, Josephi uxor, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.
- Olympici ludi*, splendide instaurati ab Herode M., *A. J. XVI*, 5, 3; *XVIII*, 5, 4. *B. J. I*, 21, 12.
- Olympus*, Herodis M. amicus, cum literis ab eo mittitur ad Augustum, *A. J. XVI*, 10, 9. *B. J. I*, 27, 1.
- Omanus*, Elipharzæ f., *A. J. II*, 1, 2.
- Onias*, Jaddi fil., pontifex, *A. J. XI*, 8, 7; *XII*, 2, 2.
- Onias*, Simonis Justi fil., pontifex, *A. J. XI*, 8, 7; *XII*, 2, 4.
- Onias*, Simonis Justi fil., pontifex, *A. J. XII*, 4, 1. Ptolemæo Euergetæ tributum solvere recusat, *ibid.* A Josepho Tobia filio apud Ptolemæum accusatur, 4, 2 sqq. Moritur, 4, 10.
- Onias*, Simonis fil., pontifex, *A. J. XII*, 4, 10. Arei Lacedæmonii ad eum literæ, *ibid.*
- Onias*, Simonis filius natus minimus, qui et Menelaus appellatur, pontifex constituitur ab Antiocho Epiph., *XII*, 5, 1. Lis oritur inter Oniam ejusque fratrem Jesum; populus in duas partes dividitur; Onias ad Antiochum confugit, *ibid.* Interficitur ab Antiocho Eupat., 9, 7. Cf. *B. J. I*, 1, 1.
- Onias*, Oniæ fil., infans a patre relinquitur, *A. J. XII*, 5, 1. Quum Onias patruus ab Antiocho Eupat. interfectus in ejusque locum Alcimus pontifex creatus esset, ad Ptolemæum Philomet., Ægypti regem, confugit; templum Hierosolymitano simile in Ægypto extruit, 9, 7. Ejus hac de re literæ ad Ptolemæum; Ptolemæi responsum, *XIII*, 3, 1 sqq. Ejus filii, 10, 4. Cf. *B. J. I*, 1, 1; *VII*, 9, 2 sq. *A. J. XX*, 11.
- Onias*, vir justus et pius, a Hierosolymitis lapidibus obruitur, *A. J. XIV*, 2, 1.
- Onias*, Judæus, Ægyptiorum dux, *C. A. II*, 5.
- Oniæ terra*, in Ægypto, *A. J. XIV*, 8, 1. *B. J. I*, 9, 4.
- Ophellius*, Phasaeli amicus, *A. J. XIV*, 13, 5. *B. J. I*, 13, 5.
- Ophires*, Juctæ filius, *A. J. I*, 5, 4.
- Ophla*, locus Hierosol. urbis, *B. J. II*, 17, 9; *V*, 4, 2; 6, 1; *VI*, 6, 3.
- Ophnis*, (Hophnis) Eli pontif. filius, homo nequissimus, *A. J. V*, 10, 1. In prælio cum Palæstinis commisso cecidit, 11, 2.
- Orebus*, Madianitarum rex a Gedeone victus, *A. J. V*, 6, 5.
- Orestarum* gens, *A. J. XI*, 8, 1.
- Orodes*, Phraatis IV Parthorum regis e Thermusa fil., post fratris obitum regnum obtinet; mox vero a Parthorum primoribus interimitur, *A. J. XVIII*, 2, 4.
- Orodes*, Artabani III, regis Parthorum fil., regnum Armeniæ obtinet, *A. J. XVIII*, 2, 4.
- Oronna*, Jebusæus, Davidis amicus, *A. J. VII*, 3, 3; 13, 9.
- Orononæ*, urbs Arab. in Moabiturum finibus, *A. J. XIII*, 15, 4; *XIV*, 1, 4.
- Orpha*, mulier Moabitica, Chellioni nubit, *A. J. V*, 9, 1.
- Orsanæ*, Parthus nobilis, ad Gabinium confugit, *A. J. XIV*, 6, 4. *B. J. I*, 8, 7.
- Orus*, rex Ægypti, *C. A. I*, 15; 26; 28.
- Orus*, Mariamma: Moysis sororis maritus, *A. J. III*, 2, 4.

Oryba, urbs Arabiæ, A. J. XIV, 1, 4.
Osarsiphus, pontifex Heliopolitanus; quid Manetho de eo tradat; C. A. I, 26.
Oseas, occiso Phacea Israelitarum rege, regnum usurpat; Salmanasari tributum pendit, A. J. IX, 13, 1. Societatem init cum Soa rege Ægypti contra Salmanasarem; hic vero Samariam expugnat, Oseam in captivitatem abducit, Israelitarum regnum exstinguit, eosque in Mediam et Persidem transfert, 14, 1.
Ostracine, urbs Ægypti, B. J. IV, 11, 5.
Otho, imperator bellum gerit adversus Vitellium; se ipsum interficit, B. J. IV, 9, 2; 9, 9.
Ozas, pontifex, mortis supplicium luit, quod manus arcæ admovit, A. J. VII, 4, 2.
Ozias, Judæorum rex, Amasæ fil. A. J. IX, 9, 3. Natura bonus ac magnanimus, sollers atque industrius; Palæstinis Gittam et Jamniam eripit, Arabes aggreditur, Ammanitis tributum imperat, omnemque terram usque ad Ægypti fines in suam potestatem redigit; rempublicam optime regit, 10, 3. Rebus secundis elatus sacerdotum munera sibi arrogat, quare lepra correptus, exul extra urbem misere moritur, 10, 4. Regnum tenuit annos quinquaginta duos, *ibid*.
Ozis, Bocci filius, post patris mortem pontificatum obtinuit, A. J. V, 11, 5.

P.

Pacis templum, a Vespasiano Romæ exstructum, B. J. VII, 5, 7.
Pacorus, Aradis Parthorum regis f. Syriam occupat; ab Antigono regnum Judææ affectante accitus Hierosolyma adit, Hyrcanum et Phasaelum in vincula conjici jubet, Herode fuga elapso urbem diripit et Antigonom declarat regem, A. J. XIV, 13. B. J. I, 13. In proelio cum Romanis commissio occumbit, A. J. 15, 7. B. J. 16, 6.
Pacorus, Artabani Parthorum regis fil., a Vologese fratre Mediam accipit, A. J. XX, 3, 4. Ab Alanis bello petitur, B. J. VII, 7, 4.
Palæstina, a Græcis ita vocatur. Philistæorum terra, A. J. I, 6, 2; et omnis Judæorum terra, C. A. I, 22.
Palæstini sive *Philistæi* nomen habent a Philisto, Mestraimi filio, A. J. I, 6, 2. Ægyptiis finitimi, II, 15, 2. Præcipuæ eorum urbes: Gitta, Accaron, Ascalon, Gaza et Azotus, VI, 1, 2; 13, 10. Palæstini a Chanaanais in exilium vocantur contra Judæos ex Ægypto rediunt, V, 1, 18. A Judæis fugantur, *ibid*. Judæos prælio superant et tributa ab iis exigunt per annos quadraginta, V, 8, 1. A Samsone profligantur, V, 8, 8. Judæos clade afficiunt, arcam sacram rapiunt, V, 11, 1 sqq. Arcam ad Judæos remittunt, VI, 1, 2. Judæam iterum invadunt, a Samuele funduntur, 2, 2 sqq. A Saulo devincuntur, 6, 9. Irruptionem faciunt in Cillanorum agros, a Davide repelluntur, 13, 1. Denuo bellum inferunt Judæis, Saulum regem ejusque filios cædunt, 14, 1 sqq. Palæstini identidem a Davide vincuntur, magnæque eorum terræ pars in ejus ditionem redigitur, VII, 5. Sub Davidis regni finem iterum profligati Judæos bello lacessere desinunt, 12, 2. Josaphato regi Hierosolymorum tributum pendunt, VIII, 15, 2. Hieroboamus II iis Gittam et Jamniam urbes eripit, IX, 10, 3. Ab Ezechia debellantur, 13, 3.
Palcætyrus, urbs Phœnicæ, A. J. IX, 14, 2.
Pallas, Herodis M. uxor, Phasaeli mater, A. J. XVII, 2, 3. B. J. I, 28, 4.
Pallas, Antoniae servus, A. J. XVIII, 6, 6.
Pallas, Felicis Judææ procuratoris frater, A. J. XX, 7, 1. B. J. II, 12, 8. Magno in honore apud Neronem est, A. J. 8, 9.

Palmyra, (a Judæis Thadamora vocata), urbs Syriæ, a Solomone conditur, A. J. VIII, 6, 1.
Pamphylia, A. J. XI, 8, 1; XIV, 14, 3. — Pamphylium mare, II, 16, 5.
Panathenæa, festum Atheniense, A. J. XIV, 8, 5.
Paneas, regio Palæst. circa fontes Jordanis, ab Herode M. tribuitur Philippo filio, A. J. XVII, 8, 1; cf. XV, 10, 3.
Paneas, urbs Paneadis regionis, a Philippo renovatur et Cæsarea appellatur, A. J. XVIII, 2, 1. B. J. II, 9, 1.
Panium, locus Paneadis, ubi Jordanis principium esse putatur, A. J. XV, 10, 3. B. J. III, 10, 7; I, 21, 3.
Pannychis, Herodis M. concubina; ab hoc Archelao regi dono datur, B. J. I, 25, 6.
Pannonia, B. J. IV, 10, 6; VII, 5, 3.
Paphlagonia, A. J. XVI, 2, 2. Paphlagonæ a Judæis Riphathæi vocati, a Riphathe originem trahunt, A. J. I, 6, 1.
Papinius, tribunus milit. Rom., A. J. XIX, 1, 6.
Papiria, Romæ tribus, A. J. XIV, 10, 10.
Pappus, ab Antigono contra Herodem in Samariam missus vincitur et in prælio occumbit, A. J. XIV, 15, 12 sq. B. J. I, 17, 5 sq.
Papyron, Arabiæ urbs, A. J. XIV, 2, 3.
Paradisus Adami et Evæ describitur, A. J. I, 1, 3.
Paradisus pensilis, a Nabuchodonosoro Babylone factus, C. A. I, 19.
Parmenio, Alexandri dux, A. J. XI, 8, 5.
Paros; C. Julii rescriptum ad Parios de Judæis, A. J. XIV, 10, 8.
Parthenius, fluv. Asiæ, C. A. I, 22.
Parthi, natura infidi sunt, A. J. XVIII, 2, 4. Nobilibus moris est gladios gestare, *ibid*. Deorum simulacra secum portant quum peregre eunt, XVIII, 9, 5. — Demetrii Nicatoris contra eos expeditio, XIII, 5, 11. Bellum cum Antiocho Sotere, 8, 4. Bellum cum Laodice Galadenorum regina, 13, 4. Crassum profligant; Cassius eos a Syriæ finibus arcere studet, XIV, 7, 3. Parthi, Pacoro et Barzapharne ducibus, Syriam occupant, Antigonom in Judæam reducant, A. J. XIV, 13. B. J. I, 13. A Ventidio, Romanorum duce, devicti e Syria expelluntur, A. J. 15, 7. B. J. 16, 6. Phraates, Parthorum rex, Phraatacis filii insidiis interimitur; Phraataces ejusque frater Orodes a nobilibus occiduntur; Vonones qui post Orodem rex creatur regno mox rursus deicitur; regnum deinde traditur Artabano, Mediæ regi, A. J. XVIII, 2, 4. Parthi bello petuntur a Scythia, A. J. 4, 4. Eorum regi Artabano insidiæ struuntur a Vitellio, Syriæ præfecto, *ibid*. Artabanus, postquam regnum sibi stabilivit, amicitiam init cum Tiberio, 4, 5. Parthorum reges post Artabanum, XX, 3 sq.
Pascha, festum Judæorum; ejus origo, A. J. II, 14, 6; XVII, 9, 3. B. J. II, 1, 3. Quando et quomodo celebrandum sit, A. J. III, 10, 5.
Pastophoria, pars templi Hierosol., B. J. IV, 9, 12.
Patroclus, Chæræ f., Jud., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, A. J. XIV, 10, 10.
Paulina, Saturnini uxor, a Mundo in Isidis templo stupratur, A. J. XVIII, 3, 4.
Paulinus, tribun. milit. Rom., B. J. III, 8, 1.
Paulinus, Alexandria præfectus, ex Oniæ templo donaria aufert, et cultum divinum in eo fieri vetat, B. J. VII, 10, 4.
Pausanias, Cerastæ filius, Philippum Macedonum regem occidit, A. J. XI, 8, 1; XIX, 1, 13.
Pedanius, legatus Roman., B. J. I, 27, 2.

- Pedantius**, miles Roman. fortitudine conspicuus, *B. J. VI*, 2, 8.
- Pella**, urbs Syriae, *A. J. XIV*, 3, 2.
- Pella**, urbs Palaestinae, in confiniis Perææ ad septemtrionem, *B. J. III*, 3, 3. Ab Alexandro Jannæo capitur et diruitur, *A. J. XIII*, 15, 4. A Pompeio Judæis eripitur, *XIV*, 4, 4. Toparchia Judææ, *B. J. III*, 3, 5. Cf. *B. J. I*, 4, 8; 6, 5; 7, 6; *II*, 18, 1.
- Pelusium**, urbs Ægypti, a Senacheribo obsidetur, *A. J. X*, 1, 4. Capitur ab Antipatro et Mithridate, *A. J. XIV*, 8, 1. *B. J. I*, 9, 4. Cf. *B. J. IV*, 10, 5.
- Pentapolis**, regio Libyæ, *B. J. VII*, 11, 1.
- Pentecoste** (*Asartha*), Judæorum festum, quando et quomodo celebrandum sit, *A. J. III*, 10, 6. *B. J. II*, 3, 1.
- Peræa**, regio Palaestinae, describitur, *B. J. III*, 3, 3. Peræa Antipæ Herodis tetrarchiæ pars fuit, *A. J. XVII*, 8, 1; 11, 4. *B. J. II*, 6, 3. Initio belli Jud. Peræa ab Hierosolymitis præficitur Manasses, *B. J. II*, 20, 4. A Romanis occupatur, *IV*, 7, 3 sqq. — Cf. *A. J. XIII*, 4, 9.
- Pergamenorum** decretum de Judæis, *A. J. XIV*, 10, 22.
- Pergamum**, urbs Mysiæ; Herodis M. in Pergamēnos liberalitas, *B. J. I*, 21, 11.
- Peristereon**, petra prope Hierosolyma, *B. J. V*, 12, 2.
- Persia**, *Persæ*. Israelitæ a Salmanasare in Persiam et Mediam transferuntur, *A. J. IX*, 14, 1. — Persæ originem trahunt ab Elamo, Semæ filio, *A. J. I*, 6, 4. Persæ Babyloniorum imperium evertunt sub Cyro, *A. J. X*, 11, 4. Sub Cambyse Ægyptum sibi subjiciunt, *XI*, 2, 2. Persarum regnum sub Artaxerxe I ab India usque ad Æthiopiam pertinet, et administratur a centum viginti satrapis, 6, 1. Ab Alexandro M. vincuntur, 8, 1; 8, 3. Persarum mores, *C. A. II*, 37.
- Petephres**, Ægyptius, Pharaohæ regis coquis præfectus, Josephum emit et liberaliter educat, *A. J. II*, 4, 1. Ejus uxor Josephum ad concubitum pellicere studet, 4, 2 sqq. Petephres Josephum ab uxore accusatum in carcerem conjicit, 4, 5; cf. 5, 4.
- Petephres**, sacerdos Heliopolitanus, cujus filium Josephus, Jacobi f., uxorem ducit, *A. J. II*, 6, 1.
- Petina**, Claudii Caesaris uxor, *A. J. XX*, 8, 1.
- Petra**; ita Græcis vocatur metropolis Arabiæ, quæ indigenis dicitur *Arceme*, sive *Arce*, *A. J. IV*, 7, 1; 4, 7. Cf. *A. J. XIV*, 1, 4. *B. J. I*, 6, 2; 13, 8.
- Petra**, Amalecitarum urbs, *A. J. III*, 2, 1.
- Petronius**, Ægypti præfectus, Herodi M. frumentum suppeditat, *A. J. XV*, 9, 2.
- Petronius**, Syriae præfectus constituitur a Caligula cum mandato ut ipsius statuam in Judæorum templo erigat, *A. J. XVII*, 8, 2 sqq. *B. J. II*, 10, 1 sqq. Judæorum supplicationibus commotus statuæ dedicationem differt, *A. J. 8*, 5. *B. J. 10*, 5. Mira Dei providentia servatur, *A. J. 8*, 8 sq. Ejus contra Dorienses edictum, *A. J. XIX*, 6, 3.
- Petrus**, Erenices Agrippæ M. matris libertus, *A. J. XVIII*, 6, 3.
- Phabus**, pater Ismaeli pontificis, *A. J. XVIII*, 2, 2.
- Phaceas**, Manaemi f., Israelitarum rex, a Phacea tribuno occiditur post regnum duorum annorum, *A. J. IX*, 11, 1.
- Phaceas**, occiso Phacea Israelitarum rege, regnum usurpat; a Theglaphalassare bello premittitur, *A. J. IX*, 11, 1. Judæis cladem affert, 12, 1. Ab Osea occiditur post regnum viginti annorum, 13, 1.
- Phædra**, Herodis M. uxor, mater Roxanæ, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.
- Phalaus**, vir ditissimus e tribu Rubeli, *A. J. IV*, 2, 2.
- Phalecus**, Heberi f., *A. J. I*, 6, 4.
- Phallion**, Antipatri frater in prælio apud Papyronem commisso cadit, *B. J. I*, 6, 3. *A. J. XIV*, 2, 3.
- Phallus**, Rubeli f., *A. J. II*, 7, 4.
- Phalna**, Davidis f., *A. J. VII*, 3, 3.
- Phanasus**, pontificum ultimus, *A. J. XX*, 10.
- Phannias**, Samuelli fil., sorte pontifex creatur a zelotis, *B. J. IV*, 3, 8.
- Phanuel**, locus Palæst., ubi Jacobus certamen iniit cum angelo, *A. J. I*, 20, 2. Postea in eodem loco urbs ejusdem nominis condita est, in qua regiam ædificavit Hieroboamus, *A. J. VIII*, 8, 4.
- Phara**, vallis Judææ, *B. J. IV*, 9, 4.
- Pharanx** (Vallis) locus non procul a Geraris urbe, *A. J. I*, 18, 2.
- Pharanx**, locus in Chananæa confiniis, *A. J. III*, 14, 1.
- Pharaohes** sive *Pharao*; ita omnes Ægypti reges inde a Minæo usque ad eum qui Solomonis socer fuit appellati sunt, *A. J. VIII*, 6, 2. Quid vox significet, *ibid*.
- Pharaohes**, rex Ægypti, Sarram Abrami uxorem concupiscit; a Deo punitur, *A. J. I*, 8, 1.
- Pharaohes**, rex Ægypti, Josephum Jacobi filium rei frumentariæ curandæ præficit, *A. J. II*, 5, 7. Josephum honoribus cumulat, 6, 1. Jacobi familiæ Heliopolin habitandam tribuit, 7, 6. Quintam frugum partem ab Ægyptiis exigit, 7, 7.
- Pharaohes**, rex Ægypti, Israelitis veniam in patriam redeundi dare recusat; quare Ægyptus calamitatibus affligitur, *A. J. II*, 14. Israelitas ex Ægypto fugientes persequens cum toto exercitu in mari Rubro perit, 16.
- Pharaohes**, rex Ægypti (hujus nominis ultimus), filiam Solomoni nuptum dat, *A. J. VIII*, 2, 1. Gazara urbem expugnat eamque Solomoni tribuit, 6, 1; cf. 6, 2.
- Pharathon**, urbs Judææ a Bachide munitur, *A. J. XIII*, 1, 3; cf. *V*, 7, 15.
- Pharesus**, Judæ f., *A. J. II*, 7, 4. Ejus filii duo, *ibid*.
- Pharisæi**, Judæorum secta. Eorum placita et instituta. Credunt, et satum et voluntatem humanam ad ea quæ agimus valere; animam esse immortalem; bonorum animas in alia corpora transire, malorum æterno supplicio affici. Modeste vivunt; ætate provectoribus honorem habent. *A. J. XIII*, 5, 9; *XVIII*, 1, 3. *B. J. II*, 8, 14. In penis irrogandis clementes sunt; multa tradunt quæ a patribus accepta, sed in Moysis lege non scripta sunt; graves habent contentiones cum Sadducæis, *A. J. XIII*, 10, 6. Magna sunt apud populum auctoritate, *A. J. XIII*, 16, 5. Regibus audacter resistunt; Herodes M. eorum nocentissimos interfici jubet, *A. J. XVII*, 2, 4. Proxime accedunt ad sectam Stoicam, *V. J. 2*.
- Pharmuthi**, mensis apud Ægyptios, *A. J. II*, 14, 6.
- Pharnaces**, Mithridatis Ponti regis f., patrem interficit, *A. J. XIV*, 3, 4.
- Pharus**, insula prope Alexandriam, *B. J. IV*, 10, 5.
- Phasaëlis**, urbs Palæst. ab Herode in Phasaëli fratris memoriam exstructa, *A. J. XVI*, 5, 2. *B. J. I*, 21, 9. Eam Herodes M. Salomæ sorori tribuit, *A. J. XVII*, 8, 1. A Salome Juliæ (Liviæ) Augusti uxori legatur, *A. J. XVIII*, 2, 2. *B. J. II*, 9, 1. Phasaëlis, Antipatri Idumæi f., *A. J. XIV*, 7, 4. *B. J. I*, 8, 9. Hierosolymorum præfectus a patre constituitur; Hierosolymitarum gratiam sibi conciliat, *A. J. 9*, 2. *B. J. 10*, 4. Herodem prohibet ne Hyrcano bellum inferat, *A. J. 9*, 5. *B. J. 10*, 9. Felicem superat, *A. J. 11*, 7. *B. J. 12*, 1. Parthi ab Antigono acciti ei insidias struunt, *A. J. 13*, 5. *B. J. 13*, 4. In vincula conjicitur, *A. J. 13*, 6. *B. J. 13*, 5. Ipse sibi mortem dat ne contumeliose ab Antigono tractetur, *A. J. 13*, 10. *B. J. 13*, 10.
- Phasaëlis**, Herodis M. fil. ex Pallade, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.
- Phasaëlus**, Phasaëli Herodis M. fratris fil., Salampsonem

- Herodis M. ex Mariamne filiam uxorem ducit, *A. J.* XVI, 7, 3; XVIII, 5, 4. Ejus progenies, XVIII, 5, 4.
- Phasarus*, Pheroræ filius, Herodis filiam ex Mariamne uxorem ducit, *A. J.* XVII, 1, 3; cf. XVI, 7, 6. *B. J.* I, 24, 5; 28, 6.
- Phasaëlus*, arcis Hierosolymitanæ turris excelsissima, ab Herode M. in Phasaëli fratris memoriam exstructa, *A. J.* XVI, 5, 2; XVII, 10, 2. *B. J.* I, 21, 9; II, 3, 2; II, 17, 8. Post expugnata Hierosolyma, a Romanis servatur, *B. J.* VII, 1, 1.
- Pheldas*, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Pheles*, Tyriorum rex, *C. A.* I, 18.
- Pheltias*, Lisi fil., Michalam, Sauli filiam, quæ Davidis uxor fuerat, in matrimonium accipit, *A. J.* VI, 13, 8. Eam Davidi reddere cogitur, VII, 1, 4.
- Phenanna*, nxor Elcanæ, *A. J.* V, 10, 2.
- Pherecydes*, Syrius, unde hausserit suam doctrinam, *C. A.* I, 2.
- Pheroras*, Antipatri fil., Herodis frater natu minimus Alexandrum castellum restaurat, *A. J.* XIV, 15, 4. *B. J.* I, 16, 3. Cf. *A. J.* XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Herodes ei tetrarchiam ab Augusto impetrat, *A. J.* XV, 10, 3. Apud Herodem calumniatur ejus filios Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* XVI, 1, 2; 3, 2. In Herodis odium incurrit, quod servæ amore captus filias regis repudiat, *A. J.* 7, 3. *B. J.* I, 24, 5. Alexandro suspicionem injicit, Herodem ejus patrem Glaphyræ amore flagrare; qua re magis adhuc Herodis in ipsum odium incendit, *A. J.* 7, 4. Ab Alexandro accusatur, quod conjurationis in Herodem factæ socius sit, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 25, 1. Archelaus rex Pheroram Herodi reconciliat, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 3 sqq. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum capitis condemnat, *B. J.* 27, 2. Amicitiam init cum Antipatro, *A. J.* XVII, 2, 4. *B. J.* I, 29, 1. Uxori obnoxius est, *ibid.* Cum Herode denuo ei intercedit inimicitia, quod uxorem repudiare recusat, *A. J.* 3, 1. *B. J.* 29, 2. Jussu Herodis in tetrarchiam suam discedit, *A. J.* 3, 3. *B. J.* 29, 4. Morbo laborans Herodi reconciliatur; insidiarum Herodi structurarum eum poenitet; moritur, *A. J.* 3, 3; 4, 2. *B. J.* 29, 4; 30, 6.
- Pheroræ uxor*, infimo loco nata, Herodi invisa, *A. J.* XVI, 7, 3. Cum socru, sorore et Antipatri matre secreta habet conventicula, quæ a Pherora quoque et Antipatro frequentantur, *A. J.* XVII, 2, 4. *B. J.* I, 29, 1. Phariseis favet, *ibid.* Herodes frustra suadet Pheroræ ut eam repudiet, *A. J.* 3, 1. *B. J.* 29, 4. Accusatur quod maritum veneno interfecerit, *A. J.* 4, 1. *B. J.* 30, 1. De tecto se præcipitat, sed non læditur, *A. J.* 4, 2, *B. J.* 30, 5. Ejus confessio de insidiis ab Antipatro et Pherora Herodi paratis, *ibid.*
- Phethrosimus*, Mestrami f., *A. J.* I, 6, 2.
- Phiala*, lacus Palæst., in quo Jordanis fluv. fons est, *B. J.* III, 10, 7.
- Phichola*, vicus Judææ, *A. J.* XII, 4, 2.
- Phicolus*, Abimelech dux, *A. J.* I, 18, 3.
- Phideas*, Axiorami f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
- Phidias*, Atheniensis, Jovem Olympium fecit, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Philadelphene*, regio circa Philadelphiam urbem, *B. J.* III, 3, 3.
- Philadelpia* (*Rabatha*, *Rabbath Ammon*), urbs Palæstin., in confinio Perææ et Arabiæ, *B. J.* III, 3, 3. Zeno Colylas urbis tyrannus, *A. J.* XIII, 8, 1. Lis inter Philadelphenos et Judæos Perææ, *A. J.* XX, 1, 1. Initio belli Jud. a Judæis devastatur, *B. J.* II, 18, 1.
- Philippi*, urbs Macedoniæ, *A. J.* XV, 12, 3.
- Philippio*, Ptolemæi Mennei f., Alexandram Aristobuli filiam uxorem ducit; a patre occiditur, *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 9, 2.
- Philippus*, rex Macedoniæ, a Pausania interfectus, *A. J.* XI, 8, 1. *A. J.* XIX, 1, 13.
- Philippus*, ab Antiocho Epiph. moriente regni curator constituitur, *A. J.* XII, 9, 2. Regnum affectat; ab Antiocho Eupatore occiditur, 9, 7.
- Philippus*, Antiochi Grypi f., post Antiochi XI fratris mortem, Syriæ partis regnum suscipit, *A. J.* XIII, 13, 4. Devicto Demetrio Eucæro fratre totius Syriæ regnum adipiscitur, 14, 3. Cum Antiocho Dionysio fratre bellum gerit, qui Damasco potitus est, 15, 1.
- Philippus*, Herodis M. fil. ex Cleopatra, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Philippus ejusque frater Archelaus educantur Romæ; eos apud patrem calumniatur Antipater, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 31, 1. Herodes in testamento suo eum Gaulonitidis, Trachonitidis, Batanææ et Peniadis tetrarchiam constituit, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 33, 7 sqq. Archelaus Romam proficiscens Philippo regni curam committit, *A. J.* 9, 3. Suadente Varo et ipse Romam se confert, *A. J.* 11, 1. *B. J.* II, 6, 1. Augustus Philippi tetrarchiam ita describit ut Trachonitidem, Bataneam, Auranitidem et partem Zenodori terræ comprehendat, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 6, 3. Philippus plures condit urbes in sua tetrarchia, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1. Moritur; ejus elogium, *A. J.* 4, 6. Ejus tetrarchiam Tiberius Syriæ adjicit, *ibid.* Salomen Herodis fratris filiam uxorem habuit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Verum Jordanis fontem primus reperit, *B. J.* III, 10, 7.
- Philippus*, Jacimi f., Agrippæ jun. regis dux, *A. J.* XVII, 2, 3. Ab Agrippa optimatibus Hierosolymitanis contra seditiosos auxilio mittitur, *B. J.* II, 17, 4. Post cladem a seditiosis acceptam fuga salutem querit, *B. J.* II, 20, 1, *V. J.* 11. Ejus literæ ad Agrippam a Noaro intercipiuntur; cum Judæis a Noaro Ecbanianis expulsis Gamalam castellum occupat, *V. J.* 11. Ad Agrippam redit, *V. J.* 36. A Tyriis falso accusatur apud Vespasianum, 74.
- Philippus*, Galilæus, vir fortissimus, *B. J.* III, 7, 21.
- Philistæi*, *V. Palæstini*.
- Philistus*, rerum Sicularum scriptor, *C. A.* I, 3.
- Philo senior*, Judæorum antiquitatem testatur, *C. A.* I, 23.
- Philo Alexandrinus*, a Judæis Alexandrinis legatus mittitur ad Cæsarem Caligulam, *A. J.* XVIII, 8, 1.
- Philostephanus*, Ptolemæi Lathyri dux, *A. J.* 12, 5.
- Philostratus*, rerum Indicarum et Phœnicarum scriptor, de Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 11, 1. De Tyri obsidione, *C. A.* I, 20.
- Phineas*, Clusothi f., Idumæorum dux, *B. J.* IV, 4, 2.
- Phineas*, sacri thesauri custos, *B. J.* VI, 8, 3.
- Phineases*, Eleazari f., Moysis ex fratre nepos, Zambriam et Chosbiam legum contemtores interficit, *A. J.* IV, 6, 12. Madianitas prælio devincit, 7, 1. Legatus mittitur ad tribus Transjordanias, V, 1, 26. Pontifex maximus fit post patris mortem, 1, 29. Pontificatus postea ex Phineesæ familia transit ad Ithamari stirpem, 11, 5. Sub regno Solomonis pontificatus ad Phineesæ familiam rediit, VIII, 1, 3.
- Phineases*, Eli filius, nequissime se gerit, *A. J.* V, 10, 1. Pontifex a patre constituitur; in prælio cum Palæstinis commisso cadit, 11, 2. Ejus filius Jochabes, 11, 4.
- Phison*, ita Ganges fluv. a Judæis appellatur, *A. J.* I, 1, 3.
- Phæbus*, ab Agrippa rege ad Judæos seditiosos legatus missus occiditur, *B. J.* II, 19, 3.
- Phœnicia*, *Phœnices*, Phœnices antiquissimis jam temporibus literis ad res gravioris consignandas utebantur,

- C. A. I.*, 6. Cum Græcis commercium habebant, *C. A. I.* 12. Græcos literarum usum docuerunt; *C. A. I.* 2. Ab Ægyptiis circumcisionem acceperunt, *C. A. I.* 22. Phœnices Judæis infensi, *C. A. I.* 13. Phœnices ab Assyriis bello premuntur, sub rege Elulæo, *A. J. IX.* 14, 2. *Cf. C. A. I.* 19. Phœniciam invadit Alexander M., XI, 8, 3. Phœniciam Ptolemæus Epiph. pro dote accipit ab Antiocho M., XII, 4, 1. *Cf. Sidon et Tyrus.*
- Phora*, ita a Judæis Euphrates fluv. vocatur, *A. J. I.* 1, 3.
- Phraates IV.*, rex Parthorum, Hyrcanum a Pacoro captum e vinculis dimittit, *A. J. XV.* 2, 2 sq. Thermusam ancillam uxorem ducit; a Phraatace filio interficitur, XVIII, 2, 4.
- Phraataces*, Phraatis IV Parthorum regis ex Thermusa fil., pater e medio sublato regnum occupat, adjuvante matre; mox vero e regno pellitur, XVIII, 2, 4.
- Phritiphas*, Ægyptius, sacrorum scriba sub Amenophi, *C. A. I.* 32.
- Phruræi dies*, festum apud Judæos; ejus origo, *A. J. XI.* 6, 13.
- Phryges*, (a Judæis Thygrammæi vocati) originem trahunt a Thygramme, Gomari filio, *A. J. I.* 6, 1. Rebus novis student sub Antiocho Magno, XII, 3, 4.
- Phyllus*, Assyriorum rex, Israelitis bellum infert, *A. J. IX.* 11, 1.
- Phutes*, Chamæ f., Phutorum princeps, *A. J. I.* 6, 2.
- Phuti*, pop. Africæ, originem habent a Phute.
- Phutus*, fluv. Mauritaniae, *A. J. I.* 6, 2.
- Phylistinus*, Mestrami f., Palæstinorum (Phylistæorum) auctor, *A. J. I.* 6, 2.
- Phyle*, regio Africæ, *A. J. I.* 6, 2.
- Pilatus*, (Pontius) Judææ præses constituitur a Tiberio, *A. J. XVIII.* 2, 2. *B. J. II.* 9, 2. Judaicas leges abolere studeus imperatoris imagines in urbem Hierosolymorum infert; orto inde tumultu imagines submovet, *A. J. 3.* 1. *B. J. 9.* 2, sq. Aquæductum construere moliens Judæorum concitat seditionem magnamque eorum stragem edit, *A. J. 3.* 2. *B. J. 9.* 4. Jesum Christum cruci affligi jubet, *A. J. 3.* 3. Samaritanos seditiosos fundit fugatque, *A. J. 4.* 1. A Samaritanis apud Vitellium Syriæ præfectum accusatur; a Vitellio Romam mittitur, ut Tiberio eorum quæ egerit rationem reddat, *A. J. 4.* 2.
- Pisidæ*, Alexandri Jannæi mercenarii, *A. J. XIII.* 13, 5. *B. J. I.* 4, 3.
- Piso (Marcus)* Pompeji legatus, *A. J. XIV.* 4, 2; *cf. 10.* 14.
- Piso*, Germanicum veneno interficit, *A. J. XVIII.* 2, 5.
- Piso*, Romæ præfectus, *A. J. XVIII.* 6, 5; 6, 10.
- Pistus*, Tiberiensis, Justi historici pater, *V. J. 9.* 37.
- Pitholaus*, Judæorum dux, cum Hyrcano et Romanis facit, *A. J. XIV.* 5, 2. *B. J. I.* 8, 3. Ad Aristobulum deficit, *A. J. 6.* 1. Antipatri hortatu a Cassio interficitur, *A. J. 7.* 3. *B. J. 8.* 9.
- Placidus*, tribunus militum, Sepphoritis a Vespasiano auxilio mittitur, *B. J. II.* 4, 1. Galilæam devastat; Jotapata frustra oppugnat, 6, 1. Iterum Jotapata mittitur a Vespas., *B. J. 7.* 3; 7, 34. Judæos, qui Itabyrium montem occupaverunt, devincit; IV, 1, 8. Gadarensium perfugas fundit pluresque Perææ urbes et vicos subigit, 8, 4.
- Platana*, vicus Phœnicie, *A. J. XVI.* 11, 2. *B. J. I.* 27, 2.
- Plato* philosophus omnium ore celebratur; ejus leges tamen a multis vituperantur, *C. A. II.* 31. In placitis suis de Dei natura Moysem sequitur, II, 16. Poetas in republica non esse tolerandos censet, II, 36.
- Plinthine*, urbs Ægypti, *B. J. IV.* 10, 5.
- Polemon*, rex Ciliciæ, Berenice Agrippæ M. fil. uxorem ducit, *A. J. XX.* 7, 5. Ab uxore repudiatur, *ibid.*
- Polemon*, rex Ponti, *A. J. XIX.* 8, 1.
- Pollux*, tribus Romæ urbis, *A. J. XIV.* 10, 10.
- Pollio*, Pharisæus, magno in honore apud Herodem M., *A. J. XV.* 1, 1; 10, 4.
- Pollio*, Romanus, Herodis M. amicus, *A. J. 10.* 1.
- Pollux*, Claudii servus, hunc apud Tiberium Cæsarem accusat, *A. J. XIX.* 1, 2.
- Polybius Megalopolitanus*, de Antiocho Magno, *A. J. XII.* 3, 3. De Antiocho Epiphane, *A. J. XII.* 9, 1. *C. A. II.* 7.
- Polycrates*, historicus, Lacedæmonios insectatur, *C. A. I.* 24.
- Pompedius*, senator Roman., conjurationis in Cæsarem Caligulam particeps, *A. J. XIX.* 1, 5.
- Pompejus* Quum esset Damasci, legati ad eum veniunt ex tota Syria, Ægypto et Judæa, *A. J. XIV.* 3, 1. Aristobulus et Hyrcanus de Judææ regno certantes coram Pompejo causam suam defendunt, *A. J. XIV.* 3, 2. *B. J. I.* 6, 4. Pompejus adversus Aristobulum exercitum ducit, *A. J. 3.* 4. *B. J. 6.* 5. Aristobulum in vincula conjicit, *A. J. 4.* 1. *B. J. 7.* 1. Aristobuli factionem in templo Hierosolymorum oppugnat, templum capit, *A. J. 4.* 2 sq. *B. J. 7.* 2 sq. Templi penetrale ingreditur. Hyrcano pontificatum reddit, Hierosolymis vectigalia imponit, multas urbes a Judæis expugnatas in libertatem restituit, *A. J. 4.* 4. *B. J. 7.* 6. Scauro Cælesyriam tradit; Aristobulum ejusque liberos captivos Romam abducit, *A. J. 4.* 5. *B. J. 7.* 7. Cum senatu in Epirum fugit, Alexandrum, Aristobuli fil. interfici jubet, *A. J. 7.* 4. *B. J. 9.* 1.
- Q Pomponius*, consul Rom., *A. J. XIX.* 4, 5. *B. J. II.* 11, 1.
- Ponti* rex Polemon, *A. J. XIX.* 8, 1.
- Pontifex Maximus* Judæorum vocatur Ananabeches, *A. J. III.* 7, 1. Pontificum numerus a primo usque ad ultimum, pontificatus brevis historia, *A. J. XX.* 10; *cf. V.* 11, 5; X, 8, 6; XV, 3, 1; XX, 1, 3. *B. J. IV.* 3, 6 sqq. Pontificum officia, *C. A. II.* 23. Quibusnam diebus in templum ascendant, *B. J. V.* 4, 7. Eorum ornatus describitur, *A. J. III.* 7, 1 sqq. *B. J. V.* 5, 7. Virginem uxorem ducere debent, *A. J. III.* 12, 2. Dissidium inter pontifices et sacerdotes sub Neronis imperio, *A. J. XX.* 9, 8.
- Poplas*, Archelai Herodis filii amicus, cum eo Romam proficiscitur, *B. J. II.* 2, 1.
- Poppæa*, Neronis uxor, pro Judæis deprecatur apud maritum, *A. J. XX.* 8, 11. Cleopatæ Flori uxoris amica, 11, 1. Ejus in Flavium Josephum benevolentia, *V. J. 3.*
- Posidonius*, Judæos insectatur, *C. A. II.* 7.
- Priscus*, centurio Roman., *B. J. VI.* 2, 10.
- Prophete*, qui Moysi successerunt res sua ætate gestas literis mandarunt, *C. A. I.* 8.
- Protagoras*, placitis suis de diis in periculum adductus, Athenis profugit, *C. A. II.* 37.
- Psephina*, turris Hierosol., describitur, *B. J. V.* 4, 3. *Cf. 2.* 2, 4, 2 sq.
- Pseudalexander*, juvenis quidam Judæus, Sidone educatus, simulat se esse Alexandrum Herodis M. fil., quem hic interfici jusserat; Judæis in Creta, Melo et Romæ imponit, ejus fraus ab Augusto detegitur; inter remiges ablegatur, *A. J. XVII.* 12, 1 sq. *B. J. II.* 7, 1 sq.
- Psothomphanecus*; ita Josephus Jacobi f. appellatus est a Pharaothe, *A. J. II.* 6, 1.
- Ptolemæus I Lagi*, Hierosolyma capit multosque Judæos in Ægyptum transfert, *A. J. XII.* 1, 1. *C. A. I.* 22. Judæos Cyrenem et in alias Libyæ partes mittit, *C. A. II.* 4. Demetrium Poliorceten prælio devincit, *C. A. I.* 22.
- Ptolemæus II. Philadelphus*, rex Ægypti, Judæos a

- Ptolem. Lagi in Ægyptum deportatos manumittit, *A. J.* XII, 2, 2 sqq. Demetrii Phalerei consilio legem Judaicam in linguam Græcam vertendam curare constituit, 2, 1; 2, 3. Ejus ad Eleazarum pontificem hac de re literæ, 2, 4. Splendida donaria mittit Hierosolyma, 2, 7—9. Septuaginta duos interpretes ab Eleazaro missos benigne excipit comiterque cum iis colloquitur, 2, 10 sqq. Interpretatione legis absoluta, interpretes laudibus donisque ornat, 2, 14. Cf. *C. A.* II, 4. *A. J.* I, pr. 3.
- Ptolemæus III, Euergetes*, rex Ægypti, totam Syriam occupat, *C. A.* II, 5. Quum Onias, pontifex maxim., tributa pro Judæis solvere recusasset, Josepho cuidam ea exigenda mandat eidemque vectigalia Phœniciæ et Syriæ addicit, *A. J.* XII, 4, 1 sqq.
- Ptolemæus IV, Philopator*, rex Ægypti, bellum gerit cum Antiocho M., *A. J.* XII, 3, 3; 4, 1.
- Ptolemæus V, Epiphanes*, rex Ægypti, Antiochum vincit, Cœlen Syriam et Judæam occupat, mox inde repellitur, *A. J.* XII, 3, 3. Antiochi filiam Cleopatram ducit, Cœlesyriam, Judæam, Samariam et Phœniciam pro dote accipit, 4, 1. Gratulatur ei de filii natiuitate Ilyrcanus, Josephi fil., 4, 7 sqq.
- Ptolemæus VI, Philometer*, rex Ægypti, Epiphanis fil. *A. J.* XII, 4, 11. Bello petitur ab Antiocho Epiphane qui Romanorum jussu in Syriam redit, 5, 2. Oniæ permittit in Ægypto templum exstruere ad similitudinem Hierosolymitani, XIII, 3, 2. Litem Judæorum et Samaritarum Alexandria dirimit, 3, 3. Alexandro Balæ filiam nuptum dat, 4, 1. Alexander per Ammonium ei insidias struit, 4, 6. Filiam Alexandro ereptam Demetrio Nicat. in matrimonium dat, 4, 7. Syriæ regnum ab Antiochensibus sibi oblatum Romanorum metu non accipit, *ibid.* Cum Demetrio Alexandrum vincit; in prælio vulneratus non multo post moritur, 4, 8. Cf. *C. A.* II, 5.
- Ptolemæus VII, Physcon*, rex Ægypti, Epiphanis fil. *A. J.* XII, 4, 11. Alexandrum Zebinam Syriam constituit regem, XIII, 9, 3. Cleopatram sororem e regno ejicere conatur; Judæos crudelissime tractat, *C. A.* II, 5.
- Ptolemæus VIII, Lathyrus*, rex Ægypti, a matre regno deturbatus, *A. J.* XIII, 10, 2. Invita matre Antiocho Cyziceno contra Samaritas auxilium fert, *ibid.* A Ptolemaidensibus contra Alexandrum Jannæum arcessitur, 12, 2. Alexandrum fundit fugatque, 12, 2. Ejus in Judæos crudelitas, 12, 6. In urbe Ptolemaide a Cleopatra matre oppugnatur; repente in Ægyptum properat, regnum arripitur, 13, 1. Conatu excidit, 13, 2. Demetrium Eucærum Damasci constituit regem, 13, 4. Cf. *B. J.* I, 4, 1.
- Ptolemæus XII, Auletes*, rex Ægypti, ab Ægyptiis regno pellitur, a Gabinio restituitur, *A. J.* XIV, 6, 2. *B. J.* I, 8, 7.
- Ptolemæus Mennæi*, Chalcidis tyrannus, Damascum infestat, *A. J.* XIII, 15, 2; 16, 1. Ejus terram invadit Pompejus, XIV, 2, 2. Aristobuli liberos recipit; interfecto Philippione filio, ejus uxorem Alexandram in matrimonium ducit, 7, 4. *B. J.* I, 9, 2. Antigonum inducit ut Judææ regnum occupare molitur, *A. J.* XIV, 12, 1.
- Ptolemæus*, Jamblichi Libani dynastæ f., cum patre Julio Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 3.
- Ptolemæus*, Simonis Judæorum principis gener, socerum interficit *A. J.* XIII, 7, 4. Uxorem quoque Simonis duosque filios occidit; ad Zenonem se recipit, 8, 1. Cf. *B. J.* I, 2, 3 sqq.
- Ptolemæus*, Dorymenis fil., a Syria contra Judam Maccab. missus funditur, *A. J.* XII, 7, 3.
- Ptolemæus*, Rhodius, Herodis M. amicus, *A. J.* XIV, 14, 3. *B. J.* I, 14, 3.
- Ptolemæus*, ab Herode Galilææ præfectus, a Galilæis interficitur, *A. J.* XIV, 15, 6. *B. J.* I, 16, 5.
- Ptolemæus*, regis Herodis procurator, *A. J.* XVI, 7, 2 et 3. *B. J.* I, 24, 2. Ab Alexandro apud Herodem accusatur, *A. J.* XVI, 8, 3. Post Herodis mortem, ejus testamentum in populi concione recitat, *A. J.* XVII, 8, 2. *B. J.* I, 33, 8. Cum Archelao Romam proficiscitur, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 1.
- Ptolemæus*, Nicolai Damasceni frater, Antipæ amicus, *A. J.* XVII, 9, 4. *B. J.* II, 2, 3.
- Ptolemæus*, Agrippæ jun. regis procurator, *B. J.* II, 21, 3. *V. J.* 26.
- Ptolemæis* (*Ace*, *A. J.* IX, 14, 2), urbs Phœniciæ, obsidetur ab Alexandro Jannæo qui metu Ptolemæi Lathyræ obsidionem solvit, *A. J.* XIV, 12, 2 sq. Capitur a Cleopatra Ægypti regina, 13, 1 sq. Pacorum Parthum, Antigono opem ferentem, Ptolemaidenses in urbem admittunt, *A. J.* XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 1. Herodis M. in Ptolemaidenses liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. — Urbis situs describitur, *B. J.* II, 10, 2. — Cf. *A. J.* XII, 8, 3; XIII, 2, 1; 4, 1; 4, 9; 6, 2. *B. J.* I, 5, 3; II, 18, 1.
- Pudens*, Romanus, a Jonatha Judæo in singulari certamine superatur, *B. J.* VI, 2, 10.
- Purificatio*, quomodo ex Moysis lege instituenda sit, *A. J.* III, 11.
- Putei bituminis*, vallis olim Palæstinæ a Sodomitis habitata, in cujus loco exstitit lacus Asphaltites, *A. J.* I, 9.
- Puteoli* (*Dicaarchia*), urbs Italiæ, *A. J.* XVIII, 6, 4. *V. J.* 2. Cum Miseno oppido ponte jungitur a Caligula, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Pygmalion*, Tyriorum rex, *C. A.* I, 18.
- Pyramides* tres non procul ab Hierosolymis ab Helena Adiabænorum regina constructæ, *A. J.* XX, 4, 3.
- Pythagoras*, Ægyptiorum discipulus, *C. A.* I, 2. In placitis suis de Dei natura Moysem sequitur, II, 16. Nihil scriptum reliquit; ejus de Judæis testimonium a Hermippo servatum est, I, 22. Multa Judæorum instituta in philosophiam suam transtulit, *ibid.*
- Pythium* templum ab Herode M. reffectum, *A. J.* XVI, 5, 3. *B. J.* I, 21, 11.

Q.

Quadratus V. Ummidius.

Quintilia, Pompeii amica, ejus fortitudo, *A. J.* XIX, 1, 5.

Quirina, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 8, 5.

Quirinus, vir consularis, censum agit in Syria et Judæa, *A. J.* XVII, 13, 5; XVIII, 1, 1; 2, 1. *B. J.* II, 8, 1.

R.

Raazarus, latronum dux, *A. J.* VIII, 7, 6.

Rabatha (*Rabath Ammon*, *Philadelphia*) Ammanitarum urbs a Judæis capitur, *A. J.* VII, 7, 5. Cf. VII, 6, 2; 6, 3; IV, 5, 3.

Rabæacus Thaumasius, pater Apamæ, *A. J.* XI, 3, 5.

C. Rabilius, consul; ejus pro Judæis edictum, *A. J.* XIV, 10, 20.

Rachaba, mulier Hierichuntina, Judæos in capienda Hierichunte adjuvat, *A. J.* V, 1, 2; 1, 7.

Rachela, Labani filia, puella formosissima, a Jacobo in matrimonium petitur, *A. J.* I, 19, 5. Jacobus eam in matrimonium accipit post servitutem bis septem annorum, 19, 7. Rachela astute Ballam ancillam cum marito concubare facit, 19, 8. Cum marito clam a patre discedit, deorum simulacra secum auferens, 19, 9 sqq. Moritur, 21, 3.

- Raelus*, Davidis frater, *A. J. VI*, 8, 1.
Raspha, Sibathi filia, Sauli concubina, *A. J. VII*, 1, 4.
Raipa, castellum Arab., *A. J. XVI*, 9, 3.
Ragaba, castellum Palest., *A. J. XIII*, 15, 5.
Ragarus, Phaleci f., *A. J. I*, 6, 4.
Ragnus, Chusi f., *A. J. I*, 6, 2.
Ragmæi originem trahunt a Ragmo, *A. J. I*, 6, 2.
Raguelus, Esavi f., *A. J. II*, 1, 2.
Raguelus, Madianæ urbis sacerdos, Moysem adoptat eique Sapphoram filiam in matrimonium dat, *A. J. II*, 11, 2; cf. III, 4.
Ramatha, *V. Armatha et Aramatha*.
Ramatho, *V. Armatha*.
Ramesses, rex Egypti, *C. A. I*, 15; 26; 32.
Rampses, rex Egypti, *C. A. I*, 26.
Raphane, urbs Syriæ, *B. J. VII*, 1, 3; 5, 1.
Raphia, urbs Judææ maritima, ab Alexandro Jannæo capitur, *A. J. XIII*, 13, 3. *B. J. I*, 4, 2. A Gabinio instauratur, *A. J. XIV*, 5, 3. *B. J. I*, 8, 4. Cf. *B. J. IV*, 11, 5.
Raphidin, locus Arab., *A. J. III*, 1, 7.
Raphon, urbs Syriæ, *A. J. XII*, 8, 4.
Rapsaces, Assyriorum dux, Hierosolyma obsidet, *A. J. X*, 1, 1.
Ratholis, rex Egypti, *C. A. I*, 15.
Rathymus, Cambysi Persarum regi a commentariis, *A. J. XI*, 2, 1.
Rebecca, Bathueli filia, *A. J. I*, 6, 5. Ejus indoles, 15, 2. Nubit Isaaco, 15, 3. Parit Esavum et Jacobum, 18, 1. Isaaci preces pro Esavo in Jacobum convertit, 18, 4.
Reblatha, urbs Syriæ, *A. J. X*, 8, 2; 8, 5.
Recemus, Madianitarum rex, *A. J. IV*, 7, 1.
Regmus, *Regmæi*, *V. Ragmus*, *Ragmæi*.
Regulus, *V. Memmius*, *Æmilius*.
Renga, urbs Palestinorum, *A. J. VI*, 14, 1.
Ressa, *V. Thressa*.
Rhegini, a Judæis Aschanaxi vocati, pro auctore habent Aschanaxem, Gomari filium, *A. J. I*, 6, 1.
Rhenus, fluv. German., *B. J. II*, 16, 4.
Rhinocorura sive *Rhinocolura*, urbs Judææ prope fines Egypti, *A. J. XIII*, 15, 4; *XIV*, 14, 2. *B. J. I*, 14, 2; *IV*, 11, 5.
Rhiphatei (Paphlagones) originem trahunt a Rhiphate, *A. J. I*, 6, 1.
Rhiphates, Gomari f., Rhiphateorum (Paphlagonum) princeps, *A. J. I*, 6, 1.
Rhoa, rupes in deserto Arabiæ, *A. J. V*, 2, 12.
Rhodus, insula, bello Cassiano vexatur, *A. J. XIV*, 14, 3. *B. J. I*, 14, 3. Herodis M. in Rhodios liberalitas, *B. J. I*, 21, 11.
Robees, Madianitarum rex, *A. J. IV*, 7, 1.
Roboamus, Solomonis f., Abesalomi filiam ducit uxorem, *A. J. VII*, 8, 5. Patri succedit, *VIII*, 8, 1. Decem tribus ab eo desciscunt, duæ tantum, Judæa tribus et Benjaminica fidem præstant, 8, 2 sqq. Oppida condit munitione; sacerdotes et Levitæ e regno Israelis ad eum confugiunt, 10, 1. Flagitiis Deum irritat; bello petitur a Susaco, rege Egypti, 10, 2 sqq. Moritur post regnum septendecim annorum, 10, 4.
Roma, urbs Italiæ; templum Apollinis in ea extruitur ab Augusto, *A. J. XVII*, 11, 1. *B. J. II*, 6, 1. Isis templum evertitur a Tiberio, *A. J. XVIII*, 3, 4. Pacis templum a Vespasiano ædificatur, *B. J. VII*, 5, 7. Octaviæ porticus sive ambulacra, *B. J. VII*, 5, 4. Collis Palatinus omnium primus habitatus, *A. J. XIX*, 3, 2. Ludi Circenses, *A. J. XIX*, 1, 4. Ludi Palatini, *A. J. XIX*, 1, 3. Triumphii descriptio quem Vespasianus et Titus Romæ agunt, *B. J. VII*, 5, 4 sqq.—Judæi qui Romæ habitant decipiuntur a Pseudalexandro, *A. J. XVII*, 12. *B. J. II*, 7. A Tiberio Roma expelluntur, *A. J. XVIII*, 3, 5.—Romæ status ab Herode M. in urbe Casarea erecta, *A. J. XV*, 9, 6. *B. J. I*, 21, 7.
Romani, eorum in rebus bellicis exercitationes, *B. J. III*, 5, 1. Castra metandi ratio, 5, 1 sqq. Exercitus ordo in itineribus, 5, 5. Consulto omnia in bello gerunt, 5, 6. Disciplina severissima, 5, 7; *V*, 11, 5.—Romani diu Græcis ignoti, *C. A. I*, 12. Antiochum Epiphanem jubent ex Egypto discedere, *A. J. XII*, 5, 2. Fœdus ineunt cum Juda Maccabæo, *A. J. XII*, 10, 6; cum Jonatha, *XIII*, 5, 8; cum Simone, *XIII*, 7, 3; cum Hyrcano, *XIII*, 9, 2; *XIV*, 8, 5. Romanorum pro Judæis decreta, *XIV*, 10, 2 sqq. Imperium Romanum extollitur, *B. J. II*, 16, 4. Ceterum cf. *Judæa*, *Hierosolyma*, *Pompejus*, *Gabinus*, *J. Cæsar*, *Antonius* et nomina imperatorum.
Romelias, pater Phacæ regis, *A. J. IX*, 11, 1.
Rooboth, puteus Palestin., *A. J. I*, 18, 2.
Ros, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.
Rozane, Herodis M. filia ex Phædra, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.
Rubelus, Jacobi f. ex Lia, *A. J. I*, 19, 8. Pro Josepho apud fratres intercedit, 11, 3, 1 sqq. Ejus filii quatuor, 11, 7; 4. Rubeli tribus quamnam Palestinæ partem sortita sit, *IV*, 7, 3.
Rubrius Gallus Sarmatas vincit, *B. J. VII*, 4, 3.
Rubrum mare, *A. J. I*, 1, 3; 12, 4; *II*, 15, 3; 16, 4.
Rufus, Judæorum dux Romanos adjuvat in Judæis seditiosis coercendis, *A. J. XVII*, 10, 3; 10, 9. *B. J. II*, 3, 4; 5, 2.
Rufus (*Annius*), Judææ procurator, *A. J. XVIII*, 2, 2.
Rufus, miles Roman., *B. J. VII*, 6, 4.
Ruma, Nachoræ concubina, *A. J. I*, 6, 5.
Ruma, vicus Galil., *B. J. III*, 7, 21.
Rutha, mulier Moabitica, Malloni Elimelech filio nubit; post mortem mariti cum Naami socru in Judæam migrat, *A. J. V*, 9, 1. Boazo nubit eique parit Obedem qui Davidis avus est, 9, 2 sqq.
Rydda, urbs Arabiæ, *A. J. XIV*, 1, 4.

S.

- Saab*, vicus Galil., *B. J. III*, 7, 21.
Saba, urbs Æthiopiæ, *A. J. II*, 10, 2. A Cambyse Meroe appellata est, *ibid*.
Sabacathas (*Sabactes*), Chusi f., Sabacathenorum princeps, *A. J. I*, 6, 2.
Sabacatheni, a Sabacatha, Chusi f., nomen habent, *A. J. I*, 6, 2.
Sabæi, nomen habent a Saba, Chusi filio, *A. J. I*, 6, 2.
Sabæus, Bacheriæ f., seditionem movet contra Davidem, *A. J. VII*, 11, 6. Abelmachææ obsidione premitur a Joabo; urbis incolæ caput ejus abscissum Joabo tradunt, 11, 7 sqq.
Sabas, Chusi f., Sabæis nomen dedit, *A. J. I*, 6, 2.
Sabas, Regmi f., Sabæorum princeps, *A. J. I*, 6, 2.
Sabathanes, Sui f., *A. J. I*, 15.
Sabathas, Chusi f., Sabathenis (*Astabaris*) nomen dedit, *A. J. I*, 6, 2.
Sabatheni (Græcis *Astabari* dicti), nomen habent a Sabatha, *A. J. I*, 6, 2.
Sabathes, Davidis actarius, *A. J. VII*, 11, 8.
Sabatina, tribus Romæ, *A. J. XIV*, 10, 13; 10, 19.
Sabbæus, Samarita, *A. J. XIII*, 3, 4.
Sabbaticus, fluv. Syriæ, unde nomen habeat, *B. J. VII*, 5, 1.

Sabbatum, septimus hebdomatis dies, quomodo celebrandum sit, *A. J. I*, 1, 1; *III*, 10, 1. Sabbato Judæis non licet arma capere, aut de pace tractare aut iter facere, *A. J. XIII*, 8, 4. *B. J. IV*, 2, 5; *I*, 7, 3. *V. J. 32*. Apionis de vocis origine sententia, *C. A. II*, 2.

Sabbion, Alexandræ consilium in *Ægyptum* fugiendi Herodi prodit, *A. J. XV*, 3, 2.

Sabecus, Syrorum dux, *A. J. VII*, 6, 3.

Sabeus, Juctæ f., *A. J. I*, 6, 4.

Sabinus, Augusti in Syria procurator, Hierosolyma se confert ad Herodis pecunias custodiendas, obnitente Varo, *A. J. XVII*, 9, 3. *B. J. II*, 2, 2. Judæis se reddit odiosum; in Hierosolymorum arce obsidetur; Varum in auxilium vocat, *A. J. 10*, 1 sqq. *B. J. 3*, 1 sqq. Non audens in Vari conspectum venire clam urbe aufugit, *A. J. 10*, 10. *B. J. 5*, 2.

Sabinus, tribunus militum, unus e Caligulæ interfectoriis, *A. J. XIX*, 1, 7 sqq.; 1, 14. Patriam in libertatem restituere vult, 4, 4. Sibi ipsi manus infert, 4, 6.

Sabinus, Vespasiani frater, a Vitellio deficiens Capitolium occupat; mox superatur et interfitur, *B. J. IV*, 11, 4.

Sabinus, Cali Caesaris satellitum dux, *A. J. XIX*, 1, 15.

Sabinus, Syrus, vir fortissimus, *B. J. VI*, 1, 6.

Sabuchades, eunuchus, *A. J. XI*, 6, 11.

Sacæ, populus Asiæ, *A. J. XVIII*, 4, 4. Parthiam populantur, *A. J. XX*, 4, 2.

Saccharum (hyoscyamus) planta describitur, *A. J. III*, 7, 6.

Sacerdotes Judæorum, eorum reditus a Moyse constituti, *A. J. IV*, 4, 4. cf. *III*, 9, 4. Sacerdotum tribus quatuor, *C. A. II*, 8. Familiæ sacerdotales viginti quatuor sub regno Davidis, *A. J. VII*, 14, 7. Sacerdotum officia, *A. J. VII*, 14, 7; *A. J. II*, 8; 13. Ornatus, *B. J. V*, 5, 7. *A. J. III*, 7, 1 sqq. Quid de eorum connubio sancitum sit, *A. J. III*, 12. *C. A. I*, 7. Dissidium inter sacerdotes et pontifices, *A. J. XX*, 8, 8; 9, 2.

Sacrificia, singulis diebus festis instituenda describuntur, *A. J. III*, 9 sq. Cf. *C. A. II*, 23.

Sacrasanctum, templi Hierosolym. describitur, *B. J. V*, 5, 4 sqq.

Sadducæi, Judæorum secta, contendunt, fatum omnino non esse, sed omnia a nostro pendere arbitrio; animam interire cum corpore. Negant esse quidquam præter legem servandum. Hanc sectam pauci sequuntur, sed dignitate primi, *A. J. XIII*, 5, 9; 10, 6. *XVIII*, 1, 4. *B. J. II*, 8, 14. Cum Phariseis graves habent contentiones, *A. J. XIII*, 10, 6. Præ ceteris Judæis in iudiciis immites, *A. J. XX*, 9, 1.

Sadducus, Phariseus cum Juda Galilæo Judæos contra Romanos concitat, *A. J. XVIII*, 1, 1.

Sadocus, pontifex maximus sub regno Davidis, *A. J. VII*, 2, 2; 5, 4; 9, 2; 9, 7; 11, 1; 11, 4; *VIII*, 1, 4; cf. *X*, 8, 6.

Sadraces, Samaritarum dux, *A. J. XI*, 4, 9.

Saira urbs Palæst. ab Esavo Dasia (Villosa) appellata, *A. J. I*, 20, 3; cf. *II*, 1, 4.

Saites, nomus, in *Ægypto*, *C. A. I*, 14.

Salampsis, Herodis M. ex Mariamne filia, Phasaelo Phasaeli Herodis M. fratris filio nubit, *A. J. XVIII*, 5, 4. Cf. *XVI*, 7, 4. Ejus liberi, *XVIII*, 5, 4.

Salamon. V. *Solomon*.

Salas, Arphaxadis f., *A. J. I*, 6, 4.

Salas, Judæ f., *A. J. II*, 7, 4.

Salathielus, pater Zorobabeli, *A. J. XI*, 3, 10.

Salatis, rex *Ægypti*, *C. A. I*, 14.

Salephus, Juctæ f., *A. J. I*, 6, 4.

Sallis, oppidum Idumææ, *B. J. III*, 2, 2.

Sallumus, Judæus nobilis, maritus Oldæ vatis, *A. J. X*, 4, 2.

Sallumus, pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.

Salmana, Madianitarum dux, *A. J. V*, 6, 5.

Salmanasares, Assyriorum rex, Israelitis tributum imperat, *A. J. IX*, 13, 1. Samariam expugnat, Oseam regem captivum abducit, Israelitarum regnum exstinguit, 14, 1. Syriam et Phœniciam invadit, *IX*, 14, 2.

Salome, Herodis M. soror, Josephi uxor, maritum suum adulterii apud fratrem accusat, *A. J. XV*, 3, 9. Cf. *XIV*, 7, 3. *B. J. I*, 8, 9. Post Josephi necem ab Herode in matrimonium collocatur Costobaro Idumæo, 7, 9. Costobaro repudium mittit eumque accusat quod rebus novis studeat, 7, 10. Apud Herodem calumniam ejus filios Aristobulum et Alexandrum, *A. J. XVI*, 1, 2; 3, 2. Berenicen filiam, Aristobuli uxorem, eo perducit, ut secreta mariti sibi prodant, 7, 3. Calumnias in regem confurxisse dicitur, 7, 5. Syllæi amore capitur, ab eoque mox petitur in matrimonium; sed Herodes nuptias non permittit ob religionum diversitatem, 7, 6. Aristobulum Herodi odiosum reddit, 10, 5. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum capitis condemnat, *B. J. 27*, 29. Alexæ ab Herode nuptum datur, *A. J. XVII*, 1, 1. *B. J. I*, 28, 6. Uxoris Pheroræ aliarumque mulierum cum ea conversantium consilia Herodi aperit, *A. J. 2*, 4. *B. J. 29*, 1. Antipater ei insidias struit, *A. J. 5*, 7. *A. J. 32*, 6. Salome ejusque conjux Alexas ab Herode jubentur Judæorum primores in hippodromo inclusos occidere; mandatum crudelissimum non exsequuntur, *V. J. XVII*, 6, 5; 8, 2. *B. J. I*, 33, 6; 33, 8. Herodes testamento ei donat Jamniam, Azotum Phasaelidem urbes magnamque pecuniæ vim, *A. J. 8*, 1. Romam proficiscitur ad Archelaum apud Augustum accusandum, *A. J. XVII*, 9, 3. *B. J. II*, 2, 2. Augustus ei regiam Ascaloniam tribuit; quantus fuerit ejus reditus annuus, *A. J. 11*, 5. *B. J. 6*, 3. Moritur; Julæ Jamniam Phasaelidem et Archelaidem relinquit, *A. J. XVIII*, 2, 2. *B. J. II*, 9, 1.

Salome, Herodis filia ex Herodiade, Philippi tetrarchæ uxor, *A. J. XVIII*, 5, 4. Post Philippi mortem Aristobulo nubit, *ibid.*

Salome, Herodis M. filia ex Elpide, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.

Salome. V. *Alexandra*.

Samacho, Abennigeri Spasinæ Castri regis fil., Izatæ Adiabænorum regis uxor, *A. J. XX*, 2, 1.

Samæa, urbs Palæstine, *B. J. I*, 2, 6. Dicitur Samega, *A. J. VIII*, 9, 1.

Samæas, vates, *A. J. VIII*, 10, 3.

Samatus, Davidis frater, *A. J. VI*, 8, 1.

Samaræus, Chanaani filius, *A. J. I*, 6, 2.

Samaria, regio Palæstine, describitur, *B. J. III*, 3, 4. Post Israelis regni excidium, Chuthæi e Chutha, Persiæ provincia, in Samariam a Salmanasare transferuntur, *A. J. IX*, 14, 3. Samaritæ sive Chuthæi, Judæis infesti templi Hierosolymitani extructionem impedire student, *XI*, 4, 3 sqq. Alexandrum Magnum libenter excipiunt; 8, 9. Templum in monte Garizin exstruunt Hierosolymit. simile, *ibid.* Ptolemæus Epiphanes Samariam dotis nomine accipit ab Antiocho Magno, *XII*, 4, 1. Judæos multis modis vexant Samaritæ, *ibid.* Mores Græcorum amplexi, templum in monte Garizin Jovi Hellenio consecrant, 5, 5. Samaria post mortem Herodis cum Judæa et Idumæa ad Archelai ethnarchiam pertinet; Augustus quartam vectigalium partem Samariæ condonat, *A. J. XVII*, 11, 4. *B. J. II*, 6, 3. Archelao regno dejecto Samaria Syriæ provinciæ adjicitur, *A. J. 13*, 5. *B. J. 8*, 1. Samaritæ seditionem movent contra Pontium Pilatum;

- a Pilato funduntur, *A. J.* XVIII, 4, 1. Pilatum apud Vitellium Syriae praefectum accusant, 4, 2. Lis inter Samaritas et Galilaeos quibus Judaei auxiliantur, *A. J.* XX, 6. *B. J.* II, 12, 5 sq. Belli Judaici tempore Samaritae qui in montem Garizin confluerant caeduntur a Romanis, *B. J.* III, 7, 32. Samaritae, prout Judaeorum res secundae aut adversae sunt, profitentur aut negant se esse Judaeos, *A. J.* XI, 8, 6. — Samaritae qui Alexandriam incolunt litem habent cum Judaeis ejusdem urbis sub Ptolemaeo Philometore, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Samarita**, urbs Palaestinae, quae a Judaeis vocatur Semareon, ab Amarino, Israelitarum rege condita est, *A. J.* VIII, 12, 5. Ab Adado oppugnatur, 14, 1; iterum sub Joramo, IX, 4, 4. Ab Hyrcano funditus deleta, XIII, 10, 3. Judaeis a Pompeio erepta, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instaurata, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Herodi M. datur ab Octaviano, *A. J.* XV, 7, 3. Ab Herode M. splendide exaedificata et munita appellatur Sebaste, *A. J.* XV, 8, 5. *B. J.* I, 21, 1.
- Samaronus**, Isacharis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Samas**, Davidis frater, *A. J.* VII, 8, 3.
- Sambabas**, praefectus Samaritae sub regno Darii, *A. J.* XI, 4, 8.
- Sameas**, Phariseus, Pollionis discipulus, *A. J.* XV, 1, 1. Ejus oratio contra Herodem, *A. J.* XIV, 9, 4. Herodes, postquam regnum suscepit, eum magno in honore habet, *A. J.* XV, 1, 1. Herodi iusjurandum fidei dare recusat, *A. J.* XV, 10, 4.
- Samega**, urbs Palaestinae, *A. J.* VIII, 9, 1. Cf. *Samæa*.
- Samos**, insula, *A. J.* XVI, 2, 2. Herodis M. in Samios liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.
- Samosata**, metropolis Commagenae, *B. J.* VII, 7, 1. Ob-sidetur et capitur a Marco Antonio, *A. J.* XIV, 5, 8 sq. *B. J.* I, 16, 7.
- Sampho**, vicus Samaritae munitissimus, ab Arabibus Quinct. Varo auxilio missis diripitur et concrematur, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1.
- Sampsigeramus**, Emesorum rex; ejus filia, Jotape Aristobulo Herodis M. nepoti nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Ad Agrippam M. venit, XIX, 8, 1.
- Samson**, Manochae f., unde nomen habeat, *A. J.* V, 8, 4. Virginem Palaestinam in matrimonium petit; leonem strangulat, 5. Inter epulas nuptiales aenigma proponit; uxorem deserit, quod prodidit aenigmatis solutionem, 6. Palaestinarum segetes incendit, 7. Etiam habitat; Palaestinis vinctus traditur, sed asini maxilla arrepta multos eorum caedit, ceteros in fugam convertit, 8. Deus ei sitiens fontem emittit e petra, 9. Portas Gazae urbis evelit, 10. A moribus patriis discedit; Dalila, Samsonis concubina, hostibus prodit, ejus robur in caesarie situm esse; Samson, caesarie abscissa oculisque effossis in carcerem conjicitur, 11. Robore recuperato domum Palaestinis repletam subvertit, sed et ipse ruinae involvitur, 12. Imperium tenuit annos viginti, *ibid.*
- Samuelus**, Alcanæ Levitae filius ex Anna; a matre divino ministerio consecratur, antequam natus est, *A. J.* V, 10, 2. Quid nomen significet, 3. Duodecimo anno prophetæ partes agit; Deus eum alloquitur, Judaeos a Palaestinis oppressos adhortatur, ut libertatem armis vindicent, VI, 2, 1. Palaestinos fundit et regionem quam Judaeis eriperant, recuperat, 2, 2 sqq. Bis quotannis jus dicit in urbibus, 3, 1. Annis defectus reipublicae administrandae curam filiis tradit, Joelo et Abiae, qui nequissimos se gerunt, 2. Judaei regem ab eo petunt; concione convocata regi dominatus mala iis exponit, 3, 3 sqq. Saulum quem Deus regem constituit, hospitio excipit et sacro oleo inungit, 4, 1 sqq. Sortitione facta, Saulo regnum obtingit, 4, 4 sqq. Quae eventura sint populo recitat, 4, 6. Saulo iratus, Davidem inungit, 7, 1 sqq; 8. Moritur, 13, 5. Cf. VI, 14, 2.
- Sanaballetes**, natione Chutæus, Samaritae satrapa sub Dario III, filiam Manassae Judaei in matrimonium dat, *A. J.* XI, 7, 2. Manassae divorcium molienti promittit pontificatum, 8, 2. Ad Alexandrum M. deficit; templum aedificat in monte Garizin ejusque pontificem constituit Manassen, 8, 4. Ejus exercitus cum Alexandro in Aegyptum proficiscitur, 8, 9.
- Sanagarus**, Anathi f., breve tempus principatum tenet apud Judaeos, *A. J.* V, 4, 3.
- Sanctum Sanctorum** templi Hierosol. describitur, *B. J.* V, 5, 5. Cf. *A. J.* III, 6, 4.
- Sapha**, locus Judaeae non procul ab Hierosol., *A. J.* XI, 8, 5.
- Saphan**, scriba Josiae regis, *A. J.* X, 4, 1.
- Saphata**, vallis Judaeae, *A. J.* VIII, 12, 2.
- Saphates**, Galilaeae praefectus sub Solomone, *A. J.* VIII, 2, 3.
- Saphatias**, Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4.
- Saphatus**, pater Elisaei, *A. J.* VIII, 13, 7.
- Saphonia**, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Sapphara**, V. *Sepphara*.
- Sappinas** (*Sappinius*), Herodis M. amicus, *A. J.* XIV, 4, 3. *B. J.* I, 14, 3. Cf. *A. J.* XVI, 8, 3.
- Sara**, Aseri f., *A. J.* II, 7, 4.
- Sara**, urbs Judaeae, *A. J.* VI, 12, 4.
- Sarabarzanes**, Persa, *A. J.* XI, 4, 4.
- Saradus**, Zabulonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Saraim**, urbs Judaeae, *A. J.* VIII, 10, 1.
- Saramalla** (*Samaralla*), Syrus locupletissimus, *A. J.* XIV, 13, 5. *B. J.* I, 13, 5. Ab Herode M. ad Phraatem mittitur legatus, *A. J.* XV, 2, 3.
- Sarasa**, urbs Palaestinae, *A. J.* V, 8, 12.
- Sarasarus**, Senacheribi Assyriorum regis fil., ob patris caedem in exilium pellitur, *A. J.* X, 1, 5.
- Sardes**, urbs Lydiae; L. Antonii et Norbani Flacci ad Sardonios rescripta de Judaeorum juribus servandis, *A. J.* XIV, 10, 17; XVI, 6, 6. Sardianorum de Judaeis decretum, XIV, 10, 23.
- Sareas**, pontifex maximus, a Nabuchodonosoro occisus, *A. J.* X, 8, 5.
- Sareas**, dux Judaeorum qui post Hierosolymorum excidium in Judaea relicti sunt, *A. J.* X, 9, 2.
- Sarephtha**, urbs Phoeniciae, *A. J.* VIII, 13, 2.
- Sariphæus**, Judaei legum interpretis pater, *A. J.* XVII, 6, 2. *B. J.* 33, 3.
- Sarmatae**, Scytharum gens, irruptionem faciunt in Mesiam; a Rubrio Gallo repelluntur, *B. J.* VII, 4, 3.
- Sarra**, Aranæ filia, Abrami uxor, *A. J.* I, 6, 5. Pharaotes rex Aegypti ejus amore capitur, I, 8, 1; cf. *B. J.* V, 9, 4. Sarra Isaacum parit; Abramo persuadet ut Agaram cum Ismaelo domo expellat, 12, 2 sqq. Moritur; sepelitur Chebrone, 14.
- Saruia**, Davidis soror, *A. J.* VI, 13, 9.
- Saturninus**, Syriae praefectus pro Herode agit cum Syllaeo, *A. J.* XVI, 9, 1. In concilio Beryti habito moderatam fert sententiam de Alexandro, Herodis filio, conjurationis in patrem accusato, *A. J.* 11, 3. *B. J.* I, 27, 2. Antipater eum sibi conciliare studet, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Zamari Judaeo Babylonio Valatham, locum in Syria situm ad habitandum dat, *A. J.* 2, 1. Ejus successor Quinctilius Varus, *A. J.* 5, 2.
- Saturninus**, Tiberii amicus, maritus Fulviae, *A. J.* XVIII, 3, 5.
- Saturninus** (*Cn. Sentius*), post Caligulae interitum senatui suadet ut antiquam reipublicae formam restituat, *A. J.* XIX, 2, 2.

Saulus, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.

Saulus, Cisi filius, patris asinas quærens venit ad Samuelum, cui Deus aperit illum se Judæorum regem constituisse, *A. J.* VI, 4, 1. Samuelus sacro oleo eum perfundit et prædicit, quæ ei in patriam redeuntis eventura sint, 2. Sorte ei regnum obtingit, 5. A multis contemptus, *ibid.* Victis Ammanitis magnam assequitur gloriam; nova inauguratione regnum ei confirmatur, 5, 2 sqq. Palæstinos aliasque gentes finitimas subigit, 6. Amalecitas ad interfectionem cædit, parcit tamen Agago eorum regi, qua re Deum offendit, 7. Palæstinos iterum fundit, Goliatho a Davide interfecto, 9. Davidi invidet ob res præclare gestas eique insidias struit, 10 et 11. Abimelechum, qui Davidem receperat, totamque ejus stirpem occidi jubet, 12, 5. Frustra Davidem persequitur; Davides bis ei parcit, 13, 4 sqq. A Palæstinis bello laceratus antequam pugnam ineat, ventriloquam de ejus exitu consulit, 14, 2 sqq. In prælio cum Palæstinis commisso egregie pugnat; Judæis in fugam versis, filiiisque suis cæsis, ne vivus in hostium potestatem veniat, Amalecitam jubet sibi mortem afferre, 14, 7. Sauli filiorumque ejus corpora a Palæstinis crucibus affiguntur; Jabisseni vero ea auferunt et sepeliunt, *A. J.* VI, 14, 8.

Saulus, Agrippæ regis cognatus, *A. J.* XX, 9, 4. A Hierosolymis legatus mittitur ad Agrippam, *B. J.* II, 17, 4. Ad Cestium transit a quo ad Neronem legatus mittitur, 20, 1.

Saulus, Judæus Scythopolitanus, cum tota sua familia a Sinone filio interimitur, *B. J.* II, 18, 4.

Scala Tyrriorum (Κλίμαξ Τυρίων), mons Phœnicie non procul a Ptolemaide, *A. J.* XIII, 5, 4. *B. J.* II, 10, 2.

Scaurus, a Pompeio in Syriam mittitur; inde in Judæam profectus Aristobulo opitulatur contra Hyrcanum, *A. J.* XIV, 2, 3. *B. J.* I, 6, 3. Pompejus ei Cælesyriam tradit administrandam, *A. J.* 4, 5. *B. J.* 7, 7. Expeditionem facit in Arabiam, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 8, 1.

Scenæ, locus Palæst., *A. J.* I, 21, 1.

Scenopegia, (ἡ τοπὴ τῶν σκηπῶν), festum Judæorum; ejus origo, quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 10, 5. Leges in hoc festo recitandæ sunt, IV, 8, 12. Splendide celebratur in templi inauguratione, VIII, 4, 5. *Scipio*, Alexandrum Aristobuli fil. jussu Pompeii occidit, *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 9, 2.

Scopas, Ptolemæi Epiphanis dux Judæam et Cælesyriam occupat; mox ab Antiocho M. victus recedit, *A. J.* XII, 3, 3.

Scopus, locus Judææ prope Hierosolyma, *B. J.* II, 19, 4; 19, 7; V, 2, 3.

Scythæ (*Magogæ*) originem trahunt a Magoge, Japhethæ f., *A. J.* I, 6, 1. Anacharsin occiderunt quod Græcorum mores amplexus erat, *C. A.* II, 37. Parthos bello petunt, *A. J.* XVIII, 4, 4. Cf. *Sarmatæ*, *Alani*.

Scythopolis, urbs Palæstinæ, in confinio Galilææ a meridie sita, *B. J.* III, 3, 1. Vingt stadiis a Tiberiade distat, *V. J.* 65. Maxima urbs Decapoleos, *B. J.* III, 9, 7. Ad Cælesyriam pertinere dicitur, *A. J.* XIII, 13, 2. — Olim Bethsana vocabatur, *A. J.* V, 1, 22; VI, 14, 3; XII, 8, 5. — Ab Epicrate Judæis proditor, XIII, 10, 3. Judæa a Pompejo eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Initio belli Jud. Judæi qui urbem incolunt a Syris cæduntur, *B. J.* II, 18, 3 sq. *V. J.* 6. — Cf. *B. J.* I, 2, 7; IV, 1, 8. *A. J.* XII, 4, 5; XIII, 15, 4; XIV, 3, 4. *V. J.* 65.

Sebaste, urbs Palæst., olim Samaria dicta, exædificatur et munitur ab Herode M. *A. J.* XV, 8, 5. *B. J.* I, 21, 1. Post Herodis mortem in Archelau ethnarchæ dilatione est; Archelau regno dejecto cum tota Samaria Syriæ adjicitur,

A. J. XVII, 11, 4; 13, 5. *B. J.* II, 6, 3; 8, 1. Sebasteni ob mortem Agrippæ M. immodice exsultant, quare Claudius iis offensus est, *A. J.* XIX, 9, 1 sq. — Initio belli Jud. Sebaste a Judæis flammis vastatur, *B. J.* II, 18, 1. — Cf. *Samaria*.

Sebastenorum turma in Romanorum exercitu, *A. J.* XIX, 9, 1 sq. XX, 6, 1. *B. J.* II, 12, 5.

Sebaste, insula prope Ciliciam, prius Eleusa dicta, *A. J.* XVI, 4, 6. *B. J.* I, 23, 4.

Sebastus, Cæsareæ urbis portus, in honorem Augusti ita vocatus, *A. J.* XVII, 5, 1. *B. J.* I, 31, 3.

Sebee, urbs Galaaditidis, *A. J.* V, 7, 12.

Sebonitis (*Essebonitis*) regio Palæst., a Judæis vastatur, *B. J.* II, 18, 1.

Secella, *Secela*. V. *Sicella*.

Sedecias, vates, *A. J.* VIII, 15, 4.

Sedecias, Joachimi patruus a Nabuchodonosoro Judæorum rex constituitur, *A. J.* X, 7, 1. A Babylonis ad Egyptios deficit, 7, 3. Captis Hierosolymis, oculis privatus et catenis victus a Nabuchod. Babylonem abducitur, 8, 1 sqq. Usque ad mortem in carcere conclusus tenetur, 8, 7. Cf. *B. J.* V, 9, 4.

Sedrachæ, cf. *Ananias*.

Sejanus, militum prætorianorum præfectus, conjurationis in Tiberium convictus occiditur, *A. J.* XVIII, 6, 6.

Selamin, vicus Galil., *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.

Selene, etiam Cleopatra vocata, Syriæ regina, a Tigra rege Armeniæ bello laceratur, *A. J.* XIII, 16, 4.

Seleucia, urbs Syriæ, *A. J.* XIII, 7, 1.

Seleucia, urbs Babylonis, a Seleuco Nicator condita. Judæi Babylonii in eam commigrant, sed a Græcis et Syris magna ex parte cæduntur, *A. J.* XVIII, 9, 8.

Seleucia, urbs Gaulanitidis superioris, ad Semechonitidem lacum sita, *B. J.* IV, 1, 1. Ab Alexandro Jannæo capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Flavio Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37. Initio belli Jud. incolæ ab Agrippa et Romanis steterunt, *B. J.* IV, 1, 1.

Seleucus I Nicator, rex Syriæ, Babylone potitur, *A. J.* XII, 1, 1. Judæos in Syriæ urbibus habitantes civitate donat, *A. J.* XII, 3, 1. *C. A.* II, 4. Antiochiam et Seleuciam condit, *C. A.* II, 4. *A. J.* XVIII, 9, 8.

Seleucus IV, Philopator, rex Syriæ Antiochi M. f., *A. J.* XII, 1, 10. Judæis pecuniam largitur in sacrificiorum usum, M. 4. (In textu legitur Nicanor pro *Philopator*). Moritur, *A. J.* XII, 1, 11.

Seleucus VI, Epiphanes, Antiochi Grypi, Syriæ regis L. patri in regno succedit, *A. J.* XIII, 13, 4. Ab Antiocho Pio Syria expellitur, a Mopsuensibus crematur, *ibid.*

Sella, Samechi uxor, *A. J.* I, 2, 2.

Sellimus, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.

Sellumus, Israelitarum rex, regnat triginta dies, *A. J.* IX, 11, 1.

Semaron mons, in Palæst., *A. J.* VIII, 11, 2.

Semareon, urbs Samariæ Græcis Samaria vocata, *A. J.* VIII, 12, 5. Cf. *Samaria*.

Semarus vendit Amarino montem quem hic exstructa Samaria (*Semareone*) occupat, *A. J.* VIII, 12, 5.

Semas, Noei f., *A. J.* I, 4, 1. Quasnam terras ejus filii occupaverint, *A. J.* I, 6, 4.

Semechonitis (*Samachonitis*) locus in Galil.; ejus situs et ambitus, *B. J.* IV, 1, 1. Jordanes eum secatur, *B. J.* III, 10, 7.

Semegarus, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 8, 2.

Semei, Geræ f., maledicit Davidi, *A. J.* VII, 9, 4. Davides ei ignoscit, 11, 2. Interficatur jussu Solomonis, VIII, 1, 5.

Semeis, præfectus tribus Benjam. sub Solomone, *A. J.* VIII, 2, 3.

Semelius, scriba Cambysis Persarum regis, *A. J.* XI, 2, 1.
C. Sempronius, senator Roman., *A. J.* XIII, 9, 2.
Senabares, Sodomitarum, rex, *A. J.* I, 9.
Senacherib, Assyriorum rex, expeditionem facit contra Judæos et Ægyptios; Hierosolyma et Pelusium obsidet, *A. J.* X, 1, 1 sqq. Re infecta in regnum suum redit, filiorum insidiis perit, 1, 4 sq. Quænam Herodotus et Berosus de eo tradant, 1, 4.
Sennaar, campus Babylonie, *A. J.* I, 4, 1; 4, 3.
Sennabris, locus Galil., *B. J.* III, 9, 7.
Seph, castellum Galil., *B. J.* II, 20, 6.
Sepphoris (*Sapphora*, *Semphora*, *Samphora*) urbs Galil.; ejus situs describitur, *V. J.* 65. In ea synedrium instituitur a Gabinio, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 5. Ab Herode capitur, *A. J.* XIV, 15, 4. *B. J.* I, 16, 2. Ab Arabibus Quinct. Varo auxilio missis incenditur ejusque incolæ venduntur, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1. A Philippo munitur et amplificatur ita ut princeps Galilæe urbs sit, *A. J.* XVIII, 2, 1. Denno munitur ab incolis, *B. J.* II, 20, 6. Sepphoritæ initio belli Jud. propter fidem erga Romanos servatam a Galilæis vexantur; Flav. Josephus eos tuetur, *V. J.* 8. Josepho insidias struunt, 22. A Joanne Levi frustra stimulantur ut ipsi se addicant, 25. Cestium Gallum, Syriæ præf., invitant ut ipsorum urbem in fidem recipiat; quod quum Josephus audisset, eam expugnat et diripit, *V. J.* 67. Sepphoritæ milites Romanos a Cestio missos in urbem recipiunt; Josephus eam iterum oppugnat, sed frustra, 71. Cf. *B. J.* II, 18, 11. Vespasianum libenter excipiunt, *B. J.* III, 2, 4; 4, 1.
Septuaginta duo Judæi ad Ptolemæum Philad. ab Eleazaro mittuntur ut Legem Jud. Græce reddant, *A. J.* XII, 2, 5 et 6. A. Ptolem. benigne excipiuntur, 2, 11. Eorum vendi ratio, 2, 12. Legis interpretatio diebus septuaginta duobus absolvitur, 2, 12. Donis cumulati dimittuntur, 2, 14.
Serebasus, Judæorum dux, *A. J.* XI, 3, 10.
Sergia, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 10.
Seron, Antiochi Epiph. dux, a Juda Maccab. vincitur, *A. J.* XII, 7, 1.
Serritæ, Palæstinis finitimi, *A. J.* VI, 13, 10.
Sertorius, miles Roman. callidissimus, *B. J.* VI, 3, 2.
Serugus, Ragavi f., *A. J.* I, 6, 4.
Servi testes esse nequeunt apud Judæos, *A. J.* IV, 8, 15.
P. Servilius Galba, proconsul; ejus rescriptum ad Milesios, *A. J.* XIV, 10, 21.
Servilius, Gabinii in Syria legatus, *A. J.* XIV, 6, 1. *B. J.* I, 8, 6.
Sesostris, rex Ægypti; multa de eo narrantur fabulosa, *C. A.* II, 11.
Sethon (etiam Ægyptus vocatus), rex Ægypti, *C. A.* I, 26. Hermæum (Danaum) fratrem Ægypto expellit, *ibid.*
Sethosis, rex Ægypti, expeditionem facit contra Assyrios et Medos, *C. A.* I, 15.
Sethus, Adami f., virtute præclarus; ejus filii pii et sapientes, observationes astronomicas duabus columnis inscribunt, *A. J.* I, 2, 3.
Seztus Cæsar, J. Cæsaris cognatus, Syriæ procurator, *A. J.* XIV, 9, 2. *B. J.* I, 10, 5. Eo intercedente Herodes, ab Hyrcano in judicium vocatus, absolvitur, *A. J.* 9, 4. *B. J.* 10, 7. A Basso Cæcilio interficitur, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 10, 10.
Sibas, Sauli libertus, *A. J.* VII, 5, 5; 9, 3.
Sicarii, latrones a sica qua utuntur appellati, in Judæa

grassantur, *A. J.* XX, 8, 10. *B. J.* II, 13, 3. A Festo funduntur, *ibid.* Ab Albino debellantur, sed mox resumpta fiducia totam Judæam infestant, *A. J.* 9, 2 sq. Masadam castellum occupant; inde in regionem vicinam excursus faciunt, *B. J.* IV, 7, 2. Qui Masadam tenent se invicem interficiunt ne in Romanorum potestatem veniant, *B. J.* VII, 7 et 9. Reliqui, ex Judæa pulsi, in Ægypto Judæos ad defectionem adducere frustra conantur, *B. J.* VIII, 10, 1. Eorum unus, Jonathas Judæos Cyrenenses ad seditionem stimulat, 11, 1. Sicariorum perversitas, 8, 1.
Sicella (*Secella*, *Secela*), vicus in Palæstinorum terra, ab Ancho Davidi tribuitur, *A. J.* VI, 13, 10. Ab Amalecitis vastatur, 14, 5. Cf. VI, 14, 6; VII, 1, 1; 1, 2.
Sichemes, Emmosi Sicimitarum regis f., Dinam Jacobi filiam stuprat; a Symeone et Levi trucidatur cum eoque tota regis familia, *A. J.* I, 21, 1.
Sicho, Moabitidis et Amoritidis rex a Moyse prælio devincitur, *A. J.* I, 5.
Sicima (*Sicimum*, *Neapolis*), urbs Samarie sub monte Garizin sita, *A. J.* V, 7, 2. Ab indigenis Mabortha vocatur, *B. J.* IV, 8, 1. Urbs sacra, homicidarum asylum, *A. J.* V, 1, 24. Regiam in ea exstruxit Hieroboamus, VIII, 8, 4. Alexandri Magni temporibus Samarie caput, XI, 8, 6. Sicimitæ a Symeone et Levi Jacobi filiis propter Dinæ stuprum interimuntur, *A. J.* I, 21, 1. Caduntur ab Abimelecho tyranno, V, 7, 4. Saulus cum Amalecitis bellum gerens parcit Sicimitis, VI, 7, 3. Sicimitæ Sidonios se esse profitentur, XII, 5, 5. Cf. *A. J.* I, 21, 1; IV, 8, 44; V, 1, 19; XII, 5, 5; XIII, 9, 1. *B. J.* I, 4, 4.
Sictus, nummus apud Judæos, *A. J.* III, 8, 2.
Sidon, urbs Phœniciæ, a Sidonio condita, *A. J.* I, 6, 2. A Tyrili deficit, IX, 14, 2. Sidonii jussu Cyri et postea Darii Judæis ligna cedrina mittunt ad templum Hierosol. instaurandum, XI, 4, 1; 4, 6. Sidon capitur ab Alexandro M., XI, 8, 3. J. Cæsaris pro Judæis rescriptum ad Sidonios, XIV, 10, 2; cf. 10, 6. M. Antonius Sidonios imperat ut Judæis restituant quæ iis eriperant, XIV, 12, 6. Sidonii Pacorum Parthum in urbem admittunt, XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 1. Līs inter Sidonios et Damascenos, *A. J.* XVIII, 6, 3. Herodis M. in Sidonios liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. Sidonii parcent Judæis in ipsorum urbe habitantibus initio belli Jud., *B. J.* II, 18, 5.
Sidonius, Chanaani f., Sidonem urbem condidit, *A. J.* I, 6, 2.
Sidonius, (*Sigo*) vicus Galil. munitur a Flav. Josepho, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.
Silanus, Syriæ præfectus, *A. J.* XVIII, 2, 4.
Silas, Agrippæ M. amicus, *A. J.* XVIII, 6, 7. Agrippæ in adversis socius, *A. J.* XIX, 7, 1. Agrippam sibi alienat, *ibid.* Ab Aristone interficitur jussu Herodis et Helcie, 8, 3.
Silas Babylonius, vir fortissimus, *B. J.* II, 19, 2. 9. In prælio cadit, *B. J.* III, 2, 1 sqq.
Silas, præfectus Tiberiadis, *V. J.* 17.
Silas Judæus, Lysiadis tyrannus, *A. J.* XIV, 3, 2.
Silbonitis (Sibonitis, Sebonitis) regio Palæstinæ, *B. J.* III, 3, 2. (*B. J.* II, 18, 1, ?)
Silo, Romanorum dux, a Ventidio in Judæa relictus, pecunia corrumpitur ab Antigono, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 2. Perfidiose agit in Herodem, *A. J.* 15, 3. *B. J.* 15, 6. Ex Judæa discedit auxilium laturus Ventidico contra Parthos, *A. J.* 15, 5. *B. J.* 16, 4.
Silo, urbs Samarie, tabernaculum ibi positum erat ante templum exstructum, *A. J.* V, 1, 19; 2, 9. Cf. V, 10, 2; 11, 3; VIII, 7, 7; 11, 1.
Siloa (Siloam), fons Hierosol., *B. J.* II, 16, 2. V, 4, 1; 4, 2; 6, 1; 12, 2.

- Silva Libani*, nomen domus in qua Solomon thesauros suos asservabat, *A. J.* VIII, 7, 2.
- Simon Justus*, pontifex maximus, *A. J.* XII, 2, 4.
- Simon*, Simonis Justi nepos, pontifex maximus, *A. J.* XII, 4, 10.
- Simon*, *Matthes* vocatus, *Mattathiae* fil., *A. J.* XII, 6, 1. Prudentia præcellens, 6, 3. Judæos in Galilæa defendit, 8, 2. *Jonathæ* patris adiutor in bello cum Syris, XIII, 1. Ab *Antiocho* Enth. omnis regionis a *Scala Tyriorum* usque ad *Ægyptum* constituitur præfectus, 5, 4. *Jonath.* mortuo, Judæorum dux et pontifex, 6, 3; 6, 6. Judæorum immunitatem impetrat; Hierosolymorum arcem diruit; *ethnarcha* appellatur, 6, 6. Cum *Antiocho* Sot. amicitiam jungit, 7, 2. Mox vero ab *Antiocho* bello petitus, ejus ducem *Cendebeum* prælio devincit, 7, 3. Societatem init cum Romanis, *ibid.* A genero suo *Ptolemæo* interficitur, 7, 4. Cf. *B. J.* I, 2, sq.
- Simon*, *Dosithei* f., ab *Hyrcano* Romam mittitur legatus, *A. J.* XIII, 9, 2.
- Simon*, *Boethi* f., pontifex fuit; ejus filiam *Herodes* M. uxorem ducit, *A. J.* XV, 9, 3. Pontificatu privatur, *A. J.* XVII, 4, 2.
- Simon*, *Herodis* M. servus, post domini mortem regnum affectat; a *Grato* interficitur, *A. J.* XVII, 10, 5. *B. J.* II, 4, 2.
- Simon*, *Esæus*, *Archelao* *ethnarchæ* somnium interpretatur, *A. J.* XVII, 13, 3. *B. J.* II, 7, 3.
- Simon*, *Camithi* fil., pontifex, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Simon* *Cantheras*, pontifex creatur ab *Agrippa*, *A. J.* XIX, 6, 2. Pontificatus ei abrogatur, 6, 4. Cf. XX, 1, 3.
- Simon* quidam Hierosolymitanus *Agrippam* M. apud populum calumniatur, *A. J.* XIX, 7, 5.
- Simon*, Judæ Galilæi f., cruci suffigitur, *A. J.* XX, 5, 2.
- Simon*, Judæus Cyprius, magus, *A. J.* XX, 7, 2.
- Simon*, *Gioræ* f., in prælio apud *Bethoron* commisso fortitudine eminet, *B. J.* II, 19, 2. In *Acrobatene* rapinas facit; inde pulsus *Masadam* occupat, deinde *Idumæam* populatur; magnam improborum manum cogit, *B. J.* II, 21, 2. IV, 9, 3 sq. Cum zelotis pugnam committit, 9, 5. *Idumæam* a *Jacobo* ipsi proditam occupat et vastat, 9, 5 sqq. Zelotæ ejus uxorem rapiunt quam mox reddere coguntur, 9, 8. Iterum *Idumæam* depopulatur, 9, 10. In Hierosol. urbem a populo recipitur, 9, 11. Acris pugna inter *Simonem* qui superiorem urbem in potestate habet, et *Joannem*, zelotarum ducem, qui templum tenet, 9, 12; V, 1, 3. Quot sectatores habuerit, 6, 1. Fortiter rem gerit contra Romanos, 6, 3. Societatem init cum *Joanne* contra Romanos, 6, 4. Aggeres a Romanis ad *Joannis* monumentum erectos destruit, 11, 5, sqq. *Matthiam* pontificem multosque viros nobiles interficit, 13, 1. Judam ejusque socios prodicionem molientes supplicio afficit, 13, 2. Templo a Romanis expugnato, ipse et *Joannes* colloquium habent cum *Tito*; ejus fidei se committere recusant, 6, 2 sqq. Urbem superiorem male defendit, 8, 1 sqq. Urbe a Romanis expugnata, cum amicis et lapidibus nonnullis in cavernam se demittit, viam subterraneam ad fugam patefacturus, VII, 2, 1. A Romanis captus triumpho servatur, *ibid.* *Simonis* supplicium, 5, 6. Ejus indoles, 8, 1.
- Simon*, *Ananiæ* f., *B. J.* II, 17, 4.
- Simon*, *Sauli* f., Judæus Scythopolitanus crudelissime in familiam suam sevit, *B. J.* II, 18, 4.
- Simeon*, *Gamalielis* f., populum contra zelotas excitat, *B. J.* IV, 3, 9. Cum *Joanne* *Levi* contra *Flav. Josephum* machinatur, *V. J.* 38 sq. Ejus ingenium, *ibid.*
- Simon*, *Cathlæ* f., *Idumæorum* dux qui zelotis auxilio veniunt, *B. J.* IV, 4, 2. Ejus ad Jesu orationem responsio, 4, 4. Hierosolymis a *Simonis* Gior. partibus stat, *B. J.* V, 6, 1. Fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 2, 6.
- Simon*, *Ezronis* f., *Eleazari* socius, *B. J.* V, 1, 2.
- Simon*, *Ari* f., zelotarum dux, *B. J.* V, 6, 1. Fortiter pugnat contra Romanos, VI, 1, 8; 2, 6.
- Simon*, *Josiae* f., Judæus fortitudine excellens, *B. J.* VI, 2, 6.
- Simon* *Psellus*, *Flavii* *Josephi* atavus, *V. J.* 1.
- Simon*, *Gabarenorum* princeps, *V. J.* 25.
- Simon*, *Josephi* *Flavii* satellites, *V. J.* 28.
- Simon*, *Levi* f., *Gischalenus*, *V. J.* 38.
- Simon*, *Jonathæ* f., a *Simonis* et *Anani* factione contra *Josephum*, *Galilææ* præf. missus, multas ei struit insidias, *V. J.* 39 sqq. A *Josepho* capitur, 63 sq. Cf. *B. J.* II, 21, 7.
- Simontas*, vicus *Galil.*, *V. J.* 24.
- Simonides*, *Flavii* *Josephi* f., *V. J.* 76.
- Sina*, mons *Arabie* (*Sinæus* mons), describitur, *A. J.* II, 12, 1; III, 5, 1. Deum in eo habitare credebatur; *Moyses* in eo colloquium habet cum Deo, *ibid.* Cf. III, 2, 5.
- Sinæus*, *Chanaani*, f., *A. J.* I, 6, 2.
- Sinope*, urbs *Ponti*, *A. J.* XVI, 2, 2.
- Siphar*, *Ammanitidis* dynasta, *A. J.* VII, 9, 8.
- Siris* (*Sirias*?) regio, in qua *Sethi* filii monumentum posuerunt, *A. J.* I, 2, 3.
- Sisa*, *Davidis* scriba, *A. J.* VII, 5, 4.
- Sisares*, *Chananeorum* dux, a *Jala* occiditur, *A. J.* V, 5, 4.
- Sisenna*, *Gabinii* in *Syria* legatus, *A. J.* XIV, 6, 1. *B. J.* I, 8, 6.
- Sisines*, *Syriæ* et *Phoeniciæ* præf. sub regno *Darii*, *A. J.* XI, 4, 4.
- Sitenna*, puteus *Palæst.*, *A. J.* I, 18, 2.
- Soa*, *Ægypti* rex cum *Israelitis* contra *Assyrios* societatem init, *A. J.* IX, 14, 1.
- Soarus*, *Symeonis* f., *A. J.* II, 7, 4.
- Soba*, locus in *Damascenorum* terra, *A. J.* I, 10, 1.
- Sobacchis* *Chettæus*, vir fortissimus, *A. J.* VII, 12, 2.
- Sobnæus* ab *Ezecia* rege ad *Assyrios* legatus mittitur, *A. J.* X, 1, 2.
- Socho*, vicus *Judææ*, *A. J.* VIII, 10, 1; VI, 9, 1.
- Socrates* philosophus, sapientia præcellens, *C. A.* II, 12. Cur capitis damnatus sit, II, 37.
- Sodoma*, urbs *Palæst.*, a Deo funditus deleta, *A. J.* I, 11; cf. 8, 3. — *Sodomitica* regio ad lacum *Asphaltiten* tota exusta est; olim beata fuit et multis oppidis distincta, *B. J.* IV, 8, 4.
- Sodomitarum* quinque civitates olim florentissimæ; ab *Assyris* subactæ tributum pendunt; in summam morum pravitatem delapsæ a Deo evertuntur, *A. J.* I, 9; I, 11.
- Soemus* *Ituræus*; *Herodes* M. ad *Octavianum* proficiscens ei custodiam *Mariamnes* uxoris suæ credit cum secreto quodam mandato, *A. J.* XV, 6, 5. *Soemus* ad *Herodis* mandatum enuntiandum adducitur, 7, 1. *Commerci* cum *Mariamne* habiti accusatus ab *Herode* interficitur, 7, 4.
- Soemus*, *Arabs*, a *Syllæo* interficitur, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.
- Soemus*, rex *Emesæ* et *Libani* tetrarcha, *A. J.* XX, 8, 4. *V. J.* 11. Romanis auxilium fert contra Judæos seditiosos, *B. J.* II, 18, 9; III, 4, 2; VII, 7, 1.
- Sogane*, urbs *Gaulanitidis* superioris, *B. J.* IV, 1, 1. *V. J.* 37, cf. 10. *B. J.* II, 20, 6.

Sogane, vicus Galil. viginti stadiis a Gabaris distans, V. J. 51.

Solomon Davidis ex Beersabe filius, A. J. VII, 3, 3; 7, 4. Adonia regnum affecante, a patre rex declaratur oleoque inungitur, 15, 5 sqq. Davides verba ad eum facit de templo extruendo, 15, 9. Davides moriens ei praecepta dat, 16, 1. Post patris mortem, ad regnum firmandum, Adoniam, Joabum et Semei interim iubet, VIII, 1, 2 sqq. Pharaothæ, Ægyptiorum regis, filiam ducit uxorem; a Deo ipsi copiam dante quidquid vellet poscendi, sapientiam petit, 2, 1. Litem duarum meretricum dirimit, 2, 2. Regni administrationem ordinat, 2, 3. Ejus divitiæ, 2, 4. Insignis ejus sapientia; quænam scripta reliquerit, 2, 5. Ejus literæ ad Hiramum, Tyrriorum regem datæ, 2, 6. Ligna cædenda curat reliquamque materiam congerit ad templum Dei extruendum, 2, 9. Templum ædificat, quod septennio absolvitur, 3. Arcam in templum transferendam curat, 4, 1. Regiam ædificat, 5, 1 sqq. Hiramo pro iis quæ ad templi regique extructionem contulerat, frumentum mittit decemque urbes Galilææ offert, 5, 3. Ænigmata a Hiramo missa solvit, *ibid.* cf. C. A. 1, 17. Hierosolyma munit multasque urbes condit, 6, 1. Chananaïs, qui in monte Libano habitant, tributum imperat, 6, 3. Classem ædificat, quam in Indiam mittit, 6, 4. Ægypti reginam ad se venientem laute excipit, 6, 5 sqq. Magnam auri vim possidet, 7, 1 sqq. Munera exquisita ei mittuntur a multis regibus, 7, 3. A patriis moribus ac institutis sub vitæ finem desciscit, mulieres alienigenas in matrimonium ducens earumque deos colens, quam ob rem Deus ei penas minatur, 7, 5. Hieroboamus seditionem contra eum movet, 7, 8. Solomon moritur post regnum octoginta annorum, *ibid.*

Solon Atheniensium legislator, C. A. II, 15.

Solyma. V. *Hierosolyma*.

Solyi montes in Palæstina, C. A. I, 22.

Solyms Josephi Tobiae frater, A. J. XII, 4, 6.

Somorra (? *Gomorra*), B. J. IV, 8, 2.

Sophaces, pop. Africæ, nomen habent a Sophone Didori filio, A. J. I, 15.

Sopharus, Eliphazæ f., A. J. II, 1, 2.

Sophas, Ragueli f., a zelotis necatur, B. J. IV, 3, 4.

Sophene, regio Armeniæ, A. J. VII, 5, 1; VIII, 7, 6.

Sophira, regio Indiæ, postea *terra Aurea* dicta, A. J. VIII, 6, 4.

Sophon, Dictori f., Sophacum princeps, A. J. I, 15.

Sophonias, pontifex maximus, a Nabuchodonosoro occiditur, A. J. X, 8, 5.

Sosibius, Tarentinus, Ptolemæi Philad. satellitum præfectus, A. J. XII, 2, 2.

Sosipater, Philippi f., Jud.; ab Hyrcano ad Romanos mittitur legatus, A. J. XIV, 10, 22.

Sosius ab Antonio Syriæ præficatur, A. J. XIV, 15, 9. B. J. I, 17, 2. Cum Herode Hierosolyma expugnat et Antigonus vinetum ducit ad Antonium, A. J. 16, 1 sqq., B. J. 18, 1 sqq.; V, 9, 4; VI, 10.

Spartani neque agros colunt neque artes exercent; omne studium in corpore firmando ponunt, C. A. I, 31. Cum Jonatha Maccabæo societatem ineunt, A. J. XIII, 5, 8.

Spasine *Charax*, urbs Susianæ, A. J. I, 6, 4; XX, 2, 1; 2, 3.

Spinarum vallis, prope Hierosolyma sita, B. J. V, 2, 1.

Stellatina, Romæ tribus, A. J. XIV, 10, 10.

Stephanus, Claudii Cæsaris servus, A. J. XX, 5, 4. B. J. II, 12, 2.

Stæcheus, Agrippæ M. libertus, A. J. XVIII, 6, 7.

Stoici philosophi in placitis suis de Dei natura cum Moyse consentiunt, C. A. II, 16.

Stola pontificalis primum in templo asservabatur, Hyrcanus vero pontifex, hujus nominis primus, in arce, quæ postea Antonia appellata est, eam deposuit, A. J. XVIII, 4, 3. In arce deinde remansit, usque dum Tiberius, rogata Vitellii, eam sacerdotibus in templo custodiendam permitteret, A. J. XV, 11, 4. XVIII, 4, 3. Post mortem Agrippæ regis in arce reposita est: sed Claudius, precibus Agrippæ junioris obsequutus, Judæis denuo veniam dedit in templo eam asservandi, A. J. XX, 1, 1 sqq. Tribus festis solemnibus et jejuniis die pontifex maximus eam induere solebat, A. J. XVIII, 4, 3.

Strabo Cappadox laudatur de Judæis Ægyptiis, A. J. XIII, 10, 4. De Aristobulo rege, 11, 3. De Ptolemæi Lathyri in Judæos crudelitate, 12, 6. De vite aurea ab Aristobulo Pompejo dono data, XIV, 3, 1. De rebus a Pompejo gestis, A. J. XIV, 4, 3. De Gabinii expeditionibus contra Judæos, 6, 4. De pecunia a Cleopatra et Judæis in insula Co deposita, 7, 2. Judæos per totum terrarum orbem dispersos esse dicit, *ibid.* De Hyrcani et Antipatri expeditione in Ægyptum, 8, 3. De Antigono Aristobuli regis filio, XV, 1, 2. De templo Hierosol. ab Antiocho Epiph. spoliato, C. A. II, 7.

Stratonis turris, urbs Samariæ, quæ ab Herode M. Cæsarea appellata est, A. J. XV, 8, 5. Ejus tyrannus Zoilus, XIII, 12, 2; 12, 4. Judæis a Pompejo eripitur, XIV, 4, 4. Herodi M. datur ab Augusto, XV, 7, 3. Cf. XIII, 11, 2. B. J. I, 3, 4 sqq.

Strato, Berææ Syriæ urbis tyrannus, A. J. XIII, 14, 3.

Strato, Theodoti f., ab Hyrcano ad Romanos legatus mittitur, A. J. XIV, 10, 22.

Stratonice, Demetrii Macedoniæ regis uxor, marito derelicto in Syriam se confert; rebus novis ibi studens perit, C. A. I, 22.

Struthia, piscina Hierosol., B. J. V, 11, 4.

Suba Ammanitis opem fert contra Judæos, A. J. VII, 6, 1.

Sudeas, Phidææ f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.

Suna, urbs Palæst., A. J. VI, 14, 2.

Sumis, Gadis f., A. J. II, 7, 4.

Suris, secundum Alexandrum Polyhistorum Abrami filius, qui Assyriæ nomen dederit, A. J. I, 15.

Sures, Madianitarum rex, A. J. IV, 6, 10; 7, 1.

Susa, Davidis scriba, A. J. VII, 4, 8.

Susa, Persiæ metropolis, A. J. X, 11, 7; XI, 6, 1; 6, 2; 6, 7.

Susæus, rex Ægypti Roboamum Judææ regem bello accessit, Hierosolyma capit templumque spoliato, A. J. VIII, 10, 3; cf. VII, 5, 3.

Suus, Abrami f., A. J. I, 15.

Sycaminus, oppidum Phœnicæ, A. J. XIII, 12, 3.

Sychemes. V. *Sichemes*.

Syene, urbs Ægypti, B. J. IV, 10, 5.

Sylla, Agrippæ jun. dux, contra Flav. Josephum Galicæ præfectum mittitur, quem vincit, A. J. 71 sqq.

Syllæus Arabs, Obodæ regis procurator, Salomen ipsius amore captam, in matrimonium petit; Herodes, Salomæ frater, nuptias non permittit ob religionum diversitatem, A. J. XVI, 7, 6. B. J. I, 24, 6. Latrones Trachone expulsos in Arabiam recipit, Herodi eos tradere recusat, A. J. 9, 1. Herodem apud Augustum accusat, 9, 3. Ipse a Nicolao, Herodis legato, in crimen vocatur et ab Augusto capitis damnatur, 9, 8 sq. Statuitur, ut supplicio afficiatur, postquam æs alienum solverit damnumque, quod dederit, restituerit, *ibid.* Nichil eorum, quæ Augustus

imperavit, facit; novorum etiam criminum ab Areta et Antipatro apud Augustum accusatur, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.

Symeon, Jacobi f. ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. Cum Levi fratre Dinam sororem a Sicheme stupratam ulciscitur, 21, 1. A Josepho obses in Ægypto retinetur, II, 6, 4. Ejus filii sex, II, 7, 4. Symeonis tribui quenam Palastinae pars obtigerit, V, 1, 22.

Symoborus, Sodomitarum rex, *A. J.* I, 9, 1.

Synedria quinque a Gabinio in Judæa instituta, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5.

Syria, *Syri*. *Syri* sive Aramæi originem trahunt ab Aramæo, Arani filio, *A. J.* I, 6, 4. *Syri* sub regno Adadi contra Israelitis expeditionem faciunt, sed profligantur, *A. J.* VIII, 14, 1 sqq. Ab Israelitis postea bello lacesiti vincunt, 15, 5. Denuo Israelitis arma interunt, Samariam obsident; a Deo in fugam conjiciuntur, IX, 4, 4 sq. Azaelus, occiso Adado regnum occupat, 4, 6. Adadus et Azaelus Josephi adhuc temporibus tamquam dii a *Syris* colebantur, *ibid.* Aramatha *Syris* eripitur a Joram, 6, 1. Azaelus Palastinae partem Transjordanianam in suam potestatem redigit, 8, 1. Joaso multas magnasque urbes eripit; Judæam invadit, 8, 4 sq. Adadus Azæali successor amittit quæ hic in Palastina occupaverat, 8, 7. *Syri* debellantur ab Hieroboamo II, 10, 1. Sub regno Arsacis Judæis bellum inferunt, 12, 1. A Theglaphalassare Assyriorum rege subiguntur, 12, 3. *Syria* occupatur a Nechaone Ægyptiorum rege; mox vero Ægyptii Babyloniis cedunt, X, 6, 1. Cf. *C. A.* I, 19. Alexander Syriam invadit, *A. J.* XI, 8, 3. Regnum ad Seleucidas transit; Seleucus Nicator XII, 1, 1; 3, 1. Antiochus Deus, 3, 2. Antiochus M., 3, 3; 3, 4; 4, 1. Seleucus Philopator, XII, 4, 16. Antiochus Epiphanes, 4, 11. Antiochus Eupator Philippum regnum occupare molientem devincit, 9, 7. Demetrius, Seleuci fil.; Antiochum Eupat. occidit et ipse regnum suscipit, 10, 1. Demetrius ab Alexandro Bala regno dejicitur, XIII, 2. Demetrius Nicator, Demetrii f., ab Antiochensibus rex declaratus, Alexandrum fundit fugatque, 4, 8. Demetrius Nicator in Antiochensium odium incurrit, superatur a Diodoto, qui Antiocho Entheo puero, Alexandri Balæ filio, diadema imponit, 5, 3. Antiochus Entheus mox occiditur a Diodoto, ad quem regnum transit, 7, 1. Superato Diodoto regnum suscipit Antiochus Soter, Demetrii Nicator frater, 7, 2. Post hujus mortem Demetrius Nicator regnum recuperat, 8, 4. Militibus invisus regnum denuo perdit, Alexander Zebina a Ptolemæo Physcone Syriæ rex constituitur, 9, 3. Alexander Zebina ab Antiocho Grypo devictus occumbit, 9, 3. Antiochus Grypus et Antiochus Cyzicenus, fratres ex matre de regno inter se certant, 10, 1. Antiochus Grypus ab Heracleone interficitur, Antiochus Cyzicenus a Seleuco Epiphane vincitur et occiditur, 13, 4. Inter Antiochi Grypi et Antiochi Cyziceni posteros diu de regno disceptatur, *ibid.* Tigranes, Armeniæ rex, Syriam invadit, 16, 4. Romani Syriam in suam potestatem redigunt, XIV, 2, 3. A Parthis infestatur, quos Cassius repellere studet, 7, 3. Simultates inter Syros et Judæos initio belli Judaici, *B. J.* II, 18. — *Syri* qui Thermodontem et Parthenium fluvios accolunt, circumcisionem a Colchis acceperunt; *Syri* qui in Palastina habitant (Judæi) ab Ægyptiis eam didicerunt, auctore Herodoto, *C. A.* I, 22.

Syrius, rex Mesopotamiæ, *A. J.* VII, 6, 1.

Syrtes Africae, *B. J.* II, 16, 4.

T.

Tabæus, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.

Tabernaculum, a Moyse exstructum describitur, *A. J.*

III, 6 sqq. Deus in eo habitare dignatur, 8, 5.

Tabernaculorum festum. V. *Scenopegia*.

Tanaïs, fluv. Scythiæ, *B. J.* VII, 7, 4.

Tangana, præfectus Samariz sub regno Darii, *A. J.* XI, 4, 8.

Tanis, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 11, 5.

Tarentum, urbs Italiæ, *A. J.* XVII, 5, 1.

Tarichææ (*Tarichææ*), urbs Galilææ, triginta stadiis e Tiberiade distans, *V. J.* 32. Urbis situs describitur, *B. J.* III, 10, 1. A Cassio expugnatur, *A. J.* XIV, 7, 3. A Nerone Agrippæ jun. tribuitur, XX, 8, 4. Munitur a Josepho, Galilææ præfecto, *B. J.* II, 20, 6. Tarichæatæ seditionem movent contra Josephum, *V. J.* 27 sqq. *B. J.* II, 21, 3 sqq. Ad Agrippam regem transire molientes ad obsequium rediguntur a Josepho, *V. J.* 32 sqq. A Romanis funduntur, *B. J.* III, 10, 3. Dissensio inter indigenas et advenas, 10, 4. Urbs capitur a Tito, 10, 5. Seditiosorum alii occiduntur, alii ad Neronem mittuntur, alii venduntur, 10, 10.

Tarsus, metropolis Ciliciæ, *A. J.* I, 6, 1; cf. IX, 10, 2. *B. J.* VII, 7, 3.

Taurus, mons Asiæ, *A. J.* XI, 8, 3. *B. J.* II, 16, 4.

Tavaus, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.

Telithon, urbs Arabiæ in Moabitum finibus, *A. J.* XIII, 5, 4.

Templum Hierosolymitanum a Solomone exstructum describitur, *A. J.* VIII, 3; cf. *C. A.* I, 17; II, 2. Quid Moyses de eo præscripserit, *A. J.* IV, 8, 5. Diruitur a Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 8, 5. *C. A.* I, 19; 21. Novi templi fundamenta jaciuntur sub Cyro, *A. J.* XI, 2, 1. Absolvitur sub Dario, *A. J.* XI, 4, 7. *C. A.* I, 21. Pompejus templum expugnat ejusque penetrare ingreditur, *A. J.* XIV, 4, 4. *B. J.* I, 7, 6. Templum sumtuosissime instauratur ab Herode M., *A. J.* XV, 11, 1 sqq. Hujus templi accurata descriptio, *B. J.* V, 5; cf. *C. A.* II, 8 sq; I, 22. Porticus igne delentur, *A. J.* XVII, 10, 2. Populus ab Agrippa jun. petit, ut porticum orientalem instaret, *A. J.* XX, 9, 7. Templum irritu conatu oppugnatur a Cestio, Syriæ præfecto, *B. J.* II, 19, 5. Zelotæ a populo victi in templum confugiunt, *B. J.* IV, 3, 11 sq. Zelotarum factionum altera duce Eleazaro templi septum, altera duce Joanne porticus tenet, V, 1, 2. Eleazari factio a Joanne opprimitur, 3, 1. Templum spoliatur a Joanne, 13, 6. Romani, capta Antonia templum aggrediuntur, VI, 2, 6 sqq. Porticus exteriores partim a Judæis partim a Romanis incenduntur, 2, 9. Muro septi interioris frustra arietibus pulsato, ejus partis ignis admovetur, quo mox etiam porticus interiores corripuntur, 4, 1 sq. Tito imperatore invito, sacrosanctum a milite quodam Rom. incenditur, 4, 3 sqq. Templum incensum est secundo anno regni Vespasiani eodem mense eodemque mensis die quo prius a Babyloniis deletum erat, 4, 8. Templum funditus evertitur, VII, 1, 1.

Templum in monte Garizin prope Sicina urbem exstructum Alexandri M. temporibus, *A. J.* XI, 8, 4. Postea Jovi Hellenio consecratur, *A. J.* XII, 5, 5. Ab Hyrcano deletur, XIII, 8, 4.

Templum Heliopolitanum ad Hierosolymyt. similitudinem ab Onia exstructum describitur, *B. J.* VII, 9, 2 sq. Clauditur sub regno Vespasiani, 9, 4. Cf. *A. J.* XIII, 3.

Tephthæus, Galilæus vir fortissimus, *B. J.* V, 11, 5.

Terentina, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 10; 10, 13; 10, 19.

Terentius Rufus exercitus post expugnata Hierosol. a Tito in Judæa relictus dux, *B. J.* VII, 2, 1.

- Tero*, miles, Alexandrum et Aristobulum, Herodis filios, capite damnatos Cæsares publice defendit, *A. J.* XVI, 11, 4. *B. J.* I, 27, 4. A Tryphone accusatus lapidatur, *A. J.* I, 6. *B. J.* 27, 6.
- Tethmosis*, rex Ægypti, *C. A.* I, 26.
- Thabnæus*, *V. Thamnæus*.
- Thadulus*, Assyriorum dux, *A. J.* I, 9.
- Thadamora*, urbs Syriæ a Solomone condita, Græcis Palmyra dicta, *A. J.* VIII, 6, 1.
- Thænus*, rex Amathæ, cum Davide fœdus init, *A. J.* VII, 5, 4.
- Thales*, unde hauserit suam doctrinam, *C. A.* I, 2.
- Thallus*, Tiberii libertus, *A. J.* XVIII, 6, 4.
- Thamara*, Davidis filia, *A. J.* VII, 3, 3. Ab Amnone stupratur, 8, 1.
- Thamara*, Abesalomi filia, Roboami uxor, *A. J.* VII, 10, 3.
- Thamna*, urbs Judææ, olim in Palestinorum ditione, *A. J.* V, 1, 29; 8, 5. Caput toparchiæ, *B. J.* III, 3, 5. Incolæ in servitutem rediguntur a Cassio, *A. J.* XIV, 11, 12. *B. J.* I, 11, 2. Toparchiæ Thamniticæ initio belli Jud. præficitur Joannes Essæus, II, 20, 4. Occupatur a Vespasiano, *B. J.* IV, 8, 1.
- Thamnæus*, post mortem Elani, ab Israelitarum parte rex creatur, sed mox interimitur, *A. J.* VIII, 12, 5.
- Thamnata*, urbs Judææ, a Bachide munitur, *A. J.* XIII, 1, 3.
- Thannus* cum Banaotha fratre Jebosthum, Judæorum regem, interficit; a Davide morte mulctatur, *A. J.* VII, 2, 1.
- Thaphine*, Aderi Idumæi uxor, *A. J.* VIII, 7, 6.
- Thapsa*, urbs Palest., a Manæmo expugnatur, *A. J.* IX, 11, 1.
- Tharabasa*, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.
- Tharata*, Assyriorum dux, *A. J.* X, 1, 1.
- Tharbis*, regis Æthiopie filia, nubit Moysi, *A. J.* II, 10; 2.
- Tharrus*, Nachoræ f., Abrami pater, ex Chaldæa in Mesopotamiam migrat, *A. J.* I, 6, 5.
- Tharsa*, urbs Palest., *A. J.* VIII, 12, 3; IX, 11, 1.
- Tharsices*, rex Æthiopie, *A. J.* X, 1, 4.
- Tharsus*, ita olim Cilicia appellabatur, *A. J.* I, 6, 1. Tharsenses (Cilices) originem trahunt a Tharso Jovani filio, *ibid.*
- Tharsus*, Jovani f., Cilicum gentis auctor, *A. J.* I, 6, 1.
- Thaumastus*, primum Caji Caligulae servus, deinde Agrippæ M., a quo manumittitur et valde honoratur, *A. J.* XVIII, 6, 6.
- Thebæ*, urbs Palest., *A. J.* V, 7, 5; VII, 7, 2.
- Thebæ*, urbs Ægypti, *B. J.* VII, 10, 1.
- Thebani*, Græci, pæderastiæ dediti, *C. A.* II, 37.
- Thecoa* (Thecoe), urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* VIII, 10, 1; IX, 1, 3. *B. J.* IV, 9, 5. *V. J.* 75.
- Theglaphalassar*, Assyriorum rex, magnam Israelitarum regni partem occupat, *A. J.* IX, 11, 1. Inita cum Achaze societate, Syros et Damascenos subigit, Israelitarum multos captivos abducit, 12, 3.
- Thella*, vicus Galil., *B. J.* III, 3, 1.
- Themanus*, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Themanus*, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
- Theodectes*, poeta tragicus, *A. J.* XII, 2, 13.
- Theodestes*, Persa, cum Bagathoo conjurationem facit contra Artaxerxem I., *A. J.* XI, 6, 4; 6, 10.
- Theodorus*, Zenonis Philadelphiæ tyranni filius Alexandro Jannæo cladem affert, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. Postea iterum bello lacessitus ab Alexandro, fuga se subducit ejusque castellum Amathus diruitur, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 4, 3.
- Theodosius*, Samarita, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Theodosius*, Theodori f., Seniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.
- Theophilus*, Matthiæ pontificis pater, *A. J.* XVII, 4, 2.
- Theophilus*, Anani fil., pontifex creatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 5, 3. Theophilus Pontificatu privatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 2.
- Theophilus* in libris suis Judæorum mentionem facit, *C. A.* I, 23.
- Theophrastus* laudatur de Tyrionum legibus, *C. A.* I, 22.
- Theopompus*, historicus, de libris sacris Judæorum scribere volens mente perturbatur, *A. J.* XII, 2, 13. Athenienses calumniatur, *C. A.* I, 24. Tripoliticum non scripsit, *ibid.*
- Thermodon*, fluv. Asiæ, *C. A.* I, 22.
- Thermus* a Romanis legatus mittitur ad Ægyptios, *C. A.* II, 5.
- Thermusa*, primum concubina deinde uxor Phraatis IV regis Parthorum; Phraatacem filium adjuvat in struendis Phraati insidiis, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Thesbona*, urbs Galaaditidis, *A. J.* VIII, 13, 2.
- Theudas*, præstigiator, Judæos decipit; supplicio afficitur, *A. J.* XX, 5, 1.
- Theudion*, Doridis Herodis M. uxoris frater, Berenice Salomæ filiam in matrimonium ducit, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Cum Antipatro, sororis filio, Herodis necem machinatur, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 30, 5.
- Thiras*, Japhethæ f., Thirium (Thracum) princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Thires*, Græcis Thraces dicti, originem habent a Thira, *A. J.* I, 6, 1.
- Thisri*, mensis apud Judæos, *A. J.* VIII, 4, 1.
- Thmasis*, rex Ægypti, *C. A.* I, 15.
- Thmuis*, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 11, 5.
- Thobeli*, postea Iberi dicti, originem habent a Thobela, *A. J.* I, 6, 1.
- Thobelus*, Japhethæ f., Thobelorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Thobelus*, Lamechi f., primus opificum ærarium excogitavit, *A. J.* I, 2, 2.
- Tholomæus*, Gessirorum rex, *A. J.* VII, 1, 4.
- Tholomæus*, latronum dux, *A. J.* XX, 1, 1.
- Thracæ*; ita a Græcis Thires appellantur, *A. J.* I, 6, 1. A Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Thraces Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9.
- Thraciæ* emporia; Josaphatus Judæorum rex classem ad ea mittit, *A. J.* IX, 1, 4.
- Thressa*, (Ressa, Resa) castellum Idumææ (Judææ?), *A. J.* XIV, 13, 9; 15, 2. *B. J.* I, 13, 8; 15, 4.
- Thucydides*, historicus ex nonnullorum sententia multis in rebus falsa refert, *C. A.* I, 3. Romanorum non facit mentionem, I, 12.
- Thulas*, Isacharis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Thummosis*, rex Ægypti, *C. A.* I, 14. (Vocatur *Tethmosis*, I, 15).
- Thygrammæi*, Græcis Phryges dicti, originem habent a Thygramme, *A. J.* I, 6, 1.
- Thygrammes*, Gomari f., Thygrammæorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Tiberias*, urbs Palest., in optima Galilææ parte sita ad lacum Genezareth, ab Antipa in honorem Tiberii exstructa et immunitate donata est, *A. J.* XVIII, 2, 3. *B. J.* II, 9, 1. Cf. de urbis situ *V. J.* 65. A Nerone Agrippæ juniori tribuitur, *A. J.* XX, 8, 4. A Fl. Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. Tres in urbe factiones initio belli Judaici, *V.*

J. 9. Herodis tetrarchæ palatium diruitur, *V. J. 12.* Tiberienses rerum novarum semper appetentes et seditiosis gaudentes, 17; cf. 65; 70. A Joanne, Levi f., stimulantur ut seditiosis moveant contra Josephum Galilææ præf., *V. J. 17* sq.; 25 sqq. *B. J. II, 21, 6* sqq. Ad Agrippam regem transire moliantur; ad obedientiam rediguntur Josephi stratagemate, *V. J. 32* sqq. *B. J. 21, 8* sqq. A Jonatha ejusque collegis instigati, iterum rebellant contra Josephum, *V. J. 53* sqq. Tiberias a Josepho expugnatur, 63. Josephus impedit ne Tiberias a Galilæis diripiatur, 68 sqq. Tiberienses pacem et amicitiam petunt a Romanis, *B. J. III, 9, 7* sqq.

Tiberius Nero, Augusto in regno succedit; Valerium Gratium Judææ procuratorem facit, *A. J. XVIII, 2, 2. B. J. II, 9, 1.* Isidis sacerdotem in crucem agit ejusque templum evertit, *A. J. 3, 4.* Judæos Roma expellit, *A. J. 3, 5.* Cum Artabano, Parthorum rege, amicitiam init, *A. J. 4, 4* sq. Post Philippi mortem, ejus tetrarchiam Syriæ adjicit, *A. J. 4, 6.* Vitellio Syriæ præfecto scribit ut Aretæ regi Arabiæ bellum inferat, 5, 1. Magna apud eum auctoritate valet Antonia, Claudii mater, 6, 4 sqq. Agrippam, Aristobuli f., benigne excipit, *ibid.* Agrippam ab Eutycho accusatum in vincula conjicit, 6, 5 sqq. Tiberii in rebus agendis tarditas et cunctatio, 6, 5. Capto augurio Caium constituit successorem, Tiberii Gemello nepote ab imperio excluso, 6, 8 sq. Tiberii mors; magna populi lætitia, 6, 10.

Tiberius Gemellus, Drusi fil., Tiberii Caesaris nepos, imperii successione excluditur, *A. J. XVIII, 6, 4; 6, 8* sq. A Caio Caligula e medio tollitur, 6, 9.

Tiberius Alexander, Alexandri Alabarchæ f., Judææ procurator, *A. J. XX, 5, 2. B. J. II, 11, 6.* Alexandriæ præfectus, *B. J. II, 18, 7.* Ad Vespasiani partes se confert, *IV, 10, 6.* Exercitus Alexandrini dux cum Tito expeditionem facit adversus Hierosolyma, *V, 1, 6.* Ornamenta addit templo Hierosol., 5, 4, 12, 2. Totius Titi exercitus dux, *VI, 4, 3.*

Tigellinus, Neronis libertus, homo nequissimus, *B. J. IV, 9, 2.*

Tigranes, rex Armeniæ, Syriam invadit; Judæi ad eum legatos mittunt; Lucullo, Armeniam depopulante, ex Syria discedit, *A. J. XIII, 16, 4. Cf. B. J. I, 5, 3.*

Tigranes, Artabazis Parthorum regis f. a Romanis in regno collocatur, *A. J. IV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*

Tigranes, Alexandri Herodis M. filii f. ex Glaphyra regnum Armeniæ obtinet, *A. J. XVIII, 5, 4. B. J. I, 1, 28, 1.*

Tigranes, Alexandri Herodis M. nepotis f. a Nerone rex Armeniæ creatur, *A. J. XVIII, 5, 4.*

Tigris, fluv. Asiæ, a Judæis *Diglath* vocatur, *A. J. I, 1, 3.*

Timæus (*Timaus*), rex Ægypti, *C. A. I, 14.*

Timæus, historicus, in rebus Siculis ab Antiocho, Philisto et Callia dissentit, *C. A. I, 3.* Ephorum sæpe mendacii arguit, *ibid.* Calumniandi cupidus est, 1, 24.

Timagenes, historicus, laudatur, de templo Hierosol. ab Antiocho Epiph. spoliato, *C. A. II, 7.* De Aristobulo Judæorum rege, *A. J. XIII, 11, 3.* De clade quam Alexandro Jannæo intulit Ptolemæus Lathyrus, 12, 5.

Timidius, Pompeium apud Caium Cæsarem accusat, *A. J. XIX, 1, 5.*

Timus, Cyprius; vir nobilis Alexandram Phasaeli filiam ex Galampione uxorem ducit, *A. J. XVIII, 5, 4.*

Timotheus, Ammanitarum dux vincitur a Juda Maccab., *A. J. XVII, 8, 1* sqq.

Tirathana, vicus Samariæ, *A. J. XVIII, 4, 1; 4, 2.*

Tiridates, rex Armeniæ Magnæ ab Alanis bello petitur, *B. J. VII, 7, 4.*

Titanum vallis prope Hierosolyma, *A. J. VII, 4, 1.*

Titus, Syriæ præfectus, *A. J. XVI, 8, 6.*

Titus (*Flavius Vespasianus*), Vespasiani f., a patre Alexandriam mittitur, ut duas inde legiones contra Judæos ducat, *B. J. III, 1, 2.* Magnis itineribus Ptolemaidem contendit, 4, 2. Cum patre Jotapata obsidet, 7, 4 sqq. Ejus pietas in patrem, 7, 22. Japham expugnat, 7, 31. Primus muros Jotapatorum ascendit, 7, 34. Ejus in Flavium Josephum captivum clementia, 8, 8 sq. Adversus Tiberiadem mittitur, *B. J. 9, 7.* Tarichæatas prælio devincit, in quo fortitudine eminet; eorum urbem capit, 10, 1 sqq. Ad Mucianum in Syriam mittitur, *B. J. IV, 1, 5.* Inde reversus Gamalam cum patre obsidet, 1, 10. Contra Gischala exercitum movet, 2, 1. Gischaleanos ad deditionem hortatur, 2, 2. Joanne, seditiosorum duce, fuga elapso, a Gischalensis benigne excipitur, 2, 4 sq. Cæsaream se confert, 3, 2. Post Neronis mortem a patre ad Galbam mittitur, sed audita ejus morte Cæsaream revertitur, 9, 2. Cum patre Alexandriam proficiscitur; inde a patre qui in Italiam ad imperium suscipiendum discedit, ad Hierosolyma expugnanda mittitur, 11, 5. Ejus exercitus describitur, *V, 1, 6; 2, 1.* Hierosolyma explorans in periculum incidit; egregia ejus fortitudo, 2, 2. Castra metatur juxta montem Olivarum, 2, 3. Romanos a Judæis repulso fortitudine sua e periculo eripit, 2, 5. Romanos incaute in Judæorum insidias lapsos reprehendit, 3, 3 sq. Machinas muris admovent, 6, 2 sqq. Primum murum expugnat, 7, 2 sqq. Secundum murum capit et Novam urbem occupat; inde statim a Judæis repulso quarto die post ea rursus potitur, 8, 1 sq. Remissa in breve tempus obsidione, exercitum lustrat, 9, 1. Flavio Josepho mandat, ut Hierosolymitanos ad deditionem hortetur, 9, 3. Quatuor aggeres prope Antoniam et Joannis monumentum erigit, 9, 2; 11, 4. His aggeribus a Judæis destructis, totam urbem muro circumdat novoque aggeres jact, 11, 4 sqq.; 12, 1 sqq. Judæos qui aggeres aggrediuntur, repellit, *VI, 1, 3.* Antoniam capit 1, 4 sqq. Judæos per Josephum iterum ad deditionem hortatur, 2, 1 sqq. Templum aggreditur, 2, 6. sqq.; 4, 1. Ipso invito sacrosanctum incenditur; frustra ignem extinguere conatur, 4, 3 sqq. Templo occupato a militibus salutatur imperator, 6, 1. Cum seditiosorum ducibus colloquium habet: his ejus fidei se committere recusantibus, urbem perdere decernit, 6, 2. Urbem inferiorem incendi jubet, 6, 3. Urbem superiorem capit, omniaque ferro et flamma vastat, 8, 1 sqq. Quid de captivis decreverit, 9, 9, 2. Urbe funditus eversa, exercitui gratias agit et præmia distribuit, *VII, 1, 1* sqq. Cæsareæ Philippi splendida spectacula exhibet, 2, 1. In Cæsarea maritima fratris, Beryti patris diem natalem celebrat, 3, 1. Per Syriam iter faciens, magnificentissima in urbibus spectacula edit, 5, 1. Ab Antiochenis laute excipitur; Vologeses Parthorum rex coronam auream ei mittit, 5, 2. Cf. *A. J. XII, 3, 1.* Per Judæam deinde Alexandriam proficiscitur, unde Roman navigat, *B. J. 5, 2* sq. Cum patre de Judæa subacta triumphat, 5, 4 sqq. — Titi testimonium de Josephi in historia scribenda veritate, *V. J. 70. C. A. I, 3.* Josephum magno in honore habet, *V. J. 76.*

Titus Frugi, quintæ decimæ legionis Rom. dux, *B. J. VI, 4, 3.*

Tityi; Hlrami Tyrriorum regia contra eos expeditio, *C. A. I, 18.*

Tobia filii Menelai pontificis partes sequuntur; cum Menelao ad Antiochum Epiphanen confingunt, *A. J. XII, 5, 1; cf. 4, 2. B. J. I, 1, 1.*

Tochoa, urbs Judææ, a Bachide munitur, *A. J. I, 3.*

Toparchiæ Judææ, *B. J. III, 3, 5.*

Trachonitis (Trachon), regio Palæst. ab Augusto Herodi M. datur, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* I, 20, 4. Trachonitæ, Herode in Italiam profecto, rebellant, sed mox ab Herodis ducibus subiguntur, *A. J.* XVI, 4, 6. Latrones Trachonitici a Syllæo in Arabiam recipiuntur, 9, 1. Herodi infensi Idumæorum agros populantur, 9, 3. Batanæis contra Trachonitis presidio sunt Zamariis ejusque posteris, *A. J.* XVII, 2, 1 sqq. Trachonitis ab Herode Philippo tribuitur, *A. J.* XVII, 8, 1; cf. XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3.

Trajanus, legionis præfectus a Vespasiano mittitur ad Japham expugnandam; adscito Tito urbem capit, *B. J.* III, 7, 31. Tito auxilio mittitur contra Tarichæatas, 10, 3.

Tralles, urbs Carie, *A. J.* XIV, 10, 21.

Trebellius Maximus, senator Roman., *A. J.* XIX, 2, 3.

Tripolis, urbs Phœnicie, *A. J.* XII, 10, 1; XIII, 10, 3. Herodis M. in Tripolitanos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.

Tripolitici auctor (non est Theopompus) Thebanos calumniatur, *C. A.* I, 24.

Troglodytica terra, ad sinum Arabicum occupatur ab Abrami posteris, *A. J.* I, 15. Cf. II, 11, 2.

Tryphon, V. Diodotus.

Tryphon, Ptolemæi Epiph. joculariter, *A. J.* XII, 4, 9.

Tryphon, Herodis M. tonsor, Teronem accusat; ipse cum Terone a populo lapidatur, *A. J.* XVI, 11, 5 sq. *B. J.* I, 27, 5 sq.

Tunica manuleatæ et ad talos usque demissæ apud Judæos a virginibus antiquitus gestatæ, *A. J.* VII, 8, 1.

Tusculanum, villa Tiberii, *A. J.* XVIII, 6, 6.

Typhonis urbs, *Avaris*, in Ægypto, *C. A.* I, 26.

Tyrannius Priscus tribun. milit., *B. J.* II, 19, 4.

Tyrannus, Herodis satellites, se ab Alexandro ad Herodem interficiendum conductum esse fatetur, *A. J.* XVI, 10, 3.

Tyropseorum vallis superiore Hierosol. partem ab inferiori separat, *B. J.* V, 4, 1.

Tyrrhæni, pop. Italiæ, *C. A.* II, 4.

Tyrrus, castellum in confiniis Judææ et Arabiæ ab Hyrcano exstructum, *A. J.* XII, 4, 11.

Tyrrus, Tyrii; Tyriorum reges et judices enumerantur, *C. A.* I, 18, 1, 21. Tyrii Carthaginem condunt, *C. A.* I, 67. Tyrii Salmasæari ipsorum urbem obsidenti fortiter resistunt, *A. J.* IX, 14, 2. Oppugnantur a Nabuchodonosoro, *C. A.* I, 21. Ab Alexandro Tyrrus expugnatur, XI, 8, 2 sq. Cassius Marionem Tyriorum constituit tyrannum, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2. M. Antonii ad eos literæ, quibus Judæis restituere jubentur, quæ iis eripuerant, *A. J.* XIV, 12, 3 sq. Tyrii Pacorum Parthum Antigono Aristobali filio opem ferentem, in urbem non admittunt, *A. J.* XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 1. Herodis M. in eos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. Initio belli Jud. sæviunt in Judæos qui urbem incolunt, *B. J.* II, 18, 5. Cum aliis populis Gischalænos adoriuntur eorumque urbem incendunt, *V. J.* 10. Agrippam regem apud Vespasianum accusant, *V. J.* 74. — Tyrii antiquissimis jam temporibus res gestas literis consignabant, *C. A.* I, 17. Judæis infensi sunt, I, 13. Eorum lex de juramentis, I, 22.

U.

Ulaia (p. Golanitis), regio Palæst., pars Zenodori tetrarchiæ, ab Augusto Herodis M. regno additur, *A. J.* XV, 10, 3.

Ulus, Arami f., *A. J.* I, 6, 4.

Umuidius Quadratus, Syriæ præfectus, Judæos seditiosos punit; litem inter Samaritas et Judæos ad Claudium Cæsarem remittit, *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 5 sq.

Ure Chaldæorum, urbs in Chaldæorum finibus, *A. J.* I, 6, 5.

Ures, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.

Ures, tribus Ephraimiticæ præfectus sub Solomone, *A. J.* VIII, 2, 3.

Urias, Beersabes maritus, instigante Davide in vitæ discrimen adductus mortem occumbit, *A. J.* VII, 7.

Urias, Jothami f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.

Urus, pater Beseleeli architecti, *A. J.* III, 6, 1.

Usis, Dani f., *A. J.* II, 7, 4.

Usus, Arami f., *A. J.* I, 6, 4.

Uxus, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.

V.

Valatha, locus in Syria situs, a Saturnino, Syriæ præfecto, Zamari datur ad habitandum, *A. J.* XVII, 2, 1.

Valens, Vitellii dux cum Cæcinnâ Othonem vincit, *B. J.* IV, 9, 9.

Valerianus, decurio, *B. J.* III, 9, 7.

L. Valerius, prætor Rom., *A. J.* XIV, 8, 5.

Valerius Gratus, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.

Valerius Asiaticus, vir consularis, *A. J.* XIX, 1, 14, 1, 20, 4, 3.

Vallis gratiarum (Κολὰς εὐλογίας) locus in Palæst., ubi Josaphatus pro victoria e Moabitibus reportata gratias egit, *A. J.* IX, 1, 3.

Varro, Syriæ præfectus, Zenodori latrocinia reprimit, *B. J.* I, 20, 4. *A. J.* XV, 10, 1.

Varus (Quintilius), Syriæ præfectus, Herodis M. rogatu Hierosolyma venit, ut ei de Antipatro filio judicium habenti adsit, *A. J.* XVII, 5, 2 sqq. *B. J.* I, 31, 5 sqq. Sabino Hierosolyma ad custodiendas Herodis pecunias proficisci molienti adversatur, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 2. Hierosolymis seditionem compescit, *A. J.* 10, 1. Nova seditione in Judæa orta, Sabino succurrit; in seditionis auctores animadvertit, *A. J.* 10, 9 sq. *B. J.* 5, 1 sqq.

Vaste, Artaxerxis I uxor, repudiatur, *A. J.* XI, 6, 1.

Vatinius, senator Rom., *A. J.* XIX, 1, 13.

Ventidius, Romanorum dux, in Syriam mittitur ut Parthos ab ejus finibus arceat; in Judæam profectus, Josepho auxilium laturus, ab Antigono pecunia corruptipitur, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 2. Parthos prælio devincit, Machæram Herodi auxilio mittit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6.

Verantius, senator Rom. *A. J.* XIX, 3, 4.

Vespasianus (Titus Flavius) a Nerone contra Judæos rebelles mittitur, *B. J.* III, 1, 2 sq. Quænam ante bellum Judaicum gesserit, *ibid.* A. Sepphoritis benigne excipitur, 2, 4. Titus ex Ægypto copias ducit ad Vespasianum; totius exercitus magnitudo, *B. J.* 4, 2. Exercitum ducit in Galilæam, 6, 2. Capta Gadarensium civitate Jotapata proficiscitur, et post longam obsidionem urbem a transfuga proditam capit, 7, 1 sqq. Leviter vulneratur, 7, 22. Flavius Josephus ei imperium vaticinatur, 8, 8 sq. Joppen evertit, 9, 2 sqq. Ab Agrippa laute excipitur Cæsareæ Philippi, 9, 7. Tiberiadem occupat, 9, 8. Tarichæatas debellat, 10, 1 sqq. Gamalam capit et diruit, IV, 1, 1 sqq. Ejus in urbis obsidione periculum, 1, 5. Cæsaream rediit, militibus requiem concessurus, 2, 1. Jamniam et Azotum capit, 3, 2. Cum ducibus deliberat de obsidendis Hierosolymis, 6, 2. Multi Judæi ad eum confugiunt, 6, 3. Gadara totamque Peræam in potestatem suam redigit, 7, 3 sqq. Quum accepisset motus cieri in Gallia a Vindice, ad bellum Jud. conficiendum properat, 8, 1. Idumæam et magnam Judææ partem subigit, Hierosolyma circumquaque cingit, 8, 1 sqq. Accepto nuntio de Neronis morte

expeditionem contra Hierosolyma differt; Titum Romam mittit novum imperatorem salutatum, 9, 2. Novum impetum in Judaeam facit, 9, 9. Vespasianus a militibus suis imperator declaratur; aegre iis cedit, 10, 2 sqq. Mucianus Syriae et Alexandri Aegypti praefectus, itemque Mæsiæ et Pannoniæ legiones ad ejus partes se conferunt, 10, 5 sq. Josephum vinculis solvit, 10, 7. Mucianum in Italiam mittit contra Vitellium, 11, 1. Alexandriam proficiscitur, ubi Vitellianorum clades ei nuntiatur; Titum mittit ad Hierosolyma expugnanda, 11, 5. Romam proficiscitur, VII, 2, 1. In Italia omnium votis excipitur, 4, 1. Domitianum fil. mittit ad Germanorum seditionem comprimendam et Rubrum Gallum ad Sarmatas ex Mæsia repellendos, 4, 2 sq. Cum Tito filio triumphum agit, 5, 4 sqq. Pacis templum exstruit Romæ, 5, 7. Omnem Judæorum terram vendi jubet, 6, 6. Ejus erga Antiochum Commagenes regem humanitas, 7, 3. Oniæ templum in Aegypto dirui jubet, 10, 2. Jonatham sicarium morte damnat, 11, 3. — Vespasiani testimonium de Josephi historici fide, V. J. 65. C. A. I, 9. Ejus commentarii laudantur, V. J. 65. Flavium Josephum magnis muneribus donat, 76.

Veturia, Romæ tribus, A. J. XIV, 10, 13; 10, 19.

Vienna, urbs Galliæ, A. J. XVII, 13, 2. B. J. II, 7, 3.

Vindex rebus novis studet in Gallia, B. J. IV, 8, 1.

Vinicius (Marcus), Caji Caesaris sororis maritus, A. J. XIV, 1, 14.

Vitellius, Syriae praefectus, a Judæis honorifice excipitur Hierosolymis; Tiberio persuadet ut Judæis stolam pontificalem reddat, A. J. XV, 11, 4; XVIII, 4, 3. Insidias struit Artabano, Parthorum regi, XVIII, 4, 4. Postquam Artabanus regnum stabilivit, Vitellius jussu Tiberii cum eo amicitiam facit, 4, 5. Herodi Antipæ insensus est, *ibid.* A Tiberio jubetur Aretæ regi Arabiæ bellum inferre; de Tiberii morte certior factus, ab expeditione desistit, 5, 2 sqq.

Vitellius Proculus, centurio Rom., A. J. XIX, 6, 3.

Vitellius a legionibus Germanicis imperator declaratur, Othonem vincit, B. J. IV, 9, 2; 9, 9; 10, 1. Vitelliani vincuntur apud Cremonam et Romæ ab Antonio Primo, Vespasiani duce, 11, 2 sqq. Vitellius trucidatur, 11, 4.

Vitellius rebus novis studet in Germania sub regno Vespasiani, B. J. VII, 4, 2.

Vologeses, Artabani III Parthorum regis fil., Gotarzi fratri in regno succedit, A. J. XX, 3, 4. Itazem bello petit, 4, 1. Dahis et Sacis seditionem moventibus, infecta re discedit, 4, 2. Tito Hierosolymorum expugnatori coronam auream mittit, B. J. VII, 5, 2. Pro Antiocho, rege Commagenes, apud Vespasianum intercedit, 7, 3.

Volumnius, Syriae praefectus pro Herode agit cum Syllæo, A. J. XVI, 9, 1. Ab Herode cum literis mittitur ad Augustum, A. J. 10, 7; 10, 9. B. J. I, 27, 1. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum Herodis filios capitis condemnat, A. J. 11, 3, B. J. 27, 3.

Vonones, Phraatis IV Parthorum regis fil., a patre obses mittitur Romam; post Orodis decessum regnum obtinet, mox vero a populo contemnitur, A. J. XVIII, 2, 4. Cum Artabano a Parthis ad regnum suscipiendum arcessito praelio congreditur et vincitur; fuga in Armeniam elapsus ibi regnum occupare conatur; jussu Tiberii a conatu desistit; Silano Syriae praesidi se dedit; *ibid.*

X.

Xaloth, vicus Galil., B. J. III, 3, 1.

Xerxes, Persarum rex, Darii fil. Judæos magna benevolentia prosequitur, A. J. XI, 5, 1 sqq. Ejus literæ ad

Esdras, 5, 1. Neemes pincernæ suo veniam dat Hierosolymorum moenia restaurandi, 5, 6. Cf. B. J. II, 16, 4.

Xylophoria Judæorum festum in quo ligna ad templi aram comportantur, A. J. II, 17, 6.

Xystus Hierosolymorum urbis, prope regium situs, B. J. V, 4, 2. VI, 3, 2; 6, 2.

Z.

Zabadias a Josephata Judæorum rege summus iudex constituitur, A. J. XI, 1, 1.

Zabelus, Arabum dynasta, A. J. XIII, 4, 8.

Zabidus, Idumæus, C. A. II, 9.

Zabuda, mater Josimi, A. J. X, 5, 2.

Zabulon, Jacobi f. ex Lia, A. J. I, 19, 8. Ejus filii tres, II, 7, 4. — Zabulonis tribus quamnam Palæstinæ partem obtinuerit, V, 1, 22.

Zabulon, urbs Galil., admirandæ pulcritudinis, a Cestio diripitur et incenditur, B. J. II, 18, 9.

Zacharias, Joadi f., vates a Joaso interficitur, A. J. IX, 8, 3.

Zacharias (Azarias), Hieroboami II fil., Israelitarum rex, A. J. IX, 10, 3. Sex menses regnat, 11, 1.

Zacharias, vates, A. J. XI, 4, 5; 4, 7.

Zacharias, Phaleci f., zelota, B. J. IV, 4, 1.

Zacharias, Baruchi f., Judæus nobilis, a zelotis in judicium vocatur; a judicibus absolvitur, tamen ab illis interficitur, B. J. IV, 5, 4.

Zacharis (Zacharias), Israelitarum dux, A. J. IX, 12, 1.

Zaleucus, Locrensius legislator, C. A. II, 15.

Zamares, Elano Israelitarum rege occiso, regnum occupat; totam Basanis stirpem interimit; de salute sua desperans se ipsum interficit, A. J. VIII, 12, 5.

Zamaris, Judæus Babylonius cum quingentis equitibus sedem figit in Syria, ubi Saturninus Valatham ei ad habitandum dat, A. J. XVII, 2, 1. Ab Herode M. in Balanæam arcessitur ad Trachonitarum latrocinia reprimenda, in eaque Bathryam condit, 2, 1; 1, 2. Ejus liberi, 2, 3.

Zambranes, Abrami f., A. J. I, 15.

Zambrias, legum Mosaicarum contemtor, a Phinecæ interficitur, A. J. IV, 6, 10 sqq.

Zara, urbs in Moabitum finibus, A. J. XIII, 15, 4.

Zaræus, Aethiopæ rex, Asanum Judæorum regem bello petit, A. J. VIII, 12, 1. Clade afficitur, 12, 2.

Zaras, Judæ f., A. J. II, 7, 4.

Zaraza, uxor Amanis, A. J. XI, 6, 10.

Zebes, Madianitarum dux, A. J. V, 6, 5.

Zebulus Abimelechum adjuvat in opprimendis Sicimitis, A. J. V, 7, 4.

Zebus, Madianitarum rex, a Gedeone vincitur, A. J. V, 6, 5.

Zelotæ, latrones undique conflati, in Hierosolymorum urbem irrepunt, B. J. IV, 3, 3. Multos civitatis proceres in vincula conjiciunt et indicta causa necant, Pontificem sorte creant, 3, 7 sq. Acris pugna inter zelotas et populum committitur; zelotæ in templum confugiunt, 3, 11 sqq. Idumæos in auxilium vocant cum iisque magnam civium stragem edunt, 4 et 5. Post Idumæorum discessum denuo in cives sæviunt, 6, 1; 6, 3. Joanne, qui magna inter ipsos auctoritate fuerat, tyrannidem affectante, in duas partes discedunt, quæ se invicem armis lacerant, 7, 1. Ab Idumæis, qui in urbem confugerant, pressi rursus coalescunt, 9, 11. Denuo in duas factiones scinduntur, quarum altera, duce Joanne, exteriorem templi ambitum et porticus, altera, duce Eleazaro, inte-

- rius templi septum tenet, V, 1, 2. Acris inter duas factiones contentio, *ibid.* Eleazari factio ab Joanne opprimitur, 3, 1. Eorum perversitas, VII, 8, 1.
- Zelpha*, Lise ancilla, ex qua Jacobus procreat Gadem et Aserum, A. J. I, 19, 8.
- Zeno*, philosophus, C. A. II, 12.
- Zeno*, Cotylas cognominatus, Philadelphias tyrannus, A. J. XIII, 8, 1. B. J. I, 2, 4.
- Zenodorus* (*Zeno* B. J. II, 6, 3), Lysanise tetrarchiam conducit; in Trachonitide latrocinia exercet, quæ ab Herode M. reprimuntur, A. J. XV, 10, 1. Herodem apud Augustum frustra accusat, 10, 2. Zenodoro mortuo, ejus tetrarchia, inter Trachonitidem et Galilæam sita, Herodi ab Augusto traditur, 10, 3. Cf. B. J. I, 20, 4. Pars hujus tetrarchiæ postea Philippo Herodis filio tribuitur, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3.
- Zephyrium*, promontorium Ciliciæ, B. J. I, 23, 4.
- Zeugma*, urbs Asiæ ad Euphratem sita, B. J. VII, 6, 2.
- Zenxis*, Antiochi M. amicus, A. J. XII, 3, 4.
- Zipha*, urbs Judææ in tribu Judæ, A. J. VIII, 10, 1. —
- Ziphene*, Ziphenorum ager, A. J. VI, 13, 2, Zipheni Saulo nuntiant Davidem in ipsorum terra delitescere, *ibid.*
- Zizus*, Arabum dux, Philippo auxilium fert contra Demetrium Eucærum, A. J. XIII, 14, 3.
- Zoara*, (*Zoor*), urbs Arabiæ prope lacum Asphaltitem sita, B. J. IV, 8, 4. Cf. A. J. I, 11, 4; XIV, 1, 4.
- Zodmielus*, Judæ f., A. J. XI, 4, 2.
- Zoilus*, Stratonis turris et Doræ tyrannus, ab Aristobulo bello lacessitur, A. J. XIII, 12, 2; 12, 4.
- Zoor*. V. *Zoara*.
- Zopyrion*, historicus, Judæorum meminit, C. A. I, 23.
- Zorobabelus* problematis explicatione Darii regis gratiam sibi conciliat, A. J. XI, 5, 2 sqq. A Dario petit ut Hierosolyma instauret, 3, 7. Magnam Judæorum multitudinem in Judæam reducit, 3, 9 sqq. Cf. 4, 4; 4, 8.